

29,892/C

J Conybeare 1818.

494 Islands Landnamabok: hoc est Liber Originum Islandiæ (Island. et Lat.) ex MSS. Legati Magnaeani, *half bound*
Hauniae, A. J. Steinius, 1774

ICELAND
C

FROM THE LIBRARY
OF WILLIAM MORRIS
KELMSCOTT HOUSE
HAMMERSMITH

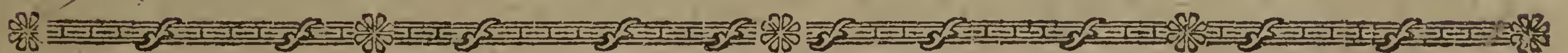
ISLANDS LANDNAMABOK.

HOC EST:

LIBER ORIGINUM ISLANDIAE.

VERSIONE LATINA, LECTIONIBUS VARIANTIBUS, ET RERUM, PERSONARUM, LOCORUM, NEC NON VOCUM RARISSIMARUM, INDICIBUS ILLUSTRATUS.

Ex Manuscriptis Legati Magnæani.

HAVNIAE, 1774.

TYPIS *AUGUSTI FRIDERICI STEINII.*

1169

L. B. S.

Origines gentis ſuæ, primaqve ejus incunabula ex tenebris antiqvitatis eruere, omnibus qvidem deſideratum, paucis conceſſum fuit; nam qvo altius hæ repetuntur, eo plura obſtacula, majoresqve tenebræ animum ſciendi avidum retinent, idqve adeo qvidem, ut omnibus numeris abſolutam & certis ac indubitatis teſtimoniis ubiqve ſuffultam originum notitiam haberi poſſe, vix unqvam ſperet, qvi variam rerum humanarum, earumqve notitiæ propagandæ ſortem recte perpenſaverit; unde etiam pauciſſimæ gentes originis ſuæ hiſtoriam, auguſto hoc nomine dignam, monſtrare poſſunt. Id autem præ multis peculiare habuit colonia Norvegorum, qvæ ſeculo nono Iſlandiam inhabitare cæpit, ut hiſtoriarum alias ſtudioſiſſima, ſuam præprimis coleret, qvam a

ſummis ejus primordiis jugiter repetendo, & junioribus præclara majorum facta inculcando (*), *genealogias ſimul ac origines gentis, per fidelem & ſæpius iteratam traditionem, maxima cura conſervavit, usqve qvo, majore & faciliore literarum Romanarum uſu poſt paucas omnino ætates introducto, integra majorum, inde a terræ primum inhabitatæ tempore, ſeries genealogica, eorumqve facta maxime illuſtria literis conſignarentur. His fundamentis nititur hicce* DE ORIGINIBUS ISLANDIAE LIBER, *qvi inter primos librorum*

(*) Illuſtri hac de re loco ſuam relationem Codex Melenſis infra nominandus ſeqventibus claudit: " Þat er margra manna mál, at þat ſe úſkylldr fród-
„ leikr at rita landnám; enn ver þykiunſt helldur ſvara kunna útlendum
„ mönnum, þá er þeir bregda oſs því, at ver ſéom komner af þrælum edr
„ illmennum, ef ver vitum víſt kynferder ſannar; ſva ok þeim mönnom,
„ er vita vilia forn fræde eda rekia ættartölur, at taka helldur at upphafi
„ til, enn höggvaſt í midt mál; enda ero ſva allar vitrar þióder, at vita
„ vilia upphaf ſinna landsbygda, eda hvers hverge til hefiaſt, edr kynſlóder. "
Id eſt: *multorum qvidem hominum hic ſermo eſt, qvod nimis remota vel longe petita cognitio ſit, occupationem terræ deſcribere; nobis vero videtur ita optime reſponderi poſſe peregrinis, ubi forte nos a mancipiis vel maleficis ortos eſſe calumniantur, ſi veras gentis noſtræ genealogias certo ſciamus. Deinde etiam eis, qvi veteres hiſtorias exacte cognoſcere, & genealogias pertexere avent, melius multo ſatisfiet, ſi rem ab ipſis ejus initiis repetamus, qvam ſi in mediam involemus, & velut abrumpamus. Denique omnibus populis, qvi ſcientias coluerunt, curæ cordiqve ſemper fuit, ut habitationum patriæ initia & incrementa, ſeriemqve majorum diligenter perqvirerent.*

librorum gentis historicorum numerandus esse, communi reliqvorum consensu comprobatur, & qvemlibet insulæ tractum, ejusqve limites cum nominibus locorum, qvæ maximam partem adhuc hodie supersunt, enumerat, historiam occupationis & primos cujusvis incolas, eorumqve ut plurimum majores & posteros recenset, & unde qvivis & qva occasione novam hanc patriam sibi qvæsiverit, multis pertexit.

Ut autem talis labor unius hominis vires certe superat, ita & huic libro tam feliciter cessit, ut summi nominis inter Islandos historici manum illi admoverint, & non solum plures coævi diversas insulæ partes præ reliqvis sibi describendas primum sumserint, sed & subseqventi ætate viri historiarum peritissimi priorum labores ad umbilicum perduxerint. Evenit etiam hic, qvod alias raro in istius ætatis scriptis, ut nullum de autoribus scripti dubium supersit, cum in ejusdem fine (pag. 378.) omnes recenseantur.

Horum autem agmen ducit, magno suo, tam qvoad ætatem, qvam fidem & celebrem eruditionem, merito decantatus ARIUS POLYHISTOR, SNORRONE STURLAEO *teste, & primus & veracissimus rerum septentrionalium in Islandia scriptor, anno* 1068 *natus, & a S.*

 Vener.

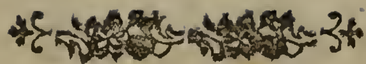
Vener. FINNO JOHANNAEO *in Historia Ecclesiastica Islandiæ Tom. I. pag.* 193 *sqq. pluribus laudatus.*

Arium in hoc labore proxime secutus est huic ætate suppar KOLSKEGGUS, *ob eruditionem etiam* POLYHISTOR *a posteris salutatus, qvi plus una vice (pagg.* 290. 304. 378). *narrationum hujus libri autor diserte laudatur.*

Horum vero hac de re scripta, ut & GENEALOGIAM ÖLFUSENSEM *incerti autoris (pag.* 319), *nec non* GENEALOGIAM BREIDFIORDENSEM, *a* BRANDO *Priore, qvi honoratissimum* POLYHISTORIS *nomen etiam promeruit (pag.* 106), *scriptam, denuo collegisse & in ordinem redegisse videtur* STYRMER POLYHISTOR *(pag.* 378), *anno* 1245. *mortuus, cujus laudes canit intima cum* SNORRONE STURLAEO *amicitia, pro qvo in Comitiis Universalibus anni* 1231. *& sæpius Legiferi officio functus est; eruditionem autem summam* VITA OLAI SANCTI *Norvegiæ Regis, qvalem* CODEX FLATEYENSIS *eam exhibet, abunde demonstravit (Vid. &* FINNI JOHANNAEI *Hist. Eccl. Island. loc. cit. pag.* 213.

Post Styrmerem huic libro emendando & supplendo manus admovit maximi nominis historicus STURLA THORDI

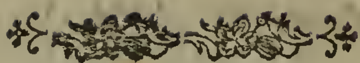
filius

filius (*pag.* 378), *SNORRONIS STURLAEI ex fratre nepos & discipulus, de cujus vita & scriptis magna multaqve in viri laudem dici possent; cum vero horum summa capita pro suo scopo pridem indicaverit* F. *JOHANNAEUS*, (*loc. cit. pag.* 210), *eo lectorem, brevitati litanti, ablegare fas esto.*

Tandem ultimam libro limam attulit suæ ætatis in Islandia longe eruditissimus HAUKUS ERLENDI filius, qvi ex STYRMERIS & STURLAE scriptis opus, qvale nunc existit, concinnavit (*pag.* 378). *Floruit autem HAUKUS seculo decimo tertio exeunte, nam fide* ANNALIUM REGIORUM *anno* 1294, *& sæpius exinde, Legiferi in patria officium gessit, anno vero* 1334 *obiit. Vid. FINNI JOHANNAEI Hist. Eccl. Isl. Tom. I. pag.* 589. *Unde & simul patet, hunc* DE ORIGINIBUS ISLANDIAE LIBRUM *seculo duodecimo ineunte primum conscriptum, seculo vero seqvente ulteriori cura & lima perpolitum & ad umbilicum perductum esse.*

Ut igitur liber plures habuit autores, ita nec mirum, exemplaria ejusdem magnopere a se invicem discrepare, de qva diversitate vir de historia Islandica meritissimus BIÖRN DE SKARDSA, *qvi initio seculi præcedentis vixit, commentatus esse perhibetur, qvam tamen commentationem vidisse mihi non contigit.*

contigit. Qvæ autem in instructissima Bibliotheca MAGNAEANA *existunt libri exemplaria MSS., ad tres classes referri possunt, qvibus qvarta, si lubet, adnumeranda venit, qvæ ex duabus primo loco nominandis conflata esse videtur.*

Prima harum classium LANDNAMA *sive* LIBER ABORIGINUM *proprie, vulgo appellatur, qvæ cæterorum ordinem non ubivis servat, nec tot aborigines, nec posteriorum seriem in tantum, ac reliqvæ, pertexit. Ita hujus classis exemplaria* ERICUM *prius qvam* VEKELEM (*pag.* 209 *sq.*) *recensent, &* HERIOLFO (*pag.* 327) *prorsus omisso, pauca tantum de filio ejus* ORMO *post* DUFTHAKUM (*pag.* 338) *adferunt. Nomen* THORFINNI *Abbatis* (*pagg.* 141. 151), BRANDI *Prioris* (*pag.* 106) FLEINIS *Poëtæ* (*pag.* 322) & MÖRDI (*pag.* 331) *laudes; mentio* SIGARIS & HAGBARDI (*pag.* 256); *Leges* ULFLIOTIANAE (*pag.* 299. *sqq.*) & HARALLDIANAE *de occupatione terræ* (*pagg.* 307. 321. *sq.*); *descriptio ultimæ contra* GUNNAREM *de* HLIDARENDIO *expeditionis* (*pag.* 340); *expeditio & carmen* THORSTEINIS TIADLLSTAEDINGI *adhuc infantis* (*pag.* 342 *sq.*); *ut & articuli* KOLBEINN (*pag.* 69) HERIOLFUS (*pag.* 377). *hic frustra qværuntur.*

Maxima

Maxima autem in genealogiis se offert differentia, cum hæc classis multas illarum, aut mancas tantum (pag. 78. sq. 147. sq.) adferat, (qvas reliqva exemplaria ad posteriora tempora ulterius perseqvuntur), aut prorsus omittat (pagg. 63. 73. 106. 127 *sq.* 140. 206. 231. 234. 239. 259 *sq.* 266. 345). *Genealogia præsertim* HAUKIANA, *qvod nec mirum, hic ubivis desideratur, ut & Comitis* GISSURIS, *cum tamen genealogiæ* STURLUNGORUM *&* ODDENSIUM *qvavis data occasione pertexantur; Unde probabiliter concludi potest, hujus classis libros STURLAM POLYHISTOREM autorem agnoscere, qvod ulterius eo comprobatur, qvod recensus autorum hujus scripti ab* HAUKO (*pag.* 378) *adjectus, hic non occurrat. Hujus classis exemplar MS. in Bibliotheca Legati* MAGNAEANI *No.* 107. *in Folio unicum exstat, manu* JONAE ERLANDINI *Pastoris* VILLINGAHOLTENSIS, *qvi Episcopo* SKALHOLTENSI *nominatissimo* BRYNJULFO SVENONIO *a codicibus antiqvis exscribendis fuit, & anno* 1672 *obiit, exscriptum ex codice qvodam, ut videtur, lacero & manco, nam præter minores lacunas, nec non eam qvæ hic pag.* 323. *occurrit, in exscripto* ERLANDINO *inde a pag. hujus editionis* 38. *usqve ad* 51. *nihil unqvam exstitit. Hoc exemplar No.* 107. *ubi infra allegatur, titulo* 7. *brevitatis ergo venit; ubi autem alia exemplaria* LANDNAMAM, *sive exemplaria hujus classis, in margine laudant, ibi* LANDNAMAE *tantum nomine usus sum.*

Altera exemplarium hujus libri claſſis communiter HAUKSBÓK, *ſive* CODEX HAUKIANUS, *ab autore, qvi illi ultimam manum impoſuit, ut conceptis verbis ipſe Codex* (*pag.* 378) *docet, appellatur. Qvantum hæc claſſis a priori differat, partim mox eſt indicatum, partim lectiones variantes, ex utrisqve collectæ, monſtrant. Hujus autem, qvam deſcribo, claſſis, duo, inter MSS. MAGNAEANA, exemplaria exiſtunt, alterum membraneum No.* 371. *in Qvarto, ſeculo, ut videtur, decimo-qvarto ſcriptum, ſed cujus qvatuordecim tantummodò folia adhuc ſuperſunt. Hæc membrana, cujus lectiones variantes per M indicavi, ab editoribus* KRISTNISAGAE *pridem deſcripta eſt, ſcriptionis autem ſpecimen æri inciſum* L. B. *hic exhibetur. Medio ſeculi præcedentis hæc membrana adhuc integra fuit* (*præter qvam qvod pag.* 110 *ad* 121. *jam tum defuiſſe videatur*), *eamqve ſupra laudatus* ERLANDINUS *exſcripſit, qvod apographum foruli MAGNAEANI No.* 105. *Fol. integrum aſſervant, cujus diverſitates inter lectiones variantes annotatas* 5, *vel etiam, ubi plura exemplaria in margine, ut aſſolent, Codicem* HAUKIANUM *allegant,* HAUKSBÓK *appellavi.*

Tertia claſſis MELABÓK, *ſive CODEX MELENSIS merito appellari poteſt, cum ad MARCUM, optimatem* (*qvi prædium MELOS incoluit, & celeberr. SNORRONIS STURLAEI*

conſo-

consobrinus (pag. 298. 305), *& hujus filiorum* JONAE *&* URAEKIAE *fidus* ACHATES *erat*), MARCI *qvoqve filium, uxorem & nurum, genealogias jugiter pertexat. Codex ille, qvalis nunc in* NN. 106 *&* 112. *in Fol. Bibliothecæ* MAGNAEANAE *habetur,* HAUKIANUM *nuper descriptum ut plurimum seqvitur, multa tamen addit, qvæ, præter compendium qvoddam* VITAE VIGA-GLUMI, *tam mendose conceptum, ut vix ac ne vix qvidem intelligi qveat, qvod tamen, si ista* VITA *typis iterum evulganda foret, conferri meretur, inter lectiones variantes suis locis adtuli. Ordo hic in eo a reliqvis differt, qvod partes libri alias prima & qvinta, in codice* MELENSI *conjunctæ, partem primam constituant, (pag.* 18. *sq.); qvod tamen ab initio ita non obtinuit, sed ab exscriptore qvodam sui (pag.* 376) *oblito factum esse patet. Exemplar hujus classis No.* 106. *supra allegatum (qvod inter variantes* 6, *illud vero No.* 112, 12. *appello) manum viri suo seculo doctissimi* THORDI JONAEI *adhuc junioris, qvi ab anno* 1634 *ad* 1670 *Pastor* HYTARDALENSIS *fuit, refert, cujus vestigia, qvin & menda, presso pede seqvitur fragmentum* 112, *paucis foliis constans, manu* HELGII GRIMI *filii, ab anno* 1652 *ad* 1691 *Pastoris* HUSAFELLENSIS, *viri in monumentis antiqvis exscribendis diligentiæ haud vulgaris. Qvorum tamen virorum doctrina & accuratio non obstat, qvo minus multa, in*

 nomini-

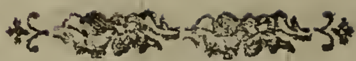
nominibus præfertim propriis, menda irrepferint; Sunt tamen hic relationes, qvæ fruftra alibi qværuntur, funt & qvædam, qvæ qvamvis contextus manifefte reqvirat, in omnibus reliqvis LIBRI ORIGINUM ISLANDIAE exemplaribus defiderata (ex. gr. pag. 59.), hinc peti poffunt. Et ut S. Vener. THORLACIUS, *dum librum originum Islandiæ anno* 1688 *publici juris fecit, nullum hujus claffis exemplar ad manum habuiffe videtur, ita, ex allegatis celeberr.* ARNGRIMI JONAE & BIÖRNIS *de* SKARDSA, *inducor ut credam, illos talia exemplaria habuiffe, &* VATNSHYRNAM, *a prædio VATNSHORN, ubi codex forte inventus eft vel affervabatur, appellaviffe.*

His tribus exemplarium claffibus qvarta, ex binis prioribus, LANDNAMA *fcilicet &* HAUKSBÓK, *conflata, addi poteft, qvæ jam hanc, jam illam feqvitur, auctoritatibus tamen in plurimis exemplaribus margini adnotatis. Hæc claffis MIXTA vel ECLECTICA dici poffet, & ad hanc, præter editionem SKALHOLTENSEM, (qvam IMPR. appello), exemplaria MSS. Bibliothecæ Legati MAGNAEANI NN.* 104. 108. 109. 110 & 111. *in Folio, (qvæ in lectionibus variantibus per* 4. 8. 9. 10 & 11. *denotantur), nec non utrumqve MStum Archivi Antiqvitatum HOLMIENSIS, referenda funt. Horum N.* 104. *manu*

manu ASGEIRIS JONAEI, *qui celeberr.* TORFAEQ *a manibus fuit, reliqua omnia nitore & cura superat. No.* 108. *bonæ quidem notæ, sed priori non comparandum, medio seculi proxime præterlapsi scriptum esse videtur. No.* 109. *manu* JONAE GISSURII, *BRYNJULFI SVENONII fratris uterini, nati anno* 1590, *exaratum est. Ille postqvam in artibus mechanicis & lingva Germanica haud pœnitendos peregre fecerat profectus, Nupi in DIRAFIORDO consenuit, & multum libris, monumentis præsertim antiqvis, exscribendis laborem impendit. No.* 110. *omnibus prædictis exemplaribus postponendum esse videtur; menda tamen huic cum editione SKALHOLTENSI communia, & utriusqve consensus fere perpetuus, illud editoris usibus inserviisse innuunt. No.* 111. *est mendosum & jejunum libri originum Islandiæ compendium, in qvo omnes genealogiæ & multa alia desiderantur. Hoc tamen exemplar, & omnia jam memorata exscripta, ante annum* 1688, *qvo iste liber SKALHOLTI prodiit, scripta sunt, qvæ ideo, dum nova parabatur editio, conferri merebantur.*

In Bibliotheca Archivi Antiqvitatum HOLMIENSIS duo hujus libri apographa existunt, qvorum unum est alterius exscriptum. Prius inter libros Islandicos chartaceos in forma octava No. 3. *scriptum est ESIUBERGI in Islandia, anno* 1673,

& cum exemplari Bibliothecæ MAGNAEANAE *No.* 108. *in Fol. maximam partem convenit, nisi qvod notas marginales, frivolas sæpe, qvin & interdum falsas, textui inferat, & plura hic qvam in No.* 108. *deprehendantur menda. Hoc exemplar ESIUBERGENSE* JONAS WIGFUSI *anno* 1688 *solita, id est, haud satis exacta cura exscripsit, librum in sex partes, qvarum ultima post relationem de BIARNO HUSLANGO incipit (pag.* 383*), & qvinqve partes priores in capita, divisit, ita ut pars prima* 40, *secunda* 124, *tertia* 103, *qvarta* 72, *qvinta* 70 *capita contineat; Utriqve exemplari genealogia SVERRERIS Norvegiæ Regis ab ADAMO PROTOPLASTE deducta subnectitur, qvæ tamen pro parte libri non est habenda.*

MANTISSA (*pag.* 381 *sqq.*), *qvamvis nec HAUKUM, nec, ut videtur, ullum ex pridem nominatis alium, libri originum Islandiæ scriptorem, autorem agnoscat, est tamen monumentum haud infimæ antiqvitatis, qvod varias res lectu dignas continet, & cum nullibi alias, qvam ad hujus libri calcem, & qvidem in solis qvartæ classis exemplaribus (excepto tamen N.* 111.) *occurrat, locum, qvem hic occupat, ei concedere non dubitavi.*

Restat jam, ut qvo consilio hæc editio facta sit, tribus tantum verbis indicetur. TEXTUS *ex supra laudato exemplari No.*

No. 104. exſcriptus eſt, editione ſimul SKALHOLTENSI, *(utpote qvæ ſecundum qvinqve MSS., qvæ tunc ad manum erant, invicem collata, adornata eſt) ubivis accurate collata. Ex reliqvis autem ſupra laudatis Bibliothecæ* MAGNAEANAE MSS. *uno membraneo, & octo chartaceis, nec non* ARNGRIMI JONAEI *Specimine Hiſtorico de Iſlandia, (cujus differentiæ per A. indicantur), lectiones variantes congeſtæ ſunt. Ubi autem plurium exemplarium communis conſenſus laudatum No. 104. erroris convincebat, illud deſerere non dubitavi, ita tamen, ut nihil unqvam propria conjectura, nihil cujus auctoritatem in margine non notaverim, ſubſtituere ſuſtinuerim.*

Erat mihi ab initio mens, librum, aut ſolummodo ſecundum exemplaria primæ, aut ſecundæ claſſis edere, ſed cum unicum ſaltem, & præterea mendoſum ac mancum utriusvis exſcriptum adeſſet; cumqve, utrumlibet illorum ad textum conſtituendum eligeretur, diſcrepantias ad duplam libri molem accreſcere prævidérem, ab iſto propoſito deſiſtendum erat.

Cuivis hunc librum legenti gloſſas & annotationes librariorum in textum ſubinde irrepſiſſe patet. Has everrere, & inter lectiones variantes in margine collocare, ab initio ſategi; Sed cum nullum ſeculo præcedenti antiqvius exemplar, qvod conſtanter ſeqvi

ſeqvi licuit, præſto eſſet, & tantus exemplarium, etiam in gloſſis aperte textui intruſis (ex. gr. pag. 331), obvius ſit conſenſus, huic qvoqve emendationi ſuperſedere coactus ſum.

Sunt & adhuc qvidem in hoc libro loca, qvæ vel cum reliqvis Iſlandorum hiſtoriis, vel etiam aliis hujus ipſius libri relationibus conſiſtere neqveunt, qva in cauſa ſunt ſola menda librariorum, omnibus qvæ ad manum habui exemplaribus communia; hæc emendare, conciliare, & originem ac occaſionem errorum inveſtigare interdum erat facile, ſed interdum etiam tantum non impoſſibile, qvamdiu ſcilicet plurimæ Iſlandorum hiſtoriæ nondum ſunt editæ, cum rara ſint exemplaria MSS. qvibus talis emendatio & conciliatio tuto ſuperſtrui poſſit. Sed illa hujus libri loca, qvæ adhuc dum in mendo cubant, veritati hiſtoricæ non multum nocebunt, nam nec adeo multa ſunt, nec magni momenti, & propediem, qvod Delegatorum monumentis ad antiqvitates ſeptentrionales pertinentibus evulgandis conſtitutorum *labores & merita ſperare jubent, ubi fideles reliqvarum hiſtoriarum editiones prodierint, huic malo medela facile procurabitur.*

ORTHOGRAPHIAM *ſecundum codicem pergamenum exhibere inſtitueram, ſed tam parum hujus ſupererat, & apographum ERLANDINI, qvantum ad orthogprahiam pertinet, tam vitioſe deſcriptum,*

descriptum, ut hoc propositum missum facere necessum esset; secutus igitur sum qvam maxime exemplar N. 104. *ita tamen, ut* Þ, *in medio vocis, per* d, *&* z, *per* ſſ. ſt. ts. ds. ns. *&* s, *prout ratio soni & sensus ferebat, expresserim, & accentus vocalibus longis, qvo ambiguitas declinaretur, apposuerim; Recte qvoqve me fecisse existimavero, si orthographiam hujus exemplaris, sibi magis constantem, retinuissem, qvod tamen consulto non feci, gratum qvippe peregrinis fore ratus, si minutas qvasdam variationes orthographicas, bonorum exemplarium auctoritate utrinqve comprobatas, ex. gr.* ſon *&* ſun, varo, voro *&* voru *&c. hic deprehendere & invicem comparare possent.*

INTERPRETATIONEM ad verbum fere institui, qvo facilius exteris ipsius textus, non sensus tantum, sed & genius ac idiotismi perspicerentur. Hæc prima mihi cura, nam stylo sæpe verso, ea, qvæ Latini erant idiomatis, litura expunxit, voces autem Latinas Islandice constructas iterum substitui; Non qvod Romani sermonis lepores & melleam Latii svadam fastidiam, sed qvod hic magis referre putavi exteris uno velut oculo textum, altero versionem intuentibus, loqvendi modos & idiotismos Islandicos patere, qvam his posthabitis comtiore, ast minus fideli, stylo delectari. Carmina qvæ hic occurrunt, qvamvis verbum fere verbo reddiderim, ad calcem tamen operis paulo uberius enucleavi, qvo

artifi-

artificium talis poëseos secundum regulas artis perspiceretur, qvo & simul, ea, qvæ post versionem typis mandatam vel ipse melius perspexi, vel eruditi, qvos consului, benigne mihi suggesserunt, subnectendi occasionem nactus sum.

INDICES PERSONARUM & LOCORUM *fusiores ador. navi, eo qvod maxima hujus operis pars circa genealogias aborigi-num terræ, & territoria, a qvovis horum occupata versetur. E contra* INDEX RERUM *tanto est contractior, & index vocum etiam in libro hujus indolis non potest esse prolixus, ubi a principio ad finem una eademqve actio, a diversis tantum personis peracta, describitur. Res tamen, ad instituta & mores veterum septentrionalium spectantes, qvæ exstantissimæ visæ sunt, paucissimis indigitavi; eodemqve consilio vir de studio philologico lingvarum septentrionalium optime dudum meritus, & plus adhuc meriturus Dn.* JOHANNES OLAVIUS HYPNON. *indicem vocum rarissimarum collegit, qvo ut me, tunc absentem, magnopere devinxit, ita a Lectoribus, qvod certe auguror, magnas promeruit grates.*

MENDA, *proh dolor, plura, qvam fas est, in hanc editionem irrepserunt. Qvæ ego librum relegens offendi, hæc sunt, & ita restituenda:*

Pag.

Pag. 10. ſq. *ſoldurii* rectius *ſocii* appellantur.
- - 54. lin. penult. Hördar, lege: Hardar.
- - 91. lin. 5. *Einarsſundo*, lege: *Seliaſundo*.
- - 93. lin. 15. *perierit*, lege: *abierit*.
- - 104. lin. 7. Mínar, lege: Mína.
- - 107. lin. 7. adde: *ſororem Helgii Macri*.
- - 187. lin. 1. *ad terram appulit*, lege: *imperium capeſſivit*.
- - - lin. 16. nád, lege: nádo.
- - 188. lin. 3. not. Aa, lege: At.
- - 189. lin. 6. Ambáttarſun, lege: ſun ambáttar.
- - 195. lin. 4. umſuúaſt, lege: umſnúaſt.
- - - lin. 18 *Stigamadus*, adde: (*latro*).
- - 196. lin. 3. not. Þrettátíngi, lege: Þrettántígi.
- - 204. lin. ult. ManaÞúfa, lege: ManaÞúfo.
- - 208. lin. 6. Svatárdal, lege: Svartárdal.
- - 238. lin. 6. ſolin, lege: ſollin.
- - 251. lin. 2. oe, lege: oc.
- - 257. lin. 4. födur, lege: fader.
- - - lin. 5. *patris*, lege: *pater*.
- - 263. lin. ult. not. adde: Hallberu er átti Marcús Þórdarſon á Melum. *add.* 6.
- - ibid. *Hallberæ uxoris Marci Thordi filii de Melis*.
- - 266. lin. 5. födur, lege: fader.
- - 268. lin. 1. *fratris*, lege: *filii*.
- - 281. lin. 15. *duplo*, lege: *triplo*.
- - - lin. 18. Ketell, lege: Ketel.
- - 282. lin. 11. Gumle, lege: Gamle.
- - 299. lin. 20. *omnia comitia legalia*, lege: *omnes conventus forenſes, qvibus ipſe præeſſet*.
- - 368. lin. 9. *teſqvas*, lege: *teſqva*.
- - 377. lin. 10. *monſtrum marinum*, lege: *fluctus decumanos*.

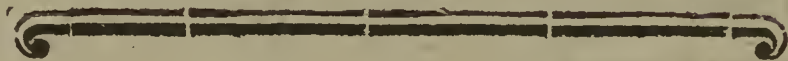
Hæc, & qvæ plura forſan deliqvi, ut B. L. *in meliorem partem vertat, rogo. Cætera ille mecum debet Illuſtriſſimo* S. R. M. *Paraſtatæ Clavigero PETRO FRIDERICO SUHM,*

 qvi

qvi non solum omnes editioni sumtus impendit, sed &, præter plurima alia beneficia in me collata, lautum, dum editio parabatur, stipendium mihi numeravit, & singulas deniqve plagulas, antequam prelo mandarentur, relegit. Scribebam Hafniæ Cal. Aprilis Anni MDCCLXXIV.

JOHANNES FINNAEUS.

LAND-

LANDNÁMABÓK ÍSLENDINGA.

ÞETTA ER PROLOGUS FYRI BÓK ÞESSI.

Í alldafars bók þeirri er Beda preſtr heilagr gordi (a) er getit eylands þeſs er Thyle heiter, oc á bókum er ſagt at liggi ſex dægra ſigling í nordur frá Bretlandi. Þar ſagdi hann eigi koma dag á vetur, oc eigi nótt á ſumar, þá er dagr er ſem lengſtr; til þeſs ætla vitrer menn þat haft, at Ísland ſe Thyle kallat, at þat er vída á landino, at ſól ſkín á nætor þá dagr er ſem lengſtr, enn þat er vída at ſól ſer eigi um daga þá nótt er lengſt.

A Enn

(a) um landa ſkipan í heimirium *add. impreſſ.* & 11.

LIBER DE OCCUPATIONE ISLANDIÆ.

HIC EST LIBRI PROLOGUS.

In chronico quod Sanctus Beda ſacerdos (a) *ſcripſit, mentio fit inſulæ quæ Thyle appellatur, & juxta libros ſex nyctbemeriorum navigatione à Britannia ſeptentriónem verſus diſtare perhibetur. Ibi diem, durante bruma, & noctem, æſtáte ubi dies eſt longiſſimus, non contingere retulit. Hæ igitur fuere peritis viris rationes, Islandiam Thylen appellari, cum in multis terræ* (*iſtius*) *locis, ſol, cum dies longisſimus eſt, pernox ſplendeat, multis quoque in locis ſol interdiu non conſpiciatur, dum nox longiſſima eſt.*

Beda

(a) *de conſtitutione mundi regionum.*

Enn Beda-prestr andadist siau hundrudum þriátyge oc fimm árum epter hollidgan vors Herra Jesu Christi, at því er ritat er, meir enn hundradi ára fyrr enn Ísland bygdist af Nordmönnum (*b*).

Enn ádur Ísland bygdist af Nordmönnum varo þar þeir menn er Nordmenn kalla Papa, þeir varo menn kristner, oc hyggia menn þeir hafi verit vestan um haf, þvíat fundust epter þeim bækor Írskar, biöllor oc baglar, oc enn fleiri lutir, þeir et þat mátti skilea, at þeir varo Vestmenn, þat fannst í Papey austur oc í Papyli, er oc þess getit í bókum Enskum, at í þann tíma var farit millum landanna.

Beda vero sacerdos obiit, anno à nativitate Domini nostri Jesu Christi septingentesimo tricesimo qvinto (b), *ut scriptum invenitur, plus qvam centum annis ante Islandiam à Norvegis inhabitatam.*

Sed anteqvam Islandia à Norvegis inhabitaretur, ibi homines fuerunt qvos Norvegi Papas vocant, qvi religionem christianam profitebantur, & ab occidente per mare advenisse creduntur, ab iis enim relicti libri Hibernici, nolæ & litui & res adhuc plures reperiebantur, qvæ indicare videbantur illos Vestmannos fuisse. Hæc inventa sunt in Papeya orientalium & Papyli; libri qvoqve Anglici, tunc temporis navigationes inter terras (*istas*) *increbuisse, perhibent.*

(*b*) at því er ritat er. Meir enn hundrad árum fyrr enn Ísland bygdist af Nordmönnum, varo þar þeir menn er Nordmenn kalla Papa. 4. 9. 10. *sed mendosa est verborum interpunctio.*

(b) *ut scriptum invenitur. Plus qvam centum annis ante Islandiam à Norvegis inhabitatam, ibi homines fuerunt qvos Norvegi Papas appellant.*

HER

HER HEFER
LANDNÁMABÓK
ÍSLANDS BYGDAR.
FYRSTI PARTR
SEGER FRÁ ALMENNELEGRI BYGGING LANDSINS.

I. CAPIT.

Á þeim tíma sem Ísland fannst oc byggdist af Norvegi, var Adríanus Pávi í Róma oc Johannes sá er hinn Fimti var med því nafne epter hann í postulegu sæti. Enn Hlödver Hlödversson Keysari fyri nordan feall, enn Léo oc Alexander sun hanns yfir Miklagardi. Þá var Haralldr hinn Hárfagri Kóngr yfer Norvegi, enn Eirikr Eymundarsun yfer Svíþeód oc Beörn sun hanns; enn Gormr hinn Gamli (*a*) at Danmörku, Elfrádr hinn Ríki í Eng-

HIC INCIPIT
LIBER DE OCCUPATIONE
ISLANDIÆ INHABITANDÆ.
PARS PRIMA
DE GENERALI TERRÆ INHABITATIONE PERHIBET.

CAP. I.

Qvo tempore Islandia primum à Norvegis inveniebatur & inhabitabatur, Adrianus Pontifex Romanus & Johannes ejus nominis Qvintus, ei succedens, cathedram tenuere Apostolicam. Sed Ludovicus Ludovici filius erat Imperator transalpinus, Leo autem ejusqve filius Alexander Constantinopolitani. Tunc Haraldus Pulchricomus in Norvegia, sed Ericus Eymundi filius, ejusqve filius Biörn, in Svecia, & Gormus Grandævus (a) *in Dania regnare. Alfredus Potens, ejus-*

(*a*) fimtugasti oc áttundi Kóngr. 6. 12.

(a) *qvinqvagesimus & octavus Rex.*

í Englandi oc Játvardr ſun hanns, enn Kiarvalr at Dyflinni á Írlandi. Sigurdr Jarl hinn Ríki at Orkneyum (*b*).

ejusqve filius Edvardus in Anglia, Kearvalus Dublini in Hibernia & Sigurdus Potens Comes in Orcadibus (b) *regnabant.*

Sva ſegia vitrer menn, at ór Norege frá Stadi ſe ſiau dægra ſigling í veſtur til Horns á auſtanverdu Íslandi. Enn frá Snæfellsneſi fiögra dægra ſigling til Hvarfs á Grænlandi í veſtur þar ſkemſt er. Af (*c*) Húſunum í Noregi ſkal ſigla jamnan í veſtur til Hvarfs á Grænlandi, ok er þá ſiglt fyrer nordan Healltland ſva at ſeór er í mideom hlídom, oc þá at eins ſe þat, at algód ſe ſævarſýn, enn fyrer ſunnan Færeyar ſva at ſeór er í mideom hlídom, enn ſva for ſunnan Ísland, at þeir hafe af fugl oc hval (*d*). Frá Reykeaneſe á ſunnanverdu Íslandi

Viri periti aſſerunt è Norvegia de Stadis ſeptem nychtemeriorum ad Horn in orientali Islandia occidentem verſus navigationem eſſe; ſed à Snæfellsneſo occidentem verſus qvatuor nycthemeriorum ad Hvarf in Grönlandia navigationem, ubi diſtantia eſt minima. Ab (c) *Huſis in Norvegia navigatio ſemper occidentem verſus ad Hvarf Grönlandiæ inſtituenda eſt, & quidem à ſeptentrione Hitlandiæ, ità ut de mari ſuperior tantum pars montium conſpiciatur, & hoc tamen ſi nihil proſpectum de mari impediat; ſed à meridie Færöarum ita ut ſuperior tantum montium pars è mari eminens videatur, & ità quoqve à meridie Islandiæ, ut aves (maritimas) & cetos conſpiciant* (d).

A

(*b*) oc Kataneſe, ſun Eyſteins Glumru, oc Torf Einar bródur ſun hanns *add.* 6. 12. *marg.* bróder Rögnvallds-Mæra Jarls *add. impr.* 6. 11.

(*c*) Húſnum 4. 6. 9. 12. Húſum 8. 10. Biörgvin 5.

(*d*) Þat er tylft fyri ſunnan Ísland. *impr.* 7. 11. *addunt.*

(b) *Et Kataneſo, filius Eyſteinis Glumræ & Torf-Einar ejus ex fratre nepos.* al. *frater Rögnvaldi Comitis de Mære.*

(c) Vi vocis: *ædificiis.* al. *Bergis.*

(d) *ſive duodecim (milliaribus) à meridie Islandiæ.*

landi er (*e*) þriggca dægra haf til Jöllduhlaups á Írlandi, í sudur. Enn frá Lánganesi á nordanverdu Íslandi er fiögra dægra figling til Svalbarda nordur í Hafsbotna (*f*), enn dægurfigling er til úbygda í Grænlandi ór Kolbeinsey nordur.

Sva er sagt at menn skylldo fara af Noregi til Færeya, nefna sumer til (*g*) Naddodd víking (*h*) enn þá rak vestur í haf, oc fundo þeir land mikit, oc gengo upp í Austfiördum á feall eitt hátt, oc sáust um vída, ef þeir sæo reyki edur nokkur líkendi til þess at landit væri bygt

A Reykaneso in Islandia meridionali est (e) *trium nycthemeriorum navigatio meridiem versus ad Jölldühlaup in Hibernia; sed à Langaneso in septentrionali Islandia est qvatuor nycthemeriorum navigatio septentrionem versus ad Svalbardum in Hafsbotnis* (f). *Unius nychtemerii navigatio septentrionem versus est ad deserta Grönlandiæ à Kolbeinseya.*

Iter è Norvegia ad Fæeyas institutum fuisse perhibetur, princeps itineris à nonnullis nominatur Naddoddus pirata (h), *qvi occidentem versus per mare delatus terram magnam offendit, ubi in orientali parte appellens, montem qvendam altum ascendit, circumqvaqve observans, num fumos aut alia terræ habitatæ signa conspiceret,*

(*e*) fiögra. 10. *marg.* fimm. 5. 11. átta. *impr. ex emendatione Editoris.*

(*f*) Þessir hafsbotnar ero fyrir austan Greipar á Grænlandi oc ero alidre íssalausir. *add. impr.* & 11.

(*g*) Naddoc. *A.*

(*h*) Bródur Yxnaþóris, mág Ölvis Barnakarls, hann var víkingr mikill. Af því stadfestist hann í Færeyum at hann átti hvergi annarstadar vel fridt. Hann fór ór Noregi ok villdi til eyanna oc vard sæhafi til þess er fyrer hönom vard land mikit. *impr.* 7. *addunt. Sed* 7. *præterea Gardari primam Islandiæ inventionem attribuit.*

(e) *al. qvatuor, al. qvinqve, al. octo.*

(f) *Hafsbotni isti sunt ab oriente Greiparum in Grönlandia, ubi glacies est perpetua.*

(h) *frater Yxnathoreris, affinis Ölveris Barnakarlis, is strenuam piraticæ operam navavit, ideo Færöas sibi habitaculum elegit, qvod nullibi alias erat securus. Hic Norvegiá solvens, insulas istas periit, sed mari diu jactabatur, usqve dum terram magnam offendit.*

bygt, oc seá þeir þat ekki. Þeir fóro um haustit aptur til Færeya, oc er þeir sigldo af landino, fell snær mikill á feöll, oc fyrir þat köllodo þeir landit Snæland, þeir lofudu miöc landit. Þar heitir nú Reidarfeall í Austfiordom er þeir höfdo atkomit; sva sagdi Sæmundr prestr hinn Fródi.

ceret, sed frustrà. Eodem autumno cum sociis Færeyas repetiit, sed cum vela ventis darent, magna nivis copia in montes decidebat unde terram Snælandiam (terram nivosam) appellarunt, eamque magnopere laudabant. Locus ubi appellebant hodie Reidarfiall in orientali parte (Islandiæ) appellatur, ita rettulit sacerdos Sæmundus Polyhistor.

Madr het Gardar sun (*i*) Svafars ens Sænska. Hann átti jarder í Seálandi, enn var fæddr í Svíþiód, hann fór til Sudureya at heimta födurarf kono sinnar. Enn er hann siglde í gegnom Petlandsfeörd, þá sleit hann undan vedur, oc rak hann vestur í haf. Hann kom at landi for austan Horn et eystra at tilvísan módor sinnar framsýnnar; þar var þá höfn (*k*). Gardar sigldi umhverfis landit, oc vissi af því at þat var eyland. Hann kom á feörd þann er hann kalladi Skeálfanda, þar geördi hann hús oc kalladi Húsavík oc var þar um veturin (*l*). Um vorit er hann var búin til hafs, sleit

Vir erat nomine Gardar filius Svafaris Sveci. Is in Svecia natus, in Sialandia prædia possidebat, & út paternam uxori suæ competentem hæreditatem postularet, Hebrides petiit. Sinum autem Petlandicum prætervectus, occidentem versus in oceanum tempestate delatus fuit. Ab oriente Horn, quod in orientali Islandia est, monitu matris suæ præsagæ appulit, ibi tunc portus erat (k). *Gardar terram circumnavigavit, & inde insulam esse comperiebatur. In sinum, cui nomen imposuit Skiálfandi, pervenit, ibi ædes exstruxit, in quibus hyemem transegit, & loco nomen Húsavíc (sinus ædium) imposuit* (l). *Vere cum è portu*

(*i*) Æfars *A.* (*k*) gód. *add. impr.* 11.

(*l*) oc skaut báti, þar gekk á Náttfari, þræll hanns oc ambátt, þá slitnadi festin, oc bar þau at landi for vestan feördin fyrir

(k) *bonus.*

(l) *cymbam demisit, cui se concredidere Náttfarius, ejusque servus & ancilla, sed fune, quo cymba navi alligabatur, disrupto, ad terram*

ſleit frá hönom mann á báti, er Náttfari het, oc þræl oc ambátt hanns, hann bygdi þar ſídan ſem nú heita Náttfaravíkur. Gardar fór þá til Noregs oc lofadi miöc landit, hann var fader Una, födurs Hróars Túngugoda. Epter þat var landit kallat Gardarshólmr, var þá ſkógr midlom fealls oc feöro.

portu erat ſoluturus, cymba de navi ejus depellebatur, in qva vir erat nomine Náttfarius, una cum ejus ſervo & ancilla. Hic in loco hodie Náttfaravikur appellato, poſtea habitavit. Gardar tunc Norvegiam repetiit & terram magnopere laudavit, is pater erat Unii, patris Hróaris Prætoris Tungenſis. Poſtea terra iſta Gardarsholmus appellata fuit, tuncqve ſylvâ, à mari ad juga usqve montium, obtegebatur.

II. CAP. (a).

Flóki (b) Vilgerdarſun het víkingr mikill, hann beóſt af Rogalande at leita (c) Gardarshólma. Þeir láo í Smiörſunde, hann fekk at blóti miklo, oc blótadi rafna þreá þá er hanom ſkylldo leid víſa, þvíat þá höfdo hafſiglingarmenn enger leidarſtein í þann tíma á nordurlöndom (d). Þeir lódo þar varda er blótit hafdi

CAP. II.

Flokius filius (b) *Vilgerdæ nomen erat piratæ celebri, ille de Rogalandia ad Gardarsholmum qværendum iter paravit. Navis tum erat in ſinu Smiörſundo, ille vero magnum celebravit ſacrificium, & tres devovit corvos itineris duces futuros, nondum enim in ſeptentrione magnes nautis erat in uſu. Struem lapideam in loco ſacrificii exſtruebant, eiqve*

fyrir utan Skuggabeörg, enn Gardar kom ödrumegin feardarins oc lagdi þar at landi, var þar um veturin, oc gordi ſer þar hús, því heiter þar Húſavík. Náttfari var epter med þræl ſinn oc ambátt, og bygdi &c. *impr.* 7.

(a) *Hoc caput eſt ſecundum Hauksbók.*

(b) Valdgardſſun. 6. 12. (c) Sniólands. 4. 6-12.

(d) *Præcedentia omittunt* 4. 5. 11.

terram ab occidente ſinûs extra Skuggabiörg delati ſunt, aſt Gardar ex altera ſinus parte ad terram appulit, ibiqve hyemem domo (prius) exſtructa, transegit, indè nomen loco eſt Húſavík. Náttfarius cum ſervo & ancilla, relictus in loco &c.

(b) *Valgardi.*

hafdi verit, oc kollodo Flókavarda, þat er þar er mætist Hördaland oc Rogaland. Hann fór fyrst til Healltlands, oc lá í Flókavagi, þá týndist Geirhilldur dótter hanns í Geirhilldarvatne. Med Flóka var á skipe (*e*) bónde sá er Heriólfr het, oc annar Þórólfr (*f*), oc Faxe Sudureyskr madr.

Flóki sigldi þadan til Færeyia oc gipti þar dóttur sina, frá henni var Þrándr í Göto. Þadan sigldi hann útí haf med rafna þá þreá er hann hafdi blótat í Noregi, oc er hann let lausan hinn fyrsta, fló sá aptur um stafn, annar fló í lopt upp, oc aptur til skips, þridi fló fram um stafn í þá ætt er þeir fundo landit. Þeir komo austan at Horne oc sigldo fyri sunnan landit, enn er þeir sigldo vestur um Reykeanes oc upplauk firdenum sva at þeir sá Snæfellsnes, þá mællti Faxe: þetta man vera mikit land er ver höfom fundit, her ero vatnsföll stór, þeir sáo foss mikin er fell i sióin oc var þar ós mikill oc er kalladr Faxaós.

Þeir

qve nomen Flókavardi imposuere; hæc in confinio Hördalandiæ & Rogalandiæ sita est. Shetlandiam primum adiit, ubi in Flokavogo in anchoris expectavit, tunc Geirhilda ejus filia in lacu Geirhilldarvatn vita privata est. In eadem cum Flokio navi vehebantur (e) *colonus nomine Heriolfus & alter Thorolfus* (f) *& Faxius ex Hebudibus oriundus.*

Hinc Flokius Færöas petiit, ibique filiam suam elocavit, ex qva genus deducebat Thrandus de Gata. Inde oceano se commisit una cum tribus illis corvis qvos in Norvegia devoverat; primus autem dimissus retró volitavit, secundus sursum elatus navem iterum repetiit, tertius de prorá provolavit ad eam plagam ubi terram postea invenerunt. Orientale (promontorium) Horn primum offendebant, sed terram meridiem versus prætervehebantur, cum verò Reykianesum ad occidentem prædernavigarent, conspecto Snæfellsneso & sinu illo magno visui se offerente, magna certè est terra, Faxius inqvit, qvam invenimus, & flumina sunt permagna. Cataractam videbant magnam qvæ in mare demittebatur, & magnum ostium, cui nomen postea Faxa-os.

Floki

(*e*) bræder tveir. *impr.* II.
(*f*) Norsker. *add. impr.* II.

(e) *duo fratres.*
(f) *Norvegi.*

Þeir Flóke figldo veftur um Breidafiörd, oc tóko þar land fem heiter Vatnsfiördr vid Bardarftrönd. Fiördrin allr var fullr af veidifkap, oc gádo þeir eigi fyrir veidum at fá heyanna, því dó allt kvikfe þeirra um veturin. Varit var helldur kallt, þá gekk Flóki nordur á feöll, oc fá nordur yfer feöllin feörd einn fullan af hafífum, því kölludu þeir landit Ísland fem þat hefer fídan heitit (*g*).

Þeir Flóki ætlodo utan um fumarit, oc urdo búnir litlo fyrir vetur, þar fer enn fkálatópter þeirra inn frá Breámslæk oc fva rófit oc feydi þeirra. Þeim beit eigi fyri Reykianes, oc þar fleit frá þeim bátin, oc þar á Heriólf, tóc hann þar land fem nú heiter Heriólfshöfn. Flóki kvam í Hafnarfeörd, þeir fundo hval á eyri einni út frá firdinom, oc köllodo þar Hvaleyri. Þar funduft þeir Hereólfr (*h*). Þeir figldo um fumarit eptter til Noregs, enn er menn fpurdo af landi-

Flokius & focii finum Breidafiörd occidentem verfus prætervecti, ad terram appulerunt in finu, cui nomen, Vatnsfiördus apud Bardaftrönd. Sinus ille pifcaturæ abundans caufa illis fuit pabuli negligendi, unde omnia eorum armenta hyeme perierunt. Ver erat admodum frigidum, tunc Flokius montes feptentrionem verfus afcendit, & finum quendam à feptentrione vidit glacie fluitante obtectum, unde nomen terræ impofuit Islandiæ (g), *quo etiam nomine ab ifto tempore infignitur.*

Flokius cum fociis æftate abitum paravit, fed paulò ante hyemis initium iter habuit paratum. Propè Briámslæk adhuc confpicienda funt rudera eorum habitaculi, culinæ & ftationis navalis. Reykianefum prætervehi non potuere, ibi etiam cymba à navi avulfa, Herjolfum in terram detulit, ubi nunc Herjolfshöfn (portus Herjolfi) appellatur. Flokius in finum Hafnarfiörd devenit, ubi in ora qvadam in exteriori finus parte cetum invenit, & locum inde Hvaleyri (ora ceti) appellabat (h) *ibi Herjolfum repperit. Æftate fubfeqvente in Norvegiam rediere, cum autem de*

(g) enn feördin Ifafeörd. *add. impr.* II.

(*h*) Flóke var of veturin í Borgarfirde, oc [illegible] Hereólf. *impr* II.

(g) *finui autem Ifafiörd.*

(h) *Flokius hyemem in Borgarfiördo tranfegit & Heriolfum invenit.*

landino, let Flóki illa yfer oc laftadi miöc landit, enn Hereólfr fagde koft oc löft af landino, enn Þórólfr kvad driúpa fmiör af hverio (*i*) ftrái, á landi því er þeir höfdo fundit, því var hann kalladr Þórólfr Smiör.

de terra interrogarentur, Flokius nihil boni attulit, fed terram admodum vituperavit, Herjolfus autem & commoda & incommoda terræ recenfuit, fed Thorolfus de qvovis (i) *gramine terræ ab iis inventæ butyrum ftillare afferuit, hinc nomen adeptus eft Thorolfus Smiör (Butyrum.)*

III. CAP.

Beörnúlfr het madr, enn annar Hróalldr, þeir voro fyner Hrómundar Gripsfonar, þeir fóro af Þelamörk fyrer vígafaker, oc ftadfeftuft í Dalsfirdi á Fiölum. Sun Beörnúlfs var Örn, fader þeirra Íngólfs oc Helgu (*a*), enn fun Hróallds, var Hródmar fader Leifs, þeir Íngólfr oc Leifr gorduft fóftbrædur.

Í þann tíma var Atli Jarl á Gaulum, hann var kalldar hinn Meófe. Hanns fyner voro þeir Háfteinn, Herfteinn, oc Hólmfteinn. Þeir fóftbrædur Íngólfr oc Leifr lögdo felag fitt vid fyni Atla Jarls, oc fóro í hernad aller famt, kvamo heim at haufti med herfáng mikit, fóro oc þeirra fkipti vel oc fkildo med vinátto, oc

CAP. III.

Biörnulfus nomen erat viro, & alteri Hroaldus, hi filii erant Hromundi Gripi filii; illi de Thelemarchia ob cædes exilio mulctati, in finu Dalenfi in Fialis habitaculum figebant. Filius Biörnulfi erat Örn pater Ingulfi & Helgæ (a) *fed filius Hroaldi erat Hrodmar pater Leifi. Ingolfus & Leifus focietatem folduriorum ad invicem inierunt.*

Tunc temporis Gaulis refidebat Atlius Comes, cognomine Miofius (Gracilis), filii ejus erant Hafteinn, Herfteinn & Holmfteinn. Ingolfus & Leifus foldurii cum filiis Atlii Comitis focietatem piraticæ inivere, unde autumno redeuntes ingentem prædam reportare, omnia amice procedebant, & blanda cum familiaritate ab invicem difcedentes,

(*i*) kvifte. *impr.* 11. fteine 10.
(*a*) er allra kvenna var vænft. *add. impr.* 11.

(i) *ramo. al. lapide.*
(a) *virginis facilè principis.*

oc mælltu til ſamfara med ſer annat ſumar. Enn um veturin gordo þeir fóſtbrædur veitſlo ſunom Atla Jarls, at þeirri veitſlo ſtrengde Hólmſteinn þeſs heit, at hann ſkylldi eiga Helgu Arnardóttur edur enga kono ella. Um þeſſa heitſtrenging fannſt mönnom fátt, enn Leifr rodnadi á at ſeá, ok vard fátt um med þeim Hólmſteini þá er þeir ſkildo þar at bodeno.

tes, ſeqventi æſtate eandem ſocietatem futuram paciſcebantur. Hyeme autem ſoldurii filiis Atlii Comitis convivium pararunt, quo in convivio Holmſteinn votum vovit, ſe aut Helgam Örnis filiam uxorem ducturum, aut nullam aliam. Hoc votum paucis arridebat, Leiſus vero rubore faciem ſuffuſus, finito convivio, Holmſteini diſcedenti alienum ſe præbuit.

IV. CAP.

Um varit epter beoggoſt þeir fóſtbrædur í hernat, oc ætludu at fara til móts vid ſyni Atla Jarls, þeir funduſt vid Híſargafl, oc lögdo þeir Hólmſteinn þegar til orroſto vid þá fóſtbrædur. Enn er þeir höfdo bariſt um ríd, þá kvam at Ölmódr hinn Gamle, ſunr Hördakára, frænde Leifs, oc veitti þeim Íngólfi. Í þeirri oruſto fell Hólmſteinn, enn Herſteinn flýde. Þá fóro þeir Leifr í hernat, enn um veturin epter fór Herſteinn at þeim Leife oc villdi drepa þá, enn þeir fengo nióſn af för hanns oc fóro í mót hanom oc börduſt, vard oruſta mikil, fell Herſteinn.

Epter þat dreif lid at þeim fóſtbrædrum, frændur þeirra oc vinir af Fir-

CAP. IV.

Vere ſeqvente ſoldurii expeditionem parabant, & in occurſum filiorum Atlii Comitis tendebant, qvos apud Hiſargaſl convenere, ubi Holmſteinn & reliqvi ſoldurios ſtatim armis impetebant. Sed pugna aliqvantiſper invaleſcente, Ölmodus Grandævus filius Hördakarii, cognatus Leifi adveniens, illi & Ingolfo ſuppetias ferebat. Hoc in prælio Holmſteinn occubuit, ſed Herſteinn fugâ ſalutem qvæſivit. Leiſus autem cum ſociis in piraticam excurrebat, hyeme vero ſubſeqvente Herſteinn Leifum cum reliqvis invadebat, at hi de propoſito ejus itinere præmoniti, illi obviam eunt, & acri prælio commiſſo, Herſteinn occubuit.

Ad ſoldurios poſtea multitudo cognatorum & amicorum è provincia Fiardenſi con-

Firdafylki; varo þá menn fender á fund Atla Jarls oc Háfteins at bióda fætter, vard þat at fætt med þeim, at þeir fóftbrædur fengo þeim fedgum eigner finar.

Enn þeir fóftbrædur bioggo eitt mikit fkip er þeir átto, oc fóro at leita lands þefs er Rafnaflóki hafdi fundit, er þá var Ísland kallat. Þeir fundo landit oc varo í Auftfiördom í Álptafirdi enom fydra, þeim virdtift landit betra fudur enn nordur. Þeir varo einn vetur á landino, oc fóro þá aptur til Noregs.

confluxit, nuncii tunc ad Atlium Comitem & Hafteinem miffi, qvi reconciliationem offerrent, qvæ hoc pacto inita, ut foldurii illis omnia fua prœdia penderent.

Navem poftea qvam poffidebant magnam foldurii inftruunt, terram invifuri qvam Rafnaflokius (Flokius corvorum) invenerat, & tunc fub nomine Islandiæ innotuerat. Hi etiam terram invenerunt, & in finu Alptafiörd qvi à meridie eft, in orientali Islandia manfionem habebant. Terra qvæ meridiem fpectat melior illis vifa eft qvam ad feptentrionem. Unam hyemem ibi tranfegerunt & in Norvegiam deinde revertebantur.

V. CAP.

Epter þat varde Íngólfr fe þeirra til Íslandsferdar, enn Leifr fór í vefturvíking, hann heriade á Írland oc fann þar jardhús mikit, þar gekk hann í, þar var myrkt, þar til er lýfti af vapni því er madr hellt á (*a*), Leifr drap mann þann, enn tók fverdit oc mikit fe annat

CAP. V.

Poftea Ingolfus bona eorum in ufum itineris Islandici commerciis permutavit, Leifus autem piraticam occidentem verfus fufcepit, & Hiberniam armis infeftavit, ubi cellam magnam fubterraneam invenit, qvam intrans tenebras offendit, ille autem progreffus usqve qvo fplendorem vidit gladii qvem vir qvidam manu tenuit (a), *qvo occifo, gladium*

(*a*) er þángat hafde flúit fyrir Leife. *add. impr.* II.

(a) *is à Leifo fugatus huc fe receperat.*

annat (*b*),[3] ſídan var hann kalladr Hiörleifr. Hann heriade vída um Írland, oc fekk þar mikit herfáng, þar tók hann þræla (*c*) tío er ſva heto: Dufþakr (*d*), Geirraudr, Skialldbiörn, Halldór, Drafdritr, eige ero fleire nefnder.

Epter þat fór Hiörleifr til Noregs, oc fann Ingólf fóſtbródur ſinn, hann hafde fengit ádur Helgu Arnardóttur ſyſtur Íngólfs. Vetur þenna fekk Íngólfr at blóte miklo oc leitade ſer (*e*) heilla um forlög ſín, enn Hiörleifr villde alldri blóta. Frettin víſade Íngólfe til Íslands.

Epter þat bió ſitt ſkip hverr þeirra mága til Íslands, hafde Íngólfr felags fe þeirra á ſkipe, enn Hiörleifr herfáng ſitt, þeir lögdo til hafs er þeir varo búnir, oc ſigldu út.

dium & ingentes alias opes inde reportavit (b), *poſtea Hiörleifus* (*Leifus gladii*) *appellatus eſt. Multis in Hiberniæ locis piraticam exercuit, & magnam prædam reportavit, ibi* (c) *decem ſervos cepit, quorum nomina ſunt: Dufthakus* (d), *Geirraudus, Skialldbiörn, Hallthor, Drafdritus, cæterorum nomina ad nos non pervenerunt.*

Hiörleifus poſtea Norvegiam repetiit, & Ingolfum ſocium ſuum convenit, ille Helgam Örnis filiam ſororem Ingulfi antea matrimonio ſibi junxerat. Hac hyeme Ingólfus magnum celebravit ſacrificium, & oracula de fatis ſuis conſuluit, Hiörleifus autem ſacrificia ſemper aſpernatus eſt. Oraculum Ingolfo in Islandia ſedem aſſignavit.

Affinis poſtea uterque ſuam quisque navem ad iter in Islandiam paravere, Ingolfus communes ad ſocietatem pertinentes opes ſua navi vexit, Hiörleifus verò prædam ſibi propriam, ſic omnibus (*neceſſariis*) *paratis, ſolventes, ventis vela dedere.*

(*b*) ſverd þat var allgódr gripr. *add. impr.* 11.

(*c*) tólf. *A.*

(*d*) ſá er fyrir þeim var. *add. impr.* 11.

(*e*) fretta. *impr.*

(b) *gladius ille magnum erat cimelium.*

(c) *duodecim.*

(d) *eorum præcipuus erat.*

VI. CAP.

(*a*) Sumar þat er þeir Íngólfr fóro at byggia Ísland, hafde Haralldr Kóngr hinn Hárfagre verit tólf ár kóngr í Noregi. Þá var lidit frá upphafi þessarar veralldar oc frá því er Adam var skapadr (*b*) sex þúsunder vetra, siötío oc þrír vetur, enn frá holldgan Drottins vars Jesu Christi, átta hundrut ár siötíu oc feórer vetur (*c*). Þeir höfdo samflot þar til er þeir sá Ísland, þá skilde med þeim, enn þá er Íngólfr sá Ísland, skaut hann fyrer bord öndvegissúlom sínom til heilla ser, hann mælti sva fyrer, at hann scylde þar byggea er súlurnar kvæme á land. Íngólfr tók þar land er nú heiter

CAP. VI.

(a) *Æstate qua Ingolfus cum sociis Islandiam inhabitatum ivit, Haralldus Pulchricomus Rex duodecim annos in Norvegia regnaverat. Effluxerant tunc à mundo creato & post Adamum creatum anni* (b) *sex mille septuaginta & tres, sed ab incarnatione Domini nostri Jesu Christi, octingenti septuaginta quatuor anni. Socia classe, usqve dum Islandiam conspexere, navigabant, tunc autem ab invicem divulsi sunt. Ubi autem Ingolfus Islandiam conspexit, columnas à latere sedilis sui primarii constituendas, suæ fortunæ litans, in mare projecit, vovens, se ibi sedem habitaculi fixurum, ubi columnæ in terram ejicerentur. Ingolfus ad terram appulit in loco*

(*a*) Þat var á siötta áre Haralldſ Kóngs Hárfagra er þeir Íngólfr fóro at leita Íslands. Enn siau vetrum sídar fóro þeir at byggia landit, þat var á þrettánda áre Harallds Kóngs, hafde hann þá verit tvau ár einvalldskóngr yfer Noregi sídan Hafursfiardar orusta var, þat var fiórum vetrum epter fall hins helga Eymundar Kóngs á Englande. *impr.* 11.

(*b*) fiögur þúsund átta hundrud fiörutyger oc eitt ár *impr. sed* 11 *habet*; fiötyger oc fiögur ár.

(*c*) *sequentem periodum omitt. impr.*

(a) *Sextus erat annus regiminis Haralldi Pulchricomi Regis, qvo Ingolfus cum sociis Islandiam qvæsitum iit, sed septimò abhinc hyeme terram inhabitatum ierunt, qvod tredecimo ejus regni anno factum est, cum per duos annos Norvegiæ monarcha, à prælio inde Hafurfiordensi, fuerat, qvarta scilicet hyeme post cædem Sancti Edmundi Regis Angliæ.*

(b) *qvater mille octingenti qvadraginta & unus anni,* al. *septuaginta qvatuor.*

heiter Íngólfshöfde, enn Hiörleif rak veſtur fyrer landit, oc fekk hann vatnsfátt á ſkipenu; þá tóko þrælarner Írſko þat rád, at knoda ſaman miöl oc ſmiör oc köllodo þat óþoſtlátt, þeir nefndo þat mynnþak. Enn er þat var tilbúit, kom regn mikit oc tóko þeir þá vatn af ſeglom ſínom oc teölldum, enn er mynnþakit tók at mýgla, köſtodo þeir því fyrer bord, oc rak þat á land þar ſem heiter Mynnþakseyri. Hiörleifr tók land vid Hiörleifshöfda oc var þar þá feördr oc horfde botnin at höfdanum. Hiörleifr let þar gera ſkála tva, oc er önnor tóptin nítián fadma laung, enn önnor átián. Hiörleifr ſat þar um veturin, enn um varit villde hann ſá, hann átte einn uxa, enn let þrælana draga ardurin, enn er þeir Hiörleifr varo at (*d*) ſkála, enn þrælarner ſkyldo erea, þá gordi Dufþakr þat rád at þeir ſkylldo drepa uxan, oc ſegia at ſkógarbeörn hefde drepit, enn ſídan ſkyldo þeir ráda á þà Heörleif er þeir leitodo bearnarins. Epter þat ſögdo þeir Hiörleifi þetta at ſkógarbiörn hefdi drepit uxan, enn er hann fór at leita bearnarins med ſínum felögum, oc dreifduſt

loco qui hodie Ingolfshöfdi appellatur, Hiörleifus autem occidentem verſus præter terram delatus fuit, & in navi penuriam aquæ experiri cœpit, tunc ſervi Hiberni tale ceperunt conſilium; farinam & butyrum in unam depſebant maſſam, quam ſitim arcere credebant, & mynnthak appellarunt. Quâ paratâ, magna pluvia decidit, & a velis & velaminibus aquam collegere. Mynthak autem iſtud mucorem contrahere cœpit, quare illud in mare projecere, iſtud autem in terram a fluctibus delatum eſt in locum qui inde Mynthakseyri denominatur. Hiörleifus ad terram appulit apud Hiörleifshöfdum, ibi ſinus erat cujus pars intima è regione promontorii erat; ibi Hiörleifus duo ædificia exſtruxit, eſtque alterius ruderis longitudo undeviginti, alterius octodecem orgyæ. Ibi Hiörleifus hyemem tranſegit, vere autem inſeqvente ſementem facere conſtituit. Unum poſſidebat bovem (jugalem), ſervos tamen aratrum trahere juſſit; Hiörleifô autem cum ſociis (d) *domi conſtituto, cum ſervi arare deberent, Dufthakus conſilium dedit, bovem occiderent, ſed ab urſo ſylveſtri diſcerptum eſſe cauſarentur, quem cum Hiörleifus & ſocii quærerent, hos illi ſingulos adorirentur. Poſtea bovem ab urſo occiſum eſſe Hiörleifo retulerunt;*

(*d*) ſkálaſmíde. 6. 12.

(d) *domum exſtruente.*

ust um ſkógin, þá drápo þrælarner ſerhvörn þeirra oc myrdo þá alla jamnmarga ſer, þeir leópo brott med konor þeirra oc fe oc bátin. Þrælarnir fóro til eya þeirra er þeir ſá til hafs í útſudur oc (e) beoggoſt þar fyrer um ríd.

lerunt, cum autem ille una cum ſociis urſum qværeret, per ſylvam cunctos diſperſos, ſingulos totidem ac illi ipſi fuerunt, ſervi necabant, poſtea mulieribus, opibus & ſcapha ſurreptis, aufugere. Servi in inſulas illas qvas in mari libanotum verſus conſpexerunt, ſe contulerunt, ubi interea ſibi ſedem fixerunt

Víſill oc Karli heto þrælar Íngólfs, þá ſende hann veſtur um ſeá at leita öndvegisſúlna ſinna, enn er þeir kvamo til Hiörleifshöfda, fundo þeir Hiörleif daudan, þá fóro þeir aptur oc ſögdo Íngólfi þeſſi tídendi, let hann illa yfer drápi Heörleifs.

Viſell & Karlius nomine erant ſervi Ingolfi, hos occidentem verſus miſit, oram maris exploraturos, num columnas ſedilis ſui primarii fortè invenerint, iſti Hiörleifshöfdum pervenientes, Hiörleifum mortuum offendunt, qvo facto revertuntur, & Ingolfo quæ viderant referunt, ille autem cædem Hiörleifi ægrè tulit.

VII. CAP.

Epter þat fór Íngólfr veſtur til Hiörleifshöfda, oc er hann ſá Hiörleif daudan, mællte hann: lítit lagdeſt her fyrer gódan dreng, er leóter þrælar ſkyldo at bana verda oc ſva ſe ec hvereom verda er eigi vill blóta. Íngólfr let búa gröft þeirra Hiörleifs, oc ſá fyrer ſkipi þeirra oc feárlut. Íngólfr gekk þá uppá höfdan, oc ſá þá eyar liggea

CAP. VII.

Ingolfus deinde occidentem verſus Hiörleifshöfdum tendit, ubi Hiörleifum mortuum videns, indigna viro forti ſors, inqvit, qvem viles ſervi neci darent, ſed tale qvid omnibus ſacrificia aſpernantibus evenire video. Ingolfus Hiörleifo & ſociis ejus juſta perſolvit, & navi ac opibus relictis proſpexit, promontorium deinde aſcendit, unde inſulas libanotum verſus in

(e) bördudust. 6. 12. *in marg.*

liggia til hafs í útsudur, kvam hanom þat í hug, at þeir mundo þángat laupit hafa, þvíat bátrin var horfin, oc fóro þeir at leita þrælanna, oc fundo þeir þá þar sem Þrælaeyd heiter í eyunum, vóro þeir þá at mat er þeir Íngólfr kvamo at þeim. Þeir vurdo felmsfuller, oc leóp sinn veg hvör þeirra, Íngólfr drap þá alla. Þar heiter (*a*) Dufþakssker er hann letst, fleiri leópo þeir fyri berg þar sem vid þá er kendt, heita þár sidan Vestmannaeyar er þeir váro drepner, því þeir váro Vestmenn. Þeir Íngólfr höfdo med sér konor þeirra er myrder höfdo verit, fóro þeir þá aptur til Hiörleifshöfda, var Íngólfr þar vetur annan, enn um sumarit epter fór hann vestur med seá, hann var hinn þridia vetur under Íngólfsfelle fyrer vestan Ölvusá (*b*). Þau misseri fundo þeir Vífill oc Karli öndvegissúlur hanns vid Arnarhvol fyrer nedan heide.

VIII. CAP.

Íngólfr fór um varit epter ofan um heide, oc tók ser bústad þar sem önd-

C vegis-

in mari animadvertit, quò servos se recepisse, cum scapham nullibi viderat, animo ejus subiit, quare cum sociis servos quæsitum ivit, quos in insulis, ubi nunc Thrælaeyd (isthmus servorum) appellatur, repperit; illi ab Ingolfo inter cibum sumendum deprehensi, metu correpti unde quaque aufugerunt, Ingolfus autem omnes occidit. Dufthaksker nomen est loco ubi ille mortem oppetiit; plures per saxa præcipites se dederunt, quæ ab iis nomen trahebant, insulæ autem ab illo tempore Vestmannaeyar appellantur, quia ibi occisi Vestmanni erant. Ingolfus viduas necatorum secum vexit & Hiörleifshöfdum revertebatur, ubi alteram hyemem transegit, æstate autem sequente occidentem versus, secundum oram maritimam pergebat, tertiam verò hyemem apud Ingolfsfellum ab occidente amnis Ölvusa transegit (b). *Hac tempestate Vifill & Karlius columnas sedilis ejus primarii, apud Arnarhvol infra tesqva, invenerunt.*

CAP. VIII.

Vere seqvente Ingolfus per tesqva iter fecit, & domicilium sibi eligebat, ubi columnæ

sedi-

(*a*) Dufþaksskor 4. 5. 7. 9. Dufþakskór *impr.*

(*b*) Þar sem sumer menn segea at hann se heygdr. *add.* 6.

(b) *ubi quidam eum tumulatum esse* [illegible]

vegisſúlur hanns höfdo á land borit, hann beó í Reykeavík (*a*), þar ero enn öndvegisſúlur hanns í elldahúſi. Enn Íngólfr nam land milli Ölvusár oc Hvalfeardar, fyrer utan Bryniudalsá oc Öxará, oc öll nes út. Þá mælti Karli: til ílls fórom ver um gód heröd, er ver ſkylom byggea útnes þetta. Hann hvarf á brott, oc ambátt med hanom. Víſli gaf Íngólfr frelſe, oc byggdi hann á (*b*) Víſilsſtödum, vid hann er kennt Víſilsfell, þar beó hann lengi oc var ſkilríkr madr. Íngólfr let geöra ſkála á Skálafelli, þadan ſá hann reyki vid Ölvusvatn, oc fann þar Karla (*c*).

ſedilis ejus primarii in terram, ejectæ fuerant, ille Reykiavíkæ (a), *ubi (dictæ) ſedis ejus columnæ in hypocauſto adhuc ſunt conſpiciendæ, habitavit. Ingolfus autem territorium occupavit inter Ölvusá & Hvalfiörd, ab occidente amnium Bryniudalsá & Öxará, ac omnia promontoria contigua. Tunc Karlius: infauſtis, inqvit, avibus opimos reliqvimus fundos, ſi promontorium hoc, mari undeqvaqve circumdatum, incolemus. Ille una cum ancilla qvadam clam ſe ſubduxit. Viſilli Ingolfus libertatem dedit, ille Viſilsſtados inhabitavit, ab eo etiam denominatur monticulus Viſilsfell, ibi diu habitans famam viri integri promeruit. Ingolfus domum ſolitariam in Skalaſello exſtruxit; inde fumos apud Ölvusvatn conſpexit, ubi & Karlium deprehendit.*

IX. CAP.

(*a*) Íngólfr var frægſtr allra landnámsmanna, því hann kvam her at audo lande

CAP. IX.

(a) *Ingolfus erat omnium (Islandiæ) occupatorum celeberrimus, ille terram vacuam & non*

(*a*) oc beó þar alla æfe. *add.* 6.

(*b*) Víſilstópter. 4. *marg.* 5.

(*c*) *Hic* 6. & 12. *inſerunt ea qvæ infra parte qvinta occurrunt.*

(*a*) Íngólfr var madr Norrænn, Hördſkr at kyni, ſun Beörnólfs af Feölum, bróder Heyángurs Bearnar. *add.* 6.

(a) *per dies vitæ.*

(a) *Ingolfus vir erat Norvegus, gente Hordenſis, filius Biörnulſi de Fialis, frater Heyangurs-Biörnis.*

di úbygdu, oc byggdi fyrstr landit, oc gordo þat adrer landnámsmenn at hanns dæmom sidan. Hann átti Hallveigu Fróda dóttur (*b*), systur Lopts hinns Gamla. Þeirra sun var Þórsteinn er þíng let setea á Kealarnesi ádur alþíng være sett. Hanns sun var Þórkell Máni Lögsögumadr, er einn heidinna manna á Íslandi hefer best verit sidadr, at því er menn vita dæmi til, hann let bera sic í sólargeisla í helsótt sinne, oc fal sic á hendur þeim gudi er sólena hafdi skapat, hann hafde oc lifat sva hreinliga sem þeir kristner menn er í sidbestalagi ero. Sun hanns var Þórmódr er þá var Allsheriargodi er kristne kvam á Ísland, hanns sun var Hamall, fader Márs, Þórmódar oc Torfa. Sigurdr var sun Márs, fader Hamalls, födur Gudmundar, födur Þórmódar Skeida-Goda (*c*).

non habitatam inveniens primus incoluit, quod ejus exemplo adducti, alii postea occupatores fecerunt. In matrimonio habuit Hallveigam filiam Frodii (b) *sororem Lopti Grandævi. Horum filius erat Thorsteinn, qui locum judicii in Kealarneso, antequam forum existeret generale, constituit. Ejus filius erat Thorkell Mánius Nomophylax, qui omnibus gentilibus in Islandia concinnitate morum, quantum quidem innotuit, præcelluit; lethali ille morbo correptus in apricum se portari jussit, & se deo solis creatori commendavit, tam integram etiam, ac optime morati christianorum, vitam degebat. Ejus filius erat Thormodus* (d) *Prætor Generalis quo tempore religio christiana in Islandia lege recepta fuit, ejus filius erat Hamall, pater Maris, Thormodi & Torfii. Sigurdus erat filius Maris, pater Hamallis, patris Gudmundi, patris Thormodi Prætoris Skeidensis.*

X. CAP. (*).

Beörn Buna het Herser ríkr oc ágeætr í Norvegi, hann var sun Vedra-Gríms

C 2

Hers-

CAP. X.

Biörn Buna (Pedo) erat Baro in Norvegia potens & celebris, is filius erat Vedra-Grimi

(*b*) födursystur. *Landn. cit.* 6. dóttur. *A.*

(*c*) *hic inserunt* 6. 12. *illa quæ habentur infra part.* 5. *cap.* 13. *sq.*

(*) *secundum Hauksbók.*

(b) *amitam.* al. *filiam.*

(d) *Nomophylax. A.*

Herſis úr Sogne. Grímr átti (*a*) Geirvöru dóttur Þórgerdar, dóttur Eylaugs (*b*) Kóngs. Beörn átti (*c*) Velaugu ſyſtur Vemundar hins Gamla, þau átto þreá ſono, var einn Ketill Flatnefr, annar Helge, þridi Hrappr, þeir váro ágeæter menn, oc er frá þeirra afkvæme margt ſagt í þeſſi bók, oc frá þeim er fleſtallt ſtórmenne kvamit á Íslande. Hrappr átti Þórunne Gröningarreúpu, þeirra ſon var Þórdr Skegge, hann átte (*d*) Vilborgu Ósvalldsdóttur Kóngs, oc Úlfrúnar ennar Úborno, dóttur Eátmundar Englakóngs. Þórdr Hrappſſun bygdi fyrſt í Lóni auſtur tío vetur edur fimtán, enn er hann frá til öndvegisſúlna ſinna í Leiruvoge, þá felldi hann lönd ſín Úlfliótí, hann var ſun Þóru Hördakára dóttur, enn hann fór veſtur med allt ſitt, oc nam land at rádi Íngólfs millom Úlfarsár oc Leiruvogsár, oc beó ſídan

Grimi Baronis de Sogne. Grimus in matrimonio habuit (a) *Geirvöram filiam Thorgerdæ, filiæ Eylaugi* (b) *Regis. Biörn Velaugam uxorem duxerat, ſororem Vemundi Grandævi, & ex ea tres progenuit filios, quorum primus erat Ketell Flatnefus (Simus), alter Helgius, tertius Hrappus, illi erant viri percelebres, & multa de eorum progenie in hoc libro recenſebuntur, plurimi etiam magnatum Islandiæ ab illis genus deducunt. Hrappus in matrimonio habuit Thorunnam Gröningæ-Riupam, horum filius Thordus Skeggius uxorem duxit Vilborgam filiam Oſvaldi Regis & Ulfrunæ Ubornæ, filiæ Edmundi Angliæ Regis. Thordus Hrappi filius in orientali Islandia decem aut quindecem hyemes Loni ab initio habitavit, ubi autem famam de columnis ſedilis ſui primarii in Leiruvogas ejectis perceperat, prædia ſua Ulflioto, qui filius erat Thoræ Hördakari filiæ, vendidit, ille autem omnia ſua occidentem verſus deportari curavit, & ex Ingolfi conſilio territorium occupavit inter Ulfarsá & Leiruvogsá, & poſtmodum Skeggia*

(*a*) Hervöru 4. 8. 9. 10. 12. A. móder Gríms var Hervör. 5. 6.

(*b*) Herſis ór Sogne 5. 4. *marg. cit. Landn.*

(*c*) Víglaugu. 9. 10.

(*d*) *A. Vilborgam ſtatuit uxorem Rappi, matrem Skeggii & Helgæ.*

(a) *Hervöram. al. Hervöra erat mater Grimi.*

(b) *Baronis de Sogne.*

an at Skeggeaſtödum, hanns dótter var Helga er átti Ketilbeörn Gamle at Mosfelle, frá Þórdi er margt ſtórmenne kvamit á Íslandi.

giaſtadis habitavit. Filia ejus erat Helga quæ Ketilbiörni Grandævo de Mosfello nupſit, à Thordo quoque multi Islandiæ magnates genus ſuum deducunt.

XI. CAP.

(*a*) Hallr het madr ſun Þóris Godlauſs Ormarſſunar, bródur Hilldar Ormarsdóttur, er átti Þórbeörn hinn Gaulverſki ſamfedri, enn hún var ſammædd vid Þórd Skeggea. Þeír fedgar villdo eigi blóta oc trúdo á mátt ſinn. Hallr fór til Íslands oc nam land med rádi Íngólfs midlom Mógílsár oc Leiruvogsár oc beó í Múla. Hanns ſun var Helge er átti Þúrídi Ketilbearnardóttur, þeirra ſun var Þórdr í Álfsneſi, er átti (*b*) Gudrúno Rafnkellsdóttur.

Haralldr enn Hárfagri heriadi veſtur um haf, ſem ritat er í ſögo hanns, hann lagde under ſic allar Sudureyar, ſva lángt veſtur, at engi Noregskóngr hefer ſidan

CAP. XI.

Nomen erat viro cuidam Hallus (a), *qui filius erat Thoreris Godlauſis* (*athei*), *filii Ormaris, fratris Hildæ Ormaris filiæ, quam in matrimonio habuit Thorbiörn Gaulenſis, eodem patre progenitus, illa autem eadem matre nata erat ac Thordus Skeggius. Pater & filius iſti ſacrificia aſpernabantur, propria confiſi fortitudine. Hallus Islandiam petiit, & territorium inter Mógilsá & Leyruvogsá è conſilio Ingolfi occupavit, & Muli habitavit. Ejus filius Helgius Thuridam Ketilbiörnis filiam uxorem duxit, eorum filius erat Thordus de Alfsneſo, qui in matrimonio habuit Gudrunam Rafnkelis filiam.*

Haraldus Pulchricomus per mare occidentem verſus, ut in vita ejus relatum eſt, (*victricia*) *arma circumtulit, & omnes Hebrides, eo usque occidentem verſus, ditioni ſuæ adjecit, quo nemo Norvegiæ Regum, excepto*

(*a*) Hallr Godlaus het madr, ſun Helga Godlauſs. 5. 6. *A.*

(*b*) Gudnyu 4. 5. 6. 12.

(a) *Godlaus* (*Atheus*), *filius Helgii Godlauſis* (*Athei*).

ſídan lengra eignaſt utan Magnús Kóngr Berbeinn. Enn er hann fór veſtan, ſlóuſt víkingar í eyarnar. Skottar oc Írar heriudu oc ræntu vída. Enn er þat ſpurdi Haralldr Kóngr, ſendi hann veſtur Ketel Flatnef ſun Bearnar Bunu at vinna aptur eyarnar. Ketill átti Íngvilldi dóttur Ketils Vedurs Herſis af Ríngaríki, þeirra ſyner váro þeir Beörn hinn Auſtræni oc Helge Beóla. Audur hin Diúpaudga oc Þórun Hyrna váro dætur þeirra. Ketill fór veſtur, enn ſetti epter ſun ſinn Beörn. Hann lagdi under ſic allar Sudureyar oc gordiſt höfdingi yfer, enn gallt engann ſkatt Haralldi Kóngi ſem ætlat var. Þá tók Haralldr Kóngr under ſic eigner hanns í Noregi, enn rak brott Beörn ſún hanns.

cepto Rege Magno Berbeine (Nudipede), poſtea tam late fines regni dilataverit. Illo autem ab occidente reverſo, piratæ inſulas vi ceperunt. Scoti (etiam) ac Hiberni multi s in locis piraticam exercebant & prædabantur. De quibus rebus Rex Haraldus certior factus, Ketillem Flatnefum (Simum), filium Biörnis Bunæ, occidentem verſus ad inſulas recuperandas miſit. Ketell in matrimonio habuit Ingvildam filiam Ketillis Veduris Baronis de Ringarikia, quorum filii erant Beörn Orientalis & Helgius Biola, filiæ autem Auda Diupaudga (profundè dives), & Thorunna Hyrna. Ketell filio Beörne relicto, expeditionem occidentem verſus ſuſcepit, & omnes Hebudes ſibi ſubjecit, ſeque ut imperantem geſſit, nullum tamen, ex condicto, Haraldo Regi tributum pendebat. Tunc Rex Haraldus bona ejus quæ in Norvegia erant, fiſco ſuo intulit, filium autem ejus Beörnem (regno) expulit.

Helge Beóla ſun Ketilſs Flatnefs fór til Íslands ór Sudureyum, hann var med Íngólfi enn fyrſta vetur, oc nam med hanns rádi Kealarnes allt midlom Mógíls-ár oc Mýdals-ár, hann beó at Hofi. Hanns ſún var Vígahrappr, oc (*) Eyvindr Heallti, fader Kol-

Helgius Biola filius Ketelis Simi ex Hebridibus in Islandiam transfretavit, primam hyemem apud Ingolfum transegit, & ex ejus conſilio totum (promontorium) Kialarnes inter (amnes) Mogilsa & Mydalsa occupavit, & Hofi habitavit. Ejus filii erant Vigahrappus & Eyvindus Hialtius, pater Ko-

(*) *omitt. A.*

Kolfveins, födurs (*) Eyvindar er átti Þórlaugo Klængsdóttor. Þeirra dótter var (*) Þórgerdur, móder (*) Þóru, er átti Þorkell fun Áfgeirs Kneifar. Þeirra fun var Ögmundr fader Jóns Bifkops hinns Helga.

Kolfveinis, patris Eyvindi, qvi in matrimonio habuit Thorlaugam Klangi filiam. Eorum filia erat Thorgerda, mater Thoræ, qvam in matrimonio habuit Thorkell filius Afgeiris Kneifis. Horum filius erat Ögmundus, pater Sancti Jonæ Epifcopi.

XII. CAP. (a).

Örlygr het fun Rapps Bearnar funar Bunu, hann var at fóftre med Patreki Bifkupi hinum Helga í Sudureyum. Hann fýftift at fara til Íslands, hann bad Patrek Bifkop fóftra finn at hann fæe um med hanom. Bifkop fekk hanom kyrkiovid, oc bad hann hafa med fer, oc plenarium, oc járnklokko, oc gullpening, ok molld vígda, er hann fkyldi leggea under hornftafi, oc hafa þat fýrer vígflo, fkyldi hann helga (b) Kolumbilla. Þá mælti Patrekr Bifkup: hvárgi er þú tekur land, þá bygdû þar at eins, at þú fer (c) þriú feöll af hafi, oc feörd at feá midlom hvers fealls, oc dal í hvario fialle. Þú fkallt figla at eno fydftá fiallino, þar

CAP. XII.

Örlygus nomen erat filio Rappi, filii Biörnis Bunæ, ille à Sancto Patricio Epifcopo Hebridum enutritus fuit. Hujus animum cupido in Islandiam demigrandi fubiit, & Patricium Epifcopum nutricium fuum, ut fibi profpiceret, rogavit. Epifcopus illi materiem ligneam tradidit, templo exftruendo deftinatam, plenarium, campanam ferream, nummum aureum & humum confecratam, qvam columnis angularibus, confecrationis loco, fupponeret, templumqve Sancto Columbillæ dedicaret. Præterea Patricius Epifcopus illi dixit: Ubicunqve ad terram appuleris, ibi tantummodo domicilium tibi eligito, ubi de mari (c) tres montes, & finus inter qvemvis montium, & vallis in qvovis monte, confpiciendos fe præbeant. Ad montem

(*) *omitt.* A.

(a) *fecundum Hauksbók.*

(b) Kolumba. 4. & 8 *marg.* 5. 11. Kolumkilla 7. 8. M.

(c) tvö 5.

(c) *duos.*

þar man ſkógr vera,, oc ſunnan under fialleno muntu riódur hitta, oc lagda upp edur reyſta þriá ſteina, bygdu þar kyrkeo oc bú þar. Örlygr let í haf, oc ſá madr á ödru ſkipi er Kollr het fóſtbróder hanns, þeir höfdo ſamflot. Á ſkipe var med Örlygi ſá madr er het Þórbeörn Spörr, annar Þórbiörn Tálkni, oc bródder hanns Þórbeörn (*d*) Skúma, þeir váro ſyner Bödvars Blödruſkalla. Enn er þeir kvamo (*e*) at landino, gordi at þeim ſtorm mikin, oc rak þá veſtur um land. Þá het Örlygr á Patrek Biſkup fóſtra ſinn til landtöko þeim, oc hann ſkyldi af hanns nafni gefa örnefne þar ſem hann tæki land. Þeir váro þadan frá litla ríd ádur þeir ſá land, oc varo þá kvamner veſtur um landit. Hann kvam ſkipi ſino í Örlygshöfn, oc þar inn kalladi hann fiördin Patrixfeörd. Enn Kollr het á Þór, þá ſkildi í ſtorminom, oc kvam hann þar ſem Köllsvík heiter, oc braut hann þar ſkip ſitt, þar váro þeir um

montem maxime meridionalem navem tuam dirigito, ibi ſylva erit, & a meridie montis locum arboribus nudatum, in quo tres lapides erecti ſtabunt, invenies, ibi templum exſtruito & domicilium tibi conſtituito. Örlygus *oceano ſe commiſit, ejusqve ſocius altera navi vectus, nomine Kollus, hi itineris ſocii ad invicem concomitabantur. Eadem, qva* Örlygus, *navi vehebatur vir nomine Thorbiörn Spor, alter Thorbiörn Tálknius, ejusqve frater Thorbiörn Skuma, filii Bödvaris Blödruſkallii.* (e) *Terram autem appropinqvantibus magna oborta eſt tempeſtas, qvæ illos occidentem verſus, terram præter-vexit. Tunc* Örlygus *Patricio Epiſcopo nutricio ſuo, ut portum nanciſcerentur, votum vovit, locum ubi appellerent, ab ejus nomine denominandum fore. Paulo poſt terram vident; & ab occidentali terræ plaga ſe conſtitutos eſſe comperiuntur; ille navem ſuam in portum* Örlygshöfn *deduxit, ſinum autem, qvi inde porrigitur, Patrixfiörd appellavit. Kollus ab* Örlygo *durante tempeſtate divulſus, Thoro votum vovit, & in loco nomine Kollsvik appulit, ibiqve naufragium*

(*d*) Skyma *impr.* 9. 10.

(*e*) í landvon 4. 6—10. 12. M. þeir feingu útiviſt harda, oc viſſo eige hvar þeir fóro, þá het: 5.

(e) *Ubi terram (ſe viſuros) ſperabant, al. In mari admodum jactabantur, nec qvo curſum dirigerent, noverunt, tunc votum vovit.*

um veturin, enn háſetar hanns námo þar ſumer land ſem enn man ſagt verda. Enn um varit beó Örlygr ſkip ſitt oc ſigldi brott med allt ſitt veſtan fyrer Bard, oc er hann kvam ſudur fyrer Faxaós, þar kendi hann feöll þau er hanom var tilvíſat, þar fell útbyrdis járnklokkan oc ſokk nidur. Enn þeir ſigldo inn epter firde, oc tóko þar land ſem nú heiter Sandvík á Kialarneſi, þar lá þá járnklokkan í þarabrùki. Örlygr var med Helga brædrúngi ſínom hinn fyrſta vetur, enn um varit nam hann land at rádi Helga midlom Mógílsár oc Óſvífurslækiar, oc beó at Eſiubergi, hann let þar oc Kyrkiu geöra ſem hanom var bodit. Heálp het kona hanns, þeirra ſun var Valþeófr, fader Valbrands, födur Torfa. Valþeófr kvam fulltída til Íslands med Örlygi. Sídan átti Örlygr Íſgerdi Þórmódsdóttur (*f*) Breſa ſunar. Þeirra ſun var Geirmundr, fader Halldóru, er átti Þióſtólfr ſun Bearnar Gullbera. Þeirra ſun var Þórleifr, er beó at Eſeubergi epter Geirmund módurfödur ſinn, er Eſiubergingar ero frákomner.

D

gium fecit; ibi cum ſuis hyemavit, nautarum autem quidam ibi terram occupabant, ut poſthac recenſebitur. Vere autem ſeqvente Örlygus navem ſuam paravit, & ſua omnia ſecum, vehens ab occidente Bard prœternavigavit, ubi autem Faxaos à meridie prœterveheretur, montes ſibi deſignatos recognovit, ibi etiam campana ferrea, è navi excidens, fundum ſtatim petiit. Ille verò & ſocii per ſinum introrſum navigant, ibique appellunt, ubi hodiè Sandvík in Kialarneſo appellatur, ibi tunc campana illa ferrea in algæ ejectitiæ congerie fuit. Örlygus primam apud conſobrinum ſuum Helgium hyemem commoratus eſt, vere autem ſeqvente territorium ex Helgii conſilio inter Mogilsa & Oſviſurslæk occupavit, & Eſiubergi habitavit, in loco etiam juſſo templum ædificavit. Hialp nomen erat ejus uxori ex qva Valthiofum ſuſcepit, patrem Valbrandi, patris Torfii. Valthiofus majorennis una cum Örlygo in Islandiam pervenit. Poſtea Örlygus uxorem duxit Iſgerdam filiam Thormodi, filii Breſii. Eorum filius erat Geirmundus, pater Haldoræ, qvam in matrimonio habuit Thioſtolfus filius Biörnis Gullberii (Chryſophori). Illorum filius erat Thorleifus, qvi poſt avum maternum Geirmundum, Eſiubergi habitavit, à qvo Eſiubergenſes

(*f*) Berſa *impr.* 10. Brúſa *impr.* 9.

ner. Þeir trúdo á Kolúmbilla þó þeir væro úſkírder. Þórleifr var tröllaukinn oc tók þó kriſtne, frá hanom er margt manna kvamit. Dótter Örlygs ens Gamla oc Íſgerdar var Velaug er átti Gunnlaugr Ormstúnga, oc var þeirra dótter Þurídur Dylla, móder Illuga hins Svarta á Gilsbakka. Gunnlaugr Ormstúnga var ſunr Hrómundar í Þverárhlíd.

bergenſes genus deducunt, qui in Columbillam, qvamvis non eſſent baptizati, crediderunt. Thorleifus furore giganteo (per intervalla) percitus, chriſtianam tamen religionem amplexus eſt, ab illo magna proſapia deſcendit. Filia Örlygi Grandœvi & Iſgerdæ erat Velauga uxor Gunnlaugi Orms tungæ, qvorum filia erat Thurida Dylla, mater Illugii Nigri de Gilsbakka. Gunnlaugus Ormstunga filius erat Hromundi de Thverarhlida.

XIII. CAP.

Svartkell het madr (*a*) Katneſkr, hann fór af Englandi til Íslands, oc nam land fyrer innan Mýdalsá, í midlom Eilífsdalsár, oc beó at Kideafelli fyrſt, enn ſídan at Eyri. Hanns ſun var Þórkell, fader Glúms þeſs er gamall tók kriſtne, hann badſt ſva fyrer at kroſſi: gott æ gömlum mönnom, gott æ (*b*) órom mönnom! Hanns ſun var Þórarinn, fader Glúms á Vatnslauſu. Arnleif het ſyſter Svartkells, er átti Þórólfr (*c*) Viligíſl, fader

CAP. XIII.

Svartkell nomen erat viro Catanienſi, qui ex (*) *Anglia in Islandiam transmigravit, & territorium occupavit ab interiori parte Mydalsa, uſqve ad Eilifsdalsa, & primo Kidafelli, deinde Eyrœ habitavit. Ejus filius erat Thorkell, pater Glumi, qui ſenex Chriſto nomen dedit, & hac precandi formulâ coram cruce uſus eſt: Fauſta ſemper ſenibus, fauſta ſemper* (b) *junioribus! Ejus filius erat Thorarinn pater Glumi de Vatnslauſa. Arnleifa nomen erat ſorori Svartkelis, quam in matrimonio*

(*a*) *omitt.* 7. 11. M.

(*b*) órum 3 — 10. úngum 5. 11. *qvod & præterea in marg. habent impr.* 4. 8. 9. gott er öllom mönnom, gott er vorom mönnom. 6.

(*c*) Viligils 6. 8. 10. 12.

(*) *Scotia* A.

(b) *vegetis. al. junioribus.* al. *bene eſt cunctis, bene eſt noſtris.*

der Kleppjárns hinns Gamla ór Flókadal, þeirra dótter var Hallgerdur, er átti Bergþór Kollsſun.

(*d*) Valþiófr er fyrr var getit, het ſun Örlygs at Eſiubergi, hann nam Kiós alla oc beó at Medalfelli. Þórbeörn Kollr het ſun hanns, fader Hallveigar er átti Þórdr Lambi, þat er Valþýflingakyn. Signý het dótter Valþeófs er Signýarſtadder erό vidkender, hana átti Grímkell ſun Bearnar Gullbera, þeirra ſyner váro þeir, Hördr er drepinn var í Geirshólmi, oc Gnúpr fader Birnings, födur Gnúps, födur Eireks Grænléndinga Biſkups. Valbrandr het annar ſun Valþeófs, fader Torfa er fyrſt beó at Mödruvöllum. Þeir fedgar gordu felag vid Túngu-Odd, af því beoggo þeir ſídan á Breidabólſtad í Reykeadal hinom nyrdra. Torfe var fader Þórkells á Skáneyu, er átti Arngerdi dóttor Þórkells Svartkellsſunar.

monio habuit Thorolfus Viligiſl pater Kleppjarnis Grandævi de Flokadalo, quorum filia erat Hallgerda uxor Bergthoris Kolli filii.

Valthiofus, cujus antea mentio injecta eſt, erat filius Örlygi de Eſiubergo, ille totam Kios occupavit, & Medalfelli habitavit. Ejus filius erat Thorbiörn Kollus, pater Hallveigæ, quam in matrimonio habuit Thordus Lambius, hæc eſt Valthyſlingorum gens. Signya erat filia Valthiofi, de qua Signyarſladæ nomen trahunt, illa Grimkeli filio Biörnis Gullberii nupſit, quorum filii erant Hördus Geirsholmi occiſus, & Gnupus pater Birningi, patris Gnupi, patris Erici Epiſcopi Grönlandiæ. Valbrandus erat alter Valthiofi filius, pater Torfii qui primò Mödruvallis habitabat, poſtea autem, quod una cum patre, cum Tungu-Oddo ſocietatem (omnium bonorum) inierat, ſedem habitaculi in Reykiadalo ſeptentrionali Breidabolſladis fixit. Torfius pater erat Thorkelis de Skaneya, qui in matrimonio habuit Arngerdam filiam Thorkelis, filii Svartkelis.

XIV. CAP.

Hvammþórir nam land midli Laxár oc Forsár oc beó í Hvammi. Þórer deildi

CAP. XIV.

Hvammthorer territorium occupavit inter Laxa & Forsa, & Hvammi habitavit. Thorer

(d) *ſecundum Hauksbók.*

deildi vid Ref hinn Gamla um kú þá er Brynia het, oc Bryniudalr er vidkendr. Sú kvíga hafdi horfit Þóri fyrer lóngo, enn hún fannst í Bryniudal, þar er Refr átti land, oc fiörotýger nauta med henne, þeirra er öll váro frá henni komin, oc höfdo gengit siálfala úti. Því kendi ser hvarotveggi nautin, enn Þórer fell fyrir Ref med átta menn, þá er þeir börduſt hiá hólum þeim, er ſídan ero kalladir Þórishólar.

Thorer litem habuit cum Refo Grandævo de vacca qvadam, appellata Brynia, de qva (vallis) Bryniudalus nomen traxit. Juvencam illam Thorer longo abhinc tempore amiſerat, tandem autem in Bryniudalo, territorio ad Refum pertinente, reperta eſt una cum bubus qvadraginta, qvi omnes ejus erant progenies, & (ſub dio) ſine aliqva cura acreverant. Hinc uterqve boves ſibi vindicavit, Thorer autem (in certamine) contra Refum, una cum octo ſociis occubuit, ubi in collibus, poſtmodum Thorisholar (colles Thoreris) appellatis, dimicabant.

(a) Þórólfr Smiör er fyrr var getit, var ſun Þórſteins Skrofa Grímsſonar, þeſs er blótin var daudr fyrer þokkaſælld, oc kalladr Kamban. Sun Þórólfs Smiörs var Sölmundr fader Þórſteins þeſs er land nam í Bryniodal á midlom (b) Bláſkógsár oc Forsár. Hann átti Þórbeörgo Kötlo, dóttur Helga (c) Skarfs Geirleifsſonar er nam Bardaſtrönd. Þeirra ſun var Refr (d) í Bryniodal, fader Halldóru,

Thorolfus Smiör (Butyrum), cujus mentio antea facta eſt, filius erat Thorſteinis Skrofæ, filii Grimi, qvi poſt mortem, eò qvod omnibus eſſet acceptiſſimus, ſub nomine Kamban religioſe cultus fuit. Filius Thorulfi Smiöris erat Sölmundus, pater Thorſteinis, qvi territorium in Bryniudalo inter (amnes) Blaſkogsa & Forsa occupavit. Ille uxorem duxit Thorbiörgam Katlam, filiam Helgii (c) *Skarfi, filii Geirleifi qvi Bardaſtrönd occupavit. Illorum filius erat Refus de Bryniudalo* (d) *pater Haldoræ, qvam in matrimonio*

(a) *ſecundum Hauksbók.*
(b) Bláſkeggsár. 7. M. Botnsár. 5. A.
(c) ens Skarpa. *A.*
(d) er bió at Múla. *add.* 6. 12.

(c) *Skarpi (Acris).*
(d) *qvi Muli habitavit.*

óru,' er átti (*e*) Sigfús Ellida-Grímsſun, þeirra dótter Þórgerdur, móder Sigfúſs, födur Sæmundar preſts hinns Fróda.

nio habuit Sigfus filius Ellida-Grimi, quorum filia erat Thorgerda, mater Sigfuſis, patris Sæmundi Polyhiſtoris ſacerdotis.

Madr het Ávangr (*f*) Írſkr at kyni, hann bygdi fyrſt í Botni oc beó þar allan alldur ſinn. Þá var þar ſva ſtór ſkógr, at hann gordi þar af hafſkip, oc hlód þar ſem nú heiter Hladhamar. Hanns ſun var Þórleifr, fader Þurídar, er átti Þórmódr Þióſtarsſun á Álptaneſi, oc ſun Idunar Moldargnúpsdóttur. Þeirra ſun var Börkr, fader Þórdar, födur Audunar í Brautarhollti.

Vir erat nomine Avangus natione (f) *Hibernus, qvi primus Botn, & qvidem ad finem usqve vitæ, incoluit. Ibi tanta tunc creſcebat ſylva, ut navem inde oceano committendam confecerit, eamqve ubi nunc Hladhamar (rupes onerationis) appellatur, onerarit. Ejus filius erat Thorleifus, pater Thuridæ, qvam in matrimonio habuit Thormodus filius Thioſtaris de Alptaneſo, ex Iduna Moldar-Gnupi filia ſuſceptus. Horum filius erat Börkus, pater Thordi, patris Audunis de Brautarholto.*

Kolgrímr hinn Gamli ſun Rólfs Herſis oc Unnar Hákonardóttur Greótgardsſonar Jarls, er Griótgardshaugr er vidkendr fyrer ſunnan Agdanes, fór ór Þrándheimi til Íslands, oc nam (*g*) Hvalfeardarſtrönd hina nyrdri frá Bláſkógsá til Laxár, oc út til lækear þeſs er fellr út frá Saurbæ, oc

D 3

Kolgrimus Grandævus filius Rolfi Baronis, & Unæ filiæ Hakonis Comitis, filii Griotgardi, de qvo tumulus Griotgardinus à meridie Agdaneſi nomen trahit, è Thrandia in Islandiam transmigravit, & (g) *ſeptentrionalem (ſinus) Hvalfiörd oram inter (amnes) Bláſkogsa & Laxa usqve ad rivum, qvi (prædium) Saurbæ præterlabitur, occupavit,*

(*e*) Vigfús *impr.*

(*f*) Norſkr *impr.*

(*g*) land út frá Botnsá til Kalmansár. *Landnama. 5. 6. A.*

(f) *Norvegus.*

(g) *territorium inter amnes Botnsa & Kalmansa.*

oc beó at (*h*) Ferstiklu. Hann átti Gunnvöru dóttur Hrodgeirs hinns Spaka. Þeirra sun var Þórhallr fader Kolgríms, födur Steins, födur Kvists er Kvistlingar ero frákomner, födur Kala. Bergþóra var dótter Kolgríms hinns Gamla, er átti Refr í Bryniodal.

XV. CAP.

(*a*) Þórmódr hinn Gamli oc Ketill (*b*) Bresasyner fóro af Írlandi til Íslands, oc námo Akranes allt á midlom Aurridaár oc Kalmansár; þeir váro Írsker, Kalman var oc Írskr er áin er vidkend, oc beó fyrst í Katanesi. Þeir brædur skipto löndom med ser, sva at Þórmódr átti fyrer sunnan Reyni til Kalmansár, oc beó at Hólmi enom ydra; enn Ketill bróder hanns átti fyrir vestan Reyne oc fyrer nordan Akrafell til Aurridaár. (*b*) Brese het sun hanns, fader Þórgests, födurs Starra at Hólmi, födur Knattar, födurs Ásdísar er átti Klængr Snæbearnarsun, sunar Hafnar-Orms. (*c*) Geirlaug var dótter

pavit, & Ferstiklæ habitavit. Ille uxorem duxit Gunnvöram filiam Hrodgeiris Sapientis, quorum filius erat Thorhallus, pater Kolgrimi, patris Steinis, patris Kvisti, à quo Kvistlingi genus trahunt, patris Kalii. Bergthora erat filia Kolgrimi Grandævi, quam Refus de Bryniodalo uxorem duxit.

CAP. XV.

Thormodus Grandævus & Ketell, filii Bresii, ex Hibernia in Islandiam transmigrarunt, & totum (promontorium) Akranes inter (amnes) Aurridaa & Kalmansa occuparunt. Natione erant Hiberni, Kalman etiam, à quo amnis iste denominatur, etiam Hibernus erat, & Katanesi primum habitavit. Fratres isti territorium inter se divisere, ità ut Thormodus quæ à meridie Reyneris sunt usque ad Kalmansa possideret, ille Holmi Occidentalis habitavit; frater autem ejus Ketell, quæ ab occidente sunt Reyneris à septentrione (montis) Akrafell usque ad Aurridaa possidebat. Bresius ejus erat filius, pater Thorgesti, patris Starrii de Holmo, patris Knötti, patris Asdisæ, uxoris Klangi, filii Snæbiörnis, filii Hafnar-Ormi.

(*h*) Fetstiklu *impr.* 11.
(*a*) *secundum Haukshók.*
(*b*) Bersa *impr.* 5. 9 -- 12. Gufa *add.* A.
(*c*) Þórlaug 5. *item* 4. 6. 12. *marg.*

dótter Þórmódar ens Gamla, móder Túngu-Odds. Jörundr hinn Kriſtni var ſun Ketills Breſaſunar, hann beó í Jörundarhollti, þat er nú kallat í Gördum, hann hellt vel kriſtne til daudadags, oc var einſetomadr í elli ſinni. Sun Jörundar var Kleppr fader Einars, födor Narfa, födur Rafns, föđurs Þórgeirs. Hávar het annar ſun Klepps, fader Þórgeirs. Edna het dótter Ketils Breſaſunar, hún var gipt á Írlandi þeim manni er Konall het, hanns ſun var Áſólfr Alſkik, er i þann tíma fór af Írlandi til Íslands, oc kvam út auſtur í Óſum á Auſtfiördum. Hann var frændi Jörundar í Gördum, oc var kriſtinn oc villdi eigi eiga vid heidna menn, oc eigi villdi hann þiggea mat af þeim. Þeir fóro tólf ſaman at auſtan, þar til er þeir kvámo at gardi Þórgeirs hinns Hördſka í Hollti under Eyafeöllum, oc ſetto þar tealld ſitt, enn föronautar hanns þrír varo þá ſiúker oc önduduſt þar, enn Jón preſtr Þórgeirsſun, fader Gríms í Hollte, fann bein þeirra, oc flutti til kyrkeo. Sídan gordi Áſólfr ſer ſkála, því nær ſem nú er kyrkeo hornit á (*d*) Áſólfsſkála hinom auſtaſta under

mi. Geirlauga erat filia Thormodi Grandævi, mater Tungu-Oddi. Jörundus Christianus erat filius Ketillis, filii Breſii, ille Jörundarholti, quod hodie Gardar appellatur, habitavit, & religionem christianam, ad obitum usque illibatam, ſervavit, ac ætate provectus vitam anachoreticam elegit. Filius Jörundi erat Kleppus, pater Einaris, patris Narfii, patris Rafnis, patris Thorgeiris. Havar erat alter filius Kleppi, pater Thorgeiris. Edna erat filia Ketillis, filii Breſii, illa in Hibernia nupſerat viro, cui nomen erat Konall, ejus filius erat Aſolfus Alſkik, qui hac tempeſtate ex Hibernia in Islandiam transmigrans, ad Oſas in orientali Islandia appulit. Ille Jörundum de Gardis cognatione contingens & chriſtianam religionem profitens, omne cum gentilibus commercium, & ab illis cibum acceptare recuſavit. Iſte cum duodecim comitibus ab oriente, uſque quo ad prædium Thorgeiris Hördenſis, Holtum apud Eyafiöll pervenere, pergit, ibique tentorium figit, ubi comitum tres morbo correpti decedunt, quorum oſſa paſtor Jonas Thorgeiris filius, pater Grimi de Holto, poſtmodum invenit & ad templum deportavit. Aſolfus poſtea domum ſolitariam ſibi exſtruxit, eodem fere in loco ubi jam

(*d*) *hodie* Íſólfsſkále A.

under Eyafeöllum at rádi Þórgeirs, þvíat Þórgeir villdi eigi hafa þá vid hús ſín; hann fann eigi menn, þá var um forvitnaſt hvad hann hefdi til fædſlo, oc ſá menn í ſkálanom fiſka marga.

XVI. CAP.

Á fell vid ſkála Áſólfs ſeálfan, þat var öndverdan vetur, áin vard þegar full af fiſkom. Þórgeir ſagdi at þeir ſæti í veidiſtödu hanns. Sídan fór Áſólfr brott þadan oc gordi annan ſkála veſtur vid adra á, ſú heiter Íraá, þvíat þeir váro Írſker menn. Enn er menn kvámo til árinnar, var hún full med fiſkom, ſva at ſlíkt undur þóttuſt menn eigi ſet hafa, enn brott var allt ór hinni eyſtri ánni. Þá ráko heradsmenn þá á brott þadan, oc fór Áſólfr þá til hinns veſtaſta ſkálans, fór allt á ſömo leid. Bændur köllodo þá fiölkunniga, enn Þórgeir kvadſt hyggea at þeir væro góder menn.

Um varit fór Áſólfr á brott oc veſtur á Akranes, fund Jörundar frænda ſíns, baud

jam eſt angulus templi Aſolfſkali maximè orientalis apud Eyafiöll, & hoc qvidem è conſilio Thorgeiris, qvi Aſolfum cum ſociis prope ſuas ædes commorari non paſſus eſt. Aſolfus alios homines non convenit, tunc exploratores, qvis illi cibus eſſet, obſervaturi, in domo multitudinem piſcium animadvertunt.

CAP. XVI.

Amnis juxta domum Aſolfi delabitur, qvi piſcium ſtatim multitudine oppletus erat. Hæc initio hyemis contigére. Thorgeir Aſolfum cum ſociis intra ſuos piſcaturæ terminos commorari dictitabat, tunc Aſolfus occidentem verſus demigrans aliam ſibi, ſolitariam domum ad alterum amnem nomine Iraa (amnis Hibernorum), erant enim natione Hiberni, exſtruxit. Cum autem incolæ amnem accederent, piſcibus hunc, usqve ad miraculum inauditum, abundare animadvertunt, ex amne autem orientali (piſces) aufugerant. Tunc territorii iſtius incolæ illos inde abegere, tuncqve Aſolfus ad domum maxime occidentalem demigravit, ſed omnia eodem ac antea modo evenere. Incolæ magiæ illos inſimulabant, Thorgeir autem bonos eſſe homines ſe autumare aſſeruit.

Vere (ſuccedente) occidentem verſus in Akraneſum Aſolfus demigravit ad cognatum ſuum

baud hann hanom at vera med ſer, enn hann letſt eigi vilia vera hiá ödrom mönnom. Þá let Jörundr gora hanom hús á Hòlmi hinom Ydra, oc færa hanóm þángat fædſlo, ſetti hann þar bú í fyrſto at Hólmi, à kyrkiobólſtad. Enn er Áſólfr elldtiſt, gordiſt hann einſetumadr, þar var koſi hanns ſem nú er kyrkia, þar andadiſt hann, oc er grafinn at Hólmi, oc er hinn helgaſti madr kalladr. Hanns ſun var Sölvi, fader Þórhilldar, er átti Brandr, ſun Þórgríms Kiallaksſunar, þeirra ſun Þórleifr, fader Bárdar, födur Jófrídar, er átti Árni Torfaſun, þeirra dótter Helga, er átti Arngrímr Gudmundſun. Enn þá er Halldór ſun Illuga ens Rauda beó þar, þá vandeſt fióskona ein at þerra fætur ſinar á þúfu þeirri, er var á leidi Áſólfs, hana dreymdi at Áſólfr ávítadi hana um þat, er hún þerrdi fætor ſína ſaurga á húſi hanns, enn þá manim vid ſátt, ſeger hann, ef þú ſeger Halldóri draum þinn. Hún ſagdi hanom, oc kvad hann ekki mark at því er konor dreymdi, oc gaf ekki gaum at. Enn er Hródólfr biſkup fór brott

E ór

ſuum Jörundum, à qvo ad hoſpitium ſecùm acceptandum invitatur, Aſolfus autem cæterorum hominum commercium fugiturum ſe innuit. Tunc Jörundus ei domum Holmi Occidentalis exſtrui, eòqve victum deportari fecit, ibi & Aſolfus, in prædio, ubi templum eſt, rei familiari aliqvandiu operam navavit. Aſolfus autem ætate provectus, anachoreticam elegit vitam. Cella ejus eodem in loco erat, qvo jam templum eſt, ibi deceſſit, & Holmi ſepultus, ſanctiſſimi viri famam adeptus eſt. Ejus filius erat Sölvius, pater Thorhilldæ, qvam in matrimonio habuit Brandus, filius Thorgrimi, filii Kiallaki, horum filius erat Thorleiſus, pater Bardi, patris Jöſridæ, qvæ nupſit Arnio, filio Torfii, qvorum filia Helga, qvam in matrimonio habuit Arngrimus Gudmundi filius. Qvo autem tempore Haldor, filius Illugii Rufi, dicto in loco habitavit, mulctrix qvædam pedes ſuos luto inqvinatos, tubere, qvod tumulus erat Aſolfi, abſtergere conſvevit, hæc per qvietem vidit Aſolfum eam increpantem, qvod pedes lutulentos domo ejus abſtergeret, veniam autem, à me impetrabis, inqvit, ſi Haldori ſomnium tuum retuleris. Illa huic ſomnium retulit, ſed fœminarum ſomnia nullius eſſe portenti aſſerenti, res illa curæ non fuit. Cum autem Rudolphus Epiſcopus

de

ór Bæ, þar er hann hafdi búit nítián ár (*a*), þá váro þar efter múnkar þrír. Einn þeirra dreymdi, at Ásólfr mællti vid hann: sendtú húskarl þinn til Halldórs at Hólmi, oc kaup at hanum þúfo þá, er á fiósgöto er, oc gef vid mörk silfurs. Múnkrin gerdi sva. Húskarlin gat keypt þúfuna, oc gróf sidan jördina, oc hitti þar mannsbein, hann tók þau upp, oc fór heim med. Ena næsto nótt efter dreymdi Halldór, at Ásólfr kvam at hanom, oc kvedst bædi augo mundi sprengia ór hausi hanom, nema hann keypti bein hanns slíko verdi, sem hann selldi þúfuna. Halldór keypti bein Ásólfs, oc let göra at tréskrín, oc setia yfer alltari. Halldór sendi Illuga sun sinn utan epter kyrkiovide. Enn er hann fór utan aptur, oc hann kvam midli Reykeanesſ oc Sneófeallsnesſ, þá nádi hann eigi fyrer stýrimönnom at taka land þar er hann villdi. Þá bar hann fyrer bord kyrkeovidin allann, oc bad þar koma sem Ásólfr villdi, enn austmenn kvámo vestur í Vadli.

de Bæ, ubi per novendecem annos habitaverat, demigraret (a), *tres ibi monachos reliquit. Eorum unum per quietem Asolfus (ita) allocutus est: Famulum tuum ad Haldorem de Holmo mittito, & ab illo tuber, quod in via ad bubile est, marca argenti redimito. Monachus jussis obtemperavit, famulus tuber emit, effodit, & ossa humana ibi invenit, quæ sublata domum secum reportavit. Nocte subsequente Haldor per somnum videt Asolfum, qui utrumque ei oculum, nisi sua ossa tanti redimeret, quanti tuber vendiderat, excutere, minitabatur. Haldor ossa Asolfi redemit, capsulæ ligneæ inclusit, & super altare collocavit, ille etiam filium suum Illugium peregre, ad materiem ligneam templo exstruendo (aptam) coëmendum, misit. Domum autem (Illugius) reversus, inter Reykianesum & Sniofiallsnesum, constitutus, ubi lubitum erat, à gubernatoribus navis exscendere impeditus, materiem templi omnem in mare projecit, imprecans, illam eò in terram ejiciendam fore, quò Asolfus vellet. Ostmanni autem in Vadle occidentali appulerunt.*

(*a*) Þat er halldit at hann hafi verit af Rúduborg í Englandi, Biskupinn het Ulfr, enn var sídan kalladr Rúdu-Ulfr edur Hródólfr. *add. impr. sed in marg. habent* 4. 8 --- 10.

(a) *communis est sententia illum ex Rothomago Angliæ oriundum fuisse. Episcopo nomen erat Ulfus, postea autem appellatus est Rothoulfus sive Hrodolfus.*

Vadli. Enn tveim nóttom ſidar kom vidrinn á Kyrkioſand at Hólmi, nema tvö tre kvámo á Rauſarnes á Mýrum. Halldór let gora kyrkio þrítuga oc vidi þakta, oc helgadi Kolumbilla med Gudi.

lerunt. Duabus ab hinc noctibus materia in Kyrkioſand propè Holmum ejecta eſt, exceptis duabus trabibus, qvæ ad Rauſarnes in Myris delatæ ſunt. Haldor templum triginta ulnarum longum, tecto ligneo contectum, exſtruxit, qvod Columbillæ cum Deo dedicavit.

XVII. CAP.

(*a*) Finnr hinn Audgi, ſun Halldórs Högnaſonar, fór ór Stafángri til Íſlands, hann átti (*b*) Þórvöru, döttur Þórbiarnar frá Mosfelli Hradaſunar, hann nam land fyrer ſunnan Laxá til Kalmansár, oc beó at Midfelli. Hanns ſun var Þórgeir, fader (*c*) Hólmſteins, födur Þórunnar, módur Gudrúnar, módur Sæmundar, födur Brands Biſkups. Skeggi í Skógum var ſun Þórunnar, fader Styrmis oc Bolla í Skógum. (*d*).

E 2 Bekan

CAP. XVII.

(*) *Finnus Audgius (Opulentus) filius Haldoris, filii Högnii, è Stafangria in Islandiam transmigravit, ille in matrimonio habuit Thorvöram, filiam Thorbiörnis de Mosfello, Hradii filii, & territorium occupavit à meridie (amnis) Laxa usqve ad Kalmanſa, & Midfelli habitavit. Ejus filius erat Thorgeir, pater Holmſteinis, patris Thorunnæ, matris Gudrunæ, matris Sæmundi, patris Brandi Epiſcopi. Skeggius de Skogis erat filius Thorunnæ, pater Styrmeris & Bollii de Skogis.* (d).

Bekan

(*a*) *Qvæ de Kolgrimo Grandævo pleraqve exemplaria ſecundum Hauksbók hic inſerunt, antea habentur cap. 14 ad fin.*

(*b*) Þórbiörgu 6. 12.

(*c*) Jóſteins 5. 6. 12. *& marg.* 4. 8. 9.

(*d*) Gufa het annar ſun Ketells, hann villdi byggea í Neſi, enn Ingólfr rak hann á brott þadan, þá fór hann á Roſm-

(*) *Fridanus.* A.

(d) *Gufa alter erat Ketelis filius qvi Neſum inhabitare tentavit, Ingolfus autem illum inde abegit, unde in Roſmhvalaneſum diſcedens, Gufæ habi-*

(*e*) Bekan het madr, er nam land frá Bereadalsá til Aurridaár, oc beó á Bekansſtödum í landnáme Ketills (*f*).

Bekan nomen erat viri, qui territorium occupavit à Beriadalsa, usqe ad Aurridaa, & Bekanſtadis, in territorio à Ketille occupato, habitavit (f).

Hall-

Hall-

Roſmhvalanes, oc villdi byggea at Gufu. Enn þau Steinudur keypto ſaman, at hann ſkylldi á brott fara, enn vermannaſtöd ſkylldi vera ávallt frá Hólmi.

habitare animum induxit. Steinuna autem & ille, illum abiturum, ſed ſervitutem manſionis piſcatorum de Holmo perpetim ibi manſuram, paciſcebantur.

Skorri het þræll Gufu, er hann ſellde í hendur kono ſína oc fe, medan hann færi í landaleitan, enn þrællin ſeger kono hanns hann vera daudann, oc villdi hann gánga at ega hana. Hún vard vid ſtygg, og vildi fara ſer. Gufa var vetur hinn fyrſta á Myrum heá Gufuá, annan á Snæfellsneſi á Gufuſkálum, þridea í Gufufirde, þá líkadi hanom vel, oc fór þadan aptur, þá leópſt Skorri á brott. Skorri var um vetur í Skorrahollti á laun, annann í Skorradal, enn Gufa fann hann um ſider í Skorraeyu fyrer Myrum, oc drap hann þar. Gufa beó ſídar í Gufudal, hanns ſun var Þórkell Skeifr, fader Arnórs, födur Kolls á Heyneſi. *add.* 6.

Skorrius nomen erat ſervo Gufæ, cui uxorem & bona, dum territorium quæreret, tradiderat, ſervus autem huic illum mortuum eſſe denunciavit, ejusqve matrimonium ſollicitavit. Illa dictis exaſperata, mortem ſibi conſciſcere præſumſit. Gufa primam in Myris apud (amnem) Gufua, alteram in Snæfellsneſo Gufuſkalis, tertiam in Gufufiördo hyemem tranſegit, res illi tunc ex voto ſucceſſit; hoc inde reverſo, Skorrius aufugit. Skorrius unam hyemem in Skorraholto, alteram in Skorradalo latuit, tandem illum Gufa in (inſula) Skorraey præ Myris deprehenſum, occidit. Gufa poſtea Gufudali habitavit, ejus filius erat Thorkell Skeifus, pater Arnoris, patris Kollii de Heyneſo.

(*e*) Beigan 5. A. & *marg.* 4. 8. 9.

(*f*) Þat tókſt af landnáme því er Ketell hafdi numit. *add. Landn. cit.* 6.

(f) *demtum fuit iſtud territorium de fundis à Ketille occupatis.*

Hallkell er nam Hvítárſidu beó fyrſt á Akraneſi, á (g) Hallkellsſtödum, ádur Breſaſyner ræki hann brott, enn er hann fór út efter ſei ſíno, því er þar hafdi ſeálfala úti gengit, var hann drepinn, oc er þar heygdr.

Hallkell qui Hvitarſidam occupavit, primum in Akraneſo Hallkellsſtadis, usque quo filii Breſii illum expulerunt, habitaverat: Cum autem pecora quæ ſub dio ſine cura (humana) degebant, quæreret, occiſus eſt, & eodem in loco tumulatus.

Hafnar-Ormr fór ór Stavángre til Islands, oc nam öll lönd um Melahverfi út til Aurridaár oc Laxár, oc inn til Andakílsár, oc beó í Höfn. Hanns ſun var Þórgeir Höggvinkinni, fader (h) Þórunnar, módur Þórunnar, módor Jóſteins, födur Sigurdar, födur Bearnhedins (i). Þórgeir Höggvinkinni var hirdmadr Hákonar Kóngs Adalſteinsfóſtra (k), hann fekk á Fitium kinnàrſár oc ord gott.

Hafnar-Ormus è Stafangria in Islandiam trajecit, & omne circa Melos territorium, ab occidente uſqve ad Aurridaa & Laxa, & ab oriente usqve ad Andakilsa, occupavit, & Höfnam incoluit. Ejus filius erat Thorgeir Högginkinnius (genam cæſus), pater Thorunnæ, matris Thorunnæ, matris Joſteinis, patris Sigurdi, patris Biarnhedinis (i). *Thorgeir Högginkinnius aulicus erat Hakonis Regis Adalſteinsfoſtrii* (k); *ille in Fitis, in gena vulnus & fortitudinis famam, reportavit.*

 Fratres

(g) Hrakkellsſtödum 4. 6. 8—12.
(h) Þurídar 6. 12.
(i) preſts *add.* 6. 12.
(k) enn er hann var búinn til Biarmalands, þá kom Haralldr med her mikin, þetta kvad Þórgeir þá:

Bamera mord enn nordr
nadregns hvötom þegni,
oſs ſæmer bil at bölva,
bordmærar ſkæ færa.

Nú

(i) *paſtoris.*
(k) *cum autem ad Biarmalandiam iter paratum haberet, Rex Haraldus cum magno exercitu ſupervenit, tunc Thorgeir ſeqvens protulit carmen:*

Non decet fortem militem ulterius ad aqvilonem cædes, & claſſis promotio bellica. Oportet nos pugnare.

Brædur tveir beoggo í landnámi þeirra Finns oc Orms, Hródgeir hinn Spaki í Saurbæ, enn Oddgeir at Leyrá, enn þeir Finnr oc Ormr keypto þá brott, því þeim þótti ser of þraunglendt. Þeir brædur námo ſidan Hraungerdinga-repp í Flóa, beó Hródgeir í Hraungerdi, enn Oddgeir í Oddgeirshólum, hann átti dóttur Ketills Gufu. Hafnar-Ormr er þar heygdr í höfdanom, fram af bænum í Höfn, ſem hann tók land fyrſt, var þar þá ſkipalagi.

Fratres duo in territorio à Finno & Ormo occupato habitabant, Hrodgeir Spakius (Sapiens) Saurbæi, ſed Oddgeir (in prædio) Leira. Finnus autem & Ormus, cum nimis anguſtos ſuorum prædiorum limites reputarent, pretio eos, ut demigrarent, dato adegerunt. Fratres illi Hraungerdingorum territorium in Floïo poſtea occuparunt, Hrodgeir Hraungerdum, Oddgeir autem Oddgeirsholas incoluere, hic filiam Ketillis Gufæ uxorem duxit. Hafnar-Ormus in promontorio è regione ædium Höfnæ, ubi primum ad terram appulit, tumulo conditus eſt, ibi tunc erat portus.

XVIII. CAP.

(*a*) Úlfr het madr, ſun Brunda-beálfa oc Hallbero, dóttur Úlfs hins Úarga ór Hrafniſto. Úlfr átti Salbeörgo, dóttor (*b*) Berdlokára, hann var kalladr Kvölldúlfr. Þórólfr oc Skallagrímr váro ſyner

CAP. XVIII.

Ulfus nomen erat viri, filii Brunda-Bialfii & Hallberæ, filiæ Ulfi Uargii (Generoſi) de Hrafniſta. Ulfus in matrimonio habuit Salbiörgam, filiam Berdlokarii, illi nomen vulgare erat Kvölldulfus. Illorum filii erant Thorolfus & Skallagrimus. Haraldus

---

Nú er þar er rekkr at rakna
ráſtód, Kóngr, ſlódar
grípum oſs í greipar
gunnbord Haralldr. . . . . .
Þá var Þórgeir kinnhöggvinn á Fiteom, *add.* 6, 12.

nare. Viri fortes incitantor. (Adſunt) naves (hoſtiles) per mare. Eripiamus, o Rex! Haraldo claſſem bellicam.
Tunc Thorgeir genam in Fitis vulneratus fuit.

(*a*) *ſecundum Landnámam.*

(*b*) Berdſlokára. 6, 8 ... 10.

ſyner þeirra. Haralldr hinn Hárfagri let drepa Þórólf nordur í Álöſt á Sandneſi, af rógi Hilldirídarſuna, þat villdi Haralldr Kóngr eigi bæta. Þá beoggo þeir Grímr oc Kvelldúlfr kaupſkip, oc ætlodo til Íslands, þvíat þeir höfdo þar ſpurt til Íngólfs vinar ſíns. Þeir lágo til hafs í Sólundom, þar tóko þeir knör þann, er Haralldr kóngr let taka fyrer Þórólfi, þá er menn hanns váro nýkvamner af Englandi, oc drápo þar Hallvard (*c*) Hardfara oc Sigtrygg Snarfara, er því hafdo valldit; þar drápo þeir oc ſonu Guttorms Sigurdarſunar Heartar, brædrúnga Kóngs, oc alla ſkipshöfn þeirra, nema tva menn er þeir leto ſegia Kóngi tídindin. Þeir beoggo hvarttveggia ſkipit til Íslands, oc þreátío menn á hvaro, ſtýrdi Kvelldúlfr því er þá var fengit. Grímr hinn Háleyſki Þórisſun, Gunnlaugsſonar (*d*), Hrólfsſunar, Ketilsſunar Kealfara, var forrádamadr med Kvölldúlfi, á því ſkipi er hann ſtýrdi. Þeir viſſuſt jafnan til í hafino, oc er miöc ſóttiſt hafit, þá tók Kvelldúlfr

raldus Pulcricomus Thorolfum in Alöſt ſeptentrionali in Sandneſo propter falſam filiorum Hilderidæ delationem occidi fecit, (quam cædem) Rex Haraldus pretio expiare recuſavit. Tunc Grimus & Kvölldulfus navem mercatoriam ad iter in Islandiam, inſtituendum paravere, illic enim Ingolfum ſuum amicum habitare, certiores facti erant. Ad Solundas ventum ſecundum expectabant, ibi navem quam Haraldus Rex Thorolfo, cum ejus homines nuper de Anglia reduces aderant, ademerat, recuperarunt, ſimulqve Hallvardum Hardfarium, & Sigtryggum Snarfarium, qui Regi hujus facti auctores fuerant, occiderunt. Ibi etiam filios Guttormi, filii Sigurdi Hiörti, conſobrinos Regis, una cum omnibus nautis peremerunt, duobus tantum exceptis, qvos ad Regem, quæ facta eſſent nuntiatum miſere. Navem utramqve ad iter Islandicum, & utramvis quidem triginta viris, inſtruxere, Kvölldulfus autem recens captæ præfuit. Grimus Hálogalandus, filius Thoreris, filii Gunnlogi, filii Hrolfi, filii Ketillis Kialfarii, in navi cui Kvölldulfus præfuit, ſecundum imperii locum tenuit. Kvöldulfus & Skallagrimus in oceano ſe invicem continuò videbant, itinere autem

(*c*) Hradfara 6. 12.

(*d*) Heriólfs *impr.* 9. 10.

úlfr fótt, hann bad þefs at kifto fkyldi gora at líki hanns, ef hann dæi, oc bad fva fegia Grími fyni fínom, at hann tæki fkamt þadan búftad á Íslandi, er kifta hanns kvæmi á land, ef þefs yrdi audit. Efter þat andadeft Kvölldúlfr, oc var fkotit kiftu hanns fyrer bord. Þeir Grímr helldo fudur um landit, þvíat þeir höfdo fpurt (*e*) at Íngólfr bygdi funnan at landeno. Sigldo þeir veftur fyrer Reykianes, oc ftefndo þar inní fiördinn, oc fkildi þar med þeim, fva hvariger viffo til annara. Sigldo þeir Grímr Háleyfki allt inná fiördinn, þar til er þraut fker öll, oc köftodo þar akkerom fínom, enn er flód gordi, fluttuft þeir upp í árós einn, oc leiddo þar upp fkipit fem gekk, fú á heiter nú Gufuá, báro þeir þar á land fóng fín. Enn er þeir könnodo landit, höfdo þeir fkamt gengit út frá fkipeno, ádur þeir fundo kifto Kvölldúlfs í vík einni, þeir báro hana á þat nes er þar var fkamt frá, oc lódo at greóti.

autem maritimo ad finem vergente, Kvöldulfus in morbum incidens, fuos rogavit, fi ibi decederet, capulo fuum corpus committerent, fuisqve verbis Grimo filio fuo præciperent, non longe ab illo loco in Islandia domicilium fuum conftitueret, qvo capulum fuum, fi forte contigerit, in terram pervenerit. Poftea Kvölldulfus deceffit, ejusqve capulus in mare projicitur. Grimus cum fuis terram à meridie prœternavigavit, eo qvod Ingolfum in meridionali terræ parte habitare (e) *perceperant. Reykianefum occidentem verfus prætervecti, introrfum per finum curfum navis dirigunt, & ita concomitatum itineris dirimunt, ut neutra navis alteram confpiceret. Grimus Halogalandus totum finum, usqve qvo omnes fcopulos prætervectus effet, navigando abfolvit, & anchoras jecit, fluxu autem maris increfcente, navem in oftium amnis cujusdam, cujus hodie nomen Gufua, qvo usqve potuit, deduxit, fuaqve impedimenta in terram exportavit. Territorium autem explorantes, cum haud longe à navi proceffiffent, capulum Kvölldulfi in finu qvodam inveniunt, qvem in lingulam terræ contiguam deportantes, lapidibus obruunt.*

XIX. CAP.

(*e*) med fannindum. *add. G.*

(e) *certo (nuntio)*

XIX. CAP.

Skallagrímr kom þar at landi ſem nú heiter Knararnes á Mýrom, ſídan kannadi hann landit, oc var þar mýrlendi mikit, oc (*a*) ſkógarvider lángt mille fealls oc fiöro. Enn er þeir fóro inn med firdinom, kvámo þeir á nes þat er þeir fundo álfter, þat köllodo þeir Álftanes. Þeir letto eigi fyrr enn þeir fundo þá Grím hinn Háleyſka, ſögdo þeir Grími allt um ferder ſinar, oc ſva hver ord Kvelldúlfr hafdi ſendt Grími ſyni ſinom. Skallagrímr gekk til at ſeá hvar kiſtan hafdi á land kvamit, hugdiſt hanom ſva til, at ſkamt þadan mundi vera bólſtadr gódr. Skallagrímr var þar um veturin ſem hann kvam af hafi, oc kannadi þá allt herad, hann nam land allt frá Selalóni, oc hit efra til Borgarhrauns oc ſudur allt til Hafnarfialla, herad allt ſva vídt ſem vatnsföll deila til ſióſar, hann reyſti bæ hiá vík þeirri er kiſta Kvölldúlfs kvam á land, oc kalladi at Borg, oc ſva kalladi hann fiördinn Borgarfiörd. Sídan ſkipadi hann heradit ſinom felögum, oc þar námo marger menn ſidan land med hanns

F rádi.

(*a*) ſkógar vída 6. 12. ſkógarvíder. 9.

CAP. XIX.

Skallagrimus in loco qui nunc Knararneſum in Myris apellatur, exſcendit, & terram poſtea exploravit, quam paludoſam & (a) ſylva à jugis montium, ad l'tus usque longè lateqve obſitam eſſe invenit. Cum autem juxta ſinum ad interiora terræ pergerent, in lingva qvadam cygnos invenerunt, cui nomen impoſuere Alſtaneſi. Non prius qvam Grimum Halogalandum invenirent, ſubſliterunt, qvi Grimo qvæ in itinere acciderant recenſuit, una cum præceptis, qvæ Kvelldulfus filio ſuo Grimo mandaverat. Skallagrimus locum, ubi capulus in terram ejectus fuerat, obſervans, fundum prædio aptiſſimum inde non longè diſſitum animadvertit. Skallagrimus, ubi exſcenderat, hyemem tranſegit, qvo tempore & totam provinciam exploravit, & territorium occupavit à Selalono & in ſuperioribus partibus ad Borgarhraun ſed ad meridiem usque ad Haſnarfiöll, totam provinciam, qvatenus flumina in mare prolabentia limites diviſionis conſtituunt. Apud ſinum, in qvem capulus Kvölldulfi ejectus fuerat, prædium erigebat, cui nomen impoſuit Borg, ſinui autem Borgarfiörd. Provinciam deinde ſociis ſuis diſtribuit, multiqve poſtea ex ejus

conſilio

(a) *ſylvis-paſſim* al. *ſalicetis.*

rádi. Skallagrímr gaf land Grími hinom Háleyska fyrer sunnan fiörd, midli Andakýllsár oc Grímsár, hann beó á Hvanneyri. Úlfr het sun hanns, fader Rólfs á Geitlandi (*b*).

consilio territorium ibidem occupabant. Skalla-Grimus territorium Grimo Halogalando a meridie sinus inter Andakylsa & Grimsa dedit, ille Hvanneyræ habitavit; Ulfus nomen erat ejus filio, qvi pater erat Rolfi de Geitlandia (b).

(*c*) Þórbiörn Svarti het madr, hann keypti land at Hafnar-Ormi inn frá Selaeyri oc upp til Forsár, hann beó at Skeleabrekko, hanns sun var Þórvardr, er átti Þórunni dóttur Þórbearnar ór Arnarhollti, þeirrra syner váro þeir Þórarin Blindi, oc Þórgíls (*d*) Orraskálld, er var med Ólafi (*e*) Kvoran í Dýflinni.

(c) *Thorbiörn Svartus* (*Niger*) *nomen erat viro, qvi territorium a Selaeyra usqve ad Forsa de Hafnar-Ormo emit, ille Skeliabrekkæ habitavit. Ejus filius erat Thorvardus, qvi in matrimonio habuit Thorunnam, filiam Thorbiörnis de Arnarholto, qvorum filii erant Thorarinn Blindius* (*Cæcus*) *& Thorgils Orraskald, qvi Dublini cum Olao Kvorane commoratus erat.*

Skorri Leysingi Ketills Gufu nam Skorradal fyrer ofan vatn, oc var þar drepinn. Beörn

Skorrius libertus Ketillis Gufæ Skorradalum supra lacum occupavit, ibique occisus est. Biörn

(*b*) Grímr enn Háleyski sem nú var getit, nam land fyrer innan Andakíllsá oc alla dale þar upp, oc beó at Hvanneyre, hanns sun var Ulfr, fader Rólfs í Geitlandi. Ingimundr hinn Gamle var fóstbróder hanns, oc var med hanom hinn fyrsta vetur er hann kvam út híngat, ádur hann næmi Vatnsdal. *add.* 6.

(*c*) *secundum Landnam.*

(*d*) Óraskálld 8. Örvaskálld, 9.

(*e*) Kvaran 6. 12.

(b) *Grimus Halogalandus cujus mentio pridem injecta, territorium intra Andakylsa usque ad Grimsa, & omnes valles à superioribus, occupavit, & Hvanneyræ habitavit, ejus filius erat Ulfus, pater Rolfi de Geitlandia. Ingemundus Grandævus, unacum illo educatus, primam, post adventum suum in hanc terram, hyemem, apud illum transegit, priusqvam Vatnsdalum occuparet.*

Beörn Gulberi nam Reykiadal ſydra (*f*) oc beó at Gullberaſtödum. Hanns ſun var Grímkell Godi í Bláſkógum, hann átti Signýu Valbrandsdóttur, Valþiófsſunar, þeirra ſun var Hördr, er var fyrir Hólmsmönnom. Beörn Gullberi átti Liótunni (*g*) ſyſtur Kolgríms Gamla. Svarthöfdi at Reidarfelli var annar ſun þeirra, hann átti Þúrídi, dóttur Túngu-Odds, þeirra dótter Þórdís, er átti (*h*) Gudlaugr hinn Audgi. Þeóſtólfr var hinn þridi ſun Bearnar Gullbera, fiórdi Geirmundr (*i*).

Þórgeir (*k*) Meldún þág lönd öll at Birni fyrer ofan Grímsá, hann beó í Túngufelli, hann átti Geirbeörgu dóttur Bálka ór Hrútafirdi, þeirra ſun Veleifr hinn Gamli.

Flóki (*l*) þræll Ketills Gufu (*m*) nam Flókadal (*n*) oc var þar drepinn.

Biörn Gullberius (chryſophorus) Reykiadalum meridionalem (f) *occupavit, & Gullberaſtadis habitavit. Ejus filius erat Grimkell Prætor de Blaſkogis, qvi in matrimonio habuit Signyam, filiam Valbrandi, filii Valthiofi, quorum filius erat Hördus, qvi Holmenſibus præfuit. Biörn Gullberius in matrimonio habuit Liotunam* (g) *ſororem Kolgrimi Grandævi. Alter eorum filius erat Svarthöfdius de Reidarfello, cui Thurida filia Tungu-Oddi nupſerat, eorum filia Thordiſa Gunnlogo Audgio (Diviti) nupſit. Thioſtolſus erat tertius Biörnis Gullberii filius, qvartus autem Geirmundus* (i).

Thorgeir Meldun omne territorium ſupra Grimsa à Biörne dono accepit, ille Tungufelli habitans in matrimonio habuit Geirbiörgam, filiam Balkii de Hrutafiordo, eorum filius erat Veleifus Grandævus.

Flokius (l) *ſervus Ketelis Guſæ* (m) *Flokadalum* (n) *occupavit, ubi & occiſus eſt.*

(*f*) frá Grímsà til Flókadalsár, vitr madr, audigr oc kynſtór *add.* 6. 12.
(*g*) Liótadóttur *add.* 6.
(*h*) Gunnlaugr *impr.*
(*i*) fimti Ulfr *add.* 6. 12. (*k*) Moldan *impr.*
(*l*) leyſingi 6. 12.
(*m*) bróder Skorra *add.* 6. 12.
(*n*) milli Flókadalsár oc Geirsár, oc beó í Hríſum *add.* 6.

(f) *inter (amnes) Grimsa & Flokadalsa, vir ſapiens, dives & nobili ſtemmate natus.*
(g) *filiam Liotii.* al. *filiam Kolgrimi.* A.
(i) *qvintus Ulfus.*
(l) *libertus.*
(m) *frater Skorrii.*
(n) *inter (amnes) Flokadalsa & Geirsa, ac Hriſis habitavit.*

XX. CAP.

Óleifr Hialti het madr göfigr, hann kvam skipi sino í Borgarfiörd, oc var hinn fyrsta vetur med Skallagrími, oc nam at hanns rádi land midlom Grímsár oc Geirsár, oc beó at Varmalæk. Hanns syner váro þeir Ragi í Laugardal oc Þórarin Lögsögomadr, er átti Þórdísi dóttur Ólafs Feilans, þeirra dótter Vígdís er Steinn Þórfinnssun átti. Sun Raga var Gudormr fader Gunnvarar, módor Þórunnar, módur Þórláks, födur Runólfs, födur Þórláks Biskups.

Ketill Blundr oc Geir sun hanns kvámo til Íslands, oc varo med Skallagrími hinn fyrsta vetur, þá fekk Geir Þórunnar dóttur Skallagríms. Um varit epter vísadi hann þeim til landa; oc námo þeir upp frá Flókadalsá oc til Reykiadalsár, oc túngu þá alla upp til Raudsgils, oc Flókadal allan fyrer ofan brekkur. Ketill beó í Þrándarholti, vid hann er kendt Blundsvatn, þar beó hann sídan. Geir hinn Audgi sun hanns (*a*) beó i Geirs-

(*a*) er nam Reykiadal allann fyrer-sunnan Reykeadalsá, milli oc Geirsár *add.* 6.

CAP. XX.

Oleifus Hioltius nomen erat viri nobilis, qvi navem suam in Borgarfiördum appellens, primam apud Skallagrimum hyemem transegit, & ex ejus consilio territorium inter Grimsa & Geirsa occupavit, ac Varmalæki habitavit. Ejus filii erant Ragius de Laugardalo, & Thorarinn Nomophylax, qvi in matrimonio habuit Thordisam, filiam Olafi Feilanis, qvorum filiam Vigdisam, Steinn, filius Thorfinni, uxorem duxit. Filius Ragii erat Guthormus, pater Gunnvöræ, matris Thorunnæ, matris Thorlaki, patris Runolfi, patris Thorlaki Episcopi.

Ketell Blundus, ejusqve filius Geir, ad Islandiam pervenientes, primam apud Skallagrimum hyemem commorabantur, qva etiam Thorunna Skallagrimi filia Geiri nupsit. Vere seqventi territoria illis designavit, tuncqve superiora omnia loca a Flokadalsa usqve ad Reykiadalsa, & totam illam lingulam usqve ad Raudsgilum, & totam (vallem) Flokadalum supra acclivitates occupavere. Ketell Thrandarholti habitavit, ab eo nomen trahit Blundsvatn, ubi postea habitavit. Ejus filius Geir Opulentus (a) *Geirshlidæ habitavit*

(a) *qvi totum Reykiadalum à meridie (amnis) Reykiadalsa usqve ad Geirsa occupavit.*

Geirshlíd, enn átti annat bú at Reykeom enom Efrum, hanns syner váro þeir þórgeir Blundr, oc Blundketell, oc Svardketill á Eyri. Dótter Geirs var Bergdís er (b) Gnúpr átti Flókasun í Hrísum, þeirrar ættar var þóroddr Hrísablundr (c).

vit, aliam autem villicationem Reykis superioribus habuit. Filii illius erant Thorgeir Blundus, Blundketell, & Svardketell de Eyra. Filia Geiris erat Bergdisa, uxor Gnupi, filii Flokii, de Hrisis, ex qua familia erat Thoroddus Hrisablundus (c).

(d) Önundr Breidskeggr var sunr Úlfars Úlfssunar (e) Fitiumskeggia, þórissunar (f) Hláanda. Önundr nam túngu alla midlom Hvítár oc Reykiadalsár, oc beó á Breidabólstad, hann átti Geirlaugu dóttur þórmódar á Akranesi, systur (g) Bresa, þeirra sun Túngu-Öddr, enn (h) þórodda het dótter þeirra; hennar fekk Torfi sun Valbrands Valþiófssunar, Örlygs-

Önundus Breidskeggus filius erat Ulfaris, filii Ulfi Fitiumskeggii, filii Thoreris Hlaandi. Önundus omnem lingvam quæ Hvita & Reikiadalsa interjacet, occupavit, & Breidabolstadi habitavit. Ille in matrimonio habuit Geirlaugam, filiam Thormodi de Akraneso, sororem Bresii, illorum filius Tungu-Oddus, filia autem Thorodda, quam uxorem duxit Torfius, filius Valbrandi, filii Valthiofi, filii Örlygi de Esiubergo, quæ dotata

(b) Gissur *A.*

(c) Krömu-Oddr het madr ágiætr er nam Reykiadal hinn nyrdra, oc alla túngu á milli Reykiadalsár oc Hvítár, oc upp til Deilldargiils; hanns sun var Önundr, er átti þórlaugu þórmódsdóttur, þeirra sun Tungu-Oddr er beó á Breidabólstad. 6. 12. *addunt, & citant Landnamam.*

(c) *Krömu-Oddus nomen erat viro celebri, qvi Reykiadalum septentrionalem, & totam lingulam inter (amnes) Reykiadalsa & Hvita usqve ad Deildargil occupavit. Ejus filius erat Önundus, qvi in matrimonio habuit Thorlaugam, filiam Thormodi. Eorum filius erat Tungu-Oddus, qvi Breidabolstadi habitavit.*

(d) Ögmundr *A.*

(e) Fæiumskeggia *impr.* 9. 10.

(f) Hlæanda. 6. 9. 12.

(g) Bersa. *ita omnia exemplaria.*

(h) þórrídur *A.*

lygsſunar frá Eſiubergi, og ſylgdi henni heiman hálfr Breidabólſtadr oc Hálſaland, hann gaf Signýu ſyſtur ſinni Signýarſtadi, oc beó hún þar. Torfi drap Kröppsmenn tólf ſaman, oc hann red meſt fyrir drápi Hólmsmanna, oc hann var á Hellisfiteom oc Illugi Svarti, oc Sturla Godi, þá er þar váro drepner átián Hellismenn, enn Audun Smidkellsſun brendo þeir inni á Þórvardsſtödom. Sonr Torfa var Þórkell á Skáney. Túngu-Oddr átti Jórunni Helgadóttur. Þeirra börn váro þau Þórvalldr, er red fyrir brenno Blund-Ketells, oc Þóroddr er átti Jófrídi Gunnars dóttur. Þeirra dótter Húngerdur, er átti Svertingr Hafurbearnarſun. Dætur Túngu-Odds váro Þurídur, er átti Svarthöfdi, oc Jófrídr er Þórfinnr Selþórisſun átti, oc Hallgerdur er Hallbiörn átti, ſun Odds frá Kidiabergi. Kialvör var módurſyſter Túngu-Odds er beó á Kialvararſtödum, móder Þórleifar, módor Þurídar, módur þeirra Gunnhilldar er Koli átti, oc Glúms, födur Þórarins, födur Glúms at Vatnslauſu.

dotata erat dimidio Breidabolſtado & territorio Halſenſi. Sorori ſuæ Signyæ Signyarſtadas dono dedit, ubi & illa habitavit. Torfius Kroppenſes duodecim ſimul occidit, iſte etiam cædem Holmenſium imprimis promovebat, ille qvoqve una cum Illugio Svarto (Nigro), & Sturla Prætore, in planitie Hellerenſi adſuit, cum (latrones) Hellerenſes octodecim occiderent. Audunem qvoqve Smidkelis filium Thorvardſtadis unacum domo incenderunt. Filius Torfii erat Thorkell de Skaneya. Tungu-Oddus in matrimonio habuit Jorunnam Helgii filiam. Eorum liberi erant Thorvalldus, qui incendii Blundketelis author exſtitit, & Thoroddus maritus Jofridæ Gunnaris filiæ, qvorum filia Hungerda Svertingo filio Hafurbiörnis nupſit. Filiæ Tungu-Oddi erant Thurida qvæ Svarthöfdio nupſit, & Jofrida, qvam in matrimonio habuit Thorfinnus Selthoreris filius, & Hallgerda, qvam uxorem duxit Hallbiörn, filius Oddi de Kidiabergo. Kialvöra erat matertera Tungu-Oddi, qvæ Kialvararſtadis habitavit, mater Thorleifæ, matris Thuridæ, matris Gunnhildæ, quæ Kolio nupſit, & Glumi, patris Thorarinis, patris Glumi de Vatnslauſa.

XXI. CAP.

Raudr het madr, er nam land hit ſydra upp frá Raudsgili til Gilia, oc beó at Raudsgili. Hanns ſyner váro þeir Úlfr á Úlfsſtödum, oc Audr á Audsſtödum fyrer nordan á, er Hördr vó, þar hefſt oc ſaga Hardar Grimkellsſunar oc Geirs.

Grímr het madr, er nam land hit ſydra upp frá Giliom til Grímsgils, oc beó vid Grímsgil. Hanns ſyner váro þeir, Þórgíls Auga er bió á Augaſtödum, oc Hrani á Hranaſtödum, fader Gríms, er kalladr var Stafngrímr, hann bió at Stafngrímsſtödum, þar heiter nú á Sigmundarſtödum. Þar gegnt fyrer nordan Hvítá vid ſialfa ána er haugr hanns, þar var hann veginn.

Þórkell Kornamúli nam Ás hinn ſydra upp frá Kollslæk til Deildargils, oc bió í Áſi. Hanns ſun var Þórbergr Kornamúli, er átti Ólufu Ellidaſkiölld, dóttur Óſeigs oc Áſgerdar, ſyſtor Þórgeirs Gollnis. Börn þeirra váro þau Eyſteinn oc Hafþóra, er átti Eidr Skeggiaſun, er ſidan beó í Áſi, þar (*a*) dó Midfiardar-

CAP. XXI.

Raudus erat nomen viro, qui territorium ſupra Raudsgilum usque ad Gilias à meridie occupavit, & Raudsgili habitavit, ejus filii fuere Ulfus de Ulfſtadis & Audus de Audſtadis à ſeptentrione amnis, quem Hördus occidit, cujusque cædes, geſtorum Hördi Grimkelis filii & Geiris, principium exſtitit.

Grimus erat vir, qui à meridie Giliarum usque ad Grimsgil territorium occupavit, ibique habitavit. Hujus filii erant Thorgils Auga, qui Augaſtadis habitavit, & Hranius de Hranaſtadis, pater Grimi, alias Stafngrimi, qui Stafngrimsſtadis, hodie Sigmundarſtadis, habitavit. E regione, & à ſeptentrione quidem in ipſa amnis Hvita ripa, ejus exiſtit tumulus, ibi & occiſus fuit.

Thorkell Kornamulius Aſum (jugum) meridionale à Kollslæko usque ad Deildargilum occupavit, & Aſi habitavit. Ejus filius erat Thorbergus Kornamulius, qui in matrimonio habuit Olufam Ellidaſkiölld, filiam Ofeigi & Asgerdæ, ſororis Thorgeiris Gollneris. Eorum liberi erant Eiſteinn & Hafthora, quam in matrimonio habuit Eidus, filius Skeggii, qui poſtea Aſi habitavit, ibi

fiardar-Skeggi, oc er þar haugr hanns fyrer nedan gard. Annar ſun Skeggia var Köllr er bió at Köllsläk. Syner Eids váro þeir Eyſteinn oc Illugi.

ibi Midfiardar-Skeggius (a) deceſſit, ejusque tumulus infra ſepimentum exiſtit. Alter Skeggii filius erat Kollus, qvi Kollslæki habitavit. Filii Eidi erant Eyſteinn & Illugius.

(b) Úlfr ſun Gríms ens Háleyſka oc (c) Svanlaugar, dóttur Þórmódar af (d) Akraneſi, ſyſtur Breſa; hann nam land (e) á midlom Hvítar oc Sudurjökla, oc beó í Geitlandi; hanns ſyner váro þeir Rólfr hinn Audgi, fader Halldóru, er átti Giſſor Hvíti, þeirra dótter Vilborg, er átti Heallti Skeggiaſun. Annar ſun hanns var Hróalldr, fader Rólfs ens Ýngra, er átti Þúrídi Valþiófsdóttur, Örlygsſunar hins Gamla. Þeirra börn váro þau Kiallakr at Lundi í ſydra Reykiadal, fader Kolls, födur Bergþórs. Annar var Sölve í Geitlandi, fader Þórdar í Reykiahollti, födur Sölva, födur Þórdar, födur Magnúſar, födur Þórdar, födur Helgo, módur Gudnýar

Ulfus filius Grimi Halogalandi & Svanlaugæ filiæ Thormodi de Alftaneſo, ſororis Breſii, territorium (e) inter Hvita & montes glaciales meridionales occupavit, & Geitlandiæ habitavit. Ejus filii erant Rolfus Audgius (Dives), pater Halldoræ, qvam uxorem duxit Giſſur Albus, eorum filia Vilborga, qvæ Hialtio Skeggii filio nupſit. Alter ejus filius erat Hroaldus, pater Rolfi Junioris, qvi in matrimonio habuit Thuridam, filiam Valthiofi, filii Örlygi Grandævi. Eorum liberi erant Kiallakus de Lundo in Reykiadalo meridionali, pater Kolli, patris Bergthoris. Alter erat Sölvius de Geitlandia, pater Thordi de Reykiahollto, patris Sölvii, patris Thordi, patris Magni, patris Thordi, patris Helgæ, matris Gudnyæ, matris Sighvati,

(a) bió *impr.*
(b) Alfr. 6. & 12. *in marg. citant Landn.*
(c) Þórlaugar. *A.*
(d) Alptaneſi *impr.* 9. 10.
(e) fyrir ofan Deildargil, oc allt til Jökla fyrer ſunnan Hvítá. 6.

(a) *habitavit.*
(e) *ſupra Deildargil, uſqve ad montes glaciales, à meridie (amnis) Hvita.*

Gudnýar, módor Sturlusona, Sighvats, Þórdar oc Snorra. Sun Sighva's var Sturla, fader Þúrídar, er Herra Rafn Oddssun átti, þeirra börn Jón Korpr (*f*), Hallkatla, Valgerdur oc Þórgerdur. Syner Hallkötlu oc Jóns Petursſunar, váro þeir Sturla oc Petr, oc Steinun dótter, er átti Gudmundr Þórsteinsſun Skeggiaſunar. Þridi ſun Rólfs var Illugi hinn Raudi er fyrſt beó í Hraunsáſi, hann átti þá Sigrídi dóttur (*g*) Þórarins ens Ílla, ſyſtur Múſa-Bölverks. Þann búſtad gaf Íllugi Bölverk, enn hann fór þá at búá á Hofſtödum í Reykiadal, þvíat Geitlendingar átto at hallda upp hofe því at helmingi vid Túngu-Odd. Sídaſt bió hann at Hólmi hinom ydra á Akraneſi, þvíat hann keypti vid Hólm-Starra bædi löndom, oc konom, oc lauſafe öllo, þá fekk Íllugi Jórunnar dóttur Þórmódar Þióſtarsſunar af Álftaneſi. Enn Sigrídur ſem hann átti ádur, hengdi ſig í hofeno, G því

Sighvati, Thordi & Snorrii, filiorum Sturlæ. Filius Sighvati erat Sturla, pater Thuridæ, qvam in matrimonio habuit Dominus Rafn Oddi filius, quorum liberi erant Jon Korpus (f), *Hallkatla, Valgerda, & Thorgerda. Filii Hallkatlæ, & Jonis Petri filii, erant Sturla & Petrus, Steinuna autem filia, qvæ nupſit Gudmundo filio Thorſteinis, filii Skeggii. Tertius Rolfi filius erat Illugius Raudius* (*Rufus*), *qvi primo Hraunsaſi habitavit, tuncqve in matrimonio habuit Sigridam, filiam Thorarinis Illii* (*Improbi*), *ſororem Muſabölverki. Prædium iſtud Illugius Bölverko dono dedit, ipſe vero Hofſtados in Reykiadalo demigravit, Geitlandenſibus enim, fani, qvod ibidem exſtilit, ex dimidia parte, Tungu Oddo autem ex altera parte dimidiá, cura incubuit. Ultimo Illugius Holmi occidentalis in Akraneſo habitavit, nam ille & Holm-Starrius tam prædia & uxores, quam omnia bona mobilia permutaverant, tuncqve Illugius Jorunnam, filiam Thormodi, filii Thioſtaris de Alſtaneſo, uxorem duxit. Sigrida autem, qvam antea in matrimonio*

(*f*) Sturla *add. impr.* 9.
(*g*) Þórorms 9. 10.

(f) *Sturla.*

því at hún villdi eigi mannakaupin. Rólfr hinn Ýngri gaf Þórlaugu Gydiu dóttur sína Odda Ýrarsyni, því redst hann vestur til Ballarár, oc beó þar lengi, oc var kalladt Rólfr at Ballará.

monio habuerat, permutationem maritorum aspernata, in fano necem ipsa sibi suspendio conscivit. Rolfus Junior filiam suam Thorlaugam Gydiam Oddio Yræ filio nuptum dedit, unde hic occidentem versus Ballara transmigravit, ibique diu habitavit, & sub nomine Rolfi de Ballara innotuit.

ANNAR

ANNAR PARTR.

HER HEFER LANDNÁM Í VESTFIRDINGA FIÓRDÚNGI, ER MARGT STÓRMENNI HEFER BYGDAN.

I. CAP.

Madr het Kalman Sudureyskr at ætt, hann fór til Íslands, oc kvam í Hvalfiörd, oc sat vid Kalmansá um veturin. Þar drukknudu syner hanns tveir á Hvalfirdi (*a*), enn sidan nam hann land fyrer vestan Hvítá (*b*) midlom Flióta, Kalmanstúngu alla, oc sva allt austur under jökla sem grös ero vaxin, oc bió í Kalmanstúngu (*c*). Hann drukknadi í Hvítá, er hann hafdi farit sudur í hraun at hitta fridlo sína, oc er haugr hanns á Hvítár-

 bakka

(*a*) fyrer Dyrum, enn Þridi í Hvítá *add.* 6. *in marg.*

(*b*) á midlom Hvítár oc Flióta. 6.

(*c*) ádur hafde hann búit í Kataneß vid Hvalfeörd *add.* 6.

PARS SECUNDA.

HIC INCIPIT OCCUPATIO QVADRANTIS TERRÆ OCCIDENTALIS, QVAM MULTI MAGNATES INHABITAVERE.

CAP. I.

Vir erat nomine Kalman, ex Hebudibus oriundus, ille in Islandiam transmigrans, in Hvalfiördo appulit, primamqve hyemem apud Kalmansá transegit. Ibi in (sinu) Hvalfiörd (a), *duo ejus filii submergebantur, ille autem territorium postea ab occidente Hvita,* (b) *inter Fliotos (flumina), omnem (lingulam) Kalmanstungam, orientem versus usqve ad montes glaciales, qvousqve gramen crescit, occupavit, & Kalmanstungæ habitavit* (c). *In (amne) Hvita submersus est, dum per asspretum meridiem versus concubinam visitatum profectus erat, ejusqve*

(a) *ad Dyras (ostium), tertius autem in Hvita.*

(b) *inter Hvita & Fliotos.*

(c) *antea Katanesi apud Hvalfiördum habitaverat.*

bakka fyrer ſunnan. Hanns ſun var Sturla Godi, er fyrſt beó at Sturluſtödum upp under Túngufelle upp frá Skáldſkelmisdal, enn ſídan bió hann í Kalmanstúngu. Hanns ſun var Bearni er deildi vid Rólf hinn Ýngra oc ſunu hanns um Túnguna litlu, þá het Bearni, at taka kriſtni. Efter þat braut Hvítá út farveg þann er nú fellur hún, þá eignadiſt Bearni Túnguna litlu, oc ofan um Grindur, oc Sólmundarhöfda.

ejusque tumulus in meridionali (amnis) Hvita ripa conſpiciendus eſt. Hujus filius erat Sturla Prætor, qvi primo Sturluſtadis ſub (monticulo) Tungufell ſupra (vallem) Skaldſkelmisdal, poſtea verò Kalmanstungæ habitavit. Ejus filius erat Biarnius, qvi cum Rolfo Juniore, ejusqve filiis, controverſiam habuit de Tunga-Litla (lingula), tuncqve Biarnius de religione chriſtiana amplectenda votum nuncupavit. Poſtea (amnis) Hvita alveum, qvo nunc fluit, violenter ſibi aperuit, & Biarnius tunc lingulam usque ad Grindas & Sölmundarhöfdum acqviſivit.

Kýlan het madr, bróder Kalmans, hann beó fyrer (*d*) nedan Kolshamar, hanns ſun var Kári, er deildi vid (*e*) Karla Konalsſun á Karlaſtödum, leyſingia Rólfs ór Geitlandi, um uxa, oc reindiſt ſva at Karli átti. Sídan eggiadi Kári þræl ſinn at drepa Karla, þrællinn let ſem ær væri, oc lióp ſudur um hraun, Karli ſat á þreſkilldi, þrællinn hió hann banahögg. Sídan dráp Kári þrælinn. Þiódólfr ſun Karla drap Kýlan Káraſun í Kýlanshólum. Sídan brendi

Kylan erat vir, frater Kalmanis, qvi (d) *infra Kolshamar habitavit. Ejus filius erat Karius, qvi litem habuit cum Karlio, filio Konalis de Karlaſtadis, liberto Rolfi de Geitlandia, de tauro, quem Karlii fuiſſe exitus probavit. Poſtea Karius ſervum ſuum ad Karlium occidendum incitavit, ſervus vero delirium ſimulans, meridiem verſus per aſpretum cucurrit, & Karlium in limine ſedentem, lethali vulnere ſauciavit. Karius poſtea ſervum occidit. Thiodolfus filius Karlii, Kylanem filium Karii, in loco Kylans-*

holar

(*d*) nordan. 6.
(*e*) Kola *impr.*

(d) *a ſeptentrione.*

brendi Þiódólfr Kára inni, þar ſem nú heiter á Brenno. Bearni Sturluſon tók ſkírn, oc bió á Biarnarſtödum í túngunni litlo, oc let þar gora kyrkio.

holar dicto necavit. Karium autem una cum domo incendio conſumſit (in loco, qvi) hodie Brenna appellatur. Biarnius filius Sturlæ baptizatus fuit, & Biarnarſtadis in lingula habitavit, ibique templum exſtrui curavit.

(*f*) Brandr Nefia het madr ágiætr, fader Þórſteins, er átti Lopthæno, dóttor Arinbearnar Herſis ór Fiördom. Syſter Lopthæno var Arnþrúdur, er átti Þórer Herſer Hróalldsſun, oc var þeirra ſun Arinbeörn Herſer. Móder þeirra Arnþrúdar var Áſtrídur Slækidrengr, dótter Braga Skállds, oc Lopthæno, dóttor Erps Lútanda. Sun Þórſteins oc Lopthæno var Hroſskell, er átti Jóreidi, dóttor Ölvis Finnaſunar, Möttulsſunar (*g*) Kóngs. Hallkell het ſun þeirra. Hroſskell fór til Íslands, oc kvam á (*h*) Grunnafiörd, oc beó fyrſt á Akraneſi. Þá ömuduſt þeir Ketill-brædur vid hann, ſidan nam hann Hvítárſidu midlom Kiarrár oc (*i*) Flióta, hann beó á (*k*) Hallkellsſtödum, oc Hallkell

Brandus Neſia vir erat celeber, pater Thorſteinis, qvi in matrimonio habuit Lopthænam, filiam Arinbiörnis Baronis de Fiördis. Soror Lopthænæ erat Arnthruda, uxor Thoreris Baronis, filii Hroaldi, eorumqve filius erat Arinbiörn Baro. Mater Arnthrudæ erat Aſtrida Slækidrengus filia Bragii Poëtæ & Lopthænæ, filiæ Erpi Lutandii. Filius Thorſteinis & Lopthænæ erat Hroſskell, qvi in matrimonio habuit Joreidam, filiam Ölveris, filii Finni, filii Möttulis Regis(g). *Eorum filius erat Hallkell. Hroſskell in Islandiam transmigravit, in (ſinu) Grunnafiörd appulit, & primo in Akraneſo habitavit. Ibi Ketell ejusqve fratres illi moleſtiam creabant, qvare Hvitarſidam inter Kiara & Fliotos poſtea occupavit, & Hallkellsſtadis habitavit, poſtqve eum filius qvoqve*

(*f*) Þróndr 5. *ſed* 6. *marg.*
(*g*) Finna *add.* 6.
(*h*) Grundarfeörd *A.*
(*i*) Hvítár 6. *marg. cit. Landn.*
(*k*) Hroſskellsſtödum 6. *marg. cit. Landn.*

(g) *Fennorum.*

kell ſun hanns efter hann, oc átti hann Þúrídi Dillo, dóttur Gunnlógs ór Þverárhlíd, oc Velaugar Örlygsdóttur frá Eſiubergi. Hroſskell gaf land Þórvardi födur Smidkells, födur þeirra Audunnar oc Þórarins, er redu fyrer Hellismönnom, hann beó at Þórvardsſtödum, oc átti Fliótsdal allan upp med Fliótum. Hroſskell gaf Þórgauti ſkipveria ſínum land (*l*) nidre í Sídu, hann beó á Þórgautsſtödum, hanns ſyñer váro þeir Gíſlar tveir. Börn þeirra Hallkells oc Þúrídar váro þau Þórarin, Finnvardr, Tindr oc Illugi hinn Svarti, oc Gríma, er átti Þórgíls Araſun. Þórarin vó (*m*) Múſabölverkr, er hann beó á Hraunsáſi, þá let hann gora þar virki, oc veitti Hvítá í gegnom áſinn, enn ádur fell hún um Melrakkadal ofan. Íllugi oc Tindr ſóttu Bölverk í virki.

quoqve Hallkell, qvi in matrimonio habuit Thuridam Dillam, filiam Gunnlogi de Thverarhlida, & Velaugæ filiæ Örlygi de Eſiubergo. Hroſkell Thorvardo patri Smidkelis, patris Audunis & Thorarinis, qvi (latronibus) Hellerenſibus præfuere, territorium dedit, ille Thorvardſtadis habitavit, & totam (vallem) Fliotsdalum Fliotis adjacentem poſſedit. Hroſkell Thorgauto eadem navi, ac ille vecto, territorium (l) *in inferiori Sidæ tractu donavit, ille Thorgautsſtadis habitans, filios habuit duos (nomine) Gislios. Liberi Hallkelis & Thuridæ erant Thorarin, Finnvardus, Tindus & Illugius Svartus (Niger), & Grima, qvam in matrimonio habuit Thorgils filius Arii.* (m) *Thorarinem Muſabölverkus, dum Hraunsaſi habitaret, occidit, tuncqve munimentum ibi exſtrui fecit, & (amnem) Hvita qvi antea per (vallem) Melrakkadal prolapſus fuerat, per jugum duxit. Illugius & Tindus Bölverkum in munimento oppugnabant.*

II. CAP.

Ásbiörn hinn Audgi Hördarſun keypti land fyrer ſunnan (*a*) Kiarrá upp ſfrá Sleggiolæk

CAP. II.

Asbiörn Audgius (Dives) filius Hördi territorium à meridie amnis Kiarra ſupra Sleggiolæk

(*l*) nyrdri Sídu *impr.*

(m) Múſabölverk *impr.* 5.

(*a*) Korná *A.*

(l) *Sidam ſeptentrionalem.*

(m) *Thorarin Muſabölverkum.*

Sleggiolæk til Hvítbiarga, hann beó at Ásbearnarstödum, hann átti Þórbiörgo dóttur Midfiardar-Skeggia, þeirra dótter Ingebiörg, er átti Illugi hinn Svarti.

Sleggiolæk usque ad Hvitbiargas (pretio) emit, & Asbiarnarstadis habitavit, atque uxorem duxit Thorbiörgam, filiam Midfiardar-Skeggii, quorum filia erat Ingebiörga, quæ Illugio Svartio (Nigro) nupsit.

Örnólfr het madr er nam (*b*) Örnólfsdal, oc Kiarradal fyrer nordan, allt til Hvítbiarga. Ketell Blundr keypti land af Örnúlfi allt fyrer nordan Klif, oc beó í Örnólfsdal. Örnólfr gordi þá bú upp í Kiarradal, þar er nú heita Örnólfsstader. Fyrer ofan Klif heiter Kiarradalr, þvíat þár váro hrískiörr oc smáskógar midlom Kiarrár oc Þverár, sva þar mátti eigi byggia. Blundketell var madr stóraudigr, hann let vída rydia í skógum, oc bygdi þar sva margar jarder.

Örnolfus nomen erat viro, qui occupavit (b) *(valles) Örnolfsdal & Kiarradal à septentrione usque ad Hvitbiargas. Ketell Blundus territorium omne, quod a septentrione Klifi (clivi) est, de Örnulfo emit, & Örnulfsdali habitavit. Tunc Örnulfus villicationem in superiori (vallis) Kiarradal parte, ubi hodie Örnolfsdalus appellatur, instituit. Supra Klifum nomen (territorio) est Kiarradalus, quoniam virgulta ibi & fruticeta inter (amnes) Kiarra & Thvera tanta erant, ut locus habitando esset ineptus. Blundketell vir erat prædives, qui sylvas passim eradicabat, ibique multa prædia elocabat.*

Hrómundr het bróder Gríms ens Háleyska, sun Þóris Gunnlaugssonar, Hrólfs sunar

Hromundus nomen erat fratri Grimi Halogalandi, filio Thoreris, filii Gunnlogi, filii,

(*b*) Nordtúngo alla milli Kiarrár oc Þverár, oc beó í Örnólfsdal. Hanns sun var Blundketell, fader Þórkells, er Hænsnaþórer brendi inni, þadan af gordist deilld þeirra Þórdar Gellis oc Túngu-Odds. 6.

(b) *omnem Nordtungam inter Kiarra & Thvera, ac Örnulfsdali habitavit. Ejus filius erat Blundketill, pater Thorkelis, quem Hænsnathorer una cum domo incendio consumsit, inde lites Thordi Gelleris & Tungu-Oddi exortæ sunt.*

ſunar Ketilsſonar Kialfara, hann kvam ſkipi ſíno í Hvítá, hann nam Þverárdal oc Þverárhlíd ofan til Hallarmúla oc fram til Þverár, hann bió á Hrómundarſtödum, þar er nú er kallat Karlsbrekka. Hanns ſun var Gunnlaugr Ormstúnga, hann beó á Gunnlógsſtödum fyrer ſunnan Þverá, hann átti Velaugu ſem fyrr er ritat (*c*).

filii Rolfi, filii Ketelis Kialfarii, ille navem in (amne) Hvita appulit, & Thverardalum ac Thverarhlidam, inde ab Hallarmula usque ad (amnem) Thvera, occupavit, & Hromundarſtadi, (quod prædium) hodie Karlsbrekka appellatur, habitavit. Ejus filius erat Gunnlogus Ormstunga, qvi Gunnlogsſtadis, à meridie (amnis) Thvera, habitavit, & Velaugam (c) *de qva ſupra, in matrimonio habuit.*

Högni het ſkipveri Hrómundar, hann beó á Högnaſtödum, hans ſun var Helge at Helgavatne, fader (*d*) Arngríms Goda, er var at Blund-Ketills brenno, Högni var bróder Finns hinns Audga.

Högnius nomen erat viro, eadem qva Hromundus navi vecto, qvi Högnaſtadis habitavit, illius filius erat Helgius de Helgavatno, pater Arngrimi Prætoris, qvi incendio Blundketelis adfuit. Högnius frater erat Finni Audgii (Divitis).

Ísleifr oc Íſraudr, brædur tveir, námo land ofan frá Sleggiolæk midlom Örnólfsdalsár oc Hvítár, hit efra ofan til Raudalækiar, enn hit ſydra ofan til Hördahóla.

Isleifus & Iſraudus fratres, territorium inde a Sleggiolæk inter (amnes) Örnolfsdalsa & Hvita, in tractu ſuperiori usque ad Raudalæk, à meridie autem usque ad Hörda-

(*c*) Örlygsdóttor frá Eſiubergi, þeirra dóttir Þurídur; móder Illuga hins Svarta, födur Hermundar, födur Hreins, födur Stirmis, födur Hreins ábóta, födur Valdíſar, módor Snorra á Melum, födur Hallberu, er Markús Þórdarſon átti. *add.* 6.

(*c*) *filiam Örlygi de Eſiubergo, qvorum filia Thurida, mater Illugii Nigri, patris Hermundi, patris Hreinis, patris Stirmeris, patris Hreinis Abbatis, patris Valdiſæ, matris Snorrii de Melis, patris Hallberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius.*

(*d*) Asgríms 6.

hóla. Ísleifr beó á Ísleifsstödum, enn Ísraudr á Ísraudsstödum, oc átti landit sydra med Hvítá, hann var fader (d) Þórbiarnar, födur Lióts á Veggium er fell í Heidarvígi.

Hördaholas occupavere. Isleifus Isleifsstadis habitavit, Israudus autem Israudstadis, qvi tractum meridionalem (amni) Hvita contiguum possedit, & pater erat Thorbiörnis, patris Lioti de Veggis, qvi in prælio Heidensi cecidit.

Ásgeir het skipveri Hrómundar, er beó á (e) Hamri upp frá Helgavatni, hann átti Hilldi Stiörno dóttur Þórvallds Þórgrímssunar Brækis, þeirra syner váro þeir Steinbiörn hinn Sterki oc Stórhöggvi, oc Þórvardr fader Mæfo, er Hrisla átti, oc Þórsteinn hinn þridi, fiórdi Helgi fader Þórdar, födur Skálld-Helga.

Ásgeir nomine erat vir, eadem ac Hromundus nave vectus, qvi Hamri supra Helgavatn habitavit, ille in matrimonio habuit Hildam Stiarnam, filiam Thorvalldi, filii Thorgrimi Brækeris, eorum filii erant Steinbiörn Fortis & Valde feriens, ac Thorvardus, pater Mævæ, qvam Hrisla in matrimonio habuit; tertius (erat) Thorsteinn, qvartus Helgius, pater Thordi, patris Skaldhelgii.

III. CAP.

CAP. III.

Arnbeörg het kona er beó at (a) Arnbeargarlæk, hennar syner váro þeir Eldgrímr er bió á (b) Hálsum upp frá Arnbiargarlæk á Eldgrímsstödum, oc Þórgestr er fekk banasár þá er þeir Hrani börduft, þar er nú heiter Hranafall.

Arnbiörga nomen erat mulieri, qvæ Arnbiargarlæki habitavit; ejus filii erant Eldgrimus, qvi Eldgrimsstadis in jugo superne ad Arnbiargarlækum habitavit, & Thorgestus, qvi contra Hranium pugnans, in loco hodie Hranafall appellato, lethale vulnus accepit.

H Þórunn

Thorunna

(d) *omitt.* A.
(e) Hvömmum *A.*
(a) Arnbeargarbrekku *A.*
(b) Hálfi *impr.*

Þórun het kona er beó í Þórunarhollti, hún átti land ofan til Vídilækiar oc upp til móts vid Þúrídi Spákonō, systur sína, er beó í Gröf, vid hana er kendr Þórunnarhylr í Þverá, oc frá henni ero Hamarbyggiar komner.

Thorunna nomen erat fœminæ, quæ Thorunnarholti habitavit, & territorium possedit inferne à Vidilæko usqve ad territorium Thuridæ Spakonæ (fatidicæ) ejus sororis, quæ Gröfæ habitavit. Ab illa (amnis) Thvera (vortex) Thorunnarhylus nomen trahit, Hamrenses etiam ab illa genus ducunt.

Þórbiörn sun (*c*) Arnbearnar Óleifssunar Lánghals, hann var bróder Lítings í Vopnafirdi. Þórbiörn nam Stafholltstúngu midlom Nordurár til Þverár, hann bió í Arnarhollti, hanns sun var Teitr í Stafahollti, fader Einars (*d*).

Thorbiörn filius (c) *Arnbiörnis, filii Oleifi Langhalsis, erat frater Litingi de Vopnafiördo. Thorbiörn (lingvam) Stafholltstungam inter Nordura & Thvera occupavit, & Arnarholti habitavit, ejus filius erat Teitus de Stafaholto, pater Einaris* (d).

Þórbiörn Blesi nam land í Nordurárdal fyrer sunnan á, upp frá Króki, oc Hellisdal allann, oc beó á Blesastödum, hanns sun var Gísli á Melum í Hellisdal, vid hann er kennt Gíslavatn. Annar sun Blesa var Þórfinnr á Þórfinnsstödum, fader Þórgerdar Heidar-Eckiu, módor Þórdar Erru, födur Þórgerdar, módur (*e*) Helga at Lundi.

Thorbiörn Blesius territorium in Nordurardalo à meridie amnis supra Krokum & totam vallem Hellisdal occupavit, & Blesastadis habitavit, ejus filius erat Gislius de Melis in Hellisdal, de qvo nomen trahit lacus Gislavatn. Alter Blesii filius erat Thorfinnus de Thorfinnsstadis, pater Thorgerdæ Heidar-Ekkiæ, matris Thordi Erræ, patris Thorgerdæ, matris (e) *Helgii de Lundo.*

Geirmundr

Geirmun-

(*c*) Arnbiargar dóttur. 6.

(*d*) oc Þórvallds, födur Þórkötlu, er átti Hyrníngr Kleppjárnsson. *add.* 6.

(*e*) Helgu 5. 6.

(c) *Arnbiörgæ filiæ.*

(d) & *Thorvaldi, patris Thorkatlæ, qvæ nupsit Hyrningo filio Kleppjarnis.*

(e) *Helgæ.*

Geirmundr ſun Gunnbiarnar Gands, nam túnguna midlom Nordrár oc Sandár, oc beó í Túngu. Hanns ſun var Bruni, fader Þórbiarnar á Steinum, er feil í Heidarvígi (*f*).

Geirmundus filius Gunnbiörnis Gandi, lingvam inter (amnes) Nordura & Sanda occupavit, & Tungæ habitavit. Ejus filius erat Brunius, pater Thorbiörnis de Steinis, qui in prælio Heidenſi occubuit (f).

Örn hinn Gamli nam Sanddal, oc Miófadal, oc ſva Nordurárdal, ofan frá Króki til Arnarbælis, oc bió á Háreksſtödum.

Örn Grandævus (valles) Sanddal, Miofadal, & Nordurardal, infra Krokum usque ad Arnarbælum occupavit, & Hareksſtadis habitavit.

(*g*) Raudabeörn nam Biarnardal, oc þá dali er þar gánga af, oc átti annat bú nidri frá Mælifellsgili, enn annat nidre í heradi ſem ritat er.

(g) *Raudabiörn (vallem) Biarnardal & omnes inde vergentes valles occupavit, & unam villicationem infra Mælifellsgil, alteram in inferioribus provinciæ partibus, ut antea dictum eſt, habuit.*

Karl nam Karlsdal upp frá (*h*) Helgavatne, oc beó under Karlsfelli, hann átti

Karl (vallem) Karlsdal ſupra lacum Helgavatn occupavit, & ſub (monticulo) Karls-

(*f*) ſem ritat er í ſögu Vígabarda. 6.

(*g*) Beörn het madr Norrænn er kvam út ſíd landnámatídar, oc nam Nordurárdal fyrer nordan Nordurá, oc Bearnadal allann, oc þá dale alla er þar gánga af, hann beó at Dalsmynni. Hann bles fyrſtr manna rauda á Íslande, oc var hann af því kalladr Raudabeörn, hann átti annat bú &c. 6. *Hunc A. appellat* Saudabiörn.

(*h*) Hredavatne *Landn. A.*

(f) *ut in vita Vigabardi perhibetur.*

(g) *Vir erat nomine Biörn Norvagus, qui ſub finem temporis terræ occupandæ peregre advenit, & Nordurardalum à ſeptentrione (amnis) Nordura, & totam (vallem) Biarnardal, & omnes valles contiguas, occupavit, & Dalsmynni habitavit. Ille in Islandia omnium primus (ferrum ex) minera conflavit, inde cognomen nactus eſt Raudabiörn, alteram villicationem &c.*

átti land ofan til (*i*) Jafnafkards móts vid Grím.

Karlsfell habitavit, ille territorium usqve ad Jafnafkardum, & ad fundum Grimi possedit.

Grís oc Grímr heto leyfingiar Skallagríms, þeim gaf hann land uppi vid fiöll, Grísi Grísartúngu, enn Grími gaf hann Grímsdal.

Gris & Grimus erant liberti Skallagrimi, qvibus territorium ad montes in superioribus provinciæ locis dederat, Grisi qvidem Grisartungam, Grimo autem (vallem) Grimsdal donavit.

IV. CAP.

(*a*) Bálke het madr, fun Blæings Sótafunar af Sótanesi, hann bardist móti Haralldi Kóngi í Hafursfirdi, hann fór því til Íslands, oc nam Hrútafiörd allann (*b*), oc beó í Bæ. Hanns fun var Berfi Godlaus, er nam Lángavatnsdal, oc beó á Torfhvalaftödum. Hanns fyster var Geirbeörg, er átti Þórgeir Meldún í Túngufelli. Þeirra fun var Veleifr hinn Gamli, fader Hólmgaungu-Berfa. Berfi Godlaus (*c*) átti

CAP. IV.

Balkius nomen erat viro, filio Blæingi, filii Sotii de Sotaneso, ille contra Regem Haraldum in Hafursfiordo dimicaverat, qvare Islandiam petiit, & totum (finum) Hrutafiörd occupavit, & (b) *Bæi habitavit. Ejus filius erat Berfius Godlaus (Atheus), qvi Langavatnsdalum occupavit, & Torfhvalaftadis habitavit. Ejus foror erat Geirbiörga, qvam in matrimonio habuit Thorgeir Meldun de Tungufello. Eorum filius erat Veleifus Gamlius (Grandævus), pater Holmgaungu-Berfii (Berfii Monomachi.)* (c). *Berfius Atheus in matrimonio habuit*

(*i*) Svínafkards. 6.

(*a*) *fecundum Hauksbók.*

(*b*) hann bió á Bálkaftödum *add. 6. in marg.*

(*c*) Berfi Godlaus undi eigi í Hrútafirdi, oc nam Lángavatnsdal, hann átti þar annat

(b) *ille Balkaftadis habitavit.*

(c) *Berfius Atheus manfioni in Hrutafiördo non acqvievit, & Langavatnsdalum occu-*

átti Þórdísi (*d*) Þórhaddsdóttur ór Hýtardal, oc fylgdo henni heiman Hólmslönd, oc beó hann þar sídan. Þeirra sun Arngeir, er átti Þúrídi dóttur Þórfinns ens Stránga, þeirra sun Beörn Hýtdælakappi. Móder Þúrídar var Sæun dótter Skallagríms.

habuit Thordisam, Thorhaddi de Hytardalo filiam, quæ territorio Holmensi dotata erat, ubi exinde habitavit. Eorum filius Arngeir in matrimonio habuit Thuridam, filiam Thorfinni Strangii (Stricti), qvorum filius erat Biörn Hytdæla-Kappius. Mater Thuridæ erat Sæunna, filia Skallagrimi.

Sigmundr het einn leysingi Skallagríms, hönom gaf hann land midlom Gliúfurár oc Nordurár, hann bió at Haugom ádur hann færdi sic í Munadarnes, vid hann er kendt Sigmundarnes.

Sigmundus unus erat libertorum Skallagrimi, cui fundum inter (amnes) Gliufura & Sanda dederat. Ille Haugis, anteqvam Munadarnesum demigraret, habitavit, & ab illo Sigmundarnesum nomen trahit.

Raudabeörn keypti land at Skallagrími midlom Gliúfurár oc Gufuár, hann bió á Raudabiarnarstödum upp frá Eskiholti, hanns sun var Þórkell Trefell i Skardi (*e*), oc Helgi í Hvammi í Nordurárdal, oc er þar heygdr, oc (*f*) Gunnvalldr fader Þórkells, er átti Helgo dóttur Þórgeirs á Vídemýre (*g*).

Raudabiörn fundos ad Gliufura de Skallagrimo emit, & Raudabiarnarstadis supra Eskiholtum habitavit. Ejus filii erant Thorkell de Skardo, & Helgius de Hvammo in Nordurardalo, (qvi) & ibi tumulatus est, & Gunnvaldus, pater Thorkelis, qvi in matrimonio habuit Helgam filiam Thorgeiris de Vidimyra (g).

Þór- *Thor-*

annat bú lánga æfi. Þá gekk hann at eiga Þórdísi. 6.

occupavit, ubi alteram villicationem longo tempore habuit. Tunc Thordisam uxorem duxit.

(*d*) Þórfinns. *A.*

(*e*) Þórgeir Reydr *add.* 6.

(*f*) Gudmundr. *A.*

(*g*) Sun Trefills var Þórmódr er orti Hrafnsmál um Snorra Goda *add.* 6.

(g) *filius Trefillis erat Thormodus, qvi (carmen) Hrafnsmal de Snorrio Pretore concinnavit.*

Þórbiörn Krumr oc Þórdr Beigalldi hето brædur tveir, þeim gaf Skallagrímr lönd fyrer utan Gufuá, oc bió Þórbiörn í Hólum, enn Þórdr á Beigallda.

Thorbiörn Krumus & Thordus Beigaldius erant fratres; quibus Skallagrimus fundos extra Gufua dono dedit, Thorbiörn Holis, Thordus autem Beigaldi habitavere.

(*h*) Þórdi Þurs, oc Þórgeiri Jardláng, oc Þórbeörgo Staung fyſtur þeirrra, gaf Skallagrímr lönd fyrer ſunnan Lángá, bió Þórdr á Þursſtödum, enn Þórgeir á Jardlángsſtödum, enn Þórbeörg á Stángarhollti.

Thordo Thurſi, Thorgeiri Jardlango, & eorum ſorori Thorbiörgæ Staungæ, Skallagrimus fundos dedit a meridie (amnis) Langa. Thordus Thursſtadis habitavit, Thorgeir Jardlangſtadis, ſed Thorbiörga Stangarholti.

Áni het madr, er Skallagrímr gaf land midlom Lángár oc (*i*) Hafslækear, hann bió at Ánabrekko, hanns ſun var Önundr (*k*) Sióni, fader Steinars oc Döllo, módur Kórmaks.

Anius nomen erat viro, cui Skallagrimus territorium dedit inter Langa & Hafslækum, ille Anabrekkæ habitavit, ejus filius erat Önundus Sionius, pater Steinaris & Dallæ, matris Kormaki.

Þórfinnr hinn Strángi het merkismadr Þórólfs Skallagrímsſonar, hanom gaf Skallagrímr Sæunni dóttur ſína, oc land fyrer utan Lángá til Leyrulækiar, oc upp til fialls oc Álftár, hann bió at Forſi. Þeirra dótter var Þórdís, móder Bearnar Hýtdæla-Kappa.

Thorfinnus Strangius (ſtrictus) nomen erat vexillario Thorolfi filii Skallagrimi, illi Skallagrimus filiam ſuam Sæunnam nuptum dedit, ut & territorium extra Langa usque ad Leyrulækum, montana & Alfta; ille Forſi habitavit. Eorum filia erat Thordiſa, mater Biörnis Hytdæla-Kappii (athletæ Hytdalenſium).

Íngvar

Ingvar

(*h*) Þórer *impr.* 7.
(*i*) Hofslækiar *impr.* 9. 10.
(*k*) Leómi. *A.*

Íngvar het madr, fader Bero, er Skallagrímr átti, hönum gaf Skallagrímr land midlom Leyrulækiar oc Straumfiardar, hann beó á Álftanesi. Önnur dótter hanns var Þórdís, er átti Þórgeir Lambi á Lambastödum, fader Þórdar, er þrælar Ketills Gufu brendo inni, hanns sun var Lambi hinn Sterki.

Ingvar erat vir, pater Beræ, quam in matrimonio habuit Skallagrimus, cui & hic fundos dedit inter Leyrulækum & Straumfiardara, ille Alftanesi habitavit. Altera ejusdem filia erat Thordisa, quæ nupsit Thorgeiro Lambio de Lambastadis, patri Thordi, quem servi Ketilis Gufæ unacum domo incendio delevere, ejus filius erat Lambius Sterkius (Robustus).

Steinúlfr het madr, er nam Hraundal hvörutveggia allt midlom Álftár oc Hýtarár, oc upp til Griótár, at leyfi Skallagríms, oc beó í hinom sydra Hraundal. Hanns sun var (*l*) Þórleifr, er Hraundæler ero frá komner (*m*). Þórun het dótter Steinúlfs, er átti Þórbeörn Vífilssun, fader Þórgerdar, módor Ásmundar, födor Steinbearnar, födur Odds, födur Gró, módur Odds á Álftanese.

Steinulfus nomen erat viro, qui utramque (vallem) Hraundal inter Alfta & Hytara usque ad Griota, permissu Skallagrimi occupavit, & Hraundali meridionalis habitavit. Ejus filius erat Thorleifus, ad quem Hraundalenses genus ducunt (m). *Thorunnam filiam Steinulfi in matrimonio habuit Thorbiörn, filius Vifelis, pater Thorgerdæ, matris Asmundi, patris Steinbiörnis, patris Oddi, patris Groæ, matris Oddi de Alftaneso.*

(*n*) Þórhaddr het madr ágiætr, sun Steins Miöcsiglanda, Vígbiódssunar, Bödmódssunar ór Bulkarúmi. Hann nam Hýtardal allann ofan til Griótár fyrer sunnan,

Vir erat celeber nomine Thorhaddus, filius Steinis Miöcsiglandii, filii Vigbiodi, filii Bödmodi de Bulkarumo. Ille totam (vallem) Hytardalum à meridie usque ad Griota, à septentrione autem penitus inter Hytara

(*l*) Þórfinnr, *A.*

(*m*) oc beó á hinom ytra Hraundal *add.* 6.

(*n*) Þóroddr, *A.*

(m) *& Hraundali occidentalis habitavit.*

ſunnan, oc nordan allt millim Hýtarár oc Kalldár til ſiávar, hanns ſun var Þórgeir, fader HafÞórs, födur Gudnýar, módor Þórláks hinns Audga, födur Þórleifs Beiſkallda (o), födur Þórleiks (p), födur Ketills (q), födur Valgerdar, módur þeirra Narfaſuna Þórláks oc Þórdar (r). Þórgeirsſyner, brædur HafÞórs, váro þeir Grímr, oc Skardi, oc Þórarin, Finnbogi, Eyſteinn, Geſtr, oc Torfi.

Hytara & Kalda ad mare usqve occupavit, ejus filius erat Thorgeir, pater Hafthoris, patris Gudnyæ, matris Thorlaki Audgii (Opulenti), patris Thorleifi Beiſkaldii (o), *patris Thorleiki* (p), *patris Ketillis* (q), *patris Valgerdæ, matris filiorum Narfii Thorlaci &* (r) *Thordi. Filii Thorgeiris, fratres (autem) Hafthoris, erant Grimus, Skardius, Thorarinn, Finnbogius, Eyſteinn, Geſtus & Torfius.*

Þórgíls Knappi leyſíngi Kolla Hróaldsſunar nam Knappadal, hanns ſyner váro þeir Íngialldr, Þórarinn oc Þórer er bió at Ökrum, oc eignadiſt land allt midlom Hýtarár oc Álftár, oc móts vid Steinólf. Sun Þóris var Þrándr, er átti Steinunni dóttur Rúts af Kambsneſi. Þeirra ſyner váro (s) Þórer oc Skúmr, fader Torfa, födur Tanna (t). Hanns ſun var Rútr, er átti Kolfinno dóttur Illuga hinns Svarta.

Thorgils Knappius (Adſtrictus) libertus Kollii filii Hroaldi Knappadalum occupavit, ejus filii erant Ingialdus, Thorarinn, & Thorer qvi Akris habitavit, & totum territorium inter Hytara & Alſta usqve ad fundos Steinolfi conqviſivit. Filius Thoreris erat Thrandus, qvi Steinunnam filiam Ruti de Kambsneſo uxorem duxit. Eorum filii erant Thorer, & Skumus, pater Torfii, patris Tannii (t). *Ejus filius erat Rutus, qvi in matrimonio habuit Kolfinnam filiam Illugii Svarti (Nigri).*

(*u*) Nú

Jam

(o) oc Þórleiks *impr.* 9. 10.

(*p*) Audga *add.* 6.

(*q*) preſts, födur Helgu, er átti Snorri Markúsſon á Melum *add.* 6.

(*r*) Þórdar Þórgeirsſuna. *impr.*

(*s*) Þórdr 4.

(*t*) Sun Þóris var Rútr. 6.

(o) *& Thorleiki.*

(p) *Audgii (Opulenti)*

(q) *ſacerdotis, patris Helgæ, qvæ uxor erat Snorrii, filii Marci de Melis.*

(r) *Thordi filiorum Thorgeiris.*

(t) *filius Thoreris erat Rutus.*

(u) Nú ero þeir menn talder, er bygt hafa í landnámi Skallagríms, frá Hafnarfialli oc híngat til (x). Sunr Skallagríms var Egill, fader Þórſteins, födur Riflo, födur (y) Skúla, födur

J Þórdar,

Jam illi, qvi in territorio a Skallagrimo occupato inde ab Hafnarfiallo, & huc uſqve habitavere, recenſiti ſunt (x). *Filius Skallagrimi, erat Egell, pater Thorſteinis, patris Riflæ, patris* (y) *Skulii,*

(u) *ſecundum Hauksbók.*

(x) Þórólfr het madr er bió í Naumudal, hann var Ulfsſun, er kalladr var Kvölld-úlfr. Grímr het annar ſun Ulfs. Haralldr Kóngr hinn Hárfagre let drepa Þórúlf, oc gordi engo bæta, enn þeſs hefndi Grímr oc fór ſídan til Íslands, enn Ulfr andadeſt í hafinu. Skallagrímr kvam ſkipe ſíno í Gufuárós, oc nam land midli Nordurár oc Hytarár allt á midli fealls oc feöro, oc beó at Borg. Hann átte Beru Íngvarsdóttur. Syner þeirra Skallagríms vóro þeir Þórólfr oc Egell, þeir átto báder Aſgerdi Bearnardóttur, oc var dótter Þórólfs Þórdís, er átti Grímr at Mosfelli. Þórólfr fell á Vindlandi í oruſtu, enn Egell fór til Íslands oc beó at Borg, oc hanns kynsmenn lánga tíma. *add. 6.*

(x) *Thorolfus nomen erat viro, qvi in Naumudalo habitavit, is filius erat Ulfi, cognomine Kveld-Ulfi. Rex Haraldus Pulchricomus Thorulfum occidi fecit, nec tamen (cædem) expiavit, Grimus autem vindictam ſumſit, & in Islandiam poſtea trajecit, ſed Ulfus in (itinere) maritimo deceſſit. Skallagrimus navem ſuam in Gufuaros appulit, & territorium inter (amnes) Nordura & Hvita, montes inter & litora, occupavit, & Borgæ habitavit. Ille in matrimonio habuit Beram, filiam Ingvaris. Ejus & Skallagrimi filii erant Thorolfus & Egell, qvi uterqve Aſgerdam filiam Biörnis, in matrimonio habuere, Thorolfi autem filia erat Thordiſa, uxor Grimi de Mosfello. Thorolfus in Vandalia in prælio occubuit, Egell vero in Islandiam redux, Borgæ, ut & ejus longo poſt tempore, proſapia, habitavit.*

(y) Egells, födurs *add. 6.*

(y) *Egelis, patris.*

Þórdar, födur Bödvars, födur Þórdar prests; födur (z) Bödvars, födur Þórdar, födur Járngerdar, er Herra Erlendr Sterki átti, þeirra dótter Valgerdur.

Skulii, patris Thordi, patris (z) Bödvaris, patris Thordi pastoris, patris Bödvaris, patris Thordi, patris Jarngerdæ, quam Dominus Erlendus Robustus in matrimonio habuit, eorum filia Valgerda.

V. CAP.

Grímr het madr Íngialldsíun, Hróalldssunar ór Haddengiadal, bróder (a) Ála Hersis, hann fór til Íslands í landaleit, oc sigldi for nordan landit, hann var um veturin í Grímsey á Steingrímsfirdi. Bergdís het kona hanns, enn Þórer sun þeirra. Grímr reri til siske um veturin med þrælum sínum, oc sunr hanns med hanom. Sveinninn Þórer lá í stafni, oc er hann tók at kala, færdo þeir hann í selsbelg, oc dróu at hálsinom. Grímr dró (b) Marmennil, oc er hann kvam upp, spurdi Grímr: Hvat spár þú oss um forlög vor, edur hvar ver skulum byggia á Íslande? Seig oss æfi vara oc lánglífi, ella kemur þú eigi

CAP. V.

Vir erat nomine Grimus, filius Ingialdi, filii Hroaldi de Haddingiadalo, fratris Alii Baronis, ille ut novam inveniret terram, Islandiam petiit, terramque à septentrione præternavigavit, & hyemem in Grimseya, quæ in Steingrimsfiördo est, transegit. Uxori ejus nomen erat Bergdisa, filio autem eorum Thorer. Grimus hyeme, unacum servis, filio etiam concomitante, piscatum iit. Puer Thorer in prora jacebat, ubi autem frigescebat, pelli phocinæ eum indiderunt, quam illi ad collum adstrixere. Grimus homuncionem marinum cepit, quem extractum Grimus interrogavit: Quænam nobis fata prædicis, aut ubi nobis in Islandia sedes erit habitaculi? Vitam nostram ejusque duratio-

(z) Markúss á Melum oc Járngerdar. 6.
(a) Asa 5. 6. 8 - 10. M.
(b) Margmelli 4 - 6. 8 - 10. M. Margmennill 4 & 11. *marg.*

(z) Marci de Melis & Jarngerdæ.

eigi heim. Hann ſvaradi: Engra vardar ydur at vita, þvíat þú munt daudr ádur vor kvami, enn ſveinninn í ſelsbelgnum, ſagdi Marmennill, ſunr þinn, ſkal þar byggia oc land nema, ſem Skálm mer þín leggſt under kliſium. Eigi fengo þeir fleiri ord af hanom. Enn ſídar um veturinn rero þeir Grímr, ſva at ſveinnin var á landi, þá tínduſt þeir aller (d). Þau (e) Bergdís oc Þórer fóro um varit ór Grímsey, ok veſtur yfer heidi, til Breidafeardar. Skálm gekk fyrer allt ſumarit, oc lagdiſt alldri. Annan vetur váro þau á Skálmarneſi í Breidafirde, enn um ſumarit epter ſnero þau ſudur. Þá gekk enn Skálm fyrer, þar til er þeir kvámo ſudur af heidinne til Borgarfiardar, þar ſem ſandmelar tveir raudir váro, þá lagdiſt Skálm nidur under kliſiom, under hinom ydra melnom. Þar nam Þórer land fyrer ſunnan Gnúpá til Kalldár. Fyrer nedan Knappadal oc Laxá, allt á midlom fialls

J 2 oc

rationem nobis prædicito, alias domum nunqvam reverteris. Ille autem regeſſit: Iſta ſcitu veſtrum nihili intereſt, tu enim ante veris adventum mortuus eris, puer autem in pelle phocina, homuncio marinus inqvit, filius tuus ibi habitabit, & territorium ubi eqva tua Skalm, ſarcinis onuſta decumbet, occupabit. Ut plura loqveretur eum adigere neqvibant. Grimus poſtea cum ſuis (eadem) hyeme, puero in terra remanente, piſcatum iit, tum omnes periere (d). *Vere ſubſeqvente Bergdiſa & Thorer, Grimſeya relicta, occidentem verſus, per teſqva in Breidafiördum pergebant. Skalm totam æſtatem præivit, & nunqvam decubuit. Alteram hyemem Skalmarneſi ad Breidafiördum commorabantur, æſtate autem meridiem verſus iter dirigebant. Tunc & Skalm præibat, uſqve dum teſqva meridiem verſus in Borgarfiordum peragraverant. In loco ubi duo colles arenacei rubri erant, Skalm ſarcinis onuſta ſub exteriori colle decubuit. Ibi Thorer, totum territorium à meridie (amnis) Gnupa, uſqve ad Kalda; infra Knappadal & Laxa,*

(c) Þóroddr. A

(d) andadiſt Grímr, oc ſer þar heygdr. *impr.* 4 - 6. 8 - 11. M.

(e) Herdís *impr.*

(d) *obiit Grimus, ſibiqve tumulo eſt conditus.*

oc feöro, hann beó á ydra Raudamel, hann var höfdíngi. Enn er Þórer var gamall oc nær blindr, kvam hann út síd um kvölld, oc sá, at madr reri utan í Kalldárós á járnnökkva, mikill oc illiligr, oc gekk þar á land til bæar þess er í Hripi het, oc gróf þar í stödulslidi. Enn um nóttina kvam þar upp jardelldr, oc brann þá Borgarhraun, þar var bærinn, sem nú er borgin. Sun Selþóris var Þórfinnr, er átti (f) Jófrídi dóttur Túngu-Odds. Þeirra syner váro þeir Þórkell oc (g) Þórgíls, Steinn oc Gallte, Ormr, Þórormr oc Þórer. Dótter Þórfinns var Þúridur, er átti Þórbrandr ór Álftafirdi. Þeir Selþórer frændor hiner heidnu dó í (h) Þórisbiörg. Þórgíls oc Þórkell syner Þórfinns

Laxa, inter montes & littus marinum occupavit, & Raudameli exterioris habitavit, ille vir princeps exstitit. Thorer autem ætate provectus & cæcus fere, sero quodam vespere exiens, virum quendam grandem & torvum cymba ferrea, de mari ad (fluminis) Kalda ostium remigantem vidit, qui terram ascendens, villam nomine Hrip adiit, ibique in foribus stabuli terram effodit. Nocte verò subseqvente ignis subterraneus ibi erupit & aspretum Borgarhraun combussit, ibi tunc villa erat, ubi nunc elata saxorum congeries. Filius Selthoreris erat Thorfinnus, qvi in matrimonio habuit Jofridam, filiam Tungu-Oddi. Eorum filii erant Thorkell, Thorgils, Steinn, Galtius, Ormus, Thorormus & Thorer. Filia Thorfinni erat Thurida, qvam in matrimonio habuit Thorbrandus de Alftafiördo. (h) *Selthorer ejusqve posteri ethnici in (rupes) Thorisbiörg, post mortem se transferendos (credebant). Thorgils*

(f) Oddfrídi 6. *marg.* Jórídi. *A.*

(g) Gils *impr.*

(h) Þórisbiörgum *impr.* 4. 6 - 10. Selþórer dó í Þórisbiörgom 11.

(h) *Thorer in Thorisbiargis obiit.*

finns áttu báder Unu dóttur Álfs í Dölum (*b*). Skálm mer Þóris dó í Skálmarkelldo.

(*c*) Kolbeinn Klakkhöfdi Atlafun ór Atleyu af Fiölom, fór til Íflands, oc keypti lönd öll midli Kalldár, oc (*d*) Hýtarár fyrer nedan Sandbrekko, oc beó á Kolbeinsftödum. Hanns fun var Finnbogi í Fagra-Skógi oc Þórdr Skálld.

VI. CAP.

Þórmódr Godi, oc Þórdr Gnúpa fyner Odds hinns Rakka, Þórvidarfunar, Freividarfunar, Álfsfunar af Vors. Þeir brædur fóro til Íflands oc námo land midlom (*e*) Laxár oc Straumfiardarár; hafdi Þórdr Gnúpudal oc bió þar, enn

gils & Thorkell, filii Thorfinni, Unam, filiam Alfi de Dalis, uterqve in matrimonio habebant (b). *Skalm eqva Thoreris in (palude) Skalmarkellda occubuit.*

Kolbeinn Klakkhöfdius, filius Atlii de Atleya, in Fialis, Iflandiam petiit, & fundos omnes inter Kalda & Hytara, infra Sandbrekkam emit, & Kolbeinsftadis habitavit. Ejus filius erat Finnbogius de Fagrafkogo, & Thordus Skald (Poëta).

CAP. VI.

Thormodus Godius (Prætor) & Thordus Gnupa, filii Oddi Rakkii (acris), filii Thorvidi, filii Freividi, filii Alfi de Vors. Hi fratres Iflandiam petierunt & territorium inter (amnes) Laxa, & Straumfiardara occuparunt, Thordus Gnupudalum

(*b*) Steinn Þórfinnsfun var fader Arnóru, módur Hallbeargar, módur Oddnyar, módur Geirlaugar, módur Snælaugar, módur Markúfs á Melom. 6.

(*c*) *Secundum Hauksbók.*

(*d*) Haffiardarár *impr.* Hvítár 11.

(*e*) Gnúpár. 7. A. *Landn. fed add. impr.*

(b) *Steinn filius Thorfinni, erat pater Arnoræ, matris Halbiörgæ, matris Oddnyæ, matris Geirlaugæ, matris Snælaugæ, matris Marci de Melis.*

enn ſídan (*f*) Skapti ſun hanns, fader Hiörleifs Goda (*g*), oc (*h*) Finno er átti Refr hinn Mikli (*i*). Þeirra ſun Dálkr, fader Steinunar, módor Skálld-Refs. Þórmódr beó á Raudkollsſtödum, hann var kalladr Þórmódr Godi. Hann átti (*k*) Gerdi dóttur Kiallaks ens Gamla, þeirra ſun var (*l*) Gudlógr enn Audgi, hann átti Þórdíſi, dóttur Svarthöfda, Bearnarſunar Gullbera, oc dóttur Þurídar Túngu-Oddsdóttur er þá beó í (*m*) Hörgshollti. Gudlaugr hinn Audgi ſá, at Raudamels lönd váro betri enn önnur ſudur þar í ſveit, hann ſkoradi á Þórfinn til landa, oc baud hanom hólmgaungo, þeir urdo báder úvíger á holmi, enn Þúrídur dótter Túngu-Odds græd-de

pudalum retinuit ibique habitavit, & postea ejus filius Skaptius, pater Hiörleifi Godii, & (h) *Finnæ, quam in matrimonio habuit Refus Magnus* (i), *quorum filius Dalkus, pater Steinunnæ, matris Skaldrefi. Thormodus Raudkollsſtadis habitavit, & Thormodus Godius appellatus fuit. Ille in matrimonio habuit Gerdam, filiam Kiallaki Gamlii* (*Grandævi*), *eorum filius Gudlogus Audgius* (*Opulentus*), *qui in matrimonio habuit Thordiſam, filiam Svarthöfdii, filii Biörnis Gullberii, &* (*filiam*) *Thuridæ, filiæ Tungu-Oddii, quæ tunc temporis Hörgsholti habitavit. Gudlogus Audgius* (*Opulentus*) *territorium Raudamelenſe, cæteris in vicinia meridiem verſus ſitis, præſtare obſervans, Thorfinnum, ni fundos traderet, ad duellum provocavit, utrumque autem in arena graviter vulneratum, Thurida, filia Tungu-Oddi, ſanavit*

(*f*) Skopti 4 - 6. M.

(*g*) oc Þórvidar *add.* 6.

(*h*) Þórgerdar er átte Illugi Araſun, oc *add.* 6.

(*i*) fader Steinunnar, módor Hofgarda-Refs *add.* 6. 8. *marg.* A.

(*k*) Geirri i. *A.*

(*l*) Gunnlaugr. *impr.* 6. 8. *quod eodem redit.*

(*m*) Hrókshollte 6.

(h) *Thorgerdæ, quam Illugius filius Arii in matrimonio habuit, &c.*

(i) *pater Steinunnæ, matris Hofgarda-Refi.*

de þá báda oc sætte þá sidan. Gudlaugr nam sídan land frá Straumfeardará til Furu, milli fialls oc fiöro, oc beó í Borgarhollte, frá hanom ero Straumfirdingar komner. Hanns sun var Gudleifr, er átti annan knör, enn annan Þórólfr sun Lopts hinns Gamla á Eyrarbakka, þá er þeir börduſt vid (*a*) Gyrd Jarl Sigvalldaſun í Medalfarsſunde, oc hélldo fe ſino: þar um orti Gudleifr Gyrdsvíſor. Annar ſun (*b*) Gudlaugs var Þórfinnr, fader (*c*) Gudlaugs, födur Þórdíſar, módur Þórdar, födur Sturla ens Gamla í Hvammi. Valgerdur het dótter Gudlaugs ens Audga.

ſanavit & exinde inter ſe reconciliavit. Gudlogus poſtea territorium à Straumfiardara, uſqve ad Furam inter montana & littus occupavit, & Borgarholti habitavit, ab illo Straumfiördenſes genus deducunt. Ejus filius erat Gudleifus, qvi alteram navem onerariam poſſedit, alteram autem Thorolfus, filius Lopti Grandævi de Eyrarbakko, qvi contra Gyrdum, filium Sigvaldi Comitis in freto Middelfarthenſi dimicantes, opes ſuas conſervabant, qva de re Gudleifus carmen Gyrdicum compoſuit. Alter Gudlogi filius, erat Thorfinnus, pater Gudlogi, patris Thordiſæ, matris Thordi, patris Sturlæ Grandævi de Hvammo. Valgerda nomen erat filiæ Gudlogi Audgii (*Opulenti*).

(*) Vali hinn Sterki het hirdmadr Harallds Kóngs Hárfagra, hann vó víg í (*d*) véom, oc var útlægr. Hann fór til Sudureya (*e*), oc ſtadfeſtiſt þar. Syner

Valius Sterkius (*Robuſtus*) *appellabatur ſatelles Haraldi, Regis Pulchricomi purpuratus, qvi* (d) *ſanctam pacem cæde violans, exul factus eſt. Ille Hebudes* (e) *petiit, ibiqve ſedem fixit habitaculi. Ejus*

(*a*) Girder *impr.*
(*b*) Gudleifs *impr.* 4. 8 - 10.
(*c*) Gudleifs 6. Gunnlogs *impr.*
(*d*) hofgridum *impr.* 9.
(*e*) litlo ſídar enn Ketill Flatnefr *add.* 6.

(d) *pacem fani.*
(e) *paulo poſt Ketillem Simum.*

ner hanns þrír fóro til Íslands, Hlíf Hestagellder var móder þeirra, einn het Atli, annar (*f*) Alfarin, þridi Audun (*g*) Stoti. Atli Valasun oc Ásmundr sun hanns námo land frá Furo til Lýso. Ásmundr beó at Lángahollti á Þórutóptum, hann átti Lánghollts Þóru. Enn þá er Ásmundr elldtist, skilldist hann vid Þóru, fyrer mannkvæmd, oc fór í Öxl, oc beó þar til daudadags. Ásmundr var heygdr þar oc skiplagdr, oc þræll hanns med hanom, sá er ser bandi seálfr, oc villdi eigi lifa epter Ásmund, hann var lagdr í annann stafn skipsins. Litlu sídar dreymdi Þóru, at Ásmundr segdi ser vera mein at þrælnum, þar heiter Ásmundarleide er hann var heygdr. Vísa þessi var heyrd í haugi hanns:

Einn

Ejus tres filii, quorum mater erat Hlifa Hestagellder (eqvorum castratrix) Islandiam petebant, nomen primi erat Atlius, secundi Alfarin, tertii Audun Stotius. Atlius filius Valii, ejusqve filius Asmundus, territorium a Lysa, usqve ad Furam occuparunt. Asmundus Langahollti in Thorutoptis habitavit, & Thoram Langholtensem in matrimonio habuit. Asmundus autem ætate provectus, à Thora propter hospitum freqventiam secedens, Öxlam demigravit, ibiqve ad mortem usqve habitavit. Asmundus ibi tumulatus in navem repositus fuit, & simul cum illo ejus servus, qvi Asmundo superstes esse noluerat, ideoqve ipse necem sibi adsciverat, in proram repositus fuit. Paulo post Thora Asmundum per qvietem vidit, eam monentem tædio sibi servum esse. Loco in qvo tumulatus fuit nomen hodie est Asmundarleide (tumulus Asmundi), hæc stropha in tumulo ejus audita est:

Unus

(*f*) Alfvar 5. Ulfvarin 7. Ulfar. *A.*

(g) Stodi 5. 8 - 10. M. Stadi 6. Scoti 6 *marg.*

Einn byggi ec (*h*) ſtod ſteina
(*k*) Stafnrúms (*l*) at áls hrafne
Erat of þegn á þiliom
Þraung bý ec á mar raunga,
Rúm er (*m*) bödvitrum betra
Brimdýri kná ec ſtýra
Lifa man þat med lofdom
Lengur enn íllt of gengi.

Solus tumulum inhabito,
navis
in foris eſt miniſter ſuperfluus
(&) in navi ſpatium mihi arctum.
Locus eſſet bellatori melior,
(nam) navem gubernare poſſum;
diu hoc cum viris ſuperſtes erit
niſi malum auferatur.

Epter þat var leitat til haugſins, oc var þrællinn tekinn ór ſkipeno. Þóra let gora ſkála um þióðbraut þvera, oc let þar jamnan ſtanda bord, enn hún ſat úti á ſtóli, oc baud hveriom er mat villdi eta. (*n*) Atli var ſun Áſmundar, fader Surts, födur Gudleifs, födur Gudbrands, födur Surts Smids, födur Eyólfs, preſts, (múnks).

Poſtea tumulo recluſo ſervus navi eximitur. Thora per tranſverſam viam publicam domum ſolitariam exſtrui fecit, ubi menſa continuo (apparata) ſtetit, illa autem foris in ſella ſedens, quemcunque ad comedendum invitavit. (n) *Atlius erat filius Aſmundi, pater Surti, patris Gudleifi, patris Gudbrandi, patris Surti Smidi (Fabri), patris Eyolfi ſacerdotis (&) monachi.*

K (*b*) Rólfr

Rolfus

(*h*) ſtad *impr.*

(*k*) ſtafr teins 10. ſtafn rúmt 7. ſtafu-rúm. M.

(*) *ſecundum Hauksbók.*

(*l*) Atals 5. 8. M. at tals 6. at alſs 10. Atlas 11.

(*m*) bod vitum *impr.* baudvitrum 8 - 10.

(*n*) voru þeirra ſyner Atli oc Surtr. 6.

(n) *filii eorum erant Atlius & Surtus.*

(o) Rólfr hinn digri ſun Eyvindar (p) Eykikróks, bróder Illuga Felisgoda auſtan af Sído, nam land frá Lýſo til (q) Hraunshafnarár. Hanns ſun var Helgi í Hofgördum, fader Finnboga, oc Bearnar, oc Rólfs. Beörn var fader Geſts, födur Skálld-Refs.

Rolfus Digrius (Craſſus) filius Eyvindi Eykikroki, frater Illugii Prætoris Fellenſis de Sida orientali, territorium a Lyſa usqve ad (amnem) Hraunhafnara occupavit. Ejus filius erat Helgius de Hofgardis, pater Finnbogii, & Biörnis, & Rolfi. Biörn erat pater Geſti, patris Skald-Refi.

VII. CAP.

Sölvi het madr er nam land millom (a) Hellishrauns oc Sleggiobeinsár, hann beó í Brenningi fyrſt, enn ſídan á Sölvahamri, þvíat hann þóttiſt þar vera fleiri manna gagn.

(b) Sigmundr ſun Kettills Þiſtills þeſs er numit hafdi Þiſtills fiörd nordur, hann átti Hilldigunni. Hann nam land midlom Hellishrauns oc Beruvíkurhrauns, hann beó á Laugarbrekku, oc er þar heygdr.

CAP. VII.

Vir erat nomine Sölvius, qvi territorium inter Hellishraun & Sleggiubeinſa occupavit, primumqve Brenningi, poſtea Sölvahamri habitavit, ibi enim plurium ſe commodis inſervire poſſe autumavit.

Sigmundus filius Ketillis Thiſtelis, qvi Thiſtilsfiördum in ſeptentrionali (terræ) parte occupaverat, Hilldegunnam in matrimonio habuit. Ille territorium inter Hellishraun & Beruvikorhraun occupavit, Laugarbrekkæ habitavit, ibiqve tumulatus eſt

---

(o) Kolr *impr.*
(p) Eikikropps. *A.*
(q) Hraunfiardarár. *A.*
(a) Hellis oc Hraunhafnar. *A. Landn.*
(b) *ſecundum Hauksbók.*

heygdr. Hann átti (*d*) þriá syni, einn var Einar, er sídan beó at Laugarbrekko. Þeir fedgar selldo Lónlönd Einari er sídan bió þar, hann var kalladr Lón-Einar. Hval rak á fioro hanns (*e*), oc skar hann af (*f*) nakkvat, hann fleit vedur út, oc rak á land Einars Sigmundarsunar. Lón-Einar taldi fiölkýngi Hilldigunnar því vallda. Enn þá hvalinn hafdi útrekit frá Lón-Einari, fór hann at leita, oc kom sva at Einar Sigmundssun skar hvalinn med húskarla sina, hann hió þegar einn banahögg. Laugarbrekko-Einar bad nafna sinn frávíkia, þvíat ydur man eigi duga at at sækea. Lón-Einar hvarf frá, því hann var lidvani. Einar Sigmundarsun flutti heim hvalinn, oc einn tíma hann var eigi heima, fór Lón-Einar til Laugarbrekko med (*g*) siöunda mann, oc stefndi Hilldigunni um fiölkýngi. Hún var dótter Beinis Mossunar Naddoddssunar

 ór

est. Ille (d) *tres habuit filios, quorum unus Einar eodem in loco postea habitavit, & Lon-Einar (communiter) appellatus fuit.* (e) *Balæna in (fundi) ejus littus ejecta fuit, cujus cum* (f) *partem quandam resecasset, balæna tempestate in mare (iterum) delata, ad fundum Einaris Sigmundi filii ferebatur. Hujus rei causam, Hilldegunnæ magiam esse Lon-Einar dictitabat. Ubi autem balæna de Lon-Einaris fundo delata erat, eam quæsitum ivit, atque Einarem filium Sigmundi cum suis eam domesticis dissecantem deprehendit, quorum unum è vestigio uno ictu neci dedit. Einar Laugarbrekkensis cognominem suum discedere admonuit, vix enim, quamvis adorirentur, impugnationem successuram, asseruit. Lon-Einar, eo quod subsidiis erat destitutus, discessit. Einar filius Sigmundi (frusta) balænæ domum deportavit, qui cum (forte) domo abesset, Lon-Einar Laugarbrekkam una cum* (g) *sex viris contendit, & Hilldegunnam magiæ in jus vocavit. Illa filia erat Beineris, filii Mossis, filii Naddoddi de*

(*d*) fióra *impr.* 9. 10.

(*e*) epter andlát Sigmundar *add. Landn.*

(*f*) mikit *impr.*

(*g*) átta menn *impr.* siö menn 5. 8-10.

(d) *qvatuor.*

(e) *post obitum Sigmundi.*

(f) *multum.*

(g) *octo* al. *septem.*

ór Færeyum. Einar kom heim þá Lón-Einar var nýfarinn á brott. Hilldigunnur sagdi hanom þessi tídendi, oc færdi hanom kyrtil nýgervan. Einar tók skiölld sinn, oc sverd, oc (*h*) verkhest, oc reid epter þeim, hann sprengdi hestinn á þúsubeörgum. Þá rann Einar sem hann mátti, enn þá er hann kvam hiá Draungom, sá hann tröllkall sitia þar uppi, oc láta róa fætur sva at þeir tóko brimit, oc skelldi þeim saman sva at siódrif vard af. Hann kvad víso:

Var ec þar er fell af fealli
Flód (*i*) korn jötuns (*k*) módr,
Hám (*l*) bergrisa ór (*m*) himne,
(*n*) Hedins (o) annaleidar.
Gerer fár jötun fleire,
Folld, í vinga molldo,

(*p*)

de Færeyis. Einar paulo post discessum Lon-Einaris domum revenit. Hilldegunna ei quæ facta erant retulit, simulqve tunicam novam illi adportavit. Einar clypeo, ense & eqvo (h) *sagmario assumtis, eqvitando illos persecutus, eqvum in Thusubiargis disrupit. Inde Einar qvantum potuit cucurrit, ad Drangos (scopulos) autem perveniens gigantem ibi in summo sedentem animadvertit, qvi pedibus fluctus maris æstuantes ita commovebat, & ad invicem collidebat, ut aqva marina in guttas resoluta dispergeretur. Ille carmen protulit:*

Adfui, ubi de monte cecidit
parva inundatio gigantis saxei, defessus,
ex alto cœlo
maritima.
Paucus gigas terræ plures
in amicam terram

undas

(*h*) eikhest 6 *marg. cit. Landn.*
(*i*) kom 6. 11.
(*k*) módar 6.
(*l*) berg sá 8. begrysa 9. 10.
(*m*) húmæ 6.
(*n*) heidurs 8. hedann 10. *cæteri omnes* heidins.
(*o*) Am 4. 8-10.

(h) *jugali.*
(b) *venit.*

(*p*) Hömlo heidar (*q*) þrumlo,
Hamvati mer bata.

Einar gaf engann gaum at þesso, þeir nafnar fundust þar sem heita Mannafallsbrekkor oc börduſt þar, enn kyrtil Einars bito eigi járn. Fiórer menn fello af Lón-Einari, enn (*r*) tveir flýdo frá hanom. Þeir nafnar sóttuſt lengi ádur ſundurgekk lindi Lón-Einars, enn er hann tók til bróklindans, hió nafni hanns hann banahögg. Enn þræll Einars Sigmundsſunar, Hreidar at nafni, ſá hann fara ſnöggliga, oc líop epter hanom, þá ſá hann þræla Lón-Einars flýa, rann hann þá epter þeim, oc drap þá báda í þrælavík; fyrer þat gaf Einar hanom frelſi, oc land ſva mikit ſem hann giæti gort um (*s*) í þriá daga, þat heiter nú Hreidarsgerdi, er hann beó ſidan. Einar bió ſidan at Laugarbrekko oc er heygdr

K 3 ſkamt

undas immittit;
corporis madefactio mihi prodeſt.

Einar hæc flocci pependit, & (Lon-Einarem cum ſuis) in loco nomine Mannafallsbrekkæ invenit, ibi manus conſeruerunt, tunica autem Einaris ferro non potuit ſecari. Quatuor comitum Lon-Einaris cecidere, duo autem (r) *ab illo aufugere. Uterque cognominis, usqve quo zona Lon-Einaris disrumpebatur, diu dimicarant, qvam cum manu hic apprehenderet, cognominis ejus illum lethaliter percuſſit. Einaris Sigmundi filii ſervus nomine Hreidar (dominum) feſtinanter iter capeſcentem animadvertens, currens eum ſecutus eſt, tunc duos Lon-Einaris ſervos fugientes vidit, qvos curſu perſecutus, utrumqve in Thrælavika (ſinu ſervorum) occidit, qvare Einar ei libertatem, & tantum fundi, quantum* (s) *triduo ſepimento circumdare poſſet, donavit, locus iſte Hreidarsgerdum (ſeptum Hreidaris) hodie appellatur, ubi & exinde habitavit. Einar poſtea Laugarbrekkæ habitavit*

(*p*) hólmo 8-10. hólm á *impr.*
(*q*) þumlu M. 5.
(*r*) Þrælar hanns *add.* 7.
(*s*) of dags ſaker *add.* 6. *marg.*

(r) *ejus ſervi.*
(s) *per unius diei ſpatium.*

ſkamt frá Sigmundarhauge, oc er haugr hanns jamnan grænn vetur oc ſumar. Þórkell het ſun Lón-Einars, hann átti Grímu Hallkelsdóttur fyrr enn (*t*) Þórgíls Araſun (*u*). Dótter Laugarbrekko-Einars var Arnóra, er átti Þórgeir Víſilsſun, þeirra dótter var Íngvilldur, er átti Þórſteinn ſun Snorra Goda. Þeirra dótter Íngudur, er átti (*x*) Áſgeir Arnórsſun. Finnvardr het ſun Laugarbrekku-Einars. (*) Einar at Laugarbrekku átti Unni, dóttur Þóris, bródur Áſláks í Lángadal (*y*); Hallveig var dótter þeirra, er Þórbeörn Víſelsſun átti (*z*). (*a*) Breidr het

tavit & haud longe a tumulo Sigmundi tumulatus eſt, cujus & tumulus tam hyeme quam æſtate viret. Thorkell nomen erat filio Lon-Einaris, qui in matrimonio habuit Grimam filiam Hallkelis, prius quam Thorgils filius Arii (u). *Filiam Einaris Laugarbrekkenſis, nomine Arnoram, Thorgeir Viſelis filius in matrimonio habuit. Eorum filia erat Ingvilda, quam in matrimonio habuit Thorſteinn, filius Snorrii Prætoris. Eorum filiam Ingudam in matrimonio habuit Asgeir, filius Arnoris. Finnvardus nomen erat filio Einaris Laugarbrekkenſis. Einar de Laugarbrekka in matrimonio habuit Unnam filiam Thoreris, fratris Aſlaki de Langadal, eorum filiam Hallveigam, Thorbiörn filius Viſelis in matrimonio habuit* (z). *Alter Sigmundi filius, frater Einaris,*

(*t*) Ilugi 6.

(*u*) Börn Þórkells oc Grímu váro Finnvardr oc Hallveig 6.

(*x*) Asbiörn 5.

(*) *ſecundum Landnamam.*

(*y*) Hallbiörg *impr.*

(*z*) Hún var móder Gudrídar, módur Bearnar, födur Steinunnar; módor Ketels, födur Þorláks, födur Ketells preſts, födur Helgu, er Snorri Markúſſon átti *add.* 6.

(*a*) Brandr *impr.*

(u) *liberi Thorkelis & Grimæ erant Finnvardus & Hallveiga.*

(z) *Illa mater erat Gudridæ, matris Biarnii, patris Steinunnæ, matris Ketillis, patris Thorlaci, patris Ketillis ſacerdotis, patris Helgæ, quam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius.*

het annar ſun Sigmundar, bróder Einars, hann átti Gunnhilldi dóttur Áſláks ór Lángadal. Þeirra ſun var Þórmódr, er átti Helgo Önundardóttur, ſyſtur Skálld-Rafns. Þeirra dótter Herþrúdur er Simon átti, þeirra dótter Gunnhilldur er Þórgíls átti, þeirra dótter Valgerdur, móder Finnboga hinns (b) Fróda Geirsſunar. Þórkell het hinn þridi ſun Sigmundar, hann átti Jórídi dóttur Tinds Hallkellsſunar (c).

Einaris, nomine erat] Breidus, qvi in matrimonio habuit Gunnhildam filiam Aſlaci de Langadal. Eorum filius erat Thormodus, qvi in matrimonio habuit Helgam, filiam Önundi, ſororem Skald-Rafnis. Eorum filiam Herthrudam Simon uxorem duxit, qvorum filia Gunnhillda uxor erat Thorgilſis. Eorum filia Valgerda, mater Finnbogii (b) *Polyhiſtoris, filii Geiris. Thorkell nomen erat tertii filii Sigmundi, qvi Joridam filiam Tindi, filii Hallkelis, in matrimonio habuit* (c).

VIII. CAP.

Grímkell het madr ſunr Úlfs Kráko Hreidars ſunar, bróder Gunnbearnar, er Gunnbearnarſker ero vidkend, hann nam land frá Berovíkorhrauni, oc (a) útum Öndverdtnes, oc beó at Saxahvoli, hann rak á brott þadan Saxa Alfarinsſun, Valaſunar, oc beó hann ſídan at

CAP. VIII.

Vir erat nomine Grimkell, filius Ulfi Krakæ, filii Hreidaris, frater Gunnbiörnis de qvo Gunnbiarnarſkeri nomen trahunt, ille territorium inde a Beruvikurhrauno, usqve per (a) *Öndtverdtnes occupavit, & Saxahvoli habitavit, unde Saxium filium Alfarinis filii Valii, qvi poſtea Hrauni prope*

(b) Rama 7.

(c) Þeirra dótter var Aſtrídur er átti Ottar Jófreidarſun, Þórmódarſunar, Kleppjárns ſunar hinns gamla.

(a) til Neshrauns 7. 8. 10. *A.*

(b) *Robuſti.*

(c) *Eorum filia erat Aſtrida, qvæ nupſit Ottari, filio Jofreidi, filii Thormodi, filii Kleppjarnis Grandævi.*

(a) *usqve ad aſpretum Neshraun.*

at Hrauni hiá Saxahvoli. Grímkell átti Þórgerdi dóttur Valþiófs hinns Gamla; þeirra ſun var Þórarin Korni, hann var hamramr miöc oc liggur í Kornahaugi (*b*). Þórarinn Korni átti Jórunni dóttur Einars í Stafahollti, þeirra dótter var Járngerdur, er átti Úlfr Uggaſun. (*) Klængr het annar ſunr Grímkells; hann átti Oddfrídi dóttur Helga af Hvanneyri, þeirra ſun var Kolli er átti Þurídi dóttur Ásbrands frá Kambi, þeirra ſun var Skeggi, fader Þórkötlu er átti Illugi ſun Þórvallds Tindsſunar, ſfödur Gíls er vó Giafalld (*c*). Bárdr het annar, ſun Kolla, hann átti Valgerdi

prope Saxahvolum habitavit, abegerat. Grimkell in matrimonio habuit Thorgerdam filiam Valthiofi Grandævi, eorum filius Thorarin Kornius, admodum (per intervalla) furebat, & in Kornahaugo (tumulo Kornii) jacet (b). *Thorarin Kornius in matrimonio habuit Jorunam, filiam Einaris de Stafaholto, eorum filia erat Jarngerda, quæ Ulfo filio Uggii nupſit. Klængus nomen erat alteri Grimkelis filio, qui Oddfridam filiam Helgii de Hvanneyra in matrimonio habuit, eorum filius Kollius Thuridam filiam Asbrandi de Kambo uxorem duxit, quorum filius Skeggius pater erat Thorkatlæ, quam in matrimonio habuit Illugius, filius Thorvaldi, filii Tindi, patris Gilſis qvi Giafaldum occidit* (c). *Alter nomine erat Bardus, filius Kollii, qui in matrimo-*

(*b*) Þetta kvad madr er brotit hafdi haugiun:

Lióp ec í hauginn forna,
hvílt hefik lengur of morne,
let ec á braut of borna
belltishrínginn Korna.

add. 6.

(*) *ſecundum Landnamam.*

(*c*) Einar var ſun Gíls *add. 6.*

(b) *Hoc carmen vir qui tumulum ejus effregerat, fecit:*

In antiqvum tumulum cucurri,
tempore matutino diutius qvieti indulſi,
abſtuli
annulum zonarium Kornii.

(c) *Einar erat filius Gilſis.*

Valgerdi (*d*) Vidarsdóttur. Vígdís var dótter þeirra, er átti Þórbiörn hinn Digri, þeirra dótter (*e*) Þórdís, er átti Þórbrandr at Ölvisvatni. Þórir var ſun þeirra, oc Bearne á Breidabólſtad, oc Torfi, enn dótter Valgerdur, er átti Runólfr (*f*) Buſſon. Ásdís het önnur dótter Bárdar, hana átti fyrri Þórbiörn Þórvalldsſun, bróder Mánalióts ſammædri. Börn þeirra Þurídur, er átti Þórgrímr Oddsſun, börn þeirra Geirmundr í Máſahlíd oc fiórtán önnur. Ásdíſi átti ſídar Skúli Jörundarſun, Valgerdur at Mosfelli var dótter þeirra.

trimonio habuit Valgerdam filiam Vidaris. Vigdiſam eorum filiam in matrimonio habuit Thorbiörn Craſſus, eorum filiam (e) *Thordiſam, Thorbrandus de Ölvisvatno, uxorem duxit. Thorer eorum erat filius, & Biarnius de Breidalbólſlado, ac Torfius, filia autem Valgerda, qvam Runolfus* (f) *filius Buſis in matrimonio habuit. Altera Bardi filia nomine erat Asdiſa, qvæ primo Thorbiörni filio Thorvaldi, fratri Mana-Lioti ex matre germano, nupſit. Eorum liberi præter Thuridam, qvam in matrimonio habuit Thorgrimus Oddi filius, erant Geirmundus de Maſahhida & qvatuordecim alii. Asdiſam poſtea in matrimonio habuit Skulius filius Jörundi. Valgerda de Mosfello eorum erat filia.*

Alfarin Valaſun (*g*) hafdi fyrſt numit neſit á midlom Beruvíkrhrauns oc Ennis, hanns ſynir vóro þeir Höſkulldr er beó at Höſkulldſá, oc Íngialldr ſem beó á Íngialldshvoli, enn Goti á Gotalæk,

Alfarinn filius Valii (g), *primus promontorium inter Beruvikurhraun & Ennum occupáverat, ejus filii erant: Höskuldus qvi (in prædio) Höskuldſa, Ingialdus qvi Ingialdshvoli, Gotius qvi Gotalæki, & Holm-*

(*d*) Vidreks *impr.* Vidris 8. 10.

(*e*) Þúrídr er átti Þróndr at Vatne 6 *marg.*

(*f*) Bus *impr.* Biörnsſun 6 *marg.* biſkopsſun 6.

(*g*) hinns ſterka *add.* 6. *marg.*

(e) *Thurida uxor Thrandi de Vatno.*

(f) *Bus* al. *filius Biörnis,* al. *filius Epiſcopi.*

(g) *Robuſti.*

læk, enn Hólmkell at Fossi vid Hólmkellsá (*h*).

Ólafr Belgr het madr, er nam land fyrer innan Enne, oc beó í Ólafsvík.

IX. CAP.

(*) (*a*) Ormr hinn Miófi het madr er kvam skipi síno í Fródárós, oc beó á Brimilsvöllum nokkora vetur, hann rak brott Ólaf Belg, oc nam Víkina gömlu alla mille Ennis oc Búlandshofda, oc bió sídan at Fródá. Hanns sun var Þórbiörn enn Digre (*b*) er bardist vid Þórar-

Holmkell (h) *qvi Fossi apud Holmkellsa, habitavere.*

Olaus Belgus nomine erat vir, qvi territorium intra Ennum occupavit, & Olafsvikæ habitavit.

CAP. IX.

Ormus Miosius (*Gracilis*) *vir erat nomine, qvi in ostio* (*amnis*) *Froda navem suam appulit, & per paucas hyemes* (a) *Brimilsvallis habitavit, ille Olaum Belgum abegit, & Vikam* (*sinum*) *antiqvam omnem inter Ennum & Bulandshöfdum occupavit, ac exinde* (*in prædio*) *Froda habitavit. Ejus filius erat Thorbiörn Digrius* (*Crassus*), *qvi* (b) *contra Thorarinem Svartum* (*Ni-*

(*h*) hanns dótter var Ketelrídur er Víglundr átti *add.* 6.

(*a*) Grímr *impr.* 7. *A.*

(*) *secundum Hauksbók.*

(*b*) hann átti fyrr Þúrídi dóttur Asbrands frá Kambi, oc vóro þeirra börn Ketill Kappi, oc Hallsteinn, oc Gudlógr, oc Þórgerdur, er átti Önundr Sióni. Þórbiörn átti sídar Þúrídi Barkardóttur ens Digra, Þórsteinssunar Þorskabíts, oc

(h) *ejus filia erat Ketelridæ uxor Viglundi.*

(a) *Grimsvöllum, hodie corrupte Brimnisvöllum.* A.

(b) *Primo Thuridam filiam Asbrandi de Kambo uxorem duxit, qvorum liberi erant: Ketill Kappius* (*heros*), *Hallsteinn, Gudlogus & Thorgerda, qvæ Önundo Sionio nupsit. Thorbiörn postea uxorem duxit Thuridam, filiam Börki Crassi, filii Thorsteinis Thorskabiti & Thordisæ filiæ Suris,*

Þórarinn Svarta, oc fell ſiálfr oc þrír menn med hanom. Um þat orti Þór-
L 2 arin

(*Nigrum*) *dimicans, una cum tribus aliis occubuit. Hac de re Thorarin ſtrophas Maſ-*

---

oc Þórdíſar Súrsdóttur. Þórbeörn enn Digri ſtefndi Geirrídi Bæifótsdóttur um fiölkyngi, epter þat er Gunnlógr ſun hanns dó í meini því, er hann tók, þá er hann fór at nema fródleik af Geirrídi. Hún var móder Þórarins í Máfahlíd. Um þá ſök var Arnkell Godi kvaddr tylftarkvöd, oc bar hann af því, at Þórarin vann eid at ſtallaríng, oc bratt ſva málino. Enn epter þat hvorfo Þórbirni ſtódroſs á fealli, þat kendi hann Þórarni, oc fór í Máfahlíd, oc ſetti dyradóm, þeir váro tólf, enn þeir Þórarin ſiö fyrer, Algeir Sudureyingr, oc Nagli, oc Beörn auſtmadr, oc húskarlar þrír, þeir hleypto upp dóminom oc börduſt þar í túnino. Audur kona Þórarinns het á konor at ſkilia þá. Einn madr fell af Þórarni, enn tveir af Þórbirni. Þeir Þórbiörn fóro á brott oc bundo ſár ſín hiá ſtakkgardi upp med Vogum.
Hönd

ris. Thorbiörn Craſſus ob crimen magiæ Geirridam filiam Bægefoti in jus vocavit, poſtqvam filius ejus Gunnlogus apoſtemate deceſſerat, quo ægrotare cœpit, eodem tempore ac ſcientiam (magicam) eum Geirrida docere cœpit. Illa mater erat Thorarinis de Maſablida. Arnkell Prætor de hac cauſa duodecim conſacramentales admittere rogatus, ut Thorarin *ſuper annulum in ara fani repoſitum juramentum præſtaret, & ita actionem inutilem redderet, edixit. Poſtea* Thorbiörn *equariam in montibus (paſcentem) amiſit, qvam cauſam Thorarini intendit, & Maſablidam profectus, judicium præ foribus conſtituit; ille undecim comitibus ſtipatus erat, Thorbiörn autem cum ſex aliis domi erat conſtitutus, Algeire (ſcilicet) ex Hebudibus oriundo, Naglio, Biörne Oſtmanno, & tribus domeſticis, qvi judicium vi diſturbavere, & in campo ædibus circumdato dimicavere. Auda uxor Thorarinis fœminas ad colluctantes ab invicem ſeparandos accivit. Unus comitum Thorarinis, duo autem Thorbiörnis occubuere. Thorbiörn cum ſuis diſceſſit, & vulnera ſub ſepimento qvod prope*

rarin Máſhlídingavíſor, epter því ſem ſeger í Eyrbyggia-ſögu, þeſſi er ein:

(c) Kvedin (d) man (e) Hropts (f) af heiptum
hýrſkerder mer verda;
Kunnak ádur (g) fyrer einni
yggsteiti vel beita,
Ef hialldur (h) gnár hilldar
(i) Hýrſennu mer (k) kenna.
Eggiunſt hæfs at ec höggva
Hlín gudveſiar mína.

Af

Maſhlidenſes, ut refert Hiſtoria Eyrbyggenſium, pepigit, harum una eſt ſeqvens:

Prœlio acri ſalutabo
virum bellatorem,
olim novi
manus conſerere,
ſi deæ bellatrices
prœlium me docuerint,
incitabar, qvod dextre ceciderim
uxorem meam.

Qvæ

Hönd Audar fannſt í túni, því fór Þórarin epter þeim oc fann þá hiá gardinom. Nagli lióp grátandi um þá, oc í fiall upp. Þar vó Þórarin Þórbiörn, oc ſærdi Hallſtein til ólífes. Fimm menn fello af Þórbirni. Um þat ordti &c. *impr.* 7.

prope Vogas (ſinus) erat, obligavit. Manus Audæ in campo ædibus proximo inveniebatur, qvare Thorbiörn illos perſecutus, juxta ſepimentum deprehendit. Naglius lacrymans usqve in montem prætercurrebat. Ibi Thorarin Thorbiörnem interfecit, Hallſteinem vero lethaliter vulneravit. Comitum Thorbiörnis qvinqve cecidere. De hoc Thorarinn ſtrophам &c.

(c) Kvedin *impr.* Kvediu 8. 9.
(d) nam 6.
(e) hróps 4. 6. 8-10.
(f) of 6.
(g) einni *impr.* fyrer Enne 5. 10. frá einne 4.
(h) knár *impr.*
(i) ſönnu 10.
(k) kennir *impr.*

(*l*) Af þeim ordum börduſt þeir annat ſinn. Þórbiörn átti Þúrídi Barkardóttur hinns Digra, Þórſteinsſunar Þoſkabíts, þeirra ſun var Ketill Kappi, oc var hann þá utanlands, hann var fader Hródnýiar, er átti Þórſteinn ſun Vígaſtýrs.

(*l*) *Quæ verba ut iterum dimicarent, in cauſa fuerunt. Thorbiörn in matrimonio habuit Thuridam filiam Börki Craſſi, filii Thorſteinis Thoſkabiti, quorum filius erat Ketill Kappius (heros), qui tunc temporis peregre abſuit, ille pater erat Hrodnyæ, quæ Thorſteini filio Vigaſtyris nupſit.*

(*m*) Sigurdr Svínhöfdi var kappi mikill, hann beó at (*n*) Kvennvogaſtrönd (*o*). Heriúlfr ſun hanns var þá átta

Sigurdus Svinhöfdius erat athleta qui in Kvennvogaſtrönda habitavit (b). *Ejus filius Herjolfus octennis urſum ſylveſtrem*

(*l*) Þeir Arnkell oc Vermundr veittu Þórarni, oc höfdo ſeto at Arnkells. Snorri Godi mællti epter Þórbiörn, oc ſekti þá alla er at vígom höfdo verit, á Þórnesþíngi. Epter þat brende hann ſkíp þeirra Algeirs í Sallteyraóſi. Arnkell keypti þeim ſkip í Dagverdarneſe, oc fylgdi þeim út um eyar. At þeſſu gordiſt feandſkapr þeirra Arnkells oc Snorra Goda. *impr.* 7.

(*m*) Sigmundr. *A.*

(*n*) Kvenná á Vogaſtrönd *impr.* Kvennvogaſtad 9. 10. Kumvogaſtrönd 6 *marg.*

(*o*) Hann gaf Heriúlfi ſyni ſínom geit, enn ſkógarbiörn beit geitina fyrer Heriúlfi, enn hann vá biörninn í einvíge þá hann var tólf vetra gamall *add.* 6.

(l) *Arnkell & Vermundus a partibus ſteterunt Thorarinis, & manſionem apud Arnkelem elegerunt. Snorrius Prætor in foro Thorneſenſi pœnas cædis Thorbiörnis perſeqvebatur, & omnes qvi cædibus interfuerant exilio mulctavit. Poſtea navem Algeiris & ſociorum in Salteyrarοſo igne conſumſit. Arnkell illis navem in Dagverdarneſo cöemit, & eos, usqve qvo inſulas prætervecti erant, deduxit. Hinc hoſtilitas inter Arnkelem & Snorrium Prætores oborta eſt.*

(b) *Ille filio ſuo Heriulfo capram dedit, qvam urſus ſylveſtris Heriulfo mordens peremit, hic autem urſum in certamine ſingulari duodecennis occidit.*

vetra er hann drap ſkógarbiörn, fyrer þat at hann hafdi bitit geit hanns; þar um er þetta kvedit:

Beſſi (*p*) brunninraſſi
beit geit fyrer Heriúlfi,
enn Heriúlfr (*q*) hólkinraſſi
hefndi geitar á beſſa.

occidit eo quod capram ejus mordendo (peremerat), qua de re carmen cujusdam:

Urſus (p) *clunes aduſtus*
capram Herjulfo mordens (ademit),
ſed Herjulfus nates (q) *ruditer accinctus*
capræ de urſo vindictam cepit.

Þá var Heriúlfr tólf vetra gamall er hann hefndi födur ſíns, hann var hinn meſti afreksmadr. Heriúlfr (*r*) fór ſídan til Íſlands í elli ſinni, oc nam land millom Búlandshöfda oc Kyrkiofeardar. Hanns ſun var Þórſteinn Kolſkeggr, fader Þórólfs, födur Þórarins Svarta Máſhlídíngs, oc Gudnýar, er átti Vermundr hinn Miófi. Þeirra ſun var (*s*) Brandr hinn Örvi, oc Þórfinna er átti Þórſteinn Kuggaſun.

Herjulfus duodecennis patrem ultus eſt, & vir præclarus exſtitit. Herjolfus poſtea ætate provectus Iſlandiam petiit & territorium inter Bulandshöfdum & Kyrkiofiördum occupavit. Ejus filius erat Thorſteinn Kolſkeggus, pater Thorolfi, patris Thorarinis Nigri Maſhlidenſis & Gudnyæ, quam in matrimonio habuit Vermundus Mioſius (Gracilis). Eorum filius erat Brandus Orvius (Liber), & Thorfinna, quæ Thorſteini filio Kuggii nupſit.

Veſtar ſun Þórólfs Blödruſkalla, hann átti (*t*) Svönu (*u*). Herrudardóttur,

Veſtar filius Thorolfi Blödroſkallii in matrimonio habuit Svanam filiam Herrudi, quorum

(*p*) Báinnraſſi 5.
(*q*) hokinraſſi 5. hólkniraſſi 9. 10.
(*r*) Hrokkineyſta *add.* 6.
(*s*) Ormr. *A.*
(*t*) Spönu 5. 6. *marg.*
(*u*) Herraudar 6. Hreidars 6 *marg.*

(p) *clunes ornatus.*
(q) *nates incurvus* al. *aſper.*

dóttur, þeirra sun var Ásgeir. Veſtar fór til Íſlands med födur ſinn afgamlann, oc nam (x) Eyrarlönd, oc á midlom Kyrkiofeardar, oc Kolgrafafiardar, oc beó á öndverdri Eyri. Þeir Þórólfr fedgar ero báder heygder á (y) Skallaneſe. Ásgeir Veſtarsſun átti Helgo Kiallaksdóttur, þeirra ſun var Þórlákr, hanns ſun var Steindór oc Þórdr Blýgr, er átti Ottkötlu Þórvallds-dóttur, Þórmódarſunar Goda, þridi var Þórmódr, er átti Þórgerdi dóttur Þórbrands ór Álptafirde, fiórdi var Bergþór er fell á Vigrafirdi. Steinþór átti (z) Þórdíſi dóttur Þórgíls Araſunar, Gunnlógr var ſun þeirra, er átti Þúrídi hina Spöku dóttur Snorra Goda (aa).

quorum filius erat Asgeir. Veſtar unacum patre ſuo decrepito Iſlandiam petiit, atqve fundos Eyrenſes ac territorium inter (ſinus) Kyrkiofiördum & Kolgrafafiörd occupavit, ac in extrema ora (Eyræ) habitavit. Pater, Thorolfus & filius (Veſtar) uterqve in Skallaneſo tumulati ſunt. Asgeir filius Veſtaris in matrimonio habuit Helgam filiam Kiallaki, quorum filius erat Thorlakus, ejus filii erant Steindor & Thordus Blygus, qvi uxorem duxit Ottkatlam, filiam Thorvaldi, filii Thormodi Godii. Tertius erat Thormodus, qvi Thorgerdam filiam Thorbrandi de Alptafiördo in matrimonio habuit. Quartus Bergthor in Vigrafiordo occubuit. Steinthor Thordiſam, filiam Thorgilſis, filii Arii, in matrimonio habuit, quorum filius Gunnlogus Thuridam Sapientem, filiam Snorrii Prætoris, uxorem duxit (aa).

X. CAP.

(x) Eyrarland oc Kyrkiofiörd *Landn.*

(y) Skálaneſi *impr.* 9. 10.

(z) Þurídi *impr.* 5. 7.

(aa) Helga het ſyſter þeirra Steinþórs á Eyre, hana átti Asmundr Þórgeſtsſun, þeirra dótter var Þúridr er átti Þórbiörn ſun Þórleifs frá Hafragili. Þeirra ſun

(aa) *Helga nomen erat ſorori Steindoris de Eyra & ejus fratrum; hæc Asmundo Thorgeſti filio nupſit, qvorum filia erat Thurida, uxor Thorbiörnis, filii Thorleiſi de Hafragilo. Eorum filius erat Thor-*

X. CAP.

Kolr het madr er land nam utan frá Fiardarhorni oc til Tröllaháls, oc út um (a) Berſerkseyri til Hraunsfiardar, hanns ſyner váro þeir (b) Þórarin oc Þórgrímr, vid þá er kendt Kolsſunafell. Þeir fedgar bioggo aller at Kolgröfom, frá þeim ero Kolgreflíngar komner.

Audun (c) Stoti ſun Vala hinns Sterka, hann átti Míruno dóttur (d) Biadmaks Íra Kóngs, hann nam Hraunsfiörd allann fyrer ofan Hraun á midlom Svínavatns oc Tröllaháls, hann beó í Hraunsfirdi, hann var mikill fyrer ſer oc ſterkr, þadan ero (e) Straumfirdingar komner. Audun ſá um hauſtit at heſtr apalgrár lióp ofan frá Hiardarvatni

CAP. X.

Vir erat nomine Kolus, qui territorium extra Fiardarhornum usqve ad Tröllahalſum & ultra Berſerkseyram, Hraunsfiördum usqve occupavit. Ejus filii erant Thorarin & Thorgrimus, de qvibus Kolsſonafell (monticulus filiorum Kolii) nomen trahit. Pater & filii omnes Kolgrafis habitabant, ab iis Kolgrafenſes familiam deducunt.

Audunn Stotius filius Valii Sterki (Robuſti) in matrimonio habuit Mirunam filiam Biadmaki Regis Hiberniæ, & totum ſinum Hraunsfiörd ſupra Hraun (aſpretum) inter lacum Svinavatn & Tröllahalſum occupavit, & Hraunsfiordi habitavit. Ille ſtrenuus & robuſtus fuit, inde (e) *Straumfiordenſes oriundi ſunt. Autumno Audun eqvum ſcutulatum a (lacu) Hiardarvatn ad eqva-*

ſun] var Þórdr Rúpeyrarſkálld, er átti Helgo Þórhallsdóttur, Kálfsſunar. Þeirra ſun var Rafnkell er Skálld-Rafn var kalladr *add.* 6.

(a) Bordeyri 6.

(b) Kolgrímr *A.*

(c) Sóti *impr.* 9. 11.

(d) Maddadar *impr. Landn.* 7.

(e) Hraunfirdingar 6.

Thordus Rupeyrarſkald, qvi in matrimonio habuit Helgam filiam Thorhalli, filii Kalfi. Eorum filius erat Rafnkell, qvi Skald-Rafn (cognomine) appellabatur.

(*) *Hraunfiordenſes.*

vatni oc til ſtódroſſa hanns, ſá hafdi under ſtódheſtinn. Þá fór Audun til oc tók hinn gráa heſtinn, oc ſetti fyrir tveggia yxna ſleda, oc ók ſaman alla tödu ſina. Heſturin var gódr medferdar um hádegit, enn er áleid, ſteig hann í völlinn hardann til hófſkeggea, enn epter ſólarfall ſleit hann allann reidíng, oc lióp til vatnſins upp, hann ſáſt eigi ſídan. Sun Audunar var Steinn, fader Helgo, er átti Án í Hrauni, þeirra ſun Már fader Gudrídar, módur Kiartans oc (f) Ánar í Kyrkiofelli. Ásbiörn het annar ſun Audunnar, þridi Svarthöfdi, enn dótter Þúrídur, er Ásgeir átti á Eyri, þeirra ſun Þórlákr.

equariam ſuam currentem & equum admiſſarium ſubigentem vidit. Tunc Audunn equum illum ſcutulatum prehendens, rhedæ bijugi junxit, & totum fœnum prati ſtercorati congeſſit. Die adulto equus tractabilem ſe præbuit, vergente autem ſolidum campum ſupra ungulas usqve penetravit, poſt occaſum vero ſolis omnem apparatum perrupit, usqve ad lacum cucurrit, & poſtea non viſus eſt. Filius Audunis erat Steinn, pater Helgæ, qvam in matrimonio habuit An de Hrauno, eorum filius Mar, pater Gudridæ, matris Kiartanis & Anis de Kyrkiofello. Asbiörn nomen erat alterius filii Audunis, Svarthöfdius tertii, filiæ autem Thora, qvam Asgeir de Eyra in matrimonio habuit, eorum filius Thorlacus.

XI. CAP.

Beörn het ſun Ketilſs Flatneſs oc Íngvilldar dóttur Ketills Vedurs Herſis af Ríngaríki. Beörn ſat epter at eignom födurs ſins þá er Ketill fór til Sudureya, enn er Ketill hellt ſköttum fyrer

M

Ha-

CAP. XI.

Biörn nomen erat filio Ketillis Flatneſi (ſimi) & Ingvildæ, filiæ Ketillis Veduris, Baronis de Ringarikia. Ketille Hæbudes petente, Biörn in patriis remanſit prædiis, cum autem Ketell tributa Haraldo

(f) Arnar *impr.*

Harалldi Kóngi hinom Hárfagra, þá rak Kóngr Beörn sun hanns af eignom sínom, oc tók under sic. Þá fór Beörn vestur um haf, oc villdi þar eigi stadfestast, oc eigi vid kristni taka sem önnur börn Ketills, því var hann kalladr Beörn hinn Austræni. Hann átti Giaflaugu Kiallaksdóttur, systur Biarnar hinns Sterka. Beörn hinn Austræni fór til Íslands oc nam land millom Hraunsfeardar oc Stafár, oc bió í Bearnarhöfn á Borgarhollti, oc hafdi selför upp til (a) selia, oc átti rausnarbú. Hann dó í Bearnarhöfn, oc var heygdr vid Borgarlæk, þvíat hann var einn úskírdr barna Ketills Flatnefs. Sun þeirra Bearnar oc Giaflaugar var Kiarlakr enn gamli, er beó í Bearnarhöfn epter födur sinn, oc Óttar fader Bearnar, födur Vígfúss í Drápuhlíd, er Snorri Godi let drepa. Annar sun Óttars var Helgi er heriadi á Skotland, oc fekk þar at herfángi (b), Nidbiörgu dóttur Biólans Kóngs, oc Kadlinar dóttur Gaungu Rólfs, hann fekk

Haraldo Regi Pulcricomo (debita) retineret, Biörnem ejus filium Haraldus e prædiis expulit, suoqve (illa) fisco addixit. Tunc Biörn occidentem versus per mare profectus, ibi nec sedem figere, nec ut cæteri Ketillis liberi, religioni christianæ nomen dare voluit, ideoqve cognomen Biörn Austrænius (orientalis) illi adhæsit. Ille in matrimonio habuit Giaflaugam filiam Kiallaki, sororem Biörnis Sterki (Robusti). Biörn Orientalis Islandiam petiit, & territorium inter Hraunsfiördum & Stafa occupavit, Biarnarhöfnæ in Borgarholto habitavit, & magalia apud (a) Selias habens, lauta usus est re familiari. Ille Biarnarhöfnæ obiit, & apud (rivum) Borgarlæk, cum liberorum Ketillis Simi unicus non esset baptizatus, tumulatus est. Filius Biörnis & Giaflaugæ erat Kiallakus Grandævus, qui patri succedens, Biarnarhöfnæ habitavit, ut & Ottar pater Biörnis, patris Vigfusis de Drapuhlida, quem Snorrius Prætor occidi curavit. Alter Ottaris filiorum erat Helgius, qui Scotiam hostiliter infestans, Nidbiörgam, filiam Biolanis Regis & Kadlinæ filiæ

(a) fialla 6.

(b) Vidbeörgu *impr.*

(a) *montes.*

fekk hennar, oc var ſun þeirra Óſvífr hinn Spaki, oc Einar Skálaglam er druknadi á Einarsſkeri í Seliaſundi, oc kvam ſkiölldr hanns í Skialldey, enn felldr hanns í Felldarhólm. Einar var fader Þórgerdar, módur Herdíſar, módor Steins (c) Skállds. Óſvífr átti Þórdíſi, dóttur Þiódólfs ór Höfn, þeirra börn váro þau Óſpakr fader Úlfs Stallara, födur Jóns á (d) Reirvelli, födur Erlends Húnallda, födur Eyſteins Erkibiſkops, oc Þórólfr, Torrádr, Einar, Þórkell, Þórbeörn, þeir urdo ſeker um víg Kiartans Ólafsſunar, oc Gudrún Óſvífursdótter móder Gellers, Bolla, Þórleiks oc Þórdar Kattar. Vilgeir het ſun Bearnar hinns Auſtræna. Kiarlakr hinn Gamli átti Áſtrídi, dóttur Rólfs Herſis oc Öndóttar ſyſtur Ölvis Barnakarls. Þeirra ſun var Þórgrímr Godi (e), hanns

M 2 ſyner

filiæ Rolfi Peditis, captivam abduxit & matrimonio ſibi (poſtea) junxit, quorum filii erant Oſvifus Sapiens & Einar Skalaglam, qvi ad (ſcopulum) Einarsſker in (freto) Einarsſundo ſubmerſus (periit), clypeus autem ejus ad Skialldeyam (inſulam clypei), toga autem ad Felldarholmum (inſulam togæ) delati ſunt. Einar erat pater Thorgerdæ, matris Herdiſæ, matris Steinis (c) *Poëtæ. Oſvifus in matrimonio habuit Thordiſam filiam Thiodolfi de Höfna, eorum liberi erant Oſpakus, pater Ulfi Stallarii (aulæ mareſchalli), patris Jonis de Reirvöllo, patris Erlendi Hunaldi, patris Eyſteinis (Auguſtini) Archiepiſcopi, ac Thorolfus, Torradus, Einar, Thorkell, Thorbiörn, qvi cædis Kiartanis filii Olai, rei (exulabant), & Gudruna filia Oſvifi, mater Gelleris, Bollii, Thorleiki & Thordi Kötti (Felis). Vilgeir nomen erat filio Biörnis Orientalis. Kiallakus Grandævus in matrimonio habuit Aſtridam filiam Rolfi Baronis, ac Öndottæ ſororis Ölveris Barnakarlis (ſeniculi infantum). Eorum filius erat Thorgrimus Godius (Prætor)* (d), *cujus*

(c) Smids *Landn.*

(d) Reirjökli *impr.* 8 - 10.

(e) er átti Ingvilldi *add.* 6.

(c) *Fabri.*

(e) *qvi in matrimonio habuit Ingvildam.*

ſyner váro þeir Vígaſtýr, oc Vermundr hinn Mióſi, oc Brandr fader Þórleiks. Dætur Kiarlaks hinns gamla váro Gerdur, er Þórmódr Godi átti, oc Helga, er Ásgeir á Eyri átti.

cujus filii erant Vigaſtyr & Vermundus Mioſus (Gracilis), ac Brandus pater Thorleiki. Filiæ Kiallaki Grandævi, erant Gerda uxor Thormodi Godii, & Helga, uxor Asgeyris de Eyra.

XII. CAP.

Þórólfr ſun Örnólfs Fiſkreka bió í Moſtur, því var hann kalladr Moſtrarſkegg. Hann var blótmadr mikell, hann trúdi á Þór, hann fór fyrer ofríki Harallds Kóngs hinns Hárfagra til Íſlands, oc ſigldi fyrer ſunnan land. Enn er hann kvam veſtur fyrer (a) Breidafeörd, ſkaut hann öndvegisſúlom ſinom fyrer bord, þar var ſkorinn á Þór, hann mællti ſva fyrer, at Þór ſkyllde þar á land koma ſem hann vildi at hann bygdi, het hann því at helga Þór allt landnám ſitt, oc kenna vid hann. Þórólfr ſigldi inná Breidafiörd oc gaf nafn firdenom. Hann tók land fyrer ſunnan fiördinn nær midiom firdenom, þar fann hann Þór rekinn á neſi eino,

CAP. XII.

Thorolfus filius Örnulfi Fiſkrekii (piſcium depulſoris), Moſtræ habitavit, unde illi cognomen Móſtrarſkegg. Ille admodum religioſus in Thorum credidit, ac violentiæ Haraldi Regis Pulcricomi in Iſlandiam cedens, terram a meridie præternavigavit. (a) Breidafiördum autem occidentem verſus prætervectus, columnas ſedis ſuæ primariæ, quibus Thor inſculptus erat, in mare projecit, orans, Thor ibi in terram aſcenderet, ubi ſe habitaturum vellet, ſimulqve votum vovit, ſe totum territorium occupandum Thori conſecraturum, & ab ejus nomine denominaturum. Thorolfus Breidafiördum navigans intravit & ſinui nomen impoſuit. Ille in medio fere ſinu ad litus meridionale appulit, ubi Thorem in lingulam qvandam ejectum invenit, lingulæ nunc

(a) Borgarfiörd oc Snæfellsnes 6

(a) Borgarfiordum & Snæfellsneſum.

eino, þar heiter nú Þórsnes. Þeir lendto þar innfrá í vogin, er Þórólfr kalladi Hofsvog, þar reiſti hann bæ ſinn, oc gorde þar hof mikit, oc helgadi Þór, þar heita nú Hofſtader, fiördrinn var þá nær ekki bygdr. Þórólfr nam land frá (b) Staffá inn til Þórsár, oc kalladi allt Þórsnes. Hann hafdi ſva mikinn átrúnad á felli því er ſtód á neſino, er hann kalladi Helgafell, at einginn ſkyldi þángat úþveiginn líta, oc ſva var þar mikil fridhelgi, at þar ſkylldi engo granda í felleno, hvarki fei ne mönnom; nema ſiálft gengi í brott. Þat var trúa Þórólfs oc hanns frænda, at þá þeir dæo, mundo þeir í fellit hverfa aller. Þar á neſeno ſem Þór kvam á land, hafdi Þórólfr dóma alla, oc þar ſetti hann heradsþíng med rádi allra ſveitarmanna. Enn er menn váro þar á þíngi, þá ſkylldi eigi hafa álfreka á landi, oc var ætlat til þeſs ſker eitt, þat er þeir kölludu Dritſker, því þeir villdo eigi ſaurga ſva helgan völl ſem þar var. Enn þá er Þórólfr var daudr, enn Þórſteinn ſun hanns úngr, þá villdo þeir Þór-

nunc nomen eſt Thorsnes. In brachio ſinus interiori, qvod Thorolfus Hofsvog (brachium fani) appellabat, in terram aſcenderunt, ibi Thorulfus villam & magnum fanum exſtruxit, qvod Thori dedicavit, prædium hodie Hofſtader appellatur, ſinus autem incolis adhuc fere caruit. Thorolfus territorium a Stafsa usqve ad Thorſa, qvod totum Thorsneſi nomine inſignivit, occupavit. Tanta illi religio erat monticuli, qvi in lingula erat, qvem Helgafell (monticulum ſacrum) appellavit, ut nemini illuc illoto reſpicere licuerit, tantaqve inviolabilis ſecuritas, ut nihil ibi nec homines nec bruta vita privari fas fuerit, niſi ultro perierit. Thorolfus ejusqve cognati poſt mortem ſe monticulum intraturos credebant. In lingula ubi Thor ad terram appulerat, judicia omnia ferri Thorulfus curavit, ibiqve contribulium omnium conſenſu forum provinciale conſtituit. In foro autem conſtitutis, ventrem in continente exonerare non licuit, non enim fas erat tam ſanctum campum profanaſſe, ideoqve illum in uſum ſcopulus qvidam aſſignabatur, cui nomen Dritſker (ſcopulus excrementorum) impoſuere. Thorolfo autem mortuo, Thorſteine vero ejus filio

von

(b) H. C. 6.

Þórgrímr Kiarlaksfun oc Ásgeir mágr hanns eigi gánga í ſkerit (c) örna ſinna, oc þoldo eigi Þórnesíngar þat, er þeir vildo ſaurga ſva helgann völl, því börduſt þeir Þórſteinn Þórſkabítr oc Þórgeir Keingr vid þá Þórgrím oc Ásgeir þar á þíngeno um ſkerit, oc fello þar nokkrer menn, enn marger vurdo ſárer ádur þeir urdo ſkilder, Þórdr (d) Geller ſætti þá. Ok med því hvöriger vildo láta af ſíno máli, þá var völlurinn úheilagr af heiptar blódi, þá var þat rád tekit at færa brott þadan þíngit, oc inní neſit þar ſem nú er, var þar þá helgiſtadr mikill, oc þar ſtendur enn Þórsſteinn, er þeir bruto þá menn um er þeir blótudu, oc þar hiá er ſá dómhríngr er þeir dæmdu menn til blóta. Þar ſetti Þórdr Geller fiórdúngs þíng med rádi allra fiórdúngsmanna. Sun Þórólfs Moſtrarſkeggs var Hallſteinn Þorſkafiardar Godi, fader Þórſteins Surts ens

non maturæ adhuc ætatis, Thorgrimus filius Kiallaki ejusque affinis Asgeir, ut neceſſaria in ſcopulo perficerent, ſuperſedebant, qvam ſanctiſſimi campi violationem Thorneſenſes non paſſi, Thorſteinn Thorſkabitus (aſellorum admorſor) & Thorgeir Keingus (uncus) in foro prope ſcopulum contra Thorgrimum & Asgeirem dimicabant, qvidam qvoqve cecidere, multi vero, anteqvam pugna ſiſteretur, vulnerati ſunt. Thordus (d) Geller illos (demum) reconciliavit. Neutris autem cedentibus, campus ſangvine, hoſtili animo effuſo, profanatus exſtitit, qvare id conſilii cepere, forum, in ſuperiora lingulæ loca, ubi nunc eſt, transportarent, qvo in loco inviolabilis tunc erat ſanctitas, ibiqve adhuc conſpiciendus eſt lapis Thorinus, ſupra qvem homines ſacrificio deſtinati, frangebantur; ibi etiam circulus judicialis exiſtit, in qvo homines ad victimas condemnabant. Ibi Thordus Geller forum totius qvadrantis omnium (ejusdem) qvadrantis incolarum conſenſu conſtituit. Filius Thorulfi Moſtrarſkeggis erat Hallſteinn Prætor Thoſkafiördenſis, pater Thorſteinis

(c) eyrenda *impr.* 6. 11. eyerna *Hauksbók* 5.
(d) oc *add. impr.*

(d) *et.*

ens Spaka. Óſk var móder Þórſteins Surts, dótter Þórſteins Rauds. Annar ſun Þórólfs var Þórſteinn Þorſkabítr, hann átti Þóru dóttur Ólafs Feilans, ſyſtur Þórdar Gellis, þeirra ſun var Þórgrímr, fader Snorra Goda, oc Börkr hinn Digri, er var fader Sáms er Ásgeir vó (e).

ſteinis Surti Spakii (Sapientis). Oſka mater erat Thorſteinis Surti (Nigri), filia Thorſteinis Raudi (Ruffi). Alter Thorulfi filius erat Thorſteinn Thorſkabitus, qui in matrimonio habuit Thoram, filiam Olai Feilanis, ſororem Thordi Gelleris, quorum filii erant Thorgrimus, pater Snorrii Prætoris, & Börkus Craſſus, pater Sami, quem Ásgeir occidit (e).

XIII. CAP.

Geirraudr het madr er fór til Íſlands, oc med hanom Finngeir ſun Þórdar Öndurs, oc Úlfar Kappi; þeir fóro af Hálogalandi til Íſlands. Geirraudr nam land inn frá Þórsá til Lángadalsár, hann beó á Eyre. Geirraudr gaf land Úlfari ſkipveria ſinom tveim megin Úlfarsfells fyrer innan feall. Geirraudr gaf

CAP. XIII.

Geirraudus nomine erat vir, qui Iſlandiam petiit, cumqve illo Finngeir, filius Thordi Onduris, & Ulfar Kappius, hi de Halogalandia in Iſlandiam demigrarunt; Geirraudus territorium a Thorſa usqve ad Langadalſa occupavit, & Eyræ habitavit. Geirraudus Ulfari, eadem ſecum navi vecto, territorium ab utraqve monticuli Ulfarsfell parte citra montes dedit. Geirraudus Finn-

(e) Einn af ſunum Snorra Goda var Halldór, fader Snorra, födur Gudrúnar, módur Hreins Abóta, födur Valdíſar, módor Snorra, födur Hallberu, er átti Markús á Melum *add.* 6, 12.

(e) *Unus filiorum Snorrii Prætoris erat Halldor, pater Snorrii, patris Gudrunæ, matris Hreinis Abbatis, patris Valdiſæ, matris Snorrii, patris Hallberæ, uxoris Marci de Melis.*

gaf Finngeiri land uppi um Álftafiörd, hann beó þar er nú heiter á (*b*) Kársstödum, hann var fader Þórfinns, födur Þórbrands í Álftafirdi, er átti Þórbeörgu, dóttur Þórfinns Selþórissunar. Geirrídur het syster Geirraudar, er átt hafdi Beörn Bölverksfun Blindingatriona, Þórólfr het sun þeirra. Þau Geirrídur fóro til Íslands epter lát Bearnar, oc váro hinn fyrsta vetur á Eyri. Um varit gaf (*c*) Geirraudr systur sinni bústad í Borgardal, enn Þórólfr fór utan oc lagdist í víking. Geirrídr spardi ekki mat vid menn, oc let gora skála sinn um þiódbraut þvera, hún sat á stóli oc ladadi úti gesti, enn bord stód inne, oc jamnan matr á. Þórólfr fór til Íslands epter andlát Geirrídar, hann skoradi á Úlfar til landa, oc baud hanom hólmgaungo, Úlfar var þá gamall oc barnlaus, hann fell á hólmi, enn Þórólfr vard

Finngeiri fundos in superioribus finus Alptafiördi partibus dedit, ille in prædio hodie Karsstadis habitavit, pater erat Thorfinni, patris Thorbrandi de Alptafiördo, qui in matrimonio habuit Thorbiörgam filiam Thorfinni, filii Sel Thoreris. Geirrida nomen erat sorori Geirraudi; quam Biörn filius Bölverki Blindingatrionæ in matrimonio habuerat, eorum filius erat Thorolfus. Hic & Geirrida post obitum Biörnis Islandiam petiere, primamque hyemem Eyræ transegere. Vere subsequente Geirraudus sorori suæ fundum in Borgardal dedit, Thorolfus autem peregrè profectus, piraticæ operam navavit. Geirrida cibi non parca, domum solitariam per transversam viam publicam exstrui curavit, ipsa foris in sella sedens hospites invitavit, intus autem mensa cibo jugiter instructa, in promtu erat. Thorolfus post obitum Geirridæ in Islandiam reversus est, ille Ulfarem tunc temporis ætate provectum & orbum, ad fundos suos tradendum, sub conditione duelli provocavit, (diemque simul certaminis & adjuncta præfinivit), ille in arena occubuit, Thorolfus autem

(*b*) Karlsstödum 9. 10.

(*c*) Geirmundr 10. Geirrídur *impr.*

vard ſár á fæte, oc gekk jamnan halltr ſídan, því var hann Bægifótr kalladr. Þórólfr tók ſum lönd epter Úlfar, enn ſum Þórfinnr í Álptafirdi, oc ſetti leysíngia ſína þar á Úlfar oc Örlyg. Geirraudr á Eyri vár fader Þórgeirs Keings, er bæinn færdi ór eyrinni upp under feallit, hann var fader Þórdar, födur Atla. Þórólfr Bægifótr var fader Arnkells Goda, oc Geirrídar er átti Þórólfr í Máſahlíd, fader Þórarins (*d*). Syner Þórbrands í Álptafirde Þórfinnsſunar váro þeir Þórleifr Kimbi, Þóroddr, Snorri, Þórfinnr, Illugi, Þórmódr, þeir deilldo vid Arnkell Goda um arf leysíngia ſinna, oc váro at vígi hanns med Snorra Goda á Örlygsſtödum. Epter

N þat

autem pedem vulneratus, exinde ſemper claudus exſtitit, unde nomen ille Bægifotus adhæſit. Thorolfus in fundis Ulfaris ſucceſſit, in quibusdam autem Thorfinnus de Alptafiördo, qui libertos ſuos Ulfarem & Örlygum eo colonos delegavit. Geirraudus de Eyra erat pater Thorgeiris Keingi, qui villam de ora usque ad radices montis tranſtulit, & pater erat Thordi, patris Atlii. Thorolfus Bægifotus pater erat Arnkelis Prætoris & Geirridæ, uxoris Thorolfi de Maſahlida, patris Thorarinis (d). *Thorbrandi de Alptafiördo filii Thorfinni, filii erant Thorleifus Kimbius, Thoroddus, Snorrius, Thorfinnus, Illugius, Thormodus, hi cum Arnkele Prætore de libertorum ſuorum hæreditate litem habuere, ejusque ſimul cum Snorrio Prætore cædi Örlygſtadis adfuere. Poſtea Thorleifum Kimbium per-*

egre

(*d*) Ulfar Kappi hafdi numit land inn frá Þórsá, Alptafiörd oc Eyrarfell allt til Oſs, oc beó at Ulfarsfelli. Hanns ſun var Vebrandr, fader Þórbrands í Alptafirdi, er átti Þorbeörgu Þórfinnsdóttur, þeirra börn váro Snorri oc Kár, Þórleifr Kymbi, Þórfinnr, Skídi, Illugi, Þórgerdur Högginkinna. 6. 12. *citant Landn.*

(d) *Ulfar Kappius (heros) territorium occupaverat usque ab amne Thorſa, Alptafiördum & Eyrarfell, ac Ulfarsfelli habitavit. Ejus filius erat Vebrandus, pater Thorbrandi de Alptafiördo, qvi in matrimonio habuit Thorbiörgam Thorfinni filiam, qvorum liberi erant: Snorrius, Kar, Thorleifus Kymbius, Thorfinnus, Skidius, Illugius, & Thorgerda Höggvinkinna.*

þat fór Þórleifr Kimbi utan, þá lauſt Arnbeörn hann, ſun Ásbrands ór Breidavík med grautarþvöro, Kimbi brá á gaman. Þórdr Blýgr bríxladi hanom um þat á Þórnesþíngi, þá er hann bad Helgo ſyſtur hanns, þá let Kimbi lióſta Blýg med ſandtorfo, af því gorduſt deilur þeirra Eyrbyggia oc Þórbrandsſuna oc Snorra Goda, þeir börduſt í Geirvör, oc í Álptafirdi, oc á Vigrafirde.

egre profectum Arnbiörn, filius Asbrandi de Breidavik rudicula pulti (coqvendæ adhiberi ſolita) percuſſit, Kimbius vero id joco excepit. Thordus autem Blygus in foro Thorneſenſi huic, Helgam illius ſororem in matrimonium expetenti, exprobravit, qvare Kimbius Blygum ceſpite arenoſo percuti curavit, unde lites Eyrbyggenſium & filiorum Thorbrandi & Snorrii Prætoris obortæ ſunt, illi in Geirvöra, & Alptaſiordo, & Vigrafiördo manus conſeruere.

Þórbergr het madr, hann fór ór (e) Íafirdi til Íſlands oc nam Lángadal hvarotveggia, oc beó í enom ydra, hanns ſun var Áſlákr, er átti Arnleifu, dóttur Þórdar Gellis, þeirra börn Íllugi hinn Rami oc Gunnhilldur er Breidr átti fyrr, enn ſídar Halldór á Hólmslátre. Íllugi hinn Rami átti Gudleifu dóttur Ketils Smidiodrumbs. Þeirra ſyner Eyólfr oc Kollr, Eindridi oc Geller, enn dætor Herþrúdur er Þórgrímr Vermundarſun átti ens Mióſa, oc Fridgerdur er Oddr Draflaſun átti

Vir erat nomine Thorbergus, qvi de Jaſiordo Norvegiæ in Iſlandiam transmigravit, & utramqve (vallem) Langadal occupavit, ſed in occidentali habitavit, ejus filius Aſlacus, cujus uxor Arnleifa, filia Thordi Gelleris, qvorum liberi Illugius Sterkius (Robuſtus) & Gunnhilda qvam primo in matrimonio habuit Breidus, poſtea Haldor de Holmslatro. Illugius Robuſtus in matrimonio habuit Gudleifam, filiam Ketillis Smidiodrumbi. Eorum filii Eyolfus & Kollus, Eindridius & Geller, filiæ autem Herthruda uxor Thorgrimi, filii Vermundi Mioſii (Gracilis), & Fridgerda, uxor Oddi,

(e) Jaſndi 4. Joſirdi 6. 12. Jamfirdi 9. Jaſnfirdi 10.

átti (*f*), oc Gudrídur er (*g*) Bergþór ſun Þórmódar, Þórláksſunar átti fyrr, enn ſídar Jörundr í Skoradal, óc Jódís er átti Már ſun Illuga Araſunar, oc Arnleif er átti Kollr ſun Þórdar Blýgs. Frá Illuga ero Lángdæler komner.

Oddi, filii Draſlii (f), *&* *Gudrida, quam primo in matrimonio habuit Bergthor, filius Thormodi, filii Thorlaki, poſtea autem Jörundus de Skoradalo; & Jodiſa uxor Maris, filii Illugii, filii Arii, & Arnleifa quam in matrimonio habuit Kollus, filius Thordi Blygi. Ad Illugium Langdalenſes genus deducunt.*

Steinn Miöcſiglandi, (*h*) Vidbiódsſun bróder Þóris Hauſtmyrkrs, nam Skógarſtrönd til móts vid Þórberg oc inn til Laxár, hann bió á Breidabólſtad, hanns ſun var Þórhaddr, er nam Hýtardal, oc Þórgeſtr er átti Arnóru dóttur Þórdar Gellis. Syner þeirra váró þeir Steinn Lögſögumadr oc Ásmundr, Haflidi oc Þórhaddr.

Steinn Miöcſiglandius (vehementer navigans) filius Vigbiodi, frater Thoreris Hauſtmyrkuris totam Skogarſtröndam usque ad (fundos) Thorbergi & ad Laxa occupavit, & Breidabolſtadi habitavit. Ejus filii erant Thorhaddus, qvi Hytardalum occupavit, & Thorgeſtus qvi in matrimonio habuit Arnoram, filiam Thordi Gelleris. Eorum filii erant Steinn Nomophylax, Asmundus, Haflidius & Thorhaddus.

(*f*) fyrr, enn ſídar Jörundr í Skorradal 6.

(*g*) Bergr *impr.* 5.

(*h*) Vigbrandsſún 6. 12.

() *primo, poſtea autem Jörundus de Skoradalo.*

XIV. CAP.

þórvalldr ſun Ásvallds (*a*) Úlfsſunar, Yxnaþórisſunar, oc Eirekr Raudi ſun hanns fóro af Jadri fyrer vígaſaker til Íſlands, oc námo land á Hornſtröndom, oc bioggo á Draungom, þar andadiſt þórvalldr. Eirekr fekk þá þiódhilldar dóttur Jörundar Atlaſunar oc þórbeargar Knarrarbríngo, er þá átti þórbiörn hinn Haukdælſki, redſt Eirikr þá (*b*) nordan oc ruddi lönd í Haukadal, hann bió á Eireksſtödum hiá Vatnshorni, þá felldo þrælar Eireks ſkrido á bæ Valþióſs á Valþióſsſtödum, enn Eyólfr Saur frændi hanns dráp þrælana hiá Skeidsbrekkum upp frá Vatnshorni, fyrer þat vá Eirekr Eyólf Saur, hann vá oc Hólmgaungo-Rafn at Leikſkálom. Geirſteinn oc Oddr á Jörva frændur Eyólfs mælltu epter hann, var þá Eirekr giör ór Haukadal, hann nam þá Brokey oc Yxney,

CAP. XIV.

Thorvaldus filius Asvaldi, filii Ulfi, filii Yxnathoreris, & Ericus Raudius (*Rufus*) *ejus filius, de Jadria propter homicidia exulabant & territorium in Hornſtrandis occupavere, ac Drangis habitabant, ibi Thorvaldus diem obiit ſupremum. Eirikus tunc Thiodhildam filiam Jörundi filii Atlii, & Thorbiörgæ Knarrarbringæ, quam tunc temporis in matrimonio habuit Thorbiörn Haukdalenſis, uxorem duxit, tunc Ericus* (b) *de ſeptentrione demigravit, & in* (*valle*) *Haukadal fundos runcavit & Eirekſtadis apud Vatnshorn habitavit. Tunc ſervi Erici ruinam villæ Valthioſi de Valhiofſtadis intulerunt, Ejolfus autem Saur ejus cognatus ſervos apud Skeidsbrekkas ſupra Vatnshornum occidit, ea de cauſa Eirikus Ejolfum Saurem interfecit, iſte qvoque Holmgaungu Rafnem* (*Rafnem monomachum*) *Leikſkalis interemit. Geirſteinn & Oddus de Jörvo cognati Ejolfi, ejus cædem in jus perſeqvebantur, tuncqve Eiricus exilii de Haucadalo reus peragebatur, quare,*

(*a*) Ulfarsſunar *impr.* 9. 10.
(*b*) nordur *impr.* 4. 8.

(b) *ſeptentrionem verſus.*

Yxney, oc bió hann at (c) Trödum í (d) (e) Sudurey. Enn fyrsta vetur ledi hann þórgesti setstokka sína. Sídan fór Eirekr í Öxney, oc bió á Eireksstödum, þá heimti hann setstokka sína, oc nádi eigi. Erekr sótti setstokkana á Breidabólstad, enn Þórgestr fór epter hanom, þeir börduſt skamt frá gardi at Dröngum, þar fello tveir syner Þórgests oc nokkrer menn adrer, her epter höfdo hvörutveggi setu (f). Styr veitti Eireki oc Eyúlfr ór Svíneyo, oc syner Þórbrands ór Álptafirde, oc Þórbeörn Vífelssun, enn Þórgesti veitto syner Þórdar Gellis, oc Þórgeir ór Hýtardal, Áslákr ór Lángadal, oc Illugi sun hanns. Þeir Eirekr vurdo seker á Þórnesþíngi, hann beó skip í Eiríksvogi, enn Eyólfr leyndi hanom í Dímunarvogi medan Þórgestr leitadi hanns of eyar. Þeir Þórgeir, Styr, oc Eyólfr, oc fleiri fylgdo Eyreki út um eyarnar, hann sagdi

qvare Brokeyam & Yxneyam occupavit, sed (c) *Tradis in Sudureya habitavit. Prima hyeme Thorgesto columnas sedis suæ mutuo dedit. Postea Eirikus Yxneyam demigrans Eiriksstadis habitavit. Tunc columnas sedis suæ expostulans non recuperavit. Eirikus columnas Breidabolstado avehebat, Thorgestus autem illum persequebatur præliumqve prope sepimentum ad Drangos fit, in qvo duo filii Thoreris & nonnulli alii cecidere, exinde utriqve* (g) *manebant congregati. Styr & Ejolfus de Svineya & filii Thorbrandi de Alptafiördo & Thorbiörn filius Vifelis a partibus erant Eriki, Thorgesto autem filii Thordi Gelleris, Thorgeir de Hytardalo, Aslacus de Langadalo, ejusqve filius Illugius, patrocinabantur. Eirecus cum suis in foro Thorsnesensi (exilii) reus peragebatur, & navem in sinu Eiriksvogo instruxit, Ejolfus autem in Dimunarvogo eum occultavit, qvo tempore Thorgestus illum per insulas qvæsivit. Thorgeir, Styr, Ejolfus & plures Eirikum, usqve dum insulas esset prætervectus, deduxere,*

(c) Tödum *impr.* 5. 7. 11. 12.
(d) Eireksstödum oc *add.* 6. 12.
(e) Sudey *impr.* 9.
(f) setur fiölmennar 6. 12.

(d) *Eiriksstadis* &c.

(f) *freqventes manebant congregati.*

ſagdi þeim at hann ætladi at leita lands þeſs, er Gunnbeörn ſun Úlfs Kráku ſá, er hann rak veſtur um Íſland, þá er hann fann Gunnbearnarſker, hann kvadſt aptur mundi leita til vina ſinna ef hann fyndi landit. Eirekr ſigldi undan Snæfellsjökli, oc kvam utan at Midjökli þar ſem Bláſerkr heiter, hann fór þadan ſudur med landi at leita þeſs ef þannig var byggiandi, hann ſigldi veſtur um Hvarf, oc var hinn fyrſta vetur í Eireksey nær (*g*) midre enn veſtri bygd.

deduxere, his ille aſſeruit, in propoſitis ſibi eſſe terram qværere, qvam Gunnbiörn filius Ulfi Krakæ, præter Iſlandiam occidentem verſus tempeſtate delatus, qvo tempore Gunnbiarnarſker invenit, viderat. Eirikus, ſi terram inveniſſe contigerit, ſe ſuos amicos reviſurum pollicebatur. Eirikus a Snæfellsjöklo curſum inſtituit, & ad Midjöklum in loco qvi Blaſerkus appellatur, pervenit, inde terram meridiem verſus, locum habitabilem reperturus, legebat, Hvarf occidentem verſus præternavigans, primam in Eirikseya propius (g) *ad mediam partem habitatam, qvam partem terræ occidentalem, hyemem transegit.*

Um varit epter fór hann til Eiríksfeardar oc tók ſer þar búſtad, hann fór þat ſumar í hina veſtari úbygd, oc gaf vída örnefni, hann var annan vetur í Eirekshólmum vid Hvarfsgnýpu, enn hit þridea ſumar fór hann allt nordur til Snæfells, oc (*h*) letſt hann kvaminn fyrer botn Eireksfeardar, hvarf hann þá aptur, oc var hinn þridia vetur í Eireksey fyrer

Vere ſeqvente Eiriksfiördum demigravit, ibiqve habitaculum ſibi elegit. Eadem æſtate loca inhabitabilia occidentem verſus viſitavit, & nomina propria locis paſſim impoſuit. Alteram hyemem in Eiriksholmis prope Hvarfsgnypam commoratus eſt, tertia autem æſtate ſeptentrionem verſus usqve ad Snæfell (h) *perveniens ad intima usqve (ſinus) Eirksfiörd ſe penetraſſe autumavit, reverſus tertiam hyemem in (inſula) Eiriksey*

(g) nær eyſtri bygd *impr.* 4-6. 8-10. 12.
(*h*) inní Rafnsfeörd, þá *add.* 6. 12.

(g) *prope tractum orientalem.*
(h) *& usqve in Rafnsfördam.*

fyrer Eireksfeardarmynni. Epter um sumarit fór hann til Íslands í Breidaföörd, hann var þann vetur at (i) Hólmslátri med Íngólfi. Um varit börduft þeir Eirekr oc Þórgeftr, oc fekk Eirekr úfigur, epter þat váro þeir fætter. Þat fumar fór Eirekr at byggea land þat er hann hafdi fundit, oc hann kalladi Grænland, því hann fagdi menn mundi þángat miöc fýfa, ef at landit heti vel. Sva feiger Ari Þórgílsfun at þat fumar fóro tuttigi oc fimm fkip til Grænlands af Borgarfirdi oc Breidafirdi, fiórtán komuft út, enn fum rak aptur, fum týnduft, þat var (k) fimtán vetrom fyrr enn kriftni væri lögtekin á Íflandi.

Eriksey ad oftium (finus) Eiriksfiörd transegit. Æftate fubfeqvente Iflandiam repetiit & in Breidafiordo (appulit,) hyememqve Holmslatri cum Ingolfo transegit, Vere feqvente Eirikus & Thorgeftus manus conferuere, Eiricus autem inferior difceffit, poftea reconciliati funt. Eadem æftate Eirikus terram a fe inventam inhabitatum iit, qvam Grænaland (terram viridem) appellaverat, pulcrum enim, inqvit, terræ nomen, illam vifandi cupiditatem (audientibus) inftillabit. Arius Thorgilfis filius author eft, eadem æftate viginti qvinqve naves de Breidafiördo & Borgarfiördo iter in Grönlandiam fufcepiffe, qvatuordecim eo perveniffe, qvasdam iterum (ad Iflandiam) vento delatas fuiffe, qvasdam autem periiffe, factumqve hoc effe (k) qvindecima hyeme ante religionis chriftianæ in Iflandiam introductionem legibus communitam.

(*) Heriólfr het madr, Bárdarfun, Heriúlfsfunar, frænda Íngúlfs landnámamanns, þeim Heriúlfi gaf Íngúlfr land

Herjulfus nomine erat vir filius Bardi, filii Herjulfi, confangvinei Ingulfi (primi Iflandiæ) occupatoris. Herjolfo cum fuis Ingolfus

---

(i) *ita omnia exemplaria.*

(k) fextán 5. átián *impr. citat qvædam exemplaria.*

(*) *fecundum Landnamam.*

(k) *fedecim* al. *octodecem.*

land á midli Vógs oc Reykianess. Heriólfr hinn ýngri fór til Grænlands þá Eirekr hinn Raudi bygdi landit, med hanom var á skipi Sudreyskr madr kristinn sá er orti Hafgerdíngadrápo, þar er þetta stef í:

Mínar bidur ec múnkareyni
meinalausa fór at beina,
heidis halldi (*l*) hárrar folldar
hallar drottinn yfer mer stalli.

Heriólfr nam Heriólfsfeörd, oc bió á Herjólfsnesi, hann var hinn göfgasti madr. Eirekr Raudi nam sídan Eireksfiörd, oc bió í Brattahlíd, oc Leifr sun hanns epter hann. Þesser menn námc land á Grænlandi er þá fóro út med Eireki; Heriólfr Herjólfsfeörd, hann beó á Heriólfsnesi, Ketell Ketellsfeörd, Rafn Rafnsfeörd, Sölve Sölvafeörd oc dalinn (*m*), Snorri (*n*) Þórbrandssun Álptafeörd, Þórbeörn Glóra Siglufeörd, Einar Einarsfiörd

Ingolfus territorium inter Vogum & Reikianesum dederat. Herjolfus Junior, cum Eirikus Ruffus Grœnlandiam inhabitatum iret, eodem tetendit, eadem ac ille navi, vir christianus ex Hebudibus oriundus vehebatur, qui carmen Hafgerdingadrapam pepigit, cujus hic est versus intercalaris:

Christum oro, velit meum
iter absque noxa successu beare.
Cœli serenæ
aulæ dominus mihi sit propugnaculum.

Herjolfus Herjolfsfiördum occupavit & Herjolfsnesi habitavit, ille vir inclytissimus exstitit. Eirikus Raudius (Ruffus) postea Eiriksfiördum occupavit & Brattahlidæ habitavit, (qvo in prædio) etiam ejus filius Leifus illi successit. Hi viri cum Eirico tunc peregre euntes, in Grœnlandia territorium occupavere: Herjolfus Herjolfsfiördum, qvi Herjolfsnesi habitavit, Ketell Ketelsfiördum, Rafn Rafnsfiördum, Sölvius Sölvafiördum & vallem, Snorrius Thorbrandi filius Alptafiördum, Thorbiörn Glora Siglufiördum, Einar Einarsfiördum, Hafgrimus

(*l*) hattar *impr.*
(*m*) Helgi 6. 10. 12. 4. 7. 3.
(*n*) Þórbiarnarsun 8.

feörd, Hafgrímr, Hafgrímsfeörd oc Vatnahverfi (*o*), Örlygr Örlygsfeörd, enn ſumer fóro til veſtri bygdar.

grimus Hafgrimsfiördum & Vatnahverſum, Örlygus Örlygsfiördum, quidam autem tribum petiere occidentalem.

Madr het Þórkell Farſerkr, ſyſtrúngr Eireks Rauds, hann fór til Grænlands med Eireki, hann nam Hvalseyarfiörd, oc vídaſt midli Eiriksfeardar oc Einarsfeardar, oc bió í Hvalseyarfirdi, frá hanom ero Hvalseyarfirdingar komner. Hann var ramaukinn miöc oc lagdiſt epter gelldíngi gömlum út í Hvalsey, oc flutti utan á baki ſer þá er hann villdi fagna Eireki frænda ſínom, enn ekki var ſæfært ſkip heima; þat er laung hálfvika. Þórkell var diſiadr í túni í Hvalseyarfirdi, oc hefer jamnan gengit þar um ſiſlur (*p*) ſídan.

Vir erat nomine Thorkell Farſerkus, conſobrinus Eiriki Ruffi, qvi Grönlandiam unacùm Eirico petiit, ille Hvalseyarfiördum & plurima inter Eiriksfiördum & Einarsfiördum loca occupavit, & in Hvalseyarfiordo habitavit, ab eo Hvalseyarfiordenſes deſcendunt. Ille (per intervalla furioſi inſtar) viribus ſupernaturalibus præditus, vice qvadam Ericum ſuum cognatum (convivio) excepturus, cum nulla navis quæ mari tuto committi poſſet, præſto eſſet, ipſe natando Hvalſeyam petiit, indeqve vervecem maturæ ætatis, tergo advexit, per ſpatium maritimum ultra dimidium milliare longum. Thorkell in campo ædibus Hvalſiordenſibus proximo tumulatus eſt, ubi ejus manes ſemper poſtea negotiis gerendis vacant.

(*o*) Arnlaugr Arnlaugsfeörd 6. 12.

(*p*) edur hybyli *add. impr.* 4. 6. 8. 10. 12.

XV. CAP.

Íngólfr hinn Sterki oc Þórvalldr, syner Arnar Ávalldsſunar Aungt-í-Brióſti, nám land inn frá Laxá til Skraumohlaupsár, oc bió á (*a*) Hólmslátre. Sun Þórvallds var Þórleifr fader Halldórs, er átti Gunnhilldi ſídar, dóttur Áſláks Hróarsſunar ór Lángadal, þeirra ſun Þórir, er átti Hallveigu Tindsdóttur, Hallkellsſunar, þeirra ſun Brandr er átti Þórgerdi Brandsdóttur. Þeirra ſun Halldór er átti Þórkötlu Þórgrímsdóttur, þeirra ſun Brandr Príor hinn Fródi, er meſt hefur ſkrifat Breidfirdínga kynſlód.

CAP. XV.

Ingolfus Sterkius (*Robuſtus*) *&* *Thorvaldus filii Örnis, filii Avaldi Aungt-i-Brioſti territorium a Laxa usqve ad Skraumuhlaupſa occuparunt, & Holmslatri habitavere. Filius Thorvaldi erat Thorleifus, pater Haldoris poſterioris mariti Gunnhildæ, filiæ Aſlaki, filii Hroaris de Langadalo. Eorum filius Thorer in matrimonio habuit Hallveigam, filiam Tindi, filii Hallkelis, qvorum filius Brandus uxorem duxit Thorgerdam, filiam Brandi. Eorum filius Haldor in matrimonio habuit Thorkatlam, filiam Thorgrimi, eorum filius Brandus Polyhiſtor Prior, qvi familiam Breidfiordenſium exqviſitiſſime deſcripſit.*

Óleifr hinn Hvíte het Herkóngr, hann var ſun Íngiallds Kóngs Helgaſunar, Ólafsſunar, Gudraudarſunar, Hálfdánarſunar Hvítbeins Upplendínga Kóngs. Óleifr hinn Hvíti heriadi í veſturvíking, oc vann Dýflina á Írlandi oc Dýflinnarſkídi, oc gordiſt þar Kóngr yfer, hann fekk

Oleifus Hvitius (*Albus*) *nomen erat Regi-Piratæ, qvi filius erat Ingialdi Regis, filii Helgii, filii Olavi, filii Gudraudi, filii Halfdanis Hvitbeinis* (*Albipedis*) *Regis Uplandenſium. Oleifus Albus in occidente piraticam exercuit, ac Dublinum in Hibernia & Dubliniſkidum expugnavit, ubi & Rex*

(*a*) Hvallátri *omnia M. SS. pleraqve autem ſimul* Hólmslátre, *in marg. & Landnam. citant.*

fekk Audar ennar Diúpaudgo dóttur Ketells Flatnefs, Þórsteinn Raudr het sun þeirra. Óleifr fell á Írlandi í orrusto, enn Audur oc Þórsteinn fóro þá í Sudureyar, þar fekk Þórsteinn Þurídar dóttur Eyvindar (*b*) Austmanns, systur Helga hins Magra, þau áttu mörg börn. Ólafr Feilan het sun þeirra, enn dætur, Gró oc Ólof, Ósk oc Þórhilldur, Þórgerdur oc Vígdís. Þórsteinn gordist Herkóngr, oc redst til lids oc felags med Sigurdi Jarli enom Ríka, syni Eysteins Glumru, þeir unnu Katanes oc Sudurland, Ros oc Merhæfi, oc meir enn hálft Skotland, var Þórsteinn þar Kóngr yfer ádur Skottar sviko hann, oc fell hann þar í orosto. Audur var þá á Katanesi er hún spurdi lát Þórsteins, hún let gora knör í skógi á laun, enn er hann var búinn, hellt hón út í Orkneyar, þá gipti hún þar Gró dóttur Þórsteins Rauds, hún var móder (*c*) Greladar, er Þórfinnr Hausakliúfr átti. Epter þat fór Audur at leita Íslands, hún

O 2

Rex factus est. Ille Audam Diupaudgam (profunde divitem) filiam Ketellis Simi uxorem duxit, eorum autem filio nomen erat Thorsteinn. Oleifus in Hibernia in prælio cecidit, Auda autem & Thorsteinn in Hebudes demigrarunt, ubi Thorsteinn Thuridam filiam Eivindi (b) *Ostmanni uxorem duxit, ex qua multos liberos suscepit. Olavus Feilan nomen erat eorum filio, filiabus autem Groa & Olofa, Oska & Thorhilda, Thorgerda & Vigdisa. Thorsteinn Rex pirata factus est, ac suppetias tulit, sociumque se præbuit Sigurdo Rikio (Potenti) Comiti, filio Eysteinis Glumræ, illi Katanesum & Sudurlandiam (terram meridionalem), Rosum & Merhæsum & ultra dimidium Scotiæ expugnarunt, ibique Thorsteinn Rex erat, usque quo Scoti eum prodidere, ibique in prælio cecidit. Auda in Katanesо constituta de cæde Thorsteinis certior facta, navem onerariam clam in sylva strui fecit, qua parata, Orcades petiit, ubi Groam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi) elocavit, illa mater erat Greladæ, uxoris Thorfinni Hausakliusi (crania findentis). Auda deinde Islandiam peti-*

(*b*) Vestmanns 5.
(*c*) Giafladar 6. 12.

(b) *Vestmanni.*

hún hafdi á ſkipi med ſer (*d*) tuttogo karla friálſa.

XVI. CAP.

Kollr het madr Vedra-Grímsſun, Áſaſunar Herſis, hann hafdi forrád med Audi, oc var virdr meſt af henni, Kollr átti Þórgerdi dóttur Þórſteins Rauds. Erpr het leyſíngi Audar, hann var ſun Melldúns Jarls af Skotlandi, þeſs er fell fyrer Sigurdi Jarli hinom Ríka, móder Erps var Mirgeol dótter Gliómals Íra Kóngs. Sigurdr Jarl tók þau at herfángi oc þiádi. Mirgiol var ambátt kono Jarls, oc þiónadi henni trúlega, hún var margkunnandi, hún vardveitti barn Drottníngar úborit, medan hón var í laugu. Sídan keypti Audur hana dýrt, oc het henni frelſi, ef hun þiónadi ſva Þúrídi kono Þórſteins Rauds, ſem Drottníngo. Þau Mirgiol oc Erpr ſun hennar fóro til Íſlands med Audi. Audur hellt fyrſt til Færeya, oc gipti þar

petitum iit, in navi autem, qva ipſa vehebatur (d), *viginti viros conditionis liberæ ſecum habuit.*

CAP. XVI.

Kollus nomen erat viro, filio Vedragrimi, filii Aſii Baronis, ille ab Auda maxime honoratus, ejus rei familiari præfuit. Kollus Thorgerdam filiam Thorſteinis Raudii (*Rufi*) *in matrimonio habuit. Erpus erat nomen liberti Audæ, qui filius erat Meldunis Comitis de Scotia, qvi contra Sigurdum Potentem Comitem dimicans, occubuit. Mater Erpi erat Mirgiola, filia Gliomalis Regis Hiberniæ. Hos* (*Erpum & Mirgiolam*) *Comes Sigurdus in captivitatem & ſervitutem redegit. Mirgiola erat uxoris Comitis ſerva, illiqve operam navavit fidelem, illa multarum artium perita, dum Regina balneo uteretur, infantem ejus nondum ſuſceptum cuſtodivit. Poſtea Auda illam care emit, libertatem illi pollicita ſi tanqvam Reginæ fidelem Thuridæ uxori Thorſteinis Rufi operam præſtiterit. Mirgiola ejusqve filius Erpus Audam in Iſlandiam comitabantur. Auda Færeyas primum adiit*

(*d*) þriátigi *impr.* 6. 8-10. 12.

(d) *triginta.*

þar Ólöfu dóttur Þórsteins Rauds, þadan ero Götuſkeggear komner. Sídan fór hún at leita Íſlands, oc kvam á Víkarſkeid oc braut þar. Þadan fór hún á Kialarnes til Helga Bióln bródur ſíns, hann baud henni þar med helming lids ſins, enn henni þótti þat varbodit, oc kvad hann lengi lítilmenni vera mundi. Hún fór þá veſtur í Breidafiörd til Bearnar bródur ſins, hann gekk móti henni med húskarla ſína, oc letſt kunna veglyndi ſyſtur ſinnar, oc baud henni heim med alla menn ſína, oc þág hún þat. Epter um varit fóro þau Audur inn í Breidafeörd í landaleitan, þau áto dagverd fyrer (*e*) ſunnan Breidafeörd, þar ſem nú heiter Dagverdarnes. Sídan fara þau innum (*f*) Eyarſund, þau lendto vid nes þat er Audur tapadi kambi ſínom, þat kalladi hún Kambsnes. Audur nam öll Dalalönd í innanverdum firdi-

 nom

adiit, ubi Olofam filiam Thorſteinis Rufi nuptum elocavit, ex qua Götuſkeggii oriundi. Poſtea Auda Iſlandiam petiit, & in Vikarſkeido appellens, naufragium fecit. Inde in Kialarneſum ad fratrem ſuum Helgium Biolam tetendit, qui illi cum dimidia comitum parte manſionem ſecum obtulit, quam illa humilem & indignam conditionem reputans, eum ſemper puſillanimum exſtiturum aſſeruit. Illa tunc occidentem verſus in Breidafiordum ad fratrem ſuum Biörnem pergebat, qui generoſum ſororis animum noſſe ſibi viſus, cum omnibus ſuis domeſticis ei in occurſum venit, eamqve cum omnibus ſuis ad ſe invitavit, quod & illa acceptavit. Vere ſubſeqvente Auda & ejus comites in interiora Breidafiordi territorium qvæſitum ivere, a (e) *meridie Breidafiordi in loco cui hodie nomen Dagverdarnes (lingula jentaculi) jentaculum ſumſere. Poſtea per (fretum) Eyarſund profecti, ad promontorium, ubi Auda pectinem ſuum amiſit, appulere, illi nomen impoſuit Kambsnes (lingua pectinis). Auda omne territorium Dalenſe ad intimam ſinus partem a Dagverdara* *uſqv*

(*e*) nordan 6. 7. 12. *ſed marg.* 4. 9. 10.

(*f*) Eyrarſund *impr.*

(e) *ſeptentrione.*

nom frá Dagverdará til Skraumuhlaups ár, hún beó í Hvammi vid Aurridaárós, þar heita Audartópter. Hún hafdi bænahalld ſitt á Kroſshólum, þar let hún reiſa kroſſa, þvíat hún var ſkírd oc veltrúut, þar höfdo frændur hennar ſidan átrúnad mikinn á hólana, var þar þá gor haurg, er blót tóko til, trúdo þeir því, at þeir dæi í hólana, oc þar var Þórdr Geller leiddr í, ádur hann tók mannvirdíng, ſem ſeger í ſögu hanns.

usque ad Skraumuhlaupſa occupavit & Hvammi apud oſtium (amnis) Aurridaa habitavit, loco nomen eſt Audartopter. Illa in Kroſsholis (crucis collibus) orationi vacabat, ibi cruces, erat enim baptizata & religioni chriſtianæ admodum dedita, erigi fecit; ejus cognati ſuccedente tempore colles iſtos magna religione colebant, ibique aræ idolorum, idololatria invaleſcente, exſtruebantur, credebant etiam iſti ſe poſt mortem in colles iſtos transmigraturos, eoque Thordus Geller, antequam honores capeſceret, ut in ejus vita fertur, (in ecſtaſi ſupernaturali) deducebatur.

XVII. CAP.

Audur gaf lönd ſkipveriom ſínom oc leyſingiom.

Ketill het madr er hón gaf land frá Skraumohlaupsá til Hördadalsár, hann bió á Ketellsſtödum, hann var fader Veſtlida oc Einars, födur Kleppjárns oc Þórbearnar er Styr vó, oc Þórdíſar módor Þórgeſts.

Hördr

CAP. XVII.

Auda viris, ſecum una navi vectis, ſuisque libertis fundos dedit.

Ketell erat vir, cui territorium a Skraumuhlaupſa usque ad Hördadalſa dedit, ille Ketelsſtadis habitavit, & pater erat Veſtlidii & Einaris, patris Kleppjarnis ac Thorbiörnis quem Styr interfecit, & Thordiſæ matris Thorgeſti.

Hördus

Hördr het ſkipveri Audar, hanom gaf hón Hördadal, hanns ſun var Ásbeörn er átti Þórbeörgu dóttur Midfeardarſkeggia, þeirra börn, Hnaki, er átti Þórgerdi dóttur (a) Þórgeirs Höggvinkinna, oc Íngebeörg, er Illugi átti Svarti.

Hördus erat vir, eadem ac Auda navi vectus, illi vallem Hördadal dedit, ejus filius erat Asbiörn, qvi in matrimonio habuit Thorbiörgam, filiam Midfiardarſkeggii, eorum liberi erant Hnakius, qvi in matrimonio habuit Thorgerdam, filiam Thorgeiris Högginkinnii, & Ingibiörga uxor Illugii Svartii (Nigri).

Vífill hett leyſingi Audar, hann ſpurdi þeſs Audi hví hún giæfe hanom engann búſtad ſem ödrum mönnom, hún kvad þat eigi ſkipta, kvad hann þar göfgann mundi þykkia er hann væri, hanom gaf hún Vífilsdal, þar bió hann, oc átti deilur vid Hörd. Sunr hanns var Þórbiörn, fader Gudrídar, er átti Þórſteinn ſun Eireks hinns Rauda, enn ſídar Þórfinnr Karlsefni (b), frá þeim ero biſkupar komner, Beörn, Þórlákr oc Brandr. Annar ſun Vífills var Þórgeir er

Vifell nomen erat liberti Audæ, qvi illam interrogavit, qvidni ſibi ut aliis territorium daret? illa nihili hoc referre, & illum, ubicunqve fuerit, inclytum fore aſſeruit. Illi hæc (vallem) Vifelsdal dedit, ubi ille habitavit & cum Hördo lites habuit. Ejus filius erat Thorbiörn, pater Gudridæ, qvam in matrimonio habuit Thorſteinn, filius Eireki Rufi, poſtea vero Thorfinnus Karlsefni (b); *ab illis Epiſcopi Biörn, Thorlakus & Brandus familiam ducunt. Alter Vifelis filius erat Thorgeir, qvi uxorem*

(a) Þórgríms *impr.* 9.

(b) Þeirra ſun var Beörn, fader Steinunnar, módur Ketills, födur Þórláks, födur Ketills preſts, födur Helgu, er Snorri Markúſſon átti. Þórbeörn Vífelsſun átti Hallveigu Einarsdóttur, Sigmundarſunar frá Laugarbrekko. *add.* 6. 12.

(b) *Eorum filius erat Biörn, pater Steinunnæ, matris Ketillis, patris Thorlaci, patris Ketillis paſtoris, patris Helgæ, qvæ Snorrio Marci filio nupſit. Thorbiörn filius Vifellis, in matrimonio habuit Hallveigam, filiam Einaris, filii Sigmundi de Laugarbrekka.*

er átti Arnóru dóttur Lón-Einars, þeirra dótter Íngvilldur, er átti Þórſteinn ſun Snorra Goda.

Hundi het leyſingi Audar Skotſkr, hanom gaf hún Hundadal, þar bió hann lengi (c).

(d) Sökkólfr het leyſingi Audar, hönom gaf hún Sökkólfsdal, hann bió á Breidabólſtad, oc er margt manna frá hanom komit.

Erpi ſyni Meldúns Jarls, er fyrr var getit, gaf Audur frelſi oc Saudafellslönd, frá hönom ero Erplingar komner. Ormr het ſun Erps, annar Gunnbeörn, fader Arnóru, er átti Kolbeinn Þórdarſun. Þridi Ásgeir fader Þórörnu, er átti Sumarlidi Hrappsſun; dótter Erps var Halldís, er átti Álfr í Dölum. Dufnall var enn ſun Erps, fader Þórkells, födur Hiallta, födur Beinis. Skati var enn ſun Erps, fader Þórdar, födur Gíſla, födur Þórgerdar.

Þór-

uxorem duxit Arnoram, filiam Lon Einaris, quorum filiam Inguildam, Thorſteinn, filius Snorrii Prætoris, in matrimonio habuit.

Hundius nomen erat liberto Audæ Scoto, cui illa (vallem) Hundadal dedit, ubi ille diu habitavit (c).

Sökkolfus nomen erat liberti Audæ, cui illa (vallem) Sökkolfsdal dedit, ille Breidabolſtadi habitavit, a quo numeroſa poſteritas oriunda eſt.

Erpo filio Meldunis Comitis, cujus antea mentio facta eſt, Auda libertatem & omnes fundos Saudafellenſes dedit, ab illo Erplingi orti ſunt. Ormus nomen erat filio Erpi, & alteri Gunnbiörn, patri Arnoræ, quam in matrimonio habuit Kolbeinn, filius Thordi. Tertius erat Asgeir, pater Thorarnæ, uxoris Sumarlidii, filii Hrappi. Filia Erpi erat Halldiſa, quam in matrimonio habuit Alfus, de Dalis. Dufnall adhuc unus erat filiorum Erpi, pater Thorkelis, patris Hialtii, patris Beineris. Skatius erat adhuc unus filius Erpi, pater Thordi, patris Giſlii, patris Thorgerdæ.

Vir

(c) enn eigi er getit manna af hanom komit *add.* 6. 12.

(d) *ſecundum Landnamt.*

(c) *nulla tamen ejus poſterorum fit mentio.*

Þórbeörn het madr er beó á Vatni í Haukadal, hanns dótter var Hallfrídur er, átti Höſkulldr í Laxárdal, þau áttu mörg börn. Bárdr var ſun þeirra oc Þórleikr, fader Bolla, er átti Gudrúnu Oſvífursdóttur, þeirra ſyner váro þeir Þórleikr oc Höſkulldr, Surtr oc Bolli, Herdís oc Þórgerdur dætur þeirra. Þórdr Íngunarſun átti fyrr Gudrúnu Óſvífursdóttur, oc váro þeirra börn Þórdr Köttr oc Arnkatla. Þórkell Eyólfsſun átti Gudrúno ſídaſt, þeirra börn, Gellir oc Riúpa. Bárdr Höſkulldsſun var fader Hallbeargar, er átti Hallr ſun Vígaſtýrs. Hallgerdur Snúinbrók var dótter Höſkulldar, Þórgerdur oc Þúrídur.

Vir erat nomine Thorbiörn, qvi Vatni in Haukadalo habitavit, ejus filiam Hallfridam Höſkuldus de Laxardalo uxorem duxit, ex qva multos ſuſcepit liberos. Bardus eorum erat filius, atqve Thorleikus, pater Bollii, qvi in matrimonio habuit Gudrunam filiam Oſvifuris, eorum filii erant Thorleikus & Höſkuldus, Surtus & Bollius, filiæ autem erant Herdiſa & Thorgerda. Thordus filius Ingunæ Gudrunam Oſvifuris filiam antea in matrimonio habuerat, erantqve illorum liberi Thordus Köttus (Felis) & Arnkatla. Thorkell filius Eyolfi Gudrunam poſtremo uxorem duxit, eorum liberi Geller & Riupa. Bardus filius Höſkuldi erat pater Hallbiörgæ, qvam in matrimonio habuit Hallus, filius Vigaſtyris. Hallgerda Snuinbroka, erat filia Höſkuldi, (ut &) Thorgerda & Thurida.

XVIII. CAP.

Kollr nam Laxárdal allan, oc allt til Haukadalsár, hann var kalladr Dalakollr, hann átti Þórgerdi dóttur Þórſteins Rauds. Börn þeirra váro þau Höſkulldr oc Gró, er átti Veleifr hinn gamli, oc Þórkatla er Þórgeir Godi átti. Höſkulldr átti Hallfrídi, dóttur Þórbearnar frá Vatne,

CAP. XVIII.

Kollus totam (vallem) Laxardaí & (territorium) usqve ad Haukadalsa occupavit, nomenqve adeptus eſt Dalakollus, ille in matrimonio habuit Thorgerdam filiam Thorſteinis Raudii (Rufi). Eorum liberi erant Höſkuldus & Groa uxor Veleifi Grandævi, & Thorkatla, qvam in matrimonio

Vatne, Þórleikr var ſun þeirra, hann átti Þurídi dóttur Arnbearnar Slettubearnarſunar, þeirra ſun Bolli. Höſkulldr keypti Melkorku dóttur Mírkiartans Íra Kóngs, þeirra ſun var Ólafr Pá, oc Helgi. Dætur Höſkulldar: Þúridur, Þórgerdur, oc Hallgerdur Snúinbrók. Ólafr átti Þórgerdi, dóttur Egills Skallagrímsſunar, þeirra ſun, Kiartan, Halldór, Steindór oc Þórbergr. Dætur Ólafs Þúrídur, Þórbeörg Digra oc Bergþóra. Kiartan átti Hrefnu dóttur Ásgeirs Ædikolls, þeirra ſyner Ásgeir oc Skúmr (*a*). Herjólfr ſun Eyvindar Ellds fekk ſídar Þórgerdar dóttur Þórſteins Rauds, Rútr var ſun þeirra, hanom gallt Höſkuldr í módorarf ſinn Kambsnesland milli Haukadalsár oc ryggiar þeſs er geingur ór fialli ofaní ſió. Rútr beó á Rútsſtödum, hann átti Hallveigo dóttor Þórgríms or Þykkaſkógi, ſyſtur Ármóds hinns Gamla. Þau

monio habuit Thorgeir Godius (Prætor). Höſkuldus uxorem duxit Hallfridam filiam Thorbiörnis de Vatno, Thorleikus eorum erat filius, qvi uxorem duxit Thuridam, filiam Arnbiörnis, filii Slettubiörnis, qvorum filius Bollius. Höſkuldus Melkorkam, filiam Mirkiartanis Regis Hiberniæ emit, eorum filius Olavus Pa (Pavo) & Helgius. Filiæ Höſkuldi erant Thurida, Thorgerda, Hallgerda Snuinbroka. Olafus in matrimonio habuit Thorgerdam, filiam Egillis filii Skalla Grimi, eorum filii Kiartan, Halldor, Steindor & Thorbergus. Filiæ Olai erant Thurida, Thorbiörga Digra (Craſſa) & Bergthora. Kiartan Hreſnam filiam Asgeiris Ædikolli matrimonio ſibi junxit, eorum filii Asgeir & Skumus. Herjolfus filius Eyvindi Elldi (ignis) Thorgerdam filiam Thorſteinis Raudii (Rufi) uxorem duxit. Eorum filio Ruto, Höſkuldus titulo hæredii materni, totum territorium Kambsneſenſe inter (amnem) Haukadalsa & jugum qvod a montibus mare usqve portenditur, dedit. Rutus Rutſtadis habitavit, & Hallveigam filiam Thorgrimi de Thykkaſkogo, ſororem Armodi

(*a*) Hiörleifr *impr.*

Þau átto mörg börn, þeirra sun var Þórhallr fader Halldóru, módor Gudlaugs, fodur Þórdísar, módur Þórdar, födur Sturlu í Hvammi. Grímr var oc sun Rúts oc Már, Indridi oc Steinn, Þórliótr oc Jörundr, Þórkell, Steingrímr, Þórbergr, Atli, Arnór, Ívar Kári (*b*), Kúgalldi, enn dætur BergÞóra, Steinudur, Riúpá, Finna oc Ástrídur.

Audur gaf dóttur Þórsteins Rauds Þórhilldi Eysteini Meinfret syni Álfs ór Osto, þeirra sun var Þórdr fader Kolbeins, födur Þórdar Skallds, oc Álfr í Dölum, hann átti Halldísi dóttur Erps, þeirra sun var Snorri, fader Þórgíls Höllusunar. Dætur Álfs í Dölum váro þær Þórgerdur er átti Ari Mársfun, oc Þórelfur er átti Hávarr sun Einars Kleppsfunar, þeirra (*c*) sun Þórgeir. Þórólfr Refr var oc sun Eysteins er fell á ÞíngnesÞíngi ór lidi Þórdar Gellis,

P 2 þá

modi Grandævi, in matrimonio habuit. Multi eorum erant liberi. Unus filiorum erat Thorhallus, pater Haldoræ, matris Gudlogi, patris Thordisæ, matris Thordi, patris Sturlæ de Hvammo. Ruti quoque filii erant Grimus & Mar, Indridius & Steinn, Thorliotus & Jörundus, Thorkell, Steingrimus, Thorbergus, Atlius, Arnor, Ivar Karius, Kugaldius; filiæ autem Bergthora, Steinuda, Riupa, Finna & Astrida.

Auda Thorhildam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi), Eysteini Meinfreto, filio Alfi de Osta, elocavit, quorum filius Thordus, pater Kolbeinis, patris Thordi Skaldis (poëtæ), & Alfus de Dalis, qui Halldisam, filiam Erpi, in matrimonio habuit, quorum filius erat Snorrius, pater Thorgilsis, filii Hallæ. Filiæ Alfi de Dalis erant Thorgerda, uxor Arii, filii Maris, & Thorelfa, quam in matrimonio habuit Havar, filius Einaris, filii Kleppi, quorum (c) filius Thorgeir. Eysteinis quoque filius erat Thorolfus Refus (vulpes), qui a partibus Thordi Gelleris contra Tungu-Oddum dimicantis

(*b*) *omittit impr.*

(*c*) syner Þórgeir, Þórólfr oc Refr *impr. 9.*

(c) *filii erant Thorgeir, Thorolfus & Refus.*

þá er þeir Túngu-Oddr bördust. Hrappr het hinn fiórdi sun Eysteins.

micantis stetit, & in foro Thingnesensi cecidit. Hrappus nomen erat qvarto Eysteinis filio.

Audur gaf Ósk dóttur Þórsteins Rauds Hallsteini Goda, þeirra sun var Þórsteinn Surtr.

Auda Oskam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi) Hallsteini Godio (Prætori) nuptum dedit, eorum filius erat Thorsteinn Surtus, (Niger).

Vígdísi dóttur Þórsteins Rauds gaf Audur (*d*) Kampagrími, þeirra dótter Arnbeörg, er Ásólfr (*e*) Flosasun átti í Höfda, þeirra börn Oddr, oc Vígdís, er átti Þórgeir Kadalssun.

Vigdisam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi) Auda Kampa-Grimo elocavit, eorum filia Arnbiörga Asolfo, filio Flosii de Höfdio, nupsit, eorum liberi erant Oddus, & Vigdisa, uxor Thorgeiris filii Kadalis.

XIX. CAP.

Audur fæddi upp Ólaf Feilan sun Þórsteins Rauds, hann fekk Ásdísar ennar Bareysku dóttur Konalls Steinmódssunar, sunar Ölvis Barnakarls. Sun Konalls var Steinmódr, fader Halldóru, er átti Eilífr sun Ketells Einhenda. Þeirra börn Þórdr Geller, oc Þóra móder Þórgríms, födur Snorra Goda, hún var móder Barkar hinns Digra, oc Márs

CAP. XIX.

Auda Olafum Feilanem filium Thorsteinis Rufi educavit, ille Asdísam Bareyensem filiam Konallis, filii Steinmodi, filii Ölveris Barnakarlis, uxorem duxit. Filius Konallis erat Steinmodus; pater Haldoræ, qvæ Eilifo filio Ketellis Einhendii (Unimani) nupsit. Eorum liberi Thordus Geller, & Thora, mater Thorgrimi, patris Snorrii Prætoris. Illa mater erat Börki Crassi,

(*d*) Kadagrími 6. 12.

(*e*) Flókasun *impr.* 10.

Márs (a) Hallvardsſunar. Íngialldr oc Grani váro enn ſyner Ólafs Feilans. Vígdís het oc ein hanns dótter. Helga het hin þridea, hana átti Gunnar Hlífarſun, þeirra dótter Jófrídur, er Þóroddr Túngu-Oddsſun átti, enn ſidar Þórſteinn Egelsſun. Þórun var önnur dótter Gunnars, er Herſteinn Blund-Ketells ſun átti. Raudr oc Höggvandill, váro ſyner Gunnars. Þurídur het hin feórda dótter Ólafs Feilans, hana átti Þórarin Raga-bróder, þeirra dótter var Vígdis, er Steinn Þórfinnsſun átti at Raudamel.

(b) Audur var vegskona mikil, þá er hún var ellimód, baud hún til ſin frændum ſínom oc mágom, oc bió dýrlega veitſlo, enn er þriár nætur hafdi veitſlan ſtadit, þá valdi hún giafer vinom ſínom, oc red þeim heilrædi, ſagdi hún þá at veitſlan ſkyldi ſtanda enn þriár nætur, hún kvad þat ſkyldi vera erfi-ſitt. Þá nótt epter andadiſt hún, oc var grafin í flædarmáli ſem hún hafdi

Craſſi, & Maris, filii Hallvardi. Ingialdus & Granius etiam erant Olafi Feilanis filii. Vigdiſa qvoqve uni ejus filiarum nomen erat, tertiæ Helgæ, qvam Gunnar Hliſæ filius in matrimonio habuit, eorum filia Jofrida, Thoroddo filio Tungu-Oddi, poſtea autem Thorſteini filio Egellis, nupſit. Altera Gunnaris filia Thorunna, uxor erat Herſteinis, filii Blundketellis. Raudus & Höggvandill erant filii Gunnaris. Thurida nomen erat quartæ filiæ Olafi Feilanis, qvam in matrimonio habuit Thorarin frater Ragii, quorum filia erat Vigdiſa, qvam Steinn filius Thorfinni de Raudamelo in matrimonio habuit.

Auda fœmina erat admodum magnifica, qvæ ſenectute aggraveſcente amicos & affines invitatos lauto convivio excepit, quod cum per tres noctes duraſſet, munera amicis & ſalubria conſilia diſtribuit, ſimulqve præcepit, convivium per tres adhuc noctes continuaretur, quod juſta ſua fore aſſeruit. Nocte ſubſeqvente exſpiravit, &, ut præceperat, in loco maris refluentis ſepulta eſt, nam in humo non conſecrata, eo quod baptizata

(a) Hávardsſunar 6. 12.

(b) *ſecundum Landnamam.*

hafdi fyrer fagt, því hún vildi eigi liggea í úvígdri molldo er hún var fkírd. Epter þat fpilltift trúa frænda hennar.

(*c*) Kiallakr het madr fun Bearnar hinns Sterka, bródur Giaflaugar, er átti Beörn hinn Auftræni; hann fór til Íflands oc nam land frá Dagverdará til Klofninga, hann bió á Kiallaksftödum; hanns fun var Helgi Hrogn, oc Þórgrímr Þaungull under Felli, Eilífr Prúdi, Ásbiörn Vödvi á Orraftödum, Beörn Hvalmagi í Túngardi, Þórfteinn (*d*) Þynning, Giffor Gladi í Skorravík, Þórbeörn (*e*) Skrofudr á Ketilsftödum, Æfa í Sviney, móder Eyólfs oc Tinforna. Liótólfr (*f*) het madr, hanom gaf Kiallakr búftad á Liótólfsftödum inn frá Kalldakinn, hanns fyner váro þeir Þórfteinn

zata effet, inhumari afpernabatur. Religio ejus profapiæ exinde corrumpebatur.

Kiallakus nomen erat viro, filio Biörnis Sterki (Robufti), fratri Giaflaugæ, qvam in matrimonio habuit Biörn Orientalis. Ille Iflandiam petiit, & territorium a Dagverdara usqve ad Klofningos occupavit, & Kiallaksftadis habitavit. Ejus filii erant Helgius Hrogn (ovum pifcis) & Thorgrimus Thaungull (ramus algæ) de Fello, Eilifus Prudius (concinnus), Asbiörn Vödvius (mufculus) de Orraftadis, Biörn Hvalmagius (venter ceti) de Tungardo, Thorfteinn Thynning (extenuatio,) Giffur Gladius (lætus) de Skorravika, Thorbeörn Skrofudus (porofus) de Ketilsftadis, Æfa de Svineya mater Eyolfi & Tinfornii. (f) *Liotolfus nomen erat viri, cui Kiallakus habitaculum intra Kaldakinnam Liotolfsftadis dedit, ejus filii erant Thor-*

(*c*) *fecundum Landnamam.*

(*d*) Þunneyíngr 6 *marg.*

(*e*) Skördudr 6 *marg.*

(*f*) Liótr keypti land at fununi Kiallaks 6 *marg.*

(f) *Liotus territorium de filiis Kiallaki emit.*

ſteinn, Biörn, oc (g) Rafn, hann var riſa ættar ad móderni. Liótólfr var járnſmidr, þeir reduſt út í Fellsſkóga á Liótólfsſtadi, oc Víſill vin þeirra, er beó á Víſelstóptum. Þórun at Þórunnartóptum, hún var móder Oddmars oc fóſtra Kiallaks, ſunar Bearnar Hvalmaga. Ólöf dótter Þórgríms under Felli tók ærſl, þat kendo menn Hraſſa', enn hann tók Oddmar hiá hvílo hennar, oc ſagdi hann (h) ſig vallda, þá gaf Þórgrímr hanom Deylldarey. Hraſſi kvadſt mundi höggva Oddmar á Birni, ádur hann bætti fyrer hann, ei villdi Kiallakr láta eyuna. Hraſſi tók fe þeirra ór torfnauſti, Kiallaksſyner fóro epter oc nádo eigi, epter þat ſtukko þeir (i) Eyólfr oc Hraſſi í Eyuna. (k) Ör kom í (l) Þór-

Thorſteinn, Biörn & Rafn, qui a gigantibus familiam trahebat maternam. Liotolfus faber erat ferrarius, ille cum filiis in ſylvam Fellenſem Liotolfsſtadas, unacum illorum amico Viſelle Viſelſtoptis habitante, iter ſuſcepit. Thorunna de Thorunnartoptis mater erat Oddmaris, & nutrix Kiallaki, filii Biörnis Hvalmagii. Olofa filia Thorgrimi de Fello mente capta evadebat, cujus Hraſſius inſimulabatur, ille autem Oddmarem apud ejus lectum deprehendit, qui (Oddmar) (h) ſe in (hujus morbi) cauſa eſſe confitebatur, tunc Thorgrimus illi (Hraſſio) Deildareyam (inſulam) dono dedit. Hraſſius ſe Oddmarem etiam in ſinu Biörnis occiſurum minitabatur, prius quam hic (Biörn) illum (Oddmarem) pecunia data expiaverit. Kiallakus inſula cedere detrectabat. Hraſſius illorum (Kiallaki & filiorum) pecora de ſepimento ex ceſpitibus exſtructo abſtulit, quæ filii Kiallaki perſeqventes non recuperare potuere, poſtea Eyolfus & Hraſſius in inſulam ſe corripuere. Tho-

(g) Rafli 6 *marg.* Hraſſi 4. Hrapſi 6. Rafnſi 7-10.

(h) Sigvallda *impr.* 7. 9.

(i) Eilífr. *impr.*

(k) *ſeqventem periodum omittunt impr.* 7. 9.

(l) Þaninn 4. 6. 8.

(h) *Sigvaldio (retulit.)*

Þórarinn Eilífs (*m*) ſun grás, oc hamadiſt hann. Beörn Hvalmagi vó Beörn Leótólfsſun at leik. Þeir Leótólfr keypto at Oddmari at hann kvæmi Birni (*n*). Kiallaksſyni í færi (*o*), Kiallakr úngi rann epter hanom. Eigi vard Beörn ſóttr fyrr enn þeir tóko ſveininn Kiallak oc vógo hann á Kiallakshvol, hann var þá ſiö vetra. Epter þat ſótto Kiallaksſyner Liótólf oc Þórſtein í jardhús í Fellsſkógum, oc fann Eilífr annann, gekk hann á bak þeim, oc vó þá báda. Hraffi gekk inn á Araſtadi er Kiallakr ſat vid elld at heimbodi; Hraffi var í kvennklædum, hann hió til Kiallaks, enn hann kaſtadi yfer ſic ſkilldi ſínom, oc gekk ſundur handleggr hanns, enn hann vard eigi ſár. Hraffi gekk um dyr þær er váro í veggnom, oc vó Ásbeörn, oc komſt hann ſídan brott. Kiallaks

Thorarinn filius Eiliſi Graris (Griſei) mente captus (furore corripiebatur). Biörn Hvalmagius Biörnem filium Liotolfi ludis occidit. Liotolfus ejusqve (filii) Oddmarem ut Biörnis filii Kiallaki (occidendi) copiam ſibi faceret, pecunia data corrupere. (o) *Kiallakus junior currendo eum (Biörnem) ſecutus eſt. Biörnem, priusqvam puerum Kiallakum, tunc ſeptennem, in Kiallakshvolo occiderant, expugnare non potuere. Poſtea filii Kiallaki Liotolfum & Thorſteinem in domo ſubterranea in ſylva Fellenſi impetebant, Eilifus autem altera (cuniculi) apertura inventa, illos a tergo agreſſus, utrumqve occidit. Hraffius habitu muliebri indutus, & Araſtadas, ubi Kiallakus ad ignem ſedens, convivio interfuit, ingreſſus, Kiallako ictum infligebat, ille autem clypeum obvertebat, ſed lacertus absqve (alio) qvoqvam vulnere, diffringebatur. Hraffius per fores, qvæ in pariete erant, exiens, Asbiörnem occidit & exinde evaſit. Filii Kiallaki*

(*m*) *ita lego qvod* 4-6. 8. *habent* í gras.

(*n*) vid *add.* 4.

(*o*) hann rann 4. 8-10. *impr.* þeir runno 6. *In hac periodo in omnibus exemplaribus tot occurrunt lacunæ & menda, ut ſenſus ægre elici qveat.*

(o) *ille cucurrit*, al. *illi cucurrere.*

Kiallaks ſyner keypto at Þórdi Vifilsſyni at koma Hraſſa í færi, vid þá, hann ſagdi Hraſſa at uxi hanns lægi í kelldo, Þórdr bar ſkiölld hanns, oc er hann ſá Kiallaksſyni, kaſtadi hann ſkilldinom til þeirra; Hraſſi greip Þórd oc kaſtadi hanom ofan fyrer kleyfina oc vard þat hanns bani. Eigi gáto Kiallaksſyner ſótt hann, fyrr enn þeir felldo at hanom vido. Eilífr ſat hiá medan þeir ſótto hann.

Hiörleifr Hörda Kóngr, er kalladr var hinn Kvennſami, hann átti Æſu hina Lióſu, þeirra ſun Ótryggr fader Óblauds, födur Högna hinns Hvíta, födur Úlfs hinns Skiálga. Annar ſun Hiörleifs var Álfr Kóngr er red Álfsrekkum, hanns móder var Hilldur hin Mióſa, dótter Högna í Niardey. Álfr Kóngr var fader Hiörs Kóngs, þeſs er hefndi födur ſíns med Sölva Högnaſyni. Hiör Kóngr heriadi á Biarmaland, hann tók þar at herfángi Liúfino dóttur Biarma Kóngs, hún var epter á Rogalandi, þá er Hiör Kóngr fór í hernat, þá ól hún ſono tvo, het annar Geirmundr enn annar Hámundr, þeir váro ſvarter miöc. Þá ól

Kiallaki Thordum filium Viſellis, ut illis copiam Hraſſii faceret, pretio adduxerunt. Ille Hraſſio taurum ejus in palude (defixum) jacere retulit. Thordus clypeum ejus portans, cum filios Kiallaki videret, clypeum ejus (Raſſii) ad illos conjecit. Hraſſius Thordum arreptum de clivo dejecit, quo & (caſu Thordus) periit. Filii Kiallaki illum (Raſſium) non niſi arboribus deciſis impeditum expugnare potuere. Dum eum impeterent, Eilifus (otioſus) aſſidebat.

Hiörleiſus Rex Hördenſium, cognomine Mulieroſus, in matrimonio habuit Æſam Lucidam, quorum filius erat Otryggus, pater Oblaudi, patris Högnii Albi, patris Ulfi Skialgii. Alter Hiörleifi filius erat Alfus Rex, qui heroibus Alfinis præfuit, ejus mater erat Hilda Mioſa (Tenera) filia Högnii de Niardeya. Rex Alfus pater erat Regis Hiöris, qui una cum Sölvio filio Högnii patrem ultus eſt. Rex Hiör Biarmalandiam bello infeſtavit, ubi Liufinam filiam Regis Biarmenſium cepit, illa Rege Hiöre in expeditione conſtituto in Rogalandia remanſerat, ubi duos enixa eſt filios, alteri nomen impoſitum erat Geirmundus, alteri Hamundus, qui uterque admodum nigricabant. Eodem tempore ejus ancilla

ambátt hennar sun, sá het Leifr, sun Lodhattar þræls. Leifr var hvítr, því skipti Drottníng sveinunum vid ambáttina, oc eignadi sér Leif. Enn er Kóngr kom heim, var hann illa vid Leif, oc kvad hann vera smámannlegan. Næst er Kóngr fór í víking, baud Drottning heim Braga Skálldi, oc bad hann skynia um sveinana, þá váro þeir þrevetrer, hún birgdi þá í stofo hiá Braga, enn fal sic í pallinom. Bragi kvad þetta:

Tveir ero inni
trúi ec bádom vel,
Hámundr oc Geirmundr
Hiörvi borner.
Enn Leifr þridi
Lodhattarsun,
(*p*) fæd at þú hann kona,
fár mano verri.

hann laust sprota á pallinn þann er Drottníng var í. Þá er Kóngr kvam heim sagdi hún hanom þetta oc sýndi hanom syni sína, enn hann letst eigi slíkt heliarskinn set hafa, því váro þeir báder

filium enixa est, cujus nomen Leifus filius Lodhötti servi. Leifus albicabat, unde Regina pueros cum serva permutavit, sibiqve Leifum appropriavit. Rex domum reversus, Leifum, tanqvam pusilli quid præ se ferentem, aversabatur. Rege proxime abhinc in piraticam profecto, Regina Bragium Poëtam ad convivium invitavit, rogavitqve, ut pueros, tunc temporis trimos, observaret, quos in triclinio apud Bragium incluserat, se autem ipsam in tabulato abscondidit. Tunc Bragius seqventem (stropham) recinit:

Duo intus sunt
utriqve bene confido,
Hamundus & Geirmundus
Hiöre nati.
Sed tertius Leifus
filius Lodhötti;
(p) *ne illum educas mulier,*
pauci erunt deteriores.

simulqve tabulatum ubi Regina erat, baculo icit. Illa Regi domum reverso hæc retulit, & filios suos monstravit, ille autem tanta portenta se nunqvam vidisse affirmavit; unde utriqve fratrum idem cognomen (Heliarskinn)

(*p*) fædder ei þann. 9. 10. & 4. 6. marg.

(p) *non enixa es istum.*

báder brædur ſo kallader ſídan. Geirmundr Heliarſkinn vard Herkóngr, hann heriade í veſturvíking, enn átti ríki á Rogalandi. Enn er hann kvam ór hernadi, er hann hafdi lengi á brott verit, þá hafdi Haralldr Kóngr Hárfagri bariſt í Hafúrsfirdi vid Eirek Hörda Kóng, oc Súlka-Kóng af Rogalandi, oc Kiötva hinn Audga, oc fengit ſigur, hann hafdi þá lagt under ſic allt Rogaland, oc rekit þár marga menn af ódulum ſinom, ſá þá Geirmundr eigi ſinn koſt at fá þar ſæmder, hann tók þat þá ráds, at leita (*q*) Íſlands. Til ferdar redſt med hanom Úlfr hinn Skiálgi frændi hanns, oc Steinólfr hinn Lági, ſun Rólfs Herſis af Ögdum, oc Öndóttar ſyſtur Ölvis Barnakarls. Þeir Þrándr Mióbeinn höfdō ſamflot, oc ſtýrdi ſíno ſkipi hvör þeirra, (*r*) Þrándr var ættadr af Ögdum. Þeir tóko Breidafeörd, oc lágo vid Ellidaey, þá ſpurdo þeir at fiördurinn var bygdr hit ſydra, enn lítt edr ekki hit veſtra. Geir-

Q 2

ſkinn) poſtea adhæſit. Geirmundus Heliarſkinn Rex Pirata factus eſt, & piraticam occidentem verſus exercuit, regnum autem in Rogalandia retinuit. Cum autem e piratica, qva detentus diu abfuerat, domum reverſus eſſet, Rex Haraldus Pulcricomus in Hafursfiördo contra Eirikum Regem Hördenſium, & Sulkium Regem Rogalandiæ, & Kiötvium Divitem prælium committens, victoriam reportarat, ille tunc totam Rogalandiam ſibi ſubjecerat, multosqve a prœdiis avitis pepulerat, qvare Geirmundus dignitates recuperandi ſpe deſtitutus (q) *Iſlandiam petendi conſilium arripuit. Societatem itineris cum illo cognatus ejus Ulfus Skialgius, & Steinolfus Lagius (humilis), Rolfi Baronis de Agdis ac Öndottæ ſororis Ölveris Barnakarlis filius, iniere. Hi & Thrandus Miobeinn una navigabant, & ſinguli ſingulis præfuere navibus. Thrandus de Agdis erat oriundus. In Breidafiördum appellebant & apud Ellidaeyam ad anchoras expectabant, tunc meridionalem ſinus oram, occidentalem autem aut parum aut nullatenus inhabitatam eſſe com-*

(*q*) til Íſlandsferdar, redſt med hanom *impr.*

(*r*) *ſecundum Landnam.*

(q) *ad Iſlandiam qværendum ſocietatem cum illo iniit.*

Geirmundr hellt inn á Medalfellsſtrönd, oc nam land (*r*) frá Fábeinsá til Klofaſteina, hann lendti í Geirmundarvogi oc var hinn fyrſta vetur í Búdardal. Steinólfr nam land inn frá Klofaſteinom, enn Úlfr fyrer veſtan fiörd, ſem enn man ſagt verda. Þrándr nam (*t*) eyar fyrer veſtan Bearneyarflóa, oc bió í Flateyu, hann átti dóttur Gíls Skeidarnefs, þeirra ſon var Hergíls Hnappraſs, er bió í Hergílsey. Dótter Hergíls var Þórkatla, er átti Már á Reykiahólum. Hergíls átti (*u*) Þórörnu dóttur Ketells Ílbreids, Íngialldr var ſun þeirra, er bió í Hergílsey; oc veitti Gíſla Súrsſyni, oc fyrer þat gordi Börkr hinn Digri af hanom eyarnar, enn hann keypti Hlíd í Þorſkafirdi, ſun hanns var Þórarin er átti Þórgerdi dóttur Glúms Geiraſunar, oc var þeirra ſun Helguſteinar. Þórarin var med Kiartani í Svínadal þá er hann fell.

comperiebantur. Geirmundus navem introrſum ad Medalfellsſtröndam dirigebat, & territorium a (s) Fabeinſa usque ad Klofaſteinos occupavit. Ille in ſinu Geirmundarvogo appulit, & primam hyemem Budardali tranſegit. Steinolfus territorium introrſum a Klofaſteinis, Ulfus autem ab occidente ſinus, ut poſtea referetur, occupavere. Thrandus inſulas ab occidente Biarneyarfloi occupavit, ille filiam Gilſis Skeidarneſis in matrimonio habuit, quorum filius Hergils Hnappraſs, Hergilſeyæ habitavit. Filia Hergilſis erat Thorkatla uxor Maris de Reykiaholis. Hergils Thorarnam filiam Ketillis Ilbreidi (latæ plantæ pedis) in matrimonio habuit, eorum filius Ingialdus Hergilſeyæ habitavit, & Giſlio Suris filio ſuppetias tulit, quare Börkus Digrius (Craſſus) illi inſulas abjudicavit, ille autem Hlidam in Thorſkafiördo emit. Ejus filius Thorarin Thorgerdam filiam Glumi, filii Geirii, uxorem duxit, quorum filius erat Helguſteinar. Thorarin Kiartani,

(*r*) milli Búdardalsár oc Fábeinsár 6 *marg. cit. Landn.*

(*t*) land *impr.*

(*u*) Þórunni 6.

(s) *inter (amnes) Budardalsa & Fabeinsa,*

fell. Þá bió Þrándr Mióbeinn í Flatey er þeir Oddr Skrauti oc Þórer sun hanns kvámo út, þeir námo land í Þorſkafirdi, beó Oddr í Skógum, enn Þórer fór utan oc var í hernadi. Hann fekk gull mikit á Finnmörk, med hanom váro syner Halls á Hofſtödum, enn er þeir kvámo til Íſlands, kalladi Hallr til gullſins, oc vurdo þar um deilor miklar, af því gordiſt Þorſkfirdingaſaga. Gullþórer bió á Þórisſtödum, hann átti Íngebiörgo dóttur Gíls Skeidarneſs, oc var þeirra ſun (x) Gudmundr. Þórer var et meſta afarmenni.

tani, dum in Svinadalo occuberet, comes adfuit. Thrandus Miobeinn tunc temporis Flateyæ habitavit, ubi Oddus Skrautius ejusqve filius Thorer peregre advenere, illi territorium in Thorſkafiordo occupavere, Oddus Skogis habitavit, Thorer autem peregre profectus, piraticæ vacavit. Ille multum auri in Finmarkia adeptus fuit, tuncqve ei comites adſuere filii Halli de Hofſtadis, cum autem in Iſlandiam reverſi eſſent, Hallus aurum repoſcebat, unde multæ lites, materia hiſtoriæ Thorſkfiordenſium, obortæ ſunt. Gullthorer Thorisſtadis habitavit, ille in matrimonio habuit Ingibiörgam filiam Gilſis Skeidarneſis, eorumqve filius erat Gudmundus. Thorer vir erat admodum violentus.

XX. CAP.

Geirmundi þótti landnám ſitt oflítit, er hann hafdi rauſnarbú oc fiölmennt, ſo hann hafdi áttatígi frelſingea, hann bió á Geirmundarſtödum under Skardi. Geirmundr fór veſtur á Strandir oc nam land frá Ritagnúpi veſtan til Horns, enn þadan

CAP. XX.

Geirmundo territorium a ſe occupatum nimis parvum videbatur, lautam enim & numeroſam habuit rem familiarem, ita ut octoginta ei eſſent liberti, ille Geirmundarſtadis ſub Skardo habitavit. Geirmundus occidentem verſus in Strandas profectus eſt, &

(x) Sigmundr 5.

þadan auſtur til Straumneſs, þar gordi hann fiögur bú, eitt í Adalvík, þat vardveitti ármadr hanns, annat í Kiaransvík, þat vardveitti Kiaran þræll hanns, þridea á almenningom enom veſtrum, þat vardveitti Beörn þræll hanns, er ſekr vard um ſaudatöko, þá er Geirmundr var allr, hanns ſektafe vurdo almenningar. Fiórda bú átti Geirmundr í Bardsvík, þat vardveitti Atli þræll hanns, oc hafdi hann tólf þræla under ſer. Enn er Geirmundr fór medal búa ſinna, þá hafdi hann jafnan áttatígi manna, hann var ſtóraudigr at lauſafe oc hafdi of kvikfeár. Sva ſegea menn at ſvín hanns gengi á Svínaneſi, enn ſauder (a) á Hiardarneſi, enn hann hafdi ſelför í Bitru. Sumer ſegea hann hafi oc átt bú í Selárdal á Geirmundarſtödum í Steingrímsfirdi. Þat ſegea vitrir menn at hann hafi göfgaſtr verit allra landnámsmanna á Íſlandi, enn lítt átti hann deilur her vid adra menn, því hann kvam

& territorium a Ritagnupo ab occidente Hornis, indeqve orientem verſus usqve ad Straumneſum occupavit, ibiqve qvatuor inſtituit villicationes, unam in Adalvikia, qvam qvæſtor ejus procuravit, alteram Kiaransvikiæ cui ſervus ejus Kiaran præfuit, tertiam in territoriis publicis occidentalibus, cujus curam geſſit Biörn ejus ſervus, qvi poſt obitum Geirmundi furti ovium reus peragebatur, multaqve, qvam dedit, in paſcua publica collata fuit. Qvartam villicationem Geirmundus Bardsvikæ habuit, cui ſervus ejus Atlius, qvi & duodecim ſervis præfuit. Cum autem Geirmundus ab una ad alteram ſuam villicationem iter faceret, octoginta ſemper viris ſtipatus erat. Ille rerum mobilium prædives, magnam pecorum copiam poſſedit. Porcos ejus in Svinaneſo, (lingva ſuum) & oves in Hiardarneſo (lingva gregis) in paſcuis fuiſſe communis fama eſt, magalia autem æſtiva in Bitra habuit. Sunt & qvi illum adhuc unam villicationem in Selardal Geirmundarſtadis in Steingrimsfiördo habuiſſe dicant. Viri qvidem ſapientes hunc omnium Iſlandiæ occupatorum nobiliſſimum fuiſſe aſſerunt, nec tamen,

(a) Saudaneſi *impr.*

kvam helldur gamall út. Þeir Kiallakr deilldo um land þat er var medal Klofninga oc Fábeinsár, oc börduft á ekrunum fyrer utan Klofninga, þar villdo hvörutveggi fá, þar veitti Geirmundi betur. Þeir Beörn Auftræni oc Veftar af Eyri fættu þá. Þá lendi Veftar í Veftarsnefi, er hann fór til fundarins. Geirmundr fal fe mikit í Andarkelldo under Skardi, hann átti (*b*) Herdísi dóttur Gauts Gautreksfunar ens Örva, þeirra dótter Ýr, er átti Ketell, þeirra fun Þórhallr, oc Oddi, fader Hallvarar, er átti Börkr fun Þórmóds Þióftarsfunar. Sídan átti Geirmundr Þórkötlu dóttur Ófeigs Þórolfsfunar, þeirra börn Örn oc Geirrídur (*c*). Geirmundr andadift

tamen, eo quod ætate provectus huc venerat, multis litibus implicatum fuisse. Cum Kiallako lites habuit de territorio, quod est inter Klofningos & Fabeinsa, præliumque in agris extra Klofningos, ubi uterque sementem facere voluere, commissum est, ibi Geirmundus superior evasit. Biörn Orientalis & Vestar de Eyra inter illos pacem conciliabant, Vestar ad conventum tendens, tunc ad Vestarsnesum appulit. Geirmundus multum pecuniæ in (paludem) Andarkeldam sub Skardo abdidit, ille in matrimonio habuit Herdisam, filiam Gauti, filii Gautreki Örvii (liberi), quorum filia Yra Ketelli nupsit, eorum filii Thorhallus & Oddius, pater Hallvöræ, quam Börkus, filius Thormodi, filii Thiostaris, in matrimonio habuit. Geirmundus postea Thorkatlam filiam Ofeigi, filii Thorolfi, uxorem duxit, eorum liberi Örn & Geirrida (c). *Geir-*

(*b*) Herrídi *impr.* 5. 7. Herri 4.

(*c*) oc Gunnhilldur. Dótter Geirmundar oc Þórkötlu var Ýr móder Odda, födur Þórbearnar, födur Þórgerdar, módor Odda, födur Þórálfs, födur Hallbero, módur Halls, födur Þúrídar, módur Halldóru er átti Markús Þórdarfun. *add.* 6.

(c) *& Gunnhillda. Filia Geirmundi & Thorkatlæ erat Yra mater Oddii, patris Thorbiörnis, patris Thorgerdæ, matris Oddii, patris Thoralfi, patris Hallberæ, matris Halli, patris Thuridæ, matris Halldoræ, quam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius.*

andadist á Geirmundarstödum, oc er hann heygdr oc lagdr í skip þar útí skóginn frá gardi. Geirmundr gaf Rólfi Kiallaksfyni vin sinom bústad at Ballará; hanns sun var Íllugi hinn Raudi, oc Sölvi fader Þórdar, födur Sölva, födur Þórdar, födur Magnúsar, födur Solva, födur Páls Prests i Reykiahollti.

Geirmundus Geirmundarstadis decessit, & tumulatus est, naviqve impositus, in sylva extra sepimentum. Geirmundus Rolfo, filio Kiallaki, amico suo habitaculum Ballara dedit, ejus filii erant Illugius Randius (Rufus), & Sölvius pater Thordi, patris Magni, patris Sölvii, patris Pauli sacerdotis de Reykiaholto.

XXI. CAP.

Steinólfr hinn Lági sun Rólfs Hersis af Ögdum (*a*) nam land (*b*) inn frá Klofasteinom til (*c*) Griótvallarmúla oc beó í Fagradal á Steinólfshialla (*d*). Hann gekk inn á feallit oc sá þar fyrer innan dal mikinn, vaxinn allann vidi, hann sá eitt riódur í dal þeim, þar let hann bæ gora oc kalladi Saurbæ, þvíat þar var mýrlendt miöc, oc sva kalladi hann allann dalinn, þat heiter nu Torfnes er bærinn

CAP. XXI.

Steinolfus Lagius (Humilis) filius Rolfi Baronis de Agdis (a), *territorium* (b) *intra Klofasteinos usqve ad Griotvallar mulium occupavit, & Steinolfshialli in Fagradalo habitavit* (c). *Ille in interiora loca montana tendens, magnam vallem sylva consitam vidit, vidit quoqve in eadem valle locum arboribus carentem, ubi villam exstrui fecit, cui, ut & totæ valli nomen Saurbæ (villa lutosa) imposuit, erat enim locus valde palu-*

(*a*) oc Öndóttar systur Ölvis Barnakarls *add.* 6.

(*b*) milli Búdardalsár oc Tialldanefs 6 *marg. cit. Landn.*

(*c*) Griótármúla *A.*

(*d*) Þadan ero Fagurdæler komner *add.* 6. *marg. cit. Landn.*

(a) *& Öndottæ sororis Ölveris Barnakarlis.*

(b) *inter Budardalsa & Tialdanesum.*

(d) *inde Fagurdalenses oriundi sunt.*

bærinn var gorr. Steinólfr átti Eyrnýu Þidrandadóttur. Þórsteinn Búandi var ſun þeirra, enn Arndís hin Audga var dótter þeirra, móder Þórdar, födur Þórgerdar, er Oddr átti; þeirra ſun var Rafn Hlimreksfari, er átti Vígdísi dóttur Þórarins Fílsennis, þeirra ſun var Snortr, fader Jódísar, er átti Eyólfr Hallbearnarſun, þeirra dótter Halla, er átti Atli Tannaſun, þeirra dótter Íngvilldur, er átti Snorri Húnbogaſun. Steinólfi hurfu ſvín þriú, þau funduſt tveim vetrom ſídar í Svínadal, oc váro þá þriátío ſaman. Steinólfr nam oc Steinólfsdal í Króksfirdi.

paludoſus; Torſnes (interamnium ceſpitoſum) hodie appellatur locus ubi villa exſtructa eſt. Steinolfus Eyrnyam, filiam Thidrandii, uxorem duxit, quorum filius erat Thorſteinn Buandius (villicans), filia autem Arndiſa Audga (Opulenta), mater Thordi, patris Thorgerdæ, quam in matrimonio habuit Oddus, eorum filius erat Rafn Limrecipeta, qvi Vigdiſam, filiam Thorarinis Filsenni, uxorem duxit, eorum filius erat Snortus, pater Jodiſæ, uxoris Eyolfi, filii Hallbiörnis, eorum filia Halla, quæ Atlio, filio Tannii, nupſit, eorum filia erat Ingvilda, Snorrio filio Hunbogii, matrimonio juncta. Steinolfus tres porcos amiſerat, quos biennio poſt in Svinadalo, (valle ſuum) & tunc qvidem numero triginta, repperit. Steinolfus etiam (vallem) Steinolfsdal in (ſinu) Kroksfiordo occupavit.

Slettubeörn het madr, hann átti Þúrídi dóttur Steinólfs ens Lága, hann nam med rádi Steinólfs enn veſtra dal í Saurbæ upp frá Þverfelli, hann beó á Slettubearnarſtödum, hanns ſun var Þiódrekr (*e*), er átti Arngerdi dóttur Þórbearnar

R

Vir erat nomine Slettubiörn, qui in matrimonio habuit Thuridam, filiam Steinolfi Lagii (Humilis), & ex conſilio Steinolfi vallem occidentalem in Saurbæ ſupra Thverfellum occupavit, ac Slettubiarnarſtadis habitavit. Ejus filius Thiodrekus (e) *in*

(*e*) er úngr kom til Íſlands, hann nam Saurbæ allann midli Tialldaneſs oc Múlafells, oc beó under Hóle; *add. 6.*

(e) *qui in prima juventa in Islandiam venit. Ille totum Saurbæ inter Tialldanes & Mulafell occupavit, & Holi habitavit.*

bearnar Skialldabearnarſunar, þeirra ſun var Víga-Sturla er bæinn reiſti á Stadarhvoli, oc Knöttr fader Ásgeirs, oc Þórbeörn, oc Þiódrekr, er borgin er vidkend á Kollafeardarheide (*f*). Þiódreki Slettubearnarſyni þótti ofþraungt í Saurbæ, því redſt hann til Íſafeardar, þar gordiſt ſaga þeirra Þórbearnar oc Hávardar Hallta.

in matrimonio habuit Arngerdam, filiam Thorbiörnis, filii Skialdabiörnis; eorum filius Vigaſturla villam Stadarhvolenſem exſtruxit, ac Knöttus, pater Asgeiris, & Thorbiörn, ac Thiodrekus, de quo ſolida ſaxorum congeries in teſqvis Kollafiordenſibus nomen trahit (f). *Thiodreko filio Slettubiörnis territorium Saurbæenſe nimis anguſtum videbatur, hinc in Iſafiördum demigravit, ubi ea qvæ in illius & Havardi Halltii (Claudi) hiſtoria referuntur, accidere.*

Ólafr Belgr er Ormr enn Mióſi rak á brott ór Ólafsvík nam Belgsdal, oc beó á Belgsſtödum, þeir Þiódrekr ráko hann brott. Sídan nam hann inn frá Griótvallarmúla oc beó á Ólafsdal, hanns ſun var Þórvalldr, ſá er ſaudatöko ſelldi á hendur Þórarni Giallanda, Ögmundi Völuſteinsſyni, fyrer þat vó hann Ögmund á Þoſkafeardarþíngi.

Olafus Belgus (follis) qvem Ormus Miofius (Gracilis) de Olafsvika expulerat, (vallem) Belgsdal occupavit, & Belgſtadis, usqve qvo Thiodrekus cum ſuis illum abegere, habitavit. Territorium poſtea intra Griotvallarmulium occupavit & Olafsdali habitavit, ejus filius erat Thorvaldus, qvi Ögmundo filio Völoſteinis actionem vervecum furto ablatorum Thorarini Giallandio intentatam commiſit, qvare hic Ögmundum in foro Thoſkafiordenſi interfecit.

Gíls Skeidarnef nam Gílsfeörd midlom Ólafsdals oc (*g*) Króksfeardarmúla,

Gils Skeidarnef (ſinum) Gilsfiörd inter Olafsdalum & (g) *Kroksfiardarmulium occupa-*

(*f*) Son Sturlu var Þórdr, fader Þórídar *add. 6.*
(g) Kroſsfeardarmúla, enn fyrr nordan til móts vid Ulf enn Skiálga. *6.*

(f) *Filius Sturlæ erat Thordus pater Thoridæ.*
(g) *Kroſsfiardarmulium, ſed prius a ſeptentrione usqve ad territorium Ulfi Skialgii.*

múla, hann beó at Kleifom, hanns ſun var Hedin, fader Halldórs Garpsdals Goda, födur Þórvalds í Garpsdal, er átti Gudrúnu Óſvífursdóttur.

occupavit, & Kleiſis habitavit, ejus filius erat Hedin, pater Haldoris Prætoris Garpsdalenſium, patris Thorvaldi de Garpsdalo, qvi Gudrunam Oſviſuris filiam in matrimonio habuit.

XXII. CAP.

Þórarin Krókr nam Króksfeörd til Hafrafells frá Króksfeardarneſi, hann deilldi um Steinólfsdal vid Steinólf enn Lága, oc rere epter hanom vid (*a*) tío menn, er hann fór ór ſeli med (*b*) ſiöunda mann, þeir bördoſt vid Fagradalsárós á eyrinni, þá kvámo menn til frá húſi at heálpa Steinólfi, þar fell Þórarin Krókr oc þeir feórir, enn ſiö af Steinólfi, þar ero kuml þeirra.

Ketill Ílbreidr nam Beruſeörd, ſun Þórbearnar Tálkna, hanns dótter var Þórarna er átti Hergíls Hnappraſs ſun Þrándar Mióbeins. Íngialldr het ſun þeirra

CAP. XXII.

Thorarin Krokus (*uncus*) *Kroksfiördum usqve ad Hafrafellum, inde a Kroksfiardarneſo, occupavit, & de* (*valle*) *Steinolſsdal lites cum Steinolfo Humili habuit, cumqve cum* (a) *ſex comitibus a magaliis æſtivis revertentem ipſe* (b) *decimus* (*ſuorum*) *remigando perſecutus eſt, præliumqve in ora prope oſtium amnis Fagradalſa commisſum eſt, qvidam tunc domo in auxilium Steinolfi advenere, ibi Thorarin Krokus & qvatuor ejus comitum, Steinolfi autem ſeptem cecidere, ibi tumuli eorum* (*adhuc*) *ſunt conſpiciendi.*

Ketell Ilbreidus (*Panſa*), *filius Thorbiörnis Talknii, Beruſiördum occupavit, ejus filia erat Thorarna, uxor Hergilſis Hnappraſſis, filii Thrandi Miobeinis; Ingialdus*

(*a*) tuttugu 5.

(*b*) áttunda *impr.*

(a) *viginti.*

(*b*) *octavus.*

þeirra ſem fyrr ſegir. Hergíls var fader Þórarins er átti Þórgerdi, dóttur Glúms Geiraſunar, þeirra ſun var Helgu-Steinar. Þrándr Mióbeinn átti dóttur Gíls Skeidarneſs, þeirra dótter var Þórarna, er átti Rólfr ſun Helga enns Magra. Þórbeörg Knarrarbrínga var (*c*) önnur dótter Gíls Skeidarneſs (*d*). Herfinnr het ſun hanns, er beó í Króksfirdi.

gialdus nomen eorum erat filio, ut antea relatum eſt. Hergils pater erat Thorarinis, qvi Thorgerdam filiam Glumi Geirii filii, in matrimonio habuit, eorum filius erat Helgu-Steinar. Thrandus Miobeinn filiam Gilſis Skeidarneſis in matrimonio habuit, eorum filiam Thorarnam Rolfus, filius Helgii Macri, uxorem duxit (c). *Altera Gilſis Skeidarneſis filia erat Thorbiörga Knarrarbringa* (d). *Herfinnus nomen erat filio (Gilſis), qvi Kroksfiördi habitavit.*

Úlfr hinn Skiálgi ſun Högna ens Hvíta (*e*) nam Reykeanes allt midlom Þorſkafeardar oc Hafrafells, hann átti Beörgo dóttur Eyvindar Auſtmanns, ſyſtur Helga enns Magra, þeirra ſun var Atli enn Raudi, er átti Þórbeörgo (*f*) ſyſtur Steinólfs enns Lága, þeirra ſun var Már á Reykhólum er átti Þórkötlu dóttur

Ulfus Skialgius filius Högnii Albi (e) *totum (promontorium) Reykianes, inter Thorſkafiördum & Hafrafellum occupavit, ille Biörgam, filiam Eyvindi Oſtmanni, ſororem Helgii Macri, in matrimonio habuit, eorum filius Atlius Raudius (Rufus) Thorbiörgam* (f) *ſororem Steinolfi Humilis uxorem duxit. Eorum filius erat Mar de Reykholis, qvi Thorkatlam, filiam Hergilſis Knappraſſis, in matrimonio habuit, eorum filius*

(*c*) þeirra *impr.* 9. 10.

(*d*) fór af Rogalandi fyrer úfridi Harallds hinns Hárfagra til Íslands, oc nam land á milli Berufiardar oc Þorſkafiardar *add.* 6.

(*e*) hana átti Jörundr *add.* 6.

(*f*) dóttur 6.

(c) *eorum.*

(d) *Propter violentiam Haraldi Pulchricomi, de Rogalandia in Islandiam, transmigravit, & territorium inter Berufiörd & Thorſkafiörd occupavit.*

(e) *illam in matrimonio habuit Jörundus.*

(f) *filiam.*

dóttur Hergíls Hnappraſs, þeirra ſun var Ari, hann vard ſæhafi til Hvítra Manna lands, þat kalla ſumer Írland et Mikla, þat liggur veſtur í haf nær Vínlandi hino góda, þat er köllud ſex dægra ſigling veſtur frá Írlandi, þadan nádi Ari eigi i brott at fara, oc var þar ſkírdr. Frá þeſſu ſagdi fyrſt Rafn Hlimreksfari, er lengi hafdi verit í Hlimreka á Írlandi, ſva kvad Þórkell Geitisſun ſegea Íſlendſka menn, þá er heyrt höfdo ſegea Þórfinn Jarl í Orkneyum, at Ari hafdi kendr verit á Hvítra manna landi, oc nádi eige brott at fara, enn var þar vel virdr. Ari átti Þórgerdi dóttur Álfs í Dölum, þeirra ſun var Þórgíls, Gudleifr oc Íllugi, þat er Reyknefingakyn (*g*). Jörundr het ſun Úlfs enns Skiálga, hann átti Þórbeörgu Knarrarbríngu, þeirra dótter var

Þiód-

filius erat Arius, qui ad Terram Hominum Alborum, quam quidam Hiberniam Magnam appellant, in itinere maritimo delatus fuit, hæc in oceano, occidentem verſus, prope Vinlandiam Bonam ſita eſt, quo ſex nycthemeriorum navigatio de Hibernia occidentem verſus eſſe fertur; inde Arius revertendi copiam non habuit, ibique baptizatus eſt. Hæc Rafn Limrecipeta, qui Limreci in Hibernia diu commoratus fuerat, primus retulit. Thorkell Geiteris filius ita viros Iſlandos, qui Thorfinnum Comitem Orcadenſium referentem audierant, aſſeruiſſe ajebat, Arium, in Alborum Hominum Terra, recognitum fuiſſe, nec diſcedere potuiſſe, honorifice tamen ibi habitum. Arius Thorgerdam, filiam Alfi de Dalis, in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorgils, Gudleifus & Illugius, hæc eſt gens Reyknefia (g). *Jörundus nomen erat filio Ulfi Skialgii, qui Thorbiörgam Knarrarbringam uxorem duxit, eorum filiam Thiodhildam Eirikus Raudius (Rufus) in matrimonio habuit,*

(g) Þórgíls var fader Ara, födur Hallberu, módur Þórgíls, födur Hallberu, módur Haralldз, födur Þurídar, módur Hallberu er Marcús Þórdarſun átti *add. 6.*

(g) *Thorgils erat pater Arii, patris Hallberæ, matris Thorgilſis, patris Hallberæ, matris Haraldi, patris Thuridæ, matris Hallberæ, quam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius.*

Þiódhilldur er átti Eirekr Raudi, þeirra ſun Leifr enn Heppne á Grænlandi (*h*). Jörundr het ſun Atla hinns Rauda, hann átti Þórdíſi dóttur (*i*) Þórgeirs Sudu, þeirra dótter var Oddkatla, er átti Þórgíls Kollsſun. Jörundr var oc fader Snorra.

habuit, qvorum filius erat Leifus Heppinn (Fortunatus) in Grœnlandia (h) *Filius Atlii Raudii (Rufi) nomine erat Jörundus, qvi Thordiſam, filiam Thorgeiris Sudæ, in matrimonio habuit, eorum filia Oddkatla, Thorgilſi filio Kolli, nupſit. Jörundus etiam erat pater Snorrii.*

XXIII. CAP.

Hallſteinn ſun Þórólfs Moſtrarſkeggs nam Þorſkafeardarſtrönd (*a*) oc beó á Hallsſteinsneſi. Hann blótadi þar til þeſs, at Þór ſendi hanom öndvegisſúlor, oc gaf þar til ſun ſinn, epter þat kvam tre á land hanns, þat var ſextío oc þriggia álna lángt, oc tveggea fadma digurt, þat var haft til öndvegisſúlna, oc þar váro afgordar (*b*) öndvegisſúlurnar á hverom

CAP. XXIII.

Hallſteinn filius Thorulfi Moſtrarſkeggis littus Thorſkafiördenſe (a) *occupavit, & Hallſteinsneſi habitavit. Sacrificium ibi inſtituit, ut Thor illi columnas ſedis primariæ mitteret; filiumqve ſuum hunc in finem dedit, territorio poſtea ejus arbor, ſexaginta tres ulnas longa, & duas orgyas craſſa, affluebat, qvæ columnis ſedium primariarum adhibita fuit, indeqve columnæ tales, in qvovis* (b) *prædio, per ſinus transverſos, con-*

(*h*) Sídar átti Þórbeörgu Þórbeörn enn Haukdælſke, bróder Jórunnar Biarnadóttur er átti Höſkulldr í Laxárdal *add.* 6.

(*i*) Þórgíls 6.

(*a*) hina nyrdri til móts vid Ulf *add.* 6.

(*b*) öndvegisſúlur nær 6.

(h) *Poſtea Thorbiörgam Thorbiörn Haukdalenſis uxorem duxit, frater Jorunnæ Biarnii filiæ, qvam in matrimonio habuit Höſkuldus de Laxardalo.*

(a) *ſeptentrionalem, usqve ad territorium Ulfi.*

(b) *ferme.*

hverom bæ um Þverfiördo, þar heiter nú Grenitresnes er tret kvam á land. Hallſteinn hafdi heriat á Skotland, oc tók þar þræla þá er hann hafdi út, (*) þá ſendi hann til ſalltgördar í Svefneyar, þar höfdu þeir Hallſteinn þrælahag (c) fram. Hallſteinn átti (d) Óſk dóttur Þórſteins Rauds, þeirra ſun var Þórſteinn, er fann ſumarauka. Sun Þórſteins Surts var Þórarin, enn dótter Þórdís, er átti Þórkell Trefill, oc Óſk, er átti Steinn Miöcſiglandi, Þórſteinn Hvíti het ſun þeirra. Sámr het ſun Þórſteins Surts óſkilgetinn, hann deilldi um arf Þórſteins vid Trefil, þvíat hann villdi hallda í hendur börnum Þórarins.

conſiciebantur; locus quo lignum in terram ejiciebatur, hodie Grenitresnes (promontorium ligni abietini) appellatur. Hallſteinn Scotiam bello infeſtarat, ibiqve ſervos captos peregre advexerat, illos Svefneyas, ubi Hallſteinn cum ſuis mancipiorum utebatur opera, ad ſal conficiendum, miſit. Hallſteinn Oſkam filiam Thorſteinis Raudii (Rufi) in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorſteinn, qvi epactas æſtatis invenit. Filius Thorſteinis Surti (Nigri) erat Thorarin, filia autem Thordiſa, uxor Thorkelis Trefelis, & Oſka uxor Steinis Miöcſiglandii, eorum filius erat Thorſteinn Hvitius (Albus). Samus nomen erat filio Thorſteinis Surti (nigri) notho, qvi de hæreditate Thorſteinis litem habuit cum Trefele, eo qvod hic hæreditatem filiis Thorarinis reſervatam voluit.

Þórbeörn Loki het madr, ſun Bödmóds ór Skut, hann fór til Íſlands, oc nam Diúpafeörd oc Grónes (e) til Gufufiardar. Hanns ſun var Þórgíls á Þór-

Thorbiörn Lokius nomen erat viro, filio Bödmodi de Skuto, qvi in Islandiam transmigrans, Diupafiördum ac Gronesum (e) *usqve ad Gufufiördum, occupavit.* (f) *Ejus*

(*) *ſecundum Landnamam.*

(c) vid *impr.* 8-10.

(d) Öſku *A.*

(e) til móts vid Hallſtein oc Gufu *add.* 6.

(e) *usqve ad territorium Hallſteinis & Gufæ.*

(f) *Filio Thorſteno obtigit prædium Thorſteinisſtad in eodem ſinu, uxorem Thorridam ille*

Þórgilsstödum í Diúpafirdi, fader Kolls er átti Þurídi Þóris dóttur, Halladarsunar Jarls, Rögnvalldssunar Mærajarls. Þórgils var sun þeirra er átti Óttköttlu, dóttur Jörundar Atlasunar enns Rauda, (g) þeirra sun var Jörundr, hann átti Hallvegu dóttur Odds Ýrarsunar oc Ketells Gufu. Snorri (h) var Jörundarsun er átti Ásnýu dóttur Víga-Sturlu, þeirra sun var Gíls er átti Þórdísi Gudlögsdóttur, oc dóttor Þórkötlu Halldórsdóttur, Snorrasunar Goda, enn sun Gíls var Þórdr er átti Vígdísi Svertíngsdóttur, þeirra sun var Hvamm-Sturla.

Ejus filius erat Thorgils de Thorgilsstadis in Diupafiördo, pater Kolli, qvi Thuridam, filiam Thoreris, filii Halladi Comitis, filii Rögvaldi Comitis de Mæria, in matrimonio habuit. Thorgils eorum filius Ottkatlam, filiam Jörundi, filii Atlii Raudii (Rufi), uxorem duxit, (g) quorum filius Jörundus, Hallveigam, filiam Oddi, filii Yræ & Ketillis Gufæ, in matrimonio habuit. Snorrius, (h) filius Jörundi, Asnyam, filiam Viga-Sturlæ, in matrimonio habuit, quorum filius Gils, Thordisam, filiam Gudlogi & Thorkatlæ, filiæ Haldoris, filii Snorrii Prætoris, uxorem duxit; filius autem Gilsis erat Thordus, qvi Vigdisam, filiam Svertingi, in matrimonio habuit, eorum filius erat Hvamsturla.

XXIV. CAP.

Ketill Gufa het madr, Órlýgssun, Bödvarssunar, Vigsterkssunar. Órlýgr átti

CAP. XXIV.

Vir erat nomine Ketell Gufa filius Örlygi, filii Bödvaris, filii Vigsterki. Örlygus,

ille nactus est, Rögnvaldo Barone de Moere Norvegiæ, oriundam. Vendicavit sibi idem ille Thorstenus sinus Gufufiörd & Kollafiörd, ut & isthmum Skálanes. A.

(g) Jörundr átti Þórdísi Þórgeirsdóttur *add.* 6.

(h) hinn Kynsæli er átti margt barna *add.* 6.

(g) *Jörundus Thordisam filiam Thorgeiris in matrimonio habuit.*

(h) *Kynsæll (prosapia felix) qvi multos progenuit liberos.*

átti Signýu Óblaudsdóttur, systur Högna hinns Hvíta. Ketell sun þeirra kvam út síd landnámatídar, hann hafdi verit í vesturvíking oc haft af Írlandi þræla Írska, het einn Þórmódr, annar Flóki, þridie Kóri, fiórdi Svartr, oc Skorrar tveir. Ketell tók Rosmhvalanes, sat hann þar hinn fyrsta vetur at Gufuskálum, enn um varit fór hann inn á Nes oc sat á Gufunesi. Annan vetur hlópo þeir Skorri hinn elldri oc Flóki á brott frá hanom, med konór tvær oc fe mikit, þeir váro á laun í Skorradal í Skorrahollti, enn þeir váro drepner í Flókadal oc Skorradal. Ketell fekk engann bústad á Neseno, oc fór hann inní Borgarfiörd, oc sat hinn þridia vetur at Gufuskálum vid Gufuá, fiórda vetur sat hann á Sniófellsnesi at Gufuskálum. Snemma um varit fór hann vestur um Breidafiörd at leita ser lands, þá var hann á Geirmundarstödum, þá bad hann Ýrar dóttur Geirmundar, oc fekk hennar, oc vísadi Geirmundr þá Katli til landa fyrer vestan fiörd. Þrælar Ketells hlópo brott af Snæfellsnesi, oc kvámo fram um nótt á Lambastödum, þar beó þá Þórdr sun

S

Örlygus Signyam, filiam Oblaudi, sororem Högni Albi, in matrimonio habuit. Eorum filius Ketell, tempore occupationis vergente, peregre advenit, ille piraticam occidentem versus exercuerat, & servos Hibernos (in) Hibernia (captos) advexerat, primum nomine Thormodum, secundum Flokium, tertium Korium, qvartum Svartum, & Skorrios duos. Ketell ad Rosmhvalanesum appulit, primamqve hyemem Gufuskalis transegit, vere autem seqvente Nesum transmigravit, & Gufunesi commoratus est. Altera hyeme Skorrius senior & Flokius, duas mulieres & ingentem pecuniam auferentes, ab illo aufugere, illi in Skorraholto, qvod in Skorradalo est, latebant, in Flokadalo autem & Skorradalo occisi sunt. Ketell in promontorio nullius habitaculi copiam nactus, tertiam hyemem Gufuskalis apud Gufuá, qvartam autem Gufuskalis in Sniofellsneso, transegit. Primo vere occidentem versus per Breidafiördum ad territorium qværendum pergebat, tunc Geirmundarstadis commoratus, Yram filiam Geirmundi uxorem sibi expetiit, eamqve duxit, Geirmundus autem Keteli territoria ab occidente sinus monstravit. Servi Ketelis ab eo in Snæfellsneso aufugerant, & noctu Lambastadas pervenere, ubi tunc Thordus, filius Thor-

ſun Þórgeirs Lamba oc þórdíſar Ýngvarsdóttor (*i*) ſyſtur Egils Skallagrímsſunar. Þrælarner báro þar elld at húſom oc brendo Þórd inni oc hión hanns öll. Þeir bruto þar upp giörvibúr oc tóko vöro mikla oc lauſafe, ſídan ráko þeir heim hroſs oc klyfiodo oc ſnero á leid til Álptaneſs. Lambi hinn Sterki ſun Þórdar kvam af þíngi. Um morgunin er þeir váro nýfarner á brott, fer hann epter þeim, oc menn med hanom, enn er þrælarner ſeá þat, liόp ſinn veg hvör þeirra, þeir tóko Kóra í Koraneſi, enn ſumer gengo á ſund. Svart tóko þeir í Svartsſkeri, enn Skorra í Skorraey fyrer Mýrum, enn Þórmód útí Þórmódsſkeri, þat er vika undan landi. Ketell Gufa nam Gufufeörd oc Skálanes til Kollafeardar. Þau Ketell oc Ýr átto tva ſuno, annar var Þórhallr fader Hallvarar er átti Börkr ſun Þórmódar Þióſtarsſunar. Annar var Oddi er átti Þórlaugu Rólfs dóttur frá Ballará oc (*k*) Þúrídar

Thorgeiris Lambii, & Thordiſæ, filiæ Yngvaris (i), *ſororis Egilis Skallagrimi filii, habitabat. Servi ignem ædibus admoventes, Thordum cum tota ejus familia combuſſere. Armamentarium ibi effringentes ingentem inde mercium & rerum mobilium copiam abſtulere, eqvis poſtea domum coactis & ſarcinatis, Alptaneſum tendebant. Lambius Sterkius (Robuſtus) filius Thordi de foro venit. Ille tempore matutino ſubſecuto, ſtatim poſt eorum abitum, una cum qvibusdam comitibus eos perſeqvebatur, qvod ſervi animadvertentes, undeqvaqve diſperſi ſunt. Korium in Koraneſo deprehendebant, qvidam autem natatui ſe dedere. Svartum in Svartsſkero (ſcopulo Svarti), Skorrium vero in Skorraeya (inſula Skorrii) e regione Myrarum, & Thormodum in Thormodsſkero (ſcopulo Thormodi) milliare a continente diſtante, deprehendebant. Ketell Gufa Gufufiördum & Skalaneſum, usqve ad Kollafiördum, occupavit. Ketell ex Yra duos filios ſuſcepit, alter erat Thorhallus, pater Hallvaræ, qvam Börkus, filius Thormodi, filii Thioſtaris, in matrimonio habuit. Alter erat Oddius, qui Thorlaugam, filiam Rolfi de Ballara, &* (k) *Thuridæ, filiæ Val-*

(*i*) módurſyſtur *G.*
(*k*) Þúrídi *impr.*

(i) *materteræ.*
(k) *Thuridam.*

ídar dóttur Valþiófs Örlýgsſunar frá Eſiobergi.

Valthiofi, filii Örlygi de Eſiobergo, uxorem duxit.

XXV. CAP.

(*a*) Hofkolli Hróalldsſun nam Kollafeörd oc Kvígandanes, oc Kvígandisfeörd oc ſelldi ymſom mönnom landnám ſitt, enn hann fór í Laxárdal á Höſkulldsſtadi (*b*), hann var kalladr Dalakollr. Hanns ſun var Höſkulldr er átti Hallfrídi dóttur Bearnar, er nam Bearnarfeörd fyrer nordan Steingrímsfeörd, þeirra ſun var Þórleikr, fader Bolla, er átti Gudrúnu Oſvífursdóttur.

(*c*) Kniúkr ſun Þórólfs Sparar er út kvam med Örlýgi er kalladr var (*d*) Neſiakniúkr, hann nam nes öll til Bardaſtrandar frá Kvígandafirdi (*e*), hann átti Eyu, dóttur Íngiallds Helgaſunar enns Magra,

CAP. XXV.

Hofkollius filius Hroaldi, Kollafiördum & Kvigandaneſum & Kvigandafiördum, occupavit, territorium a ſe occupatum variis vendidit, ipſe autem (b) *Höſkuldsſtadas in Laxardalo demigravit, & Dalakollus appellatus eſt. Ejus filius Höſkuldus, Hallfridam filiam Biörnis, qvi Biarnarfiördum a ſeptentrione Steingrimsfiördi occuparat, uxorem duxit, qvorum filius erat Thorleikus, pater Bollii, qvi Gudrunam filiam Oſvifuris in matrimonio habuit.*

Kniukus filius Thorolfi Spöris, qvi una cum Örlygo peregre advenerat, ſub nomine Neſiakniuki innotuit, & omnia (e) *promontoria, a Kvigandafiördo, usqve ad Bardaſtrandam, occupavit, ille in matrimonio*

(*a*) *ſecundum Hauksbók.*

(*b*) er hann kvongadeſt *add.* 6.

(*c*) Knútr *impr.* 4. 5. 8-10. Hnútr. 11.

(*d*) Neſiaknútr *impr.*

(*e*) mille Kvígandafeardar oc Kiálkafeardar, oc beó í Kollsvík. 6.

(b) *cum uxorem duceret.*

(e) *inter Kvigandifiörd & Kialkafiörd & in Kollsvik habitavit.*

Magra, þeirra börn Einar, fader Steinólfs Birtings, födur Salgerdar, módur Bárdar ens Svarta, oc Eyólfr, er var (*f*) Stiúpfader (*g*) þórbeargar Kolbrúnar Glúmsdóttur, er þórmódr orti um. þórgrímr var oc Eyólfsſun fader Íngvilldar, er átti Úlfhedinn á Vídemýri. Dótter Nefiakniúks var þóra, móder Mýrakniúks í Dírafirdi, hann var fader þórgauts, födur Steinólfs, födur þórkells oc Höllu, módur Steinunnar, módur Rafns Sveinbearnarſunar, oc Herdísar er átti Hallr Gifforarſun lögmadr. Dótter Rafns var Steinunn, móder Herra Rafns, oc Herdís er Svarthöfdi Dugfúsſun átti. þeirra ſun Óli, er átti Salgerdi Jónsdóttur, þeirra dótter Steinnun, er Haukr Erlendsſun átti.

Geirſteinn Kiálki nam Kiálkafeörd oc Hiardarnes med rádi (*h*) Kniúks, hanns ſun var þórgíls er átti þóru, dóttur

nio habuit Eyam, filiam Ingialdi, filii Helgii Macri, eorum liberi Einar, pater Steinolfi Birtingi, patris Salgerdæ, matris Bardi Svartii (Nigri), & Ejolfus vitricus (g) Thorbiörgæ Kolbrunæ, filiæ Glumi, de qua Thormodus elogium poëticum concinnavit. Thorgrimus etiam erat Ejolfi filius, pater Ingvildæ, uxoris Ulfhedinis de Videmyra. Filia Nefiakniuki erat Thora, mater Myrakniuki de Dirafiordo, ille pater erat Thorgauti, patris Steinolfi, patris Thorkelis, ac Hallæ, matris Steinunnæ, matris Rafnis, filii Sveinbiörnis, ac Herdisæ, quam Giſſur, filius Halli Nomophylax in matrimonio habuit. Filia Rafnis erat Steinunna, mater Domini Rafnis, ac Herdisa, uxor Svarthöfdii, filii Dugfusis. Eorum filius Olius, Salgerdam Jonis filiam in matrimonio habuit, eorum filiam Steinunnam, Haukus Erlendi filius, uxorem duxit.

Geirſteinn Kialkius Kialkafiördum & Hiardarneſum e conſilio Kniuki occupavit, ejus filius erat Thorgils, qui in matrimonio

(*f*) fader 8-10.

(g) þórgeirs Kötluſúnar, Stiúpdótter Eyólfs var *add.* 6.

(*h*) *ita omnia exempl. præter.* 9.

(f) *pater.*

(g) *Thorgeiris Katlæ filii. Privigna Eyolfi erat.*

dóttur Veſtars af Eyri, þeirra ſun var Steinn hinn Danſke, hann átti Hallgerdi, Örnúlfsdóttur, Ármódsſunar ens Rauda. Örnúlfr átti Vígdíſi (*i*). Vígdís het dótter Steins hins Danſka, oc Hallgerdar, er átti Íllugi Steinbearnarſun, þeirra dótter var Þórunn, móder (*k*) Þórgeirs Lánghöfda, födur Þórfinns Ábóta.

Geirleifr ſun Eireks Högnaſunar ens Hvíta nam Bardaſtrönd, midli Vatnsfeardar oc Berghlida, hann var fader þeirra Oddleifs oc Helga Skarfs. Oddleifr var fader Geſts ens Spaka, oc Þórſteins, oc Æſu, er átti Þórgíls (*l*) ſun Gríms ór Grímsneſi. Þeirra ſyner váro þeir Jörundr ór Midenge oc Þórarin at Berofelli. Börn Geſts váro þau Þórdr, oc Halla, er (*m*) Snorri Dala-Álfsſun átti, Þórgils var ſun þeirra. Önnur dótter Geſts var Þórey er Þórgíls átti. Þórarin var ſun þeirra, fader Jódíſar, módur Illuga, (*n*) födur Eirnu, módur

nio habuit Thoram, filiam Veſtaris de Eyra, eorum filius erat Steinn Danus, qui Hallgerdam filiam Örnulfi, filii Armodi Raudii (Rufi) uxorem duxit. Örnulfi uxor Vigdiſa erat (i). *Vigdiſa nomen erat filiæ Steinis Dani, & Hallgerda, qvam Illugius filius Steinbiörnis uxorem duxit, eorum filia erat Thorunna, mater Thorgeiris Langhöfdii, patris Thorfinni Abbatis.*

Geirleifus filius Eireki, filii Högnii Albi, Bardaſtröndam inter Vatnsfiördum & Berghlidas occupavit, ille pater erat Oddleifi & Helgii Skarfi. Oddleifus pater erat Geſti Spakii (Sapientis), & Thorſteinis, & Æſæ, uxoris Thorgilſis, (l) *filii Grimi de Grimsneſo. Eorum filii erant Jörundus de Midengo & Thorarin de Berofello. Liberi Geſti erant Thordus, & Halla, qvam Snorrius filius Dala-Alfi, in matrimonio habuit, Thorgils eorum erat filius. Altera Geſti filia erat Thoreya, uxor Thorgilſis, Thorarin eorum erat filius, pater Jodiſæ, matris Illugii* (n), *patris Birnæ, matris*

(*i*) dóttur Þórgils *add.* 6.
(*k*) Þórgils 6.
(*l*) fader *impr.* 10.
(*m*) Skorri *impr.* 7.
(*n*) módurfödurs Eyvindar *impr.*

(i) *filia Thorgilſis.*
(l) *patris.*
(n) *avi materni Eyvindi.*

módur Eyvindar (*o*), födur Steingríms, födur Helgo, módur Jórunnar, módor Hauks Erlendsſunar Lögmanns. Þeir váro oc ſyner Birnu, Illugi oc Arnór (*p*). Helgi Skarfr var fader Þórbeargar (*q*) Kötlu, er átti Þórſteinn Sölmundarſun, þeirra ſun Refr í Bryniodal, oc Þórdr, fader Illuga, födur Hródnýar, er (*r*) Þórgrímr Svidi átti. Þórdís het önnur dótter Helga Skarfs, er átti Þórſteinn Ásbearnarſun ór Kyrkiobæ auſtur, þeirra ſun var Surtr, fader Sighvats Lögſögomanns. Geirleifr átti (*s*) Jóru, dóttur Helga Skarfs. Þórfinnr het enn þridi ſun Geirleifs, hann átti Gudrúnu Áſólfsdóttur, Ásmundr het ſun þeirra, hann átti

matris Eivindi, patris Steingrimi, patris Helgæ, matris Jorunnæ, matris Hauki Nomophylacis, filii Erlendi. Birnæ quoque filii erant Illugius & Arnor (p). *Helgius Skarfus pater erat Thorbiörgæ* (q) *Katlæ, qvam Thorſteinn filius Sölmundi, in matrimonio habuit, eorum filius erat Refus de Bryniodalo, & Thordus, pater Illugii, patris Hrodnyæ, uxoris Thorgrimi Svidii. Altera Helgii Skarfi filia erat Thordiſa, uxor Thorſteinis, filii Asbiörnis de Kyrkiobæo (in quarta) orientali, eorum filius erat Surtus, pater Sighvati Nomophylacis. Geirleifus, Joram, filiam Helgii Skarfi, in matrimonio habuit. Thorfinnus nomen erat tertio filiorum Geirleifi, qvi Gudrunam, filiam Aſolfi, in matrimonio habuit, eorum filius nomine Asmundus Hallkatlam, filiam Biörnis,*

(*o*) *ſeqventia ſecundum Hauksbók.*

(*p*) Gró hin Kriſtna var dótter Geirleifs, móder Helga, födur Oſvífurs, födur Gudrúnar, módor Bolla, födur Herdíſar, módur Kodráns, födur Herdíſar, módur Alfeidar, módur Þórlaks, födur Ketelis preſts, födur Helgo, er átti Snorri Markúſſon. *add.* 6.

(p) *Gro Chriſtiana erat filia Geirleifi, mater Helgii, patris Oſvifuris, patris Gudrunæ, matris Bollii, patris Herdiſæ, matris Kodranis, patris Herdiſæ, matris Alfeidæ, matris Thorlaci, patris Ketillis paſtoris, patris Helgæ, qvam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius.*

(*q*) módur *add. impr.* 7.

(q) *matris.*

(*r*) Steingrímr 6.

(*s*) Jórunni 6.

átt Hallótlu, dóttur Bearnar Márssunar, Ásmundarsunar. Hlenni het sun þeirra, hann átti Ægileifu, dóttur Þórsteins Kröflusunar, Þórfinnr het sun þeirra, fader Þórgeirs (t) Lánghöfda, Þórsteinn Oddleifsfun var fader Ísgerdar, er átti Bölverkr, sun Eyólfs ens Grá, þeirra sun Gellir Lögsögumadr. Vený var enn dótter Þórsteins, móder Þórdar Kráku-nefs, þadann ero Krákoneflingar komner.

Biörnis, filii Maris, filii Asmundi, in matrimonio habuit. Eorum filius, nomine Hlennius, in matrimonio habuit Ægileifam, filiam Thorsteinis, filii Kraflæ, eorum filius nomine erat Thorfinnus, pater Thorgeiris Langhöfdii. Thorsteinn filius Oddleifi pater erat Isgerdæ, uxoris Bölverki, filii Eyolfi Graïs (Grisei), eorum filius Geller Nomophylax. Venya adhuc una erat Thorsteinis filia, mater Thordi Krakunefis, unde Krakunesenses familiam trahunt.

XXVI. CAP.

(a) Ármódr hinn Raudi, Þórbearnarsun, (b) fósturfader Geirleifs, nam Raudasand, hanns syner váro þeir (c) Örnúlfr oc Þórbeörn, fader Rólfs ens Raudsendíka.

Þórólfr (d) Spörr kvam út med Örlygi oc nam Patreksfeörd fyrer vestan, oc Víkur fyrer vestan Bard, nema Kolls-

CAP. XXVI.

Armodus Raudius (Rufus), filius Thorbiörnis (b), *nutricius Geirleifi, Raudasandum occupavit, ejus filii erant Örnulfus & Thorbiörn, pater Rolfi Raudsandensis.*

Thorolfus Spörr cum Örlygo peregre advenerat, & Patrixfiördum ab occidente, & Vikas ab occidente Bardi, præter Kollsvikam,

(t) Lánghöfdi 9. 10.
(a) Þármódr *A.*
(b) fóstbróder 5. 6.
(c) Þórmódr *A.*
(d) Spane *A.*

(b) *una educatus cum Geirleifo.*

Kollsvík, þar beó Kollr fóſtbróder Örlygs. Þórólfr nam oc Keflavík fyrer funnan Bard, oc beó at Hvallátrum. Þeir Neſia-Kniúkr, oc Íngólfr enn Sterki, oc Geirþióſr, váro ſyner þórólfs Sparar. Þórarna var dótter Íngólfs er Þórſteinn Oddleifsſun átti.

vikam, ubi Kollus una cum Örlygo educatus habitabat, occupavit, Thorolfus etiam Keflavikam a meridie Bardi occupavit, & Hvallatris habitavit. Neſia-Kniukus & Ingolfus Sterkius (Robuſtus) ac Geirthioſus, erant filii Thorolfi Spöris. Thorarna, uxor Thorſteinis Oddleifi filii, erat filia Ingolfi.

Þórbeörn Tálkni oc Þórbeörn Skúma ſyner Bödvars Blödruſkalla kvámo út med Örlygi, þeir námo Patreksfeörd hálfan oc Tálknafiörd allann til Kópaneſs.

Thorbiörn Talknius, & Thorbiörn Skuma filii Bödvaris Blödroſkallii, cum Örlygo peregre advenere, & dimidiam partem (ſinus) Örlygsfiördi, ac totum Talknafiördum, usqve ad Kopaneſum, occuparunt.

Ketell Ílbreidr, ſun Þórbearnar Tálkna, nam dali alla frá Kópaneſi til Dufansdals, hann gaf Þórörnu dóttur ſina Hergils Hnappraſs, redſt Ketell þá ſudur í Breidafeörd oc nam Berufiord hiá Reykeaneſe.

Ketell Ilbreidus (Panſa), filius Thorbiörnis Talknii, omnes valles, a Kópaneſo usqve ad Dufansdalum, occupavit. Ille filiam ſuam Thorarnam Hergilſi Hnappraſſi nuptum dedit, tuncqve Ketell in Breidafiördum meridiem verſus demigravit & Berufiördum, prope Reykianeſum, occupavit.

Örn het madr ágiætr, hann var frænde Geirmundar Heliarſkinns, hann fór af Rogalande fyrer ofríke Haralds Kóngs (*e*), hann nam Arnarfiörd allann, ſva

Örn erat vir celebris, cognatus Geirmundi Heliarſkinnis (e), *qvi ob violentiam Haraldi Regis de Rogalandia demigravit, & totum Arnarfiördum prout ei libitum fuit,*

(*e*) hann var misſáttr vid Hákon Jarl Griótgardsſun, oc fór af því til Íſlands 6 *marg*.

(e) *inimicitias cum Hacone Comite Griotgardi filio conceperat, & ea ex cauſa Islandiam petiit.*

ſva vídt ſem hann vildi (*f*). Hann ſat um veturin á Tialldaneſi, þvíat þar gekk eigi ſól af (*g*) um ſkammdegit.

Án Raudfelldr, ſun Gríms Lodinkinna ór Hrafniſto oc Helgo, dóttur Ánar Bogſveigis, vard miſſáttr vid Haralld Kóng enn Hárfagra, oc fór því ór landi í veſturvíking, hann heriadi á Írland, oc fekk þar Greladar dóttur Beartmars Jarls, þau fóro til Íſlands, oc kvámo í Arnarfeörd vetri ſídar enn Örn. Án var hinn fyrſta vetur í Dufansdal, þar þótti Grelödu illa ilmat ór jördo. Örn ſpurdi til Hámundar Heliarſkinns frænda ſíns nordur í Eyafirdi, oc fýſtiſt hann þángat, því ſelldi hann Áni Raudfelld lönd öll midli Lánganeſs oc Stapa. Án gordi bú á Eyri, þar þótti Grelödu hunángsilmr ór graſi. Dufan (*h*) þræli ſínom gaf Án Dufansdal, hann beó þar epter. Beartmar

T

fuit, (f) occupavit. Ille hyemem Tialldaneſi tranſegit, ibi enim ſol bruma ſemper (g) *erat conſpiciendus.*

An Raudſeldus, filius Grimi Lodinkinnii de Hrafniſta, & Helgæ filiæ Anis Bogſveigeris (arcum incurvantis), inimicitias cum Rege Haraldo Pulcricomo exercuit, ideoqve patriam relinquens, piraticæ occidentem verſus operam navans, Hiberniam infeſtavit, ubi & Greladam, filiam Biartmaris Comitis, uxorem duxit, cumqve illa Islandiam petiit, & in Arnarfiördum, unà poſt adventum Örnis hyeme, appulit. An primam in Duſansdalo hyemem commoratus eſt, ibi Grelada fœtidum humi odorem reprehendebat. Örnem de Hamundi Heliarſkinnis, cognati ſui, in Eyafiördum in (qvarta) ſeptentrionali (adventu) certiorem factum, eo demigrandi cupido invaſit, qvare Ani Raudſeldo omnes fundos inter Langaneſum & Stapium vendidit. An villicationem Eyræ inſtituit, ibi Greladæ odor graminis fragrantiſſimus videbatur. Duſani ſuo (h) *ſervo An Duſansdalum dedit, ubi ille*

(*f*) ádur Örlygr kvæmi út *add. 6.*
(*g*) feöllum *add. A.*
(*h*) leyſingia *impr. 7.*

(f) *anteqvam Örlygus peregre adveniret.*
(g) *in montibus.*
(h) *liberto.*

mar var ſun Ánar, fader Vegeſta tveggia, oc Helga, födur Þúrídar (*i*) Arnkötlu, er átti Hergíls (*k*) EyÞiófsſun. Þórhilldur var dótter Beartmars, er átti Veſteinn Vegeirsſun, Veſteinn oc Audur váro börn Þeirra. Hiallkar var leyſinge Ánar, hanns ſun var Beörn Þræll Beartmars, hann gaf Birni frelſi, Þá græddi hann fe, enn (*l*) Vegeſtr vandadi um, oc lagdi hann ſpióti í gegnom, enn Biörn lauſt hann med grefi til bana.

ille poſtea habitavit. Biartmar erat filius Anis, pater duorum Vegeſtorum & Helgii, patris Thuridæ (i) *Arnkatlæ, quam in matrimonio habuit Hergils* (k) *filius Eythiofi. Thorhilda erat filia Biartmaris, uxor Veſteinis, filii Vegeiris, quorum liberi erant Veſteinn & Auda. Hiallkar erat libertus Anis, ejus filius erat Biörn, ſervus Biartmaris, qui illi libertatem donavit, tunc Biörn quæſtum fecit, quod Vegeſtus ægre ferens, illum haſta trajecit, Biörn autem Vegeſtum rutro (ſimul) vulnere lethali percuſſit.*

GeirÞeófr ValÞiófsſun nam enn land í Arnarfirdi, Forsfirdi, Reykiarfirdi, Troſtansfirdi, GeirÞiófsfirdi oc allt til Lánganeſs, oc beó í GeirÞiófsfirdi. Hann átti (*m*) Valgerdi dóttur Úlfs ens Skiálga, Þeirra ſun var Högni, fader Atlà, födur Höſkulldar, födur Atla, födur Bárdar Svarta, födur Sveinbearnar, födur Rafns, födur Steinunnar, módur Herra Rafns. Högni

Geirthiofus, filius Valthiofi, fundos in Arnarfiördo, Forsfiördo, Reykiarfiördo, Troſtansfiördo, Geirthiofsfiördo, usqve ad Langaneſum occupavit, & in Geirthiofsfiördo habitavit. Ille in matrimonio habuit Valgerdam, filiam Ulfi Skialgii, eorum filius erat Högnius, pater Atlii, patris Svarti, patis Sveinbiörnis, patris Rafnis, patris Steinunnæ, matris Domini Rafnis. Högnius

(*i*) oc *add. impr.* 5.

(*k*) Þeirra dótter var Þurídur Arnkatla, er átti Helgi *add.* 6.

(*l*) Vegeir *impr.*

(*m*) Salgerdi 5. 6. 10. & 4. 8. 9. *marg. citant Hauksbók.*

(i) *et.*

(k) *eorum filia erat Thurida Arnkatla uxor Helgii.*

Högni átti Audi dóttur Ólafs (n) ſafnakells, oc Þóru Gunnſteinsdóttur. Atli ſun Högna átti Þurídi Þorleifsdóttur, Eyvindarſunar Knes, oc Þurídar Rýmgilltu. Þórleifr átti Gró dóttur Þórólfs Brækis.

XXVII. CAP.

Eirekr het madr er nam Kelldodal (a), Dírafeörd oc Slettanes til Stapa í Arnarfirdi inn til Hálſins ydra í Dírafirdi, hann var fader Þórkells, födur Þórdar, födur Þórkells, födur Steinólfs, födur Þórdar, födur Þórleifar, módur (b) Þórgerdar, módor Þóru, módor Gudmundar Gríſs. Þórleif var móder Linu, módur Seſſilio, módor Bárdar oc Þórgerdar er átti Beörn hinn Enſki, þeirra börn váro þau Arnis Ábóti, oc Þóra er átti Ámundi (c) Þórgeirsſun. Gudmundr Grís átti Sólveigo, dóttur Jóns Loptsſunar,

Högnius Audam, filiam Olai Jaſnakolli, & Thoræ Gunnſteinis filiæ, uxorem duxit. Atlius, filius Högnii, in matrimonio habuit Thuridam, filiam Thorleifi, filii Eyvindi Knëis, & Thuridæ Rymgilltæ. Thorleifus Groam, filiam Thorolfi Brækeris, in matrimonio habuit.

CAP. XXVII.

Vir erat nomine Eirekus, qui Keldodalum (a), *Diraſiördum & Slettaneſum, usque ad Stapium in Arnarfiördo ad Halſum (collem) in Diraſiördo exteriorem, occupavit. Ille pater erat Thorkelis, patris Thordi, patris Thorkelis, patris Steinolfi, patris Thordi, patris Thorleifæ, matris Thorgerdæ, matris Thoræ, matris Gudmundi Griſis. Thorleiſa mater erat Linæ, matris Ciciliæ, matris Bardi, ac Thorgerdæ, uxoris Biörnis Angli, eorum liberi erant Arnis Abbas, & Thora, uxor Amundii, filii Thorgeiris. Gudmundus Gris in matrimonio habuit Solveigam, filiam Jonis Lopti filii, eorum liberi*

(n) Hrafnakolls 4. 6.

(a) fyrer ſunnan *add. impr.* 5.

(b) *omittit Hauksbók.*

(c) Þórgrimsſun 6.

(a) *a meridie.*

ſunar, þeirra börn váro Magnús Godi oc Þórlákr, fader Árna Biſkups, oc Þóra móder Giſſurar Jarls.

(*d*) Veſteinn, ſun Vegeirs, bróder Vebearnar Sygnakappa, nam land midli Hálſa í Dírafirdi, oc beó í Haukadal, hann átti Þórhilldi Beartmarsdóttur, þeirra börn Veſteinn oc Audur.

Þórbeörn Súr kvam út at nær albygdu landi, hanom gaf Veſteinn hálfann Haukadal, hanns börn váro þau Gíſli, er átti Audi (*e*) Veſteins dóttur, oc Þórkell, er átti Sigrídi Slettubearnar-dóttur, oc Ari var þridi ſun Þórbearnar. Dótter hanns var Þórdís, er átti Þórgrímr Þórſteinsſun, þeirra ſun Snorri Godi. Sídan átti Þórdiſi Börkr hinn Digri, þeirra dótter Þúrídur er átti Þórbeörn Digre, enn ſídar (*f*) Þóroddr Skattkaupandi, þeirra ſun var Kiartan at Fródá.

Díri

liberi erant Magnus Prætor, & Thorlacus, pater Arnii Epiſcopi, & Thora, mater Giſſuris Comitis.

Veſteinn, filius Vegeiris, frater Vebiörnis Sygnakappii (Herois Sognenſis), territorium inter Halſas (juga montium) in Diraſiördo occupavit, & Haukadali habitavit. Ille in matrimonio habuit Thorhildam, filiam Biartmaris, eorum liberi Veſteinn & Auda.

Thorbiörn Sur (acidum) poſt totius ferme terræ occupationem peregre advenit, illi Veſteinn dimidiam (vallem) Haukadalum dedit, ejus liberi erant Giſlius, qvi Audam filiam Veſteinis uxorem duxit, & Thorkell, qvi Sigridam filiam Slettu Biörnis, in matrimonio habuit, & Arius, qvi erat tertius Thorbiörnis filius. Ejus filia erat Thordiſa, uxor Thorgrimi, filii Thorſteinis, eorum filius Snorrius Prætor. Poſtea Thordiſam Börkus Digrius (Craſſus) uxorem duxit, eorum filia Thurida Thorbiörni Digrio (Craſſo), poſtea autem Thoroddo Skattkaupandio (publicano) nupſit, eorum filius erat Kiartan de Froda.

Dirius

(*d*) Gunnſteinn *A.*
(*e*) Veſtmars 6.
(*f*) Þórbeörn *impr.* 8-10.

Díri het madr ágiætr, hann fór af Sunnmæri til Íſlands, at rádi Rögnvallds Jarls, enn fyrer ofríke Harallds Kóngs Hárfagra. Díri nam Dírafeörd, oc beó at Hálſum, hanns ſun var Rafn, er beó á Ketilseyre, fader Þurídar, er átti Veſteinn Veſteinsſun, þeirra ſyner Bergr oc Helgi.

Dirius vir erat celebris, qvi de Sunnmæria propter violentiam Haraldi Regis Pulcricomi, Rögnvaldo Comite *ita conſulente, in Islandiam demigravit. Dirius Diraſiördum occupavit, & Halſis habitavit, ejus filius erat Rafn, qvi Ketelseyræ habitavit, pater Thuridæ, qvam in matrimonio habuit Veſteinn, filius Veſteinis, eorum filii Bergus & Helgius.*

Þórdr het madr Víkíngsſun, er fleſter kalla verit hafa ſun Harallds Kóngs Hárfagra, hann fór til Íſlands, hanom gaf Díri land midlom Þúfu á Hiallaneſi oc Jardfallsgils, hann beó í Alvidro, hann átti (g) Þiódhilldi dóttur Eyvindar Auſtmanns, ſyſtur Helga ens Magra, þeirra ſun var Þórkell Alvidrokappi hinn Audgi, er þar beó ſídan, hanns ſun Þórdr Örvöndr, annar Eyólfr, fader Gíſla, er átti Hallgerdi, dóttur Vermundar ens Mióſa. Þeirra ſun var Brandr, fader Gudmundar Preſts í Hiardarhollte, fader Magnúſar Preſts, enn

dótter

Vir erat nomine Thordus, filius Vikingi, qvem plerique filium Haraldi Regis Pulcricomi (revera) fuiſſe ſtatuunt, ille in Islandiam demigravit. Illi Dirius territorium inter Thufam in Hiallaneſo & Jardfallsgilum dedit, ille Alvidræ habitavit. In matrimonio habuit Thiodhildam, filiam Eyvindi Oſtmanni, ſororem Helgii Macri, eorum filius erat Thorkell Alvidrokappius (heros Alvidrenſis) Audgius (Dives), qvi ibi poſtmodum habitavit, ejus filius erat Thordus Örvöndus, alter Eyolfus, pater Gislii, qvi Hallgerdam filiam Vermundi Mioſii (Gracilis,) uxorem duxit. Eorum filius erat Brandus, pater Gudmundi Paſtoris de Hiardarholto, patris Magni Paſtoris,

(g) Þórhilldi *impr. A.*

dótter Þóra, er átti Brandr Þórhaddsſun, þeirra dótter Steinvör móder Rannveigar, módor Sæhilldar er Giſſur átti. Helgi het annar ſun Eyólfs, hanns börn váro þaú Ólafr, oc Gudleif, er Fiarſka-Finnr átti. Þórvalldr Hvíti het annar ſun Þórdar Víkíngsſunar, hann átti Þóru dóttur Neſiakniúks, þeirra ſun var Mýrakniúkr, fader Þórgauts, födor Steinúlfs, er átti Herdíſi Tindsdóttur. Þeirra börn váro þau Þórkell á Mýrom, oc Halla, er átti Þórdr Oddleifsſun. Þórdr Hvíti edur Örvöndr ſun Þórvallds, hann átti Ásdíſi (*h*) Þórgrímsdóttur, Hardrefsſunar; móder Ásdíſar var Rannveig, dótter Griótgardar Hlada-Jarls. Ásdís var móder Úlfs Stallara, enn ſyſter Lióts ens Spaka, oc Halldíſar, er Þórbeörn Þiódreksſun átti. Dótter þeirra Þórdar Örvandar, var Ottkatla, er átti Sturla Þiódreksſun, þeirra ſun Þórdr, er átti Hallberu, dóttur Snorra Goda, þeirra dótter Þurídur, er átti Haflidi Márſun. Snorri var ſun Þórdar Stur-

ſtoris, filia autem erat Thora, uxor Brandi, filii Thorhaddi, eorum filia Steinvöra, mater Rannveigæ, matris Sæhildæ, quam Giſſur in matrimonio habuit. Helgius nomen erat alteri Eyolfi filio, ejus liberi erant Olafus, & Gudleifa, uxor Fiarſkafinni. Thorvaldus Albus nomen erat alterius filii Thordi, filii Vikingi, qvi in matrimonio habuit Thoram, filiam Neſiakniuki, eorum filius erat Myrakniukus, pater Thorgauti, patris Steinulfi, qvi in matrimonio habuit Herdiſam, filiam Tindi. Eorum liberi erant Thorkell de Myris, & Halla, uxor Thordi, filii Oddleifi. Thordus Hvitius ſive Örvöndus, filius Thorvaldi, in matrimonio habuit Asdiſam, filiam Thorgrimi, filii Hardrefi. Mater Asdiſæ erat Rannveiga, filia Griotgardi Comitis Hladenſis. Asdiſa mater erat Ulfi Stallarii, ſed ſoror Lioti Sapientis, & Halldiſæ, uxoris Thorbiörnis, filii Thiodreki. Ejus (Asdiſæ) & Thordi Örvöndi filia erat Ottkatla, uxor Sturlæ, filii Thiodreki, eorum filius Thordus Hallberam filiam Snorrii Prætoris uxorem duxit, quorum filia Thurida Haflidio Maris filio nupſit. Snorrius filius erat Thordi,

(*h*) Þórmódsdóttur 5.

Sturlusunar, er átti Oddbeörgo, dóttur Gríms Lodmundarsunar; þeirra börn váro þau Flugu-Grímr, oc Hallbera, er (*i*) Mág-Snorri átti. Dætur Sturlu váro sex, ein var Ásný, er Snorri Jörundarsun átti, þeirra dótter Þórdís, móder Höskullds Læknis. Sun Snorra oc Ásnýar var Gils, fader Þórdar, födur Sturlu í Hvammi. Höskulldr Læknir var fader Margretar, módur Þórfinns Ábóta.

XXVIII. CAP.

Íngialldr Brúnasun nam Íngiallds-sand midlom Hiallaness oc Úfæro, hann var (*a*) fader Hardrefs, födur Þórgríms (*b*), fódur þeirra Lióts ens Spaka, sem ádur var ritat. (*c*) Leótr enn Spaki beó á Íngealldssandi, sun Þórgríms Hardrefs-sunar,

(*i*) átti Magnús. Snorre átti Oleif 6.

(*a*) sun 6.

(*b*) födur Þórbearnar Skúmu *add. impr. secundum Hauksbók.*

(*c*) *secundum Landnamam.*

Thordi, filii Sturlæ, qvi Oddbiörgam, filiam Grimi, filii Lodmundi, in matrimonio habuit, eorum liberi erant Flugu-Grimus; & Hallbera, quam uxorem duxit (i) *Mag-Snorrius. Filiæ Sturlæ erant sex, qvarum una Asnya Snorrio, filio Jörundi, nupsit, eorum filia Thordisa mater erat Höskuldi Lækneris (Medici). Filius Snorrii & Asnyæ erat Gils, pater Thordi, patris Sturlæ de Hvammo. Höskuldus Lækner pater erat Margretæ, matris Thorfinni Abbatis.*

CAP. XXVIII.

Ingialdus, filius Brunii, Ingialdsfandum inter Hiallanesum & Ufæram, occupavit, ille (a) *pater erat Hardrefi, patris Thorgrimi* (b), *patris Lioti Sapientis & reliqvorum, ut antea relatum est. Liotus Sapiens Ingialdsfandi habitavit, filius Thorgrimi,*

(i) *Magnus. Snorrius in matrimonio habuit Oleifam.*

(a) *filius.*

(b) *patris Thorbiörnis Skumæ.*

ſunar, enn móder hanns var Rannveig dótter Griótgardar Jarls. Þórgrímr Gagrar var ſun Lióts. Halldíſi ſyſtur Lióts átti Þórbeörn Þiódreksſun, enn Ásdíſi adra ſyſtur Lióts nam Óſpakr Óſvífursſun, um þá ſók ſótti Liótr Óſpak til ſſektar; Úlfr het ſun þeirra, þann fæddi Liótr. Grímr Kögur beó á Brekko, hanns ſyner váro þeir (*d*) Sigurdr oc Þórkell, litler menn oc ſmáer. Þórarinn het fóſturſun Lióts. Liótr kauper ſlátur at Gríme til tuttugo hundrada, oc gallt læk er fell medal landa þeirra, ſá het Óſómi. Grímr veitti hanom á eng ſína oc gróf land Lióts, enn hann gaf ſok á því, oc var jamnan fátt med þeim. Liótr tók vid auſtmanni í Vadli, ſá lagdi hug á Ásdíſi. Geſtr Oddleifsſun ſótti hauſtbod til Lióts, þá kvam þar Egill Völuſteinsſun, oc bad Geſt, at hann legdi rád til, at födur hanns bættiſt helſtríd, er hann bar

grimi, filii Hardreſi, mater autem ejus erat Rannveiga, filia Griotgardi Comitis. Thorgrimus Gagrar erat filius Lioti. Halldiſam, ſororem Lioti, Thorbiörn filius Thiodreki, uxorem duxit, alteram autem Lioti ſororem Asdiſam Oſpakus filius Oſvifuris rapuit, cujus criminis actionem contra Oſpakum proſcribendum, Liotus inſtituit. Eorum filius erat Ulfus, quem Liotus enutrivit. Grimus Kögur (lemniſcus) Brekkæ habitavit, ejus filii erant Sigurdus & Thorkell, homines ſtaturæ parvæ & exilis. Alumno Lioti nomen erat Thorarin. Liotus a Grimo carnes viginti hundredis emerat, rivum autem, cui nomen Oſomi (dedecus), inter fundos eorum labentem pendebat. Hunc Grimus, in pratum ſuum derivans, territorium Lioti effodit, quare Liotus actionem contra eum inſtituit, continuaque inter illos erat ſimultas. Liotus oſtmannum quendam in Vadlio receperat, qui amores Asdiſæ ambibat. Geſtus filius Oddleifi convivio autumnali a Lioto inſtituto interfuit, quo & Egell filius Völuſteinis venit, & Geſtum rogavit, vellet conſilium dare, quo patri dolor ille acutus quo ob mortem filii

(*d*) Sigmundr 5.

bar um Ögmund ſun ſinn; Geſtr orti upphaf Ögmundardrápo. Liótr ſpurdi Geſt, hvat manna Þórgrímr Gagrar mundi verda? Geſtr kvad Þórarinn fóſtra hanns frægra mundu verda, oc bad Þórarinn vid ſeá, at eigi vefdiſt hár Þat um höfut hanom; er lá á túngo hanns. Óvirdíng Þótti Lióti Þetta, oc ſpurdi um myrginin: hvat fyrer Þórgrími lægi? Geſtr kvad Úlf ſyſturſun hanns mundu frægra verda. Þá vard Liótr reidr, oc reid Þó á leid med Geſti, oc ſpurdi: hvat mun mer at bana verda? Geſtr kvadſt eigi ſeá örlog hanns, enn bad hann vera vel ſvid nábúa ſína. Liótr ſpurdi: mano jardlýſnar, ſyner Gríms Kögúrs, verda mer at bana? Sárt bítur ſolltin lús; kvad Geſtr; hvar man Þat verda? kvad Liótr, hedra nær, kvad Geſtr. Auſtmadr reidde Geſt á heide upp, oc ſtuddi Geſt á baki, er heſtr raſadi under hanom, Þá mælti Geſtr, happ ſótti Þic nú, enn brátt man annat, giættu at Þer verde ecki Þat at úhappi. Auſtmadurinn fann graſſilfur, er hann fór heim, oc tók af tuttugo peninga, oc U ætladi

filii ſui Ögmundi afficiebatur, levaretur, tunc Geſtus elogii Ögmundini initium compoſuit. Liotus Geſtum interrogavit, quantum virum Thorgrimum Gagarem exſtiturum auguraretur? Geſtus alumnum ejus Thorarinem celebriorem futurum aſſeruit, Thorarinem quoqve rogavit, caveret ne pilus lingvæ ejus ſuperinjacens capiti ejus circumplicaretur. Hoc Liotus dedecori ſibi reputans, mane ſeqventi, qvænam Thorgrimo eventura eſſent, interrogavit? Geſtus Ulfum, ejus ex ſorore nepotem, celebriorem fore affirmabat. Tunc Liotus ſuccenſuit, Geſtum tamen deducebat, & qvæſivit: qvænam me mortis cauſa manet? Geſtus ſe illius fata neſcire dixit, cæterum rogavit, vellet cum vicinis integram pacem ſervare. Liotus qvæſivit: an pediculi terreſtres filii Grimi Köguris me neci dabunt? acriter, Geſtus regeſſit, pediculus eſuriens mordet. Ubi illud eveniet? Liotus qvæſivit; non longe abhinc, Geſtus reſpondit. Oſtmannus Geſtum usqve ad ſuprema teſqvorum deducebat, Geſtumqve equitantem, equo lapſum minitante, ſuffulcivit, tunc Geſtus dixit: Fauſtum hoc tibi fuit, aliud mox eveniet, caveas autem, ne infauſtum tibi evadat. Oſtmannus domum reverſus theſaurum invenit, de qvo viginti nummos demebat, confiſus

ætladi hann mundi feta til ſidar, enn er hann leitadi, fann hann eigi, enn Liótr fekk tekit hann, er hann var at grefti, oc gordi af hanom þriú hundrut fyrer hvörn pening; þat hauſt var veginn þórbeörn þiódreksſun. Um varit ſat Liótr at þrælom ſínom á hæd einni, hann var á kápo, oc var hötturinn lerkadr um hálſinn, oc ein ermur á. þeir Kögursſyner liópo á hædina, oc hiuggo til hanns báder ſenn, epter þat ſnaradi þórkell höttinn af höfdi hanom; Liótr bad þá láta gott í búſifiom ſínom, oc hröpudo þeir af hædinni, á götuna þá er Geſtr hafdi ridit, þar dó Liótr. þeir Grímsſyner fóro til Hávardar Hallta. Eyólfr Grái veitti þeim öllom, oc Steingrímr ſun hanns.

ſus ſe locum facile iterum reperturum, quærens autem non invenit, Liotus illum in fodiendo deprehendebat, & pro quovis nummo, trium hundredarum multam illi imposuit; illo autumno Thorbiörn filius Thiodreki interfectus fuit. Vere ſubſeqvente Liotus in colle qvodam, ſervos obſervaturus, ſedebat, toga erat indutus, una manica inſtructa, pileoqve per collum arcte adſtricto, Filii Köguris collem curſu aſcendentes, uterqve ſimul illum ictu impetebant, Thorkell exinde pileum de capite ejus diſtorſit. Liotus eos pacatæ vicinitatis admonuit, tunc de colle in ſemitam qva Geſtus eqvitaverat, deturbabantur, ibi Liotus occubuit. Filii Grimi ſe ad Havardum Halltium (Claudum) recepere. Eyolfus Graius (Griſeus) ejusqve filius Steingrimus omnibus illis patrocinabantur.

XXIX. CAP.

Önundr Víkíngsſun, bróder þórdar í Alvidro, nam Önundarfeörd, oc beó á Eyri.

Hallvardr Súgandi var í orruſto mót Haralldi Kóngi í Hafrsfirdi, hann fór af þeim ófridi af Sætrum af Hördalandi

CAP. XXIX.

Önundus filius Vikingi, frater Thordi de Alvidra, Önundarfiördum occupavit, & Eyræ habitavit.

Hallvardus Sugandius in prœlio Hafursfiördenſi contra Haraldum Regem dimicabat, quo tumultu inductus Sætris de Hördalan-

landi til Íslands, oc nam Súgandafeörd oc Skálavík til Stigagnúps, oc beó þar.

dalandia in Islandiam transmigravit, & Sugandafiördum ac Skalavikam usque ad Stigagnupum occupavit, ibique habitavit.

Þuridur Sundafyller oc Völusteinn sun hennar fóro af Hálogalandi til Íslands, oc námo Bolúngarvík, oc bioggo i Vatnsnesi, hún var þvi kölloð Sundafyller, at hún seyddi til þess í hallæri á Hálogalandi, at hvart sund var fullt af silld, hún setti oc Kvíarmid á Ísafeardardiúpi, oc tók til á kollótta af hveriom bónda í Ísafirdi. Syner Völusteins váro þeir Ögmundr oc Egell.

Thurida Sundafyller (freta implens) ejusque filius Völosteinn, de Halogalandia in Islandiam transmigrarunt, & Bolungarvikam occupavere, ac Vatnsnesi habitarunt. Illa cognomen Sundafyller adepta erat, eo quod in Halogalandia annona deficiente incantatione pyromantica effecerat, ut quodvis fretum halecis esset plenum; illa quoque Kviarmidum (locum piscandi determinatum) in Isafiardardiupo constituit, ovemque ideo cornibus mutilam a quovis colono Isafiördensi expendendam accepit. Filii Völusteinis erant Ögmundus & Egell.

Helgi het sun Rólfs ór Gnúpufelli, hann var getinn austur, oc Upplendskr at módorætt, oc vóx þar upp, hann fór til Íslands at vitea frænda sinna, hann kvam í Eyafeörd, oc var þar þá albyggt, epter þat villdi hann utan, oc vard apturreka í Súgandafeörd, hann var um veturinn med (e) Hallvardi, enn um varit fór hann at leita ser bústadar, hann

Helgius nomen erat filio Rolfi de Gnupufello, qui in oriente conceptus, genus maternum de Uplandia deduxit, ibique educatus fuit. Ille cognatos suos visitatum in Islandiam trajecit, & in Eyafiordo penitus tunc occupato appulit, postea peregre iturus in Sugundafiördum (tempestate) repulsus, hyemem cum Hallvardo transegit. Vere autem sequenti habitaculum quæsiturus,

fann

sinum,

(e) Harallde *impr.*

ſann ſeörd einn, oc hitti þar ſkutil í flædarmáli, þat kalladi hann Skutilsfeörd, oc bygdi þar ſídan. Hanns ſun var þórſteinn Ugeæſa, hann fór utan oc vó hirdmann Hákonar Jarls Griótgardsſunar, enn Eyvindr rádgeafi Jarlſins ſendi hann til Vebearnar Sygna Trauſta, hann tók vid hanom, enn Védís ſyſter hanns latti þeſs. Fyrer þat ſelldi Vebeörn egner ſínar oc fór til Íſlands, er hann treyſtiſt eigi til at hallda manninn.

ſinum, ibiqve ſpiculum, in loco maris refluentis, invenit, illi (ſinui) nomen Skutulsfiördi impoſuit, ibiqve poſtea habitavit. Ejus filius erat Thorſteinn Ugiæſa, qui peregre profectus aulicum Haconis Comitis Griotgardi filii occidit, Eyvindus autem Comitis Conſiliarius illum ad Vebiörnem Sygnatrauſtium miſit, qui illum, Vediſa ejus ſorore disſvadente, recepit. Vebiörn iccirco prædia ſua vendidit & in Iſlandiam trajecit, cum hominem tueri ſe poſſe deſperaret.

(*f*) þórólfr Bræker nam (*g*) ſumann Skutilsfeörd oc Skálavík oc beó þar.

Thorolfus Bræker (g) *partem Skutulsfiördi & Skalavikam occupavit, ibiqve habitavit.*

(*h*) Eyvindr Kne, fór af Ögdum til Íſlands, oc þurídur (*i*) Rúmgillta kona hanns, þau námo Álptafeörd oc Seidisfeörd, oc bioggo þar. þeirra ſyner váro þórleifr, er fyrr var getit, oc Valbrandr, fáder Hallgríms oc Gunnars, oc Beargey, er átti Hávardr Hallti, þeirra ſun var Ólafr.

Geir

Eyvindus Kne (genu) ejusqve uxor Thurida Rumgillta (ſcropha lecti) Agdis in Iſlandiam demigrarunt, & (ſinus) Alptafiördum ac Seidisfiördum occuparunt, ibiqve habitavere. Eorum filius erat Thorleiſus, cujus mentio antehac injecta eſt, & Valbrandus, pater Hallgrimi & Gunnaris, ac Biargeya uxor Havardi Halltii (Claudi), eorum filius erat Olaſus.

Geir

(*f*) þórormr 6.
(*g*) ſunnann *impr.* 8. 16.
(*h*) Önundr. *A.*
(*i*) Rimgillta 6. Ramgillta 9.

(g) *meridionalem.*

Geir het madr ágcætr í Sogni, hann var kalladr Vegeir, þvíat hann var blótmadr mikell, hann átti mörg börn. (k) Vebeörn Sygnakappi var ellstr suna hanns, enn Vesteinn, oc Veormr, Vemundr oc Vegestr oc (l) Veörn, enn Vedís dótter. Efter andlát Vegeirs, vard Vebiörn, ósáttr vid Hákon Jarl, sem fyrr var getit, því fóro þau systkin til Íslands, þau höfdo útivist lánga oc harda, þau tóko um haustit Hlöduvík fyrer vestan Horn; þá fekk Vebeörn at blóti miklo, oc kvad Hákon Jarl blóta þann dag til úþurftar þeim, enn er hann var at blótino, eggiudu brædur hanns hann til brottferdar, oc gádi hann eigi blótsins, oc leto þeir út, þeir bruto þann sáma dag skip sitt under hömrom miklom í illvidri, þar kvámost þau naudigliga upp, oc gekk Vebeörn fyrer, þat er nú köllud Sygnakleif. Enn um veturin tók vid þeim öllum Atli í Flióti, þræll Geirmundar Heliarskinns, oc bad þau engo launa vistena, sagdi Geirmund eigi vánta

Geir nomen erat viro in Sognia celebri, qvi communiter Vegeir appellabatur, erat enim frequens deorum cultor, ille multos progenuit liberos. Filiorum natu maximus erat Vebiörn Sygnakappius, (heros Sognensis) Vesteinn præterea & Veormus, Vemundus & Vegestus, ac Veörn, Vedisa autem filia. Post Vegeiris obitum Vebiörn offensam Haconis Comitis, ut antea relatum est, incurrit, hinc fratres & soror Islandiam petiere, multum diuqve mari jactati, autumno ad Hlöduvikam ab occidente Hornis appulere, tunc Vebiörn magnum instituit sacrificium, Haconem qvoqve eodem die in illorum exitium sacrificare, asseruit, cumqve in sacrificando esset, abitum fratres impense hortabantur, ita ut sacrificium neglexerit, illi autem solverunt, & eodem die sub rupibus præruptis, tempestate gravissima, naufragium fecere, & rupes ægre, Vebiörne præeunte, scandere potuere, ibi nunc Sygnakleif (clivus Sognensium) appellatur. Servus autem Geirmundi Heliarskinnis, Atlius de Flioto, omnes illos ad hyemandum recepit, ullumqve, Geirmundo victum haud deesse dictitans, redhostimentum rependere eos

(k) Veblindr *A.*
(l) Vebeörn. *A.*

vanta mat. Enn er Atli fann Geirmund, fpurdi Geirmundr: hví hann var fva diarfr, at taka flíka menn uppá koft hanns? Atli fagdi: at þat mundi vera uppi medan Ífland er byggt, hvörfu mikilsháttar fá madr mundi vera, at einn hanns þræll þordi at gora flíkt utan hanns ordlof. Geirmundr fvarar: fyrer þetta þitt tiltæke fkalltú þiggea frelfi, oc bú þetta er þú hefer vardveitt, oc vard Atli fidan mikilmenni. Vebeörn nam um varit epter land midli Skötufeardar oc Heftsfeardar, fvá vídt fem hann gengi um á dag, oc því meir, fem hann kalladi Folafót. Vebeörn var vígamadr mikill, oc er faga mikil frá hanóm. Hann gaf Vedífi fyftur fina (*m*) Grímólfi í Unadsdal, þeir vurdo misfátter, oc vó Vebeörn hann hiá (*n*) Grímólfsvötnum, fyrer þat var Vebeörn veginn (*o*) á fiórdungsþingi á Þórnefi, oc (*p*) þrír menn adrer.

Gunn-

eos vetuit. Geirmundus autem Atlium conveniens, quæfivit: cur iftos homines fuo victu alere fuftinuiffet? Atlius regeffit: perennem, quousqve Iflandia habitaretur, famam victuram, qvantus vir fuerit, cujus unus fervus citra ejus veniam tantum fuerit aufus. Geirmundus refpondit: ob hoc tuum aufum libertate donator, ac villicatione cujus (huc usqve) curam geffifti; Atlius poftmodum vir magnificus evafit. Vere fubfeqvente Vebiörn territorium inter Skötofiördum & Heftfiördum, quantum uno die circumiret, prætereaqve fpatium qvod Folafotum (pedem eqvulei) appellabat, occupavit. Vebiörn vir erat cædibus deditus, magnæqve hiftoriæ materiam præbuit. Sororem fuam Vedifam Grimolfo de Unadsdalo nuptum dedit, difcordia autem inter illos glifcente, Vebiörn illum apud Grimolfsvatnas occidit, quare Vebiörn in (o) *qvadrantis foro Thornefenfi unacum* (p) *tribus aliis interfectus eft.*

Gunn-

(*m*) Steinúlfi *A.*

(*n*) Steinúlfvatni *A.*

(*o*) á þingeyrarþinge í Dírafirde 4 & 6 *marg.* 5. *fecundum Hauksbók.*

(*p*) tveir. *A.*

(o) *in foro Thingeyrenfi in Dirafiördo.*

(p) *duobus.*

Gunnſteinn oc Halldór heto ſyner Gunnbearnar, Úlfsſúnar Kráku, er Gunnbearnarſker ero vidkend, þeir námo (q) Skötufeörd oc Laugardal, oc Ögursvík til Mióſafeardar. Berſi var ſun Halldórs fader Þórmódar Kolbrúnar-Skállds. Þar í Laugardal beó ſídan Þórbeörn Þiódreksſun, er vó Ólaf, ſun Hávardar Hallta oc Beargeyar Valbrandsdóttur, þar af gordiſt ſaga Ísfirdínga oc víg Þórbearnar.

Gunnſteinn & Haldor appellabantur filii Gunnbiörnis, filii Ulfi Krakæ, de qvo Gunnbiarnarſkeri denominati ſunt; illi Skötufiördum & Laugardalum ac Ögursvikam usque ad Miofafiördum occuparunt. Berſius filius erat Haldoris, pater Thormodi Kolbrunarſkaldi (Poëtæ Kolbrunici). In Laugardalo Thorbiörn filius Thiodreki poſtmodum habitavit, qvi Olafum filium Hallvardi Halltii (Claudi) & Biargeyæ, filiæ Valbrandi, occidit, inde Hiſtoria Isfiördenſium, & cædes Thorbiörnis, enatæ ſunt.

XXX. CAP.

Snæbeörn, ſun Eyvindar Auſtmanns, bróder Helga Magra, nam land midlom Mióſafeardar oc Lángadalsár, oc beó í Vatnsfirde. Hanns ſun var (a) Hólmſteinn, fader Snæbearnar Gallta. Móder Snæbearnar var Kialvör, oc váro þeir Túngu-Oddr ſyſtraſyner. Snæbeörn var fóſtradr í Þíngneſi med Þóroddi, enn ſtundom var hann med Túngu-Oddi, eda módur ſinni. Hallbeörn, ſun Odds frá

CAP. XXX.

Snæbiörn filius Eyvindi Oſtmanni, frater Helgii Macri, territorium inter Miofafiördum & Langadalſa occupavit, & Vatnsfiördi habitavit. Ejus filius erat Holmſteinn, pater Snæbiörnis Galltii. Mater Snæbiörnis erat Kialvöra, erantqve (Snæbiörn &) Tungu-Oddus ex ſororibus conſobrini. Snæbiörn Thingneſi apud Thoroddum enutriebatur, interdum autem apud Tungu-Oddum vel matrem commorabatur. Hall-

(q) Skutufeörd. 6.

(a) Hallſteinn 6.

frá Kideaberge, Hallkellsſunar, bródur Ketelbearnar ens gamla, fekk Hallgerdar, dóttur Túngu-Odds, þau váro med Oddi hinn fyrſta vetur, þá var Snæbeörn Gallti þar, úáſtúdlegt var med þeim hiónum. Hallbeörn beó ferd ſína um varit at fardögum, enn er hann var at búnadi, fór Oddr frá húſi til laugar í Reykiaholt, þar váro ſaudahús hanns, villdi hann eigi vera vid, er Hallbeörn færi, þvíat hann grunadi, hvört Hallgerdur mundi fara vilia med hanom, Oddr hafdi jafnan umbætt med þeim. Þá er Hallbeörn hafde lagt á heſta þeirra, gekk hann til dýngio, oc ſat Hallgerdur á palli oc kembdi ſer, hárit fell um hana alla, oc nidur á gólfit, hún hefur kvenna beſt verit hærd á Íſlandi med Hallgerdi (b) Snúinbrók. Hallbeörn bad hana uppſtanda oc fara, hún ſat oc þagdi, þá tók hann til hennar, oc lypteſt hún lítt, þriſvarſinnum fór ſva, Hallbeörn nam ſtadar fyrer henne oc kvad:

(c)

Hallbiörn filius Oddi de Kidiabergo, filii Hallkelis, fratris Ketelbiörnis Grandævi, Hallgerdam filiam Tungu-Oddi uxorem duxit, primamque conjuges apud Oddum hyemem tranſegere, tunc etiam Snæbiörn ibi manebat; inter conjuges non amice conveniebat. Vere, tempore mutationis domiciliorum, Hallbiörn abitum paravit, ubi autem itineri ſe accingebat, Oddus domo ad thermas Reykiaholtum, ubi ejus erant ovilia, diſceſſit, Hallbiörne enim abeunte, adeſſe noluit, quod Hallgerdam eum concomitari nolle, ſuſpicabatur; Oddus eorum concordiam ſemper conſervare conatus fuerat. Hallbiörn ubi eqvos ſtraverat, gynæceum adiit, ubi Hallgerda in tabulato ſedens, comam pexuit, coma autem per illam totam & usqve in pavimentum demittebatur; ea cum Hallgerda Snuinbroka omnium in Iſlandia mulierum optime comata exſtitit. Hallbiörn eam ſurgere & abire rogavit, illa autem tacens conſedebat, tunc ille eam apprehendens parumper ſublevavit, idqve ter repetiit, Hallbiörn coram illa conſiſtens carmen protulit:

Fæmi-

(b) Língbrók 5. *& complures in marg. ſecundum Hauksbók.*

(c) Aulkarma lætur (d) arma
eik (e) firrunst (f) þar leika
losn for lesnis (g) stofne
(h) línbundin mic sinom.
Bída mun ec (i) af brúde
böl gorer mic fölvann
(k) snertur mer harmr (l) vid hiarta
(m) hrót alldregi (n) bót er.

Fœmina improba arcet
(jucunditate ibi destituor)
fœmina ab amplexibus
me suis.
Sponsa hæc mihi adferet
ærumnam, pallesco
(luctus cor meum corripit)
calamitate, quæ nunqvam imminuetur.

Epter þat snaradi hann hárit um hönd ser, oc villdi kippa henni af pallenom, enn hún sat oc veikst eigi, epter þat brá hann sverdi, oc hió af henni höfudit, gèkk þá út, oc reid í brott. Þeir váro þrír saman oc höfdo tvö klyfiahross, fátt var manna heima, oc var þegar sendt at segea Oddi. Oddr svarar: segit þer Snæbirni á Kialvararstödum, enn

Coma postea arrepta manum circumplicuit, eamque (Hallgerdam) de tabulato deturbare conabatur, illa autem ne minimum cedebat, qvare ille ense stricto caput ei præcidit, postea exiens eqvitando discessit. Tres una iter fecerunt, & duos eqvos sarcinatos secum habuere, pauci domi erant reliqvi, nuncius ergo statim Oddo mittitur, Oddus regessit: Snæbiörni de Kialvararstadis renun-

X

(c) otkorma 6. ölkarma 5.
(d) arman 7.
(e) firrnust *impr.* firrum 7.
(f) þat 7.
(g) stafne *impr.* 9. 10.
(h) línbörvan *impr.* línbörvar. 7.
(i) af *impr.* ef. 7.
(k) svertumk. 5. setur mer. 6.
(l) um *impr.* í. 7.
(m) hanns rót 6.
(n) böter 5.

enn eigi man ec epter þeim rída. Snæbeörn (*o*) reid epter þeim med tólfta mann, enn er þeir Hallbeörn ſeá epterreidina, bádo förunautar hanns hann undan at rída, enn hann villdi þat eigi. þeir Snæbeörn kvámo epter þeim vid hæder þær, er nú heita Hallbearnarvördur. Þeir Hallbeörn fóro á hædina, oc vörduſt þadan, þar fello (*p*) þrír menn af Snæbirni, oc báder förunautar Hallbearnar. Snæbeörn hió þá fót af Hallbirni í riſtarlid, þá (*q*) hnekti hann á hina ſydri hædena, oc vó þar tvo menn af Snæbirni, ádur hann fell; því ero þriár vördur á þeirre hædinni, enn fimm á hinni epter manntali; ſídan fór Snæbeörn aptur. Snæbeörn átti ſkip í Grímsáróſi, þat keypti hálft Rólfr enn Raudſendſki, þeir váro tólf hverer; med Snæbirni váro þeir Þórkell oc Sumarlidi, ſyner Þórgeirs Rauds, Einarsſunar Stafhylltings. Snæbeörn tók vid Þóroddi ór Þíngneſi fóſtra ſínom oc kono hanns, enn Rólfr tók vid Stirbirni, er þetta kvad epter draum ſinn:

Bana

nunciate, ego autem illos eqvitando non perſeqvar. Snæbiörn (o) *ipſe duodecimus eos perſeqvebatur, ubi autem Hallbiörn ejusqve comites eqvitantes ſe perſeqvi animadvertunt, comites eum curſum accelerare rogant, qvod ille noluit. Snæbiörn ejusqve comites collem occupavere, ſeqve ibi defendebant, ibi* (p) *tres Snæbiörnis comites & uterqve Hallbiörnis aſſecla cecidere. Snæbiörn per talum Hallbiörni pedem præcidit, tunc ille in collem magis meridionalem ſe recepit, ibiqve duos Snæbiörnis comites antequam caderet, occidit, hinc tres in hoc colle, in illo autem qvinqve ſecundum numerum (cæſorum) conſpiciendæ ſunt lapideæ metæ, hoc facto Snæbiörn revertebatur. Snæbiörn navem in oſtio Grimſa poſſedit, cujus partem dimidiam Rolfus Raudſandenſis emit, ex utravis parte erant duodecim (nautæ). Cum Snæbiörne erant Thorkell ac Sumarlidius, filii Thorgeiris Raudi (Rufi), filii Einaris Stafholtenſis. Snæbiörn Thoroddum de Thingneſo nutricium ſuum, ejusqve uxorem, recepit, Rolfus autem recepit Stirbiörnem qui poſt ſomnium ſuum hoc cecinit:*

Necem

(*o*) brá vid oc *add.* 6.
(*p*) fiórer 5.
(*q*) hlekti. 5.

(o) *e veſtigio iter ſuſcepit &*
(p) *qvatuor.*

Bana ſe ek okkarn
beggea tveggea,
allt (*r*) ámorligt
útnordur í haf,
froſt oc kullda
feikn hvarskonar,
(*ſ*) fæs mek af ſlíko
Snæbeörn veginn.

Þeir fóro at leita Gunnbearnarſkeria, oc fundo land, eigi villdi Snæbeörn kanna láta um nóttina. Stirbeörn fór af ſkipe, oc fann féſiód í kumli, oc leyndi. Snæbeörn lauſt hann med eggſi, þá fell ſiódurinn nidur. Þeir gordo ſkála oc lagdi hann í fönn. Þórkell ſun Rauds fann at vatn var á forki er út ſtód í ſkálaglugginn, þat var um góe, þá grófu þeir ſic út. Snæbeörn gordi at ſkipe, enn þau Þóroddr váro at ſkála af hanns hende, enn þeir Stirbeörn af Rólfs hendi, adrer fóro at veidom. Stirbeörn vó Þórodd, enn þeir Rólfr báder Snæbeörn.

X 2 (*t*)

Necem prævideo noſtrum
utriusqve,
omnia portentoſa
in oceano caurum verſus,
gelu & frigus (&)
nociva omnis generis,
inde (s) *timeo, ne*
Snæbiörn occidatur.

Gunnbiarnarſkeros qvæſitum iere, terramqve invenere, qvam noctu explorari Snæbiörn noluit. Stirbiörn de navi diſcedens theſaurum (*crumenæ incluſum*) *in ruderibus qvibusdam invenit, qvem* (*reliqvos*) *celavit. Snæbiörn illum ſecuri percuſſit, tunc crumena decidebat. Domum ſolitariam exſtruxere, qvæ nive congeſta obruebatur. Thorkell filius Raudi aqvam in fuſte per feneſtram domus exſerto, obſervavit, illud ſecundo poſt medium hyemis menſe accidit, tunc* (*nivem*) *effodiendo, exitum ſibi parabant. Snæbiörn navem inſtruxit, ſed Thoroddus cum uxore ejus vice, Stirbiörn autem & reliqvi, Rolfi vice, in domo remanſerant, cæteri venatum iverant. Stirbiörn Thoroddum, ipſe quoqve*

qve

(*r*) audornlegt *impr.* 9.
(*ſ*) veit ek 4. 6-10.

(s) *perſentiſco.*

(t) Raudsſyner ſvördu eida oc aller adrer til lífs ſer. Þeir tóko Hálogaland oc fóro þadan til Íſlands, oc kvámo í Vadil. Þórkell Trefill gat ſem farit hafdi fyrir Raudsſunum. Rólfr gordi virke á (u) Strandarheide. Þórkell Trefell ſende Sveinúng til höfuds Rólfi, fór hann fyrſt á Mýri til Hermundar, þá til Ólafs at Draungum, þá til Geſts í Haga, hann ſendi hann til Rólfs vinar ſíns. Sveinúngr vó Rólf oc Stirbeörn, þá fór hann í Haga. Geſtr ſkipti vid hann ſverdi oc eggſi, oc fekk hanom heſta tvo (x) hnokkótta, oc let mann rída um Vadil, oc allt í Kollafeörd. Hann ſende Þórbeörn enn Sterka at heimta heſtana, hann vó hann á (y) Sveinúngseyri, þvíat ſverdit brotnade under hiölltunum. Því hældiſt Trefell vid Geſt, þá er ſaman var jafnat vite þeirra, at hann hafdi

qve unacum Rolfo, Snæbiörnem occidit. Filii Raudi cæterique omnes, ut vitam conſervarent, juramentum præſtitere. Ad Halogalandiam appulere, indeqve in Iſlandiam trajecere, atque in Vadle exſcendebant. Thorkell Treſell, quæ filiis Raudi evenerant, augurabatur. Rolfus in Strandarheida munimentum exſtruxit. Thorkell Treſell Sveinungum Rolfo ſicarium ſubornavit, qvi Myram primo ad Hermundum, poſtea ad Olafum Drangos, tandem ad Geſtum Hagum pervenit, hic (Geſtus) illum (Sveinungum) ad Rolſum amicum ſuum miſit. Sveinungus Rolſum & Stirbiörnem occidit, deinde Hagum reverſus eſt. Geſtus cum eo gladium & ſecurim permutavit, eiqve duos eqvos jubæ diſcoloris, comitemqve, qvi ultra Vadilem usqve in Kollafiördum equitaret, ſuppeditavit. Thorbiörnem (exin) Sterkium (Robuſtum) eqvos poſtulatum miſit, qui illum (Sveinungum) in Sveynungseyra, gladius etenim prope capulum diffringebatur, occidit. Iccirco Trefell, cum Geſti ejusqve perſpicacia com-

(t) Audsſyner *impr.*

(u) Randarheide *impr.*

(x) nokkótta 5. hnökkótta 8. 9. hnokóla 10. hnaukkótta 7.

(y) Sveinúngsheide 6.

hafdi því kvamit á Gest, at hann sendi seálfr mann til höfuds vin sínom.

compararetur, gloriatus est, se Gesto ita imposuisse, ut ipse amico suo sicarium submiserit.

XXXI. CAP.

Ólafr Jafnakollr nam land frá Lángadalsá til (a) Sandeyrarár, oc beó í Unadsdal, hann átti (b) Þóru (c) Steinsdóttur, þeirra sun (d) Grímólfr, er átti Vedísi, systur Vebearnar.

Þórrólfr Fasthalldi het madr ágeætr í Sogne, hann vard ústattr vid Hákon Jarl Griótgardsun, hann fór til Íslands med ráde Haraldds Kóngs, hann nam land frá Sandeyrará til Gýarsporsár í Hrafnsfirdi, hann beó at Snæfeöllom, hanns sun var Ófeigr (e) er átti Óttkötlo.

X 3 Örlygr

CAP. XXXI.

Olafus Jafnakollus territorium inde a Langadalsa usque ad Sandeyrara occupavit, & Unadsdali habitavit, ille Thoram filiam Steinis in matrimonio habuit, quorum filius Grimolfus, Vedisam, sororem Vebiörnis, uxorem duxit.

Thorolfus Fasthaldius nomen erat viro in Sognia celebri, qui offensam Haconis Comitis, filii Griotgardi, incurrebat, & ex consilio Regis Haraldi in Islandiam transmigravit, ille territorium a Sandeyrara usque ad Gyarsporsa in Hrafnafiördo, occupavit, & Snæfiöllis habitavit, ejus filius erat Ofeigus (e), *qui in matrimonio habuit Ottkatlam.*

Örlygus

(a) Sandeyrar *impr.*
(b) Þuríde 5. 10. *secundum Hauksbók.* Þórörnu *impr.* 9.
(c) Gunnsteins 5. *& cætera in marg. secundum Hauksbók.*
(d) Grímkell. *A.*
(e) fader Ottködu 5. *Hauksbók.*

(e) *pater Ottkatlæ.*

Örlygr ſun Bödvars Vigſterksſunar fór til Íſlands fyrer ofríki Harallds Kóngs, hann var hinn fyrſta vetur med Geirmundi Heliarſkinn, enn um varit gaf Geirmundr hanom bú í Adalvík oc lönd þau ſem þar lágo til. Örlygr átti Signýu (*f*) dóttur Óblauds, ſyſtur Högna hins Hvíta, þeirra ſun var Ketell Gufa, er átti Ýri Geirmundardóttur. Örlygr eignadiſt Sletto oc Jökulfeördo, oc taka nú til landnám Geirmundar, ſem fyrr var ritat, allt til Straumneſs fyrer auſtan Horn.

Örlygus filius Bödvaris, filii Vigſterki, ob violentiam Haraldi Regis in Iſlandiam trajecit, primamqve cum Geirmundo Heliarſkinne hyemem tranſegit, vere autem ſeqvente Geirmundus illi villicationem in Adalvika & fundos eo pertinentes dono dedit. Örlygus Signyam filiam Oblaudi (f) ſororem Högnii Albi in matrimonio habuit, eorum filius erat Ketell Gufa, qvi Yram filiam Geirmundi uxorem duxit. Örlygus Slettam & Jökulfiördos acqviſivit, jamqve territoria a Geirmundo, ut antea ſcriptum eſt, usqve ad Straumneſum ab oriente Hornis occupata, incipiunt.

(*g*) Hellabeörn ſun Herfinns oc Höllu var víkingr mikell, hann var jafnan úvinr Harallds Kóngs, hann fór til Íſlands, oc kvam í Bearnarfeörd med alſkiölldudu ſkipe, ſídan var hann Skialldabeörn kalladr. Hann nam land frá Straumsneſi til Dránga, oc Skialldabearnarvík, oc beó þar, enn átti annat bú á Bearnarneſi, þar ſer miklar ſkálatópter hanns. Sun hanns var Þórbeörn, fader Arn-

Hellabiörn, filius Herfinni ac Hallæ, erat pirata ſtrenuus, & conſtans Haraldi Regis hoſtis; ille in Iſlandiam transmigrans in Biarnarfiördum navem ſcutis undeqvaqve coronatam appulit, indeqve nomen Skialdabiörn (Biörn ſcutorum) adeptus eſt. Ille territorium a Straumsneſo usqve ad Drangos & Skialldabiarnarvikam occupavit, ibiqve habitavit, alteram autem villicationem Biarnarneſi habuit, ubi magna ædium ejus rudera conſpicua ſunt. Ejus filius erat Thorbiörn, pater

(*f*) dóttur Högna. 5.
(*g*) Hollubeörn. 6.

(f) *filiam Högnii.*

Arngerdar, er átti Þiódrekr Slettubearnar ſun, þeirra ſyner Þórbeörn, oc Sturla, oc Þiódrekr.

pater Arngerdæ, quam Thiodrekus, filius Slettubiörnis, in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorbiörn, & Sturla, ac Thiodrekus.

Geirólfr het madr er braut ſkip ſitt vid Geirólfsgnúp, hann beó ſidan under gnúpenom at rádi Bearnar.

Geirolfus nomen erat viro qui prope Geirolfsgnupum (rupem Geirolfi præruptam) naufragium fecit, ibique ſub rupe e conſilio Biörnis poſtmodum habitavit.

Þórvalldr Áſvalldsſun, Úlfsſunar, Yxnaþórisſunar nam Drángaland, oc Drángavík til Engeneſs, oc beó at Dróngom alla æfe, hanns ſun var Eirekr Raudi, er bygdi Grænland, ſem fyrr ſeger.

Thorvaldus filius Asvaldi, filii Ulfi, filii Yxna-Thóreris, territorium Drangenſe, & Drangavikam usqve ad Engeneſum occupavit, & per totum vitæ tempus Drangis habitavit, ejus filius erat Eirekus Raudius (Rufus), qvi Grænlandiam, ut antea relatum eſt, incoluit.

(*h*) Herraudr (*i*) Hvítaſký var göfugr madr, hann var drepinn af rádum Haralldz Kóngs, enn ſyner hanns þrír fóro til Íſlands oc námo land á Ströndom, Eyvindr Eyvindarfeord, Ófeigr Ófeigsfiörd, Íngólfr Íngólfsfeörd, þeir beoggo þar ſidan.

Herraudus Hvitaſky erat vir nobilis e conſilio Regis Haraldi occiſus, filii autem ejus tres in Iſlandiam demigrarunt & territorium in Strandis occuparunt, Eivindus (qvidem) Eivindarfiördum, Ofeigus Ofeigsfiördum, Ingolfus Ingolfsfiördum, illi iſthic poſtmodum habitavere.

Eirekr Snara het madr, er land nam frá Íngólfsfirde til Veidilauſu, oc Trekyl-

Eirekus Snara nomen erat viro qvi territorium ab Ingolfsfiördo usqve ad Veidilauſam

(*h*) Geirraudr. *A.*
(*i*) Hvikatimbur. *Hauksbók.*

Trekyllisvík, oc beó þar. Hann átti Ólofu, dóttur Íngólfs ór Íngólfsfirde, þeirra sun var Flosi, er beó í Vík, þá er austmenn bruto þar skip sitt, oc gordo ór (*k*) hrænom skip þat, er þeir kölludo Trekylli, á því fór Flose utan, oc vard apturreka í Öxarfiörd, þadan af gordist saga Bödmóds, Gerpis oc Grímólfs.

lausam & Trekillisvikam occupavit, ibique habitavit. Ille Olosam filiam Ingolfi de Ingolfsfiördo uxorem duxit, eorum filius Flosius Vikæ habitavit, cum ostmanni ibidem naufragium fecere, ex fragmentis autem navem, cui nomen imposuere Trekyllis, construxere. Illa navi Flosius peregre iturus in Öxarfiordum repellitur, unde Historia de Bödmodo, Gerpere & Grimolfo originem trahit.

XXXII. CAP.

Önundr Trefótr, sun Ófeigs Burlufótar (*a*), Ívarssunar Beitels, var í móti Haralldi Kóngi í Hafursfirde, oc let þar fót sinn. Epter þat fór hann til Íslands, oc nam land frá Kleifom til Ófæru, Kaldbaksvík, Kolbeinsvík, Birgisvík, oc beó í Kaldbak til elle. Hann var bróder Gudbeargar, módor Gudbrands Kúlo, födur Ástu, módur Ólafs Kóngs ens Helga. Önundr átti feóra syni, einn het Gretter, annar Þórgeir Flöskubak, þridi

CAP. XXXII.

Önundus Trefotus (Lignipes) filius Ofeigi Bullufoti (Plauti) (a), *filii Ivaris Beitelis, contra Haraldum Regem in Hafursfiördo dimicans, pede truncatus fuit. Islandiam postea petiit, & territorium a Kleifis usque ad Ofæram, Kaldbaksvikam, Kolbeinsvikam, Birgisvikam, occupavit, & ad senectam usque Kaldbaki habitavit. Ille frater erat Gudbiörgæ, matris Gudbrandi Kulæ, patris Astæ, matris Regis Olafi Sancti. Önundus quatuor progenuit filios, unum nomine Gretterem, alterum Thorgeirem*

(*k*) brotunum 5. hræino *impr.*

(*a*) í Vors, sunar 6. 8-10.

(a) *in Vors, filii.*

þridi Ásgeir Ædikollr, fader Kálfs, oc Hrefno, er Kiartan átti, oc Þurídar, er Þórkell Kuggi átti, enn sídan Steindór Ólafssun Pá; enn feórdi var Þórgrímr Hærukollr; fader Ásmundar, födur Gretters ens Sterka.

rem Flöskubakum, tertium Asgeirem Ædikollum patrem Kalfi & Hrefnæ, quam Kiartan in matrimonio habuit, & Thuridæ quam Thorkell Kuggius, postea autem Steindor filius Olai Pavonis, uxorem duxere. Quartus erat Thorgrimus Hærukollus, pater Asmundi, patris Gretteris Sterkii (Robusti.)

Beörn het madr er nam Bearnarfiörd, hann átti Liúfu, þeirra sun var Svanr er beó á Svanshóli (*b*).

Biörn nomen erat viro, qvi Biarnarfiördum occupavit, ille in matrimonio habuit Liufam, eorum filius erat Svanus qvi Svansholi habitavit (b).

Steingrímr nam Steingrímsfeörd allann, oc beó í Tröllatúngu, hanns sun var Þórer, fader Halldórs, födur Þórvallds Örgoda, födur Bitru-Odda, födur Steindórs, födur Odds, födur (*c*) Snorra, födur Odds Múnks, oc (*d*) Þórólfs, oc Þórarins Torsta.

Steingrimus totum Steingrimsfiördum occupavit & Tröllatungæ habitavit, ejus filius erat Thorer, pater Haldoris, patris Thorvaldi Örgodii, *patris Bitru-Oddii, patris Steindoris, patris Oddi, patris Snorrii, patris Oddi Monachi, & Thorolfi, ac Thorarinis Torstii.*

Kolli het madr er nam Kollafeörd oc Skridnesenne, oc beó under Felli á medan hann lifdi.

Vir erat nomine Kollius, qvi Kollafiördum & Skridnesennum occupavit, ac Felli, dum vixit, habitavit.

Y Þór- *Thor-*

(*b*) er þar beó sídan oc druknadi á firdenom, oc gekk þar inní feallit *add.* 6.

(*c*) Há-Snorra 4. 8.

(*d*) þeirra Þórláks oc Þórarins Rosta. 5.

(b) *qvi ibi deinde habitavit, & in sinu submersus, montem propinqvum intravit.*

Þórbeörn Bitra het madr, hann var víkingr mikell oc illmenne, hann fór til Íslands med ſkulldalid ſitt, oc nam feörd þann er nú heiter Bitra, oc beó þar. Nokkro ſidar braut Gudlógr, bróder Gíls Skeidarnefs, ſkip ſitt þar út vid höfdann ſem nú heiter Gudlogshöfdi. Gudlógr komſt á land, kona hanns oc dótter, enn adrer menn aller týnduſt, þá kvam til Þórbeörn Bitra, oc myrdi þau bædi, enn tók meyuna oc fædde upp. Enn er þeſſa vard var Gíls Skeidarnef, fór hann til, oc hefnde bródurs ſíns, oc drap Þórbeörn Bitru oc enn fleire menn adra. Vid Gudlóg er kend Gudlógsvík.

Thorbiörn Bitra nomen erat viro, qvi pirata erat ſtrenuus & ſceleſtus, ille in Iſlandiam una cum familia ſua neceſſaria transmigravit, & ſinum, cui hodie nomen eſt Bitra, occupavit, ibiqve habitavit. Paulo poſt Gudlogus frater Gilſis Skeidarneſis in extremo promontorio, hodie Gudlogshöfdio appellato, naufragium paſſus eſt. Gudlogus una cum uxore & filia terram conſeqvi potuere, ſed omnes reliqvi periere, Thorbiörn autem Bitra ſuperveniens, (conjuges) utrumqve occidit, puellam vero educavit. Qva de re Gils Skeidarnef certior factus, fratrem ultum iit, & Thorbiörnem Bitram, una cum pluribus aliis, interfecit. A Gudlogo Gudlogsvika nomen trahit.

Bálke het madr Blæingsſun, Sótaſunar af Sótaneſi, hann var á móte Haralldi Kóngi í Hafursfirde, epter þat fór hann til Íſlands fyrer ofríke Harallds Kóngs, oc nam Hrútafeörd allann, oc beó á Bálkaſtödum hvarotveggiom, enn ſidaſt í Bæ oc dó þar. Hanns ſun var Berſe Godlaus, er fyrſt beó á Berſaſtödum í Hrútafirde, enn ſidan nam hann Lángavatnsdal, oc átti þar annat bú, ádur hann fekk Þórdíſar dóttur (*e*) Þórodds

Vir erat nomine Balkius, filius Blæingi, filii Sotii de Sotaneſo, ille contra Haraldum Regem in Hafursfiördo dimicaverat, poſtea ob violentiam Haraldi Regis in Iſlandiam trajecit, & totum Hrutafiördum occupavit, & Balkaſtadis utrisqve, poſtremo autem Bæi, ubi deceſſit, habitavit. Ejus filius erat Berſius Godlaus (Atheus), qvi primo Berſaſtadis in Hrutafiördo habitavit, poſtea autem Langavatnsdalum occupavit, ibiqve alteram habuit villicationem, anteqvam Thordiſam filiam Thoroddi de Hytardalo

(*e*) Þórhadds *impr.* 7.

ór Hýtardal, oc tók med Hólmslönd. Þeirra sun var Arngeir, fader Bearnar Hýtdælakappa. Geirbeörg var dótter Bálka, móder Veleifs hins Gamla.

dalo uxorem duceret, simulqve territorium Holmense dotis loco acciperet. Eorum filius erat Arngeir, pater Biörnis Hytdælakappii (athletæ Hytdalensium). Geirbiörga erat filia Balkii, mater Veleifi Grandævi.

Arndís hin Audga, dótter Steinólfs ens Lága, nam land sídan í Hrútafirde út frá Bordeyre, hún beó í Bæ, hennar sun var Þórdr (*f*) er beó (*g*) fyrr í Múla í Saurbæ.

Arndisa Audga (Opulenta) filia Steinulfi Lagii (Humilis), territorium postea in Hrutafiördo extra Bordeyram occupavit, illa Bæi habitavit, ejus filius erat Thordus, qui prius Mulii in Saurbæo habitaverat.

XXXIII. CAP.

Þröstr oc (*a*) Greniudr, syner Hermundar (*b*) Hokinns, námo land í Hrútafirde inn frá Bordeyre, oc beoggo at Melom. Frá Greniade var kominn Hestageller (*c*), enn Ormr frá Þreste. Sun Þrastar var oc Þórkell á Kiörseyre, fader Gudrúnar, er áte Þórbeörn (*d*) Þynna, sun Hrómundar Hallta, þeir

CAP. XXXIII.

Thröstus & Greniadus filii Hermundi Hokinis (incurvi) territorium in Hrutafiördo intra Bordeyram occuparunt, & Melis habitarunt. A Greniado Hestageller (c), a Thröstо autem Ormus, familiam deducebant. Filius quoqve Thrösti erat Thorkell de Kiörseyra, pater Gudrunæ, qvam in matrimonio habuit Thorbiörn Thynna, filius

beoggo

Hro-

(*f*) Kornamúli *add.* A.
(*g*) frá 4. fyrer 8. 10.
(*a*) Geirmundr 4.
(*b*) Hólkins 5.
(*c*) prestr *add.* 4. 6. 9. *pro* Þrestr.
(*d*) Þirna *impr.* 9. 10.

(c) *sacerdos.*

beoggo aller at Fagrabrekko; Þórleifr Hrómundarfóstre var sun þeirra. Hásteinn het sun Hrómundar, þeir váro aller um eitt rád. Þórer het sun Þórkells þrastarsunar, hann beó at Melum, Helga het dótter hanns. Í þann tíma kom (*e*) Slettuhelge út á Bordeyre, oc Jörundr bróder hanns, þeir váro víkingar tólf freálser, oc sveinar um fram. Þeir fóro aller til Mela. Þá fekk Helgi Helgo þórisdóttur. Þeim Hrómundi hurfu stódhross, þat kendo þeir þeim Helga, oc stefndi Midfeardar-Skegge þeim um stuld til alþíngis, enn þeir Hrómundr skyldo geæta herads, oc höfdo virke gott á Brekko. Austmenn beoggo skip sitt. Þat var einn morgun, er rafn kvam á lióra á Brekku oc gall hátt, þá kvad Hrómundr:

Úti heyrek svan sveita,
sára þorns er mornar,
brád vekur borginmóda
bláfialladann gialla.

Sva

Hromundi Halltii (Claudi), qui omnes Fagrabrekkæ habitabant, eorum (Thorbiörnis & Gudrunæ) filius erat Thorleifus, Hromundi alumnus. Hasteinn nomen erat filio Hromundi; omnes isti unam constituebant familiam. Thorer nomen erat filio Thorkelis, filii Thrösti, qvi Melis habitavit, filia ejus nomine erat Helga. Slettu-Helgius tunc temporis ejusqve frater Jörundus Bordeyram peregre advenere, erant piratæ duodecim liberi, prætereaqve famuli. Omnes isti Melos se contulerunt. Tunc Helgius Helgam filiam Thoreris uxorem duxit. Hromundus cum suis eqvariam amisit, cujus rei Helgium & socios insimulavit, qvibus & Midfiardarskeggius dicam furti, ut in foro generali comparerent, scripsit, Hromundus autem cum suis munimento eximio Fagabrekkœ instructus, provinciam (interea pacatam) curaret. Ostmanni navem suam paravere. Mane qvodam corvus in fenestra Brekkæ consedit, & sonore crocitavit, tunc Hromundus cecinit:

Foris audio corvum,
tempore matutino cadaver
corvum excitat
lividis pennis (instructum) ad crocitandum.

Ita

(*e*) Sleitu-Helge *impr.*

Sva gól fyrr þá er feiger
fólknárúngar váro
(*f*) gunnarhaukr, er (*g*) gaukar
Gauts bragda ſpá ſagdo.

Þórbeörn kvad:

Hlakkar hagle ſtokkinn
hræs er kemur (*h*) at ſæfe,
módr, krefur morgin bráda,
már valkaſtar báro.
Sva gól endur, þá er unda
eids af fornom meidi
hrævagaukr, er haukar
Hilldínga miöd villdo.

Í þann tíma kvámo auſtmenn í virkit, þvíat verkmenn höfdo eigi aptur látit. Þeir brædur geingo út, enn konor ſögdo Hrómund ofgamlan, enn Þórleif of úngan at gánga út, hann var þá (*i*) fimtán vetra; þá liöp Hrómundr út med vapnom ſinom, oc kvad:

Varat mer í dag daude,
draugr flatvallar bauga!

*Ita olim cecinit, cum morti vicini
eſſent principes
corvus, dum corvi
prælia prædicebant.*

Thorbiörn cecinit:

*Crocitat ſangvine aſperſus,
ubi ad cruorem cadaverinum venit (&)
defeſſus prædam matutinam poſcit,
corvus.
Ita olim cecinit
in arbore vetuſta
corvus, dum corvi
ſangvinem bellatorum diſcupiebant.*

Interea oſtmanni munimentum, quod operarii recluſum reliquerant, intrarunt. Fratres exivere, fœminæ autem Hromundum nimis ætate provectum, Thorleiſum autem ætatis non ſatis maturæ dictitabant, ille tunc (i) *quindecim annos erat natus; tunc Hromundus armatus excurrens cecinit:*

*Qvamvis & hodie mihi mors,
o homo!*

(*f*) gunnhaukar *impr.*
(*g*) góko *impr.*
(*h*) of. 5.
(*i*) nítián 5.

(i) *undevinginti.*

búunſt vid (*k*) ilmar (*l*) jálme,
ádur (*m*) ne geir (*n*) ofrádinn.
Ræke ec lítt, þó at leike,
(*o*) litvöndr hedins ſitear.
Oſs var ádur ofmarkadr
alldr vid rauda ſkialldo.

(pugnæ nos accingamus)
olim per enſem fuerit prædeſtinata,
nihil curo etſi vibretur
enſis,
Nobis olim determinata fuit
ætas per ſcuta rubra.

Auſtmenn fello ſex i virkeno, enn adrer ſex ſtocko brott, enn þá er Þórbeörn villdi lúka aptur virkeno, ſkaut Jörundr atgeir í gegnom hann. Þórbeörn tók atgeirinn ór ſárino, oc ſetti midlom herda Jörundi, ſva at útkvam um brióſtit, oc fello þeir báder dauder á jörd. Helgi greip upp Jörund, oc kaſtadi hanom á bak ſer, oc rann ſva. Háſteinn rann epter þeim, þar til er Helgi kaſtadi hanom nidur af bake ſer daudum, þá hvarf hann aptur. Hrómundr var fallinn, enn Þórleifr ſár til ólífis. Konor ſpurdo tídenda, (*p*) Háſteinn kvad:

Sex oſtmannorum in munimento cecidere, ſex alii inde aufugere, Thorbiörnem autem munimentum claudere conantem, Jörundus bipenni transfixit. Thorbiörn bipennem vulneri extrahens, Jörundum illa inter ſcapulas, ut per pectus (iterum) tranſierit, percuſſit, & uterque mortui in terram cecidere. Helgius, Jörundum arreptum, in tergo portans, cucurrit. Haſteinn eos currens perſeqvebatur, usqve dum Helgius (Jörundum) mortuum demiſit, tunc ille revertebatur. Hromundus ceciderat, Thorleifus autem lethaliter vulneratus erat. Fæminæ qvæ acciderint, interogabant, Haſteinn cecinit;

Her

Hic

(*k*) álmar 5.
(*l*) álmi *impr.*
(*m*) enn *impr.*
(*n*) afrádenn 6. 8-10.
(*o*) litvördr 10. & 6 *marg.*
(*p*) Hallſteinn *impr.* 10.

Her hafa ſex, þeir er ſæfaſt,
ſútlauſt bana úte,
(*q*) ſvipniördúngar ſverda;
ſárteins, á (*r*) brúſteinom
hyggec at (*s*) hálfer liggi
heptendur laga epter.
Eggſkeindar (*t*) let ec under
(*u*) úbídendum ſvída.

Konor ſpurdo, hve marger þeir váro? (*x*) Háſteinn kvad:

Varka ec (*y*) fyrr med fleire
(*z*) fetla ſtígs at víge,
fyrer várom þar feórer
frendur offſtopavender,
enn tólf af glad gilva
gunnþíngs hvater runnar.
Kölld rudo vopn þeir et villdo
vors fundar tilſkunda.

Konor ſpurdo hvörſo marger fallner væri af víkingom. (*a*) Háſteinn kvad:

Siö

Hic ſex qui reprimuntur
ſine dolore foris mortui ſunt
enſium vibratores;
in ſtrato lapideo
credo (s) *dimidiam partem jacere*
bellatorum.
Vulnera acie læſa (t) *feci*
dolere non præſtolantibus.

Mulieres, quot fuerint, interrogabant. Haſteinn cecinit:

Non plures mecum ab initio erant
bellatores ad cædem;
nos hic quatuor eramus
conſangvinei impetuoſi
ſed duodecim navales
(*erant*) *acres milites.*
Frigida arma deſtruxere volentes
in noſtrum occurſum feſtinare.

Fœminæ quærebant: quot piratarum occubuiſſent. Haſteinn cecinit:

Septem

(*q*) ſvipmordúngar. 6. ſvipniörúngar 8-10.
(*r*) bráſteinum *impr.*
(*s*) hálfdauder *impr.* 9. hafder 10.
(*t*) leit 8. læt 7.
(*u*) óbídingum 5. 7.
(*x*) Hallſteinn *impr.*
(*y*) furs 4-6. 8-10.
(*z*) ferla 8.
(*a*) Hallſteinn *impr.*

(s) *ſemimortuos.*
(t) *vidi* al. *facio.*

Siö (*b*) hafa ſækitivar
(*c*) ſvolnisgards til jardar,
blód fell (*d*) varmt á vera
valdögg, nöſom (*e*) höggit.
(*f*) Mano (*g*) fúrvider fleire
(*h*) fiölnisþings enn hingat
út um ekkells brauter
(*i*) jálkmærar ſke færa.

Her meigu hæli börvar
hlióm daltángar ſkióma,
dýrs, hvad drýgdo feórer,
dagverkis ſeá merki.
Enn ek hýrbrigdi hugdak,
hrafn ſleit af ná beito,
(*k*) gunnarræſs at giæſom
gridbítom frid lítinn.

(*) Unnom audimönnum!
á ec þunnann hiör gunnar;
drógunſt

Septem milites
terram
(ſanguis calidus in viros cecidit,
pluvia aciei) naribus cadebant.
Plures milites
huc (venere) quam
per mare
damnum referent bello datum.

Hic glorioſi viri
prælium,
celebris, quod quatuor patravere,
operis diurni ſignum videbunt.
Ego autem prælium reputabam
ubi corvus cadaver decerpſit,
nosque concedere
fœdifragis parum pacis.

Euge viri fortunati!
ego acutum enſem habeo bellicum,
nos

(*b*) hvurfo *impr.*
(*c*) Sofnis *impr.*
(*d*) vard á vala 5.
(*e*) höggvin *impr.*
(*f*) munad 5. runno *impr.*
(*g*) fiörvider *impr.* 9.
(*h*) flug ſvins *impr.*
(*i*) álmmæríngar *impr.*
(*k*) Gunnarraks *impr.*
(*) *ſeqventia carmina omittit Hauksbók.*

drógunſt vær at víge,	*nos ad pugnam acceſſimus.*
verkdreiruga ſerki	*Sangvine perfuſas loricas*
höfdo (*l*) herdelofdar	*præliatores habuere*
hilldar (*m*) bards und ſkilldi.	*ſub ſcutis,*
þvarr (*n*) hángr (*o*) völum heinge	*(corvos fames deſerebat),*
húngur (*p*) veſæri túngur.	*& gladios diſturbatores pacis.*
Hardr var gnýr þá er gordom	*Strepitus erat magnus cum faceremus*
griótvarps loto ſnarpa,	*acrem impetum conjectionis lapidum,*
geingo ſverds at ſaungvi	*inter præliandum,*
ſundur grá klæde þundar,	*loricæ griſeæ diſſecabantur.*
ádur á (*q*) hæl til (*r*) hvíldar,	*Antequam quieti (ſe &) terga darent*
hluto þeir bana fleire,	*plures necem oppetebant*
hialldurs kvam hríd á ſkiölldo,	*(grando pugnæ ſcuta feriebat)*
hækíngs (*s*) vider æki.	*milites.*
Heyri ſvan, þeir er ſárer	*Audiant corvum, qvi vulnerati*
ſigurſtalls (*t*) vider falla,	*armis cadunt,*

Z benſkári (enſis

(*l*) heidelofdar 10.
(*m*) bör *impr.* 7. bords 4. 8. 10. & 6 *marg.*
(*n*) haugr 4. 7-10. *impr.*
(*o*) vals *impr.*
(*p*) ve ſæti 8-10.
(*q*) hul *impr.* 7.
(*r*) hildar *impr.*
(*s*) vidur 6. vidnu 8.
(*t*) vidar *impr.*

benſkári drekkur báro,	(*enſis ſangvinem fundit*)
(*u*) blódfalls óf ná gealla,	*ſuper cadavera crocitantem.*
Þar fekk örn, enn erni	*Ibi aqvila adeptus eſt* (*ſunt autem*
(*x*) ero (*y*) greipur (*z*) hræſveipadar,	*ungves aqvilæ cadavere obvoluti*)
(*a*) ſýlg, er Slettu-Helge	*hauſtum*(*ſangvinis*),*qvem Slettu-Helgius*
ſegd (*b*) audigr (*c*) fellt (*d*) raudo.	*admodum reus miſit.*
Báru upp af ára	*Exportabant e navi*
allþakkligom blakki	*pulchra*
ítar oſs á móte	*contra nos viri*
(*e*) álmþíngsſamer hiálma;	*bellicoſi galeas;*
Enn á braut (*f*) þeir er báro	*ſed qvi hinc reportabant*
beidendor gódum (*g*) leider	*bonis inviſi*
hlida herdemeidar	*viri navem petentes*
(*h*) handmens (*i*) ſkornar (*k*) rander.	*ſcuta diſciſſa.*
Þeir	*Hel-*

(*u*) blódfall 8-10. 7.
(*x*) ern *impr.*
(*y*) greppr 4.
(*z*) hræ ſveipad *impr.*
(*a*) Silger *impr.*
(*b*) audiger 8-10.
(*c*) fellur 4. *omitt. impr.*
(*d*) rauda 6.
(*e*) álmþíngs ſaman *impr.*
(*f*) þá *impr.*
(*g*) leidar *impr.* 7.
(*h*) Handarmens *impr.* haudmens 4. 8. haudurmens 7.
(*i*) ſkarar 4. 6. 8-10.
(*k*) raudar 4. 6. 8-10.

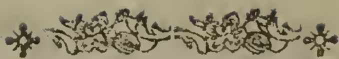
Þeir Helgi leto út sama dag oc týnduſt aller á Helgaſkeri fyrer (l) Skridníngs-Enne. Þórleifr vard græddr, oc beó at Brekko, enn (m) Hásteinn fór utan oc fell á Orminom Lánga med Ólafi Kóngi Tryggvaſyni.

Helgius & reliqvi eadem die ſolvebant, & omnes ad ſcopulum Helgaſkerum e regione Skridnings-Ennii periere. Thorleifus ſanitati reſtitutus Brekkæ habitavit, Haſteinn autem peregre profectus in (nave regia) Ormo Longo, cum Rege Olafo Tryggvii filio, occubuit.

Nú ero ritud landnám fleſt í Veſtfirdíngafeórdúnge, epter því ſem fróder menn hafa ſagt. Má þat nú heyra, at þann feórdúng hefer margt ſtórmenne byggt, oc af þeim ero margar göfigar ætter kvamnar, ſem nú mátti heyra. þeſſer landnámsmenn ero göfgaſter í Veſtfirdíngafiórdúnge: Hroſskell, Skallagrímr, Selþórer, Beörn hinn Auſtræne, Þórólfr Moſtrarſkegg, Audur Diúpaudga, Geirmundr Heliarſkinn, Úlfr Skiálgi, Þórdr Víkíngſun, þótt lángfedur halldeſt ſtærre í ſumum ættum. Enn þá er bændor váro talder á Íſlande þá váro nío hundrud bónda í þeſſum fiórdúngi.

Plurima jam in qvadrante occidentali territoria occupata e ſapientum virorum relatione, recenſita ſunt, ex qvibus liqvet multos magnates hanc qvartam incoluiſſe, multasqve ab illis, ut nuper audiri potuit, familias nobiles ſuum genus deducere. Hi in qvarta occidentali occupatorum celeberrimi fuere: Hroſkell, Skallagrimus, Selthorer, Biörn Orientalis, Thorolfus Moſtrarſkegg, Auda Profunde Dives, Geirmundus Heliarſkinn, Ulfus Skialgius, Thordus Vikingi filius, qvamvis majores qvarundam familiarum nobiliores reputentur. Cum autem colonorum Iſlandiæ cenſus iniretur, in hac qvarta mille & octoginta coloni fuere.

(l) Skridnes Enne 8. 9.
(m) Hallſteinn *impr.*

ÞRIDI PARTR.

NÚ HEFER UPP LANDNÁM Í NORDLENDÍNGAFEÓRDÚNGI ER FIÖLBYGDASTR HEFER VERIT AF ÖLLU ÍSLANDE. OC STÆRSTAR SÖGUR HAFA GORST BÆDI AT FORNO OC NÝO. SEM ENN MAN RITAT VERDA OC RAUN BER Á.

I. CAP.

(*a*) Gunnsteinn Meinfretr ſun Álfs (*b*) Orustu nam Hrútafeardarſtrönd eyſtri næſt epter Bálka, oc beó þar nokkra vetur ádur hann fekk Þórhilldar dóttur Þórſteins Rauds. Þá redſt hann (*c*) nordan í Dali, oc beó þar. Þeirra ſyner váro þeir Álfr í Dölum, Þórdr oc Þórrólfr, Refr oc (*d*) Hrappr.

Þóróddr

PARS TERTIA.

JAM INCIPIT OCCUPATIO TERRÆ IN QVADRANTE BOREALI, QVI TOTIUS ISLANDIÆ PLURIMOS HABUIT COLONOS, ET TAM ANTIQVITUS, QVAM POSTERIORIBUS TEMPORIBUS HISTORIIS UBERRIMAM PRÆBUIT MATERIAM, UT JAM REFERETUR, ET EXPERIENTIA TESTIS EST.

CAP. I.

Gunnſtein Meinfretus filius Álfi (b) *Oruſtæ* (*Belli*) *litus Hrutafiördi orientale proxime poſt Balkium occupavit, ibique per quasdam hyemes, antequam Thorhildam filiam Thorſteinis Rufi uxorem duceret, habitavit. Tunc* (c) *e ſeptentrione in Dalos transmigravit, ibique habitavit. Ejus filii erant Alfus de Dalis, Thordus & Thorolfus, Refus & Hrappus.*

Tho-

(*a*) Eyſteinn 5-7.
(*b*) ór Oſtu 4. *marg.*
(*c*) nordur *impr.*
(*d*) Hrafn 6.

(b) *de Oſta.*
(c) *ſeptentrionem verſus.*

Þóroddr het madr er land nam í (e) Hrútafirdi oc beó á Þóroddsstödum, hanns sun var Arnór Hýnefr er átte Gerdi dóttur Bödvars ór Bödvarshólum. Þeirra syner varo þeir Þórbeörn er Gretter vó, oc Þóroddr Drápustúfr (f), fader Valgèrdar er átti Skeggi (g) Skammhöndúngr Gamlasun, Þórdarsunar, Eyólfssunar, Einarssunar, Þórólfssunar Fasthallda frá Snæfeöllum. Sun Skeggea Skammhöndúngs var Gamli, fadér Álfdísar, módur Odds Múnks.

Thoroddus erat nomen viri, qui territorium in Hrutafiördo occupavit, & Thoroddstadis habitavit, ejus filius erat Arnor Hynefus, qui Gerdam filiam Bödvaris de Bödvarsholis in matrimonio habuit. Eorum filii erant Thorbiörn, quem Gretter occidit, & Thoroddus Drapustufus (fragmentum carminis epici), pater Valgerdæ, uxoris Skeggii Skammhöndungi, filii Gamlii, filii Thordi, filii Eyulfi, filii Einaris, filii Thorolfi Fasthaldii de Snæfiöllis. Filius Skeggii Skammhöndungi erat Gamlius pater Alfdisæ, matris Oddi Monachi.

Skútadar-Skegge het madr ágeætr í Noregi, sun hanns var Beörn er kalladr var Skinnabeörn, því at hann var Hólmgardsfari, oc er hanom leiddust kaupferder, fór hann til Íslands, oc nam Midfeörd oc Línakradal, hanns sun var Midfeardar-Skegge (h), hann var garpr mikill oc farmadr (i), hann heriade í Austur-

Vir erat in Norvegia inclytus nomine Skutadar-Skeggius, ejus filius Biörn cognomen habuit Skinnabiörn (Biörn pellium), eo quod Holmgardum (mercatum) freqventabat, expeditionum autem mercatoriarum pertæsus Islandiam petiit, & Midfiördum ac Linakradalum occupavit, ejus filius erat Midfiardar-Skeggius, heros & nauta strenuus, qui

(e) Hrútafiardardal 6.

(f) er orti Ofeigsvísur *add.* 6.

(g) Hælgi *add.* 5.

(h) vitr madr oc *add.* 6.

(i) oc vel ad ser giör, oc hinn mesti fullhugi *add.* 6.

(f) *qui carmina Ofeigiana pepigit.*

(h) *vir sapiens &c.*

(i) *virtutibus instructus & vir fortissimus.*

Austurveg oc lá í Danmörk vid Siólând er hann fór austan, þar gekk hann upp, oc braust í haug Rólfs Kóngs Kraka oc tók hann þar ór Sköfnúng sverd Rólfs Kóngs, oc eggsi Hiallta oc mikit fe annat, enn hann nádi eige brandenom Laufa af Bödvare, því hann gat eige sveigt armleggi hanns. Bödvar villdi at hanom, enn Rólfr Kóngr varde. Skegge fór til Íslands sidan, oc beó á Reykeom í Midfirde. Börn Skeggea váro þau Eidr er átti Hafþóru dóttur Þórbergs Kornamúla oc Ólofar Ellidaskialldar systur Þórgeirs Gollnis, þau átto mörg börn (*k*). Annar sun Skeggea var Kollr, fader Halldórs, födur þeirra Þórdísar er Skálldhelgi átti, oc Þórkötlo. Dætur Skeggea váro þær (*l*) Hródný er átti Þórdr Geller, oc Þórbeörg er átti Ásbeörn Audge Haralldarsun. Dótter þeirra var Íngebiörg er átti

qui orientem versus piraticam exercuit, unde redux, in Dania apud Siolandiam ad anchoras expectavit, ibi in terram ascendens, tumulum Rolfi Krakii Regis effregit, indeque Sköfnungum gladium Rolfi Regis, & securim Hialltii, ac multum rerum pretiosarum abstulit, gladium autem Laufum Bödvari extorqvere non potuit, brachia siquidem ejus flectere nequibat. Bödvar illum adoriri voluit, Rex autem Rolfus illum defendebat. Skeggius Islandiam postea petiit & Reykis in Midfiördo habitavit. Liberi Skeggii erant Eidus, qui in matrimonio habuit Hafthoram, filiam Thorbergi Kornamulii & Olofæ Ellidaskioldæ, sororis Thorgeiris Gollneris, illi multos progenuere liberos (k). *Alter Skeggii filius erat Kollus, pater Haldoris, patris Thordisæ, quam Skald-Helgius in matrimonio habuit, & Thorkatlæ. Filiæ Skeggii erant Hrodnya, uxor Thordi Gelleris, & Thorbiörga quam Asbiörn Dives filius Haraldi uxorem duxit. Eorum filia erat Ingebiörga, quæ Illugio Nigro*

(*k*) Sun Eidar einn het Þórhallr, fader Eids, födur Þórvallds, födur Oddnyar, módor Geirlaugar, módur Snælaugar, módur Markúsar á Melum *add.* 6.

(*l*) Hilldur 9 10.

(k) *uni filiorum Eidi nomen erat Thorhallus, patri Eidi, patris Thorvalldi, patris Oddnyæ, matris Geirlaugæ, matris Snælaugæ, matris Marci de Melis.*

átti Illuge hinn Svarte, þeirra syner Gunnlógr Ormstúnga, Hermundr oc Ketell.

Nigro nupsit, quorum filii Gunnlogus Ormstunga, Hermundus & Ketell.

Halldr Hríngr het madr ættstórr (m), hann kvam skipe síno í Vesturhóp, oc sat hinn fyrsta vetur þar nær sem hann hafde lendt, oc nú heita Hríngsstader. Hann nam Vatnsnes allt utan til Ambáttarár, fyrer vestan, enn fyrer austan inn til (n) Þverár, oc þar yfer um þvert til (o) Bearga-óss, oc allt þeimmegin Bearga út til siáfar, oc beó at Hólum. Hanns sun var Þórbrandr, fader Ásbrands, födur Sölva ens Prúda á Ægissido oc Þórgeirs er beó at Hólum. Hanns dótter var Ástrídur er átti (p) Arnmódr Hedinssun. (q) Sveinn var sun þeirra (r). Önnur dótter Þórgeirs var Þórgerdur er átte Þórgrímr sun Peturs frá Ósi.

Haraldus Hringus nomen erat viro generoso, qui navem in Vesturhopum deduxit, & prope locum in qvo appulerat, cui & hodie nomen est Hringsstader, primam hyemem transegit. Ille, totum Vatnsnesum exterius ab occidente Ambattara, ad orientem autem interius usqve ad Thvera, & per transversum inde ad Biargaosum, & ex eodem Biargarum (montium) parte extrorsum ad mare usqve occupavit, & Holis habitavit. Ejus filius erat Thorbrandus, pater Asbrandi, patris Sölvii Prudii (elegantis) de Ægissida, & Thorgeiris qui Holis habitavit. Ejus filia erat Astrida, uxor Arnmodi, filii Hedinis; Sveinn eorum erat filius. Altera Thorgeiris filia erat Thorgerda, qvam in matrimonio habuit Thorgrimus filius Petri de Oso.

Sóti

Sotius

(m) í Noregi *add.* 6.
(n) Þurár 9.
(o) Braga-óss 5.
(p) Armódr 8. 9. 6.
(q) Hedinn 6.
(r) oc Þórgerdur 6.

(m) *in Norvegia.*
(r) *& Thorgerda.*

Sóti het madr er nam Vesturhóp, oc beó under Sótafelle.

(t) Lundasteinar het Jarl á Englande, hann átte Olofu dóttur Ragnars Lodbrókar, þeirra börn váro þau Beörn fader Audunnar Skökulls, oc Eirekr fader Sigurdar Bióda-Skalla, oc Ísgerdur er átte Þórer Jarl á Vermalande. Audunn Skökull fór til Íslands oc nam Vídedal, oc beó á Audunarstödum. Med hanom kvam út Þórgíls Geallande felage hanns, fader Þórarins Goda. Audunn Skökull var fader Þóru Moshals, módor Úlfhilldar, módor Ástu, módor Ólafs Kóngs enns Helga. Sun Audunnar Skökulls var Ásgeir at Ásgeirsá, hann átti Jórunni dóttur Íngemundar hins Gamla, þeirra börn varo þau Þórvalldr fader Döllo módur Gissorar Biskops, oc Audūn fader Ásgeirs, födur Audunnar, födur Egels, er átti Úlfheidi, dóttur Eyólfs Gud-

Sotius nomen erat viro qvi Vesturhopum occupavit, & Sotafelli habitavit (s).

Lundasteinar nomine erat Comes (qvidam) in Anglia, qvi in matrimonio habuit Olofam filiam Ragnaris Lodbrokis, eorum liberi erant Biörn, pater Audunis Sökulis (u), *& Eirekus pater Sigurdi Biodaskallii, & Isgerda qvam Thorer Comes in Vermalandia in matrimonio habuit. Audunn Sökull in Islandiam transmigravit, & Vididalum occupavit, ac Audunarstadis habitavit. Una cum illo ejus socius Thorgils Giallandius, pater Thorarinis, Prætoris peregre advenit. Audunn Sökull pater erat Thoræ Moshalsis, matris Ulfhildæ, matris Astæ, matris Sancti Olai Regis. Filius Audunis Sökulis erat Asgeir de Asgeirsa, qvi Jorunnam filiam Ingemundi Grandævi in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorvaldus pater Dallæ, matris Gissoris Episcopi, & Audunn pater Asgeiris, patris Audunis, patris Egelis, qvi in matrimonio habuit Ulfheidam filiam Ejolfi,*

(t) Lundasteinn *impr.*

(s) *hodie Breidabolstad* add. A.

(u) *Audunus Sökul fratrem habuit Ericum, cui filius Sigvardus Biodaskalle, cui filia Isgerda.* A.

Gudmundarſunar, oc var þeirra ſun Eyólfr er veginn var á Alþinge fader Orms Capalláns Þórláks Biſkups enns Helga. Annar ſun Audunnar Skökulls var Eyſteinn fader Þórſteins, födur Helga, födur (*x*) Þórarinns, födur Odds, födur Hallbearnar, födur Sighvats preſts. Dótter Ásgeirs at Ásgeirſá var Þórbeörg (*y*) Bæarbót.

Ejolfi, filii Gudmundi, eorumqve filius erat Ejolfus, qvi in foro generali interfectus fuit, pater Ormi Capellani Sancti Thorlaki Epiſcopi. Alter Audunis Skökulis filius erat Eyſteinn pater Thorſteinis, patris Helgii, patris Thorarinis, patris Oddi, patris Hallbiörnis, patris Sighvati Sacerdotis. Filia Asgeiris de Asgeirſa erat Thorbiörga (y) *Bæarbot (domus ornamentum).*

Ormr het madr er nam Ormsdal oc beó þar, hann var fader Odds, födur Þórodds, födur Helga, födur (*z*) Haka, födur Jóru, módor Þórdíſar, módur Tanna, födur Skapta.

Vir erat nomine Ormus, qvi Ormsdalum occupavit, ibiqve habitavit, ille pater erat Oddi, patris Thoroddi, patris Helgii, patris Hakii, patris Joræ, matris Thordiſæ, matris Tannii, patris Skaptii.

II. CAP.

Ketell Raumr het Herſer ágeætr í Raumsdal í Noregi, hann var ſun Orms Skeliamola Hroſsbearnarſunar, Raumsſunar, Jötunbearnarſunar nordann or Noregi. Ketill átti (*a*) Miöll dóttur Ánar Bogſveigis. Þórſteinn het ſun þeirra, hann

Aa vó

CAP. II.

Ketell Raumus nomine erat Baro in Raumsdalo Norvegiæ inclytus, filius Ormi Skeliamolii, filii Hroſsbiörnis, filii Raumi, filii Jötunbiörnis e ſeptentrionalibus Norvegiæ (provinciis oriundi). Ketell Miöllam filiam Anis Bogſveigeris (Arcum incurvantis)

(*x*) Þórorms 4. 5.
(*y*) bekkiarbót *Landnama.*
(*z*) Harra *impr.* 4. 7.
(*a*) Molldo 5.

(y) *ornamentum ſcamni.*

vó á ſkóginom til Upplanda af áeggean födur ſíns Jökul ſun Íngemundar, Jarls af Gautlande oc Vigdíſar. Jökull gaf hanom líf. Sídan fekk Þórſteinn Þórdíſar ſyſtur hanns, þeirra ſun var Íngemundr hinn Gamli, hann var fæddr í Hefni (*b*) med Þóri födur Gríms oc Hrómundar. Heidur völva ſpádi þeim öllum at byggia á því lande er þá var úfundit veſtur í haf (*c*). Íngemundr kvadſt vid því ſkylldo gora, volvann ſagde þat eige mundi mega, oc kvad þat til jardteikna at þá mundi lutr horfinn ór puſſi hanns, oc kvad hann þá mundi finna er hann græfi fyrer öndvegesſúlom ſínom á landeno. Íngemundr var víkíngr mikell oc heriade á (*d*) veſturvíkíng jamnann. Sæmundr het felage hanns Sudureyſkr, þeir kvamo ór

tis) in matrimonio habuit. Eorum filius nomine erat Thorſteinn, qvi Jökulem filium Ingemundi Comitis de Gautlandia & Vigdiſæ, in ſylva quæ ad Uplandiam ducit, a ſuo patre inſtigatus occidit. Jökull ei vitam conceſſit. Thorſteinn poſtea ejus ſororem Thordiſam uxorem duxit, eorum filius erat Ingemundus Grandævus, qvi in Heſna (b) *apud Thorerem patrem Grimi & Hromundi educabatur. Heida Vola (Sibylla) omnes iſtos terram tunc temporis nondum inventam in mari occidentali inhabitaturos prædixit.* (c) *Ingemundus id ſe cauturum affirmavit, Vola hoc fieri non poſſe aſſeruit, cujus in certitudinem ſignum denuntiavit e zona ejus jam tum taliſmanem oblatum eſſe, quem ille, dum in terra iſta columnis ſedis ſuæ primariæ fundamenta ponendo foderet, reperturus eſſet. Ingemundus pirata erat ſtrenuus, & in occidente arma ſemper circumtulit hoſtilia. Ejus ſodalis nomine erat Sæmundus ex Hebudibus oriundus, ex expeditione militari iſti erant reduces, quo tempore*

(*b*) á Hálogalande med Íngialldi födur þeirra Gríms hinns Hvíta Háleyſka oc Hrómundar í Þverárhlíd *add.* 6.

(*c*) Íngemundi þókti þat reidemál, oc. 6.

(*d*) veſturveg. 6.

(b) *in Halogalandia apud Ingialdum patrem Grimi Albi Halogalandi, & Hromundi de Thverarhlid.*

(c) *Ingemundus hæc pro nugis habuit, &.*

ór hernade í þann tíma er Haralldr Kóngr gekk til lands í Noregi, oc lagde til orrosto í Hafursfirdi, vid þá Þóri Hakláng. Íngemundr villde veita Kónge, enn Sæmundr eige, oc skilldi þar felag þeirra. Epter orustuna gipte Haralldr Kóngr Íngemundi Vígdísi dóttur Þóris Jarls Þeiganda. Þau Jörundr Háls varo fridlobörn hanns. Íngemundr undi hvarge, því fýste Haralldr Kóngr hann at leita forlaga sinna til Íslands, enn Íngemundr letst þat eige ætlat hafa, þó sende hann Finna tvo í hamförom til Íslands epter lut sínom, þat var Freyr gor af sylfri Finnarner kvamo aptur oc höfdo fundit lutinn oc nád eige, vísodo þeir Íngemundi til í dal einom milli Hollta tveggea, oc sogdo hanom allt lands leg hvarso háttat var þar er hann skyllde byggea. Epter þat (*e*) byriar Íngemundr för sína til Íslands oc med honom Jörundr (*f*) Háls mágr hanns oc Eyvindr Sörkver oc Ásmundr oc Hvate viner hanns, oc þrælar hanns Fridmundr oc Bödvar,

pore Rex Haraldus ad terram appulit, & in Hafursfiördo Thorerem Haklangum & reliquos aggrediebatur. Ingemundus Regi suppetias ferre voluit, Sæmundus autem noluit, ibique eorum sodalitas cessavit. Post hoc prælium Rex Haraldus Vigdisam filiam Comitis Thoreris Theigandii (silentis) Ingemundo nuptum dedit. Illa & Jörundus Hals ejus (Comitis) erant liberi nothi. Ingemundus nusqvam contentus vixit, qvare Rex Haraldus eum ut fata in Islandiam seqveretur, adhortabatur, Ingemundus hoc sibi nunqvam fuisse in propositis regessit, duos tamen Finnos talismanem suum repetitum in Islandiam misit, erat is Freyr ex argento confectus. Finni revertebantur, talismanem qvidem repererant, ejus vero compotes esse non potuere, Ingemundo autem locum indicabant, vallem inter duos colliculos glareosos, eiqve omnem fundorum, ubi habitaturus foret, constitutionem descripsere. Ingemundus postea iter suum in Islandiam (e) *ingreditur, & cum illo affinis ejus Jörundus Hals, & Eyvindus Sörkver ac Asmundus & Hvatius ejus amici, servique (præterea) ejus Fridmundus & Bödvar, Thorer Ref-*

(*e*) Byr *impr.*
(*f*) Hallsfún 6. *marg. cit. Landn.*

(e) *parat.*

Bödvar, Þórer Refſkegg oc Úlfkell (*g*). Þeir tóko Grímsárós fyrer ſunnann land, oc varo aller um veturinn á Hvanneyre med Gríme fóſtbródur Íngemundar. Enn um varit fóro þeir nordur um heidar, þeir kvamo í feörd þann er þeir fundo hrúta tvo, þat kölludu þeir Hrútafeörd. Sídann fóro þeir nordur um herad, oc gáfo vída örnefne (*h*), hann var um veturinn í Vídidal í Íngemundar hollte, þeir ſáo þadann fiöll ſnælaus í landſudur (*i*), oc fóro þángat um varit, þar kendi Íngemundr lond þau er hanom var tilvíſat. Þórdís dótter hanns var alin í Þórdíſarhollte. Íngemundr nam Vatnsdal allann upp frá

Reſſkegg & Ulfkell (g). *Illi in oſtio fluvii Grimsa a meridie terræ appulere, omnesqve hyemem Hvanneyræ apud Grimum, una cum Ingemundo (olim) educatum, commorabantur. Vere ſeqvente ſeptentrionem verſus per teſqva montana pergebant, in ſinum (qvendam) venere ubi duos arietes inveniebant, illum Hrutafiördum (ſinum arietum) appellabant. Provinciam poſtea ſeptentrionem verſus peragrabant, paſſimqve (locis) nomina impoſuere propria* (h). *Hyemem Ingemundarholti in Vididalo tranſegere, inde montes nive carentes euronotum verſus videbant, qvo & vere (ſeqvente) tendebant, ibi Ingemundus fundos ſibi deſignatos recognovit. Thordiſa ejus filia in Thordiſarholto nata eſt. Ingemundus totum Vatnsdalum ſupra Helgavatnum & Urdar-*

(g) hann kvam ſkipe ſínu í Leyruvog fyrer ſunnan land. 6.

(*h*) Aa vetre kom Íngemundr í dal þann er var víde vaxinn oc kalladi hann Vídidal, oc var þar annan vetur oc gordi ſer þar ſkála er nú heiter Íngemundarhollt *add.* 6.

(*i*) er þar var hríd mikil *add.* 6.

(g) *ille navem in Leyruvog in meridionali terræ parte appulit.*

(h) *Sub hyemem Ingemundus in vallem ſalice conſitum qvem Videdal (vallem ſalicis) appellavit, pervenit, ibiqve alteram hyemem tranſegit, & domum ſolitariam in loco qvi nunc Ingemundarholt appellatur, ſibi exſtruxit.*

(i) *cum ibi magna erat tempeſtas.*

frá Helgavatne (*k*) oc Urdarvatne fyrer austann, hann beó at Hofi, (*l*) oc fann lut finn þá er hann gróf fyrer önd vegis fúlom finom. Þórsteinn var fun þeirra Vígdísar oc Jökull oc Þórer Hafursþeó oc Högni. Smidr het Ambáttarfun oc Íngemundar, enn dœtur hanns Jórunn, oc Þórdís.

Urdarvatnum ab oriente occupavit, & Hofi habitavit (k), *ac talismanem suum (dum) fundamentum columnis sedis suæ primariæ (poneret), effodiens invenit. Ejus & Vigdisæ filii erant Thorsteinn & Jökull, & Thorer Hafursthio & Högnius. Smidus nomine erat filius ancillæ & Ingemundi, filiæ autem ejus erant Jorunna & Thordisa.*

III. CAP.

Jörundr Háls (*a*) nam út frá Urdarvatne til Mógilslækear oc beó at Grund under Jörundarfelle, hanns fun var Már á Márstödum. (*b*) Hvati nam út frá Mógilslæk til Giliár oc beó á Hvatastödum. Ásmundr nam út frá Helgavatne um Þingeyrasveit oc beó under

Aa 3

CAP. III.

Jörundus Hals (a) *(territorium) extra Urdarvatnum usque ad Mogilslækum occupavit, & Grundæ prope Jörundarfellum habitavit; ejus filius erat Mar de Marsstadis.* (b) *Hvatius (fundos) extrorsum a Mogilsa usque ad Gilia occupavit, & Hvatastadis habitavit. Asmundus extrorsum ab Helgavatno per tribum Thingörensem (territo-*

(*k*) Enn er þau komo at Vatnsendä, vard Þórdís lettari at Mey er Þórdís var nefnd. 6.

(l) oc reiste þar hof hundrad fóta lángt *add.* 6.

(*a*) fun Þóris Þeygianda Jarls, mágr Íngimundar *add.* 6.

(b) *secundum Landnam.*

(k) *ubi ad Vatnsendum venere, Thordisa puellam enixa est, cui nomen Thordisa inditum.*

(l) *ibique fanum centum (& viginti) pedes longum exstruxit.*

(a) *filius Thoreris Theigiandii (tacentis) Comitis, affinis Ingemundi.*

under Gnúpe. Fridmundr nam Forſælúdal. Eyvindr Sörkver nam Blöndudal, hanns ſun var Hermundr oc Hrómundr hinn Hallte. Íngemundr fann á vatne einu bero, oc húna tvo hvíta med henne, þat kalladi hann Húnavatn. Epter þat fór Íngemundr utann oc gaf Haralldi Kóngi dýrin, ecke höfdo menn í Noregi ſet fyrr hvítabeörn. Þá gaf Haralldr Kóngr hanom ſkipit Stíganda med vidarfarme, oc ſigldi hann tveim ſkipum til Íſlands fyrer nordann land, veſtur um Skaga fyrſtur manna, oc hellt upp í Húnavatn, þar heiter nú Stígandahróf hiá Þíngeyrum (*c*). Epter þat var Rafn Auſtmadr med Íngemunde, oc hafde ſverd gott, þæt bar hann í hof, því tók Íngemundr þat af hanom. Hallormr oc Þórormr brædur kvamo út oc varo med Íngemundi, þá fekk (*d*) Hallormr

ritorium) occupavit, & Gnupi habitavit. Fridmundus (vallem) Forſæludal occupavit, Eyvindus Sörkver (vallem) Blöndudal occupavit, ejus filii erant Hermundus & Hromundus Claudus. Ingemundus in lacu quodam urſam, ejusque duos catulos albos invenit, (lacui) nomen impoſuit Hunavatn (lacus catulorum urſi). Ingemundus poſtea peregre profectus Regi Haraldo feras (illas) dono dedit; nunqvam antea in Norvegia viſus cuiqvam erat urſus albus. Tunc Rex Haraldus illi navem Stigandium, materia lignea onuſtam, dono dedit, illeqve (Ingemundus) duabus navibus in Iſlandiam a ſeptentrione occidentem verſus Skagium omnium primus transnavigavit, & in Hunavatnum curſum direxit, ibi hodie apud Thingeyras Stigandahrofum (nauſtibulum Stigandii) appellatur (c). *Poſtea Rafn Oſtmannus (Norvegus) apud Ingemundum commoratus, egregium habuit gladium, quem in fanum intulit, qvare illum ei Ingemundus ademit. Hallormus & Thorormus fratres peregre advenere & apud Ingemundum commorabantur,*

(*c*) hann gaf öll örnefni þar í nánd ſem nú ero *add.* 6.

(*d*) Þórormr *impr.* 9. 10.

(c) *ille locis propinqvis omnia nomina propria qvæ adhuc vigent, indidit.*

Hallormr Þórdísar dóttur hanns, oc fylgdi henni heiman Kornsárland, þeirra sun var Þórgrímr Kornsárgodi (*e*). Þórormr beó í Þórormstúngo. Íngemundi hurfo svín tio, oc fundust annat haustit í Svínadal, oc varo þá samann hundrat svína. Gölltr het Beigadr, hann lióp á Svínavatn oc svam þar til at afgeingo klaufernar, hann sprakk á Beigadarhvoli (*f*).

bantur, tunc Hallormus filiam ejus Thordisam uxorem duxit, cui dotis loco erant fundi Kornsaënses, eorum filius erat Thorgrimus Prætor Kornsaënsis (e). *Thorormus Thorormstungæ habitavit. Ingemundus decem sues amisit, qvæ autumno seqvente in valle Svinadalo numero tunc centum* (*& viginti*) *sues inveniebantur. Porcus nomine erat Beigadus, ille lacui Svinavatno* (*lacui suum*) *se immisit, & usque qvo ungulæ deciderent, natavit, ille in Beigadarhvolo rumpebatur* (f).

IV. CAP.

(*e*) fader Þórkel's Kröflu. Jórunni átti Asgeir Ædekollr, þeirra dótter var Þorbeörg Bekkearbót. Þorkell Krafla var fader Arnórs, födur Ragneidar, módur Orms, födur Þorleiks, födur Þorleifs Beiskalda, födur Alfheidar, módur Þorláks prests oc Ketells, födur Helgu er Snorre átti Markússon, *add.* 6.

(e) *pater Thorkelis Kraflæ. Jorunnam in matrimonio habuit Asgeir Ædikollus, qvorum filia erat Thorbeörga Bekkiarbot. Thorkell Krafla erat pater Arnoris, patris Ragneidæ, matris Ormi, patris Thorleiki, patris Thorleifi Beiskaldii, patris Alfeidæ, matris Thorlaci sacerdotis & Ketillis, patris Helgæ, qvam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius.*

(*f*) Þórólfr Heliarskinn nam Forsæludal, oc gorde virke þar sem mættust Fridmundará oc Vatnsdalsá, hann blótadi mönnom, *add.* 6.

(f) *Thorolfus Heliarskinn* (*vallem*) *Forsæludal occupavit, & munimentum in confluente* (*amnium*) *Freymundara & Vatnsdalsa condidit, ille homines sacrificiis adhibuit.*

IV. CAP.

Hrolleifr hinn Mikle oc Liót móder hanns kvamo út í Borgarfirdi, þau fóro nordur um ſveiter oc feingo eingann rádſtafa ádur þau kvamo í Skagafeörd til Sæmundar. Hrolleifr var ſun Arnallds (*a*), bródur Sæmundar, því víſade hann þeim nordur á Höfdaſtrönd til Þórdar, enn hann fekk hanom land í Hrolleifsdal, oc beó hann þar. Hrolleifr (*c*) fifldi Hródnýo dóttur Una ór Unadsdal. Oddr Unaſun ſat fyrer hanom, oc vó Liót ſyſtrúng hanns, enn ſærdi hann á fæte, þvíat kyrtil hanns bito eige járn. Hrolleifr vó Odd oc tva menn adra, enn tveir kvamoſt undann, fyrer þat gordi Höfda-Þórdr þau heradsræk ſva vídt ſem (*d*) vatnsföll deilldo til ſeáfar í Skagafirde. Þá ſendi Sæmundr Hrolleif til Íngemundar enns

CAP. IV.

Hrolleifus Miklius (*Grandis*) *ejusqve mater Liota peregre in Borgarfiördum advenere, & tribus inhabitatas ſeptentrionem verſus peragrantes, nullum anteqvam in Skagafiördum ad Sæmundum venere, habitaculum fixum adipiſcebantur. Hrolleifus filius erat Arnaldi* (a), *fratris Sæmundi, qvare illos ſeptentrionem verſus in Höfdaſtröndam ad Thordum miſit, qvi illi* (*Hrolleifo*) *territorium in Hrolleifsdalo tradidit, ubi &* (*Hrolleifus*) *habitabat. Hrolleifus Hrodnyam filiam Unii de Unadsdalo* (b) *vitiavit. Oddus filius Unii eum ex inſidiis adoriebatur & conſobrinum ejus Liotum occidebat, illum* (*Hrolleifum*) *autem pede vulneravit, togam enim ejus ferrum non ſecavit. Hrolleifus Oddum & duos alios interfecit duo autem fuga evaſere, qvare Höfda-Thordus illos* (*Hrolleifum & Liotam*) *e provincia* (c) *qvousqve fluentes cam mare verſus in Skagafiördo conſtituunt, exules pronunciavit. Tunc Sæmundus Hrolleifum ad Ingemundum Grandævum miſit.*

(*a*) bróder *impr.* 8. 10.
(*b*) filgde *impr.* finladi II.
(*c*) vötn fellu til Skagafiardar 5.

(a) *frater.*
(b) *ſeqvebatur.*
(c) *fluentes ad Skagafeördum defluebant.*

enns Gamla. Íngemundr ſetti hann nidur í Oddsás gegnt Hofi. Hann átti veidi í Vatnsdalsá vid Íngemund, og ſkylldi hann gánga ór á fyrer Hofsmönnom, enn hann villde eige úrgánga fyrer ſonom Íngemundar, oc börduſt þeir um ána. Þá var ſagt Íngemundi, oc var hann þá blindr, oc let hann ſmalaſvein leida under ſer heſtinn á ána midlom þeirra. Hrolleifr ſkaut ſpióte í gegnum hann (*d*), þeir fóro þá heim. Íngemundr ſende ſveininn at ſegea Hrolleifi, enn hann var daudr í öndvegi þá ſyner hanns kvamo heim. Hrolleifr ſagde módur ſinne, hún kvad þá reyna mundo hvart meira mætte gipta Íngemundarſuna enn kunnoſta hennar, oc bad hann þá fyrſt í brott fara. Þórſteinn ſkylldi (*e*) renna epter Hrolleifi, oc hafa koſtgrip af arfe. Eige ſettuſt þeir í (*f*) öndvegi födurs ſíns. Íngeman-

Bb

miſit. Ingemundus habitaculum ei in Oddsaſo e regione Hofi aſſignavit. Ille unacum Ingemundo in flumine Vatnsdalſa jus piſcandi habuit, flumenqve Hofenſibus (vice qvadam) cum cedere deberet, filiis Ingemundi cedere noluit, qvare per amnem (ab utraqve ripa) dimicabant. Hoc Ingemundo referebatur, tunc temporis cæco, ille opilionem eqvum qvo vehebatur in amnem inter illos (certantes) ducere juſſit. Hrolleifus eum haſta trajecit (d) *illi tunc domum revertebantur. Ingemundus puerum (opilionem) ad Hrolleifum miſit qvi (caſum) referret, ille autem (Ingemundus) cum filii domum venirent, in ſede primaria mortuus exſtitit. Hrolleifus (qvæ facta erant) matri retulit, illa ſe tentaturam aſſervit utrum filiorum Ingemundi fortuna, an ſua ſcientia plus valeret, eumqve pauliſper abeſſe juſſit. Thorſteini Hrolleifum* (e) *perſeqvendi negotium delatum, qvocirca & ex hæreditate cimelium qvoddam eligendi jus ei foret. Sedem primariam patris non occupabant. Filii Ingemundi*

(*d*) hann fór þá heim, oc let eige ámerkea. 9.

(*e*) reyna 4-10.

(*f*) háſæte 7. & 4. 6. *marg.*

(d) *qvi tunc domum reverſus (qvæ facta erant) diſſimulavit.*

(e) *arte magica (ubi Hrolleifus ſe continerct) inveſtigandi.*

mundarſyner fóro nordur til (g) Sæmundar, oc gaf Þórſteinn hanom ſextío ſylfurs at hann ſkyti Hrolleifi á brott. Þeir rökto ſpor hanns (h) nordann um hálſa til Vatnsdals. Þorſteinn ſende húskarl ſinn í Ás á niósn, hann kvad kvednar tólf víſor ádur til dura var geingit, oc ſá fatahrúgo á brondom, oc kvam undann raudt klæde. Þórſteinn kvad þat verit hafa Hrolleif, oc mun Liót hafa blótat til Lánglifes hanom. Þeir fóro í Ás oc villdi Þórſteinn ſitea yfer durum oc nádi því eige fyrer Jökli, þvíat hann villdi þar vera. Madr gekk út oc ſáſt um, þá leidde annar Hrolleif epter ſer. Jökull bráſt vid oc felldi ofann ſkídahlada enn gatt þó kaſtat kefli til brædra ſinna. Hann red á Hrolleif, oc vullto þeir báder ofann fyrer brekkona, oc vard Jokull efri. Þá kvam Þorſteinn at oc neytto þeir þá vopna, þá var Liót útkvaminn oc gekk öfug oc hafdi höfudit á midli fóta

gémundi ſeptentrionem verſus ad Sæmundum proficiſcebantur, eiqve Thorſteinn ſexaginta (oras) argenti dedit, ut Hrolleiſum dimitteret. Illi ejus veſtigia (h) *meridiem verſus per juga montium usqve in Vatnsdalum legebant. Thorſtein domeſticum ſuum Aſum exploratum miſit, qvi duodecim ſtrophas antequam ad fores itum fuiſſet, decantatas fuiſſe, ſeque cumulum veſtium, infra qvem pannus ruber exſerebatur, ſuper titiones vidiſſe retulit. Thorſteinn Hrolleiſum ibi fuiſſe, Liotamqve ad longævitatem ei impertiendum ſacra peregiſſe, auguratus eſt. Illi Aſum pergebant, Thorſteinn locum ſibi ſupra fores elegit; quem Jökule adverſante non obtinuit, is enim ibi eſſe voluit. Vir quidam exiens (omnia) circumſpexit, tunc alter Hrolleiſum poſt ſe eduxit. Jökull repente converſus ſtruem aſſerum evertit, baculum tamen ad fratres ſuos conjicere potuit. Ille Hrolleiſum adoriebatur, amboqve per declivitatem devolvebantur, Jökull (tamen) ſuperior remanſit. Tunc Thorſteinn advenit, & uterqve (fratres) arma adhibuere. Liota tunc exierat, & capita inter femora demiſſo, veſtibus tergo ſuperinductis, retrograda*

(g) Geirmundar 4. 6-8. 10.
(h) nordur *impr.*

(h) *ſeptentrionem verſus.*

fóta ser, enn klædinn á baki ser. Jökull hió höfud af Hrolleifi, oc rak í andlit Lióto, þá kvadst hón ofsein verit hafa, nú mundi jördinn umsuúast fyrer seónum mínom, enn þer mundut aller ærst hafa. Epter þat kaus Þorsteinn Hofsland, enn Jökull hafde sverdit oc beó í Túngu. Þórer hafde godord oc beó at (i) Underfelle, og gekk berserksgáng. Högni hafde Stíganda oc var farmadr. Smidr beó á Smidsstödum. Þorsteinn átti (k) Þurídi Gydio dóttur Sölmundar í Ásbearnarnesi, þeirra sun var Íngólfr enn Fagre oc Gudbrandr. Jökull var sun Bárdar Jökuls sunar er Olafr Kóngr enn Helgi let drepa. Þat sagdi Jökull Stigamadr at gláp vig mundo leinge halldast í ætt þeirre (l). Þórgrímr Kornsár-Godi var fader Þorkells Kröflo.

trograda incessit. Jökull caput Hrolleifo præcidit, illudqve faciei Liotæ impegit, tunc illa se nimis serotinam fuisse dixit terra enim oculis meis circum rotandam se ostenderit, vos autem omnes mente capti fueritis. Thorsteinn postea territorium Hofense elegt, Jökull autem gladium retinuit, & Tungæ habitavit. Thorer præturam gessit & Underfelli habitavit, ac furore (interdum) corripiebatur. Hognius Stigandium retinuit, & itineribus maritimis vacavit. Smidus (faber) Smidstadis habitavit. Thorsteinn Thuridam Gydiam filiam Sölmundi de Asbiarnarneso uxorem duxit, eorum filius erat Ingolfus Fogrius (Pulcher) & Gudbrandus. Jökull erat filius Bardi, filii Jökulis, illum Rex Olaus Sanctus interfici jussit. Jökull Stigamadus cædes infaustas in familia ista diu permansuras prædixit. Thorgrimus Prætor Kornsaënsis pater erat Thorkelis Kraflæ (l).

Bb 2 V. Cap. Cap. V.

(i) Undenfelle 4. 6. 8. 9. Undunfelle 5. 7.

(k) Þórdísi 6.

(l) Þórgrímr beó á Hiallalandi. Þeir syner Íngimundar oc Iörundar syner bördust um Hiallaland, oc fell þar Högni, oc Leysingi Þórsteins, enn úr Márs lidi Dót-

(l) *Thorgrimus Hiallalandi habitavit. Filii Ingemundi contra filios Jörundi de fundo Hiallensi dimicabant, (qvo in prælio) cecidere Hognius et libertus Thorsteinis, Ma-*

V. CAP.

Eyvindr Audkúla het madur, hann nam Svínadal oc bєó á Audkúluſtödum, enn

CAP. V.

Vir erat nomine Eyvindus Audkula qvi Svinadalum occupavit, & Audkuluſta-dis

Dóttursun Iörundar oc fimm menn adrer. Jökull hió Þórgrím á þió, oc flydu á braut. Már galt þrettáingi ſylfurs oc hafdi Hiallа. Þeir Þórſteinn oc Jökull drápo Þórólf Heliarſkinn og tvo menn adra.

Maris autem partium Jörundi e filia nepos et qvinqve alii (occubuere). Jokull Thorgrimo nates cecidit, tunc in fugam vertebantur. Mar centum & triginta (oras) argenti ſolvebat & Hiallum retinuit. Thorſteinn & Jokull Thorolfum Heliarſkinnem & duos alios viros occidebant.

Þórólfr Sleggia bió á Sleggiuſtödum upp frá Helgavatni, hann ellti á kaf Hallvard Auſtmann Þórſteins í fen fyrir þeim brædrum, oc banadi þeim bádum. Bergr inn Rakki ſyſturſun Finnboga hins Rama at borg. Þórgrímr fekk dóttur Skída af Skídaſtödum í Vatnsdal. Þar ſló Jökull berg med Sverdshiölltum at brúdlaupi; Fyri því ſkyldi Þórſteinn gánga under jardarmen þriú á Hunavatnsþíngi, oc vildi eigi. Þá ſkoradi Finnbogi á Þórſtein til hólmgaungo, enn Bergr á Jökul. Faxabrandr bió fyrir ofan Hóla, hann fór til hólms med þeim Þórſteini í Vídidalsey. Þar

Thorolfus Sleggia (malleus) Sleggiuſtadis ſupra (lacum) Helgavatn habitavit, & Hallvardum Oſtmannum apud Thorſteinum (manentem) in paludem ad ſubmerſionem usqve perſeqvebatur, uterqve autem necem oppetiit. Bergus Rakkius (alacer) Finnbogii Robuſti de Borga e ſorore nepos (erat). Thorgrimus filiam Skidii de Skidaſtadis in Vatnsdalo uxorem duxit. Ibi Jökull Bergum in nuptiali conventu capulo enſis verberavit. Iccirco Thorſteinn in foro Hûnavatnenſi tres ceſpites terreſtres ſubire debuit, aſt recuſavit. Tunc Finnbogius Thorſteinum ad certamen ſingulare provocavit, Bergus autem Jökulem. Faxa-Brandus ſupra Holos (colles) habitavit, qvi illum & Thorſteinem ad locum monomachiæ in Vididalseya comitabatur.

enn Þórgíls Geallandi bcó at Svínavatne, er útkvam med Audunni Skökli, hanns fyner

dis habitavit, Thorgils autem Giallandius qui cum Audune Sökule peregre advenit, Suina-

Bb 3

Þar reifti Jökull níd Finnboga. Gró oc Þórey kvamo út. Gró bió á Gróuftödum hiá Hofi. Þórey beó í Vefturhópi at Þóreyargnúpi. Þa gordi Gró hauftbod Þórfteini oc þeim brædrum. Þórftein dreymdi þrifvar at hann fkyldi eigi fara þá hleypti Gró fkridu á þá menn alla er þar vóro af fiölkyngi. Þá hét Þórfteinn á þann fem fólina fkapadi, at berferkagángr hyrfi af Þóri, at hann fæddi upp Þórkel Kröflu frá Kornfá, oc komft fvo at godordi. Ingólfr orti um Valgerdi Ottarsdóttur manfóngsdrápu, þá fótti Otter Ingólf, oc Onyttift þat. Þá andadift Þórer, enn Ottar redft á braut. Gudbrandr bió á Gudbrandsftödum. Þórer vard fekr um kono, hann var flugumadr til Íngólfs, at rádi Ottars. Hann lióp til Gudbrands, enn Gudbrandr vá hann. Þá vildo þeir gora til Ottars, oc nádo ei. Ottar gallt fimm hundrut fylfurs. Enn Svartr kom út á Mindakseyri úr Sudureyum brotnu fkipi; hann var fluguinadr. Heftar vóro í dyngio. Íngólfr

tur. Ibi Jökull Finnbogio (columnam) probrofam erexit. Groa & Thoreya peregre advenere. Groa Groustadis prope Hofum habitavit, Thoreya vero in Vefturhopo Thoreyargnupi. Tunc Groa Thorfteinum ejusqve fratres convivio autumnali exceptura erat. Thorfteinn per fomnium, ne iter faceret, admonebatur. Groa omnibus ibi conftitutis necem ruina terræ arte magica confcivit. Thorfteinn tunc creatori folis votum nuncupavit, fe Thorkelem Kraflam de Kornfa educaturum, fi furor giganteus Thorerem relinqveret, qvo & Præturam fibi acqvifivit. Ingolfus de Valgerda filia Ottaris carmen eroticum pepigit, cujus caufa Ottar in eum actionem inftituit, qvæ inceffum iit. Tunc Thorer deceffit, Ottar vero demigravit. Gudbrandus Gudbrandsftadis habitavit. Thorer reatum (exilii) mulieris ergo fibi contraxit, ille ficarius Ingolfo ab Ottare erat fubmiffus, qui ad Gudbrandum fe contulit, qvem & hic interfecit. Tunc Ottarem vi magica circumvenire tentabant, at fruftra. Ottar qvinqve hundredas argenti multam expendit. Svartus de Hæbudibus ad Mindakseyram naufragus appulit, ille erat ficarius. Eqvi in domo erant æftiva Ingol.

ſyner varo þeir Digurormr er vógo Skarphedinn Veſreidarſun í Vatnsſkardi.

Svinavatni habitavit, ejus filii erant Digur-Ormus & reliqvi, qvi Skarphedinem filium Veſneidi in Vatnsſkardo interemere.

Þor- *Thor-*

gólfr vardiſt Gudbrandi medal ſels oc vetrarhúſa, þar lá oc Svartr epter á Svartsmyre. Þá gallt Ottar þriú hundrut ſylfurs. Þí fekk Ingólfr Hilldar Olafsdóttur *frá* Haukagili. Ingólfr vá tvo menn í einu höggi af hellismönnum í ſele í Miklagili, oc vá þriá menn adra, þar fell förunautr hanns, enn hann vard ſár miök oc dó litlu ſídar.

Ingolfus ſe contra Gudbrandum inter magalia (æſtiva) & hiberna defendit. Ibi Svartus etiam in Svartsmyra (palude Svarti mortuus) remanſit. Tunc Ottar tres hundredas argenti expendit. Ingolfus tunc Hildam filiam Olfi de Haukagilo uxorem duxit. Ingolfus duos (latrones) antra incolentes uno ictu in magaliis Miklagilenſibus interfecit & tres alios occidit, ibi ejus comes cecidit, ipſe vero vulneratus paulo poſt deceſſit.

Þórgíls Geallandi bió at Svínavatni, er útkvam med Auduni Skökle; hanns ſyner vóro þeir Digr-Ormr er vógo Skarphedin Veſredarſun á Vatns-Skardi, oc Þórkell. Glæder var bródurſon hanns, enn ſyſturſun Gudmundar ens Ríka. Þórkell vá Þórkel frá Helgavatne á manna fundi at Kárnſá ellifovetra gamall; ſídan fór Þórkell utan, oc var med Sigurdi Hlödversſyni. Þórkell Þórgílsſun fekk Hilldar, dóttur Þórorms frá Þórorms-Tungu, at því brúd-laupi

Thorgils Giallandius Svinavatni habitavit, qvi cum Audune Sköknle peregre advenerat. Ejus filii erant Digr-Ormus & reliqvi, qvi Skarphedinem filium Vefreidi in (loco dicto) Vatnsſkard interfecere, & Thorkell. Glæder ejus erat e fratre nepos, Gudmundi autem Potentis nepos e ſorore. Thorkell Thorkelem de Helgavatne in conventu publico Kornſiæ habito, undecem annos natus occidit. Thorkell exinde peregre profectus cum Sigurdo filio Hlödveris (Ludovici) egit. Thorkell filius Thorgilſis Hildam filiam Thorormi de Thorormstunga uxorem duxit, qvibus in nuptiis Thorkell Glad rem inter-

Þorbeórn Kolkan het madr, hann nam Kolkumýrar oc beó þar medann hann lifde.

Ey-

Thorbiörn Kolkan nomen erat viri qui Kolkumyras occupavit, ibiqve, qvousqve vixit, habitavit.

(a) *Ey-*

---

laupi vá Þórkell Glædi. Hilldur Hermundardótter Eyvindarsunar fylgdi hönum, hann falst í Kröfluhelli under forsi í Vatnsdalsá. Þórdís Spákona red rád til at Þórkell skyldi leósta sprota hennar í höfud Gudmundi at dómi, er Hegnödr het, oc mundi hann þá ekki at mæla, enn tóku tvö hundrut sylfurs. Þá tók Þórkell vit Hofslandi oc godordi, oc hafdi medan hann lifdi. Hann fekk Vígdísar dóttur Olafs frá Haukagili. Í þann tíma kom út Fridrekr Biskup med Þórvalldi Kodranssyni, oc var at Giliá med þeim Ormi Kodranssyni fedgum. Biskup var at haustbodi at Olafs, oc vígdi Biskup þar ellda. Þar vóro oc Berserker tveir, oc het Haukr hvorotveggi. Þeir vádo elldin oc brunno báder, oc heiter þar sídan Haukagil. Þá tók Þórkell skírn og aller Vatnsdalar. Hann let kirkio gora at Hofi, oc veitti þar gröft öllum þingmönnum sínum.

Skeg-

interfecit. Hillda filia Hermundi, *filii Eyvindi illi patrocinabatur, ille in antro Kräflensi sub cataracta (amnis) Vatusdalsa delituit. Thordisa Spákona (fatidica) consilium dedit, Thorkell baculo ejus caput Gudmundi judicium habentis feriret, (baculo) nomen erat* Hegnödus, *tunc ille (Gudmundus) dicendorum erat oblitus, illi vero duas hundredas argenti acceptavere. Tunc Thorkell prædium Hofense & præturam, qvæ qvousqve vixit, retinuit. Ille Vigdisam filiam Olafi de Haukagilo uxorem duxit. Tunc temporis Fridrekus Episcopus una cum Thorvaldo filio Kodranis peregre adveniens, cum illo, (ejus fratre) Ormo Kodranis filio & (eorum) patre Giliæ egit Episcopus convivio Olai autumnali interfuit, ibiqve Episcopus ignes consecravit. Ibi etiam duo berserki erant, qvorum utriqve nomen erat* Haukus. *Illi per ignem grassantes uterqve arsere, inde nomen est* Haukagili. *Tunc Thorkell & omnes Vatnsdalenses baptismum acceptavere. Ille (Thorkell) Hosi templum exstrui fecit, ubi omnibus suæ jurisdictioni subjectis sepulturam concessit.*

Skeg-

Eyvindr Sörkver nam Blöndudal, hanns ſun var Hrómundr hinn Hallte er vó Högna Íngemundarſun þá er þeir Már oc Íngimundarſyner börduſt um Deilldarheallá, því var hann geör ór Nordlendínga feórdúngi. Hanns ſyner varo þeir Þorbeörn oc Háſteinn er varo

(a) *Eyvindus Sörkver Blöndudalum occupavit*, (b) *ejus filius erat Hromundus, Halltius (Claudus) qvi Högnium filium Ingemundi interfecit dum Mar & filii Ingemundi de Deildarhiallio diſceptantes dimicabant, hinc ille e qvadrante boreali exilii pœnam ſubiit. Ejus filii erant Thorbiörn, & Haſteinn, qvi contra Sleitu Helgium in Hall-*

Skeggiavalldr bió at Eyu, oc átti Hilldi Hermundardóttur; þeirra dótter var Kolfinna er átti Grímr Semíngsſun. Hermundr vá Gallta á leid fyri níd Hallfredar. *add. 6.*

(*) Deilldar-Hialla. *6. marg. cit. Landn.*

(**) Hrómundr hinn Hallti vá Högna Íngimundarſun, því var hann gor ùr Nordlendinga fiórdungi. *6. marg.*

(***) Hilldi Hermundardóttur, átti Avalldi Íngialldsſun, þeirra börn Kolfinna er átti Grís Semingsſun oc brandr *add. 6. marg.*

(†) Kornsá.

(††) Brandr bróder Kolfinno ſvóg Gallta Ottarsſun á Húnavatnsþíngi fyri níd Hallfredar. *6. marg. citat. alterum codicem.*

Skeggiavaldus Eyæ habitavit, & Hildam filiam Hermundi *in matrimonio habuit. Eorum filia erat Kolfinna uxor Grimi filii Semingi.* Hermundus *Galtium in conventu (leid) ob carmina Hallfredi probroſa occidit.*

(**) *Hromundus Claudus* Högnium *filium Ingemundi occidit, qvare de qvarta boreali exilii reus peractus erat.*

(***) Hildam *filiam* Hermundi *Avaldius filius Ingialdi in matrimonio habuit, eorum liberi (erant) Kolfinna uxor Griſis filii Semingi & Brandus.*

(††) *Brandus frater Kolfinnæ Galltium filium Ottaris in foro* Hunavatnenſi *ob* Hallfredi *carmina probroſa interfecit.*

(a) *Eyvindus, Sörkverus.* A.

(b) *Eyvindus nomen fecit prædio Eyvindarſtad* add. A.

bördust vid Sleitu-Helga í Hrútafirde. Annar sun Eyvindar Sörkvers var Hermundr fader Hilldar er átti Ávalldi Íngialldssun. Þeirra börn varo þau Kolfinna, er átte Grís Semíngssun, oc Brandr er vó Gallta Óttarssun á Húnavatnsþínge fyrer níd Hallfredar.

Hrutafiördo manus conseruere. Alter Eyvindi Sörkueris filius erat Hermundus, pater Hildæ, uxoris Avaldii, filii Ingialdi. Eorum liberi erant Kolfinna, qvam in matrimonio habuit Gris filius Semingi, & Brandus, qvi Galltium filium Ottaris in foro Hunavatnensi ob probrosa Hallfredi carmina interfecit.

(c) Evar het madr sun Ketells Helluflaga oc (d) Þurídar dóttur Haralldz Kóngs Gullskeggs ór Sogne. Syner Evars váro þeir (e) Vefredr (f) skilgetinn, Karli, Þórbeörn Striúgr (g) oc Þórdr Mikill laungetner. Evar fór til Íslands ór víkíngo oc syner hanns þesser laungetno, enn Vefredr var epter í Víkíngo, med hanom fór út Gunnsteinn frænde hanns oc Audólfr oc Gautr. Evar kvam skipe síno í Blöndu-ós, þá varo numin öll lönd fyrer vestan Blöndu. Evar fór upp med Blöndo at leita

Vir erat nomine Evar, filius Ketellis Helluflagæ & Thuridæ filiæ Haraldi Gullskeggi (aureæ barbæ) de Sognia. Filii Evaris erant Vefredus legitimus, Karlius Thorbiörn Striúgus & Thordus Mikell (grandis) nothi. Evar ex piratica in Islandiam trajecit, filiiqve ejus isti nothi, Vefreidus autem in piratica remansit; cum illo Gunnsteinn ejus consangvineus, Audolfus & Gautus peregre advenere. Evar navem suam in ostium amnis Blandæ appulit, tum omnes lingulæ ab occidente Blandæ occupatæ erant. Evar territorium occupandum

(c) Ævar 4. 5. 7.

(d) Þórdísar. *A.*

(e) Vefreir 7. *utet* 4. 6. *marg.*

(f) skírgetinn 8-10. & 4. 6. *marg.*

(g) Gunnsteinn *add.* A.

leita ser landnáms, oc kvam þar sem heita Móbergsbrekkur, þar setti hann nidur staung háfa, oc kvadst þar taka Vefreide syni sinom búſtad. Sídan nam hann Lángadal allann upp þadan (*h*), oc sva fyrer nordan Háls, þar skipte hann löndum med skipveriom sínom. Evar (*i*) beó í Evarsskarde. Vefreidr kvam út sídar í Gaunguskards-áróse, oc gekk (*k*) nordan til födur síns, oc kendi Evar hann eige. Þeir glímdo fast sva at uppgengo stokkar aller í húsino ádur Vefreidr sagde til sín, hann gordi þá bú at Móberge sem ætlat var, enn Þorbeörn (*l*) Striúgr at Striúgsstödum, enn Gunnsteinn at Gunnsteinsstödum, Karli at Karlsstödom, Þórdur at Mikillsstödum, Audólfr á Audólfsstödum. Gautr bygdi Gautsdal, hann var einhendr. Þeir Eyvindr Sörkver fóro

pandum quæsiturus ripam Blandæ sursum legebat; & in (locum) nomine Mobergs brekku venit, ibi perticam longam erigebat, præfatus, se ibi Vefreido filio suo prædium occupare. Postea totam abhinc (vallem) Langadal, & a septentrione colliculi occupavit, ibi fundos inter viros eadem ac ipse navi vectos distribuit. Evar Evarsskardi (i) *habitavit. Vefreidus postea peregre adveniens in ostio amnis Gaunguskardsa (appulit), &* (k) *e septentrione ad patrem pedes pergebat, Evar autem illum non cognovit. Tam vehementer luctabantur ut omnes trabes inferiores transversæ domus evellerentur, priusqvam Vefreidus nomen profiteretur, ille tunc villicationem Mobergi, ut constitutum fuerat, instituit, Thorbiörn autem Striugus Striugsstadis, Gunnsteinn Gunnsteinsstadis, Karlius Karlsstadis, Thordus Mikilsstadis Audolfus Audolfsstadis. Gautus Gautsdalum inhabitavit, ille unimanus fuit. Eyvindus Sörkver & iste, ipsi*

(*h*) fyrer austan Blöndu ofan til Evarsskards *add. 6.*

(*i*) dó. 5.

(*k*) nordur *impr.*

(*l*) Strúgr at Strúgsstödum 4·7.

(h) *ab oriente Blandæ usqve ad Evarsskardum.*

(i) *mortuus est.*

(k) *septentrionem versus.*

fóro ſer ſeálfer oc villdo eige lifa epter Íngemund enn Gamla. Haukr beó þar ſem (m) Hauksſtader heita. Vefreidr átti Gunnhilldi dóttur Eireks ór Goddolum, ſyſtur Hólmgaungo-Starra. þeirra ſyner varo þeir Úlfhedinn er þeir þióſtólfr oc þriótólfr vógo vid Grindalæk, oc Skarphedinn er þeir Digurormr vógo í Vatnsſkarde, oc Húnraudr fader Márs, födur Haflida (n).

ipſi ſibi mortem conſcivere, Ingemundo enim Grandævo ſuperſtites eſſe noluere. Haukus prædium nomine Hauksſtader incoluit. Vefreidus Gunnhildam filiam Eireki de Goddalis ſororem Holmgaungu-Starrii (Starrii monomachi) in matrimonio habuit. Eorum filii erant Ulfhedinn, qvem Thioſtolfus & Thriotolfus apud rivum Grindalæk interfecere, & Skarphedinn qvem Digur-Ormus & reliqvi in Vatnsſkardo occidere, & Hunraudus pater Maris, patris Haflidii (n).

(o) Hollte het madr (p) er nam Lángadal ofan frá Móberge oc beó á Hollraſtödum, hann var fader Íſraudar, födur Íſleifs, födur þórvallds, födur þórarinns hinns Spaka (q). Dótter þórvallds var þórdís er átti Halldór ſun Snorra Goda, þeirra dætur varo þær þórkatla er átti Gudlógr þórfinnsſun í Straums-

Vir erat nomine Holltius (p) *qvi Langadali partem inferiorem inde a Mobergo occupavit, & Holltaſtadis habitavit, ille pater erat Iſraudi, patris Iſleifi, patris Thorvaldi, patris Thorarinis Spakii (Sapientis)* (q). *Filiam Thorvaldi Thordiſam Haldor filius Snorrii Prætoris in matrimonio habuit, eorum filiæ erant Thorkatla uxor Gudlogi, filii Thorfinni de Straumfiördo*

(m) Hauksgrafer 7. *Landnama. A.*

(n) Halldóra het dótter Húnraudar, móder Vigdíſar, módor Ulfhedinns, födur Rafns, födur Hallbero, módor Valdíſar, módor Snorra, födur Hallbero er átte Markús þórdarſun á Melum. *add.* 6.

(o) Gallte 6. *marg. citat Landn.*

(p) ſun Íſraudar *add.* 6.

(q) rádgiafa Vigabarda *add.* 4 & 6 *marg.*

(n) *Halldora appellabatur filia Hunraudi, mater Vigdiſæ, matris Ulfhedinis, patris Rafnis, patris Hallberæ, matris Valdiſæ matris Snorrii, patris Hallberæ, uxoris Marci Thordi filii de Melis.*

(p) *filius Iſraudi.*

(q) *conſiliarii Vigabardii.*

Straumsfirde, þadan ero Sturlúngar kvamner oc Oddaveriar. Önnur var Gudrún er átte Kiartan Ásgeirsfun ór Vatnsfirde, þeirra börn Þorvalldr oc Íngirídur er Gudlógr preftr átti (*r*).

fiördo, inde Sturlungi & Oddenses familiam deducunt. Altera erat Gudruna qvam Kiartan filius Asgeiris de Vatnsfiördo uxorem duxit, eorum liberi (erant) Thorvaldus & Ingerida, uxor Gudlogi Sacerdotis (*r*).

Hólmgaungúmáni het madr er nam Skagaströnd fyrer veftan inn til Forfár, enn fyrer auftan inn til Mánaþúfa (*s*) oc

Holmgaungu-Manius (*Manius monomachus*) *nomine erat vir, qvi Skagaströndam ab occidente usqve ad Forsa, ab oriente autem trans* (s) *Manathufam occupavit, & Ma-*

(*r*) Fóftólfr oc Þióftólfr bioggo í Engehlíd í Lángadal, þeir tóko vid fekum manne þeim er Þórgrímr het, þann vógo þeir Húnraudr oc Þórrólfr Leikgode á Kili. Epter þat vógo þeir Fóftólfr oc Þióftólfr Ulfhedinn bródur Húnraudar hiá Grindalæk, þeir beoggo þá í Hollte, enn Finnr Jörundsfun átte Breidabólftad í Vesturhópe, frænde Fóftólfs barg þeim, enn Þórkell Krafla kom þeim utan. Ulfhedinn leynde fáre fíno, oc bad eige til hefnda at leita, kvad eingom þat audit mundi verda. Sídan vógo þeir Fóftólfr auftur í Noregi Skúm leyfíngea Húnraudar vellaudigann at fe, enn fendo allt feit útHúnraude, oc þá fættuft þeir heilum fattum. *add. 6.*

(r) *Fostolfus & Thiostolfus Engehlidæ habitabant, & proscriptum qvendam nomine Thorgrimum receperant, qvem (in monte) Kiölo Hunraudus & Thorolfus Leikgodius occiderunt. Fostolfus postea & Thiostolfus Ulfhedinem fratrem Hunraudi apud (rivum) Grindalæk occidebant; illi tunc Hollti habitabant. Finnus autem Jörundi filius qvi Breidabolstadum in Vesturhopo possidebat, cognatus Fostolfi illis opem tulit, sed Thorkell Krafla occasionem peregre eundi illis suppeditavit. Ulfhedinn vulnus acceptum dissimulavit, & ut vindicta intermitteretur, rogavit, asserens illam nemini contingere posse. Postea Fostolfus cum suis in orientali Norvegia Skumum libertum Hunraudi locupletem occidebat, divitias autem ejus omnes Hunraudo (in Islandiam) transmiserunt, tunc in integrum reconciliabantur.*

(*s*) nú kallaft haugr Mána 4 & 6. *marg.*

(s) *nunc tumulus Mani appellatur.*

oc beó í Mánavík, hanns dóttur átte Þórbrandr í Dölum, fader Mána, födur Kálfs Skálds.

VI. CAP.

Eylífr Örn het madr ſun Atla Skídaſunar ens Gamla Bárdarſunar (*a*) í Ál. Eylífr nam land inn frá Mánaþúfu til Gaunguſkardsár oc Laxárdal oc beó þar, hann átte Þórlaugu dóttur Sæmundar ór Hlíd, þeirra ſyner varo þeir Sölmundr fader Gudmundar, födur Vígabarda oc brædra hanns. Annar var Atli hinn Rami er átte Herdíſe dóttur Þórdar frá Höfda, þeirra börn váro þau Þórlaug er átte Gudmundr hinn Ríki (*b*) oc Þórarenn er átti Höllu dóttur Jörundar Háls, þeirra ſun var Stirbeörn e átti Íngvilldi dóttur Steinraudar Hedinsſunar,

Manavikæ habitavit. Ejus filiam Thorbrandus de Dalis in matrimonio habuit, pater Manii, patris Kalfi Poëtæ.

CAP. VI.

Eilifus Örn (*aqvila*) *nomen erat viro filio Atlii, filii Skidii Grandævi, filii Bardi* (a) *de Ale. Eilifus territorium intra Manathufam usqve ad oſtium amnis Gaunguſkardſa & Laxardalum occupavit, ibiqve habitavit, ille Thorlaugam filiam Sæmundi de Hlida in matrimonio habuit, eorum filii erant Sölmundus, pater Gudmundi, patris Vigabardii ejusqve fratrum. Alter erat Atlius Ramius* (*Robuſtus*) *qvi Herdiſam filiam Thordi de Höfdo in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorlauga, uxor Gudmundi Potentis* (b), *& Thoraren qvi Hallam filiam Jörundi Halſis in matrimonio habuit, eorum filius erat Stirbiörn, qvi Ingvildam filiam Steinraudi, filii Hedinis de He-*

(*a*) Jarls 6.

(*b*) fader Ejólfs Hallta, födur Þ[illegible]rſteins, födur Gudmundar G[illegible]s, födur Ey[illegible]lfs, födur Gudlaugar, módur Ketells preſts, födur Helgo er átte Snorre Markúſſon á Melum. *add.* 6.

(a) *Comitis.*

(b) *patris Eyolfi Claudi, patris Thorſteinis, patris Gudmundi Gaſis, patris Eyolfi, patris Gudlaugæ, matris Ketillis ſacerdotis, patris Helgæ qvam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius de Melis.*

ſunar, frá Hedinshöfda, þeirra dótter Arndis er átte Hamall Þórmódarſun, Þorkellsſunar Mána. Sun Eylífs Arnar var Kodran at (*c*) Giliá fader Þórvallds Vídförla, oc Þiódólfr Gode at Hofe á Skagaſtrönd oc Eyſteinn fader Þórvallds Tinteins oc Þórſteins Heidmennings oc Arnar í Fliótum.

Sæmundr enn Sudureyſki felage Íngemundar ens Gamla ſem fyrr var ritat, kvam ſkipe ſino í Gaungoſkardsárós. Sæmundr nam Sæmundarhlíd allt til Vatnsſkards fyrer ofan Sæmundarlæk, oc beó at (*d*) Sæmundarſtödum, hanns ſun var Geirmundr er þar beó ſídan. Dótter Sæmundar var Reiginnleif er átte (*e*) Þóroddr Hiálmr, þeirra dótter Hallbera móder Gudmundar hins Ríka, födur Eyólfs, födur (*f*) Þóreyar módur Sæmundar ens Fróda. Arnalldr het annar ſun Sæmundar, fader Riúpo er átte Þórgeir ſun Þórdar frá Höfda, þeirra ſun var Halldór frá Hofe.

Skefil

Hedinshöfdo uxorem duxit, eorum filia Arndiſa Hamali filio Thormodi, filii Thorkelis Manii, nupſit. Filius Eiliſi Örnis erat Kodran de Gilia, pater Thorvaldi Vidförlii (late peregrinantis), & Thiodolfus Prætor de Hoſo in Skagaſtrönda, & Eyſteinn pater Thorvaldi Tinteinis & Thorſteinis Heidmenningi, & Örnis de Fliotis.

Sæmundus Hebudenſis Ingemundi Grandævi ſodalis, cujus antea mentio injecta eſt, navem in oſtium (amnis) Gaunguſkardsa appulit. Sæmundus totam Sæmundarhlidam usque ad Vatnsſkardum ſupra Sæmundarlækum occupavit, & Sæmundarſtadis habitavit, ejus filius erat Geirmundus, qui ibidem poſtmodum habitavit. Filia Sæmundi erat Reiginnleifa, uxor Thoroddi Hialmi; eorum filia Hallbera, mater Gudmundi Rikii (Potentis), patris Eyolfi, patris Thoreyæ, matris Sæmundi Polyhiſtoris. Arnaldus nomine erat alter Sæmundi filius, pater Riupæ, uxoris Thorgeiris, filii Thordi de Höfdo, eorum filius erat Haldor de Hoſo.

Vir

(*c*) Gili *impr.*

(*d*) Geirmundarſtödum *Hauksbók.*

(*e*) Þórólfr 9.

(*f*) Þórníar *impr.* 10.

Skefill het madr er ſkipe ſíno kvam í Gaungoſkardsárós á hinne ſömo viko oc Sæmundr, enn á medan Sæmundr fór ellde um landnám ſitt, þá nam Skefell land allt fyrer utann Sandá, hann tók þat af landnámi Sæmundar at óleyfe hanns, oc let Sæmundr þat ſva búit vera.

Vir erat nomine Skefell, qvi eadem ac Sæmundus ſeptimana navem ſuam in oſtium (amnis) Gaunguſkardsa appulit, & interea dum Sæmundus territorum a ſe occupatum igne perluſtravit, Skefell omne territorium extra amnem Sanda (m) *occupavit, iſtamqve (partem) territorio a Sæmundo occupato ingratiis ejus ademit, qvo & Sæmundus acqvievit.*

(x) Álfliótr het madr hann nam Lángahollt allt fyrer nedan Sæmundarlæk.

Alfliotus nomen erat viro qvi totum Langaholtum infra Sæmundarlækum occupavit.

Þórkell Vingner (n) Atlaſun, Skídaſunar ens Gamla, hann nam land um Vatnsſkard allt oc Svartárdal, hanns ſun var (o) Arnmódr enn Skiálge fader Gallta, födur Þórgeirs (p), födur Stirmis, födur Halls, födur Kolfinno.

Thorkell Vingner filius Atlii, filii Skidii Grandævi, territorium per totum Vatnsſkardum & Svartardalum occupavit, ejus filius erat Arnmodus Skialgius, pater Galltii, patris Thorgeiris, (p) *patris Stirmeris, patris Halli, patris Kolfinnæ.*

Álf- *Alf-*

(x) Ulfleótr. A.

(n) *omitt. 6 & 4. marg. citant. Landnam.*

(o) Armódr *impr. 9.* 10. A. Arinmódr. 6.

(p) födur Kolfinnu, módur Döllo, módur Giſſurar Biſkups. Þorgeir var oc fader Stirmis, födur Halls, födur Kolfinno, módor Hallbero, módur Halls, födur Þurídar, módur Hallbero, er átti Markús Þórdarſun á Melum. *add. 6.*

(m) *usqve ad Skefilsſtad* add. A.

(p) *patris Kolfinnæ, matris Dallæ, matris Giſſuris Epiſcopi. Thorgeir etiam erat pater Stirmeris, patris Halli, patris Kolfinnæ, matris Hallberæ, matris Halli, patris Thuridæ, matris Halberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius de Melis.*

Álfgeir het madr er nam land um Álfgeirsvöllo oc upp til Mælefellsár oc beó at Álfgeirsvöllom.

Alfgeir nomine erat vir qui territorium per Alfgeirsvöllos & in ſuperiora usqve ad (amnem) Mælefellsa occupavit; & Alfgeirsvöllis habitavit.

Þórvidr het madr ſá er nam land upp frá Mælefellsá til Giliár.

Vir erat nomine Thorvidus, qvi territorium ſupra Mælifellſa usqve ad Gilia occupavit.

Hroſskell het madr er nam Svartárdal allan, oc Ýrarfells-lönd öll med ráde Eireks, hann nam ofan til Gilhaga oc beó at Ýrarfelle, hann átte þræl þann er Hrærekr het, hann ſendi hann upp epter Mælefellsdal í landaleitun ſudur á (*q*) feöll, hann kvam til gils þeſs er ſudur verdur frá Mælefellsdal, oc nú heiter (*r*) Hræreksgil, þar ſette hann nidur ſtaf (*s*) nýbirktann,] er þeir kölludu landkönnud, oc epter þat hvarf hann aptur heim.

Hroſſkell nomen erat viro, qvi totam vallem Svartardal & fundos omnes Yrarfellenſes e conſilio Eireki occupavit; ille (&) uſqve ad Gilhagium occupavit, & Yrarfelli habitavit, ille ſervum nomine Hrærekum poſſedit, qvem per ſuperiora vallis Mælifellsdali in montes meridiem verſus ad territoria qværenda miſit, ille ad rivum profundum e meridie vallis Mælifellsdali obvium, hodie Hrærekſgilum appellatum, pervenit, ibi baculum (s) *recens decorticatum, qvem Landkönnudum (terræ exploratorem) appellarunt, erigebat, qvo facto domum revertebatur.*

VII. Cap. — Cap. VII.

(*q*) Kiöl. 5.

(*r*) Ródreksgil 7.

(*s*) þríbryddann *impr.* II.

(s) *tricuſpidem.*

VII. CAP.

Vekell (t) hinn Hamrami het madr er nam land ofan frá Giliá til Mælefellsár, oc beó at Mælefelle, hann spurde ferd Hræreks, þá fór hann litlo sídar sudur á feöll í landaleitan, hann kvam til hauga þeirra er nú heita Vekellshaugar, hann skaut midlom hauganna, hann hvarf þadan aptur. Enn er þetta spurdi Eirekr í Goddölum, sende hann þræl sinn sudur á feöll er het Raungudr, fór hann enn i landaleitun, hann kvam sudur til Blöndukvísla, oc fór sídan upp med á þeirre er fellur fyrer vestan Hvínveriadal, oc vestur á hraunit midli Reykeavalla oc Kialar, oc kvam þar á mannsspor, oc skilldi at þau lágo sunnan at; hann lód þar vördo, þá er nú heiter Raungadarvarda. Þadan fór hann aptur, oc gaf Eirekr hanom frelse fyrer ferd sína, oc þadan af tókost upp ferder um feallit midlom Sunnlendíngafeórdúngs oc Nordlendinga.

Dd Eirekr

CAP. VII.

Vekell (t) Hamramius (Furiosus) vir nomine erat, qvi territorium inde a Giliæ usqve ad (amnem) Mælifellsa occupavit, & Mælifelli habitavit, ille de profectione Hræreki certior factus, meridiem versus in montana ad territoria qværenda iter suscepit, ille ad tumulos, hodie nomine Vekelshaugar (tumuli Vekelis) pervenit, ille inter tumulos telum emisit, indeqve revertebatur. Quod cum Eirekus de Goddalis resciverat, servum suum nomine Raungudum meridiem versus in montana misit, qvi adhuc territoria qvæsiturus, ad capita (amnis) Blandæ meridiem versus pervenit, ripam postea amnis qui ab occidente (vallis) Hvinveriadali delabitur, sursum legebat, & occidentem versus in asprетum inter Reykiavallas & Kiölum tendens, vestigia ibidem humana deprehendit, quæ a meridie (septentrionem) spectare intellexit, ibi indicem viæ exstruxit, cui hodie nomen Raungadarvarda. Inde revertebatur, Eirekus autem illi pro profectione libertatem donavit, & exinde itinera per montana inter qvadrantem meridionalem & borealem instituebantur.

Vir

(t) *omittit impr.*

Eirekr het madr ágeætr, hann fór af Noregi til Íſlands, hann var ſun (*a*) Hróallds Geirmundarſunar, Eireksſunar Ördigſkeggea. Eirekr nam land frá (*b*) Gilá um Goddale alla oc ofan til Nordurár, hann beó á Hofe í Goddölum, hann átte Þuríde dóttur Þórdar Skeggea ſyſtur Helgu er Ketelbeörn hinn Gamle átte at Mosfelle. Börn þeirra Eireks varo þau Þórkell oc Hróalldr, Þórgeir oc Hólmgaungo - Starre oc Gunnhilldur. Þórgeir átte Íngvillde Þórgeirsdóttur, þeirra dótter Rannveig. er átte Bearne Broddhelgaſun. Gunnhillde Eireksdóttur átte Veſreidr Evarsſun.

Vir erat inclytus nomine Eirekus, qvi de Norvegia in Iſlandiam transmigravit, ille filius erat Hroaldi, filii Geirmundi Ördigſkeggii. Eirekus territorium a Gila per totas (valles) Goddalos, & deorſum usqve ad (amnem) Nordura occupavit, & Hofi in Goddalis habitavit, Ille in matrimonio habuit Thuridam, filiam Thordi Skeggii, ſororem Helgæ, uxoris Ketelbiörnis Grandævi de Mosfello. Liberi ejus (Thuridæ) & Eireki erant Thorkell & Hroaldus, Thorgeir & Holmgaungu-Starrius & Gunnhilda. Thorgeir Ingvildam filiam Thorgeiris in matrimonio habuit, eorum filia Rannveiga uxor erat Biarnii, filii Brodd-Helgii. Gunnhildam filiam Eireki Vefreidus filius Evaris in matrimonio habuit.

Krákuhreidar het madr ſun Óſeigs Laſſkeggs Yxnaþórisſunar, þeir ſedgar ſigldo til Íſlands, enn er þeir kvámo í landsſýn, gekk Hreidar til ſiglo, oc ſagdiſt eige mundo kaſta öndvegisſúlom fyrer bórd, kvedſt þat þykea ómerkelegt at gora rád ſitt epter því, kvedſt helldur

Kraku-Hreidar nomen erat viro, filio Ofeigi Laſſkeggis, filii Yxna-Thoreris. Pater iſte & filius in Iſlandiam navigarunt, ubi autem terram videbant, Hreidar ad malum acceſſit, ſeqve columnas ſedis primariæ haud-qvaqvam in mare projecturum profitebatur, futile iſtud, cui conditio propoſiti concredatur, ſe reputare aſſeruit, ſe multo magis Tho-

(*a*) Haraldds. *A.*

(*b*) Gilié *impr.* 5. 6. II.

helldur muni heita á Þór at hann vísade hanom til landa, oc sagdist þar mundi bereast til landa ef ádur være numit, enn hann kvam í Skagafeörd, oc siglde upp á Borgarsand til brots. Hávardr Hegri kvam til hanns, oc baud hanom til sín, oc þar var hann um veturin í Hegranese. Um varit spurdi Hávardr hvad hann villde ráda sinna, enn hann kvedst ætla at bereast til landa vid Sæmund Sudureyska í Sæmundarhlíd, enn Hávardr latti oc kvad þat illa gefist hafa, bad hann fara á fund Eireks í Goddölom oc taka rád af honom, því hann er vitrastr madr í herade þesso. Hreidar gördi sva, enn er hann fann Eirek, latti hann þessa úfridar oc kvad þat óhendt at menn deilldi medan sva være mannfátt á landenō, kvedst helldur vilea gefa hanom túnguna alla nidur frá Skálamýre, oc kvad Þór hafa þángat vísat hanom, oc þar hafa horft á stafn hanns þá er hann siglde á Borgarsand, kvad hanom ærit þat landnám oc sunom hanns. Þennan kost þekktest Hreidar oc beó á Steinsstödum, hann kaus at deya í Mælefell. Hanns sun var Ófeigr Þunnskeggr

Thorem, ut sibi fundos assignaret, invocaturum dixit, seqve ibi, si prius occupati fuerint, fundos jure duelli acqvisiturum asseveravit; ille autem in Skagafiördum appulit, & in Borgarsandum, naufragium facturus navigavit. Havardus Hegrius (ardea) illum convenit, & ad se invitavit, hyememqve ille Hegranesi transegit. Vere seqventi Havardus eum, qvid consilii capescere in animo haberet, qvæsivit, ille territorium a Sæmundo Hebudensi de Sæmundarhlida (jure) duelli se acqvisiturum, dixit, Havardus autem dehortabatur, & istam (methodum) haud prospere (sæpe) contigisse asseruit, rogavit, Eirikum de Goddalis conveniret & consuleret, ille enim ajebat, in hac provincia est omnium sapientissimus. Hreidar dictis obtemperavit, ubi autem Eirekum, convenit, violentiam hanc dissvadebat, haud utilia dictitans esse certamina, dum tam pauci terræ essent incolæ, se ei lingvam potius totam infra Skalamyram daturum, & Thorem etiam ibi fundos ei assignasse, eo siqvidem proram ejus, in Borgarsandum navigantis, spectasse dixit, illudqve territorium ei ejusqve filiis satis superqve esse, asseruit. Hanc conditionem Hreidar acceptavit, & Steinsstadis habitavit, ille in Mælefellum post mortem demigrare optavit. Ejus filius erat

ſkeggr fader Bearnar, födur Túngu-Steins.

erat Oſeigus Thunnſkeggus (barbam raripilus) pater Biörnis, patris Tungu-Steinis.

VIII. Cap.

Önundr Vís het madr er land nam upp frá Merkisgile, enn eyſtri dal allt fyrer auſtan, enn þá er Eirekr villde tilfara at nema land um dalinn allan allt fyrer veſtan, þá felldi Önundr blótſpán til at hann ſkylldi verda vís hvenær Eirekr mundi tilfara at nema dalin, oc vard þá Onundr ſkiótare oc ſkaut med tundurör yfer um ána oc helgade ſer ſva landit fyrer veſtan, oc beó midlom á.

Kári het madr er land nam á midlom Nordurár oc Merkigils oc beó í Flatatúngu, hann var kalladr Túngu-Kári, frá hanom ero komner Sylfraſtædíngar.

Þórbrandr (*a*) Örrekr nam upp frá Bólſtadará Sylfraſtadahlíd alla oc Nordurárdal allan fyrer nordan, oc beó at (*b*) Þórbrandsſtödum, oc let þar gora ſva

Cap. VIII.

Önundus Vis (ſapiens) nomen erat viro, qvi territorium ſupra Merkisgilum, vallem magis orientalem totam ab oriente occupavit, cum autem Eirikus, territorium per totam vallem ab occidente occupaturus eſſet, Önundus aſſerculo ſacro ſortitus eſt, qvo die Eirekus vallem occupatum iret, hinc Önundus eum prævenit, & ſagittam ignitam trans amnem miſit, & ita territorium ab occidente ſibi vindicavit, & in interamnio habitavit.

Vir erat nomine Karius, qvi territorium inter (amnem) Nordura & Merkigilum occupavit & Flatatungæ habitavit, ille Tungu-Karius appellatus fuit, ab illo Sylfurſtadenſes familiam deducunt.

Thorbrandus Örrekus totam Sylfraſtadahlidam & totam (vallem) Nordurardalum a ſeptentrione, ſupra (amnem) Bolſtadara occupavit, & Thorbrandsſtadis (b) *habitavit,*

(*a*) Orrekr. 5.

(b) *hodie Nedrakot* add. *A.*

ſva mikit elldhús, at aller þeir menn er þeim megin fóro um dalinn ſkylldo þar bera klyfiar í gegn, oc vera öllum matr heimill. Vid hann er kend Örreksheidur upp frá Haukuſtödum, hann var hinn göfgaſte madr oc enn kynſtærſte.

Madr het Hiálmólfr er land nam ofan úm Blöndohlíd, hanns ſun var Þórgrímr Kuggi fader Odds í Axlarhaga, födur Sela-Kálfs, þadan ero Axlhægíngar kvamner.

(*a*) Þórer (*b*) Dúfunef var leyſínge Yxnaþóris, hann kvam ſkipe ſíno í Gaungoſkardsárós, þá var bygt herad allt fyrer veſtan, hann fór nordur yfer Jökulsá at Landbrote, oc nam land á midli Glódafeykisár oc Diúpár, oc beó á Flugumýre. Í þann tíma kvam út ſkip í Kolbeinsáróſi hladit kvikfe, enn þeim hvarf í Brimnesſkógom únghryſſe eitt, en Þórer Dúfunef keypti vonena, oc fann, þat var allra hroſſa ſkióthaſt oc het Fluga.

bitavit, ibique tantum hypocauſtum exſtrui fecit, ut omnes ex illo vallis latere proficiſcentes, ſarcinas per illud veherent, omnibusque cibus præſto eſſet. Ab eo Örreksheida ſupra Haukuſtadas denominata eſt, ille vir erat celeberrimus & generoſiſſimus.

Hialmolfus nomen erat viri, qui per Blönduhlidam deorſum territorium occupavit, ejus filius erat Thorgrimus Kuggius, pater Oddi de Axlarhagio, patris Sela-Kalfi, inde Axlhagenſes genus deducunt.

Thorer Duſunef erat libertus Yxna-Thoreris, qui navem ſuam in oſtium (amnis) Gaunguſkardſa appulit, tunc tota provincia ab occidente inhabitata erat, ille ad Landbrotum ſeptentrionem verſus (amnem) Jökulsa tranſiit, & territorium inter (amnes) Glodafeykisa & Diupa occupavit, & Flugumyræ habitavit. Interea temporis navis in oſtium (amnis) Kolbeinſa animalibus domeſticis onuſta peregre advenit, in ſylva autem Brimneſenſi eqvam quandam juvenem (poſſeſſores) amiſere, ſed Thorer Duſunef ſpem emit, & eqvam omnium celerrimam, nomine Flugam (muſcam) invenit. Vir erat

(*a*) Þórdr 5. M. *ſive Hauksbók.*
(*b*) Þúfunef *Hauksbók.*

Fluga. Örn het madr, hann fór landshorna í midlom, hann var fiölkunnigr, hann sat fyrer Þóri í (c) Hvínveriadal er hann skyllde fara sudur um Kiöl, oc vedeade vid Þóri hvers þeirra hross mundi vera skiótara, þvíat hann átte allgódan hest, oc lagde hvör þeirra vid hundrat sylfurs. Þeir rido báder sudur um Kiöl, þar til er þeir kvamo á skeid þat er sídan er kallat Dúfunessskeid, enn eige var minne skiótleiksmunr hrossa, enn Þórer kvam á móte Erni á mideo skeidi. Örn undi sva illa vid selát sitt, at hann villde eige lifa, oc fór upp under feallit, er nú heiter Arnarfell, oc týnde ser þar seálfr, enn Fluga stód þar epter, þvíat hún var miöc mód. Enn er Þórer fór af þinge, fann hann hest föxóttan grán heá Flugo, vid hanom hafde hún feingit, undan þeim var alinn Eidfaxe er utan var færdr, oc vard siö manna bane vid Miors á einum degi, oc letst hann þar seálfr. Fluga týndest í feni á Flugumýre.

Koll-

erat nomine Örn circumforaneus, & multarum rerum peritus, ille Thorerem per Kiölum meridiem versus iter facturum in (valle) Hvinveriadalo exspectavit, & cum Thorere, utrius equus celerior esset, pignore certavit, eximium enim habuit equum, singuli etiam hundredam argenti pignori dedere. Uterque simul per Kiölum meridiem versus equitabant, usque quo ad curriculum, quod postea Dufunessskeid appellatur, pervenere, nec tamen equorum minus erat celeritatis discrimen, quam quod Thorer in medio curriculo Örni (redux) obviam ierit. Örn damnum pecuniæ acceptum tam ægre tulit, ut vivere nollet, & ad montem, cui hodie nomen Arnarfell (monticulus Örnis), discedens, mortem ibi ipse sibi conscivit, Fluga autem ibi restitit, erat enim admodum delassata. Thorer a foro reversus, equum jubæ discoloris scutulatum apud Flugam reperit, ex eo illa conceperat, unde natus erat Eidfaxius, qui peregre avectus in Miors uno die septem homines letho dedit, ipseque ibidem occubuit. Fluga in palude Flugumyræ periit.

Vir

(c) *aspirationem omitt.* 4-10. M. *quod eodem recidi*.

Kollſveinn hinn Rami het madr er nam land á midlom Þverár oc Gliúfurár, oc beó á Kollſveinsſtödum upp frá Þverá, hann hafde blót á Hofſtödum.

Vir erat nomine Kollſveinn Ramius (*Robuſtus*) *qui territorium inter* (*amnes*) *Thverá & Gliufura occupavit, & Kollſveinsſtadis ſupra Thvera habitavit, ille ſacrificia Hofſtadis celebravit.*

IX. Cap.

(*d*) Gunnólfr het madr er land nam midlom Þverár oc Glódafeykisár, oc beó í Hvamme.

Gormr het Herſer ágeætr í Svíþeód, hann átte Þóru dóttur Eireks Kóngs af Uppſölum, (*e*) Þórgils het ſun þeirra, hann átte Elino dóttur Búrislafs Kóngs ór Gördom auſtan, oc (*f*) Íngibeargar ſyſtur Dagſtyggs Riſakóngs. Syner þeirra varo þeir Hergrímr oc Herfinnr, er átte Höllu dóttur Hedinns oc Arndíſar Hedinnsdóttur. Gró het dótter Herfinns oc Höllo, hana átte Hróar, þeirra ſun var (*g*) Slettubeörn. Slettu-

Cap. IX.

Gunnolfus nomen erat viro, qui territorium inter (*amnes*) *Thvera & Glodafeykisa occupavit, & Hvammi habitavit.*

Gormus nomine erat Baro in Svecia inclytus, qui Thoram filiam Regis Eireki de Upſalis in matrimonio habuit, eorum filius nomine erat Thorgils, qui Elenam filiam Buriſlai Regis de Gardis (*Ruſſia*) *ab oriente, & Ingebiörgæ ſororis Dagſtyggi Regis Riſorum* (*gigantum*) *in matrimonio habuit. Eorum filii erant Hergrimus, & Herfinnus, qui Hallam, Hedinis & Arndiſæ, filiæ Hedinis, filiam, uxorem duxit. Groa nomen erat filiæ Herfinni & Hallæ, quam Hroar in matrimonio habuit, eorum filius erat Slettu-Biörn;*

(*d*) Sunnólfr 7. *Landnam. A.*

(*e*) Þórgeir 6.

(*f*) Ingigerdar *impr.* 7.

(*g*) Sleitubeörn *impr.* 11. *A.*

Slettubeörn nam fyrſtr land á midlom Griótár oc Deildarár, ádur þeir Kolbeinn oc Heallte kvamo út (*h*), hann beó á Slettubearnarſtödum; hanns ſun var Örnúlfr er átte Þórliótu dóttur Heallta Skálpsſunar, oc Arnbeörn er átti Þórlaugu Þórdardóttur frá Höfda, oc Arnoddr er atte Þórnýu dóttur Sigmundar Þórkellsſunar er Glúmr vó. Arnfrídur het dótter Slettubearnar er Spak-Bödvar átte ſun Öndótts (*l*). Öndóttr kvam út í Kolbeinsárósi, oc keypte land at Sletto-Birne, ofan frá Hálsgrof inom eyſtra megin, oc út til Kolbeinsárósſ, enn enom veſtra veg ofan frá læk þeim er verdur út frá Nautabúe oc inn til Gliúfurár, oc beó í Vidvík.

Biörn, Slettu-Biörn primus territorium inter (amnes) Griota & Deildara, antequam Kolbeinn & Hialtius peregre advenerint, occupavit, & Slettubiarnarſtadis habitavit, ejus filii erant Örnulfus, qvi Thorliotam filiam Hialltii, filii Skalpi, & Arinbiörn, qvi Thorlaugam, filiam Thordi de Höfdo, uxorem duxit, & Arn-Oddus, qvi Thornyam filiam Sigmundi, filii Thorkelis, quem (Sigmundum) Glumus interfecit, in matrimonio habuit. Arnfrida nomine erat filia Slettu-Biörnis, uxor Spak-Bödvaris, filii Öndotti. Öndottus in oſtio (amnis) Kolbeinsa peregre adveniens appulit, & territorium infra Halsgrofam a parte orientali ac extrorſum usque ad oſtium (amnis) Kolbeinsa, a parte autem occidentali inde a rivo extra Nautabu obvio, & usque ad Gliufura a Slettu-Biörne emit, & Vidivikæ habitavit.

Sigmundr á Veſtfolld átte Ingebeörgo dóttur Rauds Ruggo í Naumudal, ſyſtur Þórſteins Svarfadar, þeirra ſun var Kolbeinn, hann fór til Íſlands oc nam

Sigmundus de Veſtfold Ingebiörgam filiam Raudi Ruggæ de Naumodalo, ſororem Thorſteinis Svarfadi, in matrimonio habuit, eorum filius Kolbeinn in Iſlandiam trans-

(*h*) í Kolbeinsárós *add. impr.*

(*l*) Ondúlfr. *A.*

nam land í midlom Griótar oc Deilldarár, Kolbeinsdal oc Healltadal.

transmigravit, & territorium inter (amnes) Griota & Deildara, (valles) Kolbeinsdalum & Hialltadalum occupavit.

X. CAP.

Heallti het ſun Þórdar Skálps, hann kvam til Íſlands, oc nam Healltadal at ráde Kolbeins oc beó at (*k*) Hofe (*l*). Hanns ſyner varo þeir (*m*) Þórvardr oc Þórdr ágeæter menn. Þat hefur erfe verit ágeætaſt á Íſlandi er þeir erfdo födur ſinn, þeir budo öllom höfdíngiom, oc váro þeir tólf hundrut bodsmenn, oc varo aller virdíngamenn med geöfom brott leidder. At því erfe færde Oddr Breidfirdíngr drápo þá er hann hafdi ort um Healltа. Ádur hafde Glúmr Geiraſun ſtefnt Oddi til Þorſkafeardarþíngs um ányt. Þá um varit fóro Healltaſyner nordan ſkípe til Steingrímsfeardar oc geingo

Ee nord-

CAP. X.

Hialltius nomen erat filii Thordi Skalpi, ille in Iſlandiam venit,& Hialltadalum e conſilio Kolbeinis occupavit, & (k) *Hofi* (l) *habitavit. Ejus filii erant Thorvardus & Thordus viri præclari. Celeberrimæ in Iſlandia factæ ſunt exequiæ, cum juſta patri ſolverent, omnes* (*ſiqvidem*) *magnates invitavere, hoſpites invitati numero erant mille qvadringenti & qvadraginta, omnesqve viri dignitate eminentiores donis deducebantur. Illis in exeqviis Oddus Breidfiördenſis elogium poëticum, qvod in laudem Hialltii concinnaverat, protulit. Antea Glumus filius Geiris Oddo ad forum Thorſkafiördenſe damni injuria dati dicam ſcripſerat. Vere illo filii Hialltii e ſeptentrione navi in Steingrimsfiördum trajecere, & per teſqva meridiem*

(*k*) Hólum. 6. Hof (nú Hólar), *habet in marg. impr.*

(*l*) hiá Villingadal. *add. A.*

(*m*) Þórvalldr. *A. 6.*

(k) *Hofi* (*nunc Holis*) al. *Holis.*

(l) *prope vallem Villingadal.*

nordan um heidena, þar ſem nú er kallat Healltdæla laut. Enn er þeir geingo á þíngit, varo þeir ſva vel búner at menn hugdo at Æſir væro þar kvamner, þar um er þetta kvedit:

Mange hugde manna
(*a*) mordkannadra (*b*) annat
íſarn meidr enn Æſer
almærer þar færi,
þeir er á Þorſkafeardar
þíng, med enni (*c*) tínglom,
hollt (*d*) varla rís, Heallta
hardfengs ſyner, gengo.

Frá Healltaſunom er mikil ætt kvamin oc göfug.

Þórdr het madr ágeætr í Noregi hann var ſun (*e*) Bearnar Byrduſmiörs,

diem verſus, per loca hodie Hialltdæla-Laut (locum depreſſum Hialltdalenſium), pedites inceſſere. Ubi autem in forum venere, tam exquiſite erant inſtructi, ut Aſas (deos) advenire (quorundam) eſſet opinio, qua de re hæc ſtropha facta eſt:

Nemo putavit hominum
fortium (b) *aliud*
quam Aſæ
ſereniſſimi ibi iter facerent
ubi in Thorſkafiördenſe
forum cum caſſidibus
(glareoſus vix ſuſtinet colliculus) Hialtii
acris filii inceſſere.

A filiis Hialltii magna & nobilis proſapia familiam ducit.

Thordus nomine erat vir inclytus, filius Biörnis Byrduſmiöris, filii Hroaldi

(*a*) Mordkannadar 4-6. 8-10. M. Mordkannadir *impr.* Mord kannar þat 7.

(*b*) annar 5. 7.

(*c*) tynglom 4. teinglom 6.

(*d*) vortaris 6. 8. vartaris 5. 7.

(*e*) Biarkar 6.

(b) *alius.*

ſmiörs (*e*), Hróalldsſunar Hryggs, Áſleiksſunar, Bearnarſunar Járnſidu, Ragnarſunar Lodbrókar (*f*). Þórdr fór til Íſlands oc nam Höfdaſtrönd í Skagafirde á midlom Unadsdalsár oc Hrolleifsdalsár oc beó at Höfda. Höfdaþórdr átte Fridgerde dóttur Þóris (*g*) Hýmo oc (*h*) Fridgerdar dóttur Kiarvals Íra Kóngs. Þau átto níteán börn. Beörn var ſun þeirra, hann átte Þuríde dóttur Refs frá Barde, oc váro þeirra börn Arnór Kellíngarnef, oc Þórdís móder Orms, födur Þórdíſar, módur Bótólfs, födur Þórdíſar, módor Helgo, módur Gudnýar, módor Sturluſona. Þórgeir het annar ſun Þórdar, hann átte Riúpo dóttur Arnhallds Sæmundarſunar, þeirra ſun Halldór at Hofe. Snorre var hinn þridie, hann átte Þórhillde Riúpo dóttur Þórdar Gellis, þeirra ſun var Þórdr Heſthöfde fader Karlsefnes er fann Vínland

Ee 2

di Hryggi, filii Aſleiki, filii Biörnis Jarnſidæ (ferrei lateris) filii Ragnaris Lodbrokis. Thordus in Iſlandiam transmigravit, & Höfdaſtröndam in Skagafiördo inter (amnes) Unadsdalsa & Hrolleifsdalsa occupavit, & Höfdii habitavit. Höfda-Thordus Fridgerdam filiam Thoreris Hymæ & Fridgerdæ filiæ Kiarvalis Regis Hiberniæ in matrimonio habuit. Illi undeviginti progenuere liberos. Biörn eorum erat filius qui Thuridam filiam Refi de Bardo in matrimonio habuit, eorum liberi erant Arnor Kellingarnef, & Thordiſa mater Ormi, patris Thordiſæ, matris Botolfi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ. Alter filiorum Thordi, nomine Thorgeir, Riupam filiam Arnhaldi, filii Sæmundi, uxorem duxit, eorum filius erat Haldor de Hofo. Snorrius erat tertius, qui Thorhildam Riupam, filiam Thordi Gelleris, in matrimonio habuit, eorum filius erat Thordus Heſthöfdius, pater Karlsefnii, qui Vin-

(*e*) Hróarsſunar *ſecundum Landnam, quæ etiam omitt.* Aſleiksſunar.

(*f*) Þórmódr *impr.*

(*g*) Hyrno *impr.*

(*h*) Þórgerdar *Landnama.*

land hid góda, födur Snorra, födur Steinunnar, módur Þórſteins Rángláts födur Gudrúnar, módur Höllu, módur Floſa, födur Valgerdar, módor Herra Erlends Sterka. Þórvalldr Holbarke var hinn feórde ſun Þórdar, hann kvam um hauſt eitt á (*a*) Þórvalldsſtade í Sídu til Smidkells, oc dvaldiſt þar um hríd, þá fór hann upp til hellisins Surts oc færdi þar drápo þá er hann hafde ort um jötunin í hellinom. Sídan fekk hann dóttur Smidkells oc var þeirra dótter Jórunn móder Þórbrands í Skarfneſe. Bárdr var hinn fimte ſun Þórdar, hann átte Þórörno dóttur Þórodds Heálms, þeirra ſun var Dadi Skálld. Söxólfr var enn ſiötte ſun Þórdar. Siöunde Þórgrímr. Áttunde Hróar. Níundi Knör, Tíundi Þórmódr. (*b*) Ellifti Steinn. Dætur Þórdar váro þær Þórlaug er átte Arnbeörn Slettubearnarſun, þeirra dótter Gudlaug er átte Þórleikr Höſkuldsſun, þeirra ſun Bolli. Herdís var önnor dótter Þórdar, hana átte Atle hinn Rame. Þórgríma Skeidakinn var en þridea, feórda Arnbeörg,

Vinlandiam Bonam invenit, patris Snorrii, patris Steinunæ, matris Thorſteinis Rangláti, patris Gudrunæ, matris Hallæ, matris Floſii, patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi Sterkii (Robuſti). Thorvaldus Holbarkius (gutturis cavi) erat quartus Thordi filius, qvi autumno qvodam Thorvaldsſtadas in Sida ad Smidkelem venit, ibiqve aliqvantiſper commorabatur, tunc ad antrum Surti pergebat, ibiqve carmen qvod de gigante antri (incola) exaraverat, protulit. Poſtea filiam Smidkelis uxorem duxit, qvorum filia erat Jorunna, mater Thorbrandi de Skarfsneſo. Bardus erat qvintus Thordi filius, qvi Thorarnam filiam Thoroddi Hialmi in matrimonio habuit. Eorum filius erat Dadius Poëta. Söxolfus erat ſextus Thordi filius. Septimus Thorgrimus. Octavus Hroar. Nonus Knör. Decimus Thormodus. Undecimus Steinn. Filiæ Thordi erant Thorlauga uxor Arnbiörnis, filii Slettubiörnis, eorum filiam Gudlaugam Thorleikus filius Höſkuldi in matrimonio habuit, eorum filius (erat) Bollius. Herdiſa erat ſecunda Thordi filia, uxor Atlii Ramii (Robuſti). Thorgrima Skeidakinn erat tertia, qvarta

(*a*) Þórvardsſtade *impr.* 5. 9. 10. M.
(*b*) Skalle *add.* 6.

beörg, fimta Arnleif, feötta Áfgerdur, fiöunda Þurídur, áttunda Fridgerdur í Hvamme (*b*).

qvarta Arnbiörga, qvinta Arnleifa, fexta Afgerda, feptima Thurida, octava Fridgerda de Hvammo (b).

Hrolleifr hinn Mikle bygdi í Hrolleifsdal, fem ritat er, ádur Þórdr geörde hann nordan fyrer víg Odds Unafunar, þá fór hann í Vatnsdal.

Hrolleifus Mikell (Grandis) Hrolleifsdalum, ut antea fcriptum eft, incoluit, antequam Thordus eum e feptentrionalibus (locis), propter cædem Oddi filii Unii exilii reum peregerat, tunc in Vatnsdalum demigravit.

XI. CAP.

Fridleifr het madr Gautfkr at födurætt, enn Bryngerdur het móder hanns, oc var hún Flæmfk. Fridleifr nam Slettahlíd alla oc Fridleifsdal midlom (*c*) Fridleifsdalsár oc Stafár, oc beó í Hollte, hanns fun var Þiódar fader Ara oc Bryngerdar módur Túngu-Steins.

CAP. XI.

Fridleifus nomine erat vir, quoad familiam paternam Gothus, mater autem ejus nomine erat Bryngerda, (natione) Flandrica. Fridleifus totam Slettahlidam & Fridleifsdalum inter (amnes) Fridleifsdalsa & Stafa occupavit, & Hollti habitavit. Ejus filius erat Thiodar, pater Arii & Bryngerdæ matris Tungu-Steinis.

(*b*) Son Arnórs Beörnsfunar Þórdarfunar var Elldjárn, fader Halls, födur Ragnhilldar, módur Rafns, födur Hallberu, módur Valdífar, módur Snorra, födur Hallberu er átte Markús Þórdarfun á Melum. *add.* 6.

(*c*) Flókadalsár. *A.*

(b) *Filius Arnoris, filii Biörnis, filii Thordi erat Elldjarn, pater Halli, patris Ragnhildæ, matris Rafnis, patris Hallberæ, matris Valdifæ, matris Snorrii, patris Hallberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius de Melis.*

Flóke ſun (*d*) Vilgerdar Hörda-Káradóttur fór til Íſlands, oc nam Flókadal midlom Flókadalsár oc Reykearhóls, hann beó á Mói. Flóke átte Gró ſyſtur þórdar frá Höfda, þeirra ſun var Oddleifr Stafr er beó á Stafshvole oc deillde vid Healltaſunu. Dötter Flóka var þiódgerdur móder Kodráns, födur Þiódgerdar, módur Kodrans, födur Kárs í Vatnsdal.

Flokius filius Vilgerdæ, filiæ Hörda-Karii, in Iſlandiam transmigravit, & Flokadalum inter (amnem) Flokadalsa & Reykiarholum occupavit, & Moï habitavit. Flokius Groam, ſororem Thordi de Höfdo, in matrimonio habuit, qvorum filius erat Oddleifus Stafus, qvi Stafshvoli habitavit, & litem cum filiis Hialltii habuit. Filia Flokii erat Thiodgerda, mater Kodranis, patris Karis de Vatnsdalo.

Þórdr Knappr het madr (*f*) Sýgnſkr ſun Bearnar at Haugi, enn annar hèt Nafar-Helge, þeir fóro ſamſkipa til Íſlands, oc kvamo til Haganeſs. Þórdr nam land upp frá Stíflo til Túngu-ár oc beó á Knappsſtödum, hann átte Æſo dóttur Leótólfs Goda, þeirra ſun var Hafr er átte Þuríde dóttur þórkells ór Goddölum, þeirra ſun var (*g*) Þórarin fader Óſeigs.

Thordus Knappus nomine erat vir (f) *Soguenſis, filius Biörnis de Haugo, alter autem erat Nafar-Helgius, qvi eadem navi in Iſlandiam trajecere, & ad Haganeſum appulere. Thordus territorium ſupra Stiflam uſqve ad (amnem) Tungua occupavit, & Knappſtadis habitavit, ille Æſam filiam Liotolfi Prætoris in matrimonio habuit. Eorum filius erat Hafur, qvi Thuridam filiam Thorkelis de Goddalis in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorarin, pater Ofeigi.*

Nafra - Helge nam land fyrer auſtan upp frá Haganeſe til Flókadals-ár

Nafra - Helgius territorium ab oriente ſupra Haganeſum uſqve ad (amnem) Flokadalſa,

---

(*d*) Valgerdar. *A. 6.*

(*f*) Svenſkr *Hauksbók.*

(g) Hafur 6.

(f) *Svecus.*

ár fyrer nedan Bard oc upp til Túnguár oc beó at Grindle, hann átte Gró ena (b) Skygno, þeirra börn varo þau Þórólfr Karlhöfde oc annar (c) Aron er börduſt vid Fridleif á Stafshvole, oc Þórgerdur er átte Geirmundr Sæmundsſun, oc (d) Úlfhilldur er átte Arnór Skefelsſun í Gaungoſkardi. Þeirra ſun var Þórgeir Ofláte er vó Blótma at Móberge. (e) Þórunn Blákinn var ein.

dalſa, infra Bardum & ſurſum usque ad (amnem) Tungua occupavit, & Grindli habitavit. Ille Groam (b) *Skygnam (perſpicacem) in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorolfus Karlhöfdius, & alter Aron, qui contra Fridleifum de Stafshvolo dimicarunt, & Thorgerda uxor Geirmundi, filii Sæmundi, & Ulfhilda, quæ Arnori filio Skefelis de Gaunguſkardo nupſit. Eorum filius erat Thorgeir Oflatius (ſplendide arrogans), qui Blotmium de Mobergo interfecit. Thorunna Blakinn (genam cærulea) una (filiarum Nafar-Helgii) erat.*

Bárdr Sudureyíngr nam land upp frá (g) Stíflo til Miófadalsár, hanns ſun var Hallr Miófdælingr fader Þurídar er átti Arnór Kellíngarnef.

Bardus Hebudenſis territorium ſupra Stiflam uſque ad (amnem) Miofadalsa occupavit, ejus filius erat Hallus Miofdalenſis, pater Thuridæ, uxoris Arnoris Kellingarnefis.

Brúni hinn Hvíte het madr ágætr ſun Háreks Upplendínga Jarls, hann

Vir erat celeber nomine Brunius Hvitius (Albus) filius Hareki Comitis Uplandiæ

(b) Snarſkygno. *impr.* 4. 6. 8. 10. Sygnſko 6. *marg.*

(c) Arnór *Landnama* Orn. 6. *marg.*

(d) Alfhilldur *impr.* 9. 10. Olhilldur 6. *marg.* 7.

(e) Þórarinn. 6.

(g) Stafá. *A.*

(b) *Celeriter videntem.* al. *Soguenſem.*

hann fór til Íſlands af fýſe ſinne oc nam land á midli Miófadalsár oc Úlfsdala, hann beó at Brúnaſtödum, hann átte Arnóru dóttur Þórgeirs ens Óda Leótólfsſunar] Goda, þeirra ſyner váro þeir Ketell oc Úlfhedin, oc Þórdr er Bardveriar ero frá kvamner.

Úlfr Víkíngr oc Ólafr Bekkr fóro (*f*) ſamſkipa til Íſlands; Úlfr nam Úlfsdali oc beó þar.

Ólafr Bekkr var ſun Karls í Bearkey af Hálogalande, hann vó Þórer hinn Svarta oc (*q*) vard fyrer þat útlægr. Ólafr nam alla dale fyrer veſtan, oc Ólafsfeörd ſunnan til móts vid Þórmód, oc beó at Kvíabekk, hanns ſyner varo þeir Steinmódr fader Bearnar, oc (*r*) Grímólfr oc Arnoddr fader Vilborgar, módor Karls hinns Rauda.

Þór-

landiæ, ille propria cupidine (inductus) in Iſlandiam tranſiit, & territorium inter (amnem) Miofadalsa & Ulfsdalos occupavit, ille Brunaſtadis habitavit & Arnoram filiam Thorgeiris Odii (furibundi), filii Liotolfi Godii, in matrimonio habuit, eorum filii erant Ketell & Ulfheden & Thordus, a qvo Bardenſes familiam deducunt.

Ulfus Vikingus (pirata) & Olaus Bekkus (f) *eadem navi in Iſlandiam transmigrarunt; Ulfus Ulfsdalum occupavit, ibiqve habitavit.*

Olafus Bekkus, (rivus) erat filius Karlis (p) *de Biarkeya in Halogalandia, ille Thorerem Nigrum occidit,* (q) *ideoqve exilii pœnam ſubiit. Olafus omnes valles ab occidente & meridionale litus (ſinus) Olafsfiördi usqve ad territorium Thormodi occupavit, & Kviabekki habitavit, ejus filii erant Steinmodus, pater Biörnis, & Grimolfus, & Arnoddus pater Vilborgæ, matris Karlis Raudii (Rufi).*

Vir

(*f*) ſamflota *impr.* 10.

(*q*) oc giördi Biörn at Haugi hann því landflótta. *6.*

(*r*) Gunnólfr. *6. marg.*

(f) *eadem claſſe.*

(p) *Baronis* add. *A.*

(q) *qvare Biörn de Haugi eum exulem pergit.*

Þórmódr hinn Rami het madr Svenſkr, hann vó Gird módurfödur Skeálgs á Jadre, oc vard fyrer þat landflótti fyrer Eirni Kóngi at Hauge, hann fór til Íſlands oc kvam ſkipe ſíno í Siglofeörd oc Siglunes, oc ſiglde inn á Þórmódseyre, oc kallade af því Siglufeörd oc Siglunes. Hann nam Siglufeörd allan, á millom Úlfsdala oc (*a*) Hvammsdala, hann beó at Siglunese, enn deillde um Hvanndale vid Ólaf Bekk, oc vard (*b*) ſeytián manna bane ádur þeir ſættuſt, enn þá ſkyllde ſitt ſumar hvör hafa. Þórmódr var ſun Harallds Víkings, enn hann átte Arngerdi (*c*) dóttur Skída ór Skídadal, þeirra ſyner (*d*) Arngeir hinn Hvaſſe oc Narfe fader Þrándar, födur Hríſeyar Narfa, oc (*e*) Alrekr er bardeſt í Slettahlíd vid Knör Þórdarſun.

Ff Gunn-

Vir erat Svecus nomine Thormodus Ramius (robuſtus), qvi Girdem avum maternum Skialgi de Jadria occidit, ideoque a Biörne Rege de Haugo exul peractus in Iſlandiam tranſiit, & navem ſuam in Siglufiördo ad Sigluneſum deducebat, & usque in Thormodseyram navigavit, indeque nomina impoſuit Siglufiördum (ſinum mali) & Sigluneſum (promontorium mali). Ille totum Siglufiördum inter (valles) Ulfsdalos & Hvammsdalos occupavit, & Sigluneſi habitavit, litem de Hvanndalis cum Olafo Bekko habuit, ac (b) *ſeptendecim homines letho dedit, antequam reconciliarentur, exinde autem alternis æſtatibus illis uterentur. Thormodus erat filius Haraldi Vikingi (piratæ), ille autem Arngerdam* (c) *filiam Skidii de Skidadalo in matrimonio habuit, eorum filii erant Arngeir Hvaſſius (acutus) & Narfius, pater Thrandi, patris Hriſeyar-Narfii, & Alrekus, qvi in Slettuhlida contra Knörem, filium Thordi, dimicabat.*

Gunn-

(*a*) Hvanndala *impr.*
(*b*) ſextán 7. tólf *impr.* 9. 10. átián 6. & 8. *marg.*
(*c*) ſyſtur 6. 7.
(*d*) Arngrímr. 6.
(*e*) Alrekkr *impr.* Alfrekr. 8-10.

(b) *ſedecim* al. *duodecim.* al. *octodecem.*
(c) *ſororem.*

Gunnólfr enn Gamle ſun Þórbearnar Þióts ór Sogni, hann vó Vegeir födur Vebearnar Sygna-Kappa, oc fór ſídan til Íſlands oc nam Ólafsfeörd fyrer (*f*) auſtan upp til Reykeaár, oc út til Vomúla, oc beó at Gunnólfsá, hann átte Gró dóttur Þórvards frá Urdom, þeirra ſyner varo þeir Steinólfr (*g*), Þórer oc Þórgrímr.

Gunnolfus Grandævus filius Thorbiörnis Thioti de Sognia Vegeirem patrem Vebiörnis Sygnakappii (athletæ Sognenſis) occidit, & exinde in Iſlandiam trajecit, & Olafsfiördum (f) ab oriente, ſurſum usqve ad (amnem) Reykiaa, & extrorſum ad Vomulium, occupavit, & (in prædio) Gunnolfsa habitavit, ille in matrimonio habuit Groam filiam Thorvardi de Urdis, eorum filii erant Steinolfus, Thorer & Thorgrimus.

XII. CAP.

Beörn het madr ágeætr á Gautlande, hann var ſun Rólfs frá (*h*) Áni, hann átte Hlíf dóttur Rólfs Íngiallds-ſunar, Fródaſunar Kóngs. Starkadr hinn Gamle var Skálld beggea þeirra. Eyvindr het ſun þeirra. Beörn vard úſáttr um jörd vid (*m*) Sigfaſt mág (*p*) Sölvars Gauta Kóngs, hann (*n*) hellt Jarlinn (*k*) ſva

CAP. XII.

Biörn nomen erat viro in Gothia celebri, filio Rolfi de Ane, ille in matrimonio habuit Hlifam filiam Rolfi, filii Ingialdi, filii Frodii Regis. Starkadus Grandævus eorum utriusqve erat poëta. Eorum filius nomine erat Eyvindus. Biörn de prædio (qvodam) litem cum Sigfaſto affine Sölvaris Regis Gothorum habuit, illi (Sigfaſto) autem Comes (Sölvar) tantopere patrocinabatur, ut

(*f*) Veſtan *Landnama.*
(*g*) Þór oc Arngrímr 6.
(*h*) Anit *impr.* 8-10.
(*m*) Sigvat M.
(*p*) Salgards. 6.
(*n*) ſtuddi 6.

(f) *ab occidente.*

(*k*) ſva faſt, at hann hellt med ofríke öllum jördum Bearnar. Þá ſellde Beörn í hönd Hlífo kono ſinne allt ſitt góts oc Eyvinde ſyne ſínom í Gautlande, enn Beörn bar auſtan á tólf heſtom ſylfur, ſídan brende hann Sigfaſt inni med Þriátígi manna næſto nótt ádur hann fór ór lande, þá fór hann til Noregs med tólfta mann veſtur á Agder í Hvíni til Gríms Herſes (*l*) Kolbearnarſunar Sneipis, bródur Íngeallds hinns Tryggva frænda Arinbearnar ór Feördum, oc tók hann allvel vid hanom. Beörn oc förunautar hanns váro um veturin med Grími, en er áleid um varit eina nótt, vard Beörn var vid at madr ſtód yfer hanom med brugdit ſverd oc villde leggea at hanom, hann tók hann höndom, ſá hafde ſe tekit af Gríme til höfuds hanom, eige drap hann hann, Grímr villde ſvíkea hann til feár, því fór Beörn brott oc til Öndótts Kráku í Hvínis-

ut vi omnes Biörnis fundos (Sigfaſtus) retinuerit. Tunc Biörn Hlifæ uxori ſuæ filioqve Eyvindo omnia in Gothia bona tradidit, ex oriente autem Biörn duodecim eqvos argento onuſtos ſecum avexit, Sigfaſtum quoqve proxima, antequam ipſe patria exiret, nocte, unacum triginta hominibus in ædibus flammis conſumſit, tunc in Norvegiam (Biörn) una cum undecim comitibus occidentem verſus in Agdas abiit, ad Grimum Baronem in Hvine, filium Kolbiörnis Sneiperis, fratrem Ingialdi Tryggvii (fidelis) cognati Arinbiörnis de Fiördis, qui (Grimus) illum (Biörnem) perbenigne excepit. Biörn ejusqve comites hyemem apud Grimum commorabantur, vere autem vergente, Biörn hominem ſupra ſe conſtitutum & enſe ſtricto ſe petiturum, noctu animadvertit, eumqve prehenſum cepit. Hic ut Biörnem occideret a Grimo pretio erat adductus. Illum (ſicarium Biörn) non occidit. Grimus illum (Biörnem), ut argento potiretur, doloſe circumvenire voluerat, quare Biörn ad Öndottum Krakam in Hvinisfiördo in Agdis, filium

(*k*) Sigfaſt *add.* 4. 5. M.

(*l*) Kolbeinsſunar *impr.*

Hvínisfirde á Ögdum, hann var ſun (o) Erlings Knýtes. Öndóttr átte Signýu Sighvatsdóttur ór Lidom ór Vík auſtan, Beörn fór í veſturvíking á ſumrum en var um vetur med Öndótte, þá andadeſt Hlíf á Gautlande. Beörn fekk þá Helgo ſyſtur Öndótts, þeirra ſun var Þrándr Miöçſiglande, ſídan kvam Eyvindr auſt-an til födur ſíns Bearnar, hann var ſun Hlífar, hann tók vid herſkipom födur ſíns, oc þeirre ydn er hann hafde haft, þá er Birni leiddeſt hernadr. Eyvindr (q) fekk ſidan á Írlande Ráfortu dóttur Kiarvals Íra Kóngs, hún ól ſvein í Sudureyum oc ſellde þar til fóſturs. Eyvindr var því kalladr Auſtmadr at hann kvam auſtan af Svíaríke veſtur um haf. Tveim vetrum ſídar kvamo þau aptur til eyanna at vitea ſveinſins, oc ſá þar ſvein eygdan vel, oc ekki holld á, þvíat hann var ſvelltr,

lium Erlingi Knyteris, ſe contulit. Öndottus in matrimonio habuit Signyam, filiam Sighvati de Lidis in Vikia ad orientem. Biörn æſtatem qvamcunqve in piratica, hyemes autem apud Öndottum tranſegit, tunc Hliſa in Gothia deceſſit. Biörn Helgam deinde, ſororem Öndotti, uxorem duxit, eorum filius erat Thrandus Miocſiglandius (multum navigans). Poſtea Eyvindus ab oriente ad patrem ſuum Biörnem venit, ille filius erat Hliſæ. Ille naves bellicas patris & vitæ genus qvod is ſecutus fuerat, cum (patrem) militiæ tædebat, excepit. Eyvindus poſtea (q) *in Hibernia Rafortam, filiam Kiarvalis Regis Hiberniæ, uxorem duxit, qvæ in Hæbudibus puerum enixa, illum ibi educandum reliqvit. Eyvindus ideo Oſtmanni nomine appellabatur, qvod ab oriente e Succia occidentem verſus per mare venerat. Biennio poſt in inſulas (Eyvindus & Raforta) ad puerum viſandum revenere, & puerum pulchris oculis, ſed absqve carne, inedia enim conſumtus (fere) erat, videbant,* (r) *illi puero nomen inde impoſuere Hel-*

(o) Erlends *impr.* 8 - 10.

(q) hafdi útgiörder fyrer Irlandi oc *add.* 6.

(q) *expeditionibus circa Hiberniam vacavit, &*

ſvelltr, (r) þau kölludu ſveinin Helga hinn Magra af því, hann var ſídan fóſtradr á Írlande. Beörn andadiſt ad Öndótts mágs ſíns, enn Grímr talde Kóng eiga at taka allan arf hanns, fyrer því at hann var útlendr, enn ſyner hanns fyrer veſtan haf. Öndóttr hellt feno til handa Þránde (a) ſyſturſyne ſínom. Helge fæddeſt upp á Írlande, hann fekk Þórunnar Hyrno dóttur Ketells Flatnefs ór Sudureyum oc Íngvilldar dóttur Ketels Vedurs af Ríngarike.

Helge hinn Magre fór til Íſlands med kono ſína oc börn Rólf oc Íngialld oc Íngunni er átte Hámundr Heliarſkin, hann fylgde enn út Helga, enn er Helge ſá land, (c) gekk hann til fretta vid Þór hvar hann ſkyllde land taka, enn frettin víſade hanom til Eyafeardar, oc lofadi hanom hverki at hallda auſtur ne veſtur þadan. Þá ſpurdi (b) Rólfr

Helgii Magrii (macri), in Hibernia poſtmodum educatus fuit. Biörn apud Öndottum affinem ſuum obiit, Grimus autem, Regi totam ejus hæreditatem relictam competere, arguebat, cum peregrinus fuerit, filii autem ejus in occidente trans mare eſſent. Öndottus pecuniam Thrando, ſuo (a) *ex ſorore nepoti, reſervandam retinuit. Helgius in Hibernia educabatur, ille Thorunnam Hyrnam, filiam Ketelis Simi de Hebudibus, & Ingvildæ filiæ Ketelis de Ringarikia, uxorem duxit.*

Helgius Macer unacum uxore & liberis Rolfo, & Ingialdo, & Ingunna quæ Hamundo Heliarſkinni nupſerat, in Iſlandiam trajecit, ille (Hamundus) qvoqve Helgio comitem ſe præbuit. Cum autem Helgius terram (c) *videret, Thorem conſultum iit, ubi ſe appulſurum vellet, oraculum autem illi ad ſinum Eyafiördum iter monſtravit, nec illi aut ad orientem, aut ad occidentem, inde cedere per-*

(r) Þau máttu trautt kenna hann, þá höfdu þau hann brott med ſer oc *add. 6.*

(a) ſonarſyne 8. 9.

(c) til ſudurs *add. 6. cit. Landn.*

(b) Þórdr. *A.*

(r) *vix eum recognovere, tunc eum ſecum avexere.*

(a) *nepoti ex filio.*

(c) *ad meridiem.*

Rólfr ſun hanns ádur firdenum lauk upp, ef Þór víſade hanom í Dumbshaf til veſturviſtar, hvert hann munde þat hafa edur eige, því at ſkipveriom þótti mál ór hafe er álidit var miöc ſumarit. Helge tók land fyrer utan Hríſey fyrer innan Svarfadardal, hann var hinn fyrſta vetur á Hámundarſtödum, þeir feingo vetur mikin, ſva at vid ſcálft var búit at kvikfe þeirra munde deya þat er þeir höfdo. Um varit gekk Helge uppá Sólarfeall, oc ſá at ſvartara var at ſeá miklo inn til feardarins, er þeir köllodo Eyafeörd af eyom þeim er þar lágo úte fyrer. Epter þat bar Helge á ſkip allt þat er hann átte, enn Hámundr beó þar epter. Helge lendte þá vid Gallt-arhamar, þar ſkaut hann ſvínom tveim á land, gellte þeim er Sölve het oc gillto; þau fundoſt þrem vetrom ſídar í Sölvadal, oc varo þá ſaman ſiötío ſvína, þann vetur beó Helge at Bildsá. En um ſumarit kannade hann herad allt, oc nam allan Eyafeörd midlom Siglineſs oc Reinesneſs, oc gordi elld mikin vid hvern vatnsós vid ſeó, oc helgade ſer ſva allan feörd neſia á midlom. En um varit færde Helge bú ſitt í Kriſtnes oc beó þar til dauda-dags.

permiſit. Tunc Rolfus eum filius ejus, antequam oſtium ſinus appareret, quæſivit: ſi Thor illos in (Dumbshaf) oceanum glacialem hyematum miſerit, num hoc ſeqveretur nec ne? nautis enim, cum æſtas magnopere vergeret, tempus mare relinquendi adveniſſe videbatur. Helgius extra Hriſeyam intra Svarſadardalum ad terram appulit, primam hyemem Hamundarſtadis commorabatur, hyems erat vehemens, ut animalia, quæ habuere, prorſus pæne perirent. Vere ſeqvente Helgius Solarfiallum (montem ſolis) aſcendit, & interiora ſinus (loca) multo nigriora eſſe animadvertit, cui propter inſulas extrorſum ſitas, nomen impoſuere Eyafiörd. Poſtea Helgius omnia ſua navi commiſit, Hamundus autem remanens ibi habitavit. Helgius ad Galltarhamarem appulit, ibi duos porcos in terram emiſit, porcum nomine Sölvium, & porcam, illi triennio poſt in (valle) Sölvadalo, ſues numero ſeptuaginta inveniebantur, eadem hyeme Helgius Bildſaæ habitavit. Æſtate totam provinciam exploravit, & omnem ſinum Eyafiördum inter (promontoria) Siglunes & Reinesnes occupavit, magnumqve rogum apud cujusqve fluentis ad mare oſtium incendit, & ita totum ſinum inter promontoria ſibi vindicavit. Vere ſeqvente Helgius Chriſtneſum demigravit, ibiqve ad finem vitæ

dags. Helge trúde á Krist oc kende því vid hann bæ sinn, var þó miöc blandinn í trúnni, hann trudi á Krist, enn þó het hann á Þór til sæfara, oc hardræda, oc alls þess er hanom þótti mesto varda. Í búfærslo Helga vard Þórunn Hyrna lettare í Þórunnarey í Eyafeardar kvíslom, oc var þá fædd Þórbeörg Hólmasól. Sídan skipte Helge lande med sunom sínom oc mágom, oc tóko menn þá at byggea í hanns landnáme at hanns ráde. Íngealldi syne sínom gaf hann upp frá Þverá hinne Ydri fyrer austan Eyafeardará til Arnarhvols, hann beó at Þverá hinne efre, oc reiste þar hof mikit. Hann átte Salgerde dóttur Steinólfs ens Lága ór Risey Ölvissunar Barnakalls, þeirra sun var Eyólfr er átte Ástríde Vígfúsdóttur af Vors Víkínga Kárasunar, þeirra syner Vígfús oc Vígaglúmr oc Þórsteinn. Sun Vígaglúms var Vígfús, fader Bergs, födur Steinunnar, módur Þórsteins Rángláts (*a*).

XIII. CAP.

(*a*) födur Ketells, födur Þórláks, födur

vitæ habitavit. Helgius in Christum credidit, ideoqve ab ejus nomine prædium suum denominavit, in religione tamen admodum prævaricabatur, in Christum quidem credidit, Thorem tamen in itineribus maritimis, & negotiis arduis, & omnibus quæ illi maximi momenti esse videbantur, invocavit. In demigratione Helgii Thorunna Hyrna in Thorunnareya ad capita Eyafiördi prolem enixa est, tuncqve nata est Thorbiörga Holmasol (sol insularum). Territorium postea Helgius filiis & affinibus suis dispertiebatur, & territorium ab eo occupatum ex ejus consilio incoli cœpit. Ingialdo suo filio fundos supra (amnem) Thvera exteriorem, ab oriente (amnis) Eyafiardara, usqve ad Arnarhvolum dedit, ille (in prædio) Thvera superiori habitavit, ibiqve magnum fanum exstruxit. Ille Salgerdam filiam Steinolfi Lagii (Humilis) de Riseya, filii Ölveris Barnakarlis, in matrimonio habuit, eorum filius Eyolfus Astridam, filiam Vigfusis de Vors, filii Vikingakarii, uxorem duxit, eorum filii (erant) Vigfus & Viga-Glumus & Thorsteinn. Filius Viga-Glumi erat Vigfus, pater Bergi, patris Steinunnæ, matris Thorsteinis Ranglati (improbi) (a).

CAP. XIII.

(a) *patris Ketillis, patris Thorlaci, patris*

XIII. CAP.

Madr het Þórsteinn Svarfadr, sun Rauds Ruggu í Naumudal, hann átte Hillde dóttur Þráens (*d*) Svartaþurs. Þórsteinn fór til Íslands, oc nam Svarfadardal at ráde Helga. Börn hanns váro þau Karl hinn Raudi er beó at Karlsá, oc Gudrún er átte Hafþór Víkingr, þeirra börn varo þau Klausi (*b*) oc Gró er átte Grís (e) Gledill. Atle (*f*) Illíngr het madr, hann drap Hafþór enn sette Karl hinn Rauda í járn, þá kvam Klause á óvart oc drap Atla enn tók Karl ór járne. Klause átte Íngvilldi Raudkinn dóttur Ásgeirs Raudfellds, systur þeirra Ólafs Völubreóts oc Þórleifs Skállds, fyrer

CAP. XIII.

Vir erat nomine Thorsteinn Svarfadus, filius Raudi Ruggæ de Naumudalo, qvi Hildam filiam Thraënis Svartathurs in matrimonio habuit. Thorsteinn in Islandiam transmigravit, & (vallem) Svarfadardalum e consilio Helgii occupavit. Ejus liberi erant Karl Raudus (rufus), qvi (in prædio) Karlsa habitavit, & Gudruna uxor Hafthoris Vikingi (piratæ), eorum liberi erant Klausius & Groa uxor Grisis Gledelis. Atlius Illingus nomen erat viri, qvi Hafthorem occidit, Karlem autem Rufum in vincula ferrea conjecit, tunc Klausius ex improviso superveniens Atlium interfecit, Karlem autem compedibus exemit. Klausius Ingvildam Raudkinnam, (genæ rubræ), filiam Asgeiris Raudfeldi (togæ rubræ), sororem Olafi Völubrioti & Thorleifi Poëtæ, in matrimonio

---

ur Ketells prests, födur Helgo er átte Snorre Markússon á Melum *add.* 6.

tris Ketillis sacerdotis, patris Helgæ qvam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius de Melis.

(*d*) Svartaþiórs. 6.

(*b*) Böggver *add.* 6.

(*e*) Gísl. 6. *marg. cit. Landn.*

(*f*) Illvígr. 6.

fyrer þeim heó hann jafna (g) belg er þeir tóko í lande hanns, þá kvad Þórleifr þetta:

Belg heó fyrer mer
Böggver ſnöggvan,
enn fyrer Ólafi
al oc verio;
Sva ſkal verda
ef ver lifom
vid böl búinn
Böggver (c) höggvinn.

þar af gordiſt Svarfdæla ſaga.

Karl het madr (d) er nam Strönd alla upp frá Upſum til Míganda.

(e) Hámundr Heliarſkinn ſun Hiörs Kóngs eignadiſt Gálmaſtrönd alla oc á mille Svarfadardals (f) oc Hörgárdals, oc beó þar ſem Helge hafde búit, oc nú heiter ſidan á Hámundarſtödum.

monio habuit, iſtorum (g) *culeum lycopodii complanati plenum, quod in ejus territorio collegerant, diſcidit, tunc Thorleiſus hanc ſtropham) protulit:*

Culeum, mihi cædendo (deſtruxit)
Böggver, pilis carentem,
Olafo autem
enſem & peram;
ita & erit
(ſimodo vixerimus)
ærumnis (ferendis) paratus
(c) *Böggver cæſus.*

inde hiſtoria Svarfdalenſium ortum habet.

Karl nomine erat vir (d), *qui totam Ströndam ſupra Upſas usqve ad Migandium occupavit.*

Hamundus Heliarſkinn, filius Hiöris Regis, totam Galmarſtröndam & (territorium) inter Svarfadardalum & Hörgardalum adeptus eſt, & in loco quo prius Helgius habitaverat, qui poſtea Hamundarſtadi

Gg

(g) bagga. 6.
(c) höggvu 7. höggvum *impr.* 8.
(d) Steinraudarſun *add.* 6.
(e) *ſecundum Hauksbók.*
(f) *ſeqvent. omitt. impr.* 9. 10.

(g) *faſciculum.*
(c) *Böggverem cædamus.*
(d) *filius Steinraudi.*

ſtödum. Hámundr gaf Erne frænda ſinom er numit hafde Arnarfeörd fyrre lönd þau er varo fyrer utan Reyſtará. Örn beó á Arnarneſe, enn Hámundr ſellde Þórvallde þær jarder allar er liggea á milli Reyſtarár oc Hörgárdalsár, vid hann er Þórvalldsdalr kendr, þar beó hann. Helge hinn Magre gaf þá Hámunde jatder á midlom Merkisgils oc Skiálgsdalsár oc beó hann þá á Eſpehvole. Þórer var ſun hanns er þar beó, fader Þórvallds Króks, födur Ketells, födur Einars, födur Þórſteins Rángláts, födur Gudrúnar, módor Höllo, módor Floſa, (g) födur Valgerdar, módor Herra Erlends, födur Herra Hauks Lögmanns. (h) Þórunn hêt dótter Arnar ór Arnarneſe er átte Áſgeir Raudfelldr ſun Heriólfs þeſs er nám Breiddal. Áſgeir var bróder Bödmóds Gerpis Grímólfsſunar af Ögdum. Móder þeirra Áſgeirs var Heálmgerdur ſyſter þeirra Brodds oc Boga. Narfe het enn ſun Arnar ór Arnar-

ſtádi appellatur, habitavit. Hamundus Örni cognato ſuo, qvi antea Arnarfiördum occupaverat, omnes fundos extra (amnem) Reyſtara donavit. Örn Arnarneſi habitavit, Hamundus autem Thorvaldo omnia territoria inter (amnes) Reyſtara & Hörgardalsa ſita vendidit, ex eo Thorvaldsdalus denominatus eſt, ibi ille habitavit. Helgius Macer Hamundo tunc fundos inter Merkigilum & Skialgsdalsa dedit, qvi exinde Eſpehvoli habitavit. Thorer ejus erat filius, qvi ibidem habitavit, pater Thorvaldi Kroki (Unci), patris Ketellis, patris Einaris, patris Thorſteinis Ranglati (improbi), patris Gudrunæ, matris Hallæ, matris Floſii, (g) patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi, patris Domini Hauki Nomophylacis. Thorunna nomen erat filiæ Örnis de Arnarneſo, quam Aſgeir Raudfeldus, filius Herjolfi qvi Breiddalum occupaverat, in matrimonio habuit. Aſgeir frater erat Bödmodi Gerperis, filii Grimolfi de Agdis. Mater ejus & Aſgeiris erat Hialmgerda, ſoror Broddi & Bogii. Narfius adhuc unò filiorum Örnis de Arnarneſo

(g) módur *impr.* 10.

(h) Ydunn *Landnama.*

(g) *matris.*

Arnarnese, hann átte (q) Úlfeide Íngiallsdóttor (k) Helgasunar enns Magra, vid hann ero Narfasker kend; þeirra sun Ásbrandr fader Hellu-Narfa. Bróder Ásbrands sun Narfa var oc Eyólfr fader Þórvallds í Haga, oc Helge fader Gríms á Kálfsskinne.

nesó nomen erat, qui in matrimonio habuit Ulfeidam, filiam Ingialdi (k), *filii Helgii Macri, ab illo Narfaskeri (scopuli Narfii) denominati sunt, eorum filius (erat) Asbrandus, pater Hellu-Narfii. Frater Asbrandi, filius Narfii, etiam erat Eyolfus, pater Thorvaldi de Hagio, & Helgius pater Grimi de Kalfskinno.*

(*u*) Gálmar het madr er nam Gálmarsströnd á midlom Þórvalldsdalsár oc Reystarár, hanns sun var (*l*) Þórvalldr fader Orms, födur Barna-Þórodds, födur Þórunnar, módur Dýrfinno, módor Þórsteins Smidskeggeasunar.

Vir erat nomine (u) *Galmar, qui Galmarströndam inter (amnes) Thorvaldsdalsa & Reystara occupavit, ejus filius erat* (l) *Thorvaldus, pater Ormi, patris Barna-Thoroddi, patris Thorunnæ, matris Dyrfinnæ, matris Thorsteinis, filii Smidskeggii.*

Þórvalldi gaf (*m*) Hámundr land midlom Reystarár oc Hörgár, enn hann hafde ádur búit í Þórvalldsdal.

(z) *Hamundus Thorvaldo territorium inter (amnes) Reystara & Hörga dedit, ille autem antea in Thorvaldsdalo habitaverat.*

(*q*) Ulfhillde. *A.*

(*k*) ór Gnúpufelle 6.

(*u*) Galmr. 6.

(*l*) Ormr fader Þórvallds, födur Bearnar, födur Þórodds, *sec. Hauksbók.*

(*m*) Helge 5. M. & 4 *marg.*

(k) *de Gnupufello.*

(u) *Kolmasnnu.* A.

(l) *Ormus pater Thorvaldi, patris Biarnii, patris Thoroddi.*

(z) *Hamundus accepit a dicto jam Thorvaldo habitandi locum.* A.

(x) Geirleifr het madr er (n) nam Hörgárdal upp til Myrkár, hann var Hrappsfun oc beó í Haganum Forna' hanns fun var Beörn enn Audge er Audbrekkomenn ero frákvamner.

Geirleifus nomen erat viri, qui (n) *Hörgardalum inferne usqve ad Myrka occupavit, ille filius erat Hrappi, & Hagii Antiqvi habitavit, ejus filius erat Biörn Dives, a qvo Audbrekkenfes genus deducunt.*

XIV. CAP.

Madr het Þórdr Slítande, hann nam Hörgárdal upp frá Myrká oc ofan til Dránga ödrumegin, hanns fun var Örnúlfr er átte Íngvillde Allra-fyftur þeirra fyner varo þeir Þórdr oc (o) Þórvardr í Kriftnefe, oc Steingrímr at Kroppe (p). Þórdr Slítande gaf

CAP. XIV.

Vir erat nomine Thordus Slitandius (difcerpens), qui Hörgardalum fupra Myrka & deorfum ad Drangos ex altero latere occupavit, ejus filius erat Örnulfus, qui Ingvildam Allrafyftram (omnium fororem) in matrimonio habuit, eorum filii erant Thordus, & Thorvardus de Chriftnefo, & Steingrimus de Kroppo (p). *Thordus Sli-*

(x) Gunnleifr. *A.*

(n) fór af Siónarfirde til Íslands oc *add.* 6.

(n) *de finu Sionenfi in Iflandiam trajecit, &*

(o) Þórvalldr *impr.* A.

(p) er Vemundr Kögur let liófta med faudarhöfde, oc left mundi fá þeim veturvift er þat gorde. Enn fá het Þórgeir Smiörkeingr, enn þat endeft, þvíat Steingrímr drap þann þegar, oc kvadft þefs höggs fkyllde hefna medan hann lifde *add.* 6.

(p) *qvem Vemundus Kögur capite vervecino verberari fecit, pollicitus fe, opus illud fufcepturo, manfionem hyemalem præbiturum. Qui autem id fufcepit nominabatur Thorgeir Smiörkeingus, nec promiffis fallebatur, Steingrimus enim illum e veftigio interfecit, afferens fe illum ictum, quousqve viveret, ulturum fore.*

gaf Þórgeire Skólm frænda sínom af landnáme síno, hanns sun var Þórólfr hinn Sterke er beó at Myrká.

Slitandius cognato suo Thorgeiri Skolmi partem territorii a se occupati dedit, ejus filius erat Thorolfus Robustus, qvi (in prædio) Myrka habitavit.

Þórer Þussaspreingr het madr, hann var fæddr í Ömd á Hálogalande, oc vard missáttr vid Hákon Jarl Griótgardssun, oc fór af því til Íslands, hann nam Öxnadal allan oc beó at Vatnsá, hanns sun var Steinraudr hinn Rami er mörgom manne vann bót þeim er adrar meinvætter gordo mein. Geirhilldur het fiöllkunnug kona oc meinsöm, þat sá (*b*) ófresker menn at Steinraudr kvam at henne (*c*) óvarre, enn hún brá ser í nautsbelgs líki vatnsfulls. Steinraudr var járnsmidr, hann hafde járngadd mikin í hende. Um fund þeirra er þetta kvedit:

Thorer Thussaspreingus (gigantum diruptor) nomen erat viro Ömdæ in Halogalandia nato, qvi inimicitias cum Hakone Comite filio Griotgardi contraxit, & iccirco in Islandiam demigravit, ille totam (vallem) Öxnadalum occupavit, & (in prædio) Vatnsa habitavit, ejus filius erat Steinraudus Ramius (robustus) qvi multis profuit, qvibus genii nocivi malum attulerant. Geirhilda nomine erat mulier saga & nociva, (b) viri genios observandi facultate præditi Steinraudum illi (c) ex improviso supervenientem animadvertebant, illa autem in utrem bovinum aqvæ plenum se convertebat. Steinraudus faber erat ferrarius, ille sudem ingentem ferreum manu tenuit, de illorum congressu hæc (stropha) facta est:

 Fork

Sudem

(*b*) ófreskr madr, 6.

(*c*) óvígri, 6.

(b) *visionarius . . . vidit.*

(c) *inermi.*

Fork (r) lætur (s) æ sem orkar
(*) at glamrande hamra
á (t) glot killi gealla
Geirhilldar (a) hvemeira
járnstafr skapar (b) ærna,
ero solin rif trölle,
hár á Healltaeyre
hríd kerlíngar sído.

Sudem (s) semper pro viribus (r) facit
(*) cum clangore in
folle aqvoso resonare giganteæ
Geirhildæ vehementer.
Sudes ferreus, adfert vehementem,
(costæ gigantis tument)
longus, in Hialltaeyra,
procellam lateri vetulæ.

Dótter Steinraudar var Þórliót, er átte Þórvardr (c) í Kristnese.

Filia Steinraudi erat Thorliota, qvam Thorvardus de Christneso in matrimonio habuit.

Audólfr het madr, hann fór af Jadre til Íslands. oc nam (d) Hörgárdal nidur frá Þverá til Bægisár, oc beó at hinni sydre Bægisá, hann átte Þórhillde dóttur Helga hinns Magra, þeirra dótter var Íngvilldur er átte Þóroddr. Hiálmr, fader (e) Arnlióts, födur Halldórs, (*) födur

Audolfus nomen erat viro, qui de Jadria in Islandiam demigravit, & Hörgardalum infra Thvera usqve ad Bægisa occupavit, & in (prædio) Bægisa magis meridionali habitavit, ille Thorhildam filiam Helgii Macri in matrimonio habuit, eorum filiam Ingvildam in matrimonio habuit Thoroddus Hialmus, pater Arnlioti, patris Haldoris, patris

(r) let 4-6. 8. 9. 10.
(s) á 4. 6. 8. 9. 10. eige 6. *marg.*
(*) allramr jöfr hamra. 6. *marg.*
(t) glat 9. 10. glegd *impr.*
(a) hvineyra 8. 9.
(b) Örna 6. *marg.*
(c) Örnúlfsfun *add.* 6.
(d) Öxnadal 6.
(e) Örnúlfs 6. *marg.*
(*) *seqventia habet Hauksbók,*

(r) *fecit.*
(s) *in* al. *non.*
(*) *rupium, princeps præpotens.*

födur Einars, födur Jórunnar módur Halls, födur Gissorar, födur Þórvallds, födur Gissurar Jarls.

Eysteinn (*f*) Raudúlfsfun Öxnaþórisfunar nam land nidur frá Bægisá til Kráklíngahlídar oc beó at Lóne, hanns fun var Gunnsteinn er átte Hlíf dóttor Hedins ór (*g*) Miólo, þeirra börn váro þau Halldóra er Vígaglúmr átte oc Þórgrímr oc Grímr Eyrarleggr.

Eyvindr Hane hét göfigr madr, hann kvam út síd landnámatídar, hann átte skip vid Þórgrím Hlífarfun, hann var frænde Öndóttsfuna, þeir gáfo hanom land oc beó hann í Hanatúne, oc var kalladr Túnhane, þar er nú kallat (*h*) Marbæle; hann átte (*k*) Þórunne dóttur Stórúlfs Öxnaþórisfunar, hanns fun var Snorre Hlídmanna Gode.

XV. CAP.

patris Einaris, patris Jorunnæ, matris Halli, patris Gissuris, patris Thorvaldi, patris Gissuris Comitis.

Eysteinn, filius Raudulfi, filii Öxna-Thoreris, territorium infra Bægisa ad Kraklingahlidam occupavit, & Loni habitavit, ejus filius erat Gunnstein, qui in matrimonio habuit Hlifam, filiam Hedinis de Miola, eorum liberi erant Haldora, uxor Viga-Glumi, & Thorgrimus, & Grimus Eyrarleggus.

Eyvindus Hanius (gallus gallinaceus) nomen erat viro celebri, qui ultimo terræ occupationis tempore peregre advenit, & partem navis dimidiam possedit, alteram autem dimidiam Thorgrimus, filius Hlifæ. Ille cognatus erat filiorum Öndotti, qui illi fundos dedere, & Hanatuni habitans, cognomen Tun-Hanii adeptus est, villæ istæ hodie nomen est Marbæle. Ille Thorunnam filiam Storulfi, filii Öxna-Thoreris in matrimonio habuit, ejus filius erat Snorrius Prætor Hlidensium.

CAP. XV.

(*f*) Rádúlfsfuni 5. 6. M.

(*g*) Múla *6.*

(*h*) Marbyle *6. marg.*

(*k*) Þórnyo *Landnama.*

XV. CAP.

(*) Öndóttr Kráka er fyrr var getit gordist ríkr madr, enn er Biörn mágr hanns andadest taldi Grímr Hersér Kóng eiga at taka alla eign hanns, þvíat hann var útlendr, enn syner hanns váro fyrer vestan haf Eyvindr Austmadr oc Þrándr Miöcsiglande, enn Öndóttr gat halldit feno til handa Þránde (*a*) systursyne sínom, enn er Þrándr frág andlát födurs síns siglde hann ór Sudureyum sva mikla sigling at fyrer þat var hann kalladr Þrándr Miöcsiglande, oc tók þá vid födurerfd sinne oc fór til Íslands sem (*f*) sídar mun sagt verda. Bær Öndótts stód nær seó, oc skamt á midle hanns oc bæar Íngeallds. Grímr beó skamt frá Íngeallde, hann fór at Öndótte um nótt er hann vidade í skóge til ölhito litlo fyrer jól, oc vó hann í traulte Kóngs; oc þá feóra saman, enn þá sömo nótt bar Signý

CAP. XV.

Öndottus Kraka, cujus antea mentio facta est, vir potens exstitit, Biörne autem ejus affine mortuo, Grimus Baro omnia hujus, cum peregrinus esset, filii autem ejus Eyvindus Ostmannus, & Thrandus Miocsiglandius (vehementer navigans) trans mare in occidente constituti essent, bona, Regi competere urgebat, Öndottus autem illa Thrando, suo (a) *ex sorore nepoti, tradenda retinere voluit, ubi vero Thrandus patris decessum rescivit, de Hebudibus tam acriter navigabat, ut inde cognomen Thrandus Miocsiglandius (vehementer navigans) adeptus fuerit, tuncqve patrimonium suum accepit, & in Islandiam, ut* (f) *posthac refe- retur, trajecit. Villa Öndotti prope mare, nec longe a villa Ingialdi situ erat. Grimus non longe ab Ingialdo habitavit, ille Öndottum in sylva paulo ante festum julense, ad cerevisiam coqvendam lignantem, noctu adoriebatur, illumqve, regio sub auspicio, & tres alios occidit, eadem autem nocte Signya*

(*) *secundum Hauksbók.*

(*a*) sonarsyne. 9.

(*f*) fyrr var frá sagt. 6.

(*a*) *nepoti ex filio.*

(*f*) *uti antea relatum est.*

ný á lángſkip allt lauſafe Öndótts, oc fór med ſyne ſína tvo, þá Áſmúnd oc (b) Áſgrím oc alla húskarla ſína til Sighvats födurs ſíns, enn ſende ſyne ſína til Hedins fóſtra ſíns (c) í Sóknadal til fulltínges oc (d) fylſnes, þvíat hún vætti at Grímr munde epter þeim leita, enn hann kvam epter þeim med tvö ſkip fyrer auſtan Lídandesnes oc ranſakade ſkip hennar, oc fann eige ſveinana. Steinar het madr er ſveinunum fylgde til Hedins, þángat fór Grímr at leita þeirra, þeir fundo Örnúlf ſun Hedins í ſkóge, hann gordi ſer (e) örar oc let ſem hann felle í brottfall, því at hann villdi eigi ſegea, þá fundo þeir annan ſun Hedins er Úlfr het er geymde fcár födur ſíns, hann tók hálft hundrat ſylf-

Hh urs

nia navi longæ omnia Öndotti bona mobilia impoſuit, cum duobus autem filiis ſuis Aſmundo ſcilicet & Aſgrimo, omnibusqve domeſticis ad Sighvatum patrem ſuum ivit, filios autem ad Hedinem nutricium ſuum in Soknadalum, ut eos tutaretur & celaret, miſit (c), *timebat enim, ne Grimus eos quæſitum iret; at hic illos (Signyam & comites) duabus navibus (perſeqvens) ab oriente Lidandisneſi conſeqvebatur, ejusqve (Signyæ) navi perluſtrata pueros non invenit. Steinar nomine erat vir, qvi pueros ad Hedinem proficiſcentes comitabatur, eo Grimus pueros qvæſitum iit, ille (& comites) Örnulfum filium Hedinis in ſylva deprehendebant, qvi dementiam mentitus, animi deliqvium ſimulabat, non enim (qvicqvam) referre voluit. Tunc alterum Hedinis filium, nomine Ulfum, oves patris paſcentem, deprehendebant, ille ut pueros proderet dimidiam argenti hundredam*

(b) Aſgeir 7.

(c) enn þeir undu þar eigi, oc villdu fara til módur ſinnar, oc kómo at jólom til Íngeallds Tryggva. 7.

(c) *illi autem manſionis ibi impatientes & ad matrem reditum deſiderantes abiere, & ſub feſtum julenſe ad Ingialdum Tryggvium pervenere.*

(d) fylkens 5. fylſkens M. *omittit vero impr.*

(e) óra. 6. órar M. örvar *impr.* 5. 10.

(e) *tela fabricabatur.*

urs af Grími at ſegea til ſveinanna, hann færde födur ſínom féit, oc ſagde þetta, enn kvam eigi til Gríms. Eigi treyſtiſt Grímr heim at ſækea Hedin, þvíat hann grunade trúleik ſveinſins, oc fór heim vid ſva búit, enn ſveinarner váro í jardhuſe til þeſs er hauſt kvam, þá leynduſt þeir í brott (*a*) oc villdo til Sighvats mödurfödurs ſíns, oc vurdo villter á hvöra hönd þeim ſiór ſkýlldi liggía, froſt var á mikit enn þeir ſkó-lauſer: at bæ kvámo þeir þá, Áſmundr mællte, kenner þú þennan bæ bróder? Eige, ſagde Áſgrímr, oc er þeir kvámo at, kendo þeir ſvefnſkemmo þá er fader þeirra hafdi gora látit, þeir þóttuſt þá illa kómner oc ſnero til Íngeallds enns Tryggva í Hvini, þá var jóla aptan, þeir dulduſt þar. Gyda (*b*) kende þá fyrſt oc minnte Íngealld á vingeæde þeirra Öndótts, oc bad þeim vidtöko, þar váro þeir þann vetur, oc höfdo eige nöfn ſín. Enn um ſumarit epter gorde Grímr veitſlo í móte Audunne Jarle

dam a Grimo accepit, is patri ſuo pecuniam domum reportavit, & iſta (quæ facta erant) renuntiavit, ad Grimum autem non revertebatur. Grimus de fidelitate pueri dubitans, Hedinem domi viſare non ſuſtinuit, ſed domum revertebatur, pueri autem ad autumnum usque in cella ſubterranea delituerunt (a), *tunc clam aufugere, & ad Sighvatum avum ſuum maternum tendentes, quo ex latere mare ſitum eſſe deberet, errore decipiebantur. Frigus erat vehemens, illi autem diſcalceati ad villam quandam pervenere, tunc Aſmundus dixit: An hanc villam cognoſcis, frater? haud ſane, Aſgrimus inqvit; cominus autem venientes, cubiculum, quod pater eorum exſtruxerat, recognovere, tunc periculoſam ſuam conditionem reputantes, ad Ingialdum Tryggvium (fidelem) in Hvino divertebantur, erat tunc dies feſtum julenſe præcedens, ibique latuere. Gyda* (b) *illos prima cognovit, & Ingialdo amicitiam ejus & Öndotti in memoriam revocans, ut illos reciperet, rogavit, ibi iſtam hyemem commorabantur, nec tamen nominibus (ſuetis) utebantur. Æſtate ſeqvente Grimus Auduni Comiti Regis Haraldi*

(*a*) oc námo þar eige ynde *add.* 6.

(*b*) Kona Íngeallds *add.* 6.

(a) *ſed tædio affecti.*

(b) *uxor Ingialdi.*

Jarle Harallds Kóngs, enn þá nótt er (*n*) hann hafde verit at ölheito, þá brendo fyner Öndótts hann inni, oc tóko sídan bát Íngeallds oc rero brott til eyar þeirrar er liggur á Hvíni, þeir fögdo ádur Gydo oc Íngealldi hvad í var vördit, hann bad þá verda í brott oc koma alldregí í augfýn fer, þeir fetto upp bát finn oc geingo til húfs, þeir heyrdo mannamal í húfunum, at þeir hefdo verit um nóttena í ferd med Auduni Jarle, þeir gengo til bátfens er þeir höfdo þetta heyrt oc rero til lands, þeir fá hvar fnekkea Jarlfins flaut teöldut (*c*); þeir gengo til þefs herbergis er þeim var fagt at Jarlinn fvæfe í, enn hanns menn váro á fkipe, enn tveir helldo vörd yfer Jarlenom. Áfmundr greip þá báda oc hellt þeim. Áfgrímr gekk at

aldi convivium paravit, nocte autem (n) *qua cerevifiam coqverat, filii Öndotti illum una cum domo combuffere, cymba poftea Ingialdi ablata, ad infulam in* (*finu*) *Hvino fitam remigabant; antea tamen Gydæ & Ingialdo quæ facta erant retulerant, ille autem eos facefcere, nunqvam vero pofthac in fuum confpectum venire jufferat. Cymbam deducebant, & ad domum venientes vocem hominum percepere,* (*dicentium*) *fe noctu comitatui Comitis Audunis interfuiffe, illi autem* (*fratres*) *his auditis ad cymbam reverfi ad continentem remigabant, & navem Comitis tentoriis inftructam* (*ad anchoras*) *jacentem animadvertebant* (c). *Ad ædem, in qua Comitem dormire iis relatum fuerat, properant, ejus autem comites in navi remanferant,* (*præter*) *duos qvi excubias apud illum agebant. Afmundus utrumqve prehendens tenuit. Afgrimus Comitem accedens, cufpidem*

(*n*) ölheita var inni at Gríms, er *add.* 6.

(*c*) því hann ætlade at fækea veitflona at Gríms, enn hann mifte þar vinar í ftad. Þá kvámo þar fyner Öndótts um morguninn fnemma at fvefnbúre því er Audunn hvíllde í, oc fkuto ftokke á hurd, því menn hanns váro á fkipe 6. 7.

(n) *cum cerevifia in ædibus Grimi coqvebatur.*

(c) *convivium enim apud Grimum freqventaturus erat, fed amicum ibi ex improvifo defideravit. Tunc filii Öndotti multo mane ad cubile Audunis advenientes, fores vecte effringunt, ejus enim comites in navi remanferant.*

at Jarle oc ſette ſpiótsodd fyrer (*d*) brióſt hanom, oc bad hann reida ſer födurgeölld, þá ſellde Jarlinn fram gullhrínga þreá oc gudveſearſkickeo, enn Áſgrímr gaf hanom nafn oc kallade hann Audunn Geit. Öndóttsſyner liópo til bátſens oc rero út epter firdenom (*e*) oc í röſt er var á firdenum, oc breiddo þar á ſióin ſkikkeona, fyrer þat at þeir ſá jarlsmenn rero epter þeim, oc mundo þeir eige undan komaſt. Þeir jarlsmenn fundo ſkikkeona, oc (*f*) ſögdo þá mundi vera drukknada, enn Öndótts ſyner fóro í (*g*) Súrnadal nordur um ſtraumu til Eireks Ölfus lends manns, oc tók hann vid þeim. Þar beó (*h*) Hallſteinn Herſtr annar lendr madr, þeir átto jóladrykkio, oc veitte Eirekr vel fyrre, enn Hallſteinn lauſt Eirek med dýrs horne; þá er þeir váro at hanns, því at ſva ſegiſt at Eirekr veitte vel oc trúliga, enn Hallſteinn ſidar úvingearnliga.

dem gladii pectori minitatus, illum multam pro cæde patris expendere juſſit, tunc Comes tres armillas aureas & tunicam ex holoſerico tradidit, Aſgrimus autem cognomen illi impoſuit, eum Audunem Geit (capram) appellans. Filii Öndotti *ad cymbam accurrentes, ad exteriora ſinus, & in verticem, qui in ſinu eſt, remigant, togamque explicitam in mare projecere; videbant enim aſſeclas Comitis remigando ſe perſeqventes, nec elabendi ſpem eſſe. Aſſeclæ Comitis tunicam invenere, iſtos autem ſubmerſos eſſe* (f) *aſſeruere, ſed filii* Öndotti *ſeptentrionem verſus per fluentem maris in Surnadalum ad Eirikum Ölfuſem virum nobilem pergebant, ille eos recepit. Ibi* (h) *Hallſteinn Herſtus alter vir nobilis habitavit; ſympoſium habuere julenſe, Eirikusqve prior liberaliter propinavit, Hallſteinn vero Eirikum cum apud illum (Hallſteinem) convivium haberetur, cornu animalis verberavit; Aſt Eirikum liberaliter & fideliter depromſiſſe dicitur; Hallſteinem autem poſtea*

(*d*) ſlagbrióſt. 6.
(*e*) *ſeqventia omitt. impr.*
(*f*) hugdo 5. M.
(*g*) Sönadal 6. *marg.* Svínadal *impr.* Svenadal 10.
(*h*) ſamtímes *add.* 6.

(f) *putarunt.*
(h) *eodem tempore.*

liga. Enn er Eirekr var heimfarinn (*k*) enn Hallſteinn ſat epter (*l*) þá kvam Áſgrímr einn inn oc veitte Hallſteine mikit ſár oc lióp út ſídan oc til ſkógar, enn þeir epter hanom. Áſgrímr lagdiſt á ſund í á eina í froſte, enn húskarlar Hallſteins ſærdo hann miöc med ſkotum, hann komſt til kerlingar einnar í ſkóge, hún ſkar kálf ſinn oc lagde garnar kálfsins hiá Áſgríme, ſvo þótte þeim er inn kvámo ſem hanns idur læge þar, enn hann være daudr. Þeir fóro heim, enn kerlíng grædde hann á laun í jardhúſe. Þat ſumar fór Áſmundr til Íſlands, oc hugde Áſgrím bródur ſinn daudan, þá gaf Helge hinn Magri hanom land at nema í Kráklíngahlíd. Þá fór út med hanom (*m*) Bödólfr ór Hvini, hanns ſun var Skegge oc Þórer Keilismúle, ſídan átte Bödúlfr Þórbeörgo Hólmaſól, þeirra

Hh 3 dótter

poſtea haud amice. Eiriko domum (k) *reverſo, Hallſteine vero* (l) *reſidente, Aſgrimus ſolus intrans Hallſteinem graviter vulneravit, & in ſylvam deinde excurrit, illi autem (miniſtri Hallſteinis) eum perſeqvebantur. Aſgrimus gelu exiſtente, per amnem qvendam natatui ſe commiſit, domeſtici autem Hallſteinis telis eum multum ſauciavere, ille ad vetulam qvandam in ſylva pervenit, qvæ vitulum mactavit, ejusqve ilia apud Aſgrimum rejecit, intrantibus vero videbatur ejus exta ibi jacere, ipſum autem exſpiraſſe. Illi (miniſtri Hallſteinis) domum rediere, hunc autem (Aſgrimum) vetula in cella ſubterranea clam ſanavit. Eadem æſtate Aſmundus, fratrem ſuum Aſgrimum mortuum reputans, in Iſlandiam demigravit, tunc Helgius Macer illi territorium occupandum Kraklingahlidam dedit. Tunc cum illo Bödolfus de Hvino peregre advenit, ejus filii erant Skeggius & Thorer Keilismulius, poſtea Bödolfus Thorbiörgam Holmaſolem (ſolem inſularum) uxorem duxit, eorum filia erat*

(*k*) ſkyndeliga *add.* 6.

(*l*) med húskarla ſína *add.* 6. 7.

(*m*) Þiódólfr 5. Biódólfr M. Bröndólfr & Bündólfr 8.

(k) *repente.*

(l) *una cum ſuis domeſticis.*

dótter Þórgerdur er Ásmundr átte Öndóttsſun. Hallſteinn dó hit ſama vor ór ſárum, þá gaf Eirekr Ölfus (*a*) Áſgrími lángſkip þrítugt at rúmatale, oc hellt hann því í hernat, oc hafde hann þá idn nokkur ſumur, Haralldr ſette Þórgeir ſyſturſun Gríms til höfuds Áſgríme oc fekk hanom herſkip tvö, hann fann hann alldreigi, þá fór Þórgeir til Íſlands, oc ætlade at drepa Áſmund, oc kvam út á Eyrum, oc var í Hvínveriadal um veturin. Þat ſumar epter kvam Áſgrímr oc átte ſkip hálft vid Þórer Keilismúla, oc váro feórer menn oc tuttigo á því. Þeir varo úſamþykker, oc leyſti Áſgrímr ſkipit til ſín. Þórer reid nordur med helft ſkipveria oc kvam í Hvínveriadal, oc ſagde til fara Áſgríms oc reid heim ſídan. Áſgrímr reid hálfom

erat Thorgerda, quam Aſmundus filius Öndotti in matrimonio habuit. Hallſteinn eodem vere vulnere periit, tunc Eirekus Ölfus Aſgrimo navem longam ſcalmorum bis triginta dedit, quam piraticæ adhibuit, & id vitæ genus per quasdam æſtates ſeqvebatur. Haraldus Thorgeirem Grimi ex ſorore nepotem Aſgrimo ſicarium ſubornavit, eique duas naves bellicas ſuppeditavit, ille vero (Thorgeir) (c) *eum (Aſgrimum) nunquam deprehendebat; Thorgeir tunc Aſmundum interfecturus, in Iſlandiam trajecit, & in Eyris appulit, ac hyemem in Hvinveriadalo transegit. Æſtate ſeqvente Aſgrimus (peregre) advenit & dimidiam navis partem poſſedit, Thorgeir autem Keilismulius alteram dimidiam; in eadem navi viri erant viginti quatuor. Illi (Aſgrimus & Thorgeir) invicem diſcordes erant, quare Aſgrimus navem reluebat. Thorer ſeptentrionem verſus cum dimidia nautarum parte equitabat, in Hvinveriadalum venit, ibi de itinere Aſgrimi retulit, & domum poſtea equitavit. Aſ-*

(*a*) Aſmunde 6.

(c) *Aſgrimum forte nunqvam aſpexit, ſed re intentata, nedum infecta ad Dominum rediit.* A.

hálfom mánade ſídan frá ſkipe oc giſte át Þrándar Miöcſiglanda í Þrándarhollte, hann baud hanom veturviſt, oc kvad hanom munde eigi óhætt vera nordur at rída fyrer Þórgeyri. Áſgrímr fór þá nordur med tólfta mann, oc höfdo tólf heſta klyfeada oc töſkur. Á þann dag er þeir rido um Kiöl, bad hann þá í bryniom rída oc hafa kufla yfer utan, oc ſegea ef þeir Þórgeir fynduſt, at Þórer Keilesmule fære þar, enn Áſgrímr væri nordur farinn, þeir váro tvær nætur at Þórgeirs, því at hann hugde þá Þórer vera, hafde hann fyrer þriátýge manna, hann reid á götu med þeim, oc ſofnade er hann kvam heim, oc dreymde ſídan at kona kvæmi at hanom, oc ſegdi hanom hverer geſter med hanom hefdi verit, ſídan rido þeir epter. Þeir Áſgrímr bido á Vekellshaug hinom ſydra, oc þar kom Áſmundr bróder hanns til móts vid hann med feörutío manna, hann ſætte þá Þórgeir enn Hvínverſka oc Áſgrím. Fám vetrom ſídar fór Áſgrímr utan oc fekk Geirrídar Eireksdóttur Ölfús, þeirra

Aſgrimus dimidio poſt menſe a navi equitabat & apud Thrandum Miöcſiglandium Thrandarholti hoſpitabatur, hic illi hyemationem obtulit, nec ſeptentrionem verſus, Thorgeyris cauſa, absqve periculo equitari poſſe, aſſeruit. Aſgrimus tunc ſeptentrionem verſus cum undecim comitibus, duodecim eqvos ſarcinatos & peras habens, pergebat. Qvo die per Kiölum iter facturi erant, loricis indutos & lacernis inſuper inſtructos (comites) eqvitare, (Aſgrimus) juſſit, ſiqve Thorgeirem offenderent, Thorerem Keilismulium ibi iter facere, Aſgrimum autem ſeptentrionem verſus (dudum) profectum eſſe, aſſererent. Duas noctes apud Thorgeirem, Thorerem enim cum ſuis illos eſſe autumabat, commorabantur, ille (Thorgeir) triginta viris ſtipatus domi erat, & iſtos abeuntes deducebat, domum autem reverſus obdormivit, & mulierem ad ſe venientem, & qvinam hoſpites iſti fuerint, referentem, per ſomnium vidit, poſtea (iſtos cum ſuis) equitando perſeqvebatur. Aſgrimus (ejusqve comites) in Vekellshaugo magis meridionali præſtolabatur, eo frater ejus Aſmundus cum viris qvadraginta ei in occurſum venit, tuncqve Thorgeirem Hvinenſem & Aſgrimum reconciliavit. Paucis poſt hyemibus Aſgrimus peregre profectus Geirridam filiam Eireki Ölſuſis uxorem duxit, qvo-

þeirra ſun var Ellida-Grímr, þau fóro ſídan til Íſlands, oc gaf Helge (*b*) hinn Magre Áſgrími landnám í Kráklíngahlíd, oc átto þeir brædur alla hlídena, oc var af því köllut Kráklíngahlíd, at þeir váro ſyner Öndótts Kráko. Áſmundr beó at Glerá enne ſydre, enn Áſgrímr enne nyrdre. Sun Áſgríms var Ellida-Grímr fader Áſgríms, födur Sigfúſs, födur (*u*) Þórgerdar, módur Gríms, födur Svertíngs, födur Vígdiſar, módur Hvamm-Sturlu.

qvorum filius erat Ellida-Grimus, illi poſtea in Iſlandiam demigrabant, Helgius autem Macer Aſgrimo territorium occupandum in Kraklingahlida dedit, ita ut fratres totum latus montis poſſiderent, indeqve nomen illi impoſitum eſt Kraklingahlida (latus montis Krakenſium), eo qvod illi filii erant Öndotti Krakæ. Aſmundus (in prædio) Glera meridionali, Aſgrimus autem (Glera) ſeptentrionali habitavere. Filius Aſgrimi erat Ellida-Grimus, pater Aſgrimi, patris Sigfuſis, patris Thorgerdæ, matris Grimi, patris Svertingi, patris Vigdiſæ, matris Hvamm-Sturlæ.

XVI. CAP.

Helge hinn Magre gaf Hámunde máge ſínom land midli Merkigils (*a*) oc Skeálgsdalsár oc beó hann at Eſpehvole enom ſydra, hanns ſun var Þórer er þar beó ſídan, hann átte Þórdíſe (*b*) Kadals-

CAP. XVI.

Helgius Macer Hamundo ſuo affini territorium inter (a) *Merkigilum & Skialgdalsa donavit, isqve Eſpehvoli meridionalis habitavit, ejus filius erat Thorer qvi ibidem poſtea habitavit, ille in matrimonio habuit Thor-*

(b) hanom, mágr Gríms *impr.* hanom mágr Asgríms 9. 10.

(*u*) Þóru 6.

(*a*) ár *add. impr.* 10.

(*b*) Kadólfs *impr.* 8. 10.

(b) *affinis Grimi* al. *affinis Aſgrimi.*

(a) (*amnes*) *Merkigilsæ.*

Kadalsdóttur, þeirra ſun var Þórarinn á Eſpehvole enom nyrdra, oc Þórvalldr Krókr á Grund, enn Þórgrímr á Mödrufelle var eige hennar ſun. Vígdís var dótter þeirra (*c*).

Helge gaf Þóru dóttur ſína Gunnari ſyne Úlflióts er lög hafde út (*e*) oc land (*f*) nam upp frá Skiálgsdalsá til Háls, hann beó í Diúpadal, þeirra börn varo þau Þórſteinn, (*m*) Ketell oc (*d*) Steinmódr, enn dætur Íngvilldur oc (*m*) Þórlaug.

Helge gaf Audunni Rotin ſyne Þórólfs Smiörs Þórſteinsſunar Skrófo, Grímsſunar Kambans, Helgo dóttur ſína, oc land upp frá Hálſe til Villíngadals, hann

Thordiſam, filiam Kadalis, eorum filius erat Thorarinn de Eſpehvolo ſeptentrionali, & Thorvaldus Krokus de Grunda, ſed Thorgrimus de Mödrufello ejus (Thordiſæ) non erat filius. Vigdiſa eorum erat filia (c).

Helgius Thoram filiam ſuam Gunnari Ulflioti, qvi leges peregre advexerat, filio (e) (f) *qvi territorium ſupra Skialgsdalſa usqve ad Halſum occupavit, nuptum dedit, ille Diupadali habitavit, eorum liberi erant Thorſteinn, Ketell, & Steinmodus, filiæ autem Ingvilda & Thorlauga.*

Helgius filiam ſuam Helgam nuptum dedit Auduni Rotini (Calvaſtro), filio Thorulfi Smiöris (butyri), filii Thorſteinis Skrofæ, filii Grimi Kambanis, ſimulqve territorium ſupra Halſum uſqve ad Villingadalum donavit,

(*c*) Þórarin var fader Fálka, födur Þórarins, födur Sigrídar, módor Þórdar, födur Bödvars, födur Þórdar, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(*e*) Þóru fylgdo heiman Diúpadalslönd á midle Skeálgdalsár oc Háls *add.* 6. *marg.*

(*f*) *vocem* nam *omitt.* 8. 9.

(*m*) (*m*) *omittit Hauksbók.*

(*d*) Steinólfr 5. M.

(c) *Thorarinn erat pater Falkii, patris Thorarinis, patris Sigridæ, matris Thordi, patris Bödvaris, patris Thordi, patris Marci de Melis.*

(e) *Thora pro dote accepit territorium Diupadalenſe inter* Skialgsdalſa *&* Hals.

(f) *filiam ſuam dedit & territorium.*

hann beó í Saurbæ. Þeirra börn váro þau Einar fader Eyólfs Valgerdarſunar, födur Gudmundar enns Ríka, oc Vígdís móder Halla ens Hvíta, födur Orms, födur Halla, födur Þórgeirs, födur (g) födur Gellis, födur Orms, Þórgeirs födur Þórvallds, födur Ara, födur Gudmundar Biſkups (*h*). Hámundr Heliarſkinn fekk Helgo Helgadóttur epter andlát Íngunnar ſyſtur hennar, oc var þeirra dótter Íngvilldur Aſlra ſyſter er Örnúlfr átte.

vit, ille Saurbæi habitavit. Eorum liberi erant Einar, pater Eyolfi, filii Valgerdæ, patris Gudmundi Rikii (Potentis), & Vigdiſa mater Hallii Albi, patris Ormi, patris Gelleris, patris Ormi, patris Hallii, patris Thorgeiris, patris Thorvaldi, patris Arii, patris Gudmundi Epiſcopi (h). *Hamundus Heliarſkinn Helgam filiam Helgii poſt obitum ſororis ejus Ingunnæ uxorem duxit, eratque illorum filia Ingvilda Allraſyſtra (omnium ſoror) uxor Örnulfi.*

Helge gaf Rólfe ſyne ſínom öll lönd fyrer auſtan Eyafeardará frá Arnarhvole upp, hann beó í Gnúpufelle oc reyſte þar hof mikit, hann átte Þórörnu dóttur

Helgius filio ſuo Rolfo omnes fundos ab oriente (amnis) Eyafiardara ſupra Arnarhvolum dedit, ille Gnupufelli habitavit, ibique magnum fanum exſtruxit. Ille in matrimonio habuit Thorarnam, filiam Thrandi Mió-

(*g*) Þórvards. 5. M.

(*h*) Einar Audunarſun átte Valgerde Runólfsdóttur, þeirra ſun Eyólfr átte Hallberu Þórólfsdóttur Heálms, oc bioggo þau á Jórunnar ſtödum lánga æfe, enn ſídan at Mödruvöllum. Hallfrídur var dótter Einars Eyólfsſunar, móder Halldórs, födur Snorra, födur Gudrúnar, módur Hreins Abóta, födur Valdíſar, módur Snorra, födur Hallberu er átte Markús Þórdarſon á Melum *add.* 6.

(h) *Einar filius Audunis uxorem duxerat Valgerdam Runolfi filiam, quorum filius Eyolfus in matrimonio habuit Hallberam filiam Thorolfi Hialmi, qui Jorunnarſtadis longo temporis tractu habitavere, exinde autem Mödruvallis. Hallfrida erat filia Einaris Eyolfi filii, mater Haldoris, patris Snorrii, patris Gudrunæ, matris Hreinis Abbatis, patris Valdiſæ, matris Snorrii, patris Hallberæ, quam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius de Melis.*

dóttur Þrándar Mióbeins, þeirra börn váro þau Hafside hinn Örve oc Valþiófr, Vidar (*o*) oc Grane, Bödvar, Íngealldr oc Eyvindr, enn dótter Gudlóg er Þórkell hinn Svarte átte. Valþeófr var fader Helga, födur Þóris, födur Arnórs, födur Þurídar, módur Þórdísar, módur Vígdísar, módur Hvamm-Sturlu (*k*).

Miobeinis, eorum liberi erant Hafsidius Örvius (acer), & Valthiofus, Vidar (o) *& Granius, Bödvar, Ingialdus & Eyvindus, filia autem Gudloga, quam Thorkell Svartus (niger) in matrimonio habuit. Valthiofus pater erat Helgii, patris Thororis, patris Arnoris, patris Thuridæ, matris Thordisæ, matris Vigdisæ, matris Hvamm-Sturlæ* (k).

Helge hinn Magre gaf land syne sínom Íngeallde (*p*) upp frá Þverá hinne ydre

Helgius Macer filio suo Ingialdo (p) *territorium supra (amnem) Thvera exteriorem,*

(*o*) Granni 6.

(*k*) Þuride dóttur Helgá, sunar Dálks, sunar Þóris, sunar Helga, sunar Valþiófs, átte Asgeir Kvistssun. Börn váro Asgeir oc Arnrídur móder Salbeargar, módur Kolfinno er átte Þórvalldr í Vatnsfirde. Dætur Asgeirs váro Dís oc Þórey móder Ofeigs, Gunnars, Helga, Kolbearnar, Bóteyar, Helgu, Járngerdar módur Lióts prests, Gissurar, Jóns. Hafside hinn Örve bygde fyrstr Mödruvelle, oc sellde í elle sinne Eyólfe Valgerdarsyne. Bödvar vó Svörfud saklausan. Íngialldr beó í Gnúposelle epter Rólf födur sinn. *add.* 6.

(*p*) öll lönd nedan Arnarhvol til Þverár. 6.

(o) *Grannius (Tener).*

(k) *Thuridam filiam Helgii, filii Dalki, filii Thoreris, filii Helgii, filii Valthiof., in matrimonio habuit Asgeir Kvisti filius. Liberi (eorum) erant Asgeir & Arnrida, mater Salbiörgæ, matris Kolfinnæ, quæ Thorvaldo de Vatnsfiordo nupserat. Filiæ Asgeiris erant Disa & Thoreya mater Ofeigi, Gunnaris, Helgii, Boteyæ, Helgæ, Jarngerdæ matris Lioti sacerdotis, Gissuris, Johannis. Hafsidius Örvius (Acer) primus Mödruvallas inhabitavit, sed ætate provectus Eyolfo filio Valgerdæ vendidit. Bödvar Svarfadum innocentem interemit. Ingialdus Gnupufelli post Rolfum patrem suum habitavit.*

(p) *omnes fundos infra Arnarhvolum ad (amnem) Thvera.*

ydre fyrer austan Eyafeardará til Arnarhvols, hann beó á Þverá enni efri, oc reysti þar hof mikit, hann átte Salgerde dóttur Steinólfs enns Lága ór Hrísey Ölvissunar Barnakarls, þeirra sun var Eyólfr (q) er átte Ástríde Vígfúss dóttur af Vors Víkínga-Kárasunar, þeirra syner Vígfús oc Víga-Glúmr oc Þórsteinn. Sun Víga-Glúms var Vígfús fader Bergs, födur Steinunnar, módur Þórsteins Rángláts (r). Sun Eyólfs var oc Steinólfr fader Þórarins Illa oc Arnórs hinns Góda (l) Raudægings. Víga-Glúmr var fader Márs, födur Þórkötlo, módor Þórdar, födur Sturlu.

rem, ab oriente (amnis) Eyafiardara, usqve ad Arnarhvolum dedit, ille (in prædio) Thvera superiori habitavit, ibiqve magnum fanum exstruxit, ille Salgerdam filiam Steinolfi Lagii (Humilis) de Hriseya, filii Ölveris Barnakarlis (senis infantum), in matrimonio habuit, eorum filius Eyulfus (q) *Astridam, filiam Vigfusis de Vors, filii Vikinga-Karii, uxorem duxit, eorum filii (erant) Vigfus & Viga-Glumus & Thorsteinn. Filius Viga-Glumi erat Vigfus, pater Bergi, patris Steinunnæ, matris Thorsteinis Ranglati (improbi)* (r). *Filius quoqve Eyulfi erat Steinolfus, pater Thorarinis Illii (mali) & Arnoris Godii (boni) Raudagensis. Viga-Glumus pater erat Maris, patris Thorkatlæ, matris Thordi, patris Sturlæ.*

Helge gaf (i) Hlíf dóttur sína Þórgeiri syni Þórdar Beálka oc land út frá Þverá til Vardgeár, þau beoggo at

Helgius filiam suam Hlifam Thorgeiri filio Thordi Bialkii nuptum, & territorium extra (amnem) Thvera usqve ad Vardgia, dedit, illi (Thorgeir & Hlifa) Fiskelæki habi-

(q) Hrúga *add.* 6.

(r) födur Ketels, födur Þórláks, födur Ketilś prests, födur Helgu er átti Snorri Markússun á Melum *add.* 6.

(l) Raudkinn: 6. *marg.*

(i) Salgerdi. *A.*

(q) *Hruga (Cumulus).*

(r) *patris Ketelis, patris Thorlaci, patris Ketelis sacerdotis, patris Helgæ, uxoris Snorrii de Melis filii Marci.*

at Fiſkelæk. Börn þeirra váro þau Þórdr oc Helga.

Skage (*n*) Skoptaſun het madr ágeætr (*o*) hann vard úſáttr vid Eyſtein Glumru, oc fór af því til Íſlands, hann nam at ráde Helga Eyafeardarſtrönd hina (*p*) eyſtri út frá Vardgeá til Fnióſkadalsár, oc beó í Sigluvík, hanns ſun var Þórbeörn, fader Hedins hinns Millda er Svalbard let geöra ſextán vetrom fyrer kriſtne, hann átte Ragneide dóttur Eyólfs Valgerdarſunar.

habitabant, eorum liberi erant Thordus & Helga.

Skagius filius Skoptii nomine erat vir (o) *celeber, qvi cum Eyſteine Glumra inimicitias contraxit, & ideo in Iſlandiam demigravit, ille e conſilio Helgii Eyafiardarſtröndam* (p) *orientalem extra Vardgia usqve ad (amnem) Fnioſkadalsa occupavit, & Sigluvikæ habitavit, ejus filius erat Thorbiörn, pater Hedinis Mildii (liberalis), qvi Svalbardum ſexta decima ante religionem chriſtianam (in Iſlandiam introductam) hyeme exſtrui fecit, ille Ragneidam filiam Eyulfi, filii Valgerdæ in matrimonio habuit.*

XVII. CAP.

Þórer Snepill het madr ſun Ketells Brimells Örnúlfsſunar, Beörnúlfsſunar Grímsſunar Lodinkinna. Ketill Brimell átte Jórunne dóttur Þórgnýs Lögmanns af Svíaríke. Ketill Brimell var víkíngr mikill, hann fór til Heallt-

lands

CAP. XVII.

Thorer Snepell nomen erat viri, filii Ketelis Brimelis, (Phocæ in alto verſantis), filii Biörnulfi, filii Grimi Lodinkinnii (hirſutæ genæ). Ketell Brimell Jorunnam filiam Thorgnyris Nomophylacis in Svecia in matrimonio habuit. Ketell Brimell pirata erat ſtrenuus, ille Hialtlandiam cum Torf-

Einare

(*n*) Skaptaſun *impr.* Loptsſun. *A.*

(*o*) á Mæri *add.* 5. 7. M.

(*p*) nyrdri 5. M.

(o) *in Mæria.*

(p) *ſeptentrionalem.*

lands med Torf-Einare, enn er hann beóst til Íslands, het Gautr skipveri hanns einn, enn er þeir lágo til hafs, kvámo at þeim víkíngar oc villdo ræna þá, enn Gautr laust skipveria þeirra med hiálmunveli, oc stafnbúan til bana, vid þat lögdo víkíngar frá, sídan var hann kalladr Heálmun-Gautr. Þeir Þórer fóro til Íslands, oc kvámo skipe síno i Skeálfandafleótsós. Þórer nam Kalldakinn midlom Skuggabearga oc Lióſavatnsskards, hann nam þar eige ynde oc fór á brott, þá kvad hann þetta:

Her liggur, kiöla keyrer
Kalldakinn, um alldur.
(*a*) Enn vid förom heiler
Hiálmun-Gautr á brauto.

Þórer nam sídan Fnióskadal allan til Ódeilo, oc beó at Lunde, hann blótade lundinn. Ormr Töskubak var sun Snepells, fader Hlenna hinns Gamla, oc Þórkell Svarte í (*b*) Hleidargarde, hann átte

Einare petiit, cum autem in Islandiam iter pararet, unus nautarum nomine erat Gautus, cum vero in eo essent, ut oceano se committerent, piratæ eos spoliaturi supervenere, sed Gautus nautam eorum pinnaculo gubernaculi, & proræ quidem propugnatorem ad necem usque cædebat, quo facto piratæ (desistentes) discedebant, ille autem Hialmungautus exinde appellatus fuit. Thorer & reliqui in Islandiam trajecere, & navem in ostium fluminis Skialfandaflioti appellebant. Thorer Kaldakinnam inter Skuggabiargas & Liosavatnskardum occupavit, ille ibidem manendi pertæsus, abiens hoc cecinit:

Hic jacet, propulsor navium
Kaldakinna, per ævum.
Nos autem sospites
Hialmungaute discedimus.

Thorer postea totam vallem Fnioskadalum usque ad Odeilam occupavit, & Lundi (luco) habitavit, ille lucum religiose coluit. Ormus Töskubak (dorsum peræ) filius erat Snepelis (segmenti), pater Hlennii Grandævi, & Thorkell Svartus (niger) de Hleidargardo, is

(*a*) enn vil for heiler Heálmun hedan Gautr á brauto, 6. 8. 9.

(*b*) Hleinargarde. *A.*

átte Gudlogo Rólfsdóttur, þeirra ſun (r) Aungull enn Svarte oc (s) Rafn fader Þórdar at (b) Stokkahlödum (u), oc (c) Gudrídur er átte Þórgeir Gode at Lióſavatne.

is Gudlogam filiam Rolfi in matrimonio habuit, eorum filii erant Aungull Svartus (niger), & Rafn, pater Thordi de Stokkahladis (u), & (c) *Gudrida uxor Thorgeiris Prætoris de Liofavatno.*

Þengill Miöcſiglande fór af Hálogalande til Íſlands, hann nam land at ráde Helga út frá (d) Hnióſká til Grenivíkur, hann beó í Höfda. Hanns ſyner váro þeir (e) Vemundr fader Áſólfs í Höfda (f) oc Hallſteinn er þetta kvad þá er hann ſiglde af hafe oc frá andlát födur ſins:

Thengell Miöcſiglandius (vehementer navigans) de Halogalandia in Iſlandiam trajecit, & territorium extra (amnem) Hnioſka usque ad Grenevikam e consilio Helgii occupavit, & Höfdii habitavit, ejus filii erant Vemundus, pater Aſolfi de Höfdio (f), & *Hallſteinn, qui ex oceano adnavigans & obitum patris reſciſcens hoc cecinit:*

Drúper

Capite

(r) Aungulhamr á Aungulſtödum. *A.*

(s) *omitt.* A.

(b) Stakkahlödum 4. 9.

(u) er var á Hriſategi med Eſphælingum, oc töldu Þveræingar hann hafa völl vídann, enn Eſphælingar kvódu hann flesta ſæra úr Glúms lidi, *add.* 6.

(c) Gudrídar *impr.* Þurídur. *A.*

(d) Fnióſká *impr.* *A.* Hnióſkadalsá, 6.

(e) Vermundr 5. M.

(f) födur Odda, födur Gríms, födur Halldóru, módur Markúſs, födur Valgerdar, módur Bödvars, födur Þórdar födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(u) *qvi in Hriſateigo a parte Eſpholenſium ſtetit; Thveraenſes eum haud ſtrenue ſe gerere dictitabant, ſed Eſpholenſes eum plurimos aſſeclarum Glumi vulneraſſe aſſeruerunt.*

(c) *Gudridæ.*

(f) *pater Oddii, patris Grimi, patris Haldoræ, matris Marci, patris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Thordi, patris Marci de Melis.*

Drúper höfde
daudr er Þengill
hlæa hlídar
vid Hallsteine.

Capite nutat,
Thengill mortuus est,
declivitates montium arrident
Hallsteini.

Þórmódr het madr (*g*) er nam (*t*) Grenevík oc Hvallátur, oc Strönd alla út til Þórgeirsfeardar, hanns sun var Snörtr er Snertlingar ero frá kvamner.

Vir erat nomine Thormodus (g), *qvi* (t) *Grenevikam & Hvallatrum & omne litus usqve ad Thorgeirsfiördum occupavit, ejus filius erat Snörtus, a qvo Snartenses originem trahunt.*

Þórgeir het madr er nam Þórgeirsfeörd oc Hvalvatnsfeörd.

Thorgeir nomen erat viri, qvi Thorgeirsfiördum & Hvalvatnsfiördum occupavit.

Lodinn Aungull het madr, hann var fæddr í Aungley á Hálogalande, oc fór fyrer ofríke Hákonar Jarls Griótgardssunar til Íslands. Í (*h*) Aungley bió (*k*) Sigar Kóngr á Steig, oc þar er (*l*) Signýarbrúdur (*m*) í Hagbardshólme (*n*). Lodinn Aungull dó í hafe enn Eyvindr sun

Lodinn Aungull nomen erat viro in Aungleya in Halogalandia nato, qvi propter violentiam Hakonis Comitis, filii Griotgardi, in Islandiam demigravit. In Aungleya Rex Sigar de Steiga habitavit, ibiqve etiam est Sygnyarbruda (m) *in Hagbardsholmo* (n). *Lodinn Aungull in* (*itinere*) *maritimo decessit, filius autem ejus Eyvindus* (*vallem*) *Flat-*

(*g*) Þórleifssun *add.* 6.
(*t*) frá Grenevík til Hvallátur*s*. *A.*
(*h*) Aungle 4-6. M.
(*k*) Siggeir. 9.
(*l*) Signyarbúder. 6.
(*m*) oc. 5. M.
(*n*) þar beó Nikolás Sigurdarsun *add.* 6.

(g) *Thorleifi filius.*
(t) *a Grenevika usqve ad Hvallatrum.*
(m) *&.*
(n) *ibi Nicolaus Sigurdi filius habitavit.*

ſun hanns nam Flateyardal upp til Gunnſteiná, oc blótade þá, þar liggur Ódeila á midlom oc landnáms Þóris Snepells. Áſbeörn Detteás var ſun Eyvindar fódur Finnboga enns Rama (*o*).

Flateyardalum uſqve ad (lapides) Gunnſteinos occupavit, qvos & religioſe coluit, ibi Odeila inter (hoc &) territorium a Thorere Snepele occupatum ſita eſt. Aſbiörn Dettias filius erat Eyvindi, patris Finnbogii Ramii (robuſti) (o).

XVIII. CAP.

Bárdr ſun Heyángursbearnar kvam ſkipe ſino í Skeálfandafliótsós, oc nam Bárdardal allan upp frá Kálfborgará til Eyardalsár oc beó at Lundarbrekko um hríd, þá markadi hann at vedrom at landvidre váro betre enn hafvidre, oc ætlade af því betre lönd fyrer ſunnan heidar. Hann ſende ſyne ſína ſudur um-góe, þá fundo þeir góebeitla oc annan gródur. Enn annat vor þá gordi Bárdr (*p*) keálka hvöro kvikende því er

Kk

geingt

CAP. XVIII.

Bardus filius Heyangur-Biörnis navem ſuam in oſtium fluvii Skialfandaflioti appulit, & totam vallem Bardardalum ſupra (amnem) Kalfborgara, uſqve ad (amnem) Eyardalsa occupavit, & Lundarbrekkæ aliqvantiſper habitavit, tunc ex aëris conſtitutione obſervabat ventos e continente flantes maritimis mitiores eſſe, unde territoria a meridie teſqvorum meliora eſſe conjectabat. Secundo poſt mediam hyemem menſe filios ſuos meridiem verſus miſit, qui tunc equiſetum hyemale & alia germina invenere. Vere ſeqvente Bardus cuiqve animali qvod

ambu-

(o) fódur Narfa, fódur Ingvilldar, módur Jódiſar, módur Höllu, módur Ingvildar, módur Þórgilſar, fódur Geirnyar, módur Valgerdar, módur Helgu er átti Snorri Markúſſon á Melum *add.* 6.

(*p*) kalk á *impr.*

(o) *patris Narfii, patris Ingvildæ, matris Jodiſæ, matris Hallæ, matris Ingvildæ, matris Thorgilſis, patris Geirnyæ, matris Valgerdæ, matris Helgæ, qvam Snorrius Marci filius de Melis in matrimonio habuit.*

geingt var, oc let hvad draga ſitt fódur oc feárlut, hann fór Vonarſkard þar er ſídan heiter Bárdargata, hann nam ſídan Fliótshverfe oc beó at Gnúpum, þá var hann kalladr Gnúpa Bárdr, hann átti mörg börn, hanns ſun var Sigmundr fader Þórſteins er átte Æſo döttur Rólfs Raudſkeggs, þeirra dótter Þórunn er átte Þórkell Leifr, oc var þeirra ſun Þórgeir Gođe at Lióſavatne. Annar ſun Bárdar var Þórſteinn fader Þóris er var á Fiteom med Hákoni Kónge, oc ſkar rauf á uxahúd oc hafđe þá hlíf, oc því var hann kalladr Ledurháls. Hann átte Freyleifo Eyvindardóttur, þeirra ſyner váro þeir Hávardr í Fellsmúla oc (x) Herjólfr at Mývatne oc Ketell í Húſavík oc (a) Vemundr Kögur er átte Halldóro dóttur Þórkells Svar-

ambulando par erat, traham leviorem applicavit, & quodcunqve ſuum pabulum & bona mobilia trahere curavit, ille per Vonarſkardum (crenam ſpei) cui poſtea nomen eſt Bardargata (ſemita Bardi) profectus eſt; ille poſtea Fliotshverfum occupavit, & Gnupis habitavit, tunc cognomen Gnupa-Bardus adeptus eſt. Ille multos progenuit liberos, ejus filius erat Sigmundus, pater Thorſteinis, qvi Æſam filiam Rolfi Raudſkeggi (Ænobarbi) in matrimonio habuit, eorum filiam Thorunnam Thorkell-Leiſius uxorem duxit, eorumqve filius erat Thorgeir Prætor de Lioſavatno. Alter Bardi filius erat Thorſteinn, pater Thoreris, qui in Fitis a partibus Hakonis Regis militavit, & foramen cuti bovinæ incidens, loricæ loco ea utebatur, hinc & cognomen Ledurhals (collum ſcorteum) adeptus eſt. Ille Freyleiſam filiam Eyvindi in matrimonio habuit, eorum filii erant Havardus de Fellsmulio, & Heriolfus de Myvatno, & Ketell de Huſavika, & Vemundus Kögur, qvi Haldoram filiam Thorkelis

(x) Ornúlfr. *A.*

(a) Vermundr 8. 9.

Svarta, oc Áſkell oc Háls, hann beó at Helgaſtödum (*b*).

(*c*) Þórfidr Máne het madr ſun (*) Áſkells (*d*) Teörfa, hann nam land fyrer nedan Eyardalsá til Landamóts, oc ſumt um Lióſavatnsſkard, oc bió at Öxará, hanns ſun var Þórkell Leifr hinn Háfe fader Þórgeirs Goda. Þórgeir átte fyrr (*e*) Gudrúnu dóttur Þórkells Svarta, þeirra ſun Þórkell Hákr, oc Höſkulldr hinn Væne (*f*), Tiörfe oc Kolgrímr, Þórſteinn oc Þórvardr oc Sigrídur. Sídan átte hann (*g*) Salgerde dóttur

kelis Svarti (nigri) in matrimonio habuit, & Aſkell, & Hals, ille Helgaſtadis habitavit (b).

Thorfidus Manius nomen erat viri, filii Aſkelis Tiörfii, ille territorium infra Eyardalsa usqve ad Landamotum, & partim ultra Liofavatnsſkardum occupavit, & (in prædio) Öxara habitavit. Ejus filius erat Thorkell Leifus Hafius (altus), pater Thorgeiris Prætoris. Thorgeir prius Gudrunam filiam Thorkelis Svarti in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorkell Hakus, & Höſkuldus Vænius (eximius), Tiörfius & Kolgrimus, Thorſteinn & Thorvardus, & (filia) Sigrida. Poſtea Salgerdam filiam Arn-

(*b*) Kampa-Grímr fór ór Sudureyum til Iſlands, oc velkte þá úte allt ſumar, oc braut ſkip ſitt vid Skiálfandafliótsós, hann nam Kalldakinn í annat ſinn, oc ſellde ymſom mönnom ſídan. Hanns dótter var Arnbiörg er Aſólfr í Höfda átte. *add.* 6.

(b) *Kampa-Grimus de Hebudibus in Iſlandiam trajecit, & per totam æſtatem in mari jactatus, in oſtio (amnis) Skealfandafliot naufragium paſſus eſt. Ille Kaldakinn altera vice occupavit, & pluribus exinde vendidit. Filia ejus erat Arnbeörga qvam Aſolfus de Höfda in matrimonio habuit.*

(*c*) Þróndr 6.

(*) Oddkells 6.

(*d*) Torfa 6. 7. Tiófa *impr.* 9. Traſa 10.

(*e*) Gudríde *Landnama.*

(*f*) Torfe *impr.* 10.

(*g*) Alſgerde *Landnama.*

dóttur (z) Arngeirs hinns Auſtræna, hann átte oc Þórkötlo Dalakollsdóttur. Syner hanns oc þeirra kvenna váro: Þórgrímr, Óttar, Þórgíls. Þeſſer váro laungetner: Þórgrímr oc Finni hinn Draumſpake, hanns móder var (h) Lækný útlend.

Þórer (k) ſun (l) Gríms Gráfelldarmúla af Rogalande nam Lióſavatnsſkard.

Hedinn oc Höſkulldr ſun Þórſteins Þurs fóro til Íſlands oc námo land fyrer (m) innan Túnguheide. Hedinn beó at Hedinnshöfda, oc átte Gudrúnu. Þeirra dótter Arnrídur er Ketell Fiörleifarſun átte, enn Gudrún var dótter þeirra er Rólfr átte í Gnúpufelle.

Hö-

Arngeiris Auſtrænii (orientalis) uxorem duxit, ille etiam Thorkatlam filiam Dalakolli in matrimonio habuit. Ejus & iſtarum uxorum filii erant Thorgrimus, Ottar, Thorgils. Hi autem nothi erant: Thorgrimus & Finnius Draumſpakus (ſomniorum peritus), ejus mater erat Læknya peregrina.

Thorer (k) *filius Grimi Grafeldarmulii de Rogalandia Lioſavatnsſkardum occupavit* (q).

Hedinn & Höſkuldus filii Thorſteinis Thurſis (gigantis) in Iſlandiam demigrabant, & territorium (m) *intra Tunguheidam (teſqua lingulæ) occuparunt. Hedinn Hedinshöfdii habitavit, & Gudrunam in matrimonio habuit. Eorum filiam Arnridam Ketell filius Fiörleifæ in matrimonio habuit, Gudrunam autem eorum filiam Rolfus de Gnupufello uxorem duxit.*

Höſk-

(z) Arngríms. 6.

(h) Lekni *impr.* 7. 9. 10. Leikny 8.

(k) fader Þórkells Leifs *Landnam.*

(l) Glúms *Landnama.*

(m) ofan Túngu *Hauksbók.*

(k) *pater Thorkelis Leifi.*

(m) *ſupra Tungam (lingulam).*

(q) *Ille ex tribus conjugiis filios complures, & ex concubinatu etiam aliqvot ſuſceperit, unde ipſius proſapia prolixior eſt in Mſcr.* A.

Höſkulldr nam lönd öll fyrer auſtan Laxá, oc beó í (n) Skorduvík. Vid hann er kendt Höſkulldsvatn, þvíat hann drukknade þar. Í þeirra landnáme er Húſavík er Gardar átte veturſetu. Sun Höſkullds var Hróalldr er átte Ægeleifo dóttur Rólfs Helgaſunar enns Magra.

Höſkuldus omnes fundos ab oriente (amnis) Laxa occupavit, & Skorduvikæ habitavit, ab illo (lacus) Höſkuldsvatn, in qvo ſubmerſus periit, denominatus eſt. In (fratrum) iſtorum territorio occupato ſita eſt Huſavika ubi Gardar hyemaverat. Filius Höſkuldi erat Hroaldus, qvi Ægileiſam filiam Rolfi, filii Helgii Magrii (macri), in matrimonio habuit.

XIX. CAP.

(r) Veſtmar oc Úlfr fóſtbrædur fóro á eino ſkipe til Íſlands, oc námo Reykeadal allan fyrer veſtan Laxá upp til (o) Veſtmarsvatns. Veſtmar átte Gudlógo. Úlfr beó under (y) Skrattafelle, hanns ſun var Geirólfr er átte Vígdíſe Konalsdóttur ſídar enn Þórgrimr, þeirra ſun var Hallr.

CAP. XIX.

Veſtmar & Ulfus ſodales una navi in Iſlandiam trajecere, & totam (vallem) Reykiadal ab occidente (amnis) Laxa ſurſum uſqve ad (lacum) Veſtmarsvatn occupavere. Veſtmar Gudlogam in matrimonio habuit. Ulfus Skrattafelli habitavit, ejus filius erat Geirulfus, qvi Vigdiſam filiam Konalis, poſt Thorgrimum uxorem duxit, eorum filius erat Hallus.

Þórſteinn Höfde het madr, hann var Herſer á Hördalande. Hanns ſyner

Kk 3 váro

Vir erat nomine Thorſteinn Höfdius, is Baro erat in Hördalandia. Ejus filii

erant

(n) Skördum 5. 6. M. Saurvík. *A.*

(r) V ſtar. *A.*

(o) Veſtmannsvatns 4 - 6. 8. 9. Veſtarsvatn. *A.*

(y) Skaptafeili. 6.

váro þeir (s) Eyvindr oc Ketell Hördíke. Eyvindr fýstest til Íslands epter andlát födurs síns, enn Ketell bad hann nema þeim bádum land ef hanom sýndest sídan at fara. Eyvindr fór til Íslands oc kvam í Húsavik skipe síno oc nam Reykeadal upp frá Vestmarsvatne, oc beó á Helgastödum, oc þar er haugr hanns. Hanns sun var Áskell Gode er banasár fekk vid Eyafeardará gegnt Kroppe þá er Steingrímr villde hefna saudarhöfudshöggs. Áskell (æ) átte dóttur Greniadar, þeirra syner Þórsteinn oc Vígaskúta. Feörleif het dótter Eyvindar er Þórdr Ledurháls átte (p). Náttfare er med Gardare hafde útfared eignade ser ádur Reykeadal, oc hafde merkt á vidom, enn Eyvindr rak hann brott, oc let hann hafa Náttfaravík. Ketell fór út at ordsendingo Eyvindar, hann beó á Einarsstödum, hanns sun var

erant Eyvindus & Ketell Hördensis. Eyvindum post obitum patris cupido in Islandiam transmigrandi subiit, Ketell autem illum, utrique eorum, si olim eo demigrare in animum induxerit, territorium occupare rogavit. Eyvindus in Islandiam proficiscebatur & navem in Husavikam appulit, ac Reykiadalum supra Vestarsvatnum occupavit, & Helgastadis habitavit, ibique ejus est tumulus. Ejus filius erat Askell Prætor, qui apud (amnem) Eyafiardara e regione Kroppi, dum Steingrimus ictum capite vervecino (sibi inflictum) ulciscebatur, lethaliter vulneratus est. Askell (æ) *filiam Greniadi in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorsteinn & Vigaskuta. Fiörleifa nomen erat filiæ Eyvindi, qvam Thordus Ledurhals (collum scorteum) in matrimonio habuit* (p). *Nattfarius qui cum Gardare peregre advenerat, & arboribus signa imposuerat, Reykiadalum antea sibi appropriaverat, Eyvindus autem illum expulit, & Nattfaravikam (tantum) concessit. Ketell e nuncio Eyvindi peregre advenit, ille Einarsstadis habitavit, ejus filius*

(æ) var vinsæll oc vel ad ser *add.* 6.

(p) Þórsteinssun, Gnúpa-Bárdarsunar. Syner þeirra váro Hávardr, Herjólfr, Vemundr Kögur, Háls Ketell, Askell *add.* 6.

(æ) *amicis & virtutibus beatus erat.*

(p) *filius Thorsteinis, filii Gnupa-Bardi. Eorum filii erant Havardus, Herjolfus, Vemundus Kögur, Hals, Ketell, Askell.*

var Konáll er átte Oddnýo Einarsdóttur systur Eyólfs Valgerdarsunar. Þeirra börn váro þau Einar er átte sex sunu, oc dóttur Þóreyu er átte Steinólfr Márssun, oc önnur Eydís er (m) Þórsteinn Gode átte ór Ásbearnarvík. Þórdr var annar sun Konalls, hann var fader Sokka á Breidamýre, fodur Konalls. Dótter Konalls var Vígdís er átte Þórgrímr sun Þórbearnar Skaga, oc var þeirra sun Þórleifr (o).

filius erat Konall, qui Oddnyam, filiam Einaris, sororem Eyulfi filii Valgerdæ, in matrimonio habuit. Eorum liberi erant Einar, qui sex filios, & filiam Thornyam, uxorem Steinulfi, filii Maris, alteramqve Eydisam, uxorem Thorsteinis Prætoris de Asbiarnarvika progenuit. Thordus alter erat filius Konalis, pater Sokkii de Breydamyra, patris Konalis. Filia Konalis erat Vigdisa, quam Thorgrimus filius Thorbiörnis Skagii in matrimonio habuit, ejusqve filius erat Thorleifus (a).

Greniadr het madr Hrappssun bróder Geirleifs, hann nam Þegeandadal, Hraunaheide, Þórgerdarfell oc Laxárdal nedan, hann beó á Greniadarstödum, hann átte Þórgerde dóttur Helga Hests, þeirra sun var Þórgíls Vomúli fader Önundar, födur Hallberu, módur (b) Halldóro, módur Þórgerdar, módor Halls Ábóta oc (c) Hallbero er átte Hreinn Styrmessun (q).

(g) Böd-

Vir erat nomine Greniadus, filius Hrappi, frater Geirleifi, ille Thegiandadalum, Hraunaheidam, Thorgerdarfellum & Laxardalum ab inferiori parte occupavit, is Greniadarstadis habitavit, & Thorgerdam filiam Helgii Hersti in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorgils Vomulius, pater Önundi, patris Hallberæ, matris Haldoræ, matris Thorgerdæ, matris Halli Abbatis & Hallberæ, quam Hreinn filius Styrmeris in matrimonio habuit (q).

Böd-

(m) Þórbiörn. *A.*

(o) Geirólfsstiúpr. *add.* 6. Geirólfsson Gnúpr *add.* 7.

(b) *omittit Hauksbók.*

(c) Hallbiörn *impr.*

(q) módur Valdísar, módur Snorra, födur Hall-

(a) *privignus Geirolfi* al. *Gnupus filius Geirolfi*

(q) *matris Valdisæ, matris Snorrii, patris Hall-*

(g) Bödólfr het madr ſun Gríms Grímúlfsſunar af Ögdum, bróder Bödmóds. Hann átte Þórunni dóttur Þórólfs enns (d) Fróda, þeirra ſun var Skegge, þau fóro öll til Íſlands, oc bruto ſkip ſitt vid Tiörnes oc váro at (e) Áudólfsſtödum hinn fyrſta vetur, hann nam Tiörnes allt á midli Túnguár oc (f) Óſs. Bödólfr átte ſídar Þórbeörgo Hólmaſól dóttur Helga hins Magra, þeirra dótter var Þórgerdur er átte Áſmundr Öndóttsſun, þeirra ſun Þórleifr fader Þurídar er átte Valla-Liótr. Skegge Bödúlfsſun nam Kelldohverfe upp til Kelldoneſs oc beó í Miklagarde, hann átte Helgo dóttur (n) Þórgeirs at Fiſkelæk, þeirra ſun var Þórer farmadr mikell, hann let gora knör (o) í Sog-

Bödolfus nomen erat viro, filio Grimi, filii Grimulfi de Agdis, fratri Bödmodi. Ille Thorunnam filiam Thorolfi (d) *Polyhiſtoris in matrimonio habuit, eorum filius erat Skeggius, omnes illi in Iſlandiam demigrarunt, & apud Tiörneſum naufragium paſſi, Audolfsſtadis primam hyemem tranſegere. Ille* (*Bödolfus*) *totum* (*promontorium*) *Tiörnes inter* (*amnem*) *Tungua & Oſum occupavit. Bödolfus poſtea Thorbiörgam Holmaſolem* (*ſolem inſularum*) *filiam Helgii Macri uxorem duxit, eorum filia erat Thorgerda, uxor Aſmundi, filii Öndotti, eorum filius erat Thorleifus, pater Thuridæ, quam Valla-Liotus in matrimonio habuit. Skeggius filius Bödulfi Kellduhverfum uſqve ad Kelduneſum occupavit, & Miklagardi habitavit, ille Helgam filiam Thorgeiris de Fiſkelæko uxorem duxit, eorum filius erat Thorer, nauta præclarus, ille navem* (o) *in Sognia ſtrui*

(g) Bótólfr. 6. Budólfr. 5. M. Raudúlfr. *A.*

(d) Prúda. 5.

(e) Budólfsſtödum 8. Bödólfsſkyteo. 5. M, & 4. 6. *marg.* Raudúlfsſtödum. *A.*

(f) Hafnaróſs. 6.

(n) Þórers. *A.*

(o) á Ögdum. *A.*

(d) *Concinni.*

(o) *in Agdis.*

í Sogne, þann vígde Sigurdr Biſkop hinn Rike er var med Ólafe Kónge Tryggvaſyne, enn ſkírde Þórer. Af þeim knerri ero brandar fyrer dyrom lengi ſídan, vedurſpáer miök í Miklagarde allt fram um daga Brands Biſkups. Ormr var ſun Þóris, hann myrde Gretter Áſmundarſun. Um Þóre orti Gretter þetta:

Rídkat ec ræki meidum
(*h*) randar hóts at móti;
ſköpút er þeſſom þegni
þraut, fer ec (*k*) einn á brauto.
Vilkat ec vidris (*l*) bálka
vinnendur ſpaka finna.
Ec man þer er þykkea
ær; leitak mer færes.

Hnekke ec frá (*m*) þar er flokkar
fara Þóris miöc ſtórer,
erat mer í þys þeirra
þerfiligt at hverfa.

Ford-

ſtrui curavit, quam Sigurdus Potens Epiſcopus (g), *qui cum Rege Olafo filio Tryggvii egit, conſecravit, Thorerem autem baptizavit. De navi iſta antes* (*facti*) *ſunt Miklagardi, qui tempeſtates uſque in dies Brandi Epiſcopi frequenter prædicunt. Ormus filius erat Thoreris, quem Gretter filius Aſmundi furtim occidit. De Thorere Gretter hæc cecinit:*

Non equito (h) *bellatoribus*
in occurſum,
huic viro deſtinata eſt
afflictio, (k) *ſolus iter facio.*
Nolo bellatores victorioſos (&)
ſapientes convenire.
Non videbor ſibi
delirus, occaſionem quæro (*elabendi*).

Inde diverto, (m) *ubi turmæ*
Thoreris magnæ iter faciunt,
turbæ eorum me
immiſcere non expedit.

Cele-

(p) *loci* add. *A.*

(*h*) Randa hóti á móti 6.

(*k*) vilh. 6.

(*l*) blakka. 5. M.

(*m*) þótt. 6.

(h) *in occurſum prœlii.*

(k) *errans.*

(m) *tametſi.*

Fordunſt frægra virda
ſund, á ec veg til Lundar.
Verd ec (*s*) Heimdalls at hirda
hiör, beörgom ſva fiörvi.

Án het ſun Þóris, födur Arnar, födur Íngebeargar, módur Skúms, födur Þórkells Ábóta.

XX. CAP.

Máne het madr hann var (*t*) í Ömd á Hálogalandi, hann fór til Íſlands, oc braut vid Tiörnes, oc beó at Máná nokkra vetur, ſídan hrak Bödólfr hann brott þadan, oc nam hann þá fyrer nedan Kálfborgará, (*u*) á midlom Fliòts oc Raudoſkrido oc beó at Mánafelle, hanns ſun var Ketell er átte Valdíſe Þórbrandsdóttur er keypte Rauduſkridu-land at Mána, hanns dótter var Dalla ſyſter Þórgeirs Galltaſunar, hana átte Þórvalldr Healltaſun. (*x*).

Liótr

(*s*) Heimdala. 6.

(*t*) fæddr *add.* 6.

(*u*) Fliótshlíd 6. *marg. cit. Landn.*

(*x*) at Hofi i H. 6. *add.*

Celebrium virorum fugio
occurſum, Lundum mihi eundum eſt.
Caput mihi eſt conſervandum,
vitam hoc modo in tuto reponemus.

An nomine erat filius Thoreris, pater Örnis, *patris Ingebiörgæ, matris Skumi, patris Thorkelis Abbatis.*

CAP. XX.

Vir in Ömda *Halogalandiæ* (t) *erat nomine Manius, qvi in Iſlandiam transmigravit, & apud Tiörneſum naufragium fecit, ac (in prædio) Mana qvasdam hyemes habitavit, poſtea Bödolfus eum expulit, tuncqve territorium infra amnem Kalfborgaru, inter Fliotum & Raudaſkridam occupavit, Manafelli habitavit, ejus filius erat Ketell, qvi Valdiſam filiam Thorbrandi, qvi fundum Raudaſkridenſem a Manio emerat, in matrimonio habuit. Ejus filia erat Dalla, ſoror Thorgeiris, filii Galltii, qvam Thorvaldus filius Hialtii* (x) *in matrimonio habuit.*

Liotus

(t) *natus.*

(x) *de Hofo in Hialltadalo.*

Liótr Úþveginn het madr er nam Kelldohverfe upp frá Kelldonese, hanns sun var Grís, fader Gallta í Áse, hann var vitr madr oc vígamadr mikill.

Liotus Uthveginn (illotus) nomen erat viro, qvi Keldohverfum supra Keldonesum occupavit, ejus filius erat Gris, pater Galltii de Aso, ille vir erat sapiens & cædibus admodum deditus.

Önundr nam oc Kelldohverfe upp frá (a) Kelldonese oc beó í Áse, hann var sun Blæings Sótasunar bródur Bálka í Hrútafirde. Dótter Önundar var Þórbeörg er átte (b) Hallgíls Þórbrandssun ór Raudaskrido.

Önundus etiam Keldukverfum supra Keldonesum occupavit, & Asi habitavit, ille filius erat Blæingi, filii Sotii, fratris Balkii de Hrutafiordo. Filia Önundi erat Thorbiörga, uxor Hallgilsis, filii Thorbrandi de Raudaskrida.

Þórsteinn sun Sigmundar Gnúpabárdarsunar beó fyrst at Mývatne, hanns sun var Þórgrímr fader Arnórs í Reykiahlíd er átte Þórkótlo dóttur Bödvars Rólfssunar ór Gnúpufelle, Bödvar var sun þeirra.

Thorsteinn filius Sigmundi, filii Gnupa-Bardi, primo Myvatni habitavit, ejus filius erat Thorgrimus, pater Arnoris de Reykiahlida, qvi Thorkatlam filiam Bödvaris, filii Rolfi de Gnupofello, in matrimonio habuit, eorum filius erat Bödvar.

Þórkell hinn Háfe kvam úngr til Íslands oc beó fyrst at Grænavatne er geingur af Mývatne, hanns sun var Sigmundr er átte Vígdíse dóttur Þóris af Espehvole, hann vó Glúmr á akrinum Vítisgeafa. Dótter Þórkells var Arn-

Thorkell Hafius (altus) juvenis in Islandiam venit, & primo prope (lacum) Grænavatnum, qvi de (lacu) Myvatno extenditur habitavit, ejus filius erat Sigmundus, qvi Vigdisam filiam Thoreris de Espehvolo in matrimonio habuit, illum Glumus in agro Vitisgiafio interfecit. Filia Thorkelis erat Arn-

(a) Kelldo *impr.*

(b) Þórgils *impr.*

Arndís er átte Vígfús sun Víga-Glúms. Þórkell gat sun í elle sinne, sá het Dagr (a), hann var fader Þórarins er átte Íngvilldi dóttur Halls á Sído sidar enn Eyólfr hinn Hallte (b).

(c) Geire het madr (d) er fyrst beó fyrer sunnan Mývatn, at Geirastödum, hanns sun var Glúmr Skálld (e) oc Þórkell. Þeir fedgar börduſt vid Þórgeir Höggvinnkinna, oc felldo Þórstein sun hanns, fyrer þat víg váro þeir geörver nordan ór sveitom. Geire sat um vetur á Geirastödum vid Húnavatn, sídan fóro þeir í Breidafeörd oc beoggo í (f) Geiradal í Króksfirde. Glúmr fekk Íng-

Arndisa, uxor Vigfusis, fratris Vighi Glumi. Thorkell in senectute filium, nomine Dagum, suscepit, ille pater erat Thorarinis, qui Ingvildam filiam Halli de Sida post Eyolfum Claudum (h) *in matrimonio habuit.*

Vir erat (d) *nomine Geirius, qui primo a meridie Myuatni Geirastadis habitavit, ejus filii erant Glumus Poëta* (e) *& Thorkell; Pater & filii contra Thorgeirem Höggvinkinnium (genæ cæsæ) dimicabant, & filium ejus Thorsteinem occidebant, quam ob cædem e provinciis borealibus exilii rei peragebantur. Geirius Geirastadis apud (lacum) Hunavatn hyemabat, postea in Breidafiördum pergebant, & in Geiradalo in Kroksfiördo habitabant. Glumus Ingunnam filiam Thorolfi,*

(a) *sequentem* Þórarinn *omitt. Hauksbók.*

(b) Gudmundssun *add.* 6. Dagr átti Íngvilldi *add.* 6. *marg.*

(c) Geir *impr.* 9. 11.

(d) Norrænn *add.* 4. 6. 7. 11.

(e) er orte Gráfelldardrápo, er þetta er stef í:
víg, so tekur vísa
valfalls, Harallds, alla.
add. 6.

(f) Geirastödum *Hauksbók.*

(h) *filium Gudmundi. al. Dagus Ingvildam in matrimonio habuit.*

(d) *Norvegus.*

(e) *qvi carmen Grafelldardrapa fecit, cujus hic est versus intercalaris:*
ita cædes Heralldi omnes
milites rapit.

Íngunnar dóttur Þórólfs Veleifsſunar, þeirra börn váro þau Þórdr, er átte Gudrúnu Ósvífursdóttur, oc Þorgerdur er átte Þórarinn Íngealldsſun (*k*), þeirra ſun Helgu-Steinar.

Torf-Einar Jarl gat dóttur í æſku finne (*m*), ſú het Þórdís, hana fædde Rögnvalldr Jarl oc gipte hana Þorgeire Klaufa, þeirra ſun var Einar, hann for til Orkneya at finna frændur ſína, þeir villdo eigi taka vid frændſemi hanns, þá kauper Einar í ſkipe med brædrum tveim (*f*) Veſtmare oc Vemunde, þeir fóro til Íſlands oc ſigldo fyrer nordan landit, oc veſtur um Sletto í feordin. Þeir ſetto eggſi í Reyſtargnúp, oc kölludu þvi Eggſarfeörd. Þeir ſetto upp örn fyrer veſtan, oc kölludu þar Arnarþúfo, enn í þridia ſtad ſetto þeir kroſs, þar köllodo þeir Kroſsás, ſo helgodo þeir ſer (*e*) allan Eggſarfeörd.

olfi, filii Veleifi, uxorem duxit, eorum liberi erant Thordus, qui Gudrunam filiam Oſvifuris in matrimonio habuit, & Thorgerda, uxor Thorarinis, filii Ingialdi (k), *eorum filius Helgu-Steinar.*

Torf-Einar Comes filiam in (prima) juventa (m) *ſuſcepit, nomine Thordiſam, quam Rögnvaldus Comes educavit, & Thorgeiri Klaufio nuptum dedit, eorum filius erat Einar, qui in Orcades ad cognatos ſuos conveniendum transmigravit, illi autem cognationem agnoſcere recuſarunt, tunc Einar partem navis unacum fratribus duobus Veſtmare & Vemundo emit, illi in Iſlandiam demigrarunt, & a ſeptentrione terræ navigantes, occidentem verſus Slettam in (ſinum) prætervehebantur. Securim (rupi prominenti) Reyſtargnupo impoſuere, quare (ſinui) nomen Eggſarfiörd (ſinus ſecuris) impoſuere. Aquilam ab occidente erigebant, (locoque) nomen impoſuere Arnarthufa (tuber aquilæ), tertio in loco crucem erigebant, quem Kroſſas (jugum crucis) appellabant* (e), *& ita totum ſibi (ſinum) Eggſarfiördum vindicabant.*

Liberi

(*k*) Hergílsſunar *add.* 6. *cit. Landn.*

(*m*) vid ambátt *add.* 6.

(*f*) Veſtmanne 7. 8. 9. 4. 5. 10. M.

(*e*) land fyrer auſtan Jökulsá, þá höfdu þeir numit *add.* 6.

(k) *filii Hergilſis.*

(m) *ex ancilla.*

(e) *territorium ab oriente Jökulsá, tunc occupaverant.*

Börn Einars váro þau Eyólfr er Gallte Grísſun vó, oc Liót móder Hróa hinns Skarpa er hefnde Eyólfs oc vó Gallta· Syner Glýro - Halla Brandr oc Bergr váro dótturſyner Liótar, þeir fello í Bödvarsdal (*f*).

Reiſtr het madr ſun Bearneya-Ketells oc Hilldar ſyſtur Ketells Þiſtils, födur Arnſteins Goda, hann nam land mille Reiſtargnúps oc Raudagnúps oc beó í Leyrhöfn.

Arngeir het madr er nam Sletto alla á midli Hávararlóns oc Sveinúngs-víkur, hanns börn váro þau Þórgíls, Oddr oc Þurídur er Steinólfr í Þiórſárdal átte. Oddr var elldſætr í æſko oc ſeinligr, oc var kalladr Kolbítr. Þeir Arngeir oc Þórgíls gengo heiman í ſiúki at leita ſeár, oc kvámo eige heim (*g*), Oddr

Liberi Einaris erant Eyolfus, quem Galtius filius Grifis interfecit, & Liota mater Hroii Skarpii (acris), qvi Eyolfum ulciſcens Galtium interemit. Filii Glyro-Hallii Brandus & Bergus erant Liotæ ex filia nepotes, illi in Bödvarsdalo cecidere (f).

Reyſtus vir erat nomine, filius Ketelis Biarneyenſis & Hildæ ſororis Ketelis Thyſtelis, patris Arnſteinis Prætoris, ille territorium inter Reyſtargnupum & Raudagnupum occupavit & Leyrhöfnæ habitavit.

Arngeir nomen erat viri, qvi totam Slettam (planitiem) inter Havararlonum & Sveinungarvikam occupavit, ejus liberi erant Thorgils, Oddus & Thurida, qvam Steinolfus de Thiorſardalo in matrimonio habuit. Oddus in adoleſcentia ad ignem freqvens & tardus exſtitit, & Kolbitus (carbones admordens) appellabatur. Arngeir & Thorgils multa nive (decidente) gregem qvæſitum exierant (g), *nec domum revertebantur.* (h) *Oddus*

(*f*) úr lide Biarna Brodd-Helgaſunar, þá er hann bardiſt vid Þórkel Geitisſun *add.* 6.

(*g*) enn ſem ſeinkadi heim komo þeirra, þá ſór *add.* 6.

(f) *dum erant a partibus Biarnii filii Broddhelgii prælium committentis contra Thorkelem filium Geiteris.*

(g) *ubi autem eorum reditus differebatur.*

(h) *nomina hæc invicem permutat.* A.

Oddr fór at leita þeirra, oc fann þá báda örenda, oc hafde hvítabeörn drepit þá, oc lá þá á (*g*) pafti, oc faug ór þeim blódit er hann kvam at. Oddr drap beörnin oc færde heim, oc fegea menn at hann æte allan, oc kalladift þá hefna födurs, fíns er hann drap beörnin, enn þá brödurs fíns er hann át hann. Oddr var fídan íllr (*h*) oc ódæll vid at eiga, hann var hamramr fva miök at hann gekk heiman ór Hraunhöfn um kvölldit, enn kvam um myrginin epter í Þiórsárdal til lids vid Þuríde fyftur fína, er Þiórsdæler villdo grýta hana í hel fyrer fiölkýnge oc tröllfkap.

Oddus eos quæfitum iit, & utrumqve mortuum invenit, eos enim urfus albus peremerat, qvi tunc Oddo adveniente fangvini exfugendo indulgebat. Oddus urfum interfecit & domum revexit, & ut fertur, totum exedit; dum urfum occideret, patrem, cum autem eum comederet, fratrem fe ulcifci dictitans. Oddus poftea malus & (h) *intractabilis exftitit, ille tantopere in furorem corripiebatur, ut vefperi domo de Hraunhöfna abiret, mane autem fequenti in Thiorfardalum venerit, ut Thuridæ forori fuæ, qvam ob magiam & furorem giganteum Thiorsdalenfes lapidare conftituerant, opem laturus adeffet.*

Sveinúngr oc Kolli námo víkor þær (*k*) er vid þá ero kendar, Sveinúngsvík oc Kollavík (*l*).

Sveinungus & Kollius parvos finus (k) *ab illis denominatos, Sveinungsvikam & Kollavikam occupavere* (l).

Ketell Þiftell het madr illr oc údæll, hann nam Þiftilsfeörd á midli Saudanefs oc Hundsnefs (*m*), hanns fun var Sig-

Vir erat nomine Ketell Thyftell (tribulus) malus & intractabilis, qvi Thyftelsfiördum inter Hundsnefum & Saudanefum occupavit (m), *ejus filius erat Sigmundus, qvi*

(*g*) fafti 4. 6-9. *omitt.* 5. M. 10. 11.

(*h*) oc æfr *add.* 6.

(k) fyrer veftan Hundsnes *add.* 6.

(*l*) oc beó þar hvör fem vid hann er kendt fídan *add.* 6. 7.

(*m*) oc beó þar *add.* 6.

(h) *violentus.*

(k) *ab occidente Hundsnefi.*

(l) *& uterqve in loco a fe qvisqve denominato exinde habitavit.*

(m) *ibiqve habitavit.*

Sigmundr er land nam á Sniófellsnese, hann var fader Laugarbrekko-Einars (*m*).

Nú ero ritut landnám í Nordlendíngafeórdúnge oc ero þesser þar ágiætaster landnámsmenn: Audunn Skökull, Íngemundr Gamli (*n*), Evar, Sæmundr, Eirekr ór Goddölom, Höfda-Þórdr, Helge hinn Magre (*o*), Eyvindr Þórsteinssún. Enn bændur þar váro tólf hundrud þá talit var.

qui territorium in Sniofellsneso occupavit, is pater erat Laugarbrekko-Einaris (m).

Jam occupatio territorii in quadrante boreali relata est, hique occupatorum celeberrimi exstitere: Audunn Skökull, Ingemundus Grandævus, Evar, Sæmundus, Eirekus de Goddalis, Höfda-Thordus, Helgius Macer (o), *Eyvindus Thorsteinis filius. Coloni autem dum census eorum iniretur, numero ibidem erant mille quadringenti & quadraginta.*

(*m*) födur Hallveigar, módur Gudrídar, módur Biarnar, födur Steinunnar, módur Ketells, födur Þórláks, födur Ketells prests, födur Helgu er átti Snorri Markússun á Melum *add. 6.*

(*n*) Eyar-Sæmundr *impr.*

(*o*) Gnúpabárdr, Eyvindr oc Ketell Hördski *add. 6.*

(m) *patris Hallveigæ, matris Gudridæ, matris Biörnis, patris Steinunnæ, matris Ketelis, patris Thorlaci, patris Ketelis sacerdotis, patris Helgæ quam Snorrius filius Marci de Melis in matrimonio habuit.*

(o) *Gnupa-Bardus, Eyvindus & Ketell Hördensis.*

FIÓRDE PARTR.

ÞESSER MENN HAFA LAND NUMIT Í AUSTFIRDÍNGAFEÓRDÚNGE ER NÚ MANO TALDER, OC FER HVAD AF HENDE NORDAN TIL FEÓRDÚNGAMÓTS FRÁ LÁNGANESE, Á SÓLHEIMASAND, OC ER ÞAT SÖGN MANNA, AT ÞESSE FIÓRDÚNGR HAFE FYRST ALBYGDR VERIT.

I. CAP.

Gunnólfr (*k*) Kroppa het madr fun Þóris Hauknefs Herfis, hann nam Gunnólfsvík oc Gunnólfsfell oc Lánganes allt fyrer utan Helkundarheide, oc ƀeó í (*l*) Fagravík, hanns fun var Skúle Herkea fader Geirlaugar.

Finne het madr er nam Finnafeörd (*a*) oc Vidfeörd, hanns fun var Þór-

(*k*) Kreppa. *A.*

(*l*) Fagranes. *A.*

(*a*) *omitt. impr.* 5. 8. 10. Midfeörd. 6.

PARS QVARTA.

SEQVENTES VIRI QVADRANTEM ORIENTALEM OCCUPAVERE, SERIE CONTINUA A SEPTENTRIONE USQVE AD CONFINIA QVADRANTUM, INDE A LANGANESO USQVE AD SOLHEIMASANDUM RECENSENDI, ESTQVE (COMMUNIS) TRADITIO, HANC QVARTAM OMNIUM PRIMAM PENITUS INHABITATAM FUISSE.

CAP. I.

Gunnolfus (k) *Kroppa nomen erat viro, filio Thoreris Hauknefis Baronis, ille Gunnolfsvikam & Gunnolfsfellum & totum Langanesum extra Helkundarheidam occupavit & Fagravikæ habitavit, ejus filius erat Skulius Herkia pater Geirlaugæ.*

Finnius nomen erat viri qvi Finnafiördum & Vidfiördum occupavit, ejus filius erat Thor-

(k) *Angustia.*

Þórarinn fader Sigurdar, födur Glýru-Halla (*b*).

Hrodgeir hinn Hvíte Hrappsſun nam Sandvík fyrer nordan Digranes allt til Vidfeardar, oc beó á Skeggeaſtödum, hanns dótter var Íngebeörg er átte Þórſteinn hinn Hvíte (*c*). (*d*) Alrekr var bróder Hrodgeirs er út kvam med hanom, hann var fader Liótólfs Goda í Svarfadardal (*e*).

Eyvindr Vopne oc Refr enn Raudi ſyner Þórſteins Þíokkobeins beoggoſt til Íſlands af Strind ór Þrándheime, þvíat þeir vurdo misſátter vid Haralld Kóng, oc hafde ſitt ſkip hvör þeirra. Refr vard apturreka oc let Kóngr drepa hann, enn

Thorarinn pater Sigurdi, patris Glyro-Hallii (b).

Hrodgeir Albus filius Hrappi Sandvikam a ſeptentrione Digraneſi usqve ad Vidfiördum occupavit, & Skeggiaſtadis habitavit, ejus filia erat Ingebiörga, qvam Thorſteinn Hvitius (*albus*) *in matrimonio habuit* (c). *Alrekus frater erat Hrodgeiris qui una cum illo peregre advenit, is pater erat Liotolfi Prætoris de Svarfadardalo* (e).

Eyvindus Vopnius & Refus Raudus (*rufus*) *filii Thorſteinis Thiokköbeinis de Strinda, in Thrandheimo in Iſlandiam iter pararunt, eo qvod cum Haraldo Rege inimicitias contraxerant, & ſingulis qvisqve navibus vehebatur. Refus* (*re infecta*) *repellebatur, qvem Rex occidi fecit, Eyvindus autem*

(*b*) tveir hanns ſyner váro med Brodd-Helga ſyne Bearnar í Bödvarsdal, oc fello þar *add.* 6.

(*c*) Hún var móder Þórgils, födur Helga, födur Bearnar, födur Ingvilldar, módor Amunda, födur Gudrúnar, módur Þórdíſar, módur Helgo, módor Þórdar preſts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(*d*) Aſlákr. 6.

(*e*) födur Valla-Lióts *add.* 6.

(b) *duo ejus filii a partibus Broddhelgii filii Biarnii in Bödvarsdalo ſteterunt, ibiqve cecidere.*

(c) *Illa mater erat Thorgilſis, patris Helgii, patris Biarnii, patris Ingvildæ, matris Amundii, patris Gudrunæ, matris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis.*

(e) *patris Valla-Lioti.*

enn Eyvindr kvam í Vopnafeörd, oc nam feördin allan frá Veſtradalsá, oc beó í Kroſſavík enni (*i*) ydri, hanns ſun var Þórbeörn. Steinbeörn (*f*) Kortr het ſun Refs hinns Rauda, hann fór til Íſlands oc kvam í Vopnafeörd. Eyvindr födurbróder hanns gaf hanom allt land midlom Vopnafeardarár oc Veſtradalsár, hann beó at Hofe. Hanns ſyner váro þeir Þórmódr Stikublýgr er beó í Sunnudal, annar Refr á Refsſtödum, þridi Egill á Egillsſtödum fader Þórarins oc Þraſtar, Hallbearnar oc Hallfrídar er átte Þórkell Geitisſun (*z*).

Hróalldr Beóla var fóſtbróder Eyvindar Vopna, hann nam land fyrer veſtan Veſtradalsá, dalinn hálfan oc Selárdal allan út til Digraneſs, hann beó á Torfaſtödum, hanns ſun var Íſraudr fader Gunnhilldar er átte (*g*). Oddi ſun Áſólfs í Höfda (*h*).

Mm 2 Ölver

tem in (ſinum) Vopnafiördum appulit, & totum ſinum inde a Veſtradalsa occupavit, & Kroſſavikæ (i) *exterioris habitavit, ejus filius erat Thorbiörn, Steinbiörn Kortus nomen erat filio Reſi Rufi, ille in Iſlandiam trajecit & in Vopnafiördum appulit. Patruus ejus Eyvindus territorium illi omne inter (amnes) Vopnafiardara & Veſtradalsa dedit, ille Hofi habitavit. Ejus filii erant Thormodus Stikublygus qvi Sunnudali habitavit, alter Refus de Reſſtadis, tertius Egell de Egelsſtadis, pater Thorarinis & Thröſti, Hallbiörnis & Hallfridæ, qvam Thorkell filius Geiteris in matrimonio habuit* (z).

Hroaldus Biola erat ſodalis Eyvindi Vopnii, qvi territorium ab occidente amnis Veſtradalsa, vallem dimidiam & totam (vallem) Selardal extrorſum usque ad Digraneſum occupavit, ille Torfaſtadis habitavit. Ejus filius erat Iſraudus pater Gunnhildæ qvam Oddius filius Aſolfi de Höfdio in matrimonio habuit (h).

Ölver

(*i*) inne. 6.

(*f*) Keötr het ſun Ulfs. *6.* Kötrr *A.*

(*z*) Brædur Hallfrídar vóro í lide med Þórkatli í Bödvarsdal, í móte Biarna Broddhelgaſyni. *add.* 6.

(*g*) Aſólfr í Höfda *Hauksbók.*

(*h*) Gunnhilldur var móder Halldóru, módur Márk-

(i) *interioris.*

(z) *fratres Hallfridæ a partibus Thorketilis contra Biarnium filium Broddhelgii in Bödvarsdalo militabant.*

(h) *Gunnhillda mater erat Haldoræ, matris Marci,*

Ölver hinn Hvíte het madr ſun (*x*) Ölvis Öxnaþórisſunar, hann var lendr madr oc beó í Álmdölum, hann vard úſáttr vid Hákon Jarl Griótgardsſun, oc fór hann á Irear oc dó þar, enn Þórſteinn hinn Hvíte ſun hanns fór til Íſlands oc kvam ſkipe ſíno í Vopnafeörd epter landnám. Hann keypte land at Eyvinde Vopna oc beó at Tóptavelle nokkura vetur fyrer (*k*) utan Síreksſtade, ádur enn hann komſt at Hofslöndum, med því móte at hann heimte leiguſe ſitt at (*l*) Steinbirni Kort, enn hann hafde ekke til at geallda annat enn landit, þar beó Þórſteinn (*m*) ſextío vetra ſídan, oc var vitr madr oc gódrádr. Hann átte Íngebeörgo dóttur Hrodgeirs ens Hvíta, þeirra börn váro þau Þórgíls oc Þórdr Önundr, (*n*) Þórbeörg oc Þóra.

Ölver Hvitius (Albus) vir erat nomine filius Öxna - *Thoreris, vir præfecturæ dignitate clarus, qvi in Almdalis habitavit, & inimicitias cum Hakone Comite filio Griotgardi contraxerat, qvare Irias demigravit, ibiqve obiit, filius autem ejus Thorſteinn Hvitius (Albus) in Iſlandiam trajecit, navemqve in Vopnafiördum appulit poſtqvam fundi (ibidem) occupati erant. Ille territorium ab Eyvindo Vopnio emit & Toptavölli* (k) *extra Sireksſtados qvasdam hyemes habitavit antequam fundos acqviſiverit Hofenſes, hoc (ſcilicet) modo, qvod a Steinbiörne Korto pecuniam commodatam repetierit, ille autem, niſi fundo, rependere non potuit, ibi Thorſteinn* (m) *ſexaginta exinde hyemibus habitavit, & vir ſapiens ac bona communicans conſilia exſtitit. Ille Ingebiörgam filiam Hrodgeiris Hvitii (Albi) in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorgils & Thordus, Önundus, Thorbiörga & Thora.*

Markúſar, födur Valgerdar, módur Bödvars, födur Þórdar preſts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

Marci, patris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis.

(*x*) Osvallds. 6.

(*k*) auſtan *impr.* 9. 10.

(k) *ab oriente.*

(*l*) Þórbirni Krot. 6.

(*m*) meir enn fimmtío. 6.

(m) *plus qvam qvinqvaginta.*

(*n*) Þórbeörn *impr.* 8. 9. Þórgeir. 10.

Þóra. Þórgíls átte Álvöru dóttur Þóris Grautatlasunar, þeirra sun var Brodd-Helge, hann átte fyrr Höllu Lítíngsdóttur Arnbearnarsunar, þeirra sun var Vígabearne, hann átte Rannveigo dóttur Eireks í Goddölum, þeirra sun var Skeggbrodde, enn dótter Íngvilldur er Þórsteinn Hallssun átte. Skeggbroddi átte Gudrúno dóttur (o) Þórarins (p) Sælings, oc Halldóro Einarsdóttur. Þeirra börn Þórir oc Bearne Húslángr. Þórer átte Steinunne dóttur Þórgríms enns Háfa, þeirra dótter var Gudrún er átte Flose Kolbeinssun, þeirra sun Bearne, fader Bearna er átte Höllu Jörundardóttur. Þeirra börn váro þau Flose prestr oc Torfe prestr oc Einar Brúdur oc Gudrún er átte Þórdr Sturluson, oc Gudrún er Einar Bergþórssun átte, oc Helga móder Sigrídar Sighvatsdóttur. Flose prestr átte Ragnhillde dóttur Barkar

ra. Thorgils Asvöram filiam Thoreris filii Graut-Atlii uxorem duxit, eorum filius erat Brodd-Helgius qui prius Hallam filiam Litingi, filii Arnbiörnis in matrimonio habuit, eorum filius erat Viga-Biarnius, qui Rannveigam filiam Eireki de Goddalis in matrimonio habuit, eorum filius erat Skegg-Broddius, filia autem Ingvilda, uxor Thorsteinis filii Halli. Skegg-Broddius Gudrunam filiam Thorarinis Sælingi & Haldoræ filiæ Einaris in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorer & Biarnius Husllangus (ædelongus). Thorer Steinunnam filiam Thorgrimi Hafii (Alti) in matrimonio habuit, eorum filiam Gudrunam Flosius filius Kolbeinis uxorem duxit, eorum filius Biarnius, pater Biarnii qui Hallam filiam Jörundi in matrimonio habuit. Eorum liberi erant Flosius Sacerdos, & Torfius Sacerdos, & Einar Brudur (Sponsa), & Gudruna uxor Thordi filii Sturlæ, & Gudruna uxor Einaris filii Bergthoris, & Helga mater Sigridæ filiæ Sighvati. Flosius Sacerdos Ragnhildam filiam Börki de Baugstadis in matrimonio habuit,

(o) Einars *Hauksbók.*

(p) Sælendings 5, M.

ar á Baugsſtödum, þeirra börn Bearne oc Einar, Halla móder Herra Kriſtoffurs, oc Þórdís, móder Frú Íngegerdar, módur Frú Gudrúnar oc (q) Hallbero. Valgerdur var dótter Floſa, móder Herra Erlends Sterka, fódur Herra Hauks Lögmanns oc Valgerdar.

buit, eorum liberi erant Biarnius & Einar, Halla mater Domini Chriſtophori, & Thordiſa mater Dominæ Ingegerdæ, matris Dominæ Gudrunæ & Hallberæ. Valgerda filia erat Floſii, mater Domini Erlendi Sterkii (Robuſti), patris Domini Hauki Nomophylacis & Valgerdæ.

II. CAP.

Þórſteinn-Torfe oc Lítíngr brædur tveir (r) fóro til Íſlands. Lítíngr nam Vopnafeardarſtrönd alla hina eyſtri, Bödvarsdal oc Fagradal, oc beó í Kroſſavík, oc lifde fá vetur her, frá hanom ero Vopnfirdingar kvamner. (s) Geiter var Lítíngsſun fader Þórkells (t).

(u) Þórfidr het madr er fyrſt beó á Skeggeaſtödum at ráde Þórdar Hálma, hanns

CAP. II.

Thorſteinn-Torfius & Litingus fratres duo (r) *in Iſlandiam demigrabant. Litingus totum litus Vopnafiördenſe orientale, Bödvarsdalum & Fagradalum occupavit, & Kroſſavikæ habitavit, ille paucis hic (in Iſlandia) hyemibus vixit, ab illo Vopnfiordenſes genus deducunt. Geiter filius erat Litingi, pater Thorkelis* (t).

Thorfidus nomen erat viri qui primo Skeggiaſtadis e conſilio Thordi Halmii habitavit,

(q) Halldóru 6.

(r) Aſbearnarſyner *add.* 6.

(s) Geir *impr.* 9. 10.

(t) födur Ragneidar, módur Höllu, módur Bótólfs, födur Þórdíſar, módur Helgo, módur Þórdar preſts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(u) Þórvidr *impr.* 8-10. Örvidr 11.

(r) *filii Aſbiörnis.*

(t) *patris Ragneidæ, matris Hallæ, matris Botolfi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis.*

hanns ſun var Þórſteinn Fagre er vóg Einar ſun Þóris Graut-Atlaſunar (*y*) oc brædur hanns tvo Þórkel oc Hedin, er vógo Þórgíls födur Brodd-Helga.

tavit, ejus filius erat Thorſteinn Fagrius (pulcher), qvi Einarem filium Thoreris filii Graut-Atlii (y), ejusqve duos fratres Thorkelem & Hedinem, qvi Thorgilſem patrem Brodd-Helgii interfecerant, occidit.

Þórſteinn-Torfe nam hlíd alla utan frá (*z*) Ósfeöllom oc upp til (*x*) Hvannár, oc beó á Foſsvelle. Hanns ſun var Þórvalldr fader Þórgeirs, födur Hallgeirs, födur Hrapps á Foſsvelle.

Thorſteinn-Torfius totam acclivitatem exterius ab Osfiallis & ſurſum uſqve ad Hvanna occupavit, & Foſſvölli habitavit. Ejus filius erat Thorvaldus pater Thorgeiris, patris Hallgeiris, patris Hrappi de Foſſvöllo.

Hákon het madr er nam (*g*) Jökulsdal allan fyrer veſtan Jökullsá, oc ofan Teigará oc beó á Hákonarſtödum, hanns dótter var Þórbeörg er átto ſyner Bryniólfs enns Gamla Gunnbeörn oc Hallgrímr.

Vir erat nomine Hakon, qvi totam vallem Jökulsdal ab occidente (amnis) Jökulsa & ſupra Teigara occupavit, & Hakonarſtadis habitavit, ejus filia erat Thorbiörga, qvam filii Brynjolfi Grandævi Gunnbiörn & Hallgrimus in matrimonio habuere.

Teigr lá únuminn midlom Þórſteins-Torfa oc Hákonar, þann lögdo þeir til hofs, oc heiter ſá nú Hofteigr.

Pars planitiei inter Thorſteinem-Torfium & Hakonem non occupata ſita erat, illam fano aſſignabant, eiqve hodie nomen eſt Hofteigus (planities fani parva).

Skeöllddúlfr (*h*) Vemundarſun bróder Berdlo-Kára nam Jökulsdal fyrer auſtan

Skiöldulfus filius Vemundi, frater Berdlokarii, (vallem) Jökulsdal ab oriente (amnis)

(*y*) enn bróder hanns var. *6.*
(*z*) Ulfsfiöllum. *A.*
(*x*) Hvammsár *Hauksbók.*
(*g*) Fliótsdal. *A.*
(*h*) Vermundr. *A.*

(*y*) *ejus autem frater erat.*

an Jökulsá oc upp frá (a) Knefelsdalsá, oc beó á Skeölldúlfsstödum, hanns börn váro þau þórsteinn er átte Fastnýo Bryneólfsdóttur hins Gamla, oc Sigridur er átte Össor Bryneólfssun, þeirra sun Berse er Bersastader ero vidkender.

(amnis) Jökulsa, & supra (amnem) Knefelsdalsa occupavit, & Skiöldulfsstadis habitavit, ejus liberi erant Thorsteinn qvi Fastnyam filiam Brynjolfi Grandævi in matrimonio habuit, & Sigrida uxor Össuris filii Bryniolfi, eorum filius erat Bersius de qvo Bersastadi denominati sunt.

þórdr þvare het madr sun þórólfs Hálma, bróder Helga Bunuhaufs, hann nam Túngulönd öll midlom Lagarfleóts oc Jökullsár fyrer utan Rángár, hanns sun var þórólfr Hálmr, er átte Gudríde Bryneólfsdóttur hinns Gamla. þeirra sun var þórdr þvare fader þórodds, födur Brands, födur Steinunnar, módur Rannveigar, módur Sæhilldar er Gissor Hallssun átte.

(x) *Vir erat nomine Thordus Thvarius filius Thorulfi Halmii, frater Helgii Bunhaufis, ille omnes fundos Tungenses inter Lagarfliotum & Jökulsa extra (amnes) Ranga occupavit, ejus filius erat Thorolfus Halmus qvi Gudridam filiam Bryniolfi Grandævi in matrimonio habuit, eorum filius erat Thordus Thvarius, pater Thoroddi, patris Brandi, patris Steinunnæ, matris Raunveigæ, matris Sæhildæ, qvam Gissur filius Halli in matrimonio habuit.*

(i) Össr Slaga-Kollr nam land midli (c) Ormarsár oc Rángár, hann átte (b) Gudnýo Bryneólfsdóttur, þeirra sun var Ásmundr fader (d) Narfa.

Össur Slaga-Kollus territorium inter (amnes) Ormarsa & Ranga occupavit; ille Gudnyam filiam Brynjulfi in matrimonio habuit, eorum filius erat Asmundus pater Narfii.

Ketell

Ketell

(a) Kepelsdalsá 5. Kefelsdalsá 10. M.

(i) Gyssur. A.

(c) Ormsár *impr.* 7. M.

(b) Gudrúno Brunnólfsdóttur. 6.

(d) Mardar 6.

(x) *Thorderus Thorulfi filius cognomine Hialme.* A.

Ketell oc Graut-Atle syner Þóris (*d*) Þidranda fóro ór Veradal til Íslands oc námo land í Fliótsdal fyrr enn Bryneólfr kvæmi út. Ketell nam Lagarfleótsstrander bádar fyrer vestan Fleótsá, midli Heingeforsár oc Ormarsár. Ketell fór utan oc var med Vedorme syne Vemundar hinns Gamla, þá keypte hann at Vedorme Arneidi dóttur Ásbearnar Jarls (*e*) Skeriablesa er Hólmfastr sun Vedorms hafdej hertekit, þá er þeir Grímr systursun Vedorms drápo Ásbeörn Jarl í Sudureyum (*f*). Ketell Þrymr keypte Arneide tveim hlutom dýrra enn Vedormr mat hana í fyrsto, enn ádur þau Ketell fóro til Íslands, fann Arneidur sylfur mikit under vidarrótum oc leynde Ketell unns hann fekk hennar, þá baud Ketell at flytea hana til frænda sinna, enn hún kaus þá hanom at fylgea, þau fóro út oc beoggo á Arneidarstödum,

Nn þeirra

Ketell & Graut-Atlius filii Thoreris Thidrandii de Veradalo in Islandiam trajecere & territorium in Fliotsdalo, prius qvam Brynjolfus peregre advenerat, occupavere. Ketell utrumqve litus (fluminis) Lagarflioti ab occidente (amnis) Fliotsa, inter (amnes) Heingeforsa & Ormarsa occupavit. Ketell peregre profectus, apud Vedormium filium Vemundi Grandævi commorabatur, tunc a Vedormo Arneidam emit filiam Asbiörnis Skeriablesii Comitis (e), *qvam Holmfastus filius Vedormi captivam abduxerat, cum ille & Grimus, Vedormi ex sorore nepos, Asbiörnem Comitem* (f) *in Hebudibus interfecere. Ketell Thrymus Arneidam duplo majori pretio qvam Vedormus illam initio æstimarat, emit, sed priusqvam illa & Ketell in Islandiam profecti essent, Arneida multum argenti sub arboris radicibus invenit. Ketillem autem usqve qvo illam uxorem duxerat id celavit, tunc Ketell ei, ut ad cognatos ejus eam deduceret, optionem dedit, illa autem eum seqvi elegit. Illi peregre (in Islandiam) profecti Arneidarstadis habitabant, eorum filius*

erat,

(*d*) Þrándar. *A.*

(*e*) Haralldz Kóngs Hárfagra *add.* 6.

(*f*) oc tóko þar Olofo kono hanns oc Arneide dóttur hanns *add.* 6.

(e) *Regis Haraldi Pulchricomi.*

(f) *ibiqve ejus uxorem Olufam & filiam Arneidam cepere.*

Þeirra ſun var Þidrande fader Ketells í Niardvík (*h*).

erat (g) *Thidrandius pater Ketelis de Niardvika* (h).

III. CAP.

Graut-Atle nam ina eyſtre ſtrönd Lagarfleóts, allt á mille Gilsár oc Vallaneſs fyrer veſtan Uxalæk, hanns ſyner váro þeir Þórbeörn oc Þórer er átte Áſvöro Bryneólfsdóttur.

Þórgeir Veſtarsſun het madr göfigr, hann átte þriá ſunu, var einn Bryneólfr enn Gumle, annar Evar enn Gamle, þridie Hereólfr, þeir fóro aller til Íſlands á ſíno ſkipe hvör þeirra. (*i*) Bryneólfr kvam ſkipe ſíno í Eſkefeörd, oc

CAP. III.

Graut-Atlius litus (fluminis) Lagarflioti orientale inter (amnem) Gilsa & Vallaneſum, ab occidente (rivi) Uxalæki occupavit, ejus filii erant Thorbiörn & Thorer, qvi Aſvöram filiam Brynjolfi in matrimonio habuit,

Vir erat inclytus nomine Thorgeir filius Veſtaris, qvi tres habuit filios, unus eorum erat Brynjolfus Grandævus, alter Evar Grandævus, tertius Herjolfus, omnes illi in Iſlandiam ſingulis qviſqve navibus transmigrabant. Brynjolfus navem ſuam in Eſkefiördum appulit & territoria ſupra montana totum

(g) Thorderus Thorulfi filius cognomine Hialme. A.

(*h*) Jóreidur var dótter Þidranda, móder Þórſteins, födur Gudrídar, módur Rannveigar, módur Salgerdar, módur Gudrúnar, módur Hreins Abóta, födur Valdíſar, módor Snorra, födor Hallbero er átte Markús Þórdarſun á Melum *add.* 6.

(*i*) Brunnólfr *hic & alias* 6.

(h) *Joreida erat filia Thidrandii, mater Thorſteinis, patris Gudridæ, matris Rannveigæ, matris Salgerdæ, matris Gudrunæ, matris Hreinis Abbatis, patris Valdiſæ, matris Snorrii, patris Hallberæ qvam in matrimonio habuit Markus Thordi filius de Melis.*

oc nam land fyrer ofan feall, Fliótsdal allan fyrer ofan Heingeforsá fyrer vestan, enn fyrer ofan Gílsá fyrer austan, oc Skridudal allan oc sva völluna út til Eyvindarár; oc tók mikit af landnáme Una Gardarssunar, oc bygde þar frændom sínom oc mágom. Hann átte tiu börn, enn sídan fekk hann Helgo er átt hafde Hereólfr bróder hanns, oc átto þau þriú börn. Þeirra sün var Össor fader Bersa, födur (*b*) Hólmsteins, födur Úrækeo, födur Hólmsteins, födur Helgo, módor Hólmsteins, födur Hallgerdar, módur Þórbeargar er átte Loptr Biskopssun.

Evar het madr hinn Gamli, bróder Bryniólfs, hann kvam út í Reidarfirde, oc fór upp um feall, hanom gaf Bryniólfr Skridudal fyrer ofan Gilsá, hann beó á Arnhálldsstödum, hann átte (*c*) tva suno oc dætor þriár (*d*).

totam (vallem) Fliotsdalum supra (amnes) Heingeforsa ab occidente, sed supra Gilsa ab oriente & totam (vallem) Skriddal & campos extrorsum usque ad (amnem) Eyvindara, multum de territorio Unii filii Gardaris demens, occupavit, ibique fundos suis cognatis & affinibus assignavit. Ille decem progenuerat liberos, postea autem Helgam viduam fratris sui Herjolfi uxorem duxit, ex qua tres liberos suscepit. Eorum filius erat Össur pater Bersii, patris Holmsteinis, patris Urækiæ, patris Holmsteinis, patris Helgæ matris Holmsteinis, patris Hallgerdæ, matris Thorbiörgæ, quam Loptus filius Episcopi in matrimonio habuit.

Evar Gamlius (Grandævus) nomen erat viro, fratri Brynjolfi, qvi in Reidarfiördum peregre adveniens, montana peragravit; Illi Bryniolfus (vallem) Skridudal supra (amnem) Gilsa dedit. Ille Arnhaldsstadis habitans (c) *duos habuit filios, tres autem filias* (d).

(*l*) Ísraudr — *Israu-*

(*b*) *omittit Hauksbók.*

(*c*) nío 6. — (c) *novem.*

(*d*) Íngvilldur het ein, hún var móder Þórsteins, födur Amunda, födur Gudrúnar, — (d) *earum una nomine erat Ingvilda, mater Thorsteinis, patris Amundii, patris Gudrunæ;*

(*l*) Ísraudr het madr er fekk Ásvarar Herjólfsdóttur, bródurdóttur Brynjólfs oc stiúpdóttor, henne fylgdo heiman öll lönd i midli Gilsár oc Eyvindarár, þau beoggo á Ketelsstödom, þeirra sun var Þórvalldr Holbarke, fader Þórbergs, födur Hafliótz, födur (*k*) Þórhadds Skálar. (*e*) Dótter Holbarka var Þórunn er átte Þórbeörn Graut-Atlasun, önnur Ástrídur móder Ásbearnar Lodinhöfda, födur Þórarins í Seydisfirdi, födur Ásbearnar, födur Kolskeggs ens Fróda oc Íngeleifar, módur Halls, födur Finns Lögsögomanns.

Israudus vir erat qui Asvöram filiam Heriolfi, Brynjolfi ex fratre neptim & privignam, quæ omnibus fundis inter (amnes) Gilsa & Eyvindara dotata erat; illi Ketelsstadis habitabant, & filium habuere Thorvaldum Holbarkium (*gutturis cavi*); *patrem Thorbergi, patris Haflioti, patris Thorhaddi Skalis* (*obbæ*). (e) *Filia Holbarkii erat Thorunna, uxor Thorbiörnis filii Graut-Atlii, altera Astrida mater Asbiörnis Lodinhöfdii* (*capitis villosi*), *patris Thorarinis de Seidisfiördo, patris Asbiörnis, patris Kolskeggi Polyhistoris & Ingileifæ, matris Halli, patris Finni Nomophylacis.*

Hrafnkell het madr Hrafnssun, hann kvam út síd landnámatídar, hann var hinn fyrsta vetur i Breiddal, enn um varit fór hann upp um feöll, hann ádi í Skridudal, oc sofnade; þá dreymde hann at madr kvam at hanom, oc bad hann uppstanda, oc fara brott sem skeótast, hann vaknadi oc fór á brott, enn er

Hrafnkell nomen erat viri, filii Hrafnis, qui tempore terræ occupandæ vergente peregre advenit, primamqve hyemem in (*valle*) *Breiddal commoratus est, Vere sequente* (*loca*) *montana peragrans in* (*valle*) *Skridudalo substitit, ibiqve obdormivit. Tum hominem se accedentem, & ut surgeret, & quam citissime abiret, se monentem per somnum vidit.*

---

rùnar módur Þórdísar, módur Helgo, módur Þórdar prests, födur Markúss á Melum. *add.* 6.

(*l*) Asbrandr. *A.*

(*k*) Þórdar. 6.

(*e*) dóttur *impr.*

runæ, matris Thordisæ, matris Helgæ, matris Thordi sacerdotis, patris Marci de Melis.

(e) *filiæ.*

er hann var ſkamt kvaminn, þá leóp ofan feállit allt, oc vard under gölltr oc gradúngr er hann átti. Sídan nam hann Hrafnkellsdal, oc beó á (*f*) Steinraudarſtödum, hanns ſyner váro þeir Áſbeörn fader Helga, oc Þórer fader Hrafnkells Goda, födur (*i*) Steinbearnar (*g*).

dit. Ille expergefactus abiit, cum autem paululum diſceſſerat, totus mons ruens decidit, ſimulqve porcum & taurum, quos poſſederat, obruit. Poſtea (vallem) Hrafnkelsdal occupavit, & Steinraudarſtadis habitavit, ejus filius erat Aſbiörn, pater Helgii, & Thórer, pater Hrafnkelis Prætoris, patris Steinbiörnis (g).

IV. CAP.

(*t*) Uni hinn Danſki eda Úborni ſun Gardars er fann Íſland (*h*) fór til Íſlands med ráde Harallds Kóngs hins Hárfagra, oc ætladi at leggea under ſic

CAP. IV.

(t) *Unius Danus ſive Ubornius, filius Gardaris qvi Iſlandiam invenit,* (h) *e conſilio Regis Haraldi Pulcricomi in Iſlandiam trajecit, eamqve ſibi ſubjicere animum in-*

(*f*) Steinkellsſtödum 4. Steinſtödum. 8. Sveinbearnarſtödum. 6.

(*i*) Sveinbiarnar. 6.

(g) födur Þórſteins, födur Bótólfs, födur Þórdíſar, módur Helgu, módur Þórdar preſts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(*t*) Uni Danſki Gardarsſun villde leggia Iſland under ſic edur Harallld Kóng Hárfagra. Hann bió at Oſe oc nam þar eigi yndeſ, oc fór at kanna vídara landit, oc þág veturviſt at Leidólfi 6. *marg. cit. Landn.*

(*h*) oc *add. impr.*

(g) *patris Thorſteinis, patris Budolphi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi Sacerdotis, patris Marci de Melis.*

(t) *Unius Danus filius Gardaris ſibi vel Regi Haralldo Pulchricomo Iſlandiam ſubjicere animum induxerat. Ille Oſi habitavit, ubi præ tædio manere noluit, qvare terram exqviſitius exploratum iit, & apud Leidolfum hyemem transegit.*

(h) &.

ſic landit, enn ſídan hafde Kóngr heitit hanom at gora hann Jarl ſinn. Uni tók land þar ſem nú heiter Una-Ós, oc húſadi þar, hann nam ſer land til eignar fyrer ſunnan Lagarfleót, allt herad til Unalækear, enn er landsmenn viſſo ætlun hanns, tóko þeir at ýfaſt vid hann, oc villdo eigi ſelea hanom kvikfe edur viſter, oc mátti hann þar eigi vidhalldaſt. Uni fór brott oc kvam í Álptafeörd enn ſydra, hann nádi þar ei at ſtadfeſtaſt, þá fór hann auſtan med tólfta mann, oc kvam at vetri til Leidólfs Kappa í Skógahverfe, hann tók vid þeim. Uni þýddiſt Þórunni dóttur Leidólfs Kappa, (*d*) oc var hún med barni. Um varit villdi Uni laupaſt á brott med menn ſína, enn Leidólfr reid epter hanom, oc funduſt þeir hiá (*a*) Flángaſtödom oc börduſt þar,

induxerat, Rex autem ſe poſtea hunc ſuum Comitem creaturum pollicitus fuerat. Unius navem ſuam in loco hodie Unaos (oſtium Unii) appellato appulit, ibiqve ædificia exſtruxit. Territorium a meridie (lacus) Lagarflioti, totam provinciam uſqve ad (rivum) Unalæk, poſſidendum occupavit. Incolæ autem de ejus propoſito certiores facti, contra eum exaſperati, nec pecora nec alimenta ei vendere voluere, hinc ibidem ſubſiſtere neqvivit. Unius diſceſſit & in (ſinum) Alſtafiörd meridionalem perveniens, nec ibi ſedem figere potuit. Inde ab oriente unacum undecim (comitibus) profectus, ſub hyemis initium ad Leidolfum Kappium (athletam) de Skogahverfo pervenit, qvi illos recepit. Unius cum Thorunna filia Leidolfi conſveſcebat, (d) *qvæ inde utero erat gravis. Vere (ſeqvente) Unius cum ſuis aufugere tentavit, Leidolfus autem eum perſecutus prope Flangaſtados reperit, ubi*

(*d*) villdi hafa burt med ſer enn Leidólfr reid efter honom, oc börduſt þeir vid Kálfagrafer, oc fello menn ór hvarutveggia lide, þá ſkilldu þeir. Enn Une fór ſkamt undan ádur Leidólfr kom efter hönum, oc börduſt þá í annat ſinn, oc fell þar Une oc förunautar hanns 6. *marg. cit. Laudn.*

(*a*) Flangaſtödum 4. 9. Flagaſtödum, 6.

(d) *qvam ſecum avehere tentavit, ſed Leidolfus eqvitans eum perſeqvebatur, & apud Kalfagrafas prælio commiſſo, uterqve qvosdam occiſos deſiderabant, tuncqve ab invicem diſcedebant. Unium autem non longe hinc profectum Leidolfus aſſeqvebatur, & prælio altera vice commiſſo, Unius ejusqve comites occubuere.*

þar; þvíat Uni villde eigi aptur fara med Leidólfi, þar fello nokkrer menn af Una, enn aptur fór hann naudigr, því Leidólfr villdi at hann feinge konunnar, oc stadfestist, oc tæki arf epter hann. Nokkro sídar lióp Uni á brott þá er Leidólfr var eigi heima, enn Leidólfr reid epter hanom þá er hann vissi, oc fundust þeir hiá Kálfagröfum, var hann þá sva reidr at hann drap Una oc alla hanns förunauta. Sún Una oc Þórunnar var Hróar Túngu-Godi, hann tók arf Leidólfs allan, oc var hit mesta afarmenne (*b*), hann átte dóttur Hámundar, systur Gunnars á Hlídarenda, þeirra sun var Hámundr hinn Hallti er var hinn mesti vígamadr. Tiörfi hinn Hádsami oc Gunnar váro (*c*) systur syner Hróars. Tiörfi bad Ástrídar Mannvitsbrekko Módólfsdóttur, enn brædur hennar Ketell oc Rólfr syniodo hanom konunnar, enn þeir gáfo hana Þóri Ketellssyni, þá dró Tiörfe líkneske þeirra á kamarsvegg, enn hvört kvölld er þeir Hróar gengo til kamars, þá hrækti hann

ubi &, quoniam Unius cum Leidolfo reverti recusaverat, dimicavere. Ibi quidam Unii comitum cecidere, ipse autem invitus revertebatur, eo quod Leidolfus, ut fœminam uxorem duceret, statum vitæ genus eligeret, & suam adiret hæreditatem, voluit. Unius paulo post dum Leidolfus domi non erat constitutus, aufugit, sed Leidolfus (de hac re) certior factus, equitans eum persequebatur, & apud Kalfagrafas deprehendebat. Is tanta tunc excanduit ira, ut Unium & omnes ejus comites occideret. Filius Unii & Thorunnæ erat Hroar Prætor Tungensis, qui Leidolfi ex asse hæres, vir summe violentus exstitit, ille (b) *in matrimonio habuit filiam Hamundi, sororem Gunnaris de Hlidarendio, eorum filius erat Hamundus Halltius (claudus) cædibus deditissimus. Tiörfius Hadsamius (cavillator) & Gunnar erant Hroaris* (c) *ex sorore nepotes. Tiörfius Astridæ Mannvitsbrekkæ filiæ Modolfi nuptias ambibat, ejus vero fratres Ketell & Rolfus ei repulsam dedere, ast (sororem) Thoreri filio Ketillis nuptum dedere. Tunc Tiörfius eorum imagines in pariete latrinæ delineavit, qvavis autem vespera una cum Hroare latrinam*

(*b*) hann beó í Ase oc *add. 6.*

(*c*) syner *Landnáma.*

(b) *Asi habitavit, &*

(c) *filii.*

hann í andlit líknefki Þóris, enn kyfsti á hennar líknefke ádur Hróar fkóf af. Epter þat fkar Tiörfi þau á (d) knífſkepte fino, oc kvad þetta:

(o) Ver höfum (b) þar (c) fem Þóri
(s) þat var fett vid gletto
audar únga brúdi
ádur á (d) vegg of fáda.
Nú hef ek (e) rafta karms (f) riftit
(t) red (g) ein fyrer því meini
hauka (h) fkapts á hepte
hlín ölbækis míno.

(k) Heraf gorduft víg þeirra Hróars oc fyfturfona hanns.

Þór-

nam freqventans, faciem effigiei Thoreris infpuit, fed ejus (Aftridæ) imaginem, prius qvam illam Hroar abrafit exofculatus eft. Tiörfius poftea illorum (imagines) manubrio cultri fui infculpfit, & hoc (carmen) pepigit:

Exhibuimus ((b) ubi (c) Thoreris
irrifionis ergo factum erat)
adolefcentem fœminam
in pariete depictam.
Nunc effigiem fœminæ exfculpfi
(g) *(una mali caufa eft)*
in manubrio
(fœmina) meo.

(k) *Hinc Hroaris, ejusque ex forore nepotum cædes ortæ funt.*

Thor-

(d) knífshepte M.
(o) Hafdeg hára lofda 6. *marg.*
(b) þat 5. M.
(c) med. 6.
(s) hyriarnefs til þelsa. 6. *marg.*
(d) veggium *impr.* 4. 8. vegg um 5. 6. 9. M.
(e) raftakarins 4. rafta karns 5. 6. M. raft akarms 7. raft á karins 8.
(f) riftna 6.
(t) red ec mart vid fyn biarta 6. *marg.*
(g) ec *add.* 4-9. M. einn 9.
(h) fkopts *impr.* 4-7. M.
(k) Her af gordift feandfkapr þeirra meire, oc

(b) *qvod.*
(c) *una cum Thorere.*
(g) *ego, unus - - - - fum.*
(k) *Hinc mutua eorum odia accrevere, & Ketel ac*

Þórkell Fullſpakr het madr er nam Niardvík alla oc beó þar, hanns dótter var (*m*) Þórhilldur er átte Evar hinn Gamli, oc var þeirra dótter Íngvilldur móder Ketells í Niardvík Þidrandaſunar.

Thorkell Fullſpakus (perfecte ſapiens) nomine erat vir qvi totum (ſinum) Niardvik occupavit, ibiqve habitavit, ejus filiam Thorhildam Evar Grandævus in matrimonio habuit, eorum filia erat Ingvilda, mater Ketelis de Niardvik, filii Thidrandii.

Veturlidi het madr ſun Arnbearnar Ólafsſunar Lángháls, bróder þeirra Lítíngs oc (*n*) Þórſteins-Torfa oc Þórbearnar Þidrandaſunar í Arnarholti. Ólafr Lángháls var ſun Bearnar Reidarſido. Veturlidi nam Borgarfeörd oc beó þar.

Veturlidius nomen erat viri, filii Arnbiörnis, filii Olafi Langhalſis (collum longi), fratris Litingi & Thorſteinis-Torſii, & Thorbiörnis filii Thidrandii de Arnarkolto. Olafus Langkals erat filius Biörnis Reidarſidæ. Veturlidius (ſinum) Borgarfiörd occupavit, & ibi habitavit.

Þórer Lína het madr er nam Breidavík oc beó þar, hanns ſyner váro þeir Gunnſteinn oc (*o*) Sveinúngr.

Thorer Lina nomen erat viro, qvi Breidavikam occupavit, & ibi habitavit. Ejus filii erant Gunnſteinn & Sveinungus.

V. CAP.

CAP. V.

---

oc vóu þeir ſyner Módólfs Ketell oc Hrólfr oc Brandr frá Gnúpom födurbróder þeirra oc Þórer Ketellsſun er átte Aſtríde, Hróar Goda oc Tiörfa oc Kolbein *add* 6.

ac Hrolfus filii Modolfi, eorumqve patruus Brandus de Gnupis & Thorer filius Ketelis, maritus Aſtridæ, Hroarem Prætorem & Tiörſium & Kolbeinem interfecere.

(*m*) Þiódhilldur 8. 9. 6.

(*n*) Þórſteins, Torfa *impr.* Þórſteins, Tiörfa 7.

(*o*) Sæmundr, *A.*

V. CAP.

(*p*) Þórsteinn Kleggi nam fyrst Húsavík oc beó þar, hanns sun var Án er Húsavíkingar ero frá kvamner.

Lodmundr hinn Gamli het madr, enn annar Beólfr fóstbróder hanns, þeir fóro til Íslands af Vors af Þulunese. Lodmundr var miöc (*q*) tröllaukinn, hann skaut öndvegesfúlom sínom fyrer (*r*) bord í hafe, oc kvad þar byggea skylldi sem þær ræke á land, enn þeir fóstbrædur tóko austfeördo, oc nam Lodmundr Lodmundarfeörd, oc beó þar þriá vetur, þá frá hann til öndvegisfúlna sinna fyrer sunnan land. Epter þat bar hann á skip öll faung sín, enn er segl var vundit, lagdist hann nidur, oc bad engan mann vera sva diarfan at hann nefndi sic, enn er hann hafdi skamma ríd legit, vard gnýr

CAP. V.

(p) *Thorsteinn Kleggius Husavikam primo occupavit, & ibi habitavit, ejus filius erat An a qvo Husavikenses genus deducunt.*

Lodmundus Gamlius (Grandævus) nomine erat vir, alter autem Biolfus una cum illo educatus, qvi Vorsis in Thuluneso ad Islandiam transmigrarunt. Lodmundus (q) *furore giganteo admodum erat percitus, ille columnas sedilis sui in oceano e navi ejecit, seqve ibi habitaturum asseruit, ubi in terram ejicerentur, isti autem una enutriti in Austfiördis (sinubus orientalibus) appellebant, ubi Lodmundus (sinum) Lodmundarfiörd occupavit, ibiqve tres hyemes habitavit, tunc de columnis sedilis sui a meridie (in terram ejectis) nuntium percepit. Navi postea omnia sua impedimenta imposuit, velis autem vento datis decubuit, & ne qvis tantæ esset temeritatis, ut nomen suum proferret, prohibuit. Ubi autem paulisper decubuerat, fragor magnus exsti-*

(*p*) Nú hefur Kolskeggr (*) fyrer sagt hed. an af um landnám *add. impr.* 4-10.

(*) A biarnarsun *add.* 6.

(*q*) ramaukinn oc fiölkunnigr *item* vammaukinn *impr.* 9. *marg.*

(*r*) bordi, oc kvad *impr.*

(p) *Ex hinc Kolskeggus (*) occupationes terræ recensuit.*

(*) *filius Asbiörnis.*

(q) *fortitudine supernaturali præditus & magus.* item *scelerate potens.*

gnýr mikill, þá ſá menn at ſkrida mikil lióp á bæ þann er Lodmundr hafde átt oc ábúit, epter þat ſetteſt hann upp oc tók til orda: þat er álag mitt at þat ſkip ſkal aldregi heilt af hafi kvama hedan af, er her ſigler út. Hann hellt ſudur fyrer Horn oc veſtur med lande allt fyrer Hiörleifshöfda, oc lendi nokkoro veſtar, hann nam þar land ſem ſúlurnar höfdo á land kvamit á midli Hafursár oc Fúlalækear, þat er nú Jökullsá á Sólheimaſande, oc beó í Lodmundarhvamme, þat heiter nú Sólheimar. Þá er Lodmundr var gamall beó Þraſi í Skógum, hann var oc feölkunnigr oc var íllt í bygd þeirra, þat var eitt ſinn at Þraſi ſá um morgun vatnahlaup mikit ofan, enn þau vötn veitti hann med feölkýngi auſtur fyrer Sólheima, enn þræll Lodmundar ſá oc kvad falla ſió nordan yfer landit at þeim. Lodmundr var þá blindr oc mællti vid þrælin: fær þú mer í dælukeri litlo þat er þú kallar ſeó vera, þrællinn gordi ſva, Lodmundr ſagdi, ekki þykki mer þetta ſeór vera, ſídan bad hann þrælin fylgea ſer til vatnſins, oc ſtikk ſtafsbroddi mínom í vatnit. Þrællinn gordi ſva. Hríngr var á ſtafnum, Lodmundr hellt um ſtafinn tveim hönd-

exſtitit, tunc magnam ruinam prædium quod Lodmundus poſſederat & inhabitaverat obruentem videbant, ille autem ſurgens talia fatur: Nullam unqvam navem de mari ſalvam exhinc evaſuram imprecor, qvæ hinc ſolvit. Ille Horn meridiem verſus, & ſecundum terram occidentem verſus ultra Hiörleifshöfdum curſum dirigebat, & paulo ulterius ad occidentem appulit, & ibi territorium, ubi columnæ ſedis primariæ in terram ejectæ fuerant, inter (amnes) Hafursa & Fulalæk (rivum foetidum) hodie Jökulsa in Solheimaſando appellatum, occupavit, & Lodmundarhvammi, hodie Solheimis, habitavit. Lodmundo ætate provecto, Thraſius Skogis habitavit, ille magiæ fuit peritus, nec amicitia inter vicinos coaluit. Mane qvodam Thraſius magnam aqvæ vim ex ſuperioribus delabentem animadvertit, flumen autem iſtud arte magica orientem verſus ad Solheimos derivavit, qvod ſervus Lodmundi animadvertens, mare a ſeptentrione per terram (continentem) allabi aſſeruit. Lodmundus tunc cæcus ſervum ita alloqvitur: Hauſtro mihi id quod mare appellas, adferto; ſervus ita fecit. Lodmundus dixit: Non hoc mare reputo. Poſtea ſervum ſe ad flumen ducere juſſit, & cuſpidem, inqvit, baculi mei flumini immitte; Servus ita fecit. Baculus annulo erat (ornatus), Lodmundus baculum utraqve manu prehende-

um oc beit í hríngin, því næſt tóko vötnin at falla aptur veſtur fyrer Skóga, ſídan veitti hvör þeirra vötnunum frá ſer, þar til er þeir funduſt hiá gliúfrum nokkurum, þá ſættuſt þeir á þat at áin ſkylldi falla þar til ſeóar ſem ſkemſt er. Í þeim vatnagángi vard Sólheimaſandr, þar er feórdúngamót oc Jökullsá á mideom ſandi. (a) Sun Lodmundar var Sumarlidi fader Þórſteins Hólmuns, fódurs Þóro, módor Steins Brandaxſunar fódor Þóro er átti Skapti Lögſögomadr.

bat & annulum admordebat. Flumina poſtea occidentem verſus Skogas retrolabi ceperunt, poſtea uterque a ſe flumina derivabant, uſque quo ad hiatum rupis cujusdam præruptæ ad invicem obviam facti eſſent, tunc amnem via ad mare breviſſima prolapſurum paciſcebantur. Hoc in diluvio Solheimaſandus (deſertum arenoſum Solheimorum), fiebat, ibi limites ſunt quadrantum, & (amnis) Jökullsa in medio (deſerti) arenoſi. Filius Lodmundi erat Sumarlidius, pater Thorſteinis Holmunis, patris Thoræ, matris Steinis, filii Brandaxis, patris Thoræ, quam Skaptius Nomophylax in matrimonio habuit.

VI. CAP.

(d) Beólfr, fóſtbróder Lodmundar nam Seydisfeörd allann oc beó þar alla æfi, hann gaf Helgo dórtur ſina Áni hinóm (c) Rama, oc filgdi henni heiman öll hin nyrdri ſtrönd Seydisfeardar til (b) Veſtdalsár. Íſólfr het ſun Beólfs er Seydisfirdingar (e) ero frákomner.

Eyv-

CAP. VI.

Biolfus una cum Lodmundo educatus totum (ſinum) Seidisfiördum occupavit, ibique per omnes vitæ dies habitavit, ille filiam Helgam Ani (c) Ramio (Robuſto) nuptum dedit, ea toto littore ſeptentrionali Seidisfiördi uſque ad Veſtdalsa dotata erat. Iſolfus nomen erat filio Biolfi de quo Seidisfiordenſes deſcendunt.

Eyvin-

(a) *ſecundum Hauksbók.*
(d) Eyólfr Bálfi. *A.*
(c) Rauda. 9.
(b) Veſtradalsár 5. 6.
(e) Skeidisfeörd. *A.*

(c) *Rufo.*

Eyuindr het madr er út kvam med Bryncólfi, (b) oc færdi sidan bygd sína í Meófafeörd, oc beó þar. Hanns sun var Rafn er felldi Miófafeardarland Þórkeli (a) Blöku er þar beó sidan, frá hanum er Blökuætt kvamin.

Eyvindus erat nomen viri qvi unacum Brynjolfo peregre advenit (b) *in Miofafiordum postea demigravit, ibiqve habitavit. Ejus filius erat Rafn, qvi territorium Miofafiördense Thorkeli Blakæ, qvi ibi exinde habitabat, vendidit, ab hoc gens Blokia descendit.*

(g) Egill hinn Raudi het madr er nam Nordfeörd oc beó á Nesi út, hanns sun var Ólafr er Nesmenn ero frá kvamner.

Egill Raudius (Rufus) nomen erat viri, qvi (sinum) Nordfiord occupavit, & (Nesi) in extremitate promontorii habitavit. Ejus filius erat Olaus, a qvo Nesenses descendunt.

Freysteinn en Fagre het madr, hann nam Sandvík, oc Bardnesvík, oc Hellisfiörd, oc Vidfiörd; hann bió á Bardsnesi vid fiördin, Frá hanom ero Sandvíkingar kvamner oc Hellisfirdingar.

Freysteinn Fagrius (pulcher) nomen erat viro, qvi (brachia maris) Sandvik & Bardsvik, & (sinus) Hellisfiörd & Vidfiörd occuparit, ille Bordsnesi apud sinum habitavit, ab illo Sandvikenses, & Vidfiordenses, & Hellisfiordenses originem trahunt.

Þórer enn (c) Hási oc Krumr, þeir fóro af Vors til Íslands, oc þá er þeir kvamo oc tóko land, nam Þórer Krossavík á milli Gerpis oc (d) Reidarfeardar (f), enn Krumr nam land á Hafranesi oc allt til (h) Þernunesss, oc allt hit ydra bædi (k) Skrúdey oc adrar úteyar

Thorer (c) Hafius (altus) & Krumus de Vorsis in Islandiam trajecere, advenientes viro & appellentes, Thorer Krossavikam inter Gerperem & Reidarfiördum (f), sed Krumus territorium in Hafraneso usqve ad Thernunesum atqve exterius tam (insulam Skrudeyam qvam alias insulas a continente longius dissitas, ex

(b) nam fyrst Eyvindardal *add.* 6.
(a) Klauku 7. *A.* (g) Eyólfr. *A.*
(c) Hvíti 8 - 10.
(d) Reidarfialls, 6.
(f) Þadan eru Krossvíkingar komner *add.* 6.
(h) Þórunes. *A.* (k) Sudurey. *A.*

(b) *Eyvindardalum primo occupavit.*
(c) *Hvitius (Albus).*
(f) *inde Krossvikenses ortum trahunt.*

eyar oc þriú lönd ödrumegin gegnt Þernunesi, þadan ero Krymlingar komner.

ex altera qvoqve (brachii maritimi) parte, e regione Thernunesi tres fundos occupavere. Ab hoc Krumeuses descendunt.

Evar var fyrst í Reidarfirdi ádur hann fór upp um feöll, enn Bryneólfr í Eskifirdi ádur hann fór upp at byggea í Fliótsdal, sem ádur er ritat.

Evar primo in Reidarfiordo mansit, antequam montana peragraret, Brynjolfus autem in Eskifiördo (habitavit), antequam Fliotsdalum, ut antea relatum est, inhabitaret.

Vemundr het madr er nam Fáskrúdsfeörd allan oc beó þar alla æfe, hanns sun var Ölmódr er Ölmædingar ero frákvamner.

Vemundus nomen erat viro, qvi totum (sinum) Faskrudsfiördum occupavit, & ibi per omne tempus vitæ habitavit, ejus filius erat Ölmodus, a qvo Ölmodenses descendunt.

(m) Þórhaddr hinn Gamli var höfdinge oc hofgodi í Þrándheimi á Mærinni, hann fýstist til Íslands, oc tók ádur ofan hofit, oc hafdi med ser hofsmolldina oc súlurnar, enn hann kvam í Stödvarfeörd, oc lagdi Mærina helgi á allan feördinn, oc let engo tortýna þar, nema kvikfe (e) heimilu, hann beó þar alla æfe sidan, frá hanom ero Stödfirdingar kvamner.

Thorhaddus Grandævus erat vir princeps & antistes fani Mæriæ in Thrandheimia, is cupidine in Islandiam transmigrandi (adductus) fanum primo destruxit, sed humum & columnas secum vexit, ubi autem in (sinum) Stödvarfiörd appulit, toti sinui eandem, qvam in Mæria observari fecerat, sanctitatem addixit, & nullum ibi (animal) præter pecora (e) justo titulo acqvisita vita privari permittebat. Ibi per totam exinde ætatem habitavit. Ab illo Stödfiordenses genus deducunt.

CAP. VII.

VII. CAP.

(m) Þórhaldr. *A.*

(e) heimölu, 5. á heimile síno 6.

(e) *domi nata* al. *suo in habitaculo.*

VII. CAP.

Hiallti het madr er nam Kleyfarlönd oc allan Breiddal þar upp frá, hanns ſun var Kolgrímr er margt manna er frá kvamit (*a*).

(*f*) Heriólfr het madr er nam land allt út til Hvalsneſsſkridna, hanns ſun var Eyvindr Vopni er (*b*) Vopnlíngar ero frá kvamner.

(*g*) Hereólfr (*h*) bróder Bryneólfs nam Heydalalönd fyrer nedan Tinnudalsá út til Ormsár, hanns ſun var Öſſur er Breiddæler ero frá kvamner.

Skiölldólfr het madr er nam ſtræte allt fyrer utan Gnúp oc inn ödrumegin til Óſs oc til Skiöldólfsneſs hiá Fagradalsá oc Breiddali, hanns ſun var Háleygr er þar beó ſidan, frá hanom er Háleygea ætt kvamin.

(*k*) Þiód-

CAP. VII.

Hialltius nomine erat vir qvi fundos Kleiſenſes & ſupra hos totam (vallem) Breiddal occupavit. Ejus filius erat Kolgrimus de qvo multa proſapia deſcendit (a).

Herjolfus erat nomen viri qvi totum territorium extrorſum uſqve ad Hvalsnesſkridas occupavit, ejus filius erat Eyvindus Vopnius, a qvo Vopnenſes oriundi ſunt.

Herjolfus (h) *frater Brynjolfi fundos Heydalenſes infra Tinnudalsa, extrorſum uſqve ad Ormsa occupavit, ejus filius erat Öſſur, a qvo Breiddalenſes deſcendunt.*

Skiöldolfus nomen erat viro, qvi totum tractum extra Gnupum, & ex altera parte introrſum ad Oſum uſqve & Skiöldolfsneſum apud Fagradalsa, & Breiddalos occupavit. Ejus filius erat Haleygus qvi ibi exinde habitavit, ab illo gens Haleygia deſcendit.

Thiod-

(*a*) oc hanns epterkomendur bygdu Heſt *add.* 6.

(*f*) Le gólfr. *A.*

(*b*) Vapnlíngar 5. 7. Vopneyínger, 6, Vopnfirdíngar *impr.* 10.

(*g*) Be gólfr. *A.*

(*h*) ſun. *A.*

(a) *ejusqve poſteri Heſtum incolebant.*

(*h*) *filius.*

(k) Þiódrekr het madr, hann nam fyrst (c) Breiddal allan, enn hann stökk brott þadan syrer Bryneólfi oc ofan í Berufeörd, oc nam þar alla ena nyrdre ströndr Berofeardar, oc fyrer sunnan um Búlandsnes oc inn til Raudufkridna ödrumegin, oc beó þar þriá vetur er nú heiter (d) Skále. Sídan keypte Beörn enn Háfi jarder at hanom, oc ero frá hanom Berufirdingar kvamner.

Thiodrekus viri nomen erat, qui primo totam (vallem) Breiddal occupavit, sed inde Brynjolfo eum (persequente) in (sinum) Berufiörd se corripiens, omne littus septentrionale Berufiördi & ex altera parte a meridie ultra Bulandsnesum, & introrsum usque ad Raudufkridas territorium occupavit, & tres hyemes in loco nunc Skali appellato habitavit. Postea Biörn Hafius (altus) fundos de illo emit, a quo etiam Berufiordenses descendunt.

Beörn Svidenhorni het madr er nam Álptafeörd hinn nyrdra inn frá Raudaskridum oc Svidinhornadal.

Biörn Svidinhornius (cornu adustum) nomen erat viro, qui (sinum) Alftafiörd septentrionalem intra Raudaskridas & (vallem) Svidinhornadal occupavit.

Þórsteinn Trumbubeinn het frænde Bödvars hins Hvíta, oc fór med hanom til Íslands, hann nam fyrer utan Leyruvog til Hvalsnessskridna, hanns sun var Kollr enn Grái fader Þórsteins, födur Þórgríms í Borgarhöfn, födur Steinunnar er átti Gissur Biskup.

Thorsteinn Trumbubeinn (tympani pes) nomen erat cognati Bödvaris Hvitii (Albi), qvi cum illo Islandiam petiit, & (territorium) extra Leyruvogum usqve ad Hvalsnessskridas occupavit. Ejus filius erat Kollus Grar (canus) pater Thorsteinis, patris Thorgrimi de Borgarhöfna, patris Steinunnæ, qvam Gissur Episcopus in matrimonio habuit.

Bödvar

Bödvar

(k) Þór r. *A.*

(c) Flió sdal 6.

(d) Skade 4. 8 - 10. Þiódreksskále 6. Skó á. A.

Bödvar enn Hvíti var ſun (z) Þórleifs Midlúngs, Bödvarsſunar Snæþrymu, Þórleifsſunar Hvalaſkúfs, Ánsſunar, Arnarſunar Hyrnu, Þórisſunar Kóngs, Svína-Bödvarsſunar, Kaunsſunar Kóngs, Sölvaſunar Kóngs, Hrólfsſunar Kóngs ór Bergi, (a) Svaſaſunar jötuns nordan af Dofrum. Rólfr Kóngr átti Gó er gói mánudr er vidkendr, ſyſtur þeirra Gors oc Nors er Norvegr er vid kendr, þeir (b) Brand-Önundr frænde hanns fóro af Vors til Íſlands oc kvamo í Álptafeörd hinn ſydra. Bödvar nam inn frá Leyruvogi dali þá alla er þar liggea, oc ödrumegin til Múla, oc beó at Hofi oc reiſti þar hof mikit. Sun Bödvars var Þórſteinn er átti Þórdíſi dóttur Öſſurar Keiliselgs Hrollaugsſunar, þeirra ſun var Sidu-Hallr er átti (c) Jóreidi Þidrandadóttur, oc er þadan mikil ætt komin. Sun þeirra var Þórſteinn fader Ámunda, födur Gudrúnar, módur

Pp Þór-

Bödvar Hvitius (Albus) erat filius Thorleifi Midlungi (Mediocris), filii Bödvaris Snæthrymæ (tonitru nivalis), filii Thorleifi Hvalaſkufi (cirri cetorum), filii Anis, filii Örnis Hyrnæ (Cornu), filii Thoreris Regis, filii Svina-Bödvaris (Bödvaris porcini), filii Kaunis Regis, filii Sölvii Regis, filii Hrolfi Regis de Bergo, filii Svaſii gigantis e ſeptentrione de Dofris. Rex Rolfus Goam de qua (ſecundus poſt medium hyemis) menſis Goius nomen trahit, ſororem Goris & Noris de quo Norvegia denominatur, in matrimonio habuit, (Bödvar) ejusque (b) *cognatus Brand-Önundus Vorſis in Iſlandiam trajecere, & in (ſinum) Alftafiörd meridionalem appulere. Bödvar omnes valles intra Leyruvogum ſitas, & ex altera parte usque ad Mulium territorium occupavit, & Hofi habitavit, ubi magnum fanum exſtruxit. Filius Bödvaris erat Thorſteinn, qui Thordiſam filiam Öſſuris Keiliselgi, filii Hrollaugi, in matrimonio habuit, eorum filius erat Sidu-Hallus, qui Joreidam filiam Thidrandii in matrimonio habuit, inde magna deſcendit familia. Eorum filius erat Thorſteinn, pater Amundii, patris Gudrunæ*

(z) Midlutigs. 6.
(a) Svada *impr.* Svafa. 6.
(b) Brönjúlfr bróder hanns. 6.
(c) Þórdíſi 8-10.

(b) *frater Bröndulfus*

Þórdísar, módor Helgo, módur Gudnýar, módur Sturlusona (*d*).

Brand-Önundr nam land fyrer nordan Múla, Kambsdal oc Melrakkanes, oc inn til Hamarsár, oc er margt manna frá hanom kvamit.

Þórdr Skeggi sun Hrapps Bearnarsunar Bunu, hann átti Vilborgo Ósvallds-dóttur oc Úlfrúnar Eátmundardóttur. Þórdr Skeggi fór til Íslands, oc nam lönd öll í Lóni fyrer nordan, Jökulsár midli oc Lónsheidar, oc beó í Bæ tío vetur eda leingur, enn er hann frág til öndvegissúlna finna fyrer nedan heide í Leyruvoge, þá redst hann vestur (*e*) þángat oc beó á Skeggeastödum sem fyrr er ritat. Dótter Þórdar var Helga er Ketelbeörn hinn Gamle átti at Mosfelli. Þórdr Skeggi selldi lönd sín Úlflióti Lögmanni er þar kvam út í Lóni, syni Þóru, dóttur Ketells Hörda-Kára-

runæ, matris Thordisæ, matris Helgæ, matris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ (d).

Brand-Önundus territorium a septentrione Mulii, Kambsdalum & Melrakkanesum, & introrsum usqve ad (amnem) Hamarsa occupavit, ab eo multa descendit prosapia.

Thordus Skeggius, filius Hrappi, filii Biörnis Bunæ, Vilborgam filiam Osvaldi & Ulfrunæ filiæ Edmundi in matrimonio habuit. Thordus Skeggius in Islandiam transmigravit, & omnes fundos a septentrione in Lono, inter (amnem) Jökulsa & (tesqva) Lonsheidam occupavit, & Bæi decem hyemibus, aut diutius, habitavit. Ubi autem de columnis sedis suæ primariæ in Leyruvogum infra Heidam (tesqva) ejectis nuntium perceperat, occidentem versus (e) *eo iter suscepit, & Skeggiastadis, ut antea scriptum est, habitavit. Filia Thordi erat Helga, quam Ketelbiörn Grandævus de Mosfello in matrimonio habuit. Thordus Skeggius suos fundos vendidit Ulflioto Nomophylaci, qvi ibi in Lono appulerat, filio Thoræ, filiæ Ketelis, filii*

(*d*) Helga var og móder Þórdar Prests, födur Markúss á Melum. *add.* 6.

(*e*) þannig 4. 7. 8. þannag *impr.* þadan 10.

(d) *Helga etiam mater erat Thordi Sacerdotis, patris Marci de Melis.*

(e) *eo*, al. *inde.*

Kárafunar, Áfláksfunar, Bifru-Kárafunar, (*f*) Ánarfunar, Arnarfunar Hyrnu. Þórdr bió nokkra vetur fídan í Lóni er hann fpurdi til öndvegisfúlna finna, enn er Úlfliótr var fextugr at alldri, fór hann til Noregs oc var þar þriá vetur, þar fettu þeir Þórleifr hinn Spaki módurbróder hanns lög þau er fídan váro köllut Úlfliótslög, enn er hann kvam út, var fett alþíng, oc höfdo menn fídan ein lög á landi her. Þat var upphaf laga hinna heidnu, at menn fkylldo eigi hafa höfutfkip í haf, enn ef þeir hefdo, þá fkylldo þeir aftaka höfut ádur þeir kvæmi í landfýn, oc figla eigi at landi med gapandi höfdi edur gínandi triónom fva at landvætter fældust vid. Baugr tvíeyringr eda meiri fkylldi liggea í hvöreo höfuthofi á ftalla, þann baug fkylldi hvor godi hafa á hendi fer til lögþínga allra þeirra er hann fkylldi feálfr heya, oc riódra hann þar ádur í (*g*) rodru nautsblóds þefs er hann blótadi þar feálfr. Hvör fá madr er þar þurfti lögfkil af hendi at leyfa at dómi, fkyldi ádur eid vinna at þeim baugi, oc nefna

Pp 2 fer

filii Hörda-Karii, filii Afìaki, filii Bifru-Karii, filii Anis, filii Örnis Hyrnæ. Thordus qvasdam hyemes, poſt nuntium de columnis ſuis acceptum, Loni habitavit. Ulfliotus autem ſexagenarius in Norvegiam trajecit, ibique tres hyemes commoratus eſt, ibi ille ejusque avunculus Thorleifus Spakius (Sapiens) leges, poſtea Ufliotinas appellatas, compoſuere. Ubi autem ille (Ulfliotus) peregre advenit, forum univerſale conſtitutum fuit, & communibus poſtea legibus terræ hujus (incolæ) uſi ſunt. Initium legum ethnicarum erat: Nullam navem capitatam in oceano adhibendam eſſe, qvam ſi adhiberent, caput, priusqvam terram videre poſſent, adimendum, nec hiante capite aut diductis roſtris, ne genii terræ (tutelares) perterrerentur, at terram navigandum. Annulus duarum unciarum aut major in qvacunqve fani principalis ara jaceret, qvem annulum qvisqve Prætor ad omnia comitia legalia, antea tamen cruore tauri, qvem ipſe ibi mactaſſet, illitum, manu geſtaret. Qvicunqve actus forenſes coram tribunali peragendos haberet, in anteceſſum ſuper eundem annulum juramentum præſtaret, & conſacramentales duos vel plures denominaret: Conſacra-

(*f*) omittit. impr. 9. 10.

(*g*) ródru 5. raudu 6. rodru impr. 8. 10.

ſer vatta' tva edur fleiri: Nefni ec þat vætti, ſkylldi hann ſegea, at ec vinn eid at baugi, lögeid, heálpi mer ſva Freyr oc Niördr oc hinn almáttki Ás, ſem ec man ſva ſök þeſſa ſækea (eda veria, eda vitni bera, kvidu edur dóma) ſem ec veit rettaſt oc ſannaſt, oc hellſt at lögum, oc öll lögmæt (*h*) ſkil af hendi leyſa, þau er under mic koma medan ec er á þeſſu þíngi (*i*). Þá var landino ſkipt í feórdúnga, oc ſkylldi vera þriú þíng í feórdúngi, enn þriú höfuthof í þíngſókn hverri (*k*), þar váro menn vallder

ſacramentalem denomino, diceret, quod ſuper annulum juramentum præſto, juramentum legitimum, ita me adjuvet Freyr, & Niördus, & omnipotens ille As (deus), ac præſentem cauſam egero, (ſive defendero, ſive teſtimonium dixero, (ſive) conſacramentales denominavero, ſive ſententiam tulero) ut rectiſſimum, & veriſſimum, & legibus maxime conſentaneum eſſe, mihi viſum fuerit, & omnes (h) *actus legitimos expedivero; qui mihi (peragendi) ſunt, quamdiu his comitiis adero* (i). *Tum terra in quadrantes diviſa erat, & conſtitutum, ut tria fora in ſingulis quadrantibus, ſed tria principalia fana in cujusvis fori territorio eſſent; ibi viri*

(*h*) ſkiöl *impr.* 9. 10.

(*i*) Sva ſagde vitr madr Þórmódr er Allsheriargodi var á Iſlande, at med þeſſum ordum oc þíngmiörkum helgudu lángfedgar hanns alþínge. Bödvar hinn Hvíte af Nod ór Norvegi bygdi fyrſtr af Hofi. *add.* 6.

(*k*) Þórſteinn Ingólfsſun let ſetia fyrſtr manna þíng á Kialarneſe ádur álþinge var ſett, vid rád Helga Biólu, oc Örlygs at Eſiuberge oc annara vitra manna, oc fylger þar enn ſökum því godorde alþíngishelgun.

Þór-

(h) *inſtrumenta legitima.*

(i) *Ita vir ſapiens Thormodus, qui in Iſlandia Prætor univerſalis fuit, retulit, majores ſuos iisdem verbis & formulis comitia univerſalia inſtituiſſe. Bödvar Hvitius (Albus) de Nod in Norvegia Hofum primus inhabitavit.*

(k) *Thorſteinn filius Ingolfi omnium primus forum in Kialarneſo, antequam comitia univerſalia lege erant recepta, ex Helgii Biolæ, & Örlygi de Eſiubergo, & aliorum virorum ſapientum conſilio conſtituit, unde & illa prætura ceremonias in comitiis univerſalibus publicandis adhibitas retinet.*

Thor-

vallder til at geyma hofanna] at viti oc rettlæti, þeir ſkylldo nefna dóma á þíngom, oc ſtýra ſakferli, því váro þeir Godar kallader, hvor madr ſkylldi gefa toll til hofſins, ſem nú til kyrkio tíund.

viri fanis præfuturi, ſapientia & juſtitia (probatiſſimi) eligebantur, qvi in comitiis judicia conſtituerent, & proceſſum dirigerent, hinc Godii (Prætores) appellabantur. Unus qvisqve fano tributum, æqve ac nunc templo decimas, penderet.

VIII. CAP.

Þórſteinn Leggr ſun Bearnar Blátannar fór ór Sudureyum til Íſlands, oc nam lönd öll fyrer nordan Horn til Jökulsár í Lóni, oc beó í Bödvarshollti þriá vetur, hann ſelldi ſídan löndin oc fór aptur í Sudureyar.

Rögnvalldr Jarl á Mæri, ſun Eyſteins Glumru, (a) Ívarsſunar Upplendinga Jarls, Hálfdánarſunar ens Gamla, átte Ragnhilldi dóttur Rólfs Nefio, þeirra ſun var Ívar er fell í Sudureyum med Haralldi Kóngi hinum Hárfagra.

CAP. VIII.

Thorſteinn Leggus filius Biörnis Blatönnis (Cærulidentis) de Hæbudibus in Iſlandiam transmigravit, & fundos omnes a ſeptentrione Horni uſqve ad (amnem) Jökulsa in Lono occupavit, & Bödvarsholti tres hyemes habitavit; fundos poſtea vendidit & Hæbudes repetiit.

Rögnvaldus Comes de Mæria, filius Eyſteinis Glumræ, (a) *filii Ivaris Comitis Uplandenſium, filii Halfdanis Grandævi, Ragnhildam filiam Rolfi Nefiæ in matrimonio habuit, eorum filius erat Ivar, qvi in exercitu Haraldi Regis Pulchricomi in Hæbudibus occu-*

Þórkell Máne Lögſögumadr var ſun Þórſteins Íngólfsſunar, Þórmódr var ſun Þórkells, er þá var Allsheriargode er kriſtne kom á Iſland, *add.* 6.

(a) í Vors, ſunar. 6.

Thorkell Manius Nomophylax filius erat Thorſteinis filii Ingolfi. Thorkelis filius erat Thormodus, qvi Prætor tunc erat Univerſalis, cum religio chriſtiana in Iſlandiam introduceretur.

(a) *in Vors; filii.*

Annar var Gaungo-Rólfr er vann Normandi, frá hanom ero Rúdu-Jarlar kvamner oc Engla Kóngar. Þridi var Þórer Jarl Þeigiandi er átti Álofo Árbót dóttur Haralldar Kóngs Hárfagra, oc var þeirra dótter Bergliót móder Hákónar Jarls ens Ríka. Rögnvalldr Jarl átti fridlosyni þriá, hét einn Hrollaugr, annar Einar, þridi Halladr, sá velltist ór jarldóminom í Orkneyom, enn er Rögnvalldr Jarl frá þat, kalladi hann saman syni sína oc spurdi hvör þeirra villdi þá til eyanna, enn Þórer bad hann seá fyrer sinni ferd, Jarlinn kvad hanom vel fara, enn kvad hann þar skylldi ríki taka epter födur sinn. Þá gekk Rólfr fram, oc baud sic til farar, Rögnvalldr kvad hanom vel hendt fyrer saker afls oc hreysti, enn kvadst ætla at meiri ossi væri í skapi hanns, enn hann mætti þegar at löndom setiast. Þá gekk Hrollaugr fram oc spurdi ef hann villdi at hann færi; Rögnvalldr kvad hann ekki Jarl mundi verda, hefer þú þat skap at engi stireölld fylger, muno veger þíner liggea til Íslands, muntu þar verda göfigr oc kynsæll á því landi, enn engi ero her forlög þín. Þá gekk Einar fram oc mællti: Láttú mic til Orkneya,

occubuit. Alter erat Gaungo-Rolfus (Rolfus Pedes) qui Normandiam expugnavit, ab illo Comites Rothomagi & Reges Angliæ descendunt. Tertius erat Thorer Theigandius (Taciturnus) Comes, qui Alofam Arbotam (Annonæ levamen), filiam Regis Haraldi Pulchricomi in matrimonio habuit, quorum filia erat Bergliota, mater Hakonis Rikii (Potentis) Comitis. Rögnvaldus Comes tres filios nothos habuit, primum Hrollaugum, alterum Einarem, tertium Halladum, qvi de Comitatu Orcadensi deturbabatur; quod ubi Comes Rögnvaldus inaudivit, filios suos convocavit, eosqve, qvisnam eorum insulas petere vellet, interrogavit; Thorer suæ profectioni eum prospicere rogavit, quod ejus (responsum) Comes laudans, in patris eum dominium successurum asseruit. Tunc Rolfus in medium procedens se profecturum obtulit; Rögnvaldus congruum ejus esse robur & fortitudinem, majorem tamen animi ejus, sua ex sententia, æstum esse, quam ut tunc gubernaculo statim imperii admoveri posset. Tunc Hrolleifus procedens, num se profecturum vellet, qvæsivit. Rögnvaldus eum nunqvam Comitem futurum respondit, animus tibi est a violentia alienus, in Islandiam te fata ferent, ibi celeber in ista terra & prosapia felix evades, hic autem nulla tua erunt fata. Tunc Einar procedens dixit:

Ut

oc man ec þer því heita er þer man best þykkea, at ec man alldri kvama aptur þer í augsýn. Jarlinn svarar: vel þykki mer, at þú farer á brott, enn lítils er mer von at þer, þvíat módórætt þín er öll þrælborin. Epter þat fór Einar vestur, oc lagdi under sic eyarnar, sem seger í sögu hanns. Hrollaugr fór þá til Haralldz Kóngs oc var med hanom um ríd, þvíat þeir fedgar komo eigi skapi saman epter þetta.

Ut in Orcades trajiciam, permittas, pollicebor autem, quod tibi erit acceptissimum, me in conspectum tuum nunqvam reversurum. Comes respondit: Quod absis, gratum (qvidem) mihi est, parum tamen de te spero, cùm totum tibi genus maternum servile sit. Einar postea occidentem versus profectus, insulas, ut in ejus perhibetur vita, sibi subjecit. Hrollaugus tunc ad Haraldum Regem se contulit, & apud eum aliqvandiu egit; eo quod pater & filius post hac concordare non potuere.

IX. CAP.

Hrollaugr fór til Íslands med rádi Haralldz Kóngs, oc hafde med ser kono sína oc sunu, hann kvam austur at Horni, oc skaut þar fyrer bord öndvegessúlom sínom, oc bar þær á land í Hornafirdi; enn hann rak undan oc vestur fyrer landit, fekk hann útivist harda oc vatnfátt, þeir tóko land vestur í Leyruvogi á Nesiom, oc var hann þar hinn fyrsta vetur, þá frá hann til súlna sinna, oc fór austur þannig, var hann annan vetur under Íngólfsfelli, sidan fór hann austur í Hornafeörd, oc nam land austan frá Horni til Kvíár, oc beó fyrst under Skards-

CAP. IX.

Hrollaugus e consilio Regis Haralldi in Islandiam, una cum uxore & filiis transmigravit, ille ad Horn orientale venit, ubi columnas sedilis sui principalis in mare projecit, quæ in Hornafiördo in terram deferebantur, ipse autem (tempestate) ad occidentem præter terram depellebatur, maris injuria vexatus penuria aqvæ laborabat. Ab occidente ad Leyruvogum in Nesis appulit, ibiqve primam hyemem transegit, tunc de columnis suis nuntium accipiens, & hanc viam ingressus alteram hyemem sub Ingolfsfello commorabatur, orientem versus in Hornafiördum postea pergebat, & territorium ab oriente inde ab Horno usque ad (amnem) Kvia

Skardsbrekko í Hornafirdi, enn ſídan á Breidabólſtad í Fellshverfi, þá hafdi hann lógat þeim löndom er nordur váro frá Borgarhöfn, enn hann átti til daudadags þau lönd er ſudur váro frá Hreggsgerdismúla. Hrollaugr var höfdíngi mikill oc hellt vingan vid Haralld Kóng, enn fór alldri utan (*a*). Haralldr Kóngr ſendi Hrollaugi, ſverd, ölhorn oc gullhríng þann er vó fimm aura. Sverd þat átti ſídan Kolr Sídu-Hallsſun, enn Kolſkeggr hinn Fródi hafdi ſet hornit. Hrollaugr var fader Öſſurar Keiliselgs er átti Gró dóttur Þórdar Illuga (*b*), þeirra dótter var Þórdís møder Halls á Sído. Annar ſun Hrollaugs var Hróalldr, fader Óttars (*c*) Hvalsróar, födur (*d*) Gudlógar, módor Þórgerdar, módor Járngerdar, módor Valgerdar, módur Böd-

Kvia occupavit, & primo Skardsbrekkæ in Hornafiordo, poſtea Breidabolſtadi in Fellshverfo habitavit, tunc fundos a ſeptentrione Borgarhöfnæ ſitos abalienaverat; fundos autem a meridie, inde a Hreggsgerdismulio ad finem uſqve vitæ retinuit. Hrollaugus vir erat princeps, amicitiam cum Rege Haraldo conſtanter coluit, nunqvam autem peregre profectus eſt (a). *Rex Haraldus gladium, cornu cereviſiale, & annulum aureum ponderis qvinqve unciarum Hrollaugo miſit. Gladium poſtea iſtum Kolus filius Sidu-Halli poſſedit, ſed Kolſkeggus Polyhiſtor, cornu viderat. Hrollaugus pater erat Öſſuris Keiliselgi, qvi Groam filiam Thordi Illugii* (b) *in matrimonio habuit, eorum filia erat Thordiſa mater Halli de Sida. Alter Hrollaugi filius erat Hroaldus, pater Ottaris* (c) *Hvalrois, patris Gudlogæ, matris Thorgerdæ, matris Jarngerdæ, matris Valgerdæ, matris Bödvaris;*

(*a*) oc eigi vitiadi hann Rögnvallds Jarls födur ſíns, þvíat hanom var útídt vid ſtiúpmódor ſína, enn jamnan var vingott med þeim Kóngi, oc ſende Haralldr Kóngr hanom gerſemar á deyanda degi. *add.* 6.

(*b*) ſunar *add.* 6.

(*c*) födur *add. impr.*

(*d*) Þórlaugar. 6. *marg.*

(a) *nec Rögnvaldum Comitem patrem ſuum viſavit, illi enim cum noverca ſua ſimultas intercedebat, gratia autem Regis conſtanti utebatur, illiqve Rex Haraldus cimelia die emortuali legavit.*

(b) *filii.*

(c) *patris*

Bödvars, födur Gudnýar, módur Sturlusona (*i*). Önundr var hinn þridi sun Hrollaugs. Hallr á Sídu átti Jóreidi Þidrandadóttur, þeirra sun var Þórsteinn, fader Magnúss, födur Einars, födur Magnúss Biskops. Annar sun Halls var Egill fader Þórgerdar, módur Jóns Biskups ens Helga. Þórvalldr Hallssun var fader Þórdísar, módur Jórunnar, módor Halls Prests, födur Gissorar, födur Magnúsar Biskops. Íngvilldur Hallsdótter var móder Þóreyar, módor Sæmundar Prests hins Fróda. Þórsteinn Hallssun var fader Gudrídar, módor Jóreidar, módor Ara Prests hins Fróda. Þórgerdur Hallsdótter var móder Íngvilldar, módur Leóts, födur Járngerdar, móder Valgerdar, módur Bödvars, födur Gudnýar, módor Sturlusuna.

varis, patris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ (i). *Önundus erat tertius Hrollaugi filius. Hallus de Sida Joreidam filiam Thidrandii in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorsteinn, pater Magni, patris Einaris, patris Magni Episcopi. Alter Halli filius erat Egell, pater Thorgerdæ, matris Jonis Sancti Episcopi. Thorvaldus filius Halli, pater erat Thordisæ, matris Jorunnæ, matris Halli sacerdotis, patris Gissuris, patris Magni Episcopi. Ingvilda filia Halli mater erat Thoreyæ, matris Sæmundi sacerdotis Polyhistoris. Thorsteinn filius Halli pater erat Gudridæ, matris Joreidæ, matris Arii sacerdotis Polyhistoris. Thorgerda filia Halli, mater erat Ingvildæ, matris Lioti, patris Jarngerdæ, matris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ.*

X. CAP.

Ketell het madr er Hrollaugr selldi sídar Hornafeardarströnd utan frá Horne oc inn til Hamra, hann beó at Medal-

CAP. X.

Vir erat nomine Ketell, cui Hrollaugus litus Hornafiördense extrorsum ab Horno, & introrsum usqve ad Hamros tempore succe-

(*i*) oc födur Þórdar Prests, födur Markúss á Melum *add.* 6.

(i) *&* patris *Thordi sacerdotis, patris Marci de Melis.*

Medalfelli, frá hanom ero kvamner Hornfirdingar.

(*l*) Audunn hinn Raudi keypti land at Hrollaugi (*k*) utan frá Hömrum oc út ödrumegin til Vidbords, hann beó í Hofsfelli, oc reisti þar hof mikit, frá hanöm ero Hofsfellingar komner.

Þórsteinn enn Skiálgi keypti land at Hrollaugi allt frá Vidbordi ſudur um Mýrar oc til Heynabergsár, hanns ſun var (*c*) Veſtmadr er Mýramenn ero frákvamner.

Úlfr hinn Vorſki keypti land at Hrollaugi ſudur frá Heinabergsá inn til Hreggsgerdismúla, oc beó at Skálafelli fyrſtr manna, frá hanom ero Vorſar kvamner. Sídan færdi Úlfr bú ſitt i Papýli, oc beó á Breidabólſtad, oc er þar haugr hanns, oc ſva Þórgeirs haugr. Þórgeir var ſun Vorſa-Úlfs, er beó at Hofi í Papýli.

Þórdr Illugi ſun Eyvindar (*m*) Eikikróks, Helgaſunar, Bearnarſunar Buno,

ſuccedente vendidit, is Medalfelli habitavit, ab illo Hornfiordenſes deſcendunt.

Audunn Raudius (Rufus) territorium inde ab Hamris, & uſqve ad Vidbordum ex altero latere de Hrollaugo emit, ille Hofsfelli habitavit, ibiqve fanum magnum exſtruxit. Ab illo Hofsfellenſes deſcendunt.

Thorſteinn Skialgius territorium inde a Vidbordo meridiem verſus per Myras (loca paludoſa) uſqve ad (amnem) Heynabergsa de Hrollaugo emit. Ejus filius erat Veſtmadus de qvo Myrenſes oriundi ſunt.

Ulfus Vorſenſis territorium a meridie (amnis) Heynabergsa introrſum uſqve ad Hreggsgerdismulium de Hrollaugo emit, & omnium primus Skalafelli habitavit. Ab hoc Vorſenſes genus ducunt, Ulfus poſtea Papylium demigravit, & Breidabolſtadi habitavit, ibi qvoqve ejus eſt tumulus, ut & tumulus Thorgeiris. Thorgeir filius erat Ulfi Vorſenſis, qvi Hofi in Papylio habitavit.

Thordus Illugius, filius Eyvindi Eykikroki (unci qverni) filii Helgii, filii Biörnis Bunæ

(*l*) Aunundr. *A.*
(*k*) inn. 6.
(*c*) Veſtmenn. 6. Veſtmar *impr.* 5. 7. Veſtar. *A.*
(*m*) Eikikroſs. 6.

Buno, (*m*) braut ſkip ſitt á Breidárſandi, hanom gaf Hrollaugr land midlom Jokulsár oc Kvíár, oc beó hann under Felli vid Breidá, hanns ſyner váro þeir Örn hinn Sterki, er deilldi vid Þórdíſi Jarlsdóttur ſyſtur Hrollaugs, oc Eyvindr Smidr. Dætor hanns váro þær Gró er Öſſor (*d*) átti, oc Þórdis móder Þórbeargar, módur Þórdíſar, módur Þórdar Illuga er vó (*e*) Víga-Skútu.

Bunæ (Pedonis), (m) naufragium in Breidarſando fecit; Huic Hrollaugus territorium inter (amnes) Jökulsa & Kvia dedit, is Felli apud (amnem) Breida habitavit: Ejus filii erant Örn Sterkius (Robuſtus), qvi cum Thordiſa filia Comitis, ſorore Hrollaugi, lites habuit, & Eyvindus Smidus (Faber). Ejus filiæ erant Groa uxor Öſſuris (d), *& Thordiſa, mater Thorbiörgæ, matris Thordiſæ, matris Thordi Illugii,* (e) *qvi Vigaſkutam occidit.*

Áſbeörn het madr ſun Heyángurs-Bearnar (*f*) Herſis ór Sogni (*g*), hann andadiſt í Íſlandshafi, þá er hann villdi út fara, enn Þórgerdur kona hanns oc ſyner þeirra kvámo út. Enn þat var mællt at kona ſkylldi eigi vídara néma land, enn leida mætti kvýgo tvævetra vorlángan dag ſólſetra í midlom, hálfſtalit naut oc haft vel; því leidde Þórgerdr kvígo ſina undan Tóptafelli ſkamt frá

Vir erat, nomine Aſbiörn, filius Heyangurs-Biörnis (f) *Baronis de Sognia* (g). *Ille in oceano Iſlandico, peregre profecturus deceſſit, uxor autem ejus Thorgerda, eorumqve filii peregre advenerunt. Erat traditio (juris) mulieri majus territorium non eſſe occupandum, qvam qvod juvenca bima per diem vernum, inter ortum ſolis ejusqve occaſum, (ſive) bove ſemimaturo & bene alito ducto circumire poſſit. Thorgerda igitur juvencam ſuam a Toptafello prope (amnem) Kvia me*

(*m*) hann fór til Iſlands oc *add.* 6.

(*d*) Hrollaugsſun *add.* 6.

(*e*) Vígaſkúta 6. 9.

(*f*) lends manns 6.

(*g*) hann var ſun Helga Helgaſunar *add.* 6.

(m) *ille in Iſlandiam trajecit &*

(d) *filius Hrollaugi.*

(e) *qvem Vigaſkuta.*

(f) *viri nobilis.*

(g) *ille filius erat Helgii, filii Helgii.*

frá Kviá ſudur oc i (h) Kideaklett hiá Jökullsfelli fyrer veſtan. Þórgerdur nam land um allt Íngólfshöfdahverfi midli Kviár oc Jökullsár, oc beó hún at Sandfelli, oc Gudlógr ſun þeirra Áſbearnar epter hana, frá hanom ero Sandfellingar komner. Annar ſun þeirra var Þórgils er Hnappfellíngar ero frákvamner. Þridi var Öſſur í Bakkarhollti, oc hinn ellri Vedormr, fader Þurídar Hofgydeo. Öſſur var fader Þórdar Freys-Goda er margt manna er frá kvamit. Álfeidur var móder Þórdar Freys-Goda oc Þurídar Hofgydeo.

meridiem verſus ad Kidiaklettum apud Jökullsfellum ab occidente deducebat. Thorgerda territorium per totum Ingolfshöfdahverſum inter (amnes) Kvia & Jökullsa occupavit, & Sandfelli habitavit, ejusqve & Aſbiörnis poſt illam filius Gudlogus a qvo Sandfellenſes genus deducunt. Alter eorum filius erat Thorgils, a qvo Hnappfellenſes originem trahunt. Tertius erat Öſſur de Bakkarhollto, & Vedormus ſenior, pater Thuridæ Hofgydiæ (ſacerdotis fani). Öſſur pater erat Thordi Freysgodi (Prætoris Freyis) a qvo multi deſcendunt. Alfeida mater erat Thordi Freysgodii & Thuridæ Hofgydiæ.

Helgi het annar ſun Heyángursbearnar, hann fór til Íſlands oc beó at Raudalæk at rádi Þórgerdar frá Sandfelli, hanns ſun var Hillder er Raudlækingar ero frá kvamner.

Helgius nomen erat alteri Heyangurs-Biörnis filio, qvi Iſlandiam petiit, & e conſilio Thorgerdæ de Sandfello Raudalæki habitavit. Ejus filius erat Hillder de qvo Raudlækenſes deſcendunt.

(f) Bárdr var hinn þridi ſun Heyángursbearnar er fyrr er getit, hann nam fyrſt Bárdardal nordur, enn ſídan fór hann ſudur um Vonarſkard, Bárdargöto, oc nam Fliótshverfi allt oc beó at Gnúpum, hann var kalladr Gnúpa-Bárdr, hanns

Bardus tertius erat Heyangurs-Biörnis filius, cujus antea mentio facta eſt, ille (vallem) primum Bardardal ſeptentrionalem occupavit, poſtea per Vonarſkardum Bardargata meridiem verſus iter fecit, totum territorium Fliotenſe occupavit, & Gnupis habitavit, ille Gnupa-Bardus cognominatus eſt.

(h) Kvíaklett *impr.* 9. *marg.* Kidialeit. 5.
(f) Hördr. *A.*

hanns ſyner varo þeir Þórſteinn oc Sigmundr, Egell oc Neffteinn, Þorbeörn Krumr, Heör oc (a) Gíſli oc Þórgrímr, níunde Beörn fader Geira at (b) Lundum; födur Þórkells Læknis, fodur Geira, födur Þórkells Kanúka, vinar Þórláks Biſkups ens Helga, er ſetti regluſtad í Þykkvabæ.

eſt. Ejus filii erant Thorſteinn & Sigmundus, Egell & Neſſteinn, Thorbiörn Krumus, Hiör, Giſlius & Thorgrimus, nonus Biörn pater Geirii de Lundis, patris Thorkelis Lækneris (Medici), patris Geirii, patris Thorkelis Canonici, amici Thorlaki Sancti Epiſcopi, qui cœnobium Thykkabæi conſtituit.

CAP. XI.

Eyvindr (c) Karpi nam land í midli Almannaflióts oc (h) Geirlandsár, oc beó at Forſi fyrer veſtan (g) Módólfsgnúp. Hanns ſyner vóro þeir Módólfr Smidr, fader þeirra Rólfs oc Ketells oc Áſtrídar Mannvitsbrekko. Annar var Önundr fader Þraslaugar, módor Tirfíngs oc Halldórs, födur Tirfings, födur Teits. Ádur Almannafliót hlypi, var þat kallat (d) Tóptalækr.

CAP. XI.

Eyvindus Karpius (Cyprinus) territorium inter (fluvios) Almannafliot & Geirlandsa occupavit, & Forſi ab occidente Modolfsgnupi habitavit. Ejus filii erant Modolfus Smidus (Faber), pater Rolfi & Ketelis & Aſtridæ Mannsvitsbrekkæ. Alter erat Önundus, pater Thraslaugæ, matris Tirfingi & Haldoris, patris Tirfingi, patris Teiti. Antequam (fluvius) Almannafliot proruerit, nomine Toptalæki veniebat.

 Ke- *Ke-*

(a) *omittit. impr.*
(b) Laugum 6.
(c) Karfi 6. Korpi M. 9. 10. Korpa *impr.* K.api 11.
(f) G irsá. *A.*
(g) Medalfellsgnúp. *A.*
(d) Raptalækr 5. M.

Ketell enn Fíflſki het madr (*i*) ſun Jórunnar Mannvitsbrekko dóttur Ketells Flatnefs, hann fór til Íſlands af Sudureyum, oc var vel kriſtinn, hann nam land á midlom Geirlandsár oc (*e*) Feardarár fyrer ofan Nýkoma. Ketell beó í Kyrkiobæ, höfdo þar ádur ſetit Papar, oc eigi mátto þar heidner menn búa. Ketell var fader Áſbearnar, födur Þórſteins, födur Surts, födur Sighvats Lögſögomanns, födur Kolbeins, födur Gudrúnar, módur Narfa oc Lodmundar Skeggeaſunar. Hilldur het dótter Áſbearnar, móder Þóris, födur Hilldar er Skarphedinn átti. Þórbeörg het dótter Ketells hins Fíflſka, hana átti Vali ſun Lodmundar ens Gamla (*a*).

Bödmódr het madr er land nam midli Dríſandi oc Feardarár, oc upp til

Ketell Fifſkius (*Stolidus*) *nomen erat viro, filio* (i) *Jórunnæ Mannvitsbrekkæ, filiæ Ketelis Flatnefi* (*Simi*), *qvi ex Hebudibus in Iſlandiam trajecit, is ſolide erat Chriſtianus. Ille territorium inter* (*amnes*) *Geirlandsa & Fiardara ſupra Nykomum occupavit. Ketell Kyrkiobæi habitavit ubi Papæ antea manſionem habuerant, ethnicis ibi habitare non fuit conceſſum. Ketell pater erat Aſbiörnis, patris Thorſteinis, patris Surti, patris Sighvati Nomophylacis, patris Kolbeinis, patris Gudrunæ, matris Narfii & Lodmundi filii Skeggii. Hillda filia erat Asbiörnis, mater Thoreris, patris Hildæ, qvam Skarphedinn in matrimonio habuit. Thorbiörga nomen erat filiæ Ketelis Fifſkii, qvam Valius filius Lodmundi Grandævi in matrimonio habuit* (a).

Bödmodus nomen erat viri, qvi territorium inter Drifandium & Fiardara, ſurſum

(*i*) Sun Ketells Flatnefs. *A.*

(*e*) Fiadrár. *Hauksbók ſemper.*

(*a*) Þórdr het ſún Surts ór Kyrkeobæ, fader Gudrúnar, módor Þóro, módor Þórſteins Hólmuns, födur Gunnhilldar, módor Jódíſar, módur Vilborgar, módur Magnúſs, födur Snorra, födur Hallberu er átti Markús Þórdarſun á Melum. *add. 6.*

(i) *Ketelis Simi.*

(a) *Thordus nomen erat filio Surti de Kyrkiobæ, patri Gudrunæ, matris Thoræ, matris Thorſteinis Holmunis, patris Gunnhildæ, matris Jodiſæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii, patris Hallberæ, qvam Marcus filius Thordi de Melis in matrimonio habuit.*

til (*b*) Bödmódshorns, hann beó í Bödmódstúngo, hanns sun var Óleifr er (*c*) Óleifsborg er vidkend, hann beó í Hollti, hanns sun var Vestar, fader Helga, födur Gró er (*d*) Glædr átti.

Eysteinn hinn Digre fór af Sunnmære til Íslands, hann nam land fyrer austan Geirlandsá til móts vid Ketel hinn Fíflska, oc beó í Geirlande, (*e*) hanns sun var Þórsteinn frá Kelldognúpi.

Eysteinn sun Hrana Hilldissunar Paraks fór ór Noregi til Íslands, hann keyp-

sum usqve ad Bödmodshorn occupavit. Is Bödmodstungæ habitavit. Ejus filius erat Oleifus de qvo Oleifsborga nomen trahit, is Holti habitavit. Ejus filius erat Vestar, pater Helgii, patris Groæ, quam Glædus in matrimonio habuit.

Eysteinn Digrius (Crassus) de Sunnmœria in Islandiam demigravit, & territorium ab oriente (amnis) Geirlandsa usqve ad limites territorii Ketelis Fifiskii occupavit, & Geirlandi habitavit (e), (f) *ejus filius erat Thorsteinn de Kelldognupo.*

Eysteinn filius Hranii, filii Hillderis Paraki de Norvegia in Islandiam transmigra-

---

(*b*) Bödmódshrauns *impr.* 5. M.

(*c*) Oleifsbiörg. 6. Oleifsberg. *A.*

(*d*) Glæder. 5. M.

(*e*) hann var fader Þórkells, födur Þórsteins frá Kelldugnúpi, födur Þóridar, módur Alofar, módur Gudrúnar, módor Þórvallds, födur Ingeridar, módor Astrídar, módor Ingebiargar, módor Þurídar, módur Hallberu er átti Markús Þórdarsun frá Melum *add.* 6.

(e) *ille pater erat Thorkelis, patris Thorsteinis de Kelldognupo, patris Thoridæ, matris Alofæ, matris Gudrunæ, matris Thorvaldi, patris Ingeridæ, matris Astridæ, matris Ingebiörgæ, matris Thuridæ, matris Hallberæ, uxoris Marci de Melis filii Thordi.*

(f) *filiam Thorsteini de Kelldugnup Thordisam uxorem habuit.* A.

keypti lönd at Eyſteini Digra þau er hann hafdi numit, oc kvad vera Medallönd, hann beó at Skardi, hanns börn váro þau Hillder oc Þórleót er átti Þórſteinn at Kelldognúpi. Hillder villdi færa bú ſitt í Kyrkeobæ efter Ketel, oc hugdi at þar mundi heidinn madr búa mega, enn er hann kvam nær at túngardi, vard hann bráddaudr, þar liggur hann í Hilldishaugi.

Vilballdr het madr bróder Áſkells Hnokkans, þeir váro ſyner Dofnaks, hann fór af Írlandi til Íſlands, oc hafdi ſkip þat er hann kalladi Kuda, oc kvam í Kudafliótsós, hann nam Túngulönd öll á milli Skaptár oc Hólmsár, oc beó á Búlandi, hanns börn váro þau Biólan fader Þórſteins, oc Ölver Mudr oc Biöllok er átti Áſlákr Aurgodi.

Leidólfr Kappi het madr er nam land fyrer auſtan Skaptá til Drífanda, oc beó at Á fyrer auſtan Skaptá út frá Skál, enn annat bú átti hann á Leidólfsſtödum under Leidólfsfelli, oc var þar

gravit, is territoria quæ Eyſteinn Digrius occupaverat de illo emit, quæ Medallönd (territoria mediocria) eſſe dictitavit; Is Skardi habitavit. Ejus liberi erant Hilder & Thorliota uxor Thorſteinis de Keldognupo. Hilder Ketele defuncto Kyrkiobæum demigrare præſumſit, ibique viro ethnico habitare conceſſum eſſe autumavit, ubi autem ad ſepimentum prati ſtercorati appropinqvavit, morte repentina obiens in Hildishaugo (tumulo Hilderis) dicto in loco jacet.

Vir erat nomine Vilbaldus, frater Askelis Hnokkanis, illi filii erant Dofnaki. Is de Hibernia in Iſlandiam, navi quæ Kuda appellabatur, vectus, demigravit, & in oſtio (fluvii) Kudaflioti appulit. Is omnes fundos Tungenſes inter (amnes) Skapta & Holmsa occupavit, & Bulandi habitavit. Ejus liberi erant, Biolan pater Thorſteinis, & Ölver Mudus (os), ac Biölloka, qvam Aslakus Aurgodius in matrimonio habuit.

Leidolfus Kappius (Athleta) nomen erat viro, qui territorium ab oriente (amnis) Skapta uſqve ad Drifandium occupavit, & (in prædio) A ab oriente Skapta extra Skalam habitavit, alteram vero villicationem Leidolfsſtadis ſub Leidolfsſello habuit, ibi tunc ſre-

þar þá margt bygda. Leidólfr var fader Þórunnar, módur Hróars Túngu-Goda. Hróar átti Arngunni Hámundardóttur systur Gunnars á Hlídarenda, þeirra börn váro þau Hámundr Hallti oc Ormhilldur. (*a*) Vemundr het sun Hróars oc ambáttar. Hróar tók Þórunni (*b*) Brún dóttur Þórgíls ór Hvammi í (*c*) Mýdal, Þórfinnr het sun þeirra. Hróar beó fyrst í Ásum, sídan tók hann Lómagnúpslönd af Eysteine (*d*) syne Þorsteins Titlíngs oc (*e*) Audar Eyvindardóttur, (*e*) systur þeirra Módólfs oc (*f*) Branda. Þraslaug var dótter Þórsteins, Titlíngs er átti Þórdr Freys-Godi. Önundr Töskubak frændi Þórsteinsbarna skoradi Hróar á hólm á Skaptafells þíngi, oc fell at fótom Hróari. Þórsteinn Upplend-

frequens erat colonia. Leidolfus pater erat Thorunnæ, matris Hroaris Prætoris Tungensis. Hroar Arngunnam, filiam Hamundi, sororem Gunnaris de Hlidarendo, in matrimonio habuit, eorum liberi erant Hamundus Halltius (*Claudus*) *& Ormhilda. Nomen filii Hroaris & ancillæ erat Vemundus. Hroar Thorunnam* (b) *Brunam, filiam Thorgilsis de Hvammo Mydalensium rapuit, eorum filius nomine erat Thorfinnus. Hroar primo Asis habitavit, fundos deinde Lomagnupenses Eysteini filio Thorsteinis Titlingi* (*Passeris*) *&* (e) *Audæ, filiæ Eyvindi, sororis Modolfi & Brandii ademit. Thraslauga filia erat Thorsteinis Titlingi, quam Thordus Freys-Godius in matrimonio habuit. Önundus Töskubak* (*Tergum peræ*) *liberorum Thorsteinis cognatus, Hroarem in foro Skuptafellensi ad certamen provocavit, & ad pedes Hroaris procidit. Thorsteinn Upplendingus*

(*a*) Vebrandr. 5. 7. M.

(*b*) Bryneólfsdóttur, 4. 6. 8. 9. *marg.* Brún, dóttur Bryneólfs 5. M. *Hauksbók.*

(*c*) Mirdal *impr.* 8.

(*d*) *omitt. impr.*

(*e*) Audur Eyvindar dótter syster, *impr.*

(*f*) Brandar *impr.*

(b) *filiam Bryniulfi* al. *Brunam, filiam Bryniulfi.*

(e) *Auda filia Eyvindi soror.*

lendíngr tók Þórunni Brún oc hafdi utan, Hróar fór oc útan, þá drap hann Þröst berserk á hólmi er naudga villdi eiga Sigrídi húsfreyo hanns, enn þeir Þórsteinn sættust. Módólfssyner váro at vígi Hróars, oc Þórer mágr þeirra, Brandi frá Gnúpom oc Steinólfr búi hanns, Hámundr hefndi þeirra Hróars.

gus Thorunnam Brunam rapuit, & peregre secum deduxit, Hroar peregre qvoqve profectus est, tunc Thröstum athletam furibundum qvi uxorem ejus Sigridam invitam sibi asciscere conabatur, in duello occidit, Thorsteinn autem & ille invicem reconciliati sunt. Filii Modólfi, eorumqve affinis Thorer, Brandius de Gnupis, ejusqve fundi conductor Steinolfus cædi Hroaris interfuere; Hamundus Hroaris & reliqvorum (mortis) ultor erat.

XII. CAP.

Ísólfr het madr, hann kvam út síd landnámatídar, oc skoradi á Vilballd til landa edur hólmgaungo, enn (g) Vilballdr villdi eigi bereast, oc fór brott af Búlandi, hann átti þá land midli Hólmsár oc Kudafliots. Enn Ísólfr fór þá í Búland oc átti land midli Kudafliots oc Skaptár. Hanns sun var Hrani á Hranastödum, enn dótter Beörg er átti Önundr sun Eyvindar (h) Karpa. Þraslaug var dótter þeirra er átti Þórarinn sun Ölvis í Höfda.

Rafn

CAP. XII.

Nomen erat viro Isolfus, qvi tempore terræ occupandæ vergente peregre advenit, & Vilbaldo conditionem (aut) fundos (occupatos derelinqvendi) aut duelli (eligendam proposuit). Vilbaldus duellum recusavit, sed Bulando demigravit, ille fundos tunc inter (amnes) Holmsa & Kudafliot possedit. Isolfus tunc Bulandum demigravit, & territorium inter (amnes) Kudafliot & Skapta possedit. Ejus filius erat Hranius de Hranastadis, filia autem Biörga, uxor Önundi, filii Eyvindi Karpii (Cyprini). Thraslauga eorum erat filia, qvam Thorarin filius Ölveris de Höfdio in matrimonio habuit.

Rafn

(g) Bilbald. *A.*

(h) Korpa *impr.*

Rafn Hafnarlykell var víkíngr mikell, hann fór til Íſlands, oc nam land í milli Hólmsár oc Eyarár, oc beó í Dynſkógom. Hann viſsi fyrer ellds uppkomo, oc færdi þá bú ſitt í Lágey, hanns ſun var Áſlákr Aur-Godi er Lágeyíngar ero frákvamner.

Rólfr Höggvandi het madr, hann beó á Nordmæri, bær hanns het Molldatún, hanns ſyner váro þeir Vemundr oc Molldagnúpr, þeir varo vígamenn mikler oc járnſmider. Vemundr kvad þá er hánn var í ſmidio:

Ek bar einn
af ellifo
banaord.
Bláſtu meir!

Gnúpr fór til Íſlands fyrer vígaſaker þeirra brædra oc nam land midli Kudafleóts oc Eyarár, oc Álptaver allt, þá var þar vatn mikit, oc álptaveidar á. Gnúpr var mikilmenni, oc ſelldi land þeim mönnom er ſídar kvámo út, oc vard þar feölbygt ádur jardelldr rann ofan, þá flúdo aller veſtur til Höfdabrekko, oc gordo þar tialldbúder, er

heiter

Rafn Hafnarlykell (Clavis portus) ſtrenuus erat pirata qui in Iſlandiam proficiſcebatur, & territorium inter (amnes) Holmsa & Eyara occupavit, & Dynſkogis habitavit. Ignis (ſubterranei) eruptionem præſagiens, Lageyam demigravit. Ejus filius erat Aslakus Aurgodius (Prætor Aurenſis), de quo Lageyenſes deſcendunt.

Rolfus Höggvandius (cædens) nomen erat viro, qui in Nordmæria, & prædio Moldatun nominato habitavit. Ejus filii erant Vemundus & Molda Gnupus interfectores & fabri ferrarii eximii. Vemundus in fabrica (ferraria) conſtitutus hoc cecinit:

Unus ego reportavi
de undecim,
cædis famam.
(follem) fortius ventila!

Gnupus ob cædes ſuas & fratris in Iſlandiam demigravit, & territorium inter (amnes) Kudafliot & Eyarà, & totum Alſtaverum occupavit, ibi tunc lacus erat magnus, & in illo cygnorum captura. Gnupus vir erat magnificus, & fundos viris poſtea peregre adventantibus vendidit; freqvens ibi, antequam ignis proruebat ſubterraneus, colonia exſtitit, omnes vero orientem verſus Höfdabrekkam tunc confugere, & tentoria in lo-

co

heiter á Tialldavelli, enn Vemundr Smidr ſun Sigmundar Kleykis leyfdi þeim eigi þarviſt, þá fóro þeir í Hroſsagard oc gordo þar ſkála, oc ſáto þar um veturin, oc gordiſt þar úfridr med þeim oc vígafór, þar fello ſyner Mollda-Gnúps tveir oc ſeálfr hann. Enn Beörn ſun hanns hefndi þeirra, allra. Enn um varit epter fóro þeir Beörn oc Gnúpr veſtur í Grindavík, oc ſtadfeſtuſt þar, þeir höfdo fátt kvikfeár. Þeir váro þá fulltída ſyner Mollda-Gnúps Beörn oc Gnúpr, Þórſteinn (*h*) Hrúngner oc Þórdr Leggeandi. Beörn dreymdi um nótt at bergbúi kvæmi at hanom, oc baud at gora felag vid hann, enn hann þóktiſt játa því. Epter þat kvam hafr til geita hanns, oc (*k*) tíngadiſt þá ſva fliótt fe hanns, at hann vard ſkiótt vellaudigr, ſídan var hann Hafur-Beörn kalladr, oc var bædi ríkr oc ſtóraudigr. Þat

co Tialdavöllus (campus tentoriorum) nominato, erexere, Vemundus autem Smidus (Faber) filius Sigmundi Kleykeris manſionem ibidem non conceſſit, tunc Hroſſagardum (ſepimentum equorum) ſe contulere, domum ſolitariam ibi exſtruxere, & hyemem ibi commorati ſunt, ubi inter illos diſcordia & cædibus ortis, duo filiorum Moldagnupi & ille ipſe occubuit, Biörn autem ejus filius hujus & illorum (necem) ultus eſt. Vere (ſequente) Biörn & Gnupus occidentem verſus Grindavikam proficiſcebantur, ubi ſedem habitaculi figebant, pauca illis erant pecora. Filii Moldagnupi Biörn & Gnupus, Thorſteinn Hrungner & Thordus Leggiandius (transfigens) maturæ tunc erant ætatis. Biörn ſaxicolam noctu ad ſe venientem per ſomnum vidit, qui ſocietatem cum illo ſe facturum pollicebatur, quod ſe acceptare ſibi viſus eſt. Hircus poſtea capris ejus acceſſit, tum pecora ejus tam (k) *cito accrevere, ut brevi prædives evaderet, hinc cognomen Hafurbiörn (Biörn hirci) nactus eſt, is & potens erat & admodum dives.*

(*h*) Hrungner. 6. Hrungver 8. Hrugner *impr.* 10. Hryngver 6.

(*k*) tíngadeſt. 4. 5. M.]

(k) *mature peperere.*

þat sá (*m*) úfresker menn at landvætter aller fylgdo Hafur-Birni þá er hann fór til þíngs, enn þórsteini oc þórdi brædrum hanns þá er þeir fóro til veida oc fiske. Hafur-Beörn átti Jórunni stiúpdóttur Gnúps bródur síns, þeirra sun var Svertíngr er átti Húngerdi dóttur þórodds Túngu-Oddssunar oc Jófrídar Gunnarsdóttur. þeirra dótter þórbeörg, móder Sveinbearnar, födur Bótólfs, födur þórdísar, módor Helgo, módor Gudnýar, módur Sturlusona. Gnúpr Mollda-Gnúpsson átti Arnbeörgu Rádormsdóttur sem fyrr er ritat. Ídun var dótter Mollda-Gnúps sem átti þióstar á Álptanesi, þórmódr var sun þeirra. Frá Mollda-Gnúpi er margt stórmenni kvamit á Íslandi, bædi Biskupar oc Lögmenn.

dives. (m) *Homines fanatici genios terræ (tutelares) Hafurbiörnem ad comitia proficiscentem, Thorsteinem autem & Thordum ejus fratres venatum & piscatum euntes, seqvi videbant. Hafur-Biörn fratris sui Gnupi privignam Jorunnam in matrimonio habuit, eorum filius erat Svertingus, qvi Hungerdam, Thoroddi filii Tungu-Oddi, & Jofridæ filiæ Gunnaris, filiam in matrimonio habuit, eorum filia Thorbiörga, mater Sveinbiörnis, patris Botolfi, patris Thordisæ, matris Helgæ, matris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ. Gnupus filius Molda-Gnupi Arnbiörgam filiam Radormi, ut antea scriptum est, in matrimonio habuit. Iduna filia erat Molda-Gnupi, quæ Thiostari de Alftaneso nupsit, quorum filius erat Thormodus. A Molda-Gnupo multi Islandiæ magnatum, tam Episcopi quam Nomophylaces genus deducunt.*

XIII. CAP.

(*n*) Eysteinn het madr sun þórsteins Drángakarls, hann fór til Íslands af Háloga-

CAP. XIII.

Vir erat nomine Eysteinn, filius Thorsteinis Drangakarlis, qvi de Halogalandia in

(*m*) ófresk kona 5. 6. M.

(*n*) Gunnsteinn. *A. quem postea appellat Thorstenum.*

(m) *Fanatica mulier - - - vidit.*

logalandi, oc braut ſkip ſitt, enn meiddiſt í vidum ſcálfur, hann bygdi (*o*). Fagradal, enn kerlíngo eina rak af ſkipino í Kerlingarfirdi, þar er nú Höfdárſandr.

in Iſlandiam trajecit, & naufragium fecit, ipſe vero tabulis lædebatur. Fagradalum inhabitavit, vetula qvædam e navi (fracta) in Kerlingarfiördum (ſinum vetulæ) ejiciebatur, ibi nunc eſt Höfdarſandus.

Ölver ſun Eyſteins nam land fyrer auſtan Grímsá, þar hafdi engi madr þorat at nema fyrer landvættum ſidan] Hiörleifr var drepinn. Ölver beó í Höfda, hanns ſun var Þórarinn í Höfda, bróder ſammædri Halldórs Örnúlfsſunar er Mördr Úrækea vó under Hömrum, oc (*a*) Arnórs er þeir Floſi oc Kolbeinn ſyner Þórdar Freys-Goda vógo á Skaptafellsþíngi.

Ölver filius Eyſteinis territorium ab oriente (amnis) Grimsa occupavit, poſt Hiörleifi cædem geniorum terræ (tutelarium) cauſa, territorium ibi nemo occupare auſus fuerat. Ölver Höfdii habitavit, ejus filius erat Thorarin de Höfdio, frater uterinus Haldoris filii Örnulfi, qvem Mördus Urækia propè Hamros interfecit, & Arnoris, qvem Floſius & Kolbeinn, filii Thordi Freys-Godii, in foro Skaptafellenſi percuſſere.

Sigmundr Kleyker ſun Önundar Býlls (*b*) nam land á milli Grímsár oc Kerlíngarár er þá fell fyrer veſtan Höfda. Frá Sigmundi ero þrír Biſkupar kvamner, Þórlákr hinn Helgi, Páll oc Brandr.

Sigmundus Kleyker filius Önundi Byllis (b) territorium inter (amnes) Grimſa & Kerlingara, qvi ab occidente Höfdii tunc temporis prolabebatur, occupavit. A Sigmundo tres Epiſcopi, Thorlacus Sanctus, Paulus & Brandus genus deducunt.

Beörn

Biörn

(*o*) Fagrabæ. *A.*

(*a*) Arnór, 6.

(*b*) Hróarsſunar Horns, Brunáſunar, er brag | vann á Brávelle. *add.* 6. *al.* varvelle *infra.*

(b) *filii Hroaris Hornis, filii Brunii, qvi facinus in Bravallis patravit.*

Beörn het madr audigr oc (c) ofláti mikill, hann fór til Íslands af Valldresi, oc nam land á milli Kerlíngarár oc Hafursár, oc beó at Reini. Hann átti íllt vid Lodmund hinn Gamla. Frá Reini-Birni er hinn Helgi Þórlákr kvaminn.

Lodmundr hinn Gamli nam land midli Hafursár oc Fúlalækcar sem fyrr er ritat. Þat er þá het Fúlilækr er nú köllut Jökullsá á Sólheimasandi er skilur landsfeórdúnga (d). Lodmundr hinn Gamli á Sólheimum átti margt barna, sex sunu edur fleiri. Vali het sun hanns, fader Sigmundar er átti Oddlaugu dóttur Eyvindar ens Eyverska. Sumarlidi het annar sun Lodmundar, fader Þórsteins Holmuns í Mörk, fodur Þóru, módur Steins, födur (e) Þóro, módor Surts ens Hvíta Skaptastiúps, hann var Sumarlidasun. Skapti Lögmadr átti Þóro sídar enn Sumarlidi, þat segir í Ölvusingakyni.

Biörn nomen erat viro opulento & (c) admodum glorioso, qui de Valdresia in Islandiam transmigravit, & territorium inter (amnes) Kerlingara & Hafursa occupavit, & Reinere habitavit. Lites cum Lodmundo Grandævo habuit. A Biörne Reinensi Sanctus Thorlacus descendit.

Lodmundus Grandævus territorium inter (amnes) Hafursa & Fulalækum, ut antea scriptum est, occupavit. (Amnis) qui tunc nomine veniebat Fulalæki, nunc Jökullsa in Solheimasando audit, & inter terræ quadrantes limes est (d). *Lodmundus Grandævus de Solheimis multos liberos, sex (equidem) filios aut plures progenuit. Valius ejus erat filius, pater Sigmundi, qui Oddlaugam filiam Eyvindi Eyensis in matrimonio habuit. Sumarlidius nomen erat secundo Lodmundi filio, patri Thorsteinis, filii Holmunis de Mörk, patris Thoræ, matris Steinis, patris Thoræ, matris Surti Hvitii (Albi) privigni Skaptii, ille filius erat Sumarlidii. Skaptius Nomophylax Thoram post Sumarlidium in matrimonio habuit, ut in Genealogia* Öl-

(c) skartsmadr 5. M.

(d) Lodmundr beó í Lodmundarhvammi, oc kalladi þar Sólheima. *add.* 6.

(e) *omitt.* 6.

(c) *affluentem munditiem affectans.*

(d) *Lodmundus Lodmundarhvammi habitavit, cui loco nomen Solheimar (mundi solares) indidit.*

kyni. Vemundr het hinn þridi ſun Lodmundar, fader Þórkötlo, er átti Þórſteinn Víſill, þeirra dótter var Arnkatla móder Hróa oc Þórdíſar er átti Steinn Brandsſun, þeirra dótter var Þóra. Ari het hinn feórdi ſun Lodmundar. Hróalldr enn fimti. Ófeigr hinn ſeötti ſun Lodmundar laungetinn, hann átti Þraslaugu dóttur Eyvindar Eyverſka, ſyſtur Oddlaugar; frá þeim öllum er margt manna kvamit (*f*).

Nú ero ritut landnám í Auſtfirdinga feórdúngi epter því ſem vitrer menn oc fróder hafa ſagt, hefer í þeim feórdúngi margt ſtórmenni verit ſídan, oc þar hafa ſtórar ſögor gorſt. Enn þeſſer hafa þar ſtærſter landnámsmenn verit: Þórſteinn Hvíti, Bryneólfr enn Gamli, Graut-Atli oc Ketell Þidrandaſyner, Hrafnkell Godi oc Bödvar enn Hvíti, Hrollaugr ſun Rögnvallds, Öſſur ſun Ásbearnar Heyángursbearnarſunar er Freysgydlingar ero frá kvamner, Ketell hinn Fíflſki oc Leidólfr Kappi.

FIMTE

Ölvuſenſium perhibetur. Vemundus nomine erat tertius Lodmundi filius, pater Thorkatlæ, qvam Thorſteinn Viſell in matrimonio habuit, eorum filia erat Arnkatla, mater Hroii & Thordiſæ, qvam Steinn filius Brandi uxorem duxit, eorum filia erat Thora. Arius nomen erat qvarti filii Lodmundi; Hroaldus erat qvintus. Ofeigus ſextus Lodmundi filius nothus, in matrimonio habuit Thraslaugam filiam Eyvindi Eyenſis, ſororem Oddlaugæ. Ab omnibus his multa proſapia deſcendit (f).

Jam territoria in quadrante orientali occupata, ut viri ſapientes & multiſcii retulere, deſcripta ſunt. Quadrantem illam multi magnates exinde incoluere, multæqve ibi res inſignes geſtæ ſunt. Hi autem ibidem maxime inclyti terræ occupatores fuere: Thorſteinn Hvitius, Brynjulfus Grandævus, Graut-Atlius, & Ketell filius Thidrandii, Hrafnkell Prætor, & Bödvar Hvitius, Hrollaugus filius Rögnvaldi, Öſſur filius Asbiörnis filii Heyangurs-Biörnis, a qvo Freysgodenſes deſcendunt, Ketell Fiſſſkius, & Leidolfus Kappius.

PARS

(*f*) Þóra Steinsdótter ſyſter Surts var móder Þórſteins, födur Gunnhilldar, módur Jódíſar, módur Vilborgar, módur Magnúſs, födur Snorra, födur Hallbero, er átti Markús Þórdarſun á Melum. *add.* 6.

(f) *Thora filia Steinis, ſoror Surti erat mater Thorſteinis, patris Gunnhildæ, matris Jodiſæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii, patris Hallberæ, qvam Marcus de Melis filius Thordi in matrimonio habuit.*

FIMTE PARTR.

HER HEFER LANDNÁM Í SUNNLENDINGAFEÓRDÚNGE, ER MED MESTUM BLÓMA ER ALLS ÍSLANDS FYRER LANDSKOSTASAKER, OC HÖFDINGEA ÞEIRRA ER ÞAR HAFA BYGGT, BÆDE LÆRDER OC LEIKER.

I. CAP.

Auſtfirder bygduſt fyrſt á Íſlandi nær því, enn á midli Hornafeardar oc Reikaneſs var þó ſeinaſt albyggt, þar red vedur oc brim landtöku manna fyrer hafnleyſisſaker oc öræfis. Sumer þeir er fyrſt kvámo út, byggdo næſt feöllom, oc merkto af því landskoſtuna, at kvikfe ſýſtiſt frá ſiónum til fiallanna.

S 6 Þeim

PARS QVINTA.

HIC INCIPIT OCCUPATIO TERRÆ IN QVADRANTE MERIDIONALI, QVI TOTIUS ISLANDIÆ FLORENTISSIMUS EST, TAM QVOAD FERTILITATEM TERRÆ, QVAM VIROS PRINCIPES, TAM CLERICOS QVAM LAICOS, QVI IBI HABITAVERE.

CAP. I.

Qvadrans Orientalis Iſlandiæ primus fere inhabitabatur, (territorium) tamen inter Hornafiördnm & Reykianeſum poſtremo erat colonis penitus inſtructum. Ibi tempeſtas & æſtus propter importuoſum littus & defectum ſtationis navium appellentibus obſuere. Quidam eorum qui primi appulere proxime ad montes habitacula elegere, fertilitatem terræ inde concludentes, qvod pecora de locis maritimis ad montana crebro tranſirent.

Primo

Þeim mönnom er ſidar kvámo út, þótto hiner numit hafa ofmikit land oc ofvída er fyrr kvamo, enn á þat ſætti Haralldr Kóngr þá enn Hárfagri, at engi ſkylldi vídara nema, enn hann mætti elldi yferfara á degi med ſkipveriom ſínom; menn ſkylldo elld gora þá er ſól væri í auſtri, þar ſkylldi gora adra reyki, ſva at hvora ſæi frá ödrom, enn þeir elldar er gorver váro þá er ſól væri í auſtri, ſkylldo brenna til nætur, ſídan ſkylldo þeir gánga til þeſs at ſól væri í veſtri oc gora þar adra ellda.

Primo adventantes nimis magna latifundia occupaſſe, poſtmodo appellentibus viſum erat, eam autem inter illos Rex Haraldus Pulcricomus pactionem ſuggeſſit, ut nemo majus (territorium) occuparet, qvam qvod una cum nautis uno die igne luſtrare poſſet; ſole in oriente conſtituto ignes fierent, tum alii fumi, ita ut unus ab altero conſpici poſſet, excitarentur, ignes autem, ſole in oriente conſtituto, excitati, in noctem arderent, (occupatores) poſtea, uſqve qvo ſol in occidente eſſet, iter facerent, ibiqve alios ignes accenderent.

Þórólfr ſun Hereólfs Hornabreóts, oc Ólafr bróder hanns váro Kóngar at Upplöndum, med þeim var Fleinn Skálld Hiörsſun, ſá er fæddeſt upp nordur á Mæri i eyu þeirri ſkamt frá Borgund er Jóſurheid heiter, þar beó fader hanns. Fleinn fór til Danmerkur á fund Eyſteins Kóngs oc fekk þar mikla virding af ſkálldſkap ſínom, ſva at Kóngurinn gaf hanom dóttur ſína. Þraſi var ſun Þórólfs (*a*) Hornabrióts, hann fór af Hördalandi til Íſlands, oc nam land midli Jökullsár oc Kalldaklofsár oc beó á Bealla-

Thorolfus filius Heriolfi Hornabrioti (cornu fractoris), ejusqve frater Olafus, Reges erant Uplandorum, apud qvos poëta Fleinn filius Hiöris commorabatur; is in Mæria ad ſeptentrionem, non longe a Borgunda in inſula nomine Joſurheida, ubi pater ejus habitaverat, educatus erat. Fleinn in Daniam ad Regem Eyſteinem pergebat, ubi ob poëſin tanti erat habitus, ut Rex ei filiam ſuam nuptum dederit. Thraſius filius erat Thorolfi (a) *Hornabrioti, is de Hördalandia in Iſlandiam transmigravit, & territorium inter (amnes) Jökulsa & Kaldaklofsa occupavit,*

(*a*) Heriólfsſunar *add.* 6.

(a) *filii Heriolfi.*

á Bıallabrekko, þar heita nú Þraſaſtader ſkamt auſtur frá forſinum, enn leidi Þraſa er fyrer (*a*) veſtan Forſá, helldur nær ánni í Drángshlíd under gnúpinom, oc er ſkrida á laupin. Sun Þraſa var Geirmundr, fader Þórbearnar, födur Brands í Skógum, fodur Skeggea, födur Bolla í Skógum, födur Skeggea, födur Hilldar er átti Neáll í Skógum Sigmundarſun, þeirra ſún Skeggi fader Eyólfs, födurs Brands er (*c*) nú býr í Skógum.

Rafn hinn Heimſki het göfigr madr ſun Valgards (*d*) Vemundarſunar, (*x*) Ördlokárs (*e*), Þórólfsſunar Voganefs, Hrærekſsſunar Slaungvanbauga, Haralldsſunar Hillditannar Dana Kóngs, hann fór ór Þrándheimi til Íſlands oc nam land

Ss 2

pavit, (b) *& Biallabrekkæ habitavit, quod (prædium) hodie Thraſaſtadi, prope cataractam ab oriente, appellatur, tumulus autem Thraſii eſt ab* (a) *occidente (amnis) Forſa, prope amnem in Drangshlida, ſub rupe prærupta, ruina autem obrutus eſt. Filius Thraſii erat Geirmundus, pater Thorbiörnis, patris Brandi de Skogis, patris Skeggii, patris Hildæ, quam Niall de Skogis filius Sigmundi in matrimonio habuit, eorum filius Skeggius, pater Eyolfi, patris Brandi, qui nunc Skogis habitat.*

Rafn Heimſkius (Stultus) nomen erat viro nobili, filio Valgardi, (d) *filii Vemundi* (e) *Ördlokaris, filii Thorolfi Voganeſi, filii Hræreki Slaungvanbaugii, filii Haraldi Hildetönnis Regis Danorum, qui (Rafn) de Thrandheimo in Iſlandiam proficiſcebatur, is terri-*

(*b*) hann beó í Skógum enom eyſtrom hann var ramaukinn miök, oc átti deilur vid Lodmund enn Gamla ſem ádur er ritat. 7. *add. Landnam.*

(*a*) auſtan 4. *impr.*

(*c*) *ita impr.* 4-6. 8. 12. M.

(*d*) Æfarsſunar *add.* 6. 12.

(*x*) Váganefs *add.* 6. 12.

(*e*) ſunar *add. impr.* 6. 9. 10. 12.

(b) *ille Skogis orientalibus habitavit, furore (per intervallæ) admodum percitus fuit, & lites cum Lodmundo Grandævo, ut antea ſcriptum eſt, exercuit.*

(a) *oriente.*

(d) *filii Æfaris.*

(e) *filii.*

land midli Kalldaklofsár oc Lambafellsár, hann beó at (*f*) Raudafelli enu eystra, oc var et mesta göfugmenni, hanns börn váro þau Jörundr Godi oc Helgi Bláfauskr oc Freygerdur. Jörundr Godi var fader Svarts, födur Lodmundar, födur Sigfúss, födur Sæmundar ens Fróda, födur Lopts er átti Þóru dóttur Magnúsar Kóngs Berbeins, þeirra sun Jón fader Sæmundar oc Páls Biskups oc Sigurdar, födur Jóns í Ási, födur (*g*) Salgerdar, módur Steinunnar.

territorium inter (amnes) Kaldaklofsa & Lambafellsa occupavit, Raudafelli orientalis habitavit, & vir generosissimus exstitit. Ejus liberi erant Jörundus Godius (Prætor), & Helgius Blafauskus (stipes aridus lividus) & Freygerda. Jörundus Godius pater erat Svarti, patris Lodmundi, patris Sigfusis, patris Sæmundi Polyhistoris, patris Lopti, qui Thoram filiam Magni Regis Berbeinis (Nudipedis) in matrimonio habuit, eorum filius Jon, pater Sæmundi, & Pauli Episcopi & Sigurdi, patris Jonis de Aso, patris Salgerdæ, matris Steinunnæ.

II. CAP.

Ásgeir (*h*) Kneif het madr sun Óleifs Hvíta Skiæringssunar, Þórúlfssunar; Móder hanns var Þórhilldur dótter Þórsteins Haugabrióts. Ásgeir fór til Íslands oc nam land midli Lambafellsár oc Selialandsár, oc beó, þar sem nú heiter á Audnum. Hanns sun var Jör-

CAP. II.

Vir erat nomine Asgeir Kneif, filius Olafi Hvitii (Albi), filii Skiæringi, filii Thorulfi; ejus (Asgeiris) mater erat Thorhilda filia Thorsteinis Haugabrioti (tumulorum effractoris). Asgeir in Islandiam profectus, territorium inter (amnes) Lambafellsa & Selialandsa occupavit, & (in prædio) hodie Audnir (deserto) nominato habitavit. Ejus

(*f*) Raufarfelli 5. M. *Hauksbók.*

(*g*) Valgerdar 6. 12.

(*h*) Hreif. 6.

Jörundr oc Þórkell fader Ögmundar födur Jóns Bifkups ens Helga. Dótter Áfgeirs var Helga, móder Þórunnar, módor (*h*) Höllo, módur Þórláks Bifkups ens Helga. Áfgeir hafnadi fcálfrædi blótum.

Ejus filii erant Jörundus & Thorkell, pater Ögmundi, patris Jonis Epifcopi Sancti. Filia Asgeiris erat Helga, mater Thorunnæ, matris (h) *Hallæ, matris Thorlaci Epifcopi Sancti. Asgeir a facrificiis (ethnicis) ultro deftitit.*

Þórgeir hinn Hördfke fun Bárdar Blönduhorns fór ór Viggio ór Þrándheimi til Íflands, hann keypti land at Áfgeiri Kneif í midlom Lambafellsár oc Írár oc beó í Hollti (*i*). Fám vetrum fídar fekk hann Áfgerdar dóttúr Afks ens Ómálga, oc váro þeirra fýner Þórgrímr hinn Mikli, oc Hollta-Þórer, fader Þórleifs Kráks oc Skorar-Geirs.

Thorgeir Hördenfis filius Bardi Blönduhornis (Cornu miftus) de Viggia Thrandiæ in Iflandiam profectus, de Asgeire Kneife territorium inter (amnes) Lambafellsa & Ira emit, & Holti (i) *habitavit. Paucis poft hyemibus Asgerdam filiam Afki Omalgii (Muti) uxorem duxit, quorum filii erant Thorgrimus Miklius (Magnus) & Holta-Thorer, pater Thorleifi Kraki (Harpagonis) & Skorar-Geiris.*

Ófeigr het madr ágeætr í Raumsdælafylki, hann átti Áfgerdi dóttur Afks ens Ómálga. Ófeigr vard misfáttr vid Haralld Kóng Hárfagra, oc beóft af því til Íflandsferdar, enn er hann var búinn, fendi Haralldr Kóngr menn til hanns, oc let taka hann af lífi, enn Áfgerdur

fór

Ofeigus nomen erat viro in provincia Raumdalenfi celebri, qvi Asgerdam filiam Afki Omalgii in matrimonio habuit. Ofeigus Regis Haraldi Pulchricomi inimicus factus, ea de caufa itineri Iflandico fe accingebat, ubi autem paratus erat, Rex Haraldus viros (quosdam) ad eum mifit, eumque interfici curavit; fed Asgerda unacum eo-

rum

(*h*) Þorláks, födur Þórhalls, födur Þórláks Bifkups. 7. *Landnama.*

(*i*) fyrftr *add.* 6.

(h) *Thorlaki, patris Thorhalli, patris Thorlaki Epifcopi.*

(i) *primus.*

fór út med börn þeirra, oc med henni bróder hennar laungetinn er Þórólfr het. Áſgerdur nam land midli Selialandsmúla oc Markarfleóts, Lánganes allt upp til Joldufteins, oc beó nordur í (*i*) Katanefi. Börn Ófeigs oc Áſgerdar váro þau Þórgeir Gollner oc Þórſteinn Flöſkuſkegg, Þórbeörn Kirri oc Álof Ellidaſkiölldr er átti Þórbergr Kornamúli, þeirra börn Eyſteinn oc Hafþóra er Eidr Skeggiaſun átti. Þórgerdur var oc Ófeigsdótter er átti Finnr Ottkellsſun.

rum liberis, ejusqve fratre notho, nomine Thorolfo peregre profecta eft. Asgerda territorium inter Selialandsmulium & Markarfliotum, totum Langanefum usqve ad Jöldufteinum occupavit, & ad feptentrionem Katanefi habitavit. Liberi Ofeigi & Asgerdæ erant Thorgeir Goliner, & Thorfteinn Flöfkufkegg, Thorbiörn Kirrius, & Alofa Ellidaf kiölldus, qvam Thorbergus Kornamulius in matrimonio habuit; eorum liberi Eyfteinn & Hafthora uxor Eidi filii Skeggii. Thorgerda etiam filia Ofeigi erat, qvam Finnus filius Ottkelis in matrimonio habuit.

Þórólfr bróder Áſgerdar nam land at rádi hennar fyrer veſtan Fliót midli (*k*) Deildará tveggea, oc beó í Þórólfsfelli. Hann fæddi þar Þórgeir Gollni ſun Áſgerdar er þar beó ſídan. Hann var fader Neáls er inni var brendr med (*l*) átta menn á Bergþórshvoli.

Thorolfus frater Asgerdæ territorium ex ejus confilio ab occidente Flioti (fluminis) inter duos Deildara (k) (*amnes terminatores*) *occupavit, & Thorolfsfelli habitavit. Ille Thorgeirem Gollnerem filium Asgerdæ, qvi ibi exinde habitavit, educavit. Is pater erat Nialis, qvi unacum* (l) *octo hominibus Bergthorshvoli in ædificiis igne concremabatur.*

Áſbeörn Reirketilsſun oc Steinfinnr bróder hanns námo land fyrer ofan

Asbiörn filius Reirketelis, ejusqve frater Steinfinnus, territorium fupra (amnem) Kroffa

(*i*) Kattarnefi. *A.*

(*k*) deillda *Landnama.*

(*l*) fiöunda 6. 12.

(k) *limites.*

(l) *feptem.*

an Kroſſá oc fyrer auſtan Fliót. Steinfinnr beó á Steinfinnsſtödum, oc er ekki manna frá hanom kvamit. Áſbeörn helgadi landnám ſitt Þór, oc kalladi Þórsmörk, hanns ſun var Ketell hinn Audgi er átti (n) Þórgerdi Gollnisdóttur, þeirra börn varo þau Helgi oc Áſgerdur.

Hercólfr ſun Bárdar Báreksſunar bróder Hallgríms (o) Svidbálka bygdi fyrſt Veſtmannaeyar, oc beó í Heriólfsdal fyrer innan Ægisdyr þar ſem nú er hraun brunnit, hanns ſun var Ormr (p) Aurgi er beó á Ormsſtödum vid Hamar nidre þar ſem nú er bláſit allt, oc átti einn allar eyarnar, þær liggea fyrer Eyaſandi, enn ádur var þat veidiſtöd oc engra manna veturſeta. Ormr átti Þórgerdi dóttur Odds Kalldmunns, þeirra dótter Halldóra er átti Eilífr Vallabrandsſun (q).

III. CAP.

Kroſſa ab oriente Flioti occupavere. Stein finnus Steinfinnsſtadis habitavit, ab illo nemo deſcendit. Asbiörn ſuum Thori territorium dicavit, & Thorsmörkam (*Campum Thoris*) *appellavit. Ejus filius erat Ketell Audgius* (*Opulentus*), *qvi Thorgerdam filiam Gollneris in matrimonio habuit, eorum liberi erant Helgius & Asgerda.*

Heriolfus filius Bardi, filii Bareki, frater Hallgrimi Svidbalkii, primus Veſtmaneyas incoluit, & Heriolfsdali inter Ægisdyras, ubi nunc aſpretum concrematum eſt, habitavit. Ejus filius erat Ormus (p) *Aurgius, qvi Ormſtadis infra Hamar* (*rupem*), *ubi* (*arena*) *ceſpite, injuria aëris, nunc penitus eſt denudata, habitavit, ſolus ille omnes iſtas inſulas, quæ præ Eyarſando ſitæ ſunt, poſſedit, ſed antea ibi ſtatio erat piſcatorum, neminis autem hyberna. Ormus Thorgerdam filiam Oddi Kaldmunni* (*Oris frigidi*) *in matrimonio habuit, eorum filiam Haldoram Eilifus filius Vallabrandi in matrimonio habuit* (q).

CAP. III.

(n) Þurídi *Landnama.*

(o) Sum baka 6. Snidbálka 12.

(p) Oargi *impr.* Audgi 8. *A.* Anaudgi 8. *marg.*

(q) Ormr Anaudgí var bróder Hallgríms 4. *marg. cit. Landn. conſentit.* A.

(p) *Oargius* (*Generoſus*) al. *Audgius* (*Opulentus*) al. *Anaudgius* (*Servilis*).

(q) *Ormus Anaudgius frater erat Hallgrimi*

III. CAP.

Ketell Hængr het ágeætr madr í Naumudalafylki ſun Þórkells Naumdæla Jarls oc Hrafnhilldar dóttur Ketells Hængs ór Hrafniſto Hallbearnarſunar Hálftrölls. Ketell beó þá í Naumudal er Haralldr Kóngr Hárfagri ſendi þá Hallvard Hardfara oc Sigtrygg Snarfara til Þórúlfs Kvölldúlfsſunar frænda Ketells. Þá dró Ketell lid ſaman oc ætladi at veita Þórúlfi, enn Haralldr Kóngr fór hit efra um Elldueid oc fekk ſer ſkip í Naumdælafylki oc fór ſva nordur í Álöſt á Sandnes, oc tók þar af lífi Þórólf Kvölld-Úlfsſun, oc fór (*b*) nordan hit ytra oc fann þá marga menn er til lids ætludu vid Þórólf, oc hnekti Kóngr þeim þá. Litlo ſídar fór Ketell Hængr nordur í Torgar, oc brendi inni Hárek oc (*c*) Hrærek Hilldirídarſyne er Þórólf höfdo rægdan daudaróge, enn epter þat rédſt Ketell til Íſlandsferdar med Íngunni kono

CAP. III.

Ketell Hængus (*Aduncus*) *nomen erat viro in provincia Naumdalenſi celebri, filio Thorkelis Comitis Naumdalenſium, & Hrafnhildæ, filiæ Ketelis Hængi de Hrafniſta, filii Hallbiörnis Halftröllis* (*Semigigantis*). *Ketell in Naumudalo, dum Rex Haraldus Pulchricomus Hallvardum Hardfarium, & Sigtryggum Snarfarium Thorulfo, filio Kvölldulfi cognato Ketelis,* (*percuſſores*) *ſubmiſit. Tunc Ketell armatos ad ſuppetias Thorulfo ferendum congregavit; Rex autem Haraldus in ſuperioribus* (*locis*) *per Eldueidum proficiſcebatur, & navibus in provincia Naumdalenſi comparatis, ſeptentrionem verſus Alöſtam in Sandneſo pergebat, ubi Thorolfum filium Kvölldulfi de medio ſuſtulit, in exterioribus autem* (b) *a ſeptentrione reverſus multos Thorulfo ſuppetias laturos obvios habuit, qvos Rex tunc repulit. Ketell Hængus ſeptentrionem verſus Torgas paulo poſt iter fecit, ubi Harekum & Hrærekum filios Hilderidæ, qvi falſa delatione Thorulfi cædis cauſa exſliterant, una cum ædificiis concremavit, Ketell deinde unacum uxore Ingunna eorum-*

(*b*) nordur *impr.* 7. 10.

(*c*) Heidrek 5.

(b) *ſeptentrionem verſus.*

kono ſína oc ſuno þeirra, hann kvam ſkipe ſíno í Rángáros oc var hinn fyrſta vetur at Rafnstóptum. Ketell nam öll lönd á midli Þiórsár oc Markarfliót, þar námo ſidan marger göfuger menn í landnáme Ketells med rádi hanns. Ketell eignadi ſer einkum land á midli Rángár oc Hróarslækear allt fyrer nedan Reidarvatn, oc beó at Hofi. Þá er Ketell hafdi fært fleſtöll faung ſín til Hofs, vard Íngun kona hanns lettari, oc fæddi þar Rafn er (*d*) fyrſt ſagdi lög upp á Íſlandi, því heiter þat nú at Rafnstóptum. Hængr hafdi oc under ſer lönd öll fyrer auſtan Rángá hina eyſtri, oc vatnsföll til lækear þeſs er fellur fyrer (*e*) utan Breidabólſtad, oc fyrer ofan Þverá, allt nema Dufþaksholtt oc mýrena, þat gaf hann þeim manni er Dufþakr het, (*f*) hann var hamramr miök. Helgi het annar ſun Hængs,

Tt hann

eorumque filiis, iter in Iſlandiam capeſſivit, navem in oſtium (amnis) Ranga appulit, & primam hyemem Rafnstoptis transegit. Ketell omnes fundos inter (amnes) Thiorsa & Markarfliotum occupavit, ubi multi viri generoſi ex ejus conſilio partes territorii ab illo occupati, poſtea occupavere. Ketell territorium inter (amnem) Ranga & (rivum) Hroarslæk, infra (lacum) Reidarvatn ſigillatim ſibi vendicavit, & Hofi habitavit. Cum Ketell pleraque ſua impedimenta Hofum transportaverat, uxor ejus Inguna partum edens, Rafnem, qui primus Iſlandiæ Nomophylax exſtitit, ibi enixa eſt, hinc loco hodie nomen eſt Rafnstopter (rudera Rafnis). Hængus quoque omnes fundos in ſua poſſeſſione tenuit ab oriente (amnis) Ranga Orientalis & fluminum (reliquorum) uſque at rivum ab (e) *occidente Breidabolſtadi, & ſupra (amnem) Thvera, omnes (fundos) præter Dufthoksholtum &* (f) *loca (ibidem) paludoſa, quæ viro nomine Dufthako, per intervalla admodum furibundo, dedit. Secundus Hængi filius nomine erat Helgius, ille*

Val-

(*d*) fyrſtr var lögſögumadr. 5.

(*e*) auſtan. 6.

(*f*) oc myrena er Dufþakr hafde ádur numit *add.* 6.

(e) *ab oriente.*

(f) *& paludem quam Dufthakus antea occupaverat*

hann átti Valgerdi Jólgeirsdóttur, þeirra dótter var Helga er átti Oddbeörn Askasmidr, vid hann er kendt Oddbearnarleidi. Börn þeirra Oddbearnar oc Helgo váro þau Hróalldr, Kolbeinn oc Kolfinna oc Ásvör. Stórólfr var enn þridi sun Hængs, hanns börn varo þau Ormr hinn Sterki oc Ottkell, oc Hrafnhilldur er átti Gunnar Baugssun, þeirra sun var Hámundr fader Gunnars at Hlídarenda. Vestar het hinn feórdi sun Hængs, (*a*) hann átti Móeidi, þeirra dótter var (*b*) Ásný, er átti Ófeigr Gretter, þeirra börn váro þau Ásmundr Skegglaus, Ásbeörn oc (*c*) Aldís, móder Vallabrands, oc Ásvör móder Helga ens Svarta, Æsa het ein. Hereólfr het hinn fimte sun Hængs, fader Sumarlida, födur Veturlida Skállds, þeir beoggo í Sumarlidabæ, þar heiter nú under Brekkum. Veturlida vógo þeir Þángbrandr Prestr oc Gudleifr Arasun af Reykeahólum um níd.

Valgerdam filiam Jolgeiris in matrimonio habuit, eorum filia erat Helga, uxor Oddbiörnis Askasmidi (Fabri vasculorum), de qvo Oddbiarnarleidum (tumulus Oddbiörnis) nomen trahit. Liberi Oddbiörnis & Helgæ erant Hrouldus, & Kolbeinn, Kolfinna & Asvöra. Storolfus tertius erat Hængi filius, ejus liberi erant Ormus Sterkius (Robustus, & Ottkell, ac Hrafnhilda, qvam Gunnar filius Baugi in matrimonio habuit, eorum filius erat Hamundus, pater Gunnaris de Hlydarendio. Vestar nomen erat qvarti filiorum Hængi, is Moëjdam in matrimonio habuit, eorum filia erat Asnya uxor Ofeigi Gretteris (Angvis), eorum liberi erant Asmundus Skegglaus (Imberbis), Asbiörn & Aldisa, mater Vallabrandi, & Asvöra mater Helgii Svarti (Nigri); uni nomen erat Æsa. Heriolfus nomen erat qvinti filii Hængi, patris Sumarlidii, patris Veturlidii Skaldis (Poëtæ), qvi (in prædio) Sumarlidabæ, hodie Brekkis nominato, habitavere. Thangbrandus sacerdos & Gudleifus de Reykiaholis filius Arii, Veturlidium ob carmina probrosa inter-

(*a*) er beó under Vestfelle *add.* 6.

(*b*) *omitt. Hauksbok.*

(*c*) Asdis. 7.

(a) *qvi apud Vestfellum habitavit.*

níd (*d*). (*) Snæbeörn Godi var ſun Rafns Hængsſunar er átti Unni dóttur Sigmundar, þeirra ſun var (*e*) Arngeir.

Sighvatr hinn Raudi het göfugr madr á Hálogalandi, (*f*) hann átti Rannveigo dóttur Eyvindar Lamba oc Sigrídar er átt hafdi Þórólfr Kvölldúlfsſun. Rannveig var ſyſter Finns ens Skiálga, enn födur ſyſter Eyvindar Skálldaſpillers (*g*). Sighvatr fór til Íſlands at fýſi ſinni, oc nam land at rádi Hángs í hanns landnámi fyrer veſtan Markarfleót.

interfecere (d). *Snæbiörn Godius* (*Prætor*) *filius erat Rafnis, filii Hængi, qvi* (*Snæbiörn*) *Unam filiam Sigmundi in matrimonio habuit, eorum filius erat Arngeir.*

Sighvatus Raudius (*Rufus*) *nomen erat viro in Halogalandia celebri, ille* (f) *Rannveigam filiam Eyvindi Lambii & Sigridæ, qvæ uxor fuerat Thorulfi, filii Kvölldulfi, in matrimonio habuit. Rannveiga ſoror erat Finni Skialgii, ſed amita erat Eyvindi Skalldaſpilleris* (*Poëtis derogantis*) (g). *Sighvatus animi cauſa in Iſlandiam demigravit, & fundos e conſilio Hængi intra territorii ab hoc occupati terminos, ab occidente Mar-*

(*d*) Veturlide níddi Þórbrand, fyrer því vóg Þángbrandr hann at torfgröfum, hann vardeſt med torfſkera Gudleifi Araſyni af Reykeaneſi. Þángbrandr lagde hann med ſpeóti. Um Gudleif orti Liódarkeptr lofdrápu *add.* 6. *marg.*

(*) Sæbiörn 4. 7. Sveinbiörn *Hauksbok.*

(*e*) Arngrímr *Hauksbók.*

(*g*) Enn landnáma ſeger móder hennar hafi verit Ingibeörg Hávardsdótter Griótgardsſunar Háleya Jarls. *add. impr.* 4. 8-10. 12.

(d) *Veturlidius Thorbrandum carmine probroſo proſcindebat, qvare Thangbrandus illum apud foveam ceſpitum exſciſſorum interfecit, ille autem ſe contra Gudleifum filium Arii de Reykianeſo ſpata defendit. Thangbrandus illum* (*Veturlidium*) *transfixit. De Gudleifo Liodarkeptus* (*os carmina eructans*) *carmen panegyricum fecit.*

(f) *duxit relictam viduam Thorulfi Qvælldulf.* A.

(g) *Landnama autem matrem ejus Ingebiörgam, filiam Havardi, filii Griotgardi Comitis Helogalandiæ fuiſſe aſſerit.*

fleót. (*l*) Einhyrningsmörk fyrer ofan Deilldará, oc þeó í Bólstad, hanns sun var Sigmundr fader Mardar Gýu er mestr höfdingi var á Rángárvöllum um hanns daga, oc þat var hvört kallat (*c*) loklausuþíng er hann kvam eigi til. Sigmundr fell vid Sandhólafereo, þar er haugr hanns fyrer austan Þiórsá. Rannveig var dótter Sigmundar er átti Hámundr Gunnarsson, þeirra sun Gunnar at Hlídarenda. Sigfús í Hlíd var oc sun Sigmundar, oc Lambi á Lambastödum, oc Þórgerdur dótter hanns, er átti Önundr Býlldr í Flóa. Annar sun Sighvats var (*y*) Bárekr, fader Þórdar, födur Steina.

Markarflioti, Einhyrningsmörkam supra (amnem) Deildara occupavit, & Bolstadi habitavit. Ejus filius erat Sigmundus, pater Mördi Gyæ, qui coætaneorum in Rangarvallis facile erat princeps, ita, ut quæcunque eo absente fierent comitia, (c) *futilia reputarentur. Sigmundus ad locum trajectus Sandholensis occubuit, ibi tumulus ejus ab oriente (amnis) Thiorsa (conspiciendus) est. Ranneiga filia erat Sigmundi, quam Hamundus filius Gunnaris in matrimonio habuit, eorum filius erat Gunnar de Hlidarendio. Sigfus de Hlida etiam filius erat Sigmundi, & Lambius de Lambastadis, Thorgerda quoque ejus (erat) filia, quam Önundus Bylldus in Floïo (habitans) in matrimonio habuit. Alter Sighvati filius erat Barekus, pater Thordi, patris Steinii.*

Jörundr Godi sun Rafns hinns Heimska bygdi fyrer vestan Fliót þar er nú heiter á (*e*) Svertíngsstödum, hann reisti þar hof mikit, biór einn lá únuminn fyrer (*d*) austan Fliót midlom Krossár

Jörundus Godius (Prætor) filius Rafnis Heimskii (Stulti), ab occidente Flioti, in loco hodie Svertingsstadis nominato, habitavit, ubi magnum fanum exstruxit. Tractus quidam terræ ab (d) *oriente Flioti inter (amnem)*

(*l*) Þríhyrningsmörk. *A.*

(*c*) lögleysu 6. 11. 12.

(*y*) Hárekr 6. *cit. Landnamam.*

(*e*) Svertingsvotustödum *Hauksbok.*

(*d*) vestan 9. 10.

(c) *illegalia.*

(d) *occidente.*

Króſſár oc Jolduſteins, um þat land fór Jörundr ellde oc lagdi til hoffins. Jörundr fekk Þurídar dóttur Þórbearnar ens Gaulverſka, oc var brullup þeirra í Skarfaneſi at Floſa er öll lönd átti midlom Þiórsár oc Engár, þeirra börn váro þau Úlfr Aur-godi er Oddaveriar ero frákvamner oc Sturlúngar; dótter Jörundar var Þórunn er átti Vígfús í Hlíd, einnin var hanns ſun Valgardr Godi at Hofi, fader Mardar. Móder (*f*) Valgardar var Þórlaug dótter Rafns Hængsſunar, hann átti Unni dóttur Mardar Gýu ſídar enn Rútr á Kambsneſi, margt ſtórmenni er frá Jörundi kvamit á Íſlandi.

(amnem) Kroſſa & Jöllduſteinum nondum erat occupatus, hunc tractum Jörundus igne circumlato (luſtravit &) fano adjecit. Jörundus Thuridam filiam Thorbiörnis Gauleuſis uxorem duxit, nuptiæ autem eorum Skarfaneſi apud Floſium, qui omnes fundos inter (amnes) Thiorsa & Enga poſſedit, celebratæ fuerunt. Eorum liberi erant Ulſus Aurgodius (Prætor Aurenſis) de qvo Oddenſes & Sturlidæ genus deducunt; filia Jörundi erat Thorunna quam Vigfus de Hlida in matrimonio habuit. Ejus quoque filius erat Valgardus Prætor de Hofo, pater Mördi. Mater Valgardi erat Thorlauga, filia Rafnis filii Hængi. Is (Valgardus) Unnam filiam Mördi Gyæ, poſt Rutum de Kambsneſo in matrimonio habuit. Multi in Iſlandia magnates a Jörundo deſcendunt.

Þórkell Bundinfóti nam land at rádi Hængs umhverfis Þríhyrning, oc beó under feallino, hann var hamramr miök. Hans börn váro þau Börkr (*g*) Blátannarſkegg fader Starkadar under Þrí-

Thorkell Bundinfotius (Pedem obligatus) territorium circa (montem) Thrihyrningum (tricornem) e conſilio Hængi occupavit, & ad montis (radices) habitavit, is per intervalla admodum erat furioſus. Ejus liberi erant Börkus (g) Blatannarſkegg (barba cærulei dentis), pater Starkadi de Thrihyr-

(*f*) Valgerdar *impr.* 10.

(g) Bláſkeggi *Landnam.*

(g) *barbæ cærulea.*

Þríhyrningi, oc (*h*) Þórunn er átti Ormr hinn Sterki, oc Dagrún móder Berſa.

CAP. IV.

Baugr het madr fóſtbróder Hængs, hann fór til Íſlands oc var hinn fyrſta vetur á Baugsſtödum, enn annan med Hængi. Baugr var ſun Rauds Kiallaksſunar, Kiarvalsſunar Íra Kóngs, hann nam Fliótshlíd alla at rádi Ketells ofan um Breidabólſtad til móts vid Ketel Hæng, oc beó at Hlídarenda, hanns ſun var Gunnar at Gunnarshollti, oc Eyvindr at Eyvindarmúla, þridi Steinn hinn Snealli oc Hilldur dótter er átti Örn í Vælugerdi. Þeir Steinn hinn Snialli oc Sigmundr ſun Sighvats Rauda áttu för utan af Eyrum, oc kvámo til Sandhólaferio aller ſenn, Sigmundr oc föronautar hanns oc Steinn, oc villdo hvorer fyrr fara yfer ána, þeir Sigmundr ſtiökodo húskörlom Steins, oc ráko þá frá ſkipeno, þá kvam Steinn at oc heó þegar Sigmund banahögg. Um víg þetta vurdo

hyrningo, & Thorunna, qvam Ormus Sterkius (Robuſtus) in matrimonio habuit, & Dagruna mater Berſii.

IV. CAP.

Baugus nomen erat viro unacum Hængo educato, qvi in Iſlandiam demigravit, & primam hyemem Baugſtadis, alteram apud Hængum commoratus eſt. Baugus filius erat Raudi, filii Kiallaki, filii Kiarvalis Hiberniæ Regis, ille (Baugus) totam Fliotshlidam deorſum ultra Breidabolſtadum, usqve ad territorium Ketelis Hængi, ex ejusdem conſilio occupavit, & Hlidarendii habitavit. Ejus filii erant Gunnar de Gunnarsholto, & Eyvindus de Eyvindarmulio, tertius Steinn Sniallius (Lepidus), Hilda autem filia, qvam Örn de Vælugerdo in matrimonio habuit. Steinn Sniallius & Sigmundus filius Sighvati Raudii (Rufi) ab occidente de Eyris iter fecere, Sigmundus ejusqve comites & Steinn omnes ſimul advenere, ſinguli autem primi amnem trajicere voluere, Sigmundus cum ſuis domeſticos Steinis arcentes, eos a navicula abegere, tunc Steinn adveniens Sigmundum e veſtigio lethali vulnere ſauciavit. Hujus

(*h*) Þórny. *A. Landn.*

vurdo Baugsſyner aller ſeker ór Hlídinni, fór Gunnar í Gunnarshollt, enn Eyvindr under Fiöll auſtur í Eyvindarhóla, enn Sniallſteinn útí Sniallſteinshöfda. Þat líkadi ílla Þórgerdi dóttur Sigmundar, er födurbani hennar fór út þángat, oc eggeadi Önund Býlld bónda ſinn at hefna Sigmundar. Önundr fór med þriátígi manna til Sniallshöfda, oc bar þar elld at húſum. Sniallſteinn gekk út oc gafſt upp, þeir leiddu hann í höfdan oc vógo hann þar. Epter víg þat mællti Gunnar bróder hanns, hann átti þá Rafnhilldi Stórólfsdóttur, ſyſtur Orms ens Sterka, Hámundr var ſun þeirra, þeir varo báder afreksmenn at afli oc vænleik. Önundr vard ſekr um víg Sniallſteins, hann ſat med fiölmenni tva vetur. Örn í Vælugerdi mágr Gunnars hellt nióſnum til Önundar. Epter jól hinn þridea vetur fór Gunnar med þriátígi manna at Önundi at tilvíſan Arnar, Önundr fór frá leik med tólfta mann til hroſſa ſinna, þeir funduſt í Oruſtudal, þar fell Önundr med feórda mann,

Hujus cædis omnes filii Baugi (exilii) de Hlida rei peracti ſunt, Gunnar Gunnarsholtum, Eyvindus autem orientem verſus ad Fiöll (montana) Eyvindarholos, Sniallſteinn autem occidentem verſus Sniallſteinshöfdium demigrabant. Thorgerdam filiam Sigmundi male uſſit, qvod patris ejus occiſor eo occidentem verſus demigraverit, maritumqve ſuum Önundum Bylldum ad Sigmundum ulciſcendum inſtigavit. Önundus unacum viris triginta Sniallſteinshöfdium profectus, ædes ibidem igne circumdedit. Sniallſteinn exiit & ſe dedidit, qvem illi in (parvum adjacens) promontorium deduxere, ibiqve interfecere. Hanc cædem in jure perſeqvebatur ejus frater Gunnar, qvi Rafnhildam filiam Storolfi, ſororem Ormi Sterkii (Robuſti) in matrimonio habuit, eorum filius erat Hamundus, uterqve (pater & filius) robore & dignitate formæ præpollebant. Önundus cædis Sniallſteinis reus, duas hyemes cum freqventia (domeſticorum) reſidebat. Örn de Vælugerdo Gunnaris affinis, qvid Önundus ageret, explorator exſtitit. Tertia hyeme poſt feſtum julenſe, Gunnar cum viris triginta, Önundum ex Örnis indicio adortus eſt. Önundus a ludis ad eqvos ſuos (viſandum) unacum undecim comitibus iter fecerat, in Oruſtudalo (valle prælii) convenere, ibi Önundus ejusqve

mann, enn einn af Gunnari. Gunnar var í blárri kápo, hann reid upp epter Holltum til Þiórsár, oc ſkamt frá ánni fell hann af baki, oc var þá örendr af ſárum. Enn þá er ſyner Önundar vóxo upp, Sigmundr Kleyker oc Eylífr Audgi; þá ſótto þeir Mörd Gýu frænda ſinn at eptermáli. Mördr ſagdi þat óhætt um ſekan mann; þeir kvádo ſer vid Örn veſt líka er þeim ſat næſt, Mördr lagdi þat til at þeir ſkylldo fá Erni ſkóggángsſök oc koma hanom ſva ór heradi. Önundarſyner tóko beitingarmál á hendur Erni, oc vard ſú ſætt at Örn ſkylldi falla úheilagr fyrer Önundarſunum, hvervetna nema í Vælugerdi oc í örſkotshelgi vid landeign ſína. Önundarſyner ſáto-jamnan um hann, enn hann geætti ſín vel. Þat var einn tíma at Örn rak naut ſín ór landi ſno, þá kvámo þeir at hanom oc vógo hann, oc hugdo menn at hann mundi óheilagr fallit haſa. Þórleifr Gneiſti bróder Arnar keypti at Þórmódi Þióſtarsſyni at hann helgadi Örn, Þórmódr var þá (*k*) kvaminn út á Eyrum, hann

qve tres comites, Gunnaris autem comitum unus cecidere. Gunnar toga cærulea indutus per Hollta ad (amnem) Thiorſa ſurſum equitavit, ſed non longe ab amni de eqvo decidens, ob vulnera inanimatus erat. Cum autem Sigmundus Kleyker & Eilifus Audgius filii Önundi ad maturam pervenere ætatem, Mördum Gyam cognatum ſuum de cauſa in jus perſequenda conſulebant. Mördus autem jus rei fruſtra urgeri aſſeruit. Illi, quod Örn, qvi iis maxime eſſet vicinus, peſſime illos haberet, dictitabant, Mördus conſilium dedit, Örni cauſam proſcriptionis reperiant, & ita provincia expellant. Filii Önundi actionem depaſcendi Örni intentabant, eratqve pactio inita, Örnem ubicunqve, niſi in Vælugerdo & intra teli jactum a fundorum ejus limitibus, a filiis Önundi impune occidendum fore. Filii Önundi eum continuo obſervabant, ille vero ſibi attente cavit. Erat aliqvando, cum Örn ſuos boves e (paſcuis) fundi ſui abigeret, tunc ei (filii Önundi) ſupervenere, eumqve interfecere, qvi & jure occiſus fuiſſe credebatur. Thorleifus Gneiſtius (Scintilla) frater Örnis de Thormodo filio Thioſtaris emit, ut hic jus Örnis vindicaret, Thormodus tunc in Eyras (k) *peregre vene-*

(*k*) nykv. minn. 6.

(k) *nuper.*

hann ſkaut þá ſkot ſva lángt af handboga, at fall Arnar vard í örſkotshelgi hanns, þá mælltu þeir Hámundr Gunnarsſun oc Þórleifr epter Örn, enn Mördr veitti þeim brædrum, þeir gulldo eigi fe, enn ſkylldo vera heradsſeker ór Flóa, þá bad Mördr til handa Eylífi Þórkötlu Ketelbearnardóttur, oc fylgdo henni heiman Höfdalönd, oc beó Eylífr þar, enn til handa Sigmundi bad hann Arngunnar dóttur Þórſteins Drángakarls, oc (*a*) redſt hann auſtur í ſveit. Þá gipti Mördr Rannveigu ſyſtur ſína Hámundi Gunnarsſyni, oc fór hann þá at búa at Hlídarenda, oc váro þeirra ſyner Gunnar at Hlídarenda, Hiörtr oc Helgi oc Hafr oc Ormr Skógarnef er fell á Orminum Lánga med Ólafi Kóngi.

venerat. Ille arcu manuali (telum) tam longe ejaculabatur, ut cædes Örnis intra teli ejus jactum acciderit. Tunc Hamundus filius Gunnaris & Thorleifus cædem Örnis in judicium perſeqvebantur, Mördus autem a partibus fratrum ſtetit, qui pecuniæ nihil expendebant, ſed de provincia Floënſi exulare debuere. Tunc Mördus Eilifo Thorkatlam filiam Ketelbiörnis in matrimonium expetivit, qvæ fundis Höfdii dotata erat, ubi & Eilifus habitavit; Sigmundo autem (Mördus) Arngunnam filiam Thorſteinis Drangakarlis in matrimonium expetivit, qvi (Sigmundus) & eo (a) *demigravit. Tunc Mördus ſororem ſuam Rannveigam Hamundo, filio Gunnaris nuptum dedit, qvi tunc Hlidarendii habitare cœpit, eorum filii erant Gunnar de Hlidarendio, Hiörtus, & Helgius, & Hafur, & Ormus Skogarnef (naſus ſylvæ) qvi in (navi) Ormo (Angve) longo una cum Rege Olafo cecidit.*

(*b*) Hillder oc Hallgeir brædur, oc Liót ſyſter þeirra váro kyniod af (*c*) veſturlöndum, þau fóro til Íſlands, oc námo

Hillder & Hallgeir fratres, eorumque ſoror Liota (c) *genus de terris occidentalibus deducebant, & in Iſlandiam transmigra-*

(*a*) redi *impr.*

(*b*) Halldór. *A.*

(*c*) þau váro írſk *Hauksbok.*

(a) *manſionem aſſignavit.*

(c) (*natione*) *erant Hiberni.*

námo land midli Fliótz oc Rángár, Eyafveit alla upp til Þverár. Hillder beó í Hilldisey, hann var fader Móeidar at Móeidarhvoli, Hallgeir beó í Hallgeirsey, hanns dótter var Mábíl er átti Helgi Hængsfun, (*d*) enn Liót beó á Leótarftödum.

migrantes, territorium inter (amnes) Fliotum & Ranga, totum tractum Eyensem usqve ad (amnem) Thvera occupabant. Hilder Hildiseyæ habitavit, is pater erat Moëidæ de Moëidarhvole. Hallgeir Hallgeirseyæ habitavit, ejus filia erat Mabila, qvam Helgius filius Hængi in matrimonio habuit (d); *Liota vero Liotarstadis habitavit.*

CAP. V.

Dufþakr í Dufþakshollti var leyfíngi þeirra brædra, hann var hamramr miök, oc fva var Stórólfr Hængsfun, hann beó þá at Hvoli. Þá fkilldi á um beitingar, þat fáo (*e*) ófrefker menn um kvölld nær dagfetri, at beörn mikill gekk frá Hvoli, enn gradúngr frá Dufþakshollti, oc funduft á Stórólfsvelli, oc geinguft at reider, oc mátti beörninn meira. Um myrginin var þat fet, at dalr var þar epter er þeir höfdu fundift, fem um væri fnúit jördunni, oc heiter nú Ölldugröf, báder váro þeir meidder oc láo í rekkeo.

(*f*) Eyl-

V. CAP.

Dufthakus de Dufthaksholto fratrum istorum libertus per intervalla admodum furebat, ut & Storolfus filius Hængi, is Hvole habitabat. De pastione lites (invicem) habuere; Vespere qvodam sub occasum diei (e) *viri fanatici videbant, magnum ursum Hvole, taurum autem Dufthaksholto discedentem, qvi in (campo) Storolfsvöllo convenientes, irati se invicem adoriebantur, sed ursus prævaluit. Mane seqventi vallis ubi convenerant relicta, & humus ibidem, tanqvam inversa esset, disturbata conspiciebatur, ibi nunc Ölldugröf appellatur, ubi invicem obviam facti erant, uterqve autem læsus in lecto decumbebat.*

Ey-

(*d*) bróder Veftars er beó í Hallgeirfeyum *add.* 6. 12.

(*e*) ófrefkr madr 5. 6. 12. M.

(d) *frater Vestaris, qvi Hallgeyrseyis habitavit.*

(e) *visionarius, . . . vidit.*

(*f*) Eylífr oc Beörn brædur fóro ór Sogni til Íslands, Eylífr nam Odda hinn litla upp til Reidarvatns oc til Víkíngslækear, hann átti Helgu dóttur Önundar Býllds, þeirra sun var Eylífr enn Úngi er átti Oddnýu dóttur-Odds ens Miófa, þeirra dótter var Þurídur er átti Þórgeir í Odda, þeirra dótter var Helga.

Beörn beó í Svínhaga, oc nam land upp med Rángá, hanns börn váro þau Þórsteinn (*g*) fader Gríms Hollta-skalla, oc Hallveig móder Þórunnar; módur Gudrúnar, módur Sæmundar, födur Brands Biskups.

(*h*) Bolli het madr sun Óttars Ballar, hann nam land fyrer austan Reidarvatn oc (*i*) Stotalæk fyrer vestan Rángá, oc Tröllaskóg til móts vid Þórstein Tialldstæding, oc beó í Sandgili. Hanns

Eylifus & Biörn fratres de Sognia in Islandiam transmigrabant, Eylifus lingulam acutam sursum usqve ad (lacum) Reidarvatn & usqve ad (rivum) Vikingslæk occupavit, is Helgam filiam Önundi Byldi in matrimonio habuit, eorum filius erat Eylifus Ungius (Juvenis), qvi Oddnyam filiam Oddi Miosii (Gracilis) in matrimonio habuit, eorum filia erat Thurida, qvam Thorgeir de Oddio uxorem duxit, eorum filia erat Helga.

Biörn Svinhagii habitavit, & territorium in superioribus secundum (amnem) Ranga occupavit, ejus liberi erant Thorsteinn, pater Grimi Holltaskallii, & Hallveiga mater Thorunnæ, matris Gudrunæ, matris Sæmundi, patris Brandi Episcopi.

Bollius nomen erat viro, filio Ottaris Bölli (Pilæ), qvi territorium occupavit, ab oriente (lacus) Reidarvatni & (rivi) Stotalæki, ab occidente (amnis) Ranga, & Tröllaskogum (sylvam gigantum) usque ad terminos territorii a Thorsteine Tialdstædingo occupati, & Sandgili habitavit. Ejus filius erat Egell

(*f*) Oleifr. *A.*
(*g*) í Grímshollte Skolla. 6.
(*h*) Kolr 5. 6. 12. M. Kollr. *A.*
(*i*) Stóralæk. 6. Slotalæk. *A.*

Hanns ſun var Egill er ſat fyrer Gunnari Hámundarſyni hiá (*k*) Knæfahólum, oc fell þar ſeálfr oc auſtmenn tveir oc Ari húskarl hanns, enn Hiörtr bróder Gunnars ór hanns lidi. Syner Gunnars váro þeir Grani oc Hámundr. Gunnar bardiſt vid Ottkel ór Kyrkeobæ vid gard at Hofi, oc fell Ottkell þar oc Skammkell. Geir Godi oc Giſſur Hvíti oc Áſgrímr Ellidagrímsſun, Starkadr undan Þríhyrningi ſun Bárdar Bláſkeggs, Þórkellsſunar Bundinfóta, er átti Þurídi Egilsdóttur frá Sandgili, þeir fóro um leidarſkeid oc kvámo um nótt med þriátigi manna til Hlídarenda, enn Gunnar var fyrer med einn karlmann fulltída, tveir menn fello ór lidi Geirs, enn ſextán vurdo ſárer ádur Gunnar fell.

Egell, qvi apud Knæfaholas Gunnarem filium Hamundi ex inſidiis adortus eſt, ipſe autem, & duo oſtmanni, ejusqve domeſticus Arius, ibi cecidere, ex Gunnaris autem comitatu frater ejus Hiörtus occubuit. Filii Gunnaris erant Granius & Hamundus. Gunnar cum Ottkele de Kyrkiobæo apud ſepimentum Hofi manus conſeruit, ibi Ottkell & Skammkell cecidere. Geir Godius (Prætor), & Giſſur Hvitius (Albus), & Asgrimus filius Ellidagrimi, & Starkadus de Thrihyrningo, filius Bardi Blaſkeggis (barbæ cæruleæ), filii Thorkelis Bundinfoti (pedem obligati), qvi (Starkadus) Thuridam filiam Egelis de Sandgile in matrimonio habuit, hi tempore circiter comitiorum, quæ Leid dicuntur, poſt generalia proximorum iter fecere, & noctu una cum triginta viris Hlidarendium venere, ubi Gunnar unacum uno viro maturæ ætatis adſuit. Duo comitum Geiris cecidere, ſedecim autem vulnerati erant antequam Gunnar occubuit.

Rólfr Raudſkeggr het madr, hann nam Hólmslönd öll midli Fiſkiár oc Rángár, oc beó at Forſi. Hanns börn

Rolfus Raudſkeggus (Ænobarbus) nomen erat viro, qvi omnes fundos Holmenſes inter (amnes) Fiſkia & Ranga occupavit, & Forſe habitavit. Ejus liberi erant Thorſteinn

(*k*) Knapphólum, 6. 12.

börn váro þau Þórſteinn Raudnefr er þar beó ſidan, oc Þóra móder Þórkells Mána, oc (*l*) Áſa móder Þórnýar, módur Þórgeirs at Lióſavatni, oc Helga móder Odds frá Mióſyndi. Dótter Odds var Áſbeörg er átti Þórſteinn Godi, fader Bearnar ens Spaka, födur Skeggea, födur Markúſs Lögſögumanns. Þórſteinn Raudnefr var blótmadr mikill, hann blótadi forſin, oc ſkylldi bera leifar allar á forſin, hann var oc framſýnn miök. Þórſteinn let telia (*m*) ſaud ſinn ór rett tuttugu hundrud, enn þá lióp alla rettena þadan af, enn því var ſaudrinn ſva margr, at hann ſá á hauſtum hverier feiger varo, oc let þá ſkera alla, enn hit ſidaſta hauſt er hann lifdi, þá mællti hann í ſauda-rett: ſkeri þer nú ſaudi þá er þer vilit, feigr em ec nú, eda allr ſaudrinn ella, nema bædi ſe. Enn þá nótt (*n*) er Þórſteinn dó, rak ſaudin allan út í forſin

ſteinn Raudnefus (Naſi rubri) qvi ibidem poſtea habitavit, & Thora mater Thorkelis Manii (Lunæ), & Aſa mater Thornyæ, matris Thorgeiris de Lioſavatno, & Helga mater Oddi de Mioſyndio. Filia Oddi erat Asbiörga, quam Thorſteinn Godius (Prætor), pater Biörnis Spakii (Sapientis), patris Skeggii, patris Marci Nomophylacis, in matrimonio habuit. Thorſteinn Raudnefus religioni ethnicæ erat deditiſſimus; is cataractam religioſe coluit, qvo omnes (cibariorum) reliqvias projici curavit, is admodum erat præſagus. Thorſteinn ovium bis mille & qvadringentos e ſeptis numerari fecit, (m) *ſed, (tot erant) reliqvi, ut exinde per totum ſeptum (ordine non interrupto) currerent; ideo tanta ei erat ovium multitudo, qvod morti vicinos qvovis autumno viſu diſcernere potuit, qvos omnes mactari curavit, ultimo autem, qvo vixit, autumno, in ſepto ovium dixit: jam qvoscunqve volueritis, oves mactate, aut ego brevi mortem oppetam, aut omnes oves, niſi & utrumqve (fata ferant). Nocte vero* (c) *eadem qva Thorſteinn obiit, omnes oves*

(*l*) Æſa 6. 7. 12.

(*m*) ſaude ſina oc retta, unns voro. 6.

(*n*) næſtu 6. 12.

(n) *proxima poſt obitum nocte.*

forsin oc fórst þar. Helga het dótter hanns er átti Helgi Rogn Keallákssun.

oves in cataractam depellebantur, & ibi peribant. Helga nomen erat ejus filiæ, quam Helgius Rogn (Ovum piscis), filius Kiallaki in matrimonio habuit.

CAP. VI.

Úlfr Gyllder het Herser ríkr í Noregi á Þelamörk, hann beó í (o) Stardál á Fíflavöllum, hanns sun var Ásgrímr er þar beó sídan. Ásgrímr var fader þeirra Þórsteins oc Þórlaugar, Þórkatla het móder þeirra er Hríngea var köllut. Haralldr Kóngr enn Hárfagri sendi (p) Þórorm frænda sinn ór Þrumo af Ögdum at heimta skatt af Ásgrími, sem Kóngr baud hanom, enn hann gallt eigi, því hann hafdi sendt Kóngi litlo ádur hest gautskan oc sylfur mikit, oc sagdi þat geöf skylldo enn eigi gealld, þvíat hann hafdi ádur alldri skatt golldit. Aptur sendi Kóngr féit oc villdi eigi þiggea. Þórkatla kona Ásgríms fæddi sveinbarn; Ásgrímr bad útbera

CAP. VI.

Ulfus Gylder nomen erat Baronis Thelamarkiæ in Norvegia potentis, qui Stardali in Fiflavöllis habitavit, ejus filius erat Asgrimus, qvi ibidem postea habitavit. Asgrimus pater erat Thorsteinis & Thorlaugæ, quorum matri nomen erat Thorkatla, (sed) cognomen Hringia (Fibula). Rex Haraldus Pulcricomus Thorormum de Thruma in Agdis, suum consangvineum, tributa, quæ Rex imperaverat, ab Asgrimo expostulatum misit, ast hic nulla solvit, eo quod paulo ante Regi eqvum Gothicum, & multum argenti miserat, quæ doni, non autem tributi, cum nunqvam antea tributum solvisset, nomine (mitti Asgrimus) asseruit. Rex pecuniam remisit, at (illam) acceptare renuit. Thorkatla uxor Asgrimi puerum enixa est, quem Asgrimus exponi jussit; servus qui Joveam

(o) Rimsdal 5. M.

(p) Þórarinn 6 & 12. *marg. citt. Landnam.*

útbera, þræll hvatti greffa sá er hanom skylldi gröf grafa, enn sveinninn var lagdr nidur á gólf; þá heyrdist (q) þeim öllum sem sveinninn kvædi þetta:

Látit mic til módor,
mer er kallt á gólfi.
Hvar man sveinninn sæmri
enn at síns födurs örmum?
Þarf eigi járn at eggea
ne jardarmen skerda.
Lettit leóto verki
lifa man ec enn med mannom.

Sídan var sveinninn vatni ausinn oc kalladr Þórsteinn, hann vóx upp oc vard mikill madr, enn er Þórormr kvam annat sinn at heimta skatt, kvaddi Ásgrímr þings, oc spurdi bændur ef þeir villdu greida Kóngi slíkan skatt sem beidst var, þeir bádo hann svara fyrer sic, villdo þó eigi greida. Þíngit var vid skóg, oc er þá vardi minnst, liópfram þræll Þórorms at Ásgrími, oc drap hann, bændur drápo hann þegar. Þórsteinn var þá í hernadi, oc er hann spurde víg födurs síns, selldi hann jarder_

veam effoderet palam acuebat, puer vero in pavimentum erat depositus, tunc (q) *omnes puerum hoc (carmen) canentem audire se sibi visi sunt:*

Matri me sistite,
in pavimento frigesco.
Ubi puer decentior
qvam in brachiis patris sui?
Non opus est ferro acuendo,
aut cespite secando.
A turpi facto desistite,
(nam) inter mortales adhuc vivam.

Puer postea aqva lustratus, eiqve nomen Thorsteinn impositum fuit, ille adolevit, & vir magnus evasit. Ast Thorormo altera vice tributa expostulatum veniente, Asgrimus conventum indixit, & colonos, num tributa Regi ex postulato solvere vellent, qværivit, illi solvere renuebant, illum vero sua vice responsa dare rogabant. Conventus prope sylvam habebatur, ubi autem nihil tale suspicabantur, servus Thorormi procurrens & Asgrimum, impetens occidit, coloni illum e vestigio interfecere. Thorsteinn in expeditione (piratica) interea erat constitutus, qvi de cæde patris sui certior factus, prædia sua argento permuta-

(q) þrælnum. 6.

(q) *servus - - - - sibi visus est.*

jarder sínar til sylfurs, oc beóst til Íslands ór Grænmar fyrer austan Lídandisnes, oc ádur hann færi, brendi Þórsteinn Þórorm í Þrumu inni oc hiú hanns öll, enn hió búit oc rænti öllu lausafe oc hefndi födur síns. Þórgeir het bróder hanns, hann var þá tío vetra er Þórormr let drepa födur þeirra, hann fór til Íslands med Þórsteini, oc módursyster þeirra Þórunn, er nam Þórunnarhálsa, oc bygdi þar sídan. Þórsteinn kvam í Rángárós, oc nam land at rádi Flosa fyrer ofan Víkíngslæk, oc út til móts vid Svínhaga-Beörn, oc bio í Skardino eystra. Um hanns daga kvam þar skip út í Rangárós er sótt var á mikil, oc villdi engi vid þeim taka ne heálpa þeim, enn Þórsteinn fór epter þeim, oc gordi þeim tialldbúd þar sem nú heita Tialldastader, oc þeónadi þeim þar seálfr medan þeir lifdo, enn þeir dóu aller, hann var sídan kalladr Þórsteinn Tialldstædíngr, enn sá þeirra er leingst lifdi fól gull oc sylfur oc gróf nidur, sva þat hefer eigi fundist sídan. Þór-

mutavit, & ad iter in Islandiam de Grænmare ab oriente Lidandisnesi paravit, sed prius quam iter capesseret, Thorsteinn Thorormum de Thruma cum tota familia in ædibus igne consumsit, pecora vero mactavit & bona mobilia vi secum abstulit, & patrem suum ultus est. Thorgeir nomen erat ejus fratri, qui, dum Thorormus patrem eorum interfici curavit, decennis erat, is cum Thorsteine in Islandiam proficiscebatur, ut & eorum matertera Thorunna, quæ Thorunnarhalsos (colles Thorunnæ) occupavit, & ibi postea habitavit. Thorsteinn in ostio (amnis) Ranga appulit, & territorium e consilio Flosii supra (rivum) Vikingalæk, & occidentem versus usqve ad fundos Biörnis Svinhagensis occupavit, & Skardi Orientalis habitavit. In diebus ejus navis in ostio (amnis) Ranga peregre (veniens) appulit, in qva (nautæ) magna lue laborabant, qvos nemo recipere, nec adjuvare voluit, Thorsteinn vero illos adduxit, & tentoria illis, in loco hodie Tialdastadi (loca tentoriorum) nominato, fecit, & ipse, qvamdiu vixerunt, iis famulabatur, at omnes expirabant. Ille Thorsteinn Tialdstædingus postea appellatus fuit. (Nautarum) vero qvi vitam diutissime protraxit, aurum & argentum abscondens defodit, ita ut nunqvam exinde inventum fuerit. Thorsteinn Thu-

Þórſteinn átti fyrr Þurídi Gunnarsdóttur Hámundarſunar, þeirra börn Gunnar, Þórhallr, Jóſteinn, Jórunn. Sídar átti Þórſteinn Þurídi dóttur Sigfúſs í Hlíd, þeirra börn Skegge oc Þórkatla, Rannveig oc Arnóra. Þórgeir bróder Þórſteins keypti Oddaland at Rafni Hængsſyni, Strander bádar oc (*a*) Varmadal oc Odda allan midli Hróarslækear oc Rángár, hann beó fyrſtr í Odda oc átti Þurídi dóttur Eylífs hinns (*b*) Únga, þeirra dótter Helga er átti Svartr Úlfsſun, þeirra ſun Lodmundr í Odda, fader Sigfúſs Preſts, födur Sæmundar ens Fróda.

Thuridam filiam Gunnaris, filii Hamundi, primum in matrimonio habuit, eorum liberi Gunnar, Thorhallus, Joſteinn, Jorunna. Thorſteinn Thuridam filiam Sigfuſis de Hlida poſtea in matrimonio habuit, eorum liberi Skeggius & Thorkatla, Rannveiga & Arnora. Thorgeir frater Thorſteinis territorium Oddenſe de Rafne filio Hœngi, utramque Ströndam (litus) & (vallem) Varmadal, & totam (lingulam) Oddium inter (rivum) Hroarslæk & (amnem) Ranga, emit, ille primus Oddii habitavit, & Thuridam filiam Eilifi (b) Ungii (Juvenis) in matrimonio habuit, eorum filia Helga, quam Svartus filius Ulfi in matrimonio habuit, eorum filius Lodmundus de Oddio, pater Sigfuſis ſacerdotis, patris Sæmundi Polyhiſtoris.

VII. CAP.

Floſi het madr ſun Þórbearnar enns Gaulverſka, hann drap þriá Sýſlumenn Harallds Kóngs Hárfagra, oc fór epter þat til Íſlands, hann nam land fyrer auſtan Rángá, alla Rángárvöllu hina eyſtri, hanns dótter var Áſný móder

Xx

CAP. VII.

Floſius nomen erat viro, filio Thorbiörnis Gaulenſis, ille tres Regis Haraldi Pulchricomi præfectos occidit, in Iſlandiam poſtea demigravit, & territorium ab oriente (amnis) Ranga, omnes Rangarvöllos Orientales occupavit, ejus filia erat Asnya, mater Thuridæ,

(*a*) Vatnadal. & 9. *marg.*
(*b*) Audga *impr.* 8 + 10.

(b) *Audgii (Opulenti).*

móder Þurídar er Vallabrandr átti. Sun Vallabrands var Flosi, fader (*a*) Kolbeins, födur Gudrúnar er Sæmundr enn Fródi átti. Flosi átti Gudrúnu Þórisdóttur, Skeggbroddasunar, þeirra syner varo þeir Kolbeinn er fyrr var nefndr, oc Bearni fader Bearna, födur Flosa, födur Valgerdar, módur Herra Erlends, födur Hauks. Af því fór Loptr enn Gamli systursun Flosa at blóta á Gaulum, at Flosa var úfridt í Noregi. Flosi hinn Norræni átti Þórdísi hina Miklu, dóttur Þórunnar hinnar Audgu, (*b*) Ketellsdóttur Einhenda, þeirra dótter var Ásný er átti Þórgeir Ásgrímssun.

ridæ, quam Vallabrandus in matrimonio habuit. Filius Vallabrandi erat Flosius, pater Kolbeinis, patris Gudrunæ, quam Sæmundus Polyhistor in matrimonio habuit. Flosius Gudrunam filiam Thoreris, filii Skeggbroddii, in matrimonio habuit, eorum filii erant Kolbeinn antea nominatus, & Biarnius, pater Biarnii, patris Flosii, patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi, patris Hauki. Ideo Loptus Grandævus, Flosii e sorore nepos, Gaulas ad sacrificandum proficiscebatur, quod Flosius in Norvegia non esset securus. Flosius Norvegus Thordisam Miklam (Magnam) filiam Thorunnæ Audgæ (Opulentæ), filiæ Ketelis Einhendii (Unimani) in matrimonio habuit, eorum filia erat Asnya, quam Thorgeir filius Asgrimi in matrimonio habuit.

Ketell Einhendi het madr, sun Audunnar Þunn-Kárs, hann nam Rángárvöllu alla hina ydri fyrer ofan Lækarbotna oc fyrer austan Þiórsá, oc beó at Á, hann átti Ásleifu Þórgílsdóttur, þeirra

Ketell Einhendius (Unimanus) nomen erat viro, filio Audunis Thunn-Karis, qui omnes Rangarvöllos occidentales supra Lækiarbotnos (scaturiginem rivorum) & ab oriente (amnis) Thiorsa occupavit, & (in prædio) A habitavit, ille Asleifam filiam Thorgilsis in matrimonio habuit, eorum filius erat Audunn

(a) *omittit. impr.*

(b) *ita omnia exempll.*

þeirra ſun var Audunn, fader (b) Bryniólfs, födur Þórbergs, födur Þórláks, födur Þórhalls, födur Þórláks Biſkops enns Helga.

Audunn, pater (b) *Bryniolfi, patris Thorlaki, patris Thorhalli, patris Thorlaki Episcopi Sancti.*

Ketell Aurridi brædrúngr Ketells Einhenda nam land hid ydra med Þiórsá, oc beó at Völlum hinom ydri, hanns ſun var Helgi Hrogn, er átti Helgo dóttur (c) Þórſteins Raudnefs, þeirra ſun var Oddr Mióſi, fader (d) Áſgerdar er átti Þórſteinn Godi, oc Oddnýar er Eyliſr hinn Úngi átti.

Ketell Aurridius (*Aurata*) *Ketelis Unimani consobrinus, territorium ab occidente juxta* (*amnem*) *Thiorsa occupavit, & Vallis Occidentalibus habitavit. Ejus filius erat Helgius Hrogn* (*Ovum piscis*), *qui Helgam filiam Thorſteinis Raudnefi in matrimonio habuit, eorum filius erat Oddus Miofius* (*Tener*), *pater Asgerdæ, quam Thorſteinn Godius* (*Prætor*) *in matrimonio habuit, & Oddnyæ, quæ Eylifo Ungio* (*Juveni*) *nupsit.*

(e) Ormr (f) Audgi ſun Úlfs ens Hvaſſa nam land med Rángá at rádi Ketells enns Einhenda, oc beó í Húſagardi, oc Áſkell ſun hanns epter hann, enn (g) hanns ſun reiſti bæ fyrſt á Völlum, frá hanom ero Vallveriar kvamner.

Ormus (f) *Audgius* (*Opulentus*) *filius Ulfi Hvaſſii* (*Acuti*) *territorium secundum* (*longitudinem amnis*) *Ranga e consilio Ketelis Einhendii* (*Unimani*) *occupavit, & Husagardi habitavit, ejusque post illum filius Askell. Sed* (g) *hujus filius primus villam Vallis exſtruxit, ab illo Vallenses deſcendunt.*

Xx 2 Þór- *Thor-*

(b) Runólfs, födur Bergþórs, födur Þórhalls, födur Þórláks Biſkups 6. *marg.*

(c) Hrólfs Raudſkeggs *Landnama.*

(d) Aſborgar. 7.

(e) Grímr. 7.

(f) Örlugi 6. 12. Anaudgi 4 & 6. & 12 *marg.*

(g) Brandr. *add.* 6.

(b) *Runolfi, patris Bergthoris, patris Thorhalli, patris Thorlaci Episcopi.*

(f) *Örlugius* (*Strenuus*) al. *Anaudgius* (*Servilis*).

Þórsteinn (*h*) Luna het madr Norrænn oc farmadr mikill, hanom var þat spád at hann mundi á því landi deya er þá var (*i*) enn eigi byggt. Þórsteinn fór til Íslands í elli sinni med Þórgílsi syni sínom, þeir námo hinn efra lut Þiórsárhollta, oc beoggo í Lunanshollti, oc þar var Þórsteinn heygdr. Dótter Þórgíls var Ásleif er átti Ketell hinn Einhendi, syner þeirra varo þeir Audunn er ádur var nemndr, oc Eylífr fader Þórgeirs, födur Skeggea, födur Heallta í Þeórsárdal hann var fader Jórunnar, módur Gudrúnar, módur Einars, födur Magnúsar Biskups.

Thorsteinn Luna nomen erat viro Norvego, nautæ eximio, de qvo vaticinium erat, illum in terra (i) *nondum habitata defuncturum fore. Thorsteinn in senecta, una cum filio suo Thorgilse in Islandiam transmigravit, illi partem superiorem Thiorsarholtorum occupabant, & Lunanshollti habitabant, ibi Thorsteinn tumulatus est. Filia Thorgilsis erat Asleifa uxor Ketelis Einhendii (Unimani), eorum filii erant Audunn antea nominatus, & Eylifus pater Thorgeiris, patris Skeggii, patris Hialltii de Thiorsardalo, ille pater erat Jorunnæ, matris Gudrunæ, matris Einaris, patris Magni Episcopi.*

Gunnsteinn Berserkeabani sun Bölverks Blindíngatriónu drap tva berserki, oc hafdi annar þeirra ádur drepit Greótgard Háleya Jarl í (*k*) Sölvo fyrer innan Agdanes. Gunnsteinn var sídan skotinn öru Finnskri ór skógi á skipi síno nordur

Gunnsteinn Berserkiabanius (percussor athletarum furiosorum), filius Bölverki Blindingatrionæ (Rostri cæcorum) duos athletas furiosos occidit, qvorum alter Griotgardum Comitem Halogalandorum in Sölva intra Agdanesum antea interfecerat. Gunnsteinn postea in navi sua in Hesnio septentrionali (constitutus) sagitta Finnica e sylva (missa) transfixus

(*h*) Launan 5. M.

(*i*) úbyggt med öllu 6.

(*k*) Sölsna 6. 12.

(i) *penitus.*

nordur í Hefni. Sun Gunnsteins var Þórgeir er átti (m) Þórunni hina Audgu (n) dóttur Ketells hinns Einhenda, þeirra dótter var Þórdís hin Mikla.

fixus fuit. Filius Gunnsteinis erat Thorgeir, qvi Thorunnam Audgam (Opulentam) (n) filiam Ketelis Einhendii (Unimani) in matrimonio habuit, eorum filia erat Thordisa Mikla (Magna).

VIII. CAP.

Rádormr oc (o) Jólgeir brædur kvamo vestan um haf til Íslands, þeir námo land midli Þiórsár oc Rángár. Rádormr eignadist land fyrer austan Raudalæk, oc beó í Vetleifshollti, hanns dótter var Arnbeörg er átti Svertingr (p) Hiörleifssun, þeirra börn varo þau Grímr Lögsögumadr oc Jórunn. Sídar átti Arnbeörgu Gnúpr Molldagnúpssun, oc varo þeirra börn Hallsteinn á Healla, oc Rannveig móder Skapta Lögmanns, oc Geirný móder Skálld-Rafns. Jólgeir eignadist land fyrer utan Raudalæk oc til Steinslækear, hann beó á Jólgeirsstödum.

CAP. VIII.

Radormus & Jolgeir fratres ab occidente per mare in Islandiam venere, & territorium inter (amnes) Thiorsa & Ranga occupavere. Radormus fundos ab oriente (rivi) Raudalæki nactus est, & Vetleifsholti habitavit, ejus filia erat Arnbiörga, quam Svertingus filius Hiörleifi in matrimonio habuit, eorum liberi erant Grimus Nomophylax & Jorunna. Arnbiörgam postea in matrimonio habuit Gnupus filius Mollda-Gnupi, quorum liberi erant Hallsteinn de Hiallio, & Rannveiga, mater Skaptii Nomophylacis, & Geirnya, mater Skalld-Rafnis. Jolgeir territorium ab occidente Raudalæki usqve ad (rivum) Steinslæk nactus est, ille Jolgeirsstadis habitavit.

 Áskell *Askell*

(m) Jórunni. 6. 12.

(n) módur *impr.* 4. 5. 7-10. M. (n) *matrem.*

(o) Sólgeir. *A.*

(p) Hrolleifssun. 6. 12.

Áskell Hnokkan sun Dufþaks (a) Dufniálssunar Kiarvalssunar Íra Kóngs, hann nam land midli Steinslækear oc Þiórsár, oc beó í Áskellshöfda, hanns sun var Ásmundr fader Ásgauts, födur Skeggea, födur Þórvallds, födur Þórlaugar, módur Þórgerdar, módur Jóns Biskups enns Helga.

Askell Hnokkan filius Dufthaki, filii Dufnialis, filii Kiarvalis Regis Hiberniæ, territorium inter (rivum) Steinslæk & (amnem) Thiorsa occupavit, & Askellshöfdii habitavit. Ejus filius erat Asmundus, pater Asgauti, patris Skeggii, patris Thorvaldi, patris Thorlaugæ, matris Thorgerdæ, matris Jonis Episcopi Sancti.

Þórkell (b) Þeálfi fóstbróder Rádorms eignadist lönd öll midli Rángár oc Þiórsár oc beó í Hási, hann átti Þórunni Eyversku, þeirra dótter Þórdís móder Skeggea (c) födur Þórvallds í Ási, þadan hafdi Heallti mágr hanns reidskeóta til alþíngis, oc þeir tólf, þá er hann var útkvaminn med kristni, því engi treystist annar fyrer ofríki Rúnólfs (d) Úlfssunar er (e) sektan hafdi Hiallta um godgá. Nú ero ritader þeir menn

Thorkell Thialfius, unacum Radormo educatus, omnes fundos inter (amnes) Ranga & Thiorsa adeptus est, ille Thorunnam Eyensem in matrimonio habuit, eorum filia erat Thordisa, mater Skeggii (c), patris Thorvaldi de Aso. Inde affinis ejus Hialltius, cum religionem christianam (in Islandiam introducturus) peregre advenerat, (ejusque comites) duodecim eqvos ad forum generale (commodatos) nacti sunt, nemo enim alius ob violentiam Runolfi filii Ulfi, qui Hialltium irrisionis deorum reum peregerat, tale qvid ausus fuit. Jam viri recensiti sunt, qui fundos

(a) Dufniáls *impr.* 8, 10.

(b) Þralfi 4. Biálfi 7.

(c) módur *impr.* 10. — (c) *matris.*

(d) Ulfars *impr.* 9. 10.

(e) sóktan. 10. — (e) *in jus vocaverat.*

menn er land hafa þeigit oc numit í landnámi Ketells Hængs.

Loptr sun Orms Fródasunar fór af Gaulum til Íslands úngr at alldri, oc nam land fyrer vestan Þeórsá, á midli Raudár oc Þiórsár, oc upp til Skúfslækear, (*f*) oc Breydamýri hina eystri upp til Súluhollts oc beó í Gaulvériabæ, oc Oddný móder hanns dótter Þórbearnar ens Gaulverska. Loptr fór utan hit þridea hvört sumar fyrer hönd þeirra Flosa beggea módurbródurs síns, at blóta at hofi því, er Þórbeörn (*g*) módurfader hanns hafdi þar vardveitt at Gaulum. Þórbeörn var ríkr Herser í Noregi í Fialafylki, hann var Ormssun, oc átti Hilldi Úlfarsdóttur oc Þórunnar Græningear-Riúpo. Vemundr hinn Gamli sun Víkíngs Skáneyarskelmis, mágr Bearnar Bunu, var Herser, hanns sun var Fródi, fader Orms, fódur Lopts ens Gamla. Frá Lopti er margt stórmenni kvamit, Þórlákr enn Helgi, oc Brandr Biskup, oc Páll Biskup.

Þór-

fundos dono accepere aut occupavere in territorio a Ketele Hængo occupato.

Loptus filius Ormi, filii Frodii, ætate juvenis Gaulis in Islandiam demigravit, & territorium ab occidente (amnis) Thiorsa, inter (amnes) Rauda & Thiorsa, & sursum usque ad (rivum) Skufslækum, ac totam Breidamyram orientalem, usque ad Suluholltum occupavit, & Gaulvériabœi habitavit, ejusque mater Oddnya, filia Thorbiörnis Gaulensis. Loptus tertia quavis æstate, sua & avunculi sui Flosii vice, ad sacrificia in fano, cujus curam ejus avus maternus Thorbiörn Gaulis gesserat, offerenda peregre abiit. Thorbiörn Baro erat in provincia Fialensi Norvegiæ potens, is filius erat Ormi, qui Hildam filiam Ulfaris & Thorunnæ Græningiar-Riupæ in matrimonio habuit. Vemundus Grandævus filius Vikingi Skaneyarskelmeris (Prædonis Scaniæ), affinis Biörnis Bunæ (Pedonis) erat Baro, ejus filius erat Frodius, pater Ormi, patris Lopti Grandævi. De Lopto multi magnates descendunt, Thorlakus Sanctus, & Brandus Episcopus, & Paulus Episcopus.

Thor-

(*f*) *omitt. impr.* 9. 10.

(g) módurbróder. 6. 12.

(g) *avunculus.*

þórvidr ſun Úlfars bróder Hilldar fór af Vors til Íſlands, enn Loptr frændi hanns gaf hanom land á Breidamýri, oc beó hann í Vorſabæ, hanns börn varo þau Rafn oc Hallveig er átti Öſſur hinn Hvíti, þeirra ſun þórgrímr Kampi.

Thorvidus filius Ulfaris, frater Hildæ de Vorſia in Iſlandiam transmigravit, ejus autem cognatus Loptus territorium ei in Breidamyra dedit, ille Vorſabœi habitavit. Ejus liberi erant Rafn & Hallveiga, qvam Öſſur Hvitius (*Albus*) *in matrimonio habuit, eorum filius* (*erat*) *Thorgrimus Kampius.*

þórarinn het madr ſun þórkells ór Alvidru Hallbearnarſunar Hörda-Kappa, hann kvam ſkipi ſíno í þiórsárós, oc hafdi þiórshöfut á framſtafni, oc er þar áin vidkend. þórarinn nam land fyrer ofan Skúfslæk til Raudár, ofan med þiórsá, hanns dótter var Heimlaug er Loptr gekk at eiga (*h*) ſextuga.

Thorarinn nomen erat viro filio Thorkelis de Alvidra, filii Hallbiörnis Hörda-Kappii (*Athletæ Hördenſis*), *qvi navem ſuam in oſtio Thiorsa* (*amnis tauri caſtrati*) *appulit, & in prora caput tauri caſtrati habuit, de qvo amnis nomen trahit. Thorarinn territorium ſupra* (*rivum*) *Skufslæk uſqve ad* (*amnem*) *Rauda deorſum ſecundum Thiorſa occupavit, ejus filia erat Heimlauga, qvam Loptus* (h) *ſexagenariam uxorem duxit.*

IX. CAP.

CAP. IX.

Haralldr Gullſkeggr het Kóngr í Sogni, hann átti Sölvöro dóttur Hundólfs Jarls, ſyſtur Atla Jarls ens Mióſa, þeirra dætur varo þær þóra er átti Hálfdán Svarti Upplendínga Kóngr, oc þurídur er átti Ketell Helluflagi. Haralldr

Haraldus Gullſkeggus (*Barbæ aureæ*) *nomen erat Regi Sogniæ, qvi Salvöram filiam Hundolfi Comitis, ſororem Atlii Mioſii* (*Gracilis*) *Comitis in matrimonio habuit, eorum filiæ erant Thora, qvam Halfdan Svartius* (*Niger*) *Rex Upplandorum in matrimonio*

(*h*) ſextugr *impr.* 7. 10.

(h) *ſexagenarius.*

alldr Úngi var son] þeirra Hálfdánar oc Þóru, hanom gaf Haralldr Gullskeggr namn sitt oc ríki. Haralldr Kóngr andadist fyrstr þeirra, enn þá Þóra, enn Haralldr Úngi sídast, þá bar ríkid Hálfdáni Kóngi, enn hann setti yfer þat Atla Jarl hinn Miófa. Sídan fekk (*a*) Hálfdán Kóngr Ragnhilldar dóttur Sigurdar Hiartar, oc var þeirra sun Haralldr hinn Hárfagri. Þá er Haralldr Kóngr gekk til ríkis í Noregi, oc hann mægdist vid Hákon Jarl Griótgardssun, fekk hann Sygnafylki Hákoni Jarli mági sínum; (*b*) enn Haralldr Kóngr fór í Vík austur, enn Atli Jarl villdi eigi láta af ríkenu, ádur hann fyndi Haralld Kóng. Jarlarner þreittu þetta med kappi, ok drógu her saman, þeir fundust á Fiölum í Stafanesvagi oc börduſt, þar fell Hákon Jarl, enn Atli vard sár oc fluttr í Atley, oc dó þar ór sárum, enn epter þat hellt Hásteinn son hanns ríkenu, þar til er Haralldr Kóngr oc Sig-

nio habuit, & Thurida quæ Keteli Hellustagio nupsit. Halfdanis & Thoræ filius erat Haralldus Ungius (junior), cui Haralldus Gullskeggus nomen suum & regnum dedit. Rex Haralldus eorum primus obiit, deinde Thora, sed ultimo Haralldus Ungius, tum regnum Regi Halfdani jure hæreditatis competebat, qui Atlium Miofium Comitem ei præfecit. Rex postea Halfdan Ragnhildam filiam Sigurdi Hiörti uxorem duxit, quorum filius erat Haralldus Harfagrius (Pulcricomus). Cum Rex Haralldus regimen Norvegiæ adiret, & Haconi Comiti filio Griotgardi affinitate jungeretur, affini suo Comiti Haconi Provinciam Sognensem tradidit, (b) *sed Rex Haralldus orientem versus in Vikam iter fecit. Comes Atlius regnum, prius quam Regem Haraldum conveniret, tradere recusavit. Hæc fuit causa certaminis inter Comites, qui exercitu collecto in Fialis in Stafanesvogo obviam facti, prælium commisere, in quo Comes Hacon cecidit, Atlius vero vulneratus in Atleyam devectus fuit, & vulneribus mortem postmodum oppetiit. Ejus filius Hasteinn regnum retinuit, usque quo Rex Haralldus & Comes*

(*a*) Haralldr. 4.
(*b*) er 4. 7. 8.

(b) *cum.*

Sigurdr Jarl drógu her at honum. Hásteinn (*c*) stokk þá undan, oc redst til Íslandsferdar, hann átti Þóru Ölvis-dóttur, Ölver oc Atli varo syner þeirra. Hásteinn skaut setstokkum fyrer bord í hafi at fornum sid, þeir kvamo á Stálfeöro fyrer Stokkseyri, enn Hásteinn kvam í Hásteinssund fyrer austan Stokkseyri, oc braut þar. Hásteinn nam land midli Raudár oc Ölfusár upp til (*d*) Fúlalækear, oc Breidamýri alla upp at Holltum, hann beó at Stokkseyri, oc Atli sun hanns epter hann, ádur hann færdi sic í Tradarhollt. Ölver het annar sun Hásteins, hann beó at Steörnusteinum, hann andadist barnlaus; enn Atli tók epter hann arf allan. Stiörnustader heita nú Ölversstader. Ölver hafdi landnám allt fyrer utan Grímsá, Stokkseyri oc Ásgautsstadi, enn Atli allt midli Grímsár oc Raudár, hann beó í Tradarhollti. Leysingi Ölvis var Brattr er beó í Brattshollti, oc Leidólfr á Leidólfsstödum. Atli var fader Þórdar Dofna, födur

Comes Sigurdus collecto exercitu eum impetebant. Hasteinn tum aufugiens iter in Islandiam suscepit, ille Thoram filiam Ölveris in matrimonio habuit, quorum filii erant Ölver & Atlius. Hasteinn columnas sedilis sui ex more antiqvo in mare projecit, qvæ in (littus) Stalföram præ Stokkseyra in terram ejectæ fuere, Hasteinn vero in (fretum) Hasteinssund ab oriente Stokkseyræ appulit, ibique naufragium fecit. Hasteinn territorium inter (amnes) Rauda & Ölvusa usqve ad Fulalækum & totam Breidamyram sursum usqve ad Holltos occupavit, ille Stokkseyræ habitavit, ejusque post illum filius Atlius, antea qvam Tradarholltum demigravit. Ölver nomen erat alteri Hasteinis filio, qvi Stiörnusteinis habitavit, ille improlis obiit, qvare Atlius ejus ex asse hæres fuit. Stiörnustadis hodie Ölversstadi nomen est. Ölver totum ab occidente (amnis) Grimsa territorium occupatum, Stokkseyram & Asgautsstados nactus est, Atlius vero inter (amnes) Grimsa & Rauda, & Tradarhollti habitavit. Ölveris libertus erat Brattus, qvi Brattshollti habitavit, & (alter) Leidolfus de Leidolfsstadis. Atlius pater erat Thordi

(*c*) tók. 5. M.

(*d*) Fyllalækiar *Landnama*.

födur Þórgíls (*a*) Errubeinsſtiúps, (*b*) födur Gríms Glammads, födur Íngeallds, födur Gríms, födurs þeirra Barkar oc Einars, födur Hallkötlo, er átti Rafn Sveinbearnarſun, þeirra dætur Steinunn móder Herra (*c*) Rafns, oc Herdís móder (*d*) Atla, födur Steinunnar er átti Haukr Erlendsſun. Börkr Grímsſun var fader Ragnhilldar er Floſi Bearnaſun átti, þeirra börn Einar oc Bearni oc Valgerdur móder Herra Erlends, födur Hauks. Þórdís var þridea dótter Floſa, móder Frú Íngigerdar, módor Frú Gudrúnar oc Hallberu Abbadíſar. Halla var dótter Floſa móder Herra Kriſtoffurs.

Hallſteinn het madr er fór ór Sogni til Íſlands, mágr Háſteins, hanom gaf hann ytra lut Eyrarbakka; hann beó á Framneſi, hanns ſun var Þórſteinn fader Arngríms er veginn var at fauſkagrefti, hanns ſun var Þórbeörn at Framneſi (*e*).

Thordi Dofnii, patris Thorgilſis (a) *Errubeinsſtiupi (privigni Errubeinis), patris Grimi Glammadi, patris Ingialdi, patris Grimi, patris Börki & Einaris, patris Hallkatlæ, quam Rafn filius Sveinbiörnis in matrimonio habuit, eorum filiæ erant Steinunna mater Domini Rafnis, & Herdiſa mater Atlii, patris Steinunnæ quam Haukus filius Erlendi in matrimonio habuit. Börkus filius Grimi pater erat Ragnhildæ, quam Floſius filius Biarnii in matrimonio habuit, eorum liberi Einar, & Biarnius, & Valgerda mater Domini Erlendi, patris Hauki. Thordiſa erat tertia Floſii filia, mater Dominæ Ingigerdæ, matris Dominæ Gudrunæ, & Hallberæ Abbatiſſæ. Halla filia erat Floſii, mater Domini Chriſtophori.*

Hallſteinn nomen erat viro, qui de Sognia in Iſlandiam demigravit, affini Haſteinis, cui hic partem occidentalem Eyrarbakkii dono dedit, ille (Hallſteinn) Framneſi habitavit. Ejus filius erat Thorſteinn, pater Arngrimi, qui ſtipites aridos effodiens interfectus erat, ejus filius erat Thorbiörn de Framneſo (f).

Þórir / *Tho-*

(*a*) Orrabeins, ſtiúpfödur 5. 9. M. fader *impr.*

(*b*) *ſecundum Hauksbok.*

(*c*) Erlencs 4. 6. 8-10.

(*d*) Ala 4. 5. M.

(*e*) er þar beó lengi ſidan *add.* 6.

(a) *Orrabeinis vitrici.*

(e) *qui ibidem diu exinde habitavit*

Þórir fun Ása Herfis Íngeallds-funar, Hróalldsfunar, fór til Íflands, oc nam Kalldnefíngarepp allan upp frá Fyll-arlæk, oc beó at Selforfi, hanns fun var Tyrfíngr, (*a*) fader (*b*) Þurídar, módur (*b*) Tyrfings, fodur Þórbearnar prefts í Goddölum.

Hródgeir hinn Spaki oc Oddgeir (*c*) bróder hanns (*d*), er þeir Finnr hinn Audgi oc Hafnar-Ormr keypto ór land-námi fíno, þeir námo Hraungerdínga repp, oc beó Oddgeir í Oddgeirshólum. Hanns fun var Þórfteinn (*e*) Öxnabroddr, fader Hródgeirs, födur Ögurs í Kamba-kifto, enn dótter Hródgeirs hinns Spaka var Gunnvör er átti (*f*) Kolgrímr enn Gamli, þadan ero Kviftlíngar kvamner.

Önundr

Thorer filius Afii Baronis, filii Ingiäldi, filii Hroäldi, in Iflandiam transmigravit, & totum tractum Kaldnefenfem fupra (rivum) Fyllarlæk occupavit, & Selforfi habitavit. Ejus filius erat Tyrfingus (a) *pater Thuridæ, matris Tyrfingi, patris Thorbiörnis facerdotis de Goddalis.*

Hrodgeir Spakius (Sapiens) ejusqve frater Oddgeir (d), *quos Finnus Audgius (Opulentus) & Hafnar-Ormus de fuis territoriis (ad demigrandum) pretio dato adegere, tractumHraungerdenfem occupavere; Oddgeir Oddgeirsholis habitavit. Ejus filius erat Thorfteinn Öxnabroddus (Stimulus boum), pater Hrodgeiris, patris Öguris de Kambakifta, Filia vero Hrodgeiris Spakli erat Gunnvöra, qvam Kolgrimus Grandævus in matrimonio habuit. Inde Kvifilingi originem trahunt.*

Önun-

(*a*) Halldórs, födur Þórdífar oc Tyrfíngs, födur Þórbearnar prefts, oc Hámundar prefts í Guddölom, oc Járngerdar er átti Gudmundr Baft.

(*b*) (*b*) *omitt. Hauksbok.*

(*c*) Þrádr *add.* 6. 12.

(*d*) voru Veftmenn *add.* 6. 12.

(*e*) Yxnabriótr. 6. 12.

(*f*) Þórgrímr. *A.*

(a) *Haldoris, patris Thordifæ & Tyrfingi, patris Thorbiörnis facerdotis & Hamundi Sacerdotis de Goddalis, & Jarngerdæ, qvam Gudmundus Baft in matrimonio habuit.*

(d) *erant Veftmanni.*

Önundr Býlldr er fyrr var getit nam land fyrer auſtan Hróarslæk, oc beó í Önundarhollti, frá hanom er margt ſtórmenni kvamit, ſem ádur er ritat (*f*).

Önundus Bylldur cujus antea mentio facta fuit, territorium ab oriente (rivi) Hroarslæki occupavit, & Önundarhollti habitavit, ab illo multi, ut antea ſcriptum eſt, magnatum, genus deducunt (f).

X. CAP.

Öſſur hinn Hvíti het madr ſun Þórleifs ór Sogni. Öſſur vó víg í véom á Upplöndum þá er hann var í brúdför med Sigurdi Hrífa, fyrer þat vard hann (*g*) landflótti til Íſlands, oc nam (*h*) fyrſt öll Holltalönd midli Þiórsár oc Hraunslækear. Þá var hann (*i*) ſiautián vetra er hann vó vígit. Hann fekk Hallveigar Þórvidardóttur, þeirra ſun var Þórgrímr Kampi, fader Öſſurar, födur Þórbearnar, födur Þórarinns, (*k*) födur Gríms

CAP. X.

Öſſur Hvitius (Albus) nomen erat viro, filio Thorleifi de Sognia. Öſſur ſanctitatem (publicam) in Upplandis, cæde, dum in comitatu Sigurdi Hriſii ſponſum deduceret, (commiſſá violavit), hinc exul in Iſlandiam demigravit, & (h) *primo omnes fundos Holltenſes inter (amnem) Thiorsa & (rivum) Hraunslæk occupavit. Tunc* (i) *ſeptendecim annos erat natus cum cædem commiſit. Ille Hallveigam filiam Thorvidi in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorgrimus Kampius, pater Öſſuris, patris Thorbiörnis, patris Thorarinis,* (k) *patris Grimi filii*

(*f*) Jón Biſkup hinn Helgi, oc Þórlákr Biſkup hinn fyrri, Jón Loptsſun, Ari hinn Fródi, Halli í Hólum *add.* 6. 12.

(*g*) landflæmdr 5. M.

(*h*) fyrſtr. 6.

(*i*) átján *impr.* 8-10.

(*k*) oc *impr.* 9. 10.

(f) *Johannes Sanctus Epiſcopus, & Thorlacus prior Epiſcopus, Johannes Lopti filius, Arius Polyhiſtor, Hallus de Holis.*

(h) *primus.*

(i) *duodeviginti.*

(k) &

Gríms Tófuſunar. Öſſur beó í Kampahollti, hanns leyſíngi var Bödvar er beó at Bödvarstóptum, vid Vídiſkóg, hanom gaf Öſſur lut í ſkóginom, oc ſkildi ſer epter hann barnlauſan. Örn ór Vælugerdi er fyrr var getit, ſtefndi Bödvari um ſaudatöko, því handſaladi Bödvar Atla Háſteinsſyni fe ſitt, enn hann ónýtti mál fyrer Erni. Öſſur andadiſt þá er Þórgrímr var úngr, þá tók Rafn Þórvidarſun (*a*) vid feárvardveitſlo Þórgríms. Epter andlát Bödvars talldi Rafn til Vídiſkógs, oc bannadi Atla, enn Atli þóttiſt eiga. Þeir Atli feórir fóro epter vidi, Leidólfr fór med hanom, ſmalamadr ſagdi Rafni þat, enn hann reid epter þeim med (*b*) tíunda mann, þeir fundoſt í Oruſtudal, oc börduſt þar, þar fellu húskarlar Rafns (*c*) feórer, enn hann vard ſeálfr ſár miök. Einn fell af Atla húskörlum, enn hann vard ſár bana ſárum oc reid heim. Önundr Býlldr ſkylldi

filii Tofæ. Öſſur Kampahollti habitavit, ejus libertus erat Bödvar, qui Bödvarstoptis apud Vidisſkogum (*Salicetum*) *habitavit, illi Öſſur partem ſylvæ illius dedit, quam in eventum improlis defuncti ſibi reſervavit. Örn de Vælugerdo antea commemoratus Bödvari actionem ovium furto ablatarum intentavit, quare Bödvar* (*omnia*) *ſua bona Atlio filio Haſteinis ſtipulata manu tradidit, hic autem actionem Örnis irritam reddidit. Öſſur Thorgrimo adhuc impubere obiit, tunc Rafn filius Thorvidi* (a) *bonorum ejus curam ſuſcepit. Poſt Bödvaris obitum Rafn retractum Vidiſkogi poſtulavit, eoque Atlio interdixit, ſed Atlius ſuam eſſe poſſeſſionem urgebat. Atlius cum* (b) *tribus* (*comitibus*) *ligna erat advecturus, Leidolfus cum eo iter fecit, opilio hæc Rafni retulit, qui illos una cum novem viris equitando perſequebatur, in Oruſtudalo* (*valle pugnæ*) *convenere, ibique dimicabant, ubi* (c) *quatuor Rafnis domeſticorum cecidere, ipſe autem graviter vulneratus eſt. Domeſticorum Atlii unus occubuit, ipſe vero vulneribus lethalibus ſaucius domum equitavit. Önundus Bylldus illos ab invicem ſeparavit, & Atlium domum*

(*a*) módurbróder hanns *add.* 6. 12.

(*b*) áttunda *Landnama.*

(*c*) tveir *Landnama.*

(a) *ejus avunculus.*

(b) *ſeptem.*

(c) *duobus.*

ſkildi þá oc baud Atla til ſín (*a*). Þórdr Dofni ſun Atla var þá níu vetra, enn þá er hann var fimtán vetra, reid Rafn til ſkips (*b*) í Einarshöfn, hann reid heim um nótt oc var í blárri kápu. Þórdr ſát einn fyrer hanom vid Haugavad ſkamt frá Tradarhollti, oc vó hann þar med ſpióti, þar er Rafnshaugr fyrer auſtan götuna, enn fyrer veſtan Háſteinshaugr, Ölvishaugr oc Atlahaugr (*c*). Vígin felluſt í fadma. Þórdr vard frægr af þeſſu, hann fekk þá Þórunnar dóttur (*d*) Áſgeirs (*e*) Auſtmanna-Skelmis, er drap ſkipshöfn auſtmanna í Grímsárósi, fyrer rán þat er hann var rænt í Noregi. Þórdr hafdi þá tvo vetur oc tuttigo er hann keypti ſkip í Knararſundi, oc villdi heimta arf ſinn, þá fal hann

domum ſuam invitavit (a). *Thordus Doſnius* (*Torpidus*) *filius Atlii tum erat novennis, tunc vero qvindecem natus erat annos, cum Rafn ad navem* (b) *Einarshöfnam eqvitaret. Ille cæruleam indutus togam noctu domum eqvitavit; Thordus ſolus eum apud vadum Haugenſe prope Tradarholltum in inſidiis expectavit, eumqve ibi haſta interemit, ibi tumulus Rafnis eſt ab oriente ſemitæ, ab occidente autem tumulus Haſteinis, tumulus Ölveris, & tumulus Atlii* (c). *Cædes una alteram compenſabat. Thordus hoc facto inclaruit, tunc Thorunnam filiam Aſgeiris Auſtmannaſkelmeris, qvi in oſtio* (*amnis*) *Grimsa, eo quod in Norvegia fuerat ſpoliatus, totum navis oſtmannorum præſidium occidione delevit. Thordus tunc duos & viginti annos natus erat, cum navem in Knararſundo, hæreditatem ſibi competentem expoſtulaturus, emit; Tunc multum pecuniæ abſcondidit, qva de cauſa ejus uxor Tho-*

(*a*) Atle andadiſt heima í Tradarhollte *add.* 6.

(*b*) frá *impr.* 9. 10. Eyrarhöfn 6. 12.

(*c*) Öſſur oc Þórgrímr fedgar liggia í einum haugi báder ſkamt frá Tradarhollti *add.* 6. 12.

(*d*) Áſgríms 6. 12.

(*e*) Auſtmanns-Skelmis *impr.* Auſtmanns-Skelfis. 7.

(a) *Athus domi in Tradarholto obiit.*

(b) *de Einarshofna* al. *Eyrarhöfna.*

(c) *Öſſur & Thorgrimus, pater & filius uterqve in uno conditi ſunt tumulo, non longe a Tradarholto.*

hann fe mikit, því villdi Þórunn eigi fara, oc tók hún vid búi í Tradarhollti, Þórgíls sun Þórdar var þá tvævetur. Skip Þórdar hvarf oc spurdist eigi til. Vetri sídar kvam Þórgrímr (a) Errubeinn til ráda med Þórunni, hann var sun (b) Þórmódar, oc Þurídar Ketelbearnardóttur, hann fekk Þórunnar, oc var þeirra sun Hæríngr.

Ólafr Tvennumbruni het madr, hann fór af (c) Lófót til Íslands, hann nam Skeid öll midli Þiórsár oc (d) Sandlækear, hann var hamramr miök. Ólafr beó á Ólafsvöllum, hann liggur í Brúnahaugi under Vördufelli. Ólafr átti Áshilldi, oc var þeirra sun Helgi Trausti, oc Þórir Drífa fader Þórkells Gullkárs, födur Orms, [födur Helgo, módor Orms Hallvardssunar.] Vadi var hinn þridi sun Ólafs, fader Gerdar. Þórgrímr Errubeinn lagdi hug á Áshilldi þá er

Thorunna (cum eo) proficisci recusavit, sed villicationem Tradarholti suscepit, Thorgils filius Thordi tum bimulus erat. Navis Thordi disparuit, nec ulla de illa fama percepta est. Anno seqventi Thorgrimus Errubeinn præfecturam rei familiaris Thorunnæ suscepit, ille filius erat Thormodi & Thuridæ filiæ Ketilbiörnis, ille Thorunnam in matrimonium duxit, qvorum filius erat Hæringus.

Olaus Tvennumbrunius nomen erat viro, qvi de (c) *Lofotia in Islandiam trajecit, ille tota Skeida inter Thiorsa &* (d) *Sandlækum occupavit & furore vehementi corripiebatur. Olafus Olafsvallis habitavit, & in Brunahaugo infra Vördufellum situs est. Olafus Ashildam in matrimonio habuit, qvorum filii erant Helgius Traustius & Thorer Drifa, pater Thorkelis Gullkaris, patris Ormi, patris Helgæ, matris Ormi, filii Hallvardi. Vadius tertius erat Olafi filius, pater Gerdæ. Thorgrimus Errubeinn post Olafi obitum amores Ashildæ ambibat, sed Helgius*

(a) Orrabeinn *impr.* 9. 10.

(b) Þórbearnar. 6.

(c) eyu þeirre er Lofot heiter, hún liggur fyrer Finnmörk. 6.

(d) Hvítár oc til *add.* 6.

(c) *insula nomine Lofot, qvæ præ Finnmarchia sita est.*

(d) *Hvita & usqve ad*

er Ólafr var daudr, enn Helgi Trauſti vandadi um. Hann ſat fyrer Þórgrími vid gatnamót fyrer nedan Áshilldarmýri; Helgi bad hann láta af kvamom, Þórgrímr letſt eigi hafa barnaſkap, þeir börduſt, þar fell Þórgrímr. Áshilldur ſpurdi hvar Helgi hefdi verit, hann kvad víſu:

Var ek þar er fell til fyllar,
(a) framſórti vinr dróttar
(b) Errubeinn (c), enn unnar
ítur túngur (d) hátt ſúngo.
Áſmódar gaf ec Ódni
arfa þróttardearfan;
gulldom gálgavalldi-
gauts (e) tafn, enn (f) ná (g) hrafni.

Áſhilldur kvad hann hafa höggit ſer höfutbana. Helgi tók ſer far í Einarshöfn. Hæringr ſun Þórgríms var þá ſextán

vetra

Helgius Trauſtius zelum ideo monſtravit. Ille Thorgrimum ad compita infra Ashildarmyram expectavit; Helgius illum a frequentationibus iſtis deſiſtere monuit, Thorgrimus ſe non animi eſſe infantilis, regeſſit, illi manus conſeruere, ibique Thorgrimus occubuit. Aſhilda Helgium, ubi ſe continuiſſet, interrogavit, ille ſtropham protulit:

Adfui ubi penitus occubuit
(vir fortis acriter impetebat)
Errubeinn, ſed
gladii (d) *ſonore canebant.*
Odino dedi Thormodi
filium fortem.
Odino dedi
ſtragem, ſed cadaver corvo.

Ashilda eum necem ſibi cecidiſſe aſſeruit. Helgius Einarshöfnæ commeatum navalem ſibi paciſcebatur. Hæringus filius Thorgrimi

ſede-

(a) framſvektu vinardrótter. 6. 12.

(b) þrútinn enn unar. 6. 12.

(c) er *impr.* 8. 10.

(d) hod 5. M. hatur. 7.

(e) tá 5.

(f) má 6. 12.

(g) hafne *impr.*

(d) *bellum* al. *odia.*

vetra er hann reid í Höfda at finna Teit Giſſurſun med þridea mann, þeir Teitr rido fimtán at banna Helga för. Þeir Helgi funduſt í Merkurhrauni upp frá Mörk vid Helgahvol, þeir varo þrír ſaman kvamner af Eyrum, þar fell Helgi oc madr med hanom, oc einn af þeim Teiti, í fadma felluſt víg þau. Sunr Helga var Sigurdr hinn Landverſki, oc Skefell hinn Haukdælſki fader Helga Dýrs er bardiſt vid Sigurd ſun Leóts Laungubaks í Öxarárhólmi á alþíngi, um þat orti Helgi þetta:

Band er á hægri hendi,
hlaut ec ſár af týbáro,
(h) lýg ec eigi (i) þat (k) leygear
lín vengis bil minni.

Rafn var annar ſun Skefils, födur Gríms, födur Áſgeirs, födur (l) Helga.

ſedecim tum annos natus erat, cum Höfdium, Teitum Giſſuri filium conventurus, cum duobus comitibus eqvitabat. Teitus & reliqvi qvatuordecim, ut Helgium ab itinere prohiberent, eqvitabant. Helgium in Merkurhrauno ſupra Mörkam apud Helgahvolum offendebant. Ille duos habens comites, una cum illis Eyris advenerat, ibi Helgius & alter ejus comitum, unus vero Teitianorum cecidere. Cædes illæ æqvales æſtimabantur. Filius Helgii erat Sigurdus Landenſis, & Skefell Haukdalenſis, pater Helgii Dyris, qui cum Sigurdo filio Lioti Laungubaki in (inſula) Oxararholmo in foro generali manus conſeruit, de qvo (certamine) Helgius hoc pepigit:

Obligatus ſum manum dextram,
enſe vulnus accepi,
qvod non mentior
fœminæ meæ.

Rafn erat alter Skefelis filius, pater Grimi, patris Asgeiris, patris (l) Helgii.

XI. CAP.

CAP. XI.

(h) ligg. 9.
(i) þar *impr.* 9.
(k) leytór & leyſtar 6. 12. *marg.*
(l) Helgu módor Odds, födur Þóris. 6. 12.

(l) *Helgæ matris Oddi, patris Thoreris.*

XI. CAP.

Þrándr Miökfiglandi Bearnarsun, bróder Eyvindar Austmanns, er fyrr er getir, hann var í Hafursfirdi móti Haralldi Kóngi, oc vard sídan landflótti, oc kvam til Íslands síd landnámatídar, hann nam land midli Þeórsár oc Laxár, oc upp til Kálfár oc Sandlækeàr, hann beó á Þrándarholtí, hanns dótter var Helga er Þórmódr Skapti átti.

Ölver Barnakarl het madr ágeætr í Norcgi, hann var Víkíngr mikill, hann let eigi henda börn á speótsoddum sem þá var víkíngum tídt, því var hann Barnakarl kalladr, hanns syner varo þeir Steinólfr fader Unu er átti Þórbeörn Laxakarl, oc Einar fader Ófeigs Grettis, oc Óleifs Breids, födur Þórmódar Skapta. Steinmódr var hinn þridi sun Ölvis Barnakarls, födur Konáls,

CAP. XI.

Thrandus Miökfiglandius (vehementer navigans) filius Biörnis, frater Eyvindi Ostmanni, quorum mentio antea facta est, in Hafursfiördo contra Regem Haralldum dimicavit, & exul postea factus, in Islandiam ultimo terræ occupandæ tempore venit, ac territorium inter (amnes) Thiorsa & Laxa, superne usque ad Kalfa & Sandlækum occupavit, & Thrandarholti habitavit. Ejus filia erat Helga, quam Thormodus Skaptius in matrimonio habuit.

Ölver Barnakarl nomen erat viro in Norvegia celebri & piratæ strenuo, qui infantes (in altum excussos) cuspidibus hastarum, ut tunc frequens mos erat piratis, excipi non fecit, unde ei cognomen Barnakarl (Vetulus infantum) adhæsit. Ejus filii erant Steinulfus (m) *pater Unæ, quam Thorbiörn Laxakarl in matrimonio habuit, & Einar pater Ofeigi Gretteris & Olafi Breidi, patris Thormodi Skaptii. Steinmodus erat tertius Ölveris Barnakarlis filius, pater Konalis, patris Aldisæ Bareyensis, quam Olafus Feilan in*

(m) *Stenulfus qvi uxorem accepit Unnam Thorberni Laxakolli filiam.* A.

áls, födur (*a*) Aldísar hinnar Bareysko er Ólafr Feilan átti. Sun Konáls var Steinmódr fader Halldóro er átti Eylífr sun Ketells Einhenda. Þeir frændur Ófeigr Gretter oc Þórmódr Skapti fóro til Íslands, oc varo hinn fyrsta vetur med Þórbirni Laxakarli mági sínom. Enn um varit gaf hann þeim Gnúpveria-hrepp, Ófeigi hinn ydra lut midli Þverár oc Kálfár, hann beó á Ófeigsstödum heá Steinshollti; enn Þórmódi gaf hann enn eystra lut, oc beó hann í Skaptaholltı. Dætur Þórmódar varo þær Þórvör, móder Þórodds Goda, födur Lögskapta, oc (*b*) Þórveig, móder Þórsteins Goda, födur Bearna ens Spaka (*c*). Ófeigr fell fyrer Þórbirne Jarla-

in matrimonio habuit. Filius Konalis erat Steinmodus, pater Halldoræ, quam Eilifus filius Ketelis Einhendi (Unimani) uxorem duxit. Cognati illi, Ofeigus Gretter & Thormodus Skaptius Islandiam petierunt, ubi primam hyemem apud eorum affinem Thorbiörnem Laxakarlem transegere. Vere subsequente tractum Gnupensem illis dedit, Ofeigo (quidem) partem occidentalem inter (amnes) Thvera & Kalfa, ille Ofeigsfladis non longe a Steinsholto habitavit; Thormodo autem partem orientalem dedit, ille Skaptahollti habitavit. Filiæ Thormodi erant Thorvöra, mater Thoroddi Prætoris, patris Lög-Skaptii (Skaptii Juris Consulti); & Thorveiga, mater Thorsteinis Prætoris, patris Biarnii Spakii (prudentis) (c). *Ofeigus a Thorbiörne*

(*a*) Afdísar *impr.* Alfdísar 6. 12.

(*b*) Þórve 5. 7. Þórney 6. 12.

(*c*) födur Skeggea, födur Markúss Lögsögumanns, födur Valgerdar, módor Bödvars, födur Þórdar prests, födur Þórleifs í Gördum, oc Markúss á Melum, oc Bödvars í Bæ. Lögskapti var fader Þórsteins Hólmuns, födur Gunnhilldar, módor Godunar, módur Vilborgar, módor Magnúss, födur Snorra á Melum *add.* 6. 12.

(c) *patris Skeggii, patris Marci Nomophylacis, patris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Thordi Sacerdotis, patris Thorleifi de Gardis, & Marci de Melis, & Bödvaris de Bæ. Lögskaptius pater erat Thorsteinis Holmunis, patris Gunnhilldæ, matris Godunæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii de Melis.*

Jarlakappa í Grettisgeil heá Hæli. Dótter Óffeigs var (d) Aldís móder Vallabrands.

Þórbeörn Laxakarl nam Þeórsárdal allan oc Gnúpveriahrepp allan, land þat allt ofan til Kálfár, oc beó hinn fyrsta vetur at Midhúsum. Hann hafdi (e) þriár vetursetur ádur hann kvam í (f) Haga, þar beó hann til daudadags, hanns syner varo þeir Ottkell í Þiórsárdal, oc Þórkell Trandill, oc Þórgíls fader Óttköttlu, módur Þórköttlu, módur Þórvallds, födur Döllu, módor Gissorar Biskups. Þórkell Trandill var fader Gauks í Staung.

Þórbeörn Jarla-Kappi het madr Norrænn at kyni, hann fór af Orkneyom til Íslands. Hann keypti land í Runamannahrepp at Mávi Naddoddssyni allt fyrer nedan Selslæk á midli Laxár, hann beó í Hólum. Hanns syner varo þeir Sölmundr fader (g) Brenno-Kára,

biörne Jarlakappio (athleta Comitum) in Grettisgeila prope Hælum occisus est. Filia Ofeigi erat Aldisa mater Vallabrandi.

Thorbiörn Laxakarl (vetulus esocum) totam (vallem) Thiorsardal & totum tractum Gnupensem, omne territorium usqve ad (amnem) Kalfa occupavit, & prima hyeme Midhusis habitavit. Ille (e) *tres hyemes transegit priusqvam Hagium demigravit, ubi ad mortem usqve habitavit. Ejus filii erant Ottkell de Thiorsardalo, Thorkell Thrandill, & Thorgils pater Ottkattlæ, matris Thorkatlæ, matris Thorvalldi, patris Dallæ, matris Gissuris Episcopi. Thorkell Trandill pater erat Gauki de Staunga.*

Thorbiörn Jarla-Kappius (athleta Comitum) nomen erat viro, genere Norvego, qvi de Orcadibus in Islandiam trajecit. Ille territorium in tractu Hrunensi totum infra Selslækum & inde ad (amnem) Laxa de Mare filio Naddoddi emit, & Holis habitavit. Ejus filii erant Sölmunduspater Brenno-Karii

(d) Alfdís, 6.

(e) Þar vetursetu, 6. 12.

(f) *seqventia usqve ad* Þiórsárdal *omitt, impr.* 9. 10.

(g) Svidokára *Landnama.*

(e) *ibi hyemabat.*

oc Þórmódr, fader Finno er átti (*h*) Þórmódr í Kollafirdi, þeirra dótter var Álfgerdur (*i*) móder Gests, födur Valgerdar, módur Þórleifs Beiskallda (*k*).

(*Karii qvi de incendio evasit*), *&* *Thormodus pater Finnæ, qvam Thormodus de Kollafiordo uxorem duxit, qvorum filia erat Alfgerda* (i) *mater Gesti, patris Valgerdæ, matris Thorleifi Beiskaldii* (k).

(*l*) Bröndólfr oc Már Naddoddssyner, oc Jórunnar dóttor Ölvis Barnakarls, kvamo til Íslands snemmā landsbygdar, þeir námo Hrunamannahrepp sva vídt sem vötn deila. Bröndólfr beó á Berghyl, hanns syner varo þeir Þórleifr fader Bröndólfs, födur Þórkells Skotakarls, födur Þórarinns, födur Halls í Haukadal, oc Þórláks födur Runólfs, födur Þórláks Biskups. Már beó á Márstödum fader Beiners, födur Kolgrímu, módur Skeggea, födur Heallta (*m*).

Bröndolfus & Mar filii Naddoddi & Jorunnæ filiæ Ölveris Barnakarlis primo terræ inhabitatæ tempore in Islandiam venere, illi tractum Hrunensem, prout fluentes illum (unde qvaqve) terminant, occuparunt. Bröndolfus Berghyli habitabat, ejus filii erant Thorleifus, pater Bröndolfi, patris Thorkelis Skotakarlis, patris Thorarinis, patris Halli de Haukadalo, & Thorlaki, patris Runolfi, patris Thorlaki Episcopi. Mar in Marsstadis habitavit, pater Beineris, patris Kolgrimæ, matris Skeggii, patris Hialltii (m).

Þórbrandr sun Þórbearnar ens Úarga, oc Ásbrandr sun hanns kvamo til

Thorbrandus filius Thorbiörnis Uargii, ejusqve filius Asbrandus, ultimo terræ occu-

(*h*) Þórormr 5. 7.

(*i*) er átte Gestr. 6.

(*k*) födur Alfgerdar, módur Þórláks, födur Ketells prests, oc Herdísar módur barna Páls Biskups *add.* 6. 12.

(*l*) Bryneólfr *Hauksbók.*

(*m*) er med kristne kom til Islands fyrst sva at hún være í lög tekin *add.* 6.

(i) *qvam Gestus in matrimonio habuit.*

(k) *patris Alfgerdæ, matris Thorlaci, patris Ketellis Sacerdotis, & Herdisæ matris liberorum Pauli Episcopi.*

(m) *qvi religionem christianam, ita ut legibus esset recepta, primo in Islandiam introduxit.*

til Íslands síd landnámatídar, oc vísadi Ketelbeörn þeim til landnáms fyrer ofan Múla þann er framgeingur heá Stákksá oc til Kalldakvíslar, oc beoggo í Haukadal. Þeim þótti þat oflítit er túngan hin (a) vestri var þá bygd, þá jóko þeir landnám sitt, oc námo hinn efra lut Runamannarepps, seónhendíng ór Múla í Íngealldsgnúp fyrer ofan (b) Gylldarhaga. Börn Ásbrands varo þau Vebrandr oc (c) Arngerdur. Vebrandr var fader Oddlaugar, er átti Svertíngr Runólfsson.

occupandæ tempore in Islandiam venere, quibus Ketelbiörn territorium supra (montem) Mulium, qui apud (amnem) Stacksa usqve ad Kaldakvislam porrigitur, occupandum commonstravit; illi Haukadali habitabant. Hoc illis (territorium) nimis parvum videbatur, eo quod lingula (a) occidentalis tum erat occupata, quare illi partem superiorem tractus Runensis de Mulio recta in (montem prominentem) Ingialldsgnupum supra Gyldishagium occupando, territorium suum extendebant. Liberi Asbrandi erant Vebrandus & Arngerda. Vebrandus pater erat Oddlaugæ, quam Svertingus filius Runolfi in matrimonio habuit.

(d) Eysreidr hinn Gamli, nam túnguna eystri á midli Kalldakvíslar oc Hvítár, oc beó í Túngu, med hanom kvam út (f) Drumboddr er beó á (f) Drumboddsstodum.

Eysredus Grandævus lingulam orientalem inter (amnes) Kalldakvisl & Hvita occupavit, & Tungæ habitavit. Unacum illo Drumb-Oddus, qui Drumboddsstadis habitavit, peregre advenit.

XII. CAP.

CAP. XII.

(a) eystri *Landnama.*

(b) Galldrahaga. 6. 12.

(c) Asgerdur. 6.

(d) Eyfródr 5. 6. 12. Vestreidr. *A.*

(f) Dumboddr - - - - Dumboddsstödum 4.

(a) *orientalis.*

XII. CAP.

Ketelbeörn hinn Gamli het madr ágeætr í Naumudal, hann var Ketellsſun oc Æſu dóttor Hákonar Jarls Greótgardsſunar, hann átti Helgo dóttur Þórdar Skeggea. Ketelbeörn fór til Íſlands þá er land var vída bygt med ſeó, hann hafdi ſkip þat er Ellidi het, hann kvam í Ellidaárós fyrer nedan heidi, hann var hinn fyrſta vetur med Þórdi Skeggea mági ſinom, enn um varit fór hann upp um heidi at leita ſer landkoſta. Þeir höfdo náttból oc gordo ſer ſkála þar ſem nú heiter Skálabrekka í Bláſkógum, enn er þeir fóro þadan, kvamo þeir at á þeirri er þeir kölludu Eggſará, þeir týndo þar eggſi ſinni. Þeir átto dvöl under feallsmúla þeim er þeir köllodo Reidarmúla, þar láo þeim epter (e) reidar þær er þeir tóko ór ánni. Ketelbeörn nam Grímsnes allt upp frá Höſkulldslæk, oc Laugardal allan oc alla Biſkops-

CAP. XII.

Ketelbiörn Grandævus nomen erat viro celebri de Naumudalo, is filius erat Ketelis & Æſæ filiæ Hakonis Comitis, filii Griotgardi; ille Helgam filiam Thordi Skeggii in matrimonio habuit. Ketelbiörn, poſtqvam maritima loca occupata erant, Iſlandiam petiit, vectus navi, cui nomen erat Ellidius, ille in Ellidaos (oſtium Ellidii) infra teſqvas appulit, & primam hyemem apud affinem ſuum Thordum Skeggium tranſegit. Vere ſubſeqvente territorium incolendum qvæſiturus per teſqva iter ſuſcepit. In (ſylva) Blaſkogis pernoctabant & domum ſolitariam exſtruxere, cui loco hodie nomen eſt Skalabrekka (acclivitas domus ſolitariæ). Inde profecti ad amnem pervenere, cui nomen Eggſara (amnis ſecuris) impoſuere, eo qvod ſecurim ibi amiſere. Apud jugum montis protractum, cui nomen Reidarmulii (montis exporrecti auratarum) impoſuere, commorabantur, ibi auratas, quas in amne ceperant, derelinqvebant. Ketelbiörn totum (Grimsneſum iſthmum Grimi) inde ab Höſkulldslæko, & (vallem) Laugardal totam, & totam (lingulam) Biſkups-

(e) áreidar 4. 5. 7. úrreidar 6. 12.

Biſkopstúngu upp til Stakksár, oc beó at Mosfelli. Börn þeirra váro þau Teitr oc Þórmódr, Þórleifr oc Ketell, Þórkatla oc Oddleif, Þórgerdur oc Þurídur. Enn var ſun Ketelbearnar laungetinn Skeæríngr. Ketelbeörn var ſva audigr at lauſafe, at hann baud ſunom ſínom at ſlá þvertre af ſylfri í hofit, þat er þeir leto gora, þeir villdo þat eigi, þá ók hann ſylfrit upp á feallit á tveim yxnom, oc Haki þræll hanns oc Bót ambátt hanns, þau fólo féit ſva at eigi hefer ſídan fundiſt. Sídan drap hann Haka í Hakaſkardi, enn Bót í (*a*) Bótarſkardi. Teitr (*b*) átti Álofo dóttur Bödvars af Vors Víkínga-Káraſunar, þeirra ſun var Giſſur Hvíti fader Íſleifs Biſkups. Annar ſun Teits var Ketelbeörn fader Kols, födur Þórkells, födur Kols Víkvereabiſkups. Margt ſtórmenni er frá Ketelbirni kvamit.

ſkupstungam usque ad (amnem) Stakksa occupavit, & Mosfelli habitavit. Eorum liberi erant Teitus & Thormodus, Thorleifus & Ketell, Thorkatla & Oddleifa, Thorgerda & Thurida. Unus adhuc erat Ketelbiörnis filius nothus nomine Skiæringus. Ketelbiörn mobilium tam erat dives, ut trabem argenteam transverſam per fanum, quod filii ejus extruebant, conſtituere eos juſſerit, illi vero facere recuſabant. Tunc argentum vehiculo, cui duos tauros junxerat, in montana, una cum ſervo Hakio, & ancilla Bota avexit. Illi argentum abscondidere, ita ut nunquam exinde repertum fuerit. Hakium poſtea in Hakaſkardo, & Botam in Botarſkardo interfecit. Teitus (b) *Alofam filiam Bödvaris de Vorſia, filii Vikinga-Karii, in matrimonio habuit, eorum filius erat Giſſur Hvitius (Albus), pater Isleiſi Epiſcopi. Alter Teiti filius erat Ketelbiörn, pater Koli, patris Thorkelis, patris Koli Epiſcopi Vicenſium. Multi viri magni de Ketelbiörne genus deducunt.*

Áſgeir het madr (*c*) Úlfsſun, hanom gaf Ketelbeörn Þórgerdi dóttur ſína,

Asgeir nomen erat viro, filio Ulfi cui Ketelbiörn filiam ſuam Thorgerdam nuptum

(*a*) Bótarſkál. 6.
(*b*) bygdi fyrſtr í Skálahollti. 6. 12.
(*c*) Alfsſun 6. 12.

(b) *primus Skalaholti habitavit.*

sína, oc let henni heiman fylgea Hlídarlönd öll fyrer ofan Hagagard, hann beó í (*d*) Hlíd ydri. Þeirra sun var Geir Godi, oc Þórgeir fader Bárdar at Mosfelli (*e*).

Eylífr Audgi sun Önundar Býllds fekk Þórkötlu Ketelbearnardóttur, oc fylgdo henni heiman Höfdalönd, þar beoggo þau. Þeirra sun var Þórer fader Þórarins Sælings.

Vedormr sun Vemundar hinns Gamla var Herser ríkr (*f*), hann stökk fyrer Haralldi Kóngi austur á Jamtaland oc ruddi þar merkur til bygdar. Hólmfastr het sun hanns, enn Grímr systursun hanns, þeir varo í vesturvíking, oc drápo þeir í Sudureyum Ásbeörn Jarl Skereablesa, oc tóko þar at herfángi Álofo kono hanns, oc Arneidi

nuptum dedit, quæ omnibus fundis Hlidensibus supra Hagagardum dotata erat; ille in Hlida exteriore habitavit. Eorum filius erat Geir Prætor, & Thorgeir pater Bardi de Mosfello (e).

Eylifus Audgius (Dives) filius Önundi Byldi Thorkatlam filiam Ketelbiörnis uxorem duxit, quæ territorium Höfdense dotis loco habuit, ibi & habitavit. Eorum filius erat Thorer, pater Thorarinis Sælingi.

Vedormus filius Vemundi Grandævi erat Baro potens (f), *qui a Rege Harallдo pulsus in Jamtiam orientem versus demigravit, ibique sylvas, ut coloniæ locus esset, exstirpavit. Filio ejus Holmfastus, sed* (g) *nepoti e sorore, Grimus nomen erat, illi piraticam in occidente exercebant, & in Hebudibus Comitem Asbiörnem Skeriablesium occiderunt, uxorem vero ejus Alofam & filiam*

(*d*) Asgeirshlíd. *A.*

(*e*) Geir Godi var fader Vígdísar, módor Þórsteins, födur Bótólfs, födur Þórdísar, módor Helgo, módor Þórdar prests, födur Markúss at Melom, oc Þórbearnar at Melum. *add.* 6. 12.

(*f*) á Upplöndum. *add.* 6.

(e) *Geir Prætor pater erat Vigdisæ, matris Thorsteinis, patris Botolphi, patris Thordisæ, matris Helgæ, matris Thordi sacerdotis, patris Marci de Melis & Thorbiörnis de Melis.*

(f) *In Upplandis.*

(g) *Grimus Valthormi filius A.*

eidi dóttor hanns, oc hlaut Hólmfastr hana, oc selldi hana í hendur födur sínom, oc let vera ambátt. Grímr fekk Álofar dóttur Þórdar Vaggagdar er Jarlinn hafdi átta. Grímr fór til Íslands oc nam Grímsnes allt upp til Svínavatns, oc beó í Öndverdunesi feóra vetur, enn sídan at Búrfelli. Hanns sun var Þórgíls er átti Æso (h) dóttur Gests Oddleifssunar, þeirra syner varo þeir Þórarinn at Búrfelli, oc Jörundr í Mideingi.

Hallkell bróder Ketelbearnar (i) sammæddr, hann fór til Íslands (k) oc var med hanom hinn fyrsta vetur. Ketelbeörn baud at gefa hánom land, Hallkatli þótti þat lítilmannlegt at þiggea land at honom, oc skoradi á Grím til landa edur hólmgaungo ella. Grímr gekk á hólm vid Hallkell under Hallkelshólum oc fell þar, enn Hallkell beó sídan at Hólum. Hanns syner váro

Aaa 2 þeir

liam Arneidam captivas abduxere: Hæc Holmfasto (forte) contigit, quam ille patri suo ancillæ loco habendam tradidit. Grimus Alofam filiam Thordi Vaggagdi, Comitis quondam uxorem, matrimonio sibi junxit. Grimus Islandiam exinde petiit, & totum Grimsnesum (isthmum Grimi) usque ad Svinavatnum (stagnum porcinum) occupavit, & Öndverdarnesi quatuor hyemes, exinde vero Burfelli habitavit. Ejus filius erat Thorgils, qui Æsam (h) *filiam Gesti, filii Oddleifi, in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorarinn de Burfello, & Jörundus de Mideingo.*

Hallkell frater Ketelbiörnis (i) *uterinus in Islandiam* (k) *transmigravit, & cum Ketelbiörne primam hyemem transegit. Ketelbiörn ei territorium gratis obtulit, quod ab illo acceptare Hallketeli non honorificum satis videbatur, quare Grimo territorium tradendi, vel duelli, optionem proposuit. Grimus apud Hallkelsholos in arenam cum Hallkele descendit, ibique cecidit, Hallkell vero Holis exinde habitavit. Ejus filii erant*

(h) systur *Landn. cit. 6. marg.*

(i) samfedri *6 & 13. marg.*

(k) fám vetrum sídar *edd. 6.*

(h) *sororem*

(i) *eodem patre natus*

(k) *paucis post hyemibus.*

Þeir Óttkell er Gunnar Hámundarsun vóg, oc Oddr at Kideabergi fader Hallbearnar er veginn var vid Hallbearnarvördur; oc Hallkell fader Hallvardar, födur Þórsteins er (*l*) Einar Healltlendingr vó. Sun Hallkells Oddssunar var Bearni fader Halls, födur Orms, födur Bárdar, födur Valgerdar, módor Halldóro er Magnús Biskup Gissurarsun átti (*m*).

erant Ottkell, quem Gunnar filius Hamundi occidit, & Oddus, de Kidiabergo, pater Hallbiörnis, qvi apud Hallbiarnarvardos interfectus fuit, & Hallkell pater Havardi, patris Thorsteinis, quem Einar Hialltlandensis necavit. Filius Hallkelis, filii Oddi, erat Biarnius, pater Halli, patris Ormi, patris Bardi, patris Valgerdæ, matris Halldoræ, quam Episcopus Magnus filius Gissuris in matrimonio habuit (m).

Nú er kvamit at landnámi Íngólfs, því þeir menn sem nú verda talldar hafa bygt í hanns landnámi.

Jam ad territorium ab Ingolfo occupatum, perventum est, viri enim mox recensendi in territorio ab illo occupato habitavere.

XIII. CAP.

CAP. XIII.

Þórgrímr Býlldr bróder Önundar Býllds sammædri vid hann, var sun Úlfs frá Hóli, hann nam öll lönd fyrer ofan Þverá oc beó at Býldsfelli.

Thorgrimus Byllidus, frater Önundi Bylldi uterinus, erat filius Ulfi de Holio, qvi omnes fundos supra (amnem) Thvera occupavit, & Bylldsfelli habitavit.

Steinraudr (*n*) Melpatreksſun göfugs manns af Írlandi, hann var leysíngi Þór-

Steinraudus filius Mel-Patrikii viri in Hibernia nobilis, erat Thorgrimi Bylldi

(*l*) Gunnar 6. 12.

(*m*) Oddr Hallkellssun var fader Jódísar, módor Vilborgar, módor Magnúss, födur Mela-Snorra *add.* 6. 12.

(m) *Oddus filius Hallkelis, pater erat Jodisæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii Melensis.*

(*n*) Melpareksſun *impr.* 9. 10.

Þórgríms Býllds, hann átti dóttur Þórgríms, oc var allra manna vænstr. Hann nam öll Vatnslönd oc beó á Steinraudarstödum, hanns sún var Þórmódr fader Kárs, födur Þórmódar, födur Brands á Þíngvelli. Þórir Brandsfun átti Helgo Jónsdóttor (*l*).

(*m*) Hrolleifr sun (*n*) Einars Ölvisfunar Barnakarls kvam í Leyruvag þá bygt var allt méd feó, hann nam lönd til móts vid Steinraud öll fyrer utan Exará er fellur um Þíngvöll, oc beó í Heidabæ nokkora vetur. Þá skoradi hann á Eyvind í Kvígovagom til hólmgaungo edur landfölo, enn Eyvindr kaus helldur at þeir keypto löndom. Eyvindr beó nokkra vetur fídan at Heidabæ, oc fór fídan á Rofmhvalanes til (*o*) Bæarsker-

di libertus, & filiam Thorgrimi in matrimonio habuit; is vir omnium formosissimus erat. Ille omnes fundos Vatnenses occupavit, & Steinraudarstadis habitavit. Ejus filius erat Thormodus, pater Karis, patris Thormodi, patris Brandi de Thingvöllo. Thorer filius Brandi Helgam filiam Jonis in matrimonio habuit (l).

Hrolleifus filius Einaris, filii Ölveris Barnakarlis, post omnia loca maritima occupata, in Leyruvogum appulit; ille omnes fundos ab occidente (amnis) Exara, qui per campum comitiorum (universalium) delabitur, occupavit, & in Heidabœ per quasdam hyemes habitavit. Tunc Eyvindum in Kvigovagis, ut suos fundos, aut cum illius commutaret, aut in arenam secum descenderet, provocavit; sed Eyvindus permutationem fundorum elegit. Eyvindus exinde quasdam hyemes in Heidabœ habitavit, sed in Rosmhvalanesum exinde Bœarskerios se con-

(*l*) hann var fader Brands ad Þíngvelli *add.* 6.

(*m*) *seqventem periodum non habet Landnama.*

(*n*) Arnars. 5.

(*o*) Bæarskeggea 9. 10.

(l) *ille pater erat Brandi de Thingvöllo.*

ſkerea, enn Hrolleifr beó ſidan í Kvíguvagom, oc er þar heygdr. Hanns ſun var Svertíngr fader Gríms Lögſögomanns at Mosfelli.

contulit, Hrolleiſus vero in Kviguvagis poſtmodum habitavit, ubi & tumulatus eſt. Ejus filius erat Svertingus, pater Grimi Nomophylacis de Mosfello.

Ormr hinn Gamli ſun Eyvindar Jarls, Ármódsſunar Jarls, Nereidsſunar Jarls ens Gamla oc Sínka. Ormr nam land á midli Varmár oc Þverár um Íngólfsfell allt oc beó í Hvammi, hann átti Þórunni dóttur Ketells Kealfara, þeſs er fíngálknit barde í hel, hún var ſyſter Gríms ens Háleyſka, þeirra ſun Örn enn Gamli fader Darra, födur Arnar. Eyvindr Jarl var med Keötva Audga móti Haralldi Kóngi í Hafursfirdi.

Ormus Grandævus filius Eyvindi Comitis, filii Armodi Comitis, filii Nereidi Comitis Grandævi & Parci, territorium inter (amnes) Varma & Thvera circa totum (montem) Ingolfsfellum occupavit, & Hvammi habitavit. Ille Thorunnam filiam Ketelis Kialfarii, quem chimæra ad necem usque cecidit, in matrimonio habuit; Eorum filius erat Örn Grandævus, pater Darrii, patris Örnis. Comes Eyvindus a partibus Kiötvii Audgii (Divitis) contra Halldum Regem in Hafursfiordo dimicabat.

(p) Álfr hinn Egdſki ſtökk fyrer Haralldi Kóngi hinom Hárfagra af Ögdom ór Noregi, hann fór til Íſlands, oc kvam ſkipi ſíno í ós þann er vid hann er kendr oc Álfsós heiter, hann nam lönd öll fyrer utan Varmá, oc beó at Gnúpom. Þórgrímr Grímólfsſun var bródurſun Álfs, hann kvam út med hanom,

Alfus Agdenſis, de Agdis Norvegiæ a Rege Haralldo Pulchricomo pulſus auſugit, & in Iſlandiam profectus, navem in oſtium, inde Alfsos appellatum, appulit, & totum territorium ab occidente (amnis) Varma occupavit, ac Gnupis habitavit. Thorgrimus filius Grimolfi, erat Alfi e fratre nepos, qui unacum illo peregre advenit, &

(p) Ulfr. *A. alias Arngrimus hic ex uno duos facit.*

hanom, sá er arf tók epter hann, því-at Álfr átti ekki barn. Sun Þórgríms var Eyvindr fader Þórodds Goda (q) födur Skapta. Össur var oc sun Eyvindar, er átti Bero dóttor Egils Skallagrímssunar. Móder Þórgríms var (r) Kormlöd dótter Kearvals Íra Kóngs. Dótter Þórodds Goda var Helga (s) móder Gríms Glömmuds, födur Íngealldṡ, födur Gríms, födur Barkar, födur Ragnhilldar, módor Valgerdar, módur Herra Erlends, födur Hauks.

& in ejus hæreditatem, Alfus siquidem nullos reliqvit liberos, successit. Filius Thorgrimi erat Eyvindus, pater Thoroddi Prætoris (q), *patris Skaptii. Össur filius quoque erat Eyvindi, qui Beram filiam Egilis, filii Skalla-Grimi, in matrimonio habuit. Mater Thorgrimi erat Kormlöda, filia Kearvalis Regis Hibernorum. Filia Thoroddi Prætoris erat Helga* (s) *mater Grimi Glammadi, patris Ingialldi, patris Grimi, patris Börki, patris Ragnhilldæ, matris Valgerdæ, matris Domini Erlendi, patris Hauki.*

XIV. CAP.

Þórer Haustmyrkur nam Selvog oc Krísuvík, enn (t) Heggr sun hanns beó at Vogi, enn Bödmódr annar sun hanns

CAP. XIV.

Thorer Haustmyrkur (tenebræ autumnales) Selvogum & Krisivikam occupavit, ejus vero filius Heggus Vogi habitavit, alter autem filius (nomine) Bödmodus

(q) er átti Rannveigo Gnúpsdóttur. Þeirra börn Skapti oc Þórdís móder Ísleifs Biskups *add.* 6.

(r) Kormlöd 6. 7. 12.

(s) dótter *impr.*

(t) Hegre. *A.*

(q) *qvi Rannveigam filiam Gnupi in matrimonio habuit, eorum liberi Skaptius & Thordisa mater Isleifi Episcopi.*

(s) *filia.*

hanns var fader Þórarins, födur Súganda, födur Þórvardar, födur Þórhilldar, módur Sigurdar Þórgrímsfunar.

Mollda-Gnúpsfýner bygdo Grindavík sem (u) fyrr er ritat.

(v) Steinunnur hin Gamla frændkona Íngólfs fór til Íflands, oc var med Íngólfi hinn fyrfta vetur, hann baud at gefa henni Rofmhvalanes allt fyrer utan Hvaffahraun, enn hún gaf fyrer heklu flekkótta Enfka, oc villdi kaup kalla, henni þótti þat óhættara vid riptingum. Steinunni hafdi átt Herlógr bródder Skallagríms, þeirra fun var Neáll oc Arnór.

Eyvindr het frændi oc fóftri Steinunnar, hanom gaf hún land midli Kvígovagabearga oc Hvaffahrauns, hanns fun var (w) Erlíngr, fader Þórarins, födur

modus pater erat Thorarinis, patris Sugandii, patris Thorvardi, patris Thorhildæ, matris Sigurdi filii Thorgrimi.

Filii Mollda-Gnupi Grindavikam, ut antea scriptum est, inhabitavere.

Steinunna Grandæva Ingolfi cognata in Islandiam transmigravit, & primam apud Ingolfum hyemem transegit. Ille totum (isthmum) Rosmhvalanes extra Hvassahraunum ei gratis obtulit, illa autem togam curtam Anglicam diversicolorem rependit, qvod emtionem, qvo minus retractus ei esset metuendus, appellitavit. Steinunnam Herlogus frater Skalla-Grimi in matrimonio habuerat, eorum filii erant Neall & Arnor.

Eyvindus nomen erat cognato & alumno Steinunnæ, cui territorium inter Kviguvogabiarga & Hvassahraunum dedit. Ejus filius erat Erlingus, pater Thorarinis, patris Sighvati, patris Thor-

(u) *ita etiam 6.*

(v) Steinmóda. *A.*

(w) Egell. *Landnama.*

födur (a) Sighvats, födur Þórörnu, módur Þórbearnar Arnþeófssunar í Krísuvík, oc Álofar módor Finns Lögmanns oc Freygerdar módor Lopts, födur Gudlógs Smids.

Thorarnæ, matris Thorbiörnis, filii Arnthiofi de Krisuvika, & Alofæ matris Finni Nomophylacis, & Freygerdæ, matris Lopti, patris Gudlogi Smidi (Fabri).

Hereólfr sá er fyrr var sagt var frændi Íngólfs oc fóstbróder, af því gaf Íngólfr hanom land midlom Reykéaness oc Vogs, hanns sun var Bárdr fader Hereólfs þess er fór til Grænalands, oc kvam í hafgerdingar. Á skipi hanns var Sudureyskr madr, sá orti Hafgerdingadrápo, þar er þetta upphaf:

Heriolfus, de qvo antea relatum est, erat cognatus & sodalis Ingolfi, qvare Ingolfus illi fundos inter Reykianesum & Vogum dedit. Ejus filius erat Bardus pater Heriolfi, qvi in Grönlandiam profectus, in (monstrum marinum) Hafgerdingos incidit. In eadem cum illo navi vir vehebatur Hebudensis, qvi (carmen) Hafgerdingadrapam composuit, cujus hoc est initium:

Aller hlýdi ossu fulli
Amra fealla dvalins hallar.

Omnes nostro poëmati
Aurem præbento. - - - -

Ásbeörn het madr Össurarsun, bródursun Íngólfs, hann nam land midli Hraunsholltslækear oc Hvassahrauns, Álptanes allt, oc beó á Skúlastödum. Hanns sun var Egill, fader Össurar, födur Þórarins, födur Ólafs, födur Sveinbearnar, födur Ásmundar, födur Sveinbearnar, födur

Asbiörn nomen erat viro, filio Össuris, Ingolfi ex fratre nepoti, qvi territorium inter Hraunsholltslækum & Hvassahraunum, totum (scilicet) Alptanesum occupavit, & Skulastadis habitavit. Ejus filius erat Egell, pater Össuris, patris Thorarinis, patris Olafi, patris Sveinbiörnis, patris Styrkaris, patris Hafur-Biörnis,

(a) Sigmundar. 7. *omitt. impr.*

födur Styrkárs, födur Hafurbearnar, födur þeirra Þórsteins oc Gissurar í Seltearnarnesi.

Biörnis, patris Thorsteinis & Gissuris de Seltiarnarneso.

CAP. XV.

Nú er farit yfer um landnám þau er verit hafa á Íslandi epter því sem fróder menn skrifat hafa, fyrst Ari Prestr hinn Fródi Þórgílssun, oc Kolskeggr hinn Vitri, enn þessa bók ritadi (*b*) Herra Haukr Erlendssun, epter þeirri bók sem ritat hafdi Herra Sturla Lögmadr Þórdarsun, hinn fródasti madr, oc epter þeirre bók annari er ritat hafdi Styrmer hinn Fródi, oc hafdi þat ór hvarri sem framar greindi, enn mikill þorri var þat er þær sögdo bádar eitt, oc því er eigi at undra þó þessi LANDNÁMABÓK se leingri enn nokkor önnor.

Enn þesser landnámsmenn hafa göfgaster verit í Sunnlendíngafeórdúngi: Rafn hinn Heimski, Ketell Hængr, Sighvatr Raudi, Hásteinn Atlasun, Ketelbeörn

XV. CAP.

Jam occupatio terræ in Islandia secundum virorum eruditorum scripta recensita est, (qvorum) primus (erat) Arius Presbyter Polyhistor filius Thorgilsis, & Kolskeggus Sapiens. Hunc autem librum Dominus Haukus Erlendi filius secundum librum, qvem Dominus Sturla filius Thordi Nomophylax vir eruditissimus concinnaverat, & secundum alium librum, a Styrmere Polyhistore exaratum, scripsit, & ex qvovis (libro) ea qvæ uberius enarrata erant, retinuit; maxima autem ex parte uterqve (liber) eadem referebant; non igitur mirum hunc LANDNAMABOK (*librum de terræ occupatione*) *omnibus aliis prolixiorem esse.*

Hi autem occupatores terræ in qvadrante australi nobilissimi erant: Rafn Heimskius, Ketell Hængus, Sighvatus Raudius, Hasteinn filius Atlii, Ketelbiörn Grand-

(*b*) ek 5. *marg.*

(b) *ego*

beörn enn Gamli, Helge Beóla, Íngólfr Arnarſun, Örlýgr enn Gamli, Kolgrímr enn Gamli, Beörn Gullberi. Önundr Breidſkeggr.

Sva ſegea fróder menn at landit yrdi albygt á ſextío vetra, ſo at eigi hefer ſídan vordit feölbygdara, þá lifdo enn marger landnámsmenn, oc ſyner þeirra. Þá er landit hafdi ſextío vetra bygt verit, varo þeſſer höfdingiar meſter á landenu: Í Sunnlendíngafeórdúngi: Mördr Gýa, Jörundr Godi, Geir Godi, Þórſteinn Íngólfsſun, Túngu-Oddr. Enn í Veſtfirdingafeórdúngi: Egell Skallagrímsſun, Þórgrímr Keallaksſun, Þórdr Geller. Enn nordur: Midfeardar-Skeggi, Þórſteinn Íngólfsſun, Goddæler, Healltaſyner, Eyólfr Valgerdarſun, Áſkell Godi. Enn í Auſtfirdingafeórdúngi: Þórſteinn Hvíti, Hrafnkell Godi, Þórſteinn fader Sídu-Halls, Þórdr Freys Godi. Rafn Hængsſun (*c*) hafdi þá löglögn.

Grandavus, Helgius Biola, Ingolfus filius Örnis, Örlygus Grandævus, Kolgrimus Grandævus, Biörn Gullberius, Önundus Breidſkeggus.

Viri multiſcii aſſerunt terram hanc ſexaginta annorum ſpatio in totum fuiſſe habitatam, ita ut coloniæ poſt id tempus non acceſſerint, ſuperſtites tunc adhuc erant occupatorum terræ multi, & eorum filii. Cum terra ſexaginta hyemes inhabitata fuerat, hi Magnates inſulæ fuere præcipui: in qvadrante auſtrali: Mördus Gya, Jörundus Prætor, Geir Prætor, Thorſteinn filius Ingulfi, Oddus Tungenſis. Sed in qvarta occidentali: Egell filius Skalla-Grimi, Thorgrimus filius Kiallaki, Thordus Geller. Sed in boreali: Skeggius Midfiordenſis, Thorſteinn filius Ingulfi, Goddalenſes, filii Hialltii, Eyolfus filius Valgerdæ, Askell Prætor. Sed in quarta orientali: Thorſteinn Hvitius (Albus), Hrafnkell Prætor, Thorſteinn pater Sidu-Halli, Thordus Prætor Freyis. Rafn filius Hængi Nomophylacem tunc egit.

(c) *omitt. impr.*

Sva ſegea vitrer menn, at þeſſer hafi ſkírder verit landnámsmenn: Helgi hinn Magri, Örlýgr hinn Gamli, Helgi Beóla, Jörundr enn Kriſtni, Audur en Diúpaudga, Ketill hinn Fíflſki, oc þeir fleſter varo kvamner veſtan um haf, helldo ſumer vel kriſtni til daudadags, enn þat gekk óvída í ætt, þvíat ſyner þeirra ſumer reiſtu hof oc blótudu, enn landit var alheidit nær hundradi vetra.

Viri multiſcii aſſerunt occupatorum terræ hos ſeqventes baptizatos fuiſſe: Helgium Macrum, Örlygum Grandævum, Helgium Biolam, Jörundum Chriſtianum, Audam Profunde Divitem, Ketelem Stultum, & plerosqve horum ab occidente mare trajeciſſe; Qvidam illorum religionem chriſtianam ad dies vitæ obſervabant; quæ tamen ad poſteros raro tranſiit, quorundam enim horum filii fana exſtruxere & ſacrificia ethnica celebravere, inſula autem centum circiter hyemibus ethniciſmo penitus erat dedita.

Óalldarvetr vard mikill á Íslandi í heidni, í þann tíma er Haralldr Kóngr Gráfelldr fell, enn Hákon Jarl tók ríki í Noregi, sá hefer mestr verit á Íslandi, þá áto menn rafna oc melrakka, oc mörg úátan ill var etin, enn sumer leto drepa (a) gamalmenni oc ómaga, (b) oc hrinda fyrer hamra. Þá sullto marger menn til bana, enn sumer lögdust út at stela, oc vurdo fyrer þat seker, oc þá vógost skógarmenn sealfer, þvíat þat var lögtekit at rádi Eyólfs Valgerdarsunar, at hvor frelsti sic, sem þriá dræpi seka.

Sæva erat annona (& mala eam concomitari solita) durante ethnicismo, cum Rex Haralldus Grafelldus cecidit, & Comes Hacon gubernaculum regni Norvegiæ capessivit, hæc in Islandia annona omnium sævissima fuit, cum corvi & vulpes multaqve non edulia comederentur, sed quidam personas decrepitas & laboribus sustinendis ineptas trucidari fecerunt, & per prærupta præcipites dedere. Multi tunc fame perierunt, alii latrocinio se dedere, quare proscriptionis pœnam incurrebant, & proscripti se invicem occidebant, nam e consilio Eyulfi filii Valgerdæ in leges relatum fuerat, quod quicunqve tres (exilii) reos interfecerit, securitatem sibi acqvireret.

Áttatígi vetra sídar var annat úáran, þat hófst þann vetur er Ísleifr tók biskupsvígslo af Alberto (c) Brima Biskupi

Octoginta post hyemibus altera annonæ sævities incidit, & hyeme qua Isleifus ab Alberto Episcopo Bremensi in Episcopum ordi-

(a) gamla menn *impr.*

(b) *usqve ad* enn sumer *omitt. impr.*

(c) Brima *impr.* 10.

ſkupi, þat var um daga Haralds Kóngs Sigurdarſunar, enn þann fyrſta vetur er Íſleifr Biſkup var á Íſlandi, var manndaudi ſem meſtr á Íſlandi af ſullti, þá var allt þat etit ſem tönn feſti á, enn um ſumarit let Biſkup því heita á þíngi, at menn ſkylldo faſta hinn tólfta dag jóla um þriú ár; þvíat ſva var gort í Herfurdu, þar er Biſkup hafdi í ſkóla verit á Saxlandi. Þá var ſva ſnæmikit hvervetna, at menn gengo fleſter til alþíngis, enn er heitit var, batnadi þegar vedrátta, oc vard ſumar et beſta, enn vetrinn epter var ſva gódr at eigi kvam þeli í jörd, oc gengo menn berfætter til (d) tída um jól, enn húſudu oc lögdo garda á þorra. Hit næſta ſumar epter var þat í lög tekit, at jamnan ſkylldi faſta hinn tólfra dag jóla ef eigi bæri á Drottinsdag. Sun Íſleifs Biſkups var Giſſur Biſkup.

Bearni

ordinatus fuit, incipiebat, quod tempore Regis Haralldi filii Sigurdi fuit. Prima vero, quam in Iſlandia Iſleiſus Epiſcopus transegit, hyeme, maxima hominum multitudo fame periit, tum omnia, quæ dens comminuere poterat, comedebantur, ſed æſtate ſequente in comitiis (univerſalibus) Epiſcopus votum nuncupari fecit, ut per triennium pridie epiphanias omnes jejunarent, tale enim Erfurti in Saxonia, ubi Epiſcopus ſcholam frequentaverat, factum fuerat. Tunc ubique tanta erat nivis copia, ut plerique comitia pedeſtri itinere adire coacti fuerint, voto autem nuncupato, aër illico clementior factus eſt, æſtas erat temperatiſſima, & hyems ſubſeqvens tam mitis, ut terra nunqvam congelaretur, multi ſacris tempore natalitiorum interfuturi nudipedes irent, ſed(d) *media hyeme ædificia & ſepes (e ceſpitibus) exſtruerentur. Proxima poſt æſtate lege ſancitum fuit, ut jejunium pridie epiphanias, ſi illa dies non fuerit dominica, ſemper obſervandum foret. Filius Epiſcopi Iſleiſi erat Giſſur Epiſcopus.*

Biar-

(*d*) jólatída, um jól húſudu þeir oc lögdo *impr.* 10.

(d) *tempore natalitiorum domos ædificarent, aggeres autem*

Bearni Skeggbroddasun sókti elldhúsvid til Noregs, oc gordi elldhús í Krossavík hálffertugt födmum, enn feórtán álna hátt, oc feórtán álna breidr, hann var því kalladr Bearni Húslángr, hann druknadi med siöunda mann á Skeálfanda er hann fór til þíngs. Broddi Þórissun, bródursun Bearna Húslángs færdi skálan mikla ór Krossavík til Hofs, oc let þar uppgora, hann var þá hálfþrítugr födmum, oc þrettán álna breidr, oc þrettán álna hár. Broddi var hinn mesti ágeætismadr oc vard felaus, hann fór þá vestur til Hóla í Hialltadal til Ketells Biskups Þórsteinssunar, oc andadist þar med hanom.

Biarnius filius Skegg-Broddii materiam ligneam hypocausto destinatam e Norvegia transportavit, & Krossavikæ hypocaustum orgyas triginta qvinqve (longum), qvatuordecim ulnas altum, & qvatuordecim ulnas latum exstruxit, unde cognomen Huslangi (domus longæ) ei adhæsit, ille una cum sex aliis in (flumine) Skialfandio, comitia aditurus, submersus est. Broddius filius Thoreris, Biarnii Huslangi e fratre nepos, domum illam magnam de Krossavika ad Hofum transportari curavit, ibiqve exstrui, qvæ tum orgyarum erat viginti qvinqve, tredecim ulnas lata & tredecim ulnas alta. Broddius vir erat præcellentissimus, sed opibus exhaustis, occidentem versus in Holas in Hialltadalo ad Ketelem filium Thorsteinis Episcopum demigravit, ubi & apud illum decessit.

Sigurdr sun Sigmundar Kóngs er kalladr var Fofnisbani, oc Brynhilldur Budladótter áttu dóttur er Áslaug het, hún var fædd med (*e*) Heimi Jarli í Hríngdölum þar til hann var drepinn. Ragnar

Sigurdus filius Regis Sigmundi cognomen habuit Fafnisbani (Fafnericida) & Brynhillda filia Budlii, filiam progenuere nomine Aslaugam, qvæ apud Heimerem Comitem de Hringsdalis, usqve quo ille interfectus fuit, enutriebatur. Ragnar Lodbrok

(*e*) Hymi *impr.* Húna 9. 10.

Ragnar Lodbrók sun (f) Sigurdar Hríngs átti Þóru, dóttur Herraudar Gauta Jarls, þeirra börn varo þau Agnar, oc Eirekr, oc Álof, er átti Hunda-Steinar Engla Jarl, þeirra sun var Beörn, fader Audunnar Skökulls, födur Þóro Moshálss, módor Úlfhilldar, er átti Gudbrandr Kúla, þeirra dótter Ásta móder Ólafs Kóngs ens Helga. Annarr sun Hunda-Steinars oc Álofar het Eirekr, hann var fader Sigurdar Beódaskálla, födur Víkínga-Kára, födur þeirra Bödvars, oc Vígfúss, oc Eireks á Offrustödum, födur Ástrídar, módur Ólafs Kóngs Tryggvasunar. Dótter Vígfúss var Ástrídur móder Víga-Glúms, födur Vígfúss, födurs Bergs, födur Steinúnnar, módor Þórsteins Rángláts, födur Gudrúnar, módor Höllu, módur Flósa, födur Valgerdar, módor Herra Erlends Lögmanns, födur Herra Hauks Lögmanns. Álof het dótter Bödvars Herss er átti Teitr Ketelbearnarsun frá Mosfelli, þeirra sun var Gissor Hvíti, fader Ísleifs Biskups, födur

brok filius Sigurdi Hringi (annuli) in matrimonio habuit Thoram filiam Herraudi Comitis Gothorum, quorum liberi erant Agnar, Eirekus, & Alofa, quæ Hunda-Steinari Comiti Anglorum nupsit; illorum filius erat Biörn, pater Audunis Skökulis, patris Thoræ Moshalsis, matris Ulfhilldæ, quam Gudbrandus Kula in matrimonio habuit, eorum filia Asta mater Regis Olai Sancti. Alter Hunda-Steinaris & Alofæ filius nomine erat Eirekus, pater Sigurdi Biodaskallii, patris Vikinga-Karii, patris Bödvaris, Vigfusis, & Eireki de Offrustadis, patris Astridæ, matris Regis Olafi filii Tryggvii. Filia Vigfusis erat Astrida, mater Viga-Glumi, patris Vigfusis, patris Bergi, patris Steinunnæ, matris Thorsteinis Ranglati, patris Gudrunæ, matris Hallæ, matris Flosii, patris Valgerdæ; matris Domini Erlendi Nomophylacis, patris Domini Hauki Nomophylacis. Alofa nomen erat filiæ Bödvaris Baronis, quam Teitus filius Ketelbiörnis de Mosfello in matrimonio habuit, eorum filius erat Gissur Albus, pater Isleifi Episcopi, patris Gissuris

(f) Sigurdar [illegible] 19

födur Gissorar Biskups. Ragnar Lodbrók átti sídar Áslaugu dóttur Sigurdar Fofnisbana, Sigurdr Ormr í Auga var sun þeirra, oc Hvítserkr oc Beörn Járnsída, oc Ívar enn Beinlausi, oc Ragnhilldur.

Hálfdan Svarti Upplendínga Kóngr sun (*a*) Gudraudar Leóma, átti Þóro dóttur Harallds Gullskeggs Sygna Kóngs, oc Sölvarar (*b*) Hunnólfsdóttor Jarls ór Feördom, systur Atla Jarls ens Miófa. Sun þeirra Hálfdánar oc Þóro var Haralldr, enn er hann var úngr þá andadist móder hanns, enn sveinninn litlo sídar. Litlo sídar fekk Hálfdan Ragnhilldar dóttor Sigurdar Heartar. Móder Sigurdar var Áslaug, dótter Sigurdar Orms-í-Auga, þeirra sun var Haralldr enn Hárfagri, enn þá er hann var tío vetra, druknadi Hálfdán fader hanns á Hríngaríki í vatni því er Rönd heiter, er hann ók epter ísenom, þá brast ísinn er þeir kvamo á (*c*) Nautabrunna fyrer Sverdsstödum í Ríkinnvík, oc druknadi

Ccc hann

Gissuris Episcopi. Ragnar Lodbrok Aslaugam filiam Sigurdi Fofnisbanii uxorem duxit; Sigurdus Ormr-i-Auga (Anguiculus) eorum erat filius, & Hvitserkus, & Biörn Jarnsida (ferrei lateris) & Ivar Beinlausius (exos) & Ragnhillda.

Halfdan Svartius (niger) Rex Upplandorum filius Gudraudi Liomii (splendoris), Thoram filiam Haralldi Gullskeggi (aureæ barbæ) Regis Sognensium, & Salvoræ filiæ Hunnolfi Comitis de Fiördis, sororem Atlii Miofii (teneri) Comitis in matrimonio habuit. Filius Halfdanis & Thoræ erat Haraldus, qui in pueritia matre orbatus, paulo post ipse obiit. Halfdan Ragnhilldam filiam Sigurdi Hiörti (Cervi) paulo post uxorem duxit. Mater Sigurdi erat Aslauga, filia Sigurdi Orms-i-Auga, quorum filius erat Haralldus Pulchricomus, qui decennis erat, dum pater ejus Halfdan submersus periit in lacu Ringarikiæ, nomine Rönd, per glaciem vectus, ubi, dum Sverdstados in Rikinvika præterierat, glacie fracta, ipse cum toto suo exercitu submersus fuit, &

cum

(*a*) Gudmundar *impr.*

(*b*) Hundólfs *impr.*

(*c*) nauta brúna *impr.*

hann þar oc allt lid hanns, tók þá Haralldr Kóngsnafn, enn þá er hann var tvítugr, lagdi hann fyrst under sic Sygnafylki, enn Atli Jarl hafdi alldri skatt golldit, enn sídan lagdi hann under sic allan Noreg, sem seger í sögo hanns.

cum Haralldus regium adeptus est nomen, sed vicenarius provinciam primum Sognensem, nam Comes Atlius tributum nunqvam expenderat, & totam exinde Norvegiam sibi subjecit, ut ejus vita (uberius) enarrat.

Víkar het Kóngr sun Haralldds Egda Kóngs, hanns sun var Vatnar Kóngr, sá er haug á fyrer sunnan Hákonar-Hello. Einn kaupmadr í Noregi var sá er sagdi sögo Vatnars er þeir sigldo med landi fram, oc kalladi hann verit hafa ágeætan mann. Enn er hann lá vid Vatnarshaug, þá dreymdi hann at Vatnar Kóngr kvam at hanom (*d*) oc mællti vid hann: Þú hefer sagt sögo mína, vil ec þat launa þer, leita þú feár í haugi mínom, oc manto finna. Hann leitadi oc fann þar mikit fe.

Vikar nomen erat Regis, filii Haralldi Regis Agdensium, cujus filius erat Rex Vatnar; hujus tumulus est a meridie Hakonarhellæ. Mercator qvidam erat in Norvegia, qvi, dum terram præternavigavit, vitam Vatnaris narravit, qvem virum eximium fuisse deprædicavit. Cum vero ille apud tumulum Vatnaris ad anchoras expectavit, per somnum (d) *vidit Vatnarem Regem ad se venientem & se his allocutum: Vitam meam narrasti, in cujus (beneficii) remunerationem, si in tumulo meo qværsiveris, pecuniam invenies. Ille qværens multum pecuniæ invenit.*

Sva er sagt, þá er Haralldr Kóngr Hardrádi lá vid Glaumstein í Hallandi med her sinn, þeir sá þar haug mikin á seáfarhellunni, oc annan litlo ofar, hann

Fertur, qvod cum Rex Haralldus Severus apud Glaumsteinem in Hallandia unacum suo exercitu commorabatur, in littore super petram tumulum magnum, & alterum

(*d*) um nóttena *add.* 9.

(d) *nocte illa*

hann ſpurdi hvorer þar væro leidder, enn þat kunni engi at ſegea, enn um nóttena epter er hann hafdi þeſſa ſpurt, dreymdi Sigurd hinn Hvíta ad madr kvam at hanom í herklædom, oc kvad þetta:

Sneallr á hauga hello
hialldr á búd til kallda.
Veki þer í dag dreyra,
drótt! nú er ſigr á ſpeótom.
Valldr (g) man hitt at hilldar
(h) hlæandi raud ec (i) blæu;
ſkeölld nefni ec ſva ſköfnom
ſkcóma fyrſtr at rómo.

Hina ſömo nótt dreymdi Beörn Búkk at annar madr kvam at hanom med hinom ſama búníngi, oc kvad þeſſa víſo:

Mín ſtód búd (k) ſíſt brædra
Brands gekk hver fyrer annan,

alterum paulo ſuperius videbat, & quinam illic tumulati eſſent, quærebat, quod nemo (præſentium) novit. Nocte vero ſubſequente, poſtquam (Rex) quæſtionem propoſuerat, Sigurdus Albus virum armatum ad ſe venientem per ſomnum vidit, qui hoc carmen protulit:

Snjallus in petra tumulorum
habet tabernaculum militare nimis frigidum.
Hodie ſangvinem effundite
Satellites! victoria nunc eſt in gladiis.
Fortis ego loricam
ridens ſangvine tingebam,
ita & clypeum viris addico
in prælio primus.

Eadem nocte Biörn Bukkus (caper) alium virum ad ſe venientem, eodem ornatu inſtructum, per quietem vidit, ille hoc carmen cecinit:

Tabernaculum meum minime commodum (hic) ſitum erat, fratrum
bellatorum unus alterum (in acie) præceſſit,

 (l) holl, &

(g) nam 8. 10.
(h) hlæindi *impr.* 10.
(i) blæin *impr.*
(k) ſidſt *impr.*

(*l*) holl, oc (*m*) helldom ſnealler
her fellom þá velli.
Hrófar hug fyrer víſa
Hialldur ero víg til (*n*) ſcalldan.
Gledur oſs þat er val Vidri
veit ec þic gefa teitan.

& acres non deſeruimus,
cum hic occumbebamus, campum (prælii).
Hialldus animum (fortem) virorum laudat;
cædes nimis raro accidunt;
lætor, qvod Odino ſtragem te alacrem dare ſciam.

Enn er Haralldr Kóngr kvam til Noregs, þá ſagdi hanom Kári hinn Svarti, frændi Þeódólfs ór Hvini at þeir varo ſyner Vatnars Kóngs, þeir Sneallr oc Healldr, oc varo hiner meſto hermenn. Sneallr var fader Einars, födur Ölvis Barnakarls, hanns ſun var Steinmódr oc Steinólfr, oc Grímr oc Einar fader þeirra Hrolleifs, fodur Svertíngs, födur Gríms á Mosfelli; oc Óleifs Breids. födur þeirra Þórmóds Skapta oc Ófeigs Grettis. Sva ſegea ſumer menn at Gudbrandr Kúla væri ſun (*o*) Ófeigs Breids. Enn Healldr var fader Gríms, födur Bearnar Bunu. Beörn Buna atti Velaugu ſyſtur Vemundar ens Gamla, þeirra ſyner varo þeir

Cum vero Rex Haralldus in Norvegiam venit, retulit ei Karius Svartius (niger) cognatus Thiodulfi de Hvino, qvod Sniallus & Hialldus milites fortiſſimi & filii Regis Vatnaris fuerint. Sniallus pater erat Einaris, patris Ölveris Barnakarlis, cujus filii erant Steinmodus & Steinolfus, Grimus & Einar, pater Hrolleifi & reliqvorum (ejus fratrum), patris Svertingi, patris Grimi de Mosfello; & Oleifi Breidi, patris Thormodi Skaptii & Ofeigi Gretteris. Sunt qui dicunt Gudbrandum Kulam Ofeigi Breidi filium fuiſſe. Sed Hialldus pater erat Grimi, patris Biörnis Bunæ. Biörn Buna Velaugam ſororem Vemundi Grandævi in matrimonio habuit, eorum filii erant Ketell Flatneſus, Hrappus

(*l*) höll 8. 10.
(*m*) helldu. 8.
(*n*) ſkialldar 10.
(*o*) *ita omnia exemplaria, ſed rectius* Oleifs.

þeir Ketell Flatnefr, Hrappr oc Helgi, fader Helga, fódur Heyángursbearnar, hvör et ríkr Herser oc ágeætr var í Sogni.

Yxnaþórer het madr ágeætr á Ögdum oc audigr, hann átti þar þær þriár eyar, er áttatígi yxna var í hvorri, enn er Haralldr Kóngr Hárfagri bad hann strandhöggs, þá gaf hann hanom eina eyona oc alla yxna med, af því var hann kalladr Yxnaþórir, oc er frá hanom kvamit margt stórmenni á Íslandi oc Noregi. Sun Þóris var Ósvalldr, fader Ölvis ens Hvíta, födur (p) Þórsteins hinns Hvíta, födur Þórgíls, födur Brodd-Helga, födur Vígabearna.

Á því ári er Gissor Biskop Ísleifssun andadist, gordi hallæri mikit á Íslandi, þá kvam hríd sva mikil á dymbildögum, at menn mátto eigi veita tíder í kyrkeom í sumom stödum oc herödum fyrer nordan land. Föstudagin lánga tók upp knör under Eyafeöllum, oc sneri á lopti, oc kvam hvolfandi, hann var (q) sex

pus & Helgius, pater Helgii, patris Heyangurs-Biörnis, qvi in Sognia Baro erat potens & celeber.

Yxna-Thorer (Thorer taurorum) nomen erat viro in Agdis celebri & opulento, qui tres possedit insulas, in quarum singulis octoginta boves pascebantur, cum vero Rex Haralldus Pulchricomus eum armenta mactanda rogaret, (Thorer) ei unam insularum simul cum omnibus in ea bobus dono dedit, unde ei nomen Yxna-Thorer venit, de quo multi in Islandia & Norvegia magnates descendunt. Filius Thoreris erat Osvalldus, pater Ölveris Hvitii (Albi), patris Thorsteinis Hvitii (Albi), patris Thorgilsis, patris Brodd-Helgii, patris Viga-Biarnii.

Anno, qvo Gissur Episcopus filius Isleifi decessit, magna annonæ caritas in Islandia fuit, tunc in hebdomade sancta tanta oborta est tempestas, ut in qvibusdam quartæ borealis locis & provinciis in templis sacra peragi non potuerint. Die passionis dominicæ prope (montes) Eyafiöll navis major qvinqvaginta (q) duo interscalmia habens,

(p) *omitt. impr.*

(q) siau 4.

(q) *qvatuor.*

ſex rúm oc tuttigo. Páſkadaginn fyrſta mátto menn ſfáer tíder ſækea at taka þeónuſtu, enn ſumer vurdo úndauder. Annat illvidri kvam um ſumarit epter andlát hanns þann dag er menn rido á þíng, þá braut kyrkeo á Þíngvelli, þá er Haralldr Kóngr Sigurdarſun let (r) höggva vidin til. Þat ſumar fóro (s) feorotío ſkipa út híngat, oc braut mörg vid land, enn ſum týnduſt í hafi, oc leyſti ſundur under mannom, enn átta ein kvamoſt brott med þeim er ádur voro her, oc kvamoſt þau engi fyrer Mikealsmeſſo af hafi, af þeim mannfeöllda vard hallæri (t) ſva mikit her á landi.

bens, in aërem ſublata & inverſa, in eodem ſitu decidit. Feria prima paſchatos, pauci, ut cœnæ dominicæ participes fierent, ſacra frequentare potuere, qvidam & ſub dio (in itinere) periere. Altera poſt ejus obitum tempeſtas, die quo in comitia univerſalia iter faciendum erat, incidit, tunc templum Thingvallenſe, cujus materiam ligneam Rex Haralldus filius Sigurdi cædi curaverat, diffringebatur. Ea æſtate (s) qvadraginta naves peregre huc iter inſtituerant; quarum multæ ad terram (alliſæ) naufragium patiebantur, quædam in oceano ſub nautis diſſolvebantur, ſed octo duntaxat, in qvibus, quæ hic antea fuere etiam numerantur, hinc ſolvere potuere, quarum tamen nulla ante feſtum Michaëlis ex oceano evaſit. Multitudo iſta hominum, magnæ annonæ caritatis cauſa erat.

Þá er Giſſor Biſkup andadiſt, varo þeſſer meſter hofdingiar á Íſlandi: Hafli-di Márssun nordur, oc ſyner Áſbearnar Arnórs-

Tempore obitus Giſſuris Epiſcopi hi magnates primi ordinis in Islandia erant: Haflidius filius Maris in qvarta boreali, & filii

(r) höggvidin *impr.*

(s) þriátigi oc fimm 4. & 8-10. *marg. citt. Hauksbok.*

(t) *omitt. impr.*

(s) *triginta qvinqve*

Arnórsſunar í Skagafirdi, Þórgeir Hallaſun oc Ketell Þórſteinsſun Preſtr. Enn auſtur, Giſſur Einarsſun, Sigmundr Þórgílsſun, hann andadiſt á því ári í Rómför. Enn ſudur, Hallr Teitsſun, Skúli Egilſun. Enn veſtur, Styrmer Hreinsſun, Halldór Egilsſun, Þórgíls Oddaſun, Þórdr Gilsſun, oc Þórdr Þórvalldsſun (u) ór Vatnsfirdi.

filii Asbiörnis, filii Arnoris de Skagafiordo, Thorgeir filius Hallii & Ketell Presbyter filius Thorſteinis. Sed in orientali: Giſſur filius Einaris, (&) Sigmundus filius Thorgilſis, qui eodem anno in profeſtione Romam verſus inſtituta obiit. In meridionali: Hallus filius Teiti (&) Skulius filius Egelis. Sed in occidentali: Styrmer filius Hreinis, Halldor filius Egelis, Thorgils filius Oddii, Thordus filius Gilſis (&) Thordus filius Thorvalldi de Vatnsfiordo.

Einom vetri epter andlát Giſſurar Biſkups, var Þórſteinn Hallvardsſun veginn, göfigr madr, enn vetri epter þat var þíng ſeölmennt, þau miſſeri hafdi ſva mikill manndaudi verit, at Sæmundr Preſtr enn Fródi ſagdi ſva á þíngi, at eigi mundi færri menn hafa andaſt af ſótt, enn þá varo til þíngs kvamner. Þat ſumar var þróng mikil at dómum, þá ſærdi Þórgíls Oddaſun Haflida Mársſun, þá vard um ekkert mál at lögum dæmt. Þórgíls vard ſekr um áverkan, oc

Prima poſt Giſſuris Epiſcopi mortem hyeme, Thorſteinn filius Hallvardi vir nobilis interfectus fuit, ſed hyeme ab hinc altera comitia erant frequentia. Anno iſto tanta fuerat internecio, ut Sæmundus Polyhiſtor in comitiis aſſeruerit, non pauciores morbo deceſſiſſe, quam eos qui comitiis tunc intererant. Ea æſtate inter judicandum magnæ obortæ ſunt turbæ, tum Thorgils filius Oddii Hafiidium filium Maris ſauciavit. Tum in nulla cauſa ex præſcripto legum ſententia ferri potuit. Thorgils ob vulnus inflictum reus peragebatur, &

(u) *omitt. impr.*

oc ſat í ſektum um vetrin, þá var ſva lítill vapnaburdr, at ein var ſtálhúfa þá á alþíngi, oc reid driúgum hvor bóndi til þíngs, er þá var á Íſlandi.

& hyemem, (qvamvis) exilii reus, (domi) commorabatur. Tum tam rara erat armorum geſtatio, ut in comitiis generalibus unica tantum caſſis ferrea conſpiceretur, cum tamen qvivis fere colonus, qvi tum in Islandia fuit, comitia freqventaverat.

Þat vór er þrír vetur varo lidner frá andláti Giſſurar Biſkops, andadiſt Jón Biſkup at Hólum 9 kalendas Maji. Þat ſumar ſat Haflidi Márſſun á efrum Völlum med (*x*) tólf hundrut manna, oc ætladi at banna Þórgílſi Oddaſyni þíngreid. Þar var med hanom Hallr Teitsſún, oc Þórdr ór Vatnsfirdi mágr hanns, oc marger adrer höfdíngear, þat var enn næſta dag fyrer Jónsmeſſo. Þórlákr Biſkup gekk (*y*) þannig til med Kennimönnum ſínum, oc leitudu marga vega um ſætter med þeim, enn er þat teádi ekki, þá fyrerbaud hann þeim þar at ſitea, oc letſt mundi bannſetea þá ef þeir gengi eigi heim, þá kvad Haflidi at þeir ſkylldo heim gánga til (z) búda. Þór-

Vere qvo tres ab obitu Giſſuris Epiſcopi hyemes transfluxerant, Jon Epiſcopus Holenſis nonas Calendas Maji deceſſit. Ea æſtate Haflidius filius Maris in Vallis (campis) ſuperioribus una cum mille-qvadringentis & qvadraginta comitibus ſubſliterat, & Thorgilſem filium Oddii a loco comitiorum adeundo arcere deſtinaverat. Cum illo erant Hallus filius Teiti, & Thordus de Vatnsfiordo ejus affinis, multiqve alii magnates, factum eſt illud pridie feſtum Johannis (Baptiſtæ). Thorlakus Epiſcopus unacum ſuis ſacerdotibus eo tendens, multis modis eos reconciliare tentavit, aſt fruſtra, tunc ibidem permanere iis interdixit, ſimulqve ſi domum non redirent, ſe eos excommunicaturum fore minitabatur, tum Haflidius ſuos in (z) taber-

(*x*) xcc. *impr.* 4. 8-10.

(*y*) þann 19. *impr.* þángat. 10.

(z) -túda 4.

(z) *officia ſacra*

Þórgíls reid á Þíng med siö hundrut manna, med hanom varo flester höfdíngear ór Vestfirdíngafcórdúngi, nema Þórdr ór Vatnsfirdi. Enn er um sætter var leitat, var Þat í medal Þeirra at Haflidi villdi hafa seálfdæmi um allt óskorát, enn Þórgíls villdi undantaka godórd, oc stadfestu, oc sekter allar. Þann skakka gat Ketell prestr Þórsteinssun, nidurfelldan med umtölum sínom, Þat sumar var hann kosinn til Biskups í stad Jóns Biskups, oc fór utan. Þórgíls handsaladi Haflida seálfdæmi, enn hann gordi sextýgi (a) hundrada sex álna aura vöro virds feár í gulli oc brendu sylfri, edur í rísum aurum, edur gripum Þeim er hanom Þætti gersimom sæta, oc hann virdi seálfr, edur Þeir menn er hann tæki til. Þetta fe handsöludu sex menn, oc unnu at simtardómseid, at Þeir skylldo Þetta fe geallda sem fyrr var mællt. Þórgíls oc Haflidi veitto seálfer

tabernacula domum redeundi admonuit. Thorgils octingentis & viginti comitibus stipatus comitia adiit, a cujus partibus plurimi qvartæ occidentalis magnates, excepto Thordo de Vatnsfiordo steterunt. Ubi vero de eorum reconciliatione agebatur, de eo (imprimis) controversia fuit, quod Hafl'idius omnia suo arbitrio sine omni exceptione committenda voluit, sed Thorgils præturam, prædium, & omne exilii genus excipienda urgebat. Hunc dissensum Ketell filius Thorsteinis, presbyter, suis persvasionibus exemit, eadem ille æstate, in locum Jonis Episcopi electus, peregre abiit. Thorgils Hafl'idii arbitrio causam stipulata manu commisit, hic autem sexaginta hundredas unciarum, qvarum qvævis sex ulnas contineret, ad pretium mercium æstimandas, & auro, argento defæcato, rebus pretiosis vel cimeliis honorariis expendendas (sibi) adjudicavit, qvam (mulctam) ipse (Hafl'idius), vel illi qvibus hoc negotium commiserit, æstimarent. Hanc pecuniam ex condicto solvendam sex viri stipulata manu sub fide juris jurandi qvinti judicii spospondérunt. Thorgils & Hafl'idius ipsi

(a) *omitt. impr.* 10.

seálfer trygder, oc helldo vel sætt þessa. Hafliði Mársſun átti (b) fyrr Þuríði dóttur Þórdar Sturluſunar, Þórdr het ſun þeirra, hann átti Sölvöro dóttur Áſgríms Þórhallsſunar, Ívar het ſun þeirra. Hafliði átti ſíðar Rannveigo dóttur Teits ór Haukadal, Sigríður het dótter þeirra er átti Þórdr í Vatnsfirdi, Þórdr oc Páll varo ſyner þeirra. Valgerdur het önnur dótter þeirra Haflida, hana átti Íngimundr preſtr Illugaſun, oc (c) Órnýo dóttur Þórkells Gellisſunar, Illugi var ſun þeirra, er druknadi þá er hann flutti ſím til ſteinkyrkeo þeirrar er hann ætladi at láta gora á Breidabólſtad í Vèſturhópi.

ipſi reconciliationem promulgabant, & pactis his fideliter ſteterunt. Haflidius filius Maris primo Thuridam filiam Thordi, filii Sturlæ, in matrimonio habuit, eorum filius nomine erat Thordus, cujus uxor erat Salvora filia Asgrimi, filii Thorhalli; eorum filio nomen erat Ivar. Haflidius poſtea Rannveigam filiam Teiti de Haukadalo uxorem duxit, eorum filia nomine erat Sigrida, qvam Thordus de Vatnsfiordo in matrimonio habuit. Thordus & Paulus eorum erant filii. Alteri Haflidii & (Rannveigæ) filiæ nomen erat Valgerda, qvam Ingemundus preſbyter filius Illugii & Ornyæ, filiæ Thorkelis, filii Gelleris, in matrimonio habuit, eorum filius erat Illugius, qvi calcem ad templum lapideum, qvod Breidabolſtadi in Veſturhopo exſtruere ſibi propoſuerat, apportans ſubmerſus eſt.

(d) Rögnvalldr Jarl Koli var veginn fimm nóttum epter Mariumeſſo fyrri

Comes Rögnvalldus Kolius qvinqve noctibus ante feſtum Mariæ prius interfectus

(b) *omitt. impr.* 10.

(c) Oddnyo *impr.*

(d) *ſeqventem periodum habet* 5. *ad finem Kriſtniſogæ.*

fyrri (*e*). Ólafr Kóngr Tryggvasun bardist á Orminum Lánga næsta dag epter Mariomesso sídari.

fectus fuit. Rex Olaus filius Tryggvi in (navi) Ormo longo postridie festi Mariæ posterioris dimicavit.

(*f*) Þessi eru nöfn Biskupa þeirra útlendra er verit hafa á Íslandi: Fridrekr, Bearnardr, Ólafr Grænlendínga Biskup, Kolr oc Rodólfr, Jón, (*g*) Bearnardr, Henrikr, Arnalldr Grænlendinga Biskup, (*h*) oc Helgi Grænlendinga Biskup. Verit hafa enn þeir fleiri er Biskupar letust vera: (*i*) Gudiskolkr, Örnúlfr (*k*) oc þrír af Armenia: Petrus, Stephanus oc Abraham. Fridrekr Biskup kvam í heidni til Íslands med Þórvalldi Vídförla, oc var at Gileá oc Lækeamóti.

Hæc sunt nomina Episcoporum peregrinorum, qvi in Islandia fuerunt: Fridrekus, Biarnardus, Olafus Episcopus Grönlandorum, Kolus, Rudolphus, Jon, Biarnardus, Henricus, Arnalldus Episcopus Grönlandorum, (h) *& Helgius Episcopus Grönlandorum. Fuerunt & plures qvi se Episcopos esse professi sunt. Gudiscolcus, Arnulphus, & tres de Armenia: Petrus, Stephanus, & Abraham. Fridrekus Episcopus durante adhuc ethnicismo unacum Thorvaldo Vidförlio (late peregrinato) in Islandiam venit, & in (prædio) Gilia & Lækiamoti commoraba-*

(*e*) Anno 1158. *add.* 9.

(*f*) *secundum Hauksbok, testibus* 4. & 8. *marg.*

(*g*) Bearnvardr. 9.

(*h*) Jón Grænlendinga Biskup *add.* 4.

(*i*) Gudi, Skólkr, *impr.* 9. 10.

(*k*) ögny 8.

(h) *Johannes Episcopus Grönlandorum*

móti. Bearnardr hinn Bókvísi var á Íslandi fimm vetur. Húngurvaka segir at Bearnardr Vilrádsfun hinn Bókvísi hafi verit af Englandi, oc farit til Íslands af rádum Ólafs Kóngs ens Helga, því hann hafdi med hanom verit ádur (*l*). Kölr var á Íslandi fá ár, hann var med Halli í Haukadal, oc er jardadr í Skálahollti fyrstr Biskupa, segir Húngurvaka. Ródólfr var her níteán ár, hann setti múnklífi í Bæ í Borgarfirdi, hann beó oc á Lundi. Húngurvaka segir Úlfr Biskup hafi verit af Rúduborg ór Englandi, oc nefndr því Rúdu-Úlfr. Jón hinn Saxneski var her feögor ár, Húngurvaka seger Jón Írskan, oc farit hedan til (*m*) Vindlands, kristnat þar, verit þar sídan píndr oc drepinn. Henrikr var her tvo vetur. Bearnvardr var her níteán ár,

rabatur. Biarnardus Bokvis (librorum peritus) in Islandia qvinqve hyemes transegit. Hungurvaka Biarnardum Librorum peritum, filium Vilradi, ex Anglia oriundum fuisse, & Islandiam e consilio Regis Olai Sancti, cum quo antea vixerit, petiisse tradit. Kolus paucos annos in Islandia permansit, apud Hallum in Haukadalo commoratus, & Episcoporum primus, teste Hungurvaka, Skalholti sepultus est. Rudolphus hic annis novendecim commorabatur, ille in (prædio) Bæ in (tractu) Borgarfiordo monasterium fundavit, ille etiam Lundi habitavit. Hungurvaka Ulfum de Ruda (Rothomago) Angliæ ortum, & inde nomen Rud-Ulfi nactum esse, tradit. Jon Saxo quatuor annos hic transegit. Hungurvaka testis est Jonem hunc Hibernum fuisse, qui in (m) *Vendiam hinc abierit, christianismum ibi introduxerit, & exinde ibidem excruciatus & interfectus fuerit. Henricus duas hyemes hic transegit. Biarnardus annis*

(*l*) Anno 1003. *add.* 9.

(*m*) Vínlands *omnia exempll.*

(m) *Vinlandiam*]

ár, hann beó at Gileá í Vatnsdal. Húngurvaka talar ſva um þennan Bearnvard: hinn ſeötti (útlendſkr Biſkup) var Bearnvardr Biſkup enn Saxlendſki, er var med Magnúſi Kóngi enom Góđa Ólafsſyni, oc fór ſídan til Íſlands, oc var á Íſlandi tuttugo vetur, hann hafdi tva búſtadi í Vatnsdal at Giliá oc Steinsſtödum (ec meina þat Steinnes). Hann vígdi marga luti þá er mörg merki hafa at ordit, kyrkeor oc klukkor, brúar oc brunna, vöd oc vötn, beörg oc beöllor, oc þykkea þeſſer luter hafa birt ſanna tign hanns oc geæſko. Bearnvardr var á Íſlandi medan Haralldr Kóngr var í Noregi Sigurdarſun, þvíat þeir váro eigi ſamſátter. Sídan fór hann utan, oc til handa Ólafi Kóngi Kyrra Haralldsſyni, oc ſidan fór hann til Róms at bæn hanns, oc fridadi fyrer (*n*) öndudum, enn er Biſkup kvam aptur, þá ſki-

annis undeviginti hic commorabatur, & in (prædio) Gilia in (tractu) Vatnsdalo habitavit. De hoc Biarnardo Hungurvaka ita loqvitur: Sextus (Epiſcopus extraneus) erat Biarnvardus Epiſcopus Saxo, qui apud Regem Magnum Bonum filium Olafi commorabatur, & in Iſlandiam poſtea proficiſcebatur, atque in Iſlandia viginti hyemes transegit; duo habuit habitacula in Vatnsdalo, Gilia & Steinſtados (quod pro Steinsneſo accipio). Multas res, quæ plurimis ſignis poſtea inclaruere, templa, campanas, pontes, fontes, vada, flumina, rupes & nolas, conſecravit, quæ res veram ejus dignitatem & bonitatem commonſtraſſe videntur. Biarnvardus in Iſlandia, quamdiu Rex Haralldus in Norvegia regnabat, permanſit, illi enim concordes non erant. Poſtea peregre proprofectus Regi Olao Kyrrio (quieto) filio Haralldi adhæſit, cujus precibus adductus, (n) *mortuis pacem procuraturus, Romam iter fecit, quem reducem*

(*n*) ordunum *impr.* 10.

(n) *ordinibus*

ſkipadi Kóngr hann Biſkup í Selio ſídan fór hann í Beörgvin, oc andadiſt þar, oc er einmællt hann hafi verit hinn meſti merkismadr.

reducem Rex Epiſcopum Seliæ conſtituit; Bergas exinde profectus, ibidem obiit, & uno omnium ore vir celeberrimus deprædicatur.

Enodatio

Enodatio cantilenarum in LANDNAMABOK occurrentium.

Ad Pag. 37.

Hoc carmen *Snorro Sturlæus* in *Heimskringla* Tom. I. pag. 57. Eyvindo Skalldaſpilleri, viro celeberrimo, & poëtarum ſui ſeculi principi, adſcribit; Illud ex Editione *Peringſkiöldiana* tale eſt:

Samira nordr enn nordar
 naddregns hvötum þegni
ver getom bili at bölva
 blamærar (*al.* bordmærar) ſkæ færa.
Nú er þar er rauk a rakna (*al.* nú er þat rætt enn rakna)
 rymleid (*al.* rimſeid) flota breidan
grípum ver í greipar
 gunnbord Haralldi ſunnan.

Qvod

Qvod in ordinem hoc circiter modo redigi poterit:

Samira (1) hvötum (2) naddregns þegni (3) nordr, at færa blámærar (4) enn nordar. Ver getom (5) at bili (6) bölva (7) skæ.

Non decet acrem bellatorem in aqvilone, naves adhuc ulterius ad boream transferre. Mens nobis felicem prœlii exitum auguratur.

Nú er þar (8) er rymleid (9) rauk (10) sunnan a breidan rakna (11) flota Haralldi. Grípum ver gunnbord (12) í greipar.

Hic jam est status rei, qvod æstus maris in itinere de meridie in classem magnam Haraldi latus fuerit, (i. e. qvod adsunt naves). *Naves bellicas in manus nostras comprehendamus.*

(1) Samira, *non decet.* A enclicitum est negativum; þ t samir, *al.* sæmir *vel* sómir, *decet, convenit*, qvod a particula sam, *convenientiam* denotante, deducendum videtur. Bamera, qvod supra pag. 37. exemplaria libri Origg. 6 & 12. habent, aperte est mendum, pro samera. (2) Hvatr *acer*, *alacer*, hinc ek hvet, *acuo*, hvöt, *incitamenta.* (3) Naddr, *spiculum clavus*, metaphor. *sagitta* vel *hasta*, hinc naddregn *imber spiculorum* vel *sagittarum*, poëtis est prælium. Þegn ex mente *Eddæ* denotat *colonum* & forsan *primi ordinis*, postea erat appellativum *subditi* regii, qva talis, ast poëtice pro viro simpliciter adhibetur, & naddregns þegn *vir prælii*, est idem ac *miles.* (4) Blá inter nomina poëtica *undarum* in *Edda* occurrit, eoqvod æqvor *cæruleo* colore gaudet. Mær est *eximius*, *purus*, unde mær, *virgo* deducendum videtur. Hinc blámær, *virgo maris*, descriptione poëtica *navis* audiet, nisi magis arrideat, blámerar, i. e. *eqvas maris* appellare, qvæ lectio authoritate *Eddæ* comprobatur. (5) At geta vox est varii significatus, qvorum seqventes hic locum habere possunt: *a*) ek get *possum.* *b*) *acqviro, nanciscor.* *c*) *assero, statuo.* *d*) *conjicio, auguror.* *e*) *mihi arridet*, *placet*, per antiptosin pro mer getst at &c. (6) Þat bilar, *deficit*; Ita sensus est: *asserimus qvod malum prælii deficiat*, i. e. *nullum malum de prælio in nos redundabit:* Vel bilr est *procella*, qvæ & poëtice *prælium* denotat, ita sensus esset: *Procella prælii perplacet*; Bil tandem est interstitium, loci vel temporis, & tunc si partic. at hic pro enclitica & negativa assumeretur, sensus emergeret: *Mora* vel *procrastinatio prælii nobis displicet.* Bil nomen Deæ Eddicæ huc non pertinet, nam si dicamus, *Non acqviremus Bellonæ* (Deæ præliorum) *damnum*, sensus qvidem verus exprimeretur, sed instar plurimarum

marum aliarum locutionum poëticarum, eum perqvam abundantem, si non sæpe varium, esse inde patebit. (7) Böl, *ærumna*, poët. *prælium*, Genit. plur. bölva. Skæ est *damnum*, hinc bölvaskæ, *damnum de prælio acceptum*. Hinc Grönlandi veteres, adhuc ethnici, sacerdotem Christianum a Rege Olao filio Tryggvii ad eos missum, appellavere skemann, sive *hominem nocivum*, & plurima alia vocabula eandem originem agnoscunt. Postqvam hæc scripta sunt, & plagula præcedens impressa, mea laude major, Perillustris Erici, pro sua, qva cluet, eruditione & humanitate summa, aptiorem hanc constructionem & explicationem commonuit: Skiór, vel skiær, est *pica*. Blámær, *unda limpida*, & poëtice *unda*, sive *mare*; hinc blámærar skiær, *pica maris*, erit *navis*. Hac posita constructione, verba: Ver getum, at bölva bili, instar Parentheseos allata denotabunt: *Conditio prælii* (procella ærumnarum) *perplacet*. (8) Nú er þar, subintellig. á at líta, komit, vel aliud tale qvid. (9) Rymleid proprie *via rudens*, *æstuosa* i. e. *mare*, á voce, rym, rumdi, *rudo*, vel rímleid, *via pruinam referens*, i. e. *mare*, vel tandem rúmleid, *via spatiosa*, id est: oceanus. (10) Verbum ryk, rauk, at riúka, proprie denotat *fumare*, sed metaphorice de *æstu maris*, etiam prosaice adhibetur. Hinc bifrok *æstus maris* &c. (11) Rakni videtur esse *nodus* qvidam vel *ligatura retis*, si non ipsa *macula retis*, in *Edda* Fab. 46. ita ut sit metonymia adjuncti, in poësi veterum septentrionalium non raro ultra rectum extensa. Nisi rakna hic sit genit. plur. a singulari raukn, qvod *commissuram mali & carinæ* denotare videtur in *Snorronis Sturlæi Háttalykell* Parad. 72. qvod *hálfhnept* vocatur, ubi exstat:

Lyptast kná af lidi opt,
Laukr vid kialar raukn.

i. e. *sæpe a commissura sua attollitur malus*, qvam explicationem priori aptiorem, eruditioni & humanitati viri doctissimi & antiqvitatum septentrionalium peritissimi *J. Olavii* Grunnavicensis debeo. (12) Gunnbord, *naves militares*. Gunn, *pugna*; bord, *asser*, *tabula*, in pec. *tabula navis suprema*, hinc bord (poët.) *navis* per synecdoch. ita ut sensus sit: *eripiamus* Haralldo *classem bellicam*, vel (sed minore veri specie) gunnbord hic denotat *assulam militarem*, id est *scuta*, ita ut sensus sit: *arripiamus scuta*, ut hostes fortiter repellamus. Greip est *interstitium pollicis & reliqvorum digitorum* a verbo ek gríp, *arripio*, sed greip hic pro *manu* synecdoch. adhibetur.

Ad Pag. 73.

Ek bygge einn steina stöd (1) at áls hrafne (2). Erat ofþegn á þilium	*Ego solus tumulum lapideum inhabito navis; Nonne minister superfluus est in*

Eee stafn- *foris*

ſtafnrúms (3). Ek bý þraung á raunga mar (4).

foris ad proram? In navi ſpatium mihi arctum eſt.

Baudvitrum (5) er betra rúm enn íllt ofgengi. Ek kná ſtýra brimdýri (6). Þat man liſa lengr med lofdum (7).

Viro forti melior eſſet vacuus locus, qvam malus comitatus, ego (enim) navem gubernare poſſum. Diu hoc in memoria virorum permanebit.

(1) Stöd eſt *locus permanendi*, hinc þingſtöd *locus fori*. (2) All, *profundum maris*; ejus animal qvodcunqve, adeoqve in hoc caſu *corvus*, poëtice eſt *navis*. Qvi *Atals* hoc loco ſcribunt, Regulum maritimum hujus nominis intelligunt, qvod qvoad ſenſum eodem redit. (3) Stafnrúm, *locus ad proram*, metonymice *navis*. Commodiſſimus præterea hic eſt ſenſus: *Nemo ingenuus eſt mecum in navi*. Vid. *Bartholini Antt. Dan.* pag. 291. Poſſet etiam ſignum diſtinctionis voci þraung poſtponi, cum ſenſus foret: *vir in foris* (navi) *arcto premitur loco*. (4) Raung, *coſta navis*; mar, *eqvus*; poëtice autem eqvus coſtis navis inſtructus *navim* denotat. (5) Böd, *calamitas*, item *prælium*, hinc bödvitr *prælii peritus*, poët. pro *viro forti*. (6) Brim, *æſtus maris*; dyr, *animal*; unde poëtice animal maris æſtuoſi eſt *navis*. (7) Lofdar, vox poëtica; *viri*.

Ad Pag. 76.

Ec var módr (1) þar er Hedins (2) anna leidar flódkorn jötuns fell af fialli ór hám bergriſa (3) himne.

Adfui defeſſus, [ubi] parva maritima inundatio (facta) gigantis decidit de monte ex alto ſaxicolæ cælo.

Fár folldjötun (4) gerer fleire hömlo (5) heidar þrumlo (6) í vinga (7) molldo. Hamvati (8) (gerer) mér bata.

Paucus gigas terrenus plures undas in amicam terram immittit. Cutis madefactio mihi expedit.

(1) Módr, *defeſſus*. Multis in ſignificatibus hæc vox ſumi poterit, qvæ ſenſum proinde mutabit. Ex. gr. Módr *animus*, unde jötunmódr *furor giganteus*. Móder, *mater*, terra enim, montes inprimis & ſaxa, origo gigantum eſſe credebatur. Móda tandem *fluvius*, qvi vel metonymice pro *aqva ſparſa*, vel *mari*, vel etiam *rivulo* in via Einaris obvio, ſalvis regulis poëticis adhiberi poteſt. Ex ſingulis his ſenſum emergentem pluribus perſeqvi inſtituti ratio vetat. (2) Hedin Rex erat, qvi itinere maritimo adveniens Hilldam filiam Regis Högnii vi rapuit (*Edda* fab. 67). Unde Hedins önn, *labor Hedinis*, poëtis eſt *prælium*. Qvidni ergo Hedins annar leid, *via laborum Hedinis*, erit *mare*? Plurima qvidem exemplaria hic

legunt

legunt heidins, f. *fereni*, i. e. *cœli*, non tamen omnia, nam lectio *Hedins* hic per conjecturam tantummodo affumta, in Codice M. S. Archivi Antiqv. Holmienf. No. 7. Fol. etiam exiftit. (3) *Gigas faxicola.* Per appofitionem denotabit: *ex cacumine montis.* (4) Folld, *terra*, hic folldjötun videtur effe *gigas fubterraneus*, five *in terra habitans.* (5) Hamla nom. fubft. eft *repagulum*, *qvo remus continetur*, adeoqve pars navis & poët. ipfa navis; heidi, *tefqva*, *planities paulatim in altum furgens.* Hinc hömluheidi erit *æqvor, mare.* (6) Þruma, *tonitru*, & *ftrepitus tonitru referens*, cujus Diminutivum Þrumla, *rem qvamcunqve cum ftrepitu decidentem* denotare poterit, & hömloheidar Þrumla erit *unda maritima cum ftrepitu & impetu illifa, in* (7) *amicam terram*, habitaculum fcilicet gigantis, nam vindga, *ventofam*, vel *vento perflatam* terram, non lego. (8) Hamr eft *forma exterior*, *vehiculum*, *exuviæ*, *amictus*; vatr five votr, *humidus.* Hamvati hoc loco eft *madefactio veftium & cutis* Einaris, qvem gigas aqva maritima afperfiffe perhibetur. Explicationem, in Theologia gentili veterum fuam rationem agnofcentem, adeoqve veriorem, debeo Perilluftri Erici, qvæ feqvitur: „ Fár folldjötun hamvati gerir (med) hömlu heidar Þrumlo fleiri bata, „ mer í vinga molldó. „ Id eft: *Vix ullus gigas terreftris* (landvættr, five genius terræ tutelaris) *corpus madefactus*, *aqva maris fparfa majus*, *qvam ego*, *commodum amicæ terræ* (patriæ meæ) *adfert* (eam fcilicet irrorando).

Ad Pag. 80.

In cantilena hacce nihil intellectu difficile occurrit, nifi qvod pro: *hvílt befik lengur*, legendum videatur: *hvíldat ek lengi.*

Ad Pag. 82.

Hropts Hýrfkerder (1) man verda kvedinn (2) af mer (med) heiptum. Ek kunna vel ádur beita fyrir einni yggsteiti (3).	*Vir bellator falutabitur a me modo hoftili; nam olim dimicare novi.*
Hilldar (4) hialldur gnár (5) kenna mer hýrfennu (6), ef eggiunft at ek höggva (7) hæfs mína gudvefiar hlín (8).	*Deæ bellatrices prœlium me docent, cum incitarer, qvod uxorem meam dextre ceciderim.*

(1) Hroptr, *gladius*, vel etiam nomen *Odini.* Hinc hoc loco, aut erit Hroptshyr *ignis Odini*, id eft *gladius*, & Hroptshyrfkerder *gladii diffipator*, id eft *vir generofus* vel *bellator*; aut etiam vox heiptum referenda eft ad Hropts, ita ut Hroptsheipter fit *ira Odini*, id eft, *pugna*; vel *furor gladii*, qvi lingva poëtica antiqvorum fimiliter *pugnam* denotat. (2) Hyr

est a) *gladius*, b) *ignis*. Utraqve significatio hic locum habere potest, nam hyrskerder, *dissipator gladii*, virum *generosum* & *fortem* denotat, sive id respectum habeat *fortitudinis*, qva gladios in acie diffringit, sive *liberalitatis*, qva gladios amicis & clientibus donat. Hyr præterea dum *ignem* denotat, eundem habet significatum, qvamprimum Odini aut reliqvorum Asarum nomen qvoddam adjicitur, qvod hic est *Hroptr*. (*Edda* fab. 58.) Et tandem, sit Hroptr *gladius*, sit hyr *ignis*, erit Hreptshyr, *aurum*, & hroptshyrskerder *dissipator auri*, sive *vir munificus* & *generosus*. (3) Yggr nomen est *Odini*; teiti, *lætitia*; unde yggsteiti erit *pugna*, *arma*, *strages*. (4) Hilldur, *bellona*; sed sensu antiqviori & magis proprio *prælium*. Hialldr, *strepitus*, interdum metonym. *pugna*; Hinc Hilldarhialldur, *strepitus prælii* pro ipsa *pugna*. (5) Gná nomen *Deæ*; Hilldar hialldurs gní, *Dea prælii*. (6) Senna, *colloqvium* prolixum aut acre, *jurgium*; hyr, *gladius*, ast jurgium aut *rixa gladiorum* erit *prælium*. Hyr præterea est *ignis*, Hilldarhyr *ignis prælii*, poët. *gladius*, & hilldar hyr senna ex ratione pridem allata denotat *pugnam*. (7) Forsan legendum est: höggna hefc, *ceciderim*. (8) Hlín, nomen *Deæ*. Gudvefr, *textile*, *byssus*. Qvod si nomini Deæ alicujus, res, opera, aut ornatus muliebres adjiciantur, in lingva pöëtica *fæmina* denotatur.

Ad Pag. 104.

Ec bidr múnkareyni (1) at beina mína för meinalausa. Hárrar (2) heidisfolldar hallar drottinn halldi yfer mer stalli (3).	*Christum oro, velit iter meum absqve noxa promovere. Excelsæ serenitatis telluris aulæ* (cæli) *dominus super me teneat propugnaculum!*

(1) Múnkr, *monachus*; reynir, *explorator*, *dominus*; Id est: *Christus*, qvem *Edda* (H h. b.) *monachorum dominum* poëtice appellari innuit. (2) Heidi, *serenitas*, *excelsum*; folld, *terra patens*; heidisfolld, *regio serenitatis*, id est, *cælum*; höll, *aula*; heidis folldar höll, *aula cælestis*. Si hattar hic ex mente S. V. *Thorlacii* legendum sit, ordo verborum talis erit: Drottinn hallar heidis folldar halldi yfer mer hattar stalli, ubi hattar stallr, *sedes pilei*, *est caput*. Vel. Drottinn heidis hallar halldi mer yfer hattar stalli folldar. Sed cum lectio illa nulli exemplarium Bibliothecæ Magnæanæ & Archivi Antiqq. Holm. probetur, illa inter libri menda referenda videtur. (3) Stallr & stalli est *prominentia rupis*, aut parietis, qvalis inter propugnacula murorum exseritur, unde hic metonymiam ductam esse vero non est dissimile.

Ad

Ad Pag. 161.

Línbundin (1) aulkarma (2) eik (3), en arma lofn (4), lætr mic for sínum lesnis stofne (5). (Ek) firrunst þar leika (6).

Lino ornata mulier (ach improbam fœminam!) me lacertis suis arcet. Jucunditate ibi destituor.

Ek mun bída böl af brúde (7); Mer snertr harmr vid hiarta. Hrót (8) giörer mic fölvann, (hvörs) alldregi er bót.

Hanc ob sponsam ærumna me manet; Luctus cor meum angit. Calamitate pallesco, qvæ in melius nunqvam mutabitur.

(1) Línbundin, *lino redimita*, poëtis freqvens est epithetum mulierum. (2) Aul, *convivium*, & *potus generosus* qvicunqve, sed cum majoribus nostris *cerevisiæ* usus freqventissimus fuerit, illi nomen hoc adhæsit. Karmr vero *vas*, vel *receptaculum* denotat. (3) Eik, *arbor*, sed ex regulis poëticis fœmina nomine arboris cujusvis, in vernacula tamen fœminini generis, insigniri potest, si modo adjiciatur denominatio de ornatu, muniis, aut qvibusvis aliis adjunctis sexui seqviori propriis; unde aulkarma eik poët. denotat *fœminam*. (4) Lofn in *Edda* Fab. 30. est nomen *Deæ*, *qvæ ab amantibus invocatur*, sed poëtis nomine appellativo *fœminam*, nomine proprio Deæ cujusvis, appellare licet. (5) Lesnir denotare videtur *colligentem*, ast *manus* membrum est collectioni aptissimum, cujus stofn, sive *truncus*, est *lacertus*; Qvod qvamvis conjectura tantum sit, non tamen audacior est, qvam qvæ similia, & ferme dixero, absurdiora, exempla poëtarum comprobare possint. In mentem mihi qvoqve venit, an hic legendum sit: for sínum lesnis stafne, id est, *lecto*, vel *sede stragulis ornata*, a les *vestimenta lanea*, unde áles, *vestes acu contextæ*, & príónles, &c. Stafn, proprie *prora*, hic *intima & transversa ædium pars*, ubi mulieres sedem sæpissime habebant. (6) Leikr *ludus*, *jocus*, *jucunditas*. Qvin & vox Leika olim non erat obscœna, & *sociam thori* sive *lusus*, exprimebat, unde *sol* appellatur Dvalinsleika. (7) Brúdr, *sponsa*, poët. denotat qvamvis *mulierem*, hic autem sensu magis proprio *uxorem*. (8) Hrót sine dubio mendosum est, referri tamen posset ad verbum hrióta, *dissilire*, unde hrota *animal decrepitum*, *silicernium*. Sed qvamvis unicum tantum exemplar legat hanns rót, id tamen pro vera lectione adoptare non dubito, ita ut pronomen hanns referatur ad vocem harmr, qvo sensus sit: *Cor meum luctus constringit, cujus radicibus alte defixis pallesco.*

Hac, qva jam dixi, via abſtruſum hujus cantilenæ ſenſum inveſtigare conatus fueram, ſed poſtqvam verſio & textus hujus libri prelum reliqverant, explicatio qvarundam cantilenarum ejusdem ad me pervenit, qvam Vir Plurimum Reverendus, & in Philologia antiqva ſeptentrionali poëtica facile princeps, Dominus GUNNARUS PAULI, Parœciæ Hiardarholtenſis Paſtor, & vicinarum Præpoſitus meritiſſimus, mihi perſcripſit, qvam explicationem hujus carminis, & planiorem, & aptiorem, hanc dedit: „Línbundin aulkarma eik latr þar leika arma. „ Loſn firriſt mic for ſínum leſnisſtofne. Ec mun alldregi bida bóter af brúdi. Harmr „ ſnertr mer vid hiartarót. Böl giörer mic fölvann. „ Id eſt: *Lino ornata mulier lacertos vibrat* (obluctatur). *Fæmina ad poſticum ædis ſuæ parietem* (for leſnis ſtafni) *me vitat* (arcet). *Ab illa muliere bonum nunqvam reportabo. Luctus intima corripit præcordia; Calamitate palleſco.*

Ad Pag. 172.

Ek heyri ſára þorns (1) ſveita ſvan (2) gialla úti. Brád vekr bláfialladann borginmóda (3) er mornar.

Ego audio avem carnivoram foris crocitantem. Præda corvum lividis pennis inſtructum tempore matutino expergefacit.

Sva gól gunnarhaukr (4) fyrr þá er fólknárúngar (5) váro feiger, er (gunnar) gaukar (6) ſagdo Gautsbragda (7) ſpá.

Ita olim cecinit avis carnivora, cum viri principes morti erant vicini, dum corvi exitum præliorum (*ſtragem*) *prædicebant.*

(1) Sár, *vulnus*; þorn, *ſentis*, *ſpiculum*; hinc ſáraþorn, *ſentis vulnerum*, poëtis eſt *haſta* vel *gladius*. (2) Sveiti, *ſudor*, item *cruor*, ſudor autem vel *liqvor gladii*, eſt *ſangvis*. Porro aves carnivoræ, & in ſpecie aqvila & corvus poëtice deſcribuntur nomine cujusvis avis, ſi modo appellatio Odini, ſangvinis, prælii, vel cadaveris, aut cujusdam ſimilis adjiciatur; ita hoc in loco ſáraþorns ſveita ſvanr, ſive *cygnus ſangvinis*, eſt *avis carnivora*, & in ſpecie *corvus* vel *aqvila*. (3) Borginmódi nomen *corvi* vid. *Edda* Ff. 3. (4) Gunn, *pugna*; haukr, *accipiter*, hinc gunnarhaukr, *accipiter prælii*, *corvum* denotat. vid. No. 2. (5) Fólk, *acies*; nárúngr, *in extremitate*, vel *vicinia conſtitutus*. Hinc fólknárúngr, *Dux*, *vir princeps*, perinde ac fólksjaðar, & oddvite *Ducem* denotant. (6) Gaukr, *cuculus*; hinc gunnargaukr, *cuculus prælii*, vel Gauts gaukr, *cuculus Odini*, eſt *avis carnivora*. Vid. ſupra No. 2.

(7) Gautr,

(7) Gautr, nomen *Odini*, cujus bragd, *techna*, eſt *prælium*; Odinus enim Deus prælii habebatur, corvi vero huic ſacri, crocitantes, lætitiam ſuam de *prælii exitu*, ſive ſtrage edenda exſerunt.

Ad Pag. 173.

Hræs hagle (1) ſtokkinn valkaſtar báro már (2) hlakkar er kemr módr at (hræs) ſæſe (3), (oc) krefr morginbráda.	*Aqvila ſangvine aſperſus clangit, ubi defeſſus æqvor cruoris repperit, & prædam matutinam poſcit.*
Svo gól hrævagaukr (4) endr af fornom eids meidi, þá er unda haukar (5) villdu hilldinga (6) (unda) miöd (7).	*Ita aqvila olim de vetuſta arbore ſolitaria cecinit, cum aves carnivoræ ſangvinem virorum fortium appetebant.*

(1) Hræ, *cadaver*; hagl, *grando*, poëtice vero hræs hagl eſt *ſangvis*. (2) Valr, *ſtrages*; köſtr, *ſtrues*, *cumulus*; hinc valköſtr, *ſtrages accumulata*; cujus bára, ſive *unda*, poëtice *ſangvinem* denotat. Máſr, & contracte már, *larus*, hinc valkaſtar báro már eſt *larus ſangvinis*, id eſt, *avis carnivora*, & cum illi verbum at hlakka, *clangere*, conjungatur, *aqvila* hoc in loco commodiſſime intelligitur. (3) Hræ, *cadaver*; ſær, & ſæſe, *mare*; liqvor autem, ſive mare cadaveris eſt *ſangvis*. (4) Similiter & hrævagaukr, *avem carnivoram*, ſive *aqvilam* denotat, a hræ *cadaver*, & gaukr *cuculus*. Ratio denominationis allata eſt in cantilenæ præcedentis & præſentis N. 2. (5) Und, *vulnus*; haukr, *accipiter*; Ex allegata mox ratione, *accipiter vulneris* erit *avis carnivora*, & in ſpecie *aqvila*. Si qvis vero ita conſtruere maluerit: unda eids haukr, *accipiter prælii*, idem ſenſus emerget; nam undaeidr *juramentum vulneris*, æqve *prælium* denotare poterit, ac vopnameſſa, ſverdaſaungr, (*miſſa armorum*, *gladiorum cantus*) &c. Sed cum aqvila in iſthmis, promontoriis (hinc *Sturlúnga ſaga* apte dicit: örnin á neſinu) ac locis editis prædam præſtolans undeqvaqve circumſpiciat, vox eids hoc loco ab eid *iſthmus* commode ſatis deducitur. (6) Hilldingr, *vir fortis*, qvod a Rege Hilldere filio Halfdanis Grandævi, deducitur. (7) Miödr, *mulſum*, undamiödr, mulſum *vulnerum*, vel etiam: undahauks miödr, *mulſum avis carnivoræ*, poëtice eſt *ſangvis*. In genere de hac & præcedenti cantilena notandum eſt: ita ut in priori allocutio præcipue *corvi* eſuriem deſcribit, ita & hæc, qvæ reſponſoria eſt, de *aqvila* commodiſſime explicatur.

Flat- *O ho-*

Flatvallarbauga draugr (1)! búunſt vid ilmar jálme (2). Mer varat daude í dag ne ádr rádinn of geir (3).	*O homo! pugnæ nos accingamus; Non hodie mihi mors (continget), niſi prius illi per enſem devoto.*
Ec ræki lítt þóat hedins ſitiar litvöndr (4) leiki. Alldr var oſs ádr afmarkadr vid rauda ſkialldo.	*Parum curo etſi enſis cruentus vibretur. Ætas nobis per ſcuta rubra olim circumſcripta fuit.*

(1) Flatr, *planus*; völlr, *campus*; Flatvöllr, *qvicqvid in planitiem extenditur.* Baugr, *annulus*, *circulus*, *margo*, qvin & abſolute *clypeus.* Præterea *clypeus* baug-jörd appellatur, cujus denominationis ratio in *Edda* L. l. 2. diſerte redditur. Draugr, *arbor arida*, flatvallarbaugadraugr, *arbor clypei*, eſt *homo.* vid. *Edda* I i. (2) Ilm, *prælium*, videtur deductum eſſe ab álmr, *arcus.* Jálm, *ſtrepitus*; niſi cum *Codice Haukiano* legendum ſit álmar jálmi, *ſtrepitui arcus*, ſive *prælio.* Laudatus, & nunqvam nimis laudandus, Dominus GUNNARUS PAULI legit: ymu jálme, yma enim eſt *pugna*, ab ómr; hinc in *Völuſpá:* ymr hit aldnà tre. Id eſt: *arbor annoſa ſonum edidit.* (3) Alluſio hic eſt ad Odinum, qvi moribundus ſe cuſpide haſtæ devovit, vid. *Heimskringla* Tom. I. pag. 11. Vir eruditiſſimus nuper laudatus hic legendum proponit: ádr enn geir ofrodinn; id eſt: *ante qvam haſta ſangvine tingatur*, ſive, *ante initium prælii.* Vel etiam ex ejusdem mente geyr, *latrat*, *reſonat*, legendum erit, ita ut ſenſus ſit: *anteqvam prælium conſtitutum* (rádin oruſta geyr) *fragore incipiatur*, vel, *anteqvam arcus intenſus* (ádr enn bogaſtreingrinn gellr, ſive álmrinn geyr) *reſonaverit.* (4) Fit, *ora planitiei*, & poëtice *terra.* Hedinn Rex erat qvi Hilldam rapuit, vid. *Edda* Fab. 67. Nomen *terræ* ſi ornatui vel operibus muliebribus adjiciatur, *fœminam* denotat. Qvod ſi & hoc epithetum omittatur, ſenſus tamen idem permanet, qvod hálfkendt appellatur. Ita hoc in loco Hedins ſir, eſt *fœmina Hedinis*, ſive *Hillda*, & ob ſynonymiam Hilldr eſt *pugna.* Vöndr, *virga*; litr, *color*; virga pugnæ novum colorem induens, erit; *gladius ſangvine tinctus.* Conf. *Edda* K k.

Ad Pag. 175.

Her hafa ſex ſverda ſvipniördúngar (1), þeir er ſæfaſt, ſá teins (2) bana ſútlauſt (3) úte á brúſteinum.	*Hic ſex viri militares, qui necem oppetunt, armis exanimati, foris in ſtrato lapideo, ſine dolore remanent.*

Ec *Credo*

Ec hygg at hálfer (4) laga heptendur (5) liggi epter. Ec let úbídendum ſvída eggſkeindar under (6).|

Credo bellatorum partem dimidiam remanere. Vulnera (autem) non præſtolantibus acie læſa dolere feci.

(1) Svipr & ſvipan, *vibratio, motus citatus;* ſverda ſvipan, *vibratio gladiorum*, id eſt: *prælium.* Niördúngr videtur deductum a nomine Dei Niördr, ita ut konúngr á konr, Skiölldúngr á Skiölldr, & multo plura. Aſt *homines* nominibus Deorum appellare poëtis freqvens eſt, unde ſverda ſvip niördúngr erit *Niördus prælii*, ſive *vir militaris.* (2) Sár, *vulnus;* teinn, *qvicqvid in longitudinem extenuatum ducitur;* hinc ſárteinn erit *haſta.* (3) Sútlauſt, *ſine dolore*, qvia ſcilicet ſine vita & ſenſu. (4) Hálfer, qvoad numerum, *pars dimidia.* (5) Lag, *ictus armis intentatus;* Hapt, *repagulum;* ek hepte, *reprimo, retundo.* Hinc laga heptendur, *ictus militares retundentes*, ſunt *bellatores.* (6) úbídendur, *qvi non præſtolabantur*, ſive: *qvi aufugerunt.*

Varka (1) ek fyrr at víge fetla ſtígs med fleiri (2); Fiórer ofſtopavender frendur várom þar fyrer.

Ab initio non multos mecum in bellum eduxi; qvatuor ſcilicet cognati impetuoſi ibi ſimul eramus.

Enn tòlf hvater gunnþíngsrunnar (3) (komu) af gilva glad (4). Þeir er villdo ſkunda til vors fundar rudo (5), kölld vopn.

Sed duodecim milites alacres de navi (venerunt). Qvi in noſtrum occurſum feſtinabant, frigida arma cruentabant.

(1) A, vel at encliticum, denotat, *non;* k epentethicum vel encliticum eſt pars pronominis ek, *ego;* Unde Varka contractum eſt pro Var-ek-at, *ego non fui.* (2) Stígr, *inceſſus.* Fetill, *ligamen, mitella*, & in ſpecie *tænia, qva clypei ſuſpenduntur.* Hinc & fetill metonymice pro *clypeo* vel *armis* adhibetur. Víg inter nomina *prælii* occurrit in *Edda* L I. 4. 6. Fetlaſtígs víg erit *inceſſus militaris* (armorum) *cædis*, ſive *prælium.* (3) Gunnr vel gunn, *pugna;* þíng, *conventus;* gunnþíng, *conventus prælii;* id eſt: *acies;* runnr *frutex;* Cum vero nomina arborum prælio, armis, & ſimilibus adjecta, pro hominibus apud poëtas ſumantur, gunnþíngsrunnr *virum*, vel, ſi mavis, *bellatorem*, denotabit. (4) Gilve eſt nomen proprium *piratæ* inſignis; gladr, eſt nomen *eqvi*, aſt animal maritimum, vel piratæ, poëtis pro *navi* uſurpatur. (5) Si vopn *arma* ſit caſus rectus, verbum rudo denotabit *perverterunt, deturbabant;* à verbo ryd, ruddi, at rydia; Sed ſi vopn

 erit

erit cafus qvarti, ut & revera effe videtur, verbum rudo à ryd vel rióda *colore rubro inducto, cruento*, deducendum erit.

Ad pag. 176.

Siö fækitivar (1) fvolnisgards hafa höggit (2) nöfum til jardar. Valdögg (4), varmt blód, fell á vera (4).

Septem viri militares proni occubuerunt; pluvia ftragis, fangvis (inqvam) calidus, in viros decidit.

Fleiri fiölnis þíngs furvidir (5) (komo) híngat, enn færa mano fke (6) út um mærar ekkils jálkbrauter (7).

Plures milites huc venerunt, quam navim per æqvor referent.

(1) Tír vel Tyr nomen *Dei* fortitudinis & audaciæ fummæ; Qvin & tivar, fimpliciter, *dii.* Ek fæke, *impeto;* hinc fækitivar, *viri fortes*; licet enim ex regulis poëticis homines nominibus Afarum, five Deorum, appellare. (2) Svolnir nomen eft Odini, cujus gardr erit *Valhalla*, & fækitivar fvolnisgards, *candidati Valhallæ*, id eft, *viri fortes.* Vid. *Edda* fab. 33. 35. Si fvolnis gardr *prælium* denotaverit, conjungendum etiam effet præcedenti fækitivar, ita ut fækitivar fvolnisgards denotaret, *bellatores impetum facientes.* Si deniqve pro Svolnis legatur Sofnis, erit fofnir, *angvis;* gardr, *fepes*, *terra*, *cubile*, & fofnisgardr *aurum*; fækitivar fofnisgards, *viri munifici.* (3) Valr, *ftrages;* dögg, *pluvia;* pluvia vero ftragis eft *fangvis.* (4) Verar, proprie *defenfores*, *præfidiarii*, poët. *viri.* Vid. *Edda* Hh. 2. (5) Fiölnir, nomen Odini, *Dei præliorum;* þíng, *conventus;* Fiölnisþing *pugna.* Fura, furuvidr, & contr. furvidr, *abies;* aft abies pugnæ idem erit, ac *vir militaris.* (6) Ske *damnum;* Sed hic potius fke pro fkæ, affumendum, vid. fupra pag. 401. (7) Mær, *purus*, *limpidus*; ekkill, nomen *piratæ* famofi: jálkr, *eqvus cantherius*, & poët. qvilibet *eqvus* vel *animal;* hinc ekkilsjálkr, *navis;* braut, *via ftrata;* ekkilsjálkbraut, *via navis ftrata*, five *mare;* mærar ekkilsjálkbrauter, *mare refplendens.*

Her mego daltángar hæli börvar (1) fiá fkióma hlióm (2), (oc) merki dýrs dagsverkis, hvad fiórer drýgdu.

Hic viri gloriofi praelium videbunt, & fignum praeclari operis diurni, quod qvatuor patraverunt.

Enn

Ego

Enn ek hugdak hýrbrigdi (3), at (ver) giæfom gunnarræfs gridbítom (4) lítinn frid. Hrafn fleit beito af ná.

Ego vero praelium reputabam, nos siquidem securitatis munimenti violatoribus parum pacis concessimus. Corvus escam de cadavere decerpsit.

(1) Dalr, præter multas alias notiones, fignificat *arcum;* taung, *forceps;* daltaung, *manas,* fimili ratione ac dalnaud, *manus;* hæli, qvafi hól, *gloria, pompa;* fed pompa vel ornatus manas poëtice *aurum* denotat. Bör, *portator;* a voce ek ber, *gero.* Hinc daltángar hælibör, *gestator auri,* eft folita viri apud Poëtas antiqvos feptentrionales denominatio. (2) Skiómi, *splendor,* 2) poët. *gladius;* hliómr, *sonitus;* fkiómahliómr, *gladiorum sonitus,* freqvens Poëtis eft defcriptio *prælii.* Si cui ita conftruere libuerit, Daltángarfkióma (*auri*) hælibörvar (*gestatores gloriosi*), erit hliómr *prælium,* qvæ defcribendi ratio hálfkendt appellatur. (3) Hyr, *gladius;* brigde, *vibratio;* vibratio autem gladiorum eft *pugna.* (4) Gunn, & gunnr, *prælium;* ráf, ræf, & ræfr, *tectum.* Tectum prælii eft *munimentum.* Grid, *pax, securitas,* & fpecialiter *domestica,* ut & *domicilium.* Hinc gridbítr, *violator* talis *securitatis,* & gunnarræfs gridbítr, *violator securitatis domesticæ in munimento.* Non nego gunnarræf fimili ex fundamento per *loricam* explicari poffe, cum gunnarræfs hyrbrigde *prælium* denotabit, ubi hyr erit *ignis,* fed ignis tegumentorum bellicorum poëtice eft *gladius.*

Unnom audimönnum (1) verk; dreyruga ferki (2). Ek á þunnan gunnarhiör (3). Vær drógunft at víge (4).

Viris destructoribus (piratis) laborem fecissimus; cruentas loricas. Ego gladium acutum possideo. Nos prælium accessimus.

Herdilofdar (5) höfdo vefæri (*) heingi túngur (6) und hilldarbards fkilldi (7). Hángurvölum (8) þvarr húngur.

Viri militares gladios, pacis disturbatores sub scutis, ferro marginem obductis, habuere. Corvos fames deseruit.

(1) Audimönnum, qvafi eydimönnum, *destructoribus;* Nam analogia lingvæ vix admittit audimönnum; *viris munificis,* vel etiam *fortunatis;* aut *piratis,* qvod deducendum effet ab audi, *pirata.* Ita enim effe deberet audmönnum, vel audamönnum. (2) Serkr, *indusium;* poët. ubi de bello fermo eft: *lorica.* (3) Gunn, *pugna;* hiör, enfis; gunnar hiör, *ensis pugnæ aptus.* (4) Víg, proprie *cædes,* poët. *prælium.* (5) Herdi, *durities fortitudo;* Lófdar, *viri;*

viri; herdilofdar, *viri fortes.* (*) Ve, *pax*, *securitas publica*, *sanctitas*. Særi, *læsio*; ve-færi, *violatio pacis*. (6) Túnga, *lingva*, & ob similitudinem figuræ *gladius*; Heingi (ab ek hánge, *pendeo*) túnga *gladius pensilis.* (7) Hilldr, *bellona*, *pugna*; bard, *margo clypei*; hilldarbard, *margo clypei militaris*, id est, *ferro obductus*; & hilldarbardsskiölldr, *clypeus marginem ferro obductus.* (8) Hángr nomen *Odini*, eo qvod Deus suspensorum habebatur; valr, *accipiter*; ast accipiter Odini lingva poëtica est *corvus.*

Ad Pag. 177.

Gnýr (1) var hardr, þá er giördom snarpa griótvarpsloto, sundur geingo grá Þundar klæde (2) at sverds saungvi (3).

Magnus erat strepitus cum faceremus acrem impetum projectionis lapidum, & loricae dissecabantur in praelio.

Hækingsvider (4) hluto fleiri bana ádur þeir æki (5) á hæl til hvílldar. Hialldurs hríd (6) kvam á skiölldo.

Plures milites necem oppetebant, antequam terga darent & quieti indulgerent. Telorum nimbus in scuta decidit.

(1) Gnyr, proprie *strepitus*, *fragor*, poët. *pugna.* (2) Þundr, nomen *Odini*, Dei præliorum; hinc Þundarklæde, *vestimenta militaria*, id est, *lorica*, *galea* &c. Grá autem, sive *cana* vocantur a colore ferrum politum referente. (3) Sverd, *gladius*; saungr, *cantus*; sverdasaungr, *pugna.* (4) Hækingr, *ensis*; qvod vocabulum in *Edda* Codic. Worm. invenitur. Vidr, *lignum*; Hækingsvidr, *homo.* (5) A verbo ec ek, ók, aka, *curru vehor*, poët. adhibetur pro vík, *cedo.* (6) Hialldr, *strepitus*, poët. *prælium*; hríd *procella.* Hialldurshríd, *impetus prælii*, & in specie *telorum conjectio.*

Sigurstallsvider (1), þeir er falla sárer, heyre blódfallssvan (2) gialla of ná. Benskári (3) dreckr báro (4).

Viri sauciati occumbentes audiant corvum ad cadaver crocitantem. Gladius sangvinem fundit.

Þar feck örn sýlg (5) er sektaudigr (6) Slettu-Helge fellt raudo (7); enn erni ero hræsveipadar greipur.

Ibi aquila haustum nactus est, ubi reus ille Slettu-Helgius sangvinem misit, sed ungves aquilae cadavere erant obvolutæ.

(1) Sigr,

(1) Sigr, *victoria*; ftallr, *abacus prominens*, & res qvæcunqve talem figuram gerens, ex. gr. caput *mallei*. Sigrftallr, *malleus* victoriam adferens, five *militaris*. Vidr, *lignum*, qvod fi talis denominatio armis adjiciatur, honorifica viri appellatio emergit; ita ut figrftalls vidr fit *vir*. (2) Svanr, *cygnus*; blódfall, *miffio fangvinis*; blódfallsfvanr, *avis carnivora*, *corvus* vel *aqvila*. (3) Benfkári, *gladius*, à ben, *vulnus*, & fker, *feco*. (4) Duplex hic eft metonymia: bára, proprie *unda*, pro *fangvis*; drekkr *bibit*, pro *fundit*. (5) Sylgr, *hauftus*, à fvelge, *deglutio*. Cum autem hic hauftus fuerit avis carnivoræ, folitus poëfeos antiqvæ feptentrionalis genius *fangvineum hauftum* reqvirit. (6) Proprie *reatûs dives*. (7) Fellt, pro fellde, vel hefr fellt. Raudo, pro rodo vel rodro. Conf. fupra pag. 299. g.

Ad pag. 178.

Álmþíngfamer (1) ítar báro hiálma á móte ofs upp af allþakkligum (2) ára blakki (3).	*Viri bellicofi galeas contra nos exportabant e pulchra navi.*
Enn er þeir herdimeidar (4) báru (þá) á braut, (höfdu) gódum leider handmens beidendur (5) fkornar hlidarrander (6).	*Sed viri illas auferentes, viri bonis invifi, habuerunt fcuta difciffa.*

(1) Almr, *arcus*; þíng, *conventus*; álmþíng, *prælium*; álmþíngfamr, *bellicofus*. Forte & rectius ita conftruitur: ítar báro álmþíngfamer; ut fenfus fit: *viri prælium fpirabant, dum portabant* &c. (2) Pro allþekkiligom. (3) Blakkr, *eqvus*; ár, *remus*; árablakkr, *eqvus remis inftructus*, id eft: *navis*. (4) Herdi, *fortitudo*, *bellum*; meidr, *lignum*; fed lignum prælii poëtice *virum* denotat. (5) Hönd, *manus*; men, *torqves*, *monile*; handmen, *armilla*, & *aurum*; handmens beidendur, *aurum expoftulantes*, funt *viri*. (6) Hlid, *latus*; rönd, *margo*, *clypeus*; hlidarrönd, *fcutum latera protegens*.

Ad pag. 218.

Mangel (1) mordkannadra (2) ífarn meidr (3) hugdi annat, enn almærer (4) Æfer færi þar,	*Nemo virorum militarium aliud putabat, qvam qvod fereniffimi Afae ibi iter facerent,*

er þeir hardfengs Hiallta ſyner gengo á Þorſkafiardarþíng med enni tíngiom (5). Hollt rís varla.

ubi acris Hialltii filii in forum Thorſkafiordenſe caſſidibus inſtructi incedebant. Glareoſus (eos) vix ſuſtinet collis.

(1) Mange, contracte pro mann enge, *nemo.* (2) Mordkannadr, *cædis peritus,* id eſt: *militaris.* (3) Íſarn, *ferrum*; meidr, *lignum*; ſed lignum ferri vel armorum eſt *vir.* (4) Mær, *purus, eximius.* (5) Tíngl, *ornatus*; enni, *frons*; ornatus frontis in viris militaribus eſt *galea.*

Ad pag. 238.

Lætr glamrandi hamra (1) fork gialla hvemeira æ ſem orkar at Geirhilldar glot (2) killi.

Reſonantem ſudem ferreum vehementer clangere pro viribus ſemper facit in Geirhilldae culeo aqvoſo.

Hár járnſtafr ſkapar ærna hríd (3) kerlingar ſído á Hialltaeyre (4). Trölli ero ſollin rif.

Longus ſudes ferreus lateri vetulae in Hialltaeyra vehementem procellam creat. Coſtæ veneficæ tument.

(1) Glamrandi, *reſonans*, tam referri poteſt ad fork, qvam killi. Hamar, *malleus*; hamra forkr, *ſudes malleo productus*, id eſt, ferreus, niſi hamrar, hic ſint, *rupes præruptæ*, in qvibus gigantes & ſagæ habitare credebantur. (2) Glot deduci poteſt, vel a glat, glæta, *humor, liqvor*; vel a verbo glata, glotra, *perdo*; Prius locum habere poteſt eo qvod culleus erat aqva plenus, poſterius, (ſicuti lubet) qvod a Steinraudo deperdebatur. (3) Hríd proprie *procella*, hic *damnum violenter illatum.* (4) Tröll, *gigas*, *genius malus*, *venefica.*

Ad Pag. 365.

Ek rídkat (1) á móti randarhóts rækimeidum (2). Þeſſum þegni er ſköput (3) þraut; ec fer einn á bráuto.

Non eqvito in occurſum bellatorum. Huic viro afflictio deſtinatur; ego ſolus iter facio.

Ek ſvilkat (4) finna ſpaka vidrisbálka vinnendur (5). Ec man ei þykia þer ær, leitak mer færis.

Nolo convenire bellatores victorioſos & ſapientes. Tibi non videbor delirus; occaſioni (elabendi) invigilo.

(1) Ríd,

(1) Ríd, *eqvito*, k epentheticum eſt Pronomen ek, *ego*, & at encliticum eſt particula negativa. (2) Rönd, *margo*, *clypeus*; Hót, *minæ*; Randarhót, *prælium*; meidr, *lignum*; ek rek, ræki, *pello*; vel ek ræki, *colo*; Hinc rækimeidr randarhóts, *vir*. (3) Ek ſkapa, *creo*, *fatum impono*; hic videtur ſenſus eſſe: *malum mihi* minantur, vel *intendunt*. (4) Vilkat, *nolo* Vid mox ſupra not. 1. (5) Vidrir, *nomen Odini*, Dei præliorum; bálkr, *ſepes*, *columna intermedia*; hinc Vidris bálkr, *vir militaris*; Si vero Vidris bálkr *prælium* denotare ſtatuatur, à bálkr *tempeſtas*, erit Vidrisbálka vinnendur, *viri militares*.

Ec hnekki þar frá er miöc ſtórer flokkar Þóris fara; mer erat þerfiligt (1) at hverfa í þeirra þys.

Inde diverto, ubi permagnae Thoreris turmae iter faciunt; Turbae huic me immiſcere non expedit.

Fordunſt frægra virda fund, ec á veg til Lundar (2). Ec verd at hirda Heimdalls hiör (3), biörgum ſva fiörvi.

Celebrium virorum occurſum fugio; Lundum mihi eundum eſt. Caput mihi conſervandum eſt, & vitae ita conſulendum.

(1) Erat, *non eſt*. Þerfiligt, pro þarft. (2) Lundr, ſi hic non eſt nomen loci proprium, denotat *lucum*, qvod hálfkent, *vir*, poëtice audit. (3) Heimdallus unus Aſarum, ſive Deorum antiqvorum ſeptentrionalium, qvi capite fuit interfectus, unde & caput poëtice *gladius Heimdalli* appellatur. Hiör, *gladius*.

Ad Pag. 268.

Svo tekr Haralldsvíg alla valfallsvíſa (*).

Ita caedes Haralldi omnes milites (ſecum) rapit.

(*) Valr, *ſtrages*; valfall, idem. Vís, *ſapiens*; valfallsvís, *ſtragis edendæ peritus*, *miles*.

Ad pag. 288.

Ver höfum ádur of fáda únga audarbrúdi (1) á vegg, þar ſem þat var ſett Þóri vid gletto.

Nos fœminam adoleſcentem antea depictam exhibuimus in pariete, ubi, ut Thoreri ægre fieret, conſtituta fuit.

Nú

Nunc

Nú þef ek riſtit raſtakarms hlín (2) á haukaſkapts hepte (3) míno (4). Ein ölbækis (hlín) (5) red fyrir því meini.

Nunc foeminam exſculpſi in manubrio meo. Una foemina mali illius cauſa eſt.

(1) Audr, *divitiæ*, *aurum*; brúdr, *ſponſa*; ſed tam brúdr, qvam audarbrúdr poët. *fæminam* qvamlibet denotat. (2) Röſt, nomen *maris*, ſumitur ſynecd. pro qvocunqve *liqvore*. Vel etiam hroſt vel hroſti *cereviſia*, unde in *Edda* poëſis appellatur hroſtabrim. Karmr, *vas* vid. ſupra pag. 405. Hlín una *Dearum*. Hinc raſtakarmshlín, *fæmina*. (3) Haukr, *accipiter*; ſkapt, *manubrium*; ſed cum venatores accipitres manu tenentes circumvehant, haukaſkapt poëtice erit *manus*. Vid. *Edda* Gg. Hepte eſt ſynonymum vocis fáng, unde haukaſkapts hepte eſt haudfáng, *manubrium*. (4) Míno, *meo*; vel referri poteſt ad *manubrium*, vel *malum*, (5) Öl, *cereviſia*; bæki, (à bók, *liber*, hinc bækr, *lodices*, beyke, *fraxinus* &c.) *vas*. Hlín, nomen *Deæ* vid. ſupra No. 2. Hinc ölbækis hlín, *fæmina*.

Ad pag. 361.

Ek var þar er Errubeinn fell til fyllar (1), dróttar vinr (2) ſótti fram, enn ítur unnar túngur (3) ſúngu hátt.

Ego aderam, ubi Errubeinn penitus occubuit, vir fortis acriter impetebat, ſed egregii gladii magnum ſonum edebant.

Ec gaf Ódni (4) þróttardiarfann arfa Ásmódar (5); Gulldum gálgavalldi (6) gauts tafn (7), enn hrafni ná.

Ego dedi Odino fortem Thormodi filium; Odino ſtragem, ſed corvo cadaver, perſolvimus.

(1) A fullr, *plenus*, *perfectus*. Vel etiam fylla hic erit hálfkent, pro Odins fyllar. Fulla enim, ſive Fylla eſt nomen *Deæ*, ſed Odinsfylla, *uxor Odini*, erit *terra*, ita aptiſſimus erit ſenſus: *in terram procidit*. (2) Drótt, *ſatellitium*; vinr, *amicus*; dróttarvinr, *vir generoſus*. (3) Ítur, pro ítar; niſi ad dróttarvinr videatur referendum ítr, *eximius*. Túnga *lingva*; unnr, *liqvor*, *mare*, & hoc in loco *ſangvis*. Unnartúnga, *lingva ſangvinis* eſt *gladius*. Confer. ſupra pag. 412. & ítar unnartúngur, *gladii melioris notæ*. (4) Notiſſima eſt veterum ſeptentrionalium opinio, qvi bello & armis cæſos ſatellitio Odini adſcribendos fore credebant, qvi Deus erat pugnæ, duelli, ſtragis, patibulo ſuſpenſorum &c. Huic etiam victores hoſtes ſuos cæſos devovebant. (5) Thorgrimus Errubeinn filius erat Thormodi, ſed hic dicitur Asmodi filius, qvod per regulas poëticas eatenus licet, qvod As ſit

nomen

nomen commune *Deorum*, qvorum unus fuit famosissimus ille Thor. (6) Gálgavalldr, vi vocis, *dominus patibuli*, est nomen *Odini*. Vid. supra N. 4. (7) Gautr, nomen *Odini*; tafn, *oblatio*; Gautstafn, *strages*. Conf. etiam supra N. 4.

Ad pag. 362.

Á hægre hende er band, (1) ec hlaut sár af týbáro (2), ec lýg þat eigi minni lin vengis leygiar (3) bil.	*In dextra est ligamen, gladio vulnus mihi est inflictum, qvod non mentior uxori meæ.*

(1) Band, *ligamen*; sive dextra obligata fuerit, sive funiculo sustentata. (2) Tyr, *Asarum*, sive Deorum animo fortissimus; bára, *unda*, trop. *calamitas*, vel qvod calamitatem adfert, erit igitur tybára, *gladius*. Sed qvamvis & hæc nostra explicatio ipsi Gunnaro Pauli haud improbetur, ille tamen pro sua in hoc literarum genere eruditione & ingenio perspicacissimo, multo aptiorem invenit; Tyr scilicet, dictus ille Deus, manum ori Fenris-Ulfi indidit, hic autem illi manum præmordebat, unde Tybára (Tyrs áfelli) propriissimo sensu est *calamitas*, non *a Tyre* illata, sed *accepta*, id est, *manus præcisa*. Vid. *Edda* fab. 23. (3) Linr, *mollis*, *fluidus*; vengi, *pratum*; linvengi, *pratum fluidum*, id est: mare. Logi *flamma*; linvengis logi, *flamma maris*, id est: *aurum*; bil, nomen proprium *Deæ*; linvengis leygiar bil, *Dea auri*, id est, *mulier*, *uxor*. Qvantumvis speciosa hæc explicatio fuerit; & communi omnium exemplarium lectione nitatur (10 & 11 carmen plane omittunt, in fragmento autem membraneo dubium est an legi debeat *lin*, an *linn*), oritur tamen suspicio legendum esse linnvengis bil, cum hæc ipsa appellatio fæminæ in *Eddæ Sæmundinæ* carmine *Oddrúnargrát* occurrat, & tunc ordo verborum & sensus talis foret: „Ec lyg eigi minni linnvengis bil, þat leygiar.„ Id est: *Non mentior uxori meæ, sangvis (enim) promanat.* Ubi linni, *angvis*; vengi, *pratum*, *terra*, *cubile*; cubile autem angvis, est *aurum*; & Dea, sive Bil, auri, ut supra, erit *mulier*, vel *uxor*. Þat leygiar, nunc non à lögi, *flamma*, sed à lögr, *liqvor*, & qvidem, poëtice ubi de vulnere sermo est, *sangvis*, deducendum esse patet. Si cui ita construere visum fuerit: ec hlaut sár af báru leygiar ty id est: *vulnus accepi de (flammæ maris*, i. e. *auri*, *Deo*, i.e.) *viro*, aptus satis & forsan verissimus emergeret sensus.

Ad pag. 387.

Sniallr (1) á til kallda hialldr búd (2) á haugahellu (3). Drótt! Veki Þer dreira í dag, nú er figr á fpiótum.

Sniallus habet tabernaculum militare nimis frigidum in petra tumulorum. Satellites! Hodie fangvinem effundite, (nam) victoria jam eft in haftis (victoria favet).

Hitt man ek, at hilldar valldr (4) raud ec hlæandi blæiu (5). Sva nefni ek fyrftr at rómo (6) fkiölld fköfnum fkióma (7).

Hoc memoria teneo, qvod bello fortis loricam ridens cruentavi. Ita primus ego in praelio clypeum contra politum enfem commendo.

(1) Sniallr, *acer*, *in agendo dexter*, fed & hic nomen viri proprium, qvi duplex fignificatus ambiguitatem, a Poëta qvæfitam, parit. (2) Hialldr, *ftrepitus*, poët. *pugna*; Similiter & hoc nomen viri proprium effe poterit, unde & ambiguitas fenfus. Vid. mox fupra No. I. Búd, *tabernaculum*; hialldrbúd, *tabernaculum militare*, five *tumulus in acie occumbentis.* (3) Hella, *petra*, *faxum planum*; haugr, *tumulus.* Forfan & Haugahella nomen hujus loci proprium erat. (4) Hilldur, *pugna*; valldr, *potens*, *autor*; hilldarvalldr, *autor prælii*, five *vir ftrenuus.* (5) Blæia, *lodix*, & de re militari poëtice *lorica.* (6) Róma, *garritus*, poët. *pugna.* (7) Sköfnum, ab ec fkef, *rado*, *polio*. Voce fköfnum *viros fortes* indicari fufpicatus fueram, fed longe qvæfita vocis etymologia de fkapa vel fkemme (qvafi skömnum vel fköpnum) tam inepta eft, qvam heic loci non neceffaria; Planiorem heic exhibitam explicationem eruditiffimo, & in originibus lingvæ feptentrionalis eruendis feliciffimo *Johanni Olavio* Hypnonefio, debeo.

Búd mín ftód fíft holl (1). Þá (ver) fellum her, gekk hver brandsbrædra (2) fyrer annan, oc helldum fnialler (3) velle (4).

Tabernaculum meum minime commodum (hic) fitum erat. Cum hic occumberemus, unus commilitonum alterum præcedebat, & acres ftationem tuebamur.

Hialldr (5) hrófar hug fyrer vífa (6). Víg ero til fialldan. Ofs gledr Þat, er ec veit Þic teitan gefa Vidri (7) val.

Hialldus animum Regibus commendat. Cædes nimis raro accidunt. Gaudium nobis adfert, qvod fciam te lætum Odino ftragem dediffe.

(1) Ita

(1) Ita ut *Sniallus* in priori cantilena tumulum frigidum esse conqveritur, ita & *Hialldus* in hac incommoda ejusdem commemorans inducitur. (2) Brandr, *ensis*; bróder, *frater*; brands bróder, *commilito*. (3) De æqvivocatione vocis Sniallr, vid. carminis præcedentis No. I. (4) Maximo honori ducebatur occumbentem non cessisse, sed stationem retinuisse, vel etiam prorsum processisse. Vid. *Hakonarmál* in *Heimskringla* Tom. I. pag. 166. (5) Vid. carmin. præced. No. 2. (6) Vísi, víser, *dux*, *monstrans viam*. Hinc vísir verdúngu, *dux satellitii*, id est, *Rex*. Vid. *Hákonarmál* loc. cit. pag. 164. ubi & mox pag. seqv. Vísir, absolute positum, *Regem* denotat. Vís etiam est *sapiens*, unde valfallsvís, *peritus stragis*, id est *miles*; vid. supra pag. 268 & 415. & absolute vís, *miles* (hálfkent). Cæterum ut *Sniallus* in priori carmine *clypeum*, ita & *Hialldus* in hoc *animum* viris militaribus commendat. Conf. No. 1. 3. (7) Vidrir, nomen est *Odini*, Dei præliorum, cui strages erat sacra.

INDEX RERUM IN LANDNAMABOK OCCURRENTIUM, MAXIME QVA RELIGIONEM, RITUS, ET INSTITUTA VETERUM SPECTANT.

A.

C.

D.

E.

F.

INDEX NOMINUM PROPRIORUM PERSONARUM, IN LÁNDNÁMABÓK OCCURRENTIUM.

Nomina Aboriginum literis currentibus notantur,
ſ. *in fine vocis*, filium (*ſon*), d. filiam (*dótter*), *denotat.*

Asgeir

Brækers

Ellida-

Gunn-

Háls

Her-

Hræ-

Kolr,

Lod-

N.

P.

R.

Rafn.

S.

S.

Snorri,

Svert-

Valdís-

Víga-

Þór-

Þór-

Þór.

Þurſa-

INDEX NOMINUM PROPRIORUM LOCORUM, VILLARUM, MONTIUM ET FLUVIORUM IN LANDNAMABOK COMMEMORATORUM.

Loca exotica literis, qvas currentes, five Italicas, appellare folent, indicantur.

A.

B.

B.

Brimnes-

H.

Hall-

J. Y.

Jard-

L.

M.

Mána-

Ond-

Sand.

Svína.

INDEX VOCUM POËTICARUM, ET QVARUNDAM ALIARUM, QVÆ RARIORES VISÆ.

Andlit

particula privativa; *auvirdr* & *audvirdr* contemtibilis.

Avdit, participium neut. gen. prædestinatum, fatis concessum vel indultum 204. Genit. *avdins*, *Alex. s. láta audins bída*, fatorum prædestinationi relinqvere.

Averki saucietas, læsio, 191. a verbo *orka* facere, valere, *orka á mann* viribus contra qvem valere, i. e. lædere, violare. Sic *vinna* facere, posse, *vinna á* lædere, sauciare.

Avst-madr homo orientalis, i. e. Svecus, 228. plur. *avst-menn* orientales, id est, Norvegi 172. Ob naturalem enim terrarum situm Norvegi Svecos, sicut Islandi cum Anglis & Hibernis svecos atqve Norvegos homines orientales vocarunt. Sic *avstr* versus orientem, Islandi de Norvegia intelligunt: *er hann avstr med se sitt*, si in Norvegia suas facultates habuerit. *Gragás*, *þing sk.*, *þ.*

Avstrænn orientalis, it. Norvegus 90. qvomodo Biörnus qvidam ab Hebudensibus cognomento dictus est, eoqvod natu Norvegus esset, patriosqve ritus & gentilem religionem mordicus teneret, *Eyrb. s.* Mirum ergo, qvod hujus denominationis ratio doctissimum A. Jonam fugerit. Vid. Specimen Isl. pag. 37.

B.

Bálkr agger, cumulus, it. impetus, procella *Vidris-bálkr* pugna 265.

Banaord cædes 315. *ord* terminationis loco positum ad sensum parum aut nihil facit.

Bára unda, fluctus, *blodfallsbára* sangvinis fluentis copia 178.

Baugr annulus, armilla. Inde Galli habent suum *bague* & Lat. barb. *baca, boca* annulus. *Baugr tvieyringr* armilla duarum unciarum, vel sextantis pondere 299. Aureum ornamentum intelligitur, qvod velut sacri muneris insigne gentiles sacrifici ferebant.

Beina expedire, it. alicujus negotium vel iter promovere 104. *beinn* rectus, æqvus, it. hospitalis, *Sturl. s. Tók hönum vel, oc var hinn beinasti*, i. e. humaniter excepit eum, & valde hospitalem se præbuit. *cfr. greida.*

Beita mordere facere, diversa ratione: 1) inescare, 2) pascere, 3) vibrare, ad ictum applicare gladium. 84. Hinc *beita* esca 176. *beiting* pastus 338.

Benskári instrumentum vulnificum, i. e. ensis 178. *ben* vulnus, *skeri, skari* falx. Simplex *skarr* gladius habet Edda.

Ber, imperf. *bar*, fero, *bar ec af þeim bónaord* cædem (victoriam) ab illis reportavi, id est, ipse illos vici 315. Alias elliptice *bera af*, superare, *Floamm s.* alibi. *Hönum bar rikit*, regnum illi jure hæreditario debebatur 353.

Bera ursa 190. a Germ. *bær* ursus, nobis alias *biörn* ursus, *birna* ursa.

Bersi, *bessi* ursus 86. ab Obsol. *ber*. *Med bersa leyfi* licentia ursi, i. e. sine possessoris venia, vi & rapto.

Bid, imperf. *beid*, maneo, exspecto, *alldrei man ec bida botir*, reparatio hujus damni

Brandr

Brandr enſis, gladius, 182. ſtrictius ipſa gladii lamina, *Hk.* III. 13. Pl. *brandar* perticæ, conti 194. poſtes vel antæ 265.

Brim æſtus maris 321. poët. ipſum mare, unde *brim-dyr* fera maris, id eſt, navis 73. accedit *brimi* flamma, æſtus ignis, qvemadmodum Davis tam maris, qvam ignis æſtus *brenning* vocatur.

Brotfall animi deliqvium, epilepſia 141. Sic *Droplaugar ſona ſ.* ubi in caſu hic relato verſatur: *Sveinninn letz eigi Kunna at mæla, oc lez fallaz i brotfall*; i. e. Puer ſeſe loqvi non poſſe & animi deliqvium pati ſimulavit. *Þorl.* ſ. *Helga: Brotfall ſotti hann þa ſo faſt*; tunc eum epilepſia adeo graviter corripuit. Simili ratione Germani hunc morbum *hinfallende ſucht*, latini *morbum caducum* nominant.

Brædrúngr patrui vel avunculi filius & filia 39. nam de utroqve ſexu dicitur, qvanqvam *brædrúnga* genere fœm. *Svarfdæla ſ.* cum aliis habeat.

Bruk marinus fucus, algæ contritæ in litore cumulus 25. Non aliud videtur, qvam Ger. *broch* fragmen.

Bryt, imperf. *bravt*, frango, *briota menn*, cervicem hominum immolandorum frangere. 94.

Bufiſiar vicinorum amicitia & officia mutua 153. *ſiſiar* cognatio amicitia, *Hafa mál.*

Bylldr ſica ſcalprum, cui affine poët. *bylda* ſagitta, telum, *bulida* ſecuris. Pro cognomine venit. 322. Aliud *billdr* figura, *ognar billdr* aſpectus terribilis.

Bægi-fotr pes retortus, cognomen 97.

D.

Dadi viri gentilis nomen 220, adeoqve ab exotico *David*, ut qvidam volunt, vix oriundum.

Dag-ſetr diei naturalis exitus 368. Sic *ſol-ſetr*, occaſus ſolis.

Dagverdr prandium 109. Dan. *davre* idem.

Dalr cavum, ſuperficiei depreſſio 338. 2) Vallis.

Dalr arcus, poët. *dalröng* manus. 176. Vid. pag. 411.

Deila dividere 41. litigare 52. *deila* lis 126. *deilld.* id. 55.

Dis acervus, tumulus, accedunt Celt. & Gall. *tas* acervus. *Diſiadr* tumulo conditus 105.

Dom-bringr heliæum, circulus judicialis, locus ſub dio lapidibus ſive alia ratione ſeptus, ubi judices conſederunt 94. Cfr. *Egla* cap. 35.

Dráugr ſcopulus acutus, ſaxum turris inſtar eminens 76.

Drápa carmen prolixius verſibus intercalaribus diſtinctum 217. Ab eo diverſum erat *Flockr* carmen brevius, [verſus intercalares non habens], licet eodem metri genere compoſitum.

Dravgr arbor arida 173. confr. p. 408. 2) *Draugr* dæmon vel umbra mortui, Norv draü

Far madr mercator navigans, 181.

Fauskr ſtipes putris & aridus, 355: *fuinn* putris.

Feikn f. vehementia, abundantia, nimietas, 163. *Helga kv. Hundingsbana feiknálid* ingens exercitus.

Felldr m. pellis, Ger. *fell*, id. *biarnarfelldr* pellis urſi. 2) *Felldr* toga, pallium. 91. *Röggvar felldr*, toga cum vellere ſubſutili.

Fella mittere, *fella blót-ſpan*, inter ſacrificandum deos conſulere. 212. Sic *fella bæn*, rogare, ſuplicari. *Orkneyinga ſ. Þeir felldo bæn at bönum, at hann eigi &c.* rogarunt eum, ne &c.

Felmtr palpitatio, terror; *felmsfullr, felmtsfullr*, metu correptus, 17. 2) *Felmtr* adj. perterritus; *Gunnars. ſ. Þidranda b.* For *hann felmtr*, cum terrore ferebatur. *Fálma* palpare, palpitare, trepidare, *Alex. ſ.* alibi.

Feſti, f. reſtis, ancorale 6.

Fetill funiculus, catenula, loramentum. *Grettis ſ.* 80. *Hk.* I. 23. *Sturl.* III. 16. ubi: *Hió i ſundr búklara fetil er þar heck*, i. e. ſcuti convexi ibidem ſuſpenſi vinculum diſſecuit. Specialiter apud poëtas *fetill* baltheus, vel cinculum qvo pendet, gladius, unde *fetilſtígr* calcator cinguli, i. e. enſis, gladius. 175.

Fiöl f. planities, it. planca, *Stiórn*: *Hann litadiz um, oc ſá þar á fiölinni mörg leidi.* i. e. Circumſpiciens in hac planitie multa ſepulcra vidit. Hic, pl. *fialir* nomen loci, in Norvegia.

Fiall, *fell*, mons, collis 7. 2) *Fiall* & *fell* pellem olim notaſſe, ex derivatis colligi poteſt. Vide *bláfiálladr*. Huc ſpectat *fialla* contegere, involvere. *Ef ver fiöllum i runum eda ſkálldskap*, i. e. ſi arcanis verbis vel poëſi involuimus vel circumſcribimus. *Edda* mſc pag. m. 91. dicitur hodie *fialla um* involvere, involucris munire.

Fiſla ad ſtuprum illicere, pudicitiam attentare 192. *Sturl. ſ.* II. 32. *Þat ord lek á, at hann fiſldi Helgo.* i. e. In ore vulgi erat, qvod ille Helgam ad ſtuprum pertraheret. *Thomas ſ. poſtula: Er fiſlir frá oſs konur varar.* i. e. Qvi a nobis uxores noſtras pellicit, (abalienat). *Stiórn: At þær fiſldiz frá bóndum ſinum.* i. e. Qvod illæ (uxores) a maritis ſuis (averſæ) ad alienos amores illicerentur. De viris adhibet *Rafns ſ. Sveinb. Hann fiſlliz at þeirri konu.* i. e. Ejus mulieris amore irretitus eſt. Hinc *fiſling* ſtupri perſvaſio & conſenſus, *Floamanna ſ.* Certe a *fiſl*, *fibl*, homo inſanus, fatuus, de qvo mox. Non raro tamen *fiſla* confunditur cum diverſo verbo *fipla*, contrectare, tangere. 2) Libidinoſe tangere, qvod & latinis *attrectare* dicitur. Priorem hujus verbi ſignificatum, (nam poſterior eſt notiſſimus) habet proverbium: *Fiplar hönd a feigu tafli.* i. e. Attrectat manus (ludentis) ſcrupulos perdendos. i. e. Qvando imperitus & hæſitans luſor nunc ad hos tunc ad iſtos ſcrupulos manum tendit, (qvos moveat neſciens), ſignum & omen eſt illum victoria non eſſe potiturum. *Grettis ſ.* in append. *ſogdo henni þat eigi mundi lyti, þo at kall hefdi fiplat á henni voveiſliga.* Dixerunt ei non eſſe vitio dandum, qvod ſenex caſu & fortuitò eam (femur ejus) contrectaſſet. Cum

 nonro

adj. *forr* ferox, furens, præcipitans, Norvegis hodie *forr* idem. lat. *ferus*. *Thomas J. forr-oc fram hvass* protervus & peracer. *Of forr eda sliófr*, nimis acer vel nimis fegnis, ibid.

Förfæla umbra; ubi locus eminentior luminis folaris acceſſum prohibet 190. A partic. neg. *for*, & *fæla* apricitas. *Eyrbyggia*.

Fönn f. cumulus nivis, 163. Norv. hodie *foin* idem. An à Celt. *fionn* candidus, lucidus? Malim *fönn* accedere noſtro *fans* cumulus, ſtrues, copia; ſpecialiter impedimenta in unum congeſta. Angl. *fence*, vallus, fepes.

Föxottr diſcolorem habens jubam; de eqvo, 214. *Fax* juba eqvi, AS *feax* coma.

Freg, imperf. *frag*, & *frá*, audio, inaudio, 20. 240. Ger. *fregen* interrogare. Inde *frett*, qvod qvis inaudit, nova relatio, nuntium, it. reſponſum oraculi, 13.

Frida pacem facere, conciliare, *frida fyrir öndudum*, i. e. Deum mortuis (purgatorii) placare, ɔ: precibus & eleemoſynis.

Frodleikr ſcientia, it magia, 83. Qvemadmodum voce *Mathefis* auctores recentiores aſtrologiam, ſcientiam magiæ vicinam, intelligunt. Vid. *Fiölkingi*, *Vit*.

Full plenitudo, poculum vini plenum, diis vel heroibus facrum, 377. Ubi *poculum poeticum*, verſum five carmen ſignificat. Vide *Dvalinn*.

Fulltingi & *fulltingr*, auxilium 141. *fulltingia* auxiliari, q. d. plenè & qvantum ſatis eſt juvare; à *fullr* plenus, & Obſol. *tinga* (pro *tia*) exhibere, opem ferre. Similis ratio eſt Germanici *voll-leiſten* & noſtri *veita med fullu* plene juvare *Sturl. ſ.* l. 20. Accedit *Sv. tyga*, teſtimonium perhibere, *fulltyga* plene teſtari, convincere. *Tiá*, *tióa* exhibere, præſtare, juvare, communis radix eſt.

Fur-vidr vir, miles, 176. q. d. arbor haſtæ. *Fura* abies, it. haſta ex abiete confecta. Sic *fur-ſendir* mittens haſtam, ſimilis poëtica militis appellatio. *Knytl. ſ.* cap. 38.

Fyll, f. terra, 361. evphonicè & metri cauſa pro *folld* f. terra; vel ex ſententia Dn. FINNÆI; *Fyll* idem eſt qvod *Odins fulla*, dea five uxor Othini, i. e. terra, phraſi poetica; vid. pag. 416. Denique poſſet *fyll* dici pro *fylli* ſatietas, eſca, (ferarum) nec enim hoc locus citatus plane reſpuit.

Fylſkni latibulum, 241. *Fel* tego, *felz* & *felſc* lateo, Sic Hk. XI. 14.

Vill eigi flock orn fylla,
Falſc riddarinn valſki.

i. e. copiis noſtris aſſociari nolens, abdidit ſe eqves Galhus, (imminentem jam pugnam ſubterfugit.)

Fyſa inſtigare, hortari, imperſ. *fyſir* lubet, juvat 103. Hinc *fyſi*, *fyſt*, f, deſiderium, cupiditas, 224. A *Fyſa* diſtingve *fiſa* flare, efflare, it. pedere. Gr. φυσάω. Grettis. f. 58. *fiſandi rann hann Giſli* i. e. Giſlius pedens cucurrit. *Fiſa* f. flatus, *fiſubelgr* follis. Gr. Φυσα idem.

Fæ, imperf. *feck* acqviro, adipiſcor. *Feck at blóti*, facrificium apparavit, facrificavit. 7. 157.

Fæs, *fæz*, paſſivum proxime præcedentis 163, ubi *fæs mer at ſliko*, pro *fæz*

mer om flikt, multi de hac re dicenda habeo, mirum & notatu dignum hoc mihi videtur. Vel, qvæ est probabilis sententia Dn. Finnæi: hic *fæs*, impersonale terret, terrorem incutit, affine Svecico *fasa* veréri horrere: *jag fasar therfore* ream hanc horreo, Ihre. Hinc Svecis *faselig* Bornholmensibus *fæselig* terribilis, horrendus.

Fæla terrere, *fælaz* terreri 299. *Fæla*, f. terror. Dan. *fæl* fædus, Angl. *fell* atrox, truculentus, nescio an huc pertineant.

Færi iter via, it. occasio facultas 121.

G.

Gálgi patibulum, *Gálga-valldr* patibulorum dominus i. e. Othinus 361.

Gandr lupus. Hic cognomen, 59. Sed sicut *vargr* lupus, de exule sumitur, ita qvoqve hoc *Gandr* simili sensu usurpat *Hk.* III. 24. ubi Hildi, Hrolfi Peditis mater, Haraldo Pulcricomo supplex loqvitur, cum hunc filium ejus exilio mulctaverat:

Hafnit Nefio nafna
Nu rekit gand or landi.

i. e. Nunc a te abalienas cognominem Nasonis (Hrolfum Nasonem intelligit) & exulem de regno ejicis. Qvia vero sagas & veneficas lupis vehi vetustas credidit, 2) *Gandr* & *Gand* vehiculum notat magicum, qvo aëra pervolant magi. *Fóstbb.* f. verba veneficæ referens; *Vida hefir ec rent göndum i nótt*, i. e. longè lateqve hac nocte lupos egi, i. e. multa loca magicâ arte perlustravi. Hinc *gand-reid*, & *gan-för*, vectura magica. 3) *Gan* & *Gand*, qvodvis veneficium; habet vetus cantilena Færoica: *Thrander vil giore mig gand*, i. e. Thrandus me fascinabit. Sic *Ganfluga*, *Gand-fluga*, musca magica, qvam auri admotam res occultas aperire, & periculum, si qvod imminet, præmonere credulum vulgus nugatur. *Gand* vecturam magicam unacum ipso vocabulo Gothi à Finnis didicisse putantur.

Garpr vir fortis 181. Per metathesin *Greppr* idem.

Gavkr cuculus, *hræva gavkr*, corvus 173. Ger. *Gauch* cuculus, it. homo stultus, morio; nobis *gickr*. Dan. *gick* idem.

Gavtr Othini nomen, *Gavt-brögd* artes vel technæ Othini, ɔ: prælium 173.

Geil. f. trames sive vicus angustus & utrinqve septus, 365. cui affine *Gil* n. montis fauces, chasma profundius.

Gilfi, *Gylfi*, piratæ nomen, *Gilfa blad*, stratum Gilfii, i. e. mare 175.

Giöra facere, *giöra vid* mederi, occurrere 186. *Giöra um*, circum sepire, 77. *Giördi af honum*, illum mulctavit, vel mulctæ titulo illi abstulit 124. *Giördi hann nordan*, E terra boreali austrum versus eum dimisit 221.

Giörr factus, it. missus, dimissus, *expulsus* 100. ubi *giörr ur Havka dal*, i. e. de Hökadalia expulsus.

Giorvi-búr vetetarium, promptuarium 138. i. e. domus ubi omnis generis res, utensilia & apparatus asservantur, alias *fata búr*, ut puto, idem. *Brodd-Helga*. f. *Var avstmönnum fengit gervi-bur, at geyma i varning finn*, i. e. Novegis advenis armamentarium datum est, ubi merces suas conservarent. *Giorvi*, *Gervi-f.* apparatus, habitus.

Gladr

Gladr, fubft. eqvus, poët. *gi-fa gladr* navis 175.

Glap vig cædes per errorem vel præcipitantiam illata, 195. *Glöp* pl. inconfiderantia, dementia, *Elli glöp* deliqvia fenum. *Glópr* homo incogitans, & temerarius.

Gletta f. lufus, ludibrium, 287. *glettinn*, ludifaciens, leviter imponens.

Glot-kyllir culeus aqva repletus 238. Conf. pag. 414.

Gnúpr, *núpr*, rupes eminens 323. Alias *gnypa*, *nypa* idem. Affine eft *næfr*, *gnæfr*, procerus, celfus.

God-ga illufio five blafphemia deorum, 350. *God* numen, *gó* latratus, it. ludibrium, *geya* latrare it. irridere. *Hafa-mál*: *Geft þu ne geya*, i. e. Advenam ludibrio ne habeas.

Goe-beitill eqvifetum vernum, 257. Alias *gröndar-ber*, Vid. Lachanol. E. O. *Goe*, hodie *Goa*, nomen menfis, qvi in pofteriorem Februarii & priorem Martii partem incidit. Mythologiæ noftræ nomen habere ferunt à *goe* Cajaniæ regis filia; fed ego fic dici malim, qvod frigus & afperitas hiemis hoc primum tempore nonnihil remittat & mollefcat; *Goe* mollitiam & voluptatem notaffe indicio eft *giolifi*, vel ut rectius fcriberes, *golifi* vita mollis & voluptuaria *Stiórn*. *Góligr* & *goll* mollis, delicatus jucundus. *Hk*. VII. 187. & XI. 5. *Mirmanns f. Sva var hon golig yfirlits*, i. e. Adeo jucundo erat vultu.

Gradungr, *gridungr*, taurus, 285. *Gradr* adj. cupidus, libidinofus, non caftratus. A fubft. *Grádr*, *grádi*, m. *Grædgi* f. cupiditas, tam bono qvam malo fenfu, *grid* f. vehemens, cupiditas.

Gráf-filfr argentum foffile, 149. i. e. talis pecunia, qvam gentilis fuperftitio furtim terra condidit, alterius vitæ neceffitatibus refervandam. Vid. *Noregs kk. tal. Eig. f.* alia.

Greffi fofforium, rutrum 146.

Greida explicare, expedire, folvere 343. Inde *Greidi* hofpitalites. Alias *beini* idem, vide *beina* extendere explicare.

Greip f. contractio, curvitas, manus curva vel contracta, 399. pl. *greipur* ungves incurvæ, 178; & aliâ formâ *greipar*, fauces v. anguftiæ terrarum, qvibus mare utrinque clauditur. 5. *greipr*. adj. curvus, aduncus. Hk. IX. 76. *gagn brann greipra þegna*; utenfilia curvorum (i. e. triftium) hominum conflagrarunt. *Eig. f. Greipr fkalto à veg vappa*; Curvus (vultum præ pudore demittens) per viam incedes.

Grid-bítr, fœdifragus, 176. *Sturll. f.* V. 31. *Skapadi höfut viti grid bítum*, poenas capitales in pacis violatores conftituit.

Griót-varp jactus lapidum, lapiditatio, 177.

Gunn, *Gunnur*, & *Gud*, *Gudur*, f. pugna 173. AS *guth* idem; *gunnar ræfr*, lorica 176. *Gunn-bord* fcutum 399.

Gæfka bonitas, 397. ubi fanctitas, five relatio inter fanctos, fpecialiter intelligitur. Sicut *godr* bonus, etiam fanctum qvandoqve notare videtur. Cfr. *Hungr-vaka*.

H.

H.

Hafdr partic. habitus, id est pastus, alitus; *hafdr vel* probè saginatus. 307.

Hafgerdingar, plur. balænarum genus 377. Sic dictæ, qvod certum maris spatium undique includant & obsepiant; veluti area vallo munitur. Vide Spec. Reg. pag. 181. *Gérdi* sepes, septum, *Gera*, *Giöra* facere, struere, sepire. Vide f. l.

Hafr hircus 316. Simile est lat. *caper*, qvod licet de exsecto animali sæpius dicatur, hirci tamen synonymum est apud Virg. *Vir gregis ipse caper.* 2) *Hafr* piscis genus, forte idem qvod caper marinus.

Half-stalinn semimaturus, semialitus, 307. ubi bovis epithetum. Hic vero *stalinn* haud dubie spectat ad Angl. *to stall*, Belg. *stallen*, stabulare, stabulo collocare (Jumentum), it. saturare, saginare; unde Ang. *stallet* saginatus, altilis, pastus.

Hall-æri gravitas annonæ, 390. q. d. inclinans annona, ab *hallr* inclinans, declinans, vergens, it, studiosus, benignus, favens. *ár* annona.

Hamar m. cautes prærupta 381. Norvegis hodie & Svecis *Hammer* id. 2) *hamar* malleus, tudes. Forsan utrumqve ab Alam. *hammen* cædere, rumpere.

Hamför, f. usitatius pl. *hamfarir*, transformatio. 187. q. d. in corpus alienum migratio, *hamr* involucrum, cutis; metonymicè corpus, unde *hamaz* transformari, corpus adscititium induere, de magis versipellibus.

Hamla, stropha, vinculum, qvo remus ad scalmum religatur, ei ne retro vacillet obstans. Alias *hömluband* idem, utrumqve hos dienum in usu; ab *hamla* impedire, it. Cursum navis inhibere, vel eam remis retrò agere. Vocem habet *Noregs-konunga tal*: *Hömlur at brióta oc hái slíta* i. e. Strophas remorum rumpere, & scalmos frangere. Vide *háseti*.

Hamramr vi magica feræ instar robustus 80. qvi enim in aliorum animalium speciem verti, etiam eorumdem vires assummere posse credebantur.

Hamvati corpus madefaciens 77. poët. cfr. p. 403.

Hángr, *hángi* corpus patibulo suspensum, *Hk.* XI. 7. *Svángr flaug örn til hánga*, i. e. Aqvila esuriens ad suspensi cadaver volavit. Hinc *hángs-valr*, corvus. 177. Aliud est *hángr* salmonis species.

Háseti remex, 25. q. d. sedens ad scalmum, ab *har*, scalmus, plur. *háir*, scalmi, qvod usitatius, *Grettis f.* Fell. á *fyst*, *sva af gengo hádir hárnir*, i. e. Adeo strenuè remis incubuit, ut scalmus uterqve (in utroqve navis latere) confringeretur. *Há-reid*, f. scalmi basis, super qva remus libratur. *Jomsvikinga f.*

Hedinn. regis antiqvi nomen 76. ubi tamen pro *hedins anna leid*, rhythmus & contextus legere svadent *heidings anna-leid*, i. e mare, ab *Heidingr* regulus maris. Vid. *annir*.

Hedra hic 153. Sic *þadra* ibi, illic. *Hk.* VII. 92. *Sadr var engi fyrir þadra*, nulla illic æqvitas locum habuit.

Hegnudr ultor 199. ubi sceptrum veneficæ sic appellatur.

Heid, *heidi*, *heidr*, f. montana, tesqva, 298. 2) *Heid* f. serenitas, sudum; *heidr* adj. Ger. *heit*, serenus, sudus, clarus. Inde *heidar folld*, coelum poet. 104.

Heill. n. Omen, signum futuri eventus, 13. Ubi *leitadi ser heilla um forlög sin*, i. e. Fatorum suorum prognosin qvæsivit. Sic *Alex.* f. *Hann kallar þetta giptusamligt heill, oc gott sigur mark*, i. e. Hoc esse felix omen judicat, & bonum futuræ victoriæ signum. *Norna Gests.* f. *Mörg ero god, ef gumar vita, heill at sverda svipan.* i. e. Multa sunt, modo homines illa cognoscerent, fausta prælii omina, i. e. qvæ faustum prælii eventum portendunt. *Svarfdd.* f. *Gódu heilli* auspicatò, *Hk.* VII. 118. *Fortu illu heilli heiman*, inauspicato (malo omine) domo profectus es.

Heiman domô: *Henni fylgdi heiman*, illam domo seqvebatur, i. e. Pro dote illi datum est. 28. Hinc *heimanfylgia*, dos. *Giöro heiman* dotare (filiam).

Heimdalls-hior, ensis Heimdalli, vel Heimdallo nocens, i. e. poëticè caput. 266. Nam Heimdallus capite cæsus est.

Hekla, f. tunica brevior humeros tegens; utriusqve sexus vestimentum, 376. Cognatum est *bökull* thorax, *hokul-brækur* foemoralia thoraci affixa. *Svarfdd.* f. Hodie *hökull* ependytis sacerdotalis; Dan. Sv. *Messe-hage* idem. ASax. *hæcile* & *hæcla* paludamentum, pallium; *preost-hæcil* pallium sacrum.

Heliarskinn cognomen, 122. à cute livida ductum. *Hel* mors, it. Hecate septentrionalis, qvæ dextrorsum livida, sinistrorsum pallida fingebatur, *Hel-blár* carnis morticinæ instar lividus.

Helstrid n. luctus ob mortuum, 152. Hodie *helstrid* agon mortis.

Hengi i. q. *hángi* cadaver suspensum, hic in genere qvodvis cadaver 177. Ubi *hengi húngr* appetitus vel fames cadaveris. Aliam explicationem vide pag. 412.

Hialldr pugna 84.

Hiálmr & *hiálmun* gubernaculum, clavus 254. Angl. *helm* idem, *helms-man* gubernator; strictius Gallis *heaume* tigillum vel ansa qvo Gubernaculum regitur. Hinc *Hialmun völr* ansa gubernaculi, ibid. cfr. *Hk.* VI. *Ol. f. Tr.* impr. I. cap. 177. & 185. Spec. Reg. pag. 479. *Gud hefir þann hiálmún-völ i hendi, er hann hneigir oc vikr med hiörtum storra höfdinga:* Deus manu tenet gubernaculum, qvo magnorum principum corda flectit & commovet. Belg. *helm-stock* ansa gubernaculi, summa clavi pars. Kilianus.

Hilldingr rex, poët. *hilldinga miödr* sangvis regum, 173. q. d. mulsum vel potus (feræ) de cæsis regibus.

Hilr, vel rectius *hylr*, vorago, gurges, locus aqvæ profundioris in fluviis. 58. Dan. *hyl*, idem. Ab *holr* cavus.

Hlacka garrire, clangere, 173. propriè dicitur de aqvila; alias *klacka*, & *klaka*, idem, Ger. *glucken* glocitare, 2) *Hlacka* præ gaudio ridere, qvomodo convenit Ger. *lacken*; à priori non puto diversum, aqvilæ enim vocem risus *ha ha* qvandoque imitatur.

Hlad stratum, pavimentum. 2) *hlad* bullarum ex auro sive argento series in veste; pl. *hlöd* aureæ bullæ vel ornamenta vestis, *Hk.* XIV. 13. *Silki-hufa hlödum búin*, pileus holosericus aureis bullis ornatus. *Hlada* deponere, disponere, sternere.

Hlid, *lid* navis, poët. 178. AS *lith* idem.

Hlin, *lin*, deæ nomen; *Ölbækis hlin*, fæmina, 288.

Hneckia recedere, 162. 2) Activè, repellere.

Hnióskr arbor arida & vetustate decidua, 255. à *hnióska* nutare, inclinare. Interdum per prosthesin *fnióskr* lignum aridum, fomes, *Hk.* XIV. 11. Dan. *fnöſk* idem.

Hnöckottr, adj. ephippii figurâ pictus, maculâ ephippium referente super dorso notatus. 164. coloris nomen etiamnum in Islandia de eqvis dictum, *Hnackr* sella eqvestris.

Hnyd, imperf. *hnavd*, retundo. 242.

Hólkin-rassi, nates pulposas sive tumidas habens, 86. ab *höll* tumor, *rass* & *ars* podex, culus. Ger. *arsch*, idem.

Hóp, *óp*, recessus maris, stagnum vel lacus mari junctus, 183. 2) *hóp* confugium, refugium, ab *opa*, *hopa*, recedere. Forte hinc Dan. *haab* spes &c,

Hömlu-heidr mare, 77. *hamla* scalmus, synecdochicè navis, *hömlu band* stropha qva remus scalmo aligatur.

Hörgr, m. lararium, delubrum, 110. *Kristinr. Sverris. Ef madr hledr hús, oc kallar hörg*, i. e. si qvis domum exstruit, & lararium vocat, (i. e. diis consecrat). 2) *hörgr* lar, idolum, simulacrum, *Fridþiofs f. Hun ravd hörgin* unxit idolum.

Hrot, *rót*, radix, 161. ubi *hiarta hrót*, præcordium. Hodie *hiarta rætur*, præcordia vocamus. Plura similis prosthefeos exempla sunt.

Hrútr, *rútr*, aries, 188. Camb. *hwrdd* idem. Inde *haf-hrútr* navigium deforme, ex contemtu sic dictum. *Sverris. f.*

Hræ, n. cadaver, 173. Ger. *rabe*, idem. 2) *hræ* fragmentum, rudus, 168. sensu minus freqventi. Affine est *hrof* rudus, casa, *hrör* res lacera, rudus.

Hún m. catulus ursi, 190. vel à lat. hinnulus; vel, Celt. *on*, *oan*, agnus, agnellus. *Stiörn. Sem eira engu vætta helldr en birnan er hon er rænt sinum húnum.* i. e. Qvi cujusqvam rei rationem non magis habent, qvam ursa, catulis spoliata. Aliud est. 2) *hun* apex, it. summitas mali, Celt. *hen* caput, summum; Gall. *hune* corbita mali.

Hvammr

Hvammr vallicula, locus depreſſior inter duos colliculos, Gall. *Combe*, vallis, convallis. Celt. *cwm* idem.

Hvarf n. colliculus, vel clivus, qvo res ab altera parte poſitæ occultantur. 4.

Hverfi n. territorium, 105. propriè tractus terræ depreſſior, collibus undiqve occluſus.

Hvitramanna land, hominum alborum terra, 133. Non Albion, ſive Anglia, qvod cuiqvam in mentem forſan venerit. Veteres aliqvam Americæ ſeptentrionalis inſulam vel regionem intellexiſſe, ex loco citato manifeſtum eſt; ubi hæc terra Vinlandiæ vicina eſſe, & occaſum verſus ab Hibernia ſex dierum navigatione diſtare dicitur. Idem amplius oſtendit *Eiriks ſ. Ravda*, ſermonem faciens de captis Scrælingis, ſive pumilis Americanis, qvi de patria ſua Grönlandis navigatoribus qvædam retulerunt; *Þeir ſögdo land þar odrumegin, gagnvart ſino landi, oc gengo menn þar i hvitum klædum, oc æptu hátt, báro ſtangir oc fóro med ſlibur; þat ætla menn hvitra manna land* i. e. Illi aliorſum terram eſſe dixere, patriæ ſuæ ex adverſo ſitam, cujus homines albati incederent, & voce ſtentorea clamarent, vectes & flabra gerentes. Hæc eſſe Alborum hominum terra vulgo creditur.

Hyr, *hir*, ignis, poët. 176. ubi *Gunnar ræfs hir*, ignis loricæ, ſive loricam conſumens, i. e. enſis, *Gunnar ræfs hyr-brigdi*, dimicatio, gladiorum vibratio, pugna. Sic *hilldar hyr* ignis vel fulgur pugnæ; i. e. gladius, *hilldar hyr-ſenna* pugna, 84. *Hropts-hir* ignis Othini; i. e. gladius; *hropts-hyr-ſkerdir* gladii læſor, miles, ibidem.

Hæf, *hæfi*, jus, æqvum, talio 84. ubi: *eggiümz hæfs*, ad reddendam juſtam talionem inſtigor.

Hækingr, vel ut alii ſcribunt, *hókingr*, enſis, 177.

Hængr, *hengr*, ſpira, ſinus ſerpentis, vel draconis volantis, qvam cum mediam diſſecaret Ketillus, nobilis Norvegus, inde *Ketill hængr* dictus eſt. *Grims ſ. Lodinkinna*.

I.

Jafni herbæ ſpecies, qvâ color flavus lanæ inducitur, 223. Gudmundus Andr. Oſiridem ſylveſtrem vertit.

Jálkr eqvus ſenex, *Eckills jálkr* navis 176.

Jálmr ſtrepitus, 174. *Jálma* ſtrepere, Obſervante amiciſſimo Dn. G. Magnæo, habet *Ol. ſ. Tr.* Membr. *Jálmar blummr vid hilmis hendur*, i. e. Strepit remus inter manus regis (tunc remigantis). Eodem verbo uſus etiam eſt poëta patriæ celeberrimus Hallgrimus Petri f. in carmine ſeculari: *Valjardir jálma vid uppdregna álma*, i. e. Manus (militum) ſtrepitum excitant, cum arcus tenduntur.

Jardar-men ceſpes virens, 343. Dan. *jord-mon* idem, *ganga undir jardar-men*, ceſpitem ſubire 196. Genus juramenti religioſi,

Knái,

Knái, imperf. *Knáda*, poſſum 73. Per proſthesin idem eſt qvod *nái*, *næ*, aſſeqvor, poſſum, cujus paradigma illud ſeqvitur. Angl. *know* poſſe.

Knappi puer, adoleſcens; hic cognomen 64. Habet *Hk.* VII. 36. Alias fere ſcribitur *Knapi*, Ger. *Knabe* & *Knapp*, idem.

Kneif, vel ut hodie ſcribitur *hneif* f. genus hami piſcatorii, 23. ubi cognomen. Originem voci dediſſe videtur vetus verbum *kneifa* & *hneifa* arctè tenere ſive prehendere, affine Dan. *Knibe*, Belg. *Knipen* arctare, coarctare, prehendere; unde porro Dan. *Kneb*, Belg. *Kip*, talitrum; *knipe* decipula, qva prehenditur & & arcte tenetur avis vel fera.

Knoda, hodie *hnoda*, farinam ſubigere, depſere, 15. Ger. *kneten*, idem.

Knörr navis longa, priſtis 39. 390. AS. *cnear* idem. Forſan r & s pro more permutatis, oriundum eſt à Græco ναῦς, qvod navem longam militarem primitus ſignificavit.

Kofi tugurium, caſa, 33. Lingvis pluribus commune, etiam Gothicæ non cognatis.

Koſtr expenſa, ſumtus; ſpecialiter vitæ ſuſtentatio, 138. Diverſum eſt à ſeqventi.

Koſtr optio, conditio, 2) Bona qvalitas, qvodvis cujusvis rei decus, tam morali qvam phyſico ſenſu. Inde *Landz-Koſtir*, dotes terræ naturales, ſive bona in uſum vertenda; ſtrictius de feracitate ſumitur 321.

Kögur n. fimbria, cirrus. Hic cognomen 157.

Kubl cucullus, capitis tegumentum togæ affixam, 247.

Kuggi linter, 213. Dan. *kog*, Sv. *kogg*, Belg. *kogghe*, Gall. *coche*, idem.

Kunnáſta notitia, ſcientia, 2) ſcientia vel ars magica 193.

Kviſl, f. ramus, ramale, 2) rivus, brachium fluminis. *Kallda Kviſl*, rivus aquæ frigidæ, nomen loci, 367. 3) *Kviſl*, *ætt. kviſl*, ſtirps, linea genealogica.

Kvöd, gen. *kvadar*, vocatio; ſenſu legali, adhibitio teſtium 83. ubi *tylftar kvöd*, conqviſitio dodecadis, vel duodecim teſtium, qvos conqvirere, ſeque eorum teſtimoniis munire reus debuit.

Kyllir uter, 238. Alias *kyll*, AS. *cill* culeus, *Hk.* XL. 8. 2) *Kyll*, gurges, vorago, *Egils. J.* Inde *Kyla* ingurgitare, deglutire

L.

Lada ducere, vocare, invitare 96. *Sa ladi ſem radin á*, i. e. Par eſt ut hoſpitio excipiat qvi præeſt; (herus). *Biarnar ſ. Hiſtdæla kappa. Löd* f. invitatio, vocatio, *Kvadz myndi hlitá löd bóndu*, i. e. Se patris familias invitationem recepturum. (oblato hoſpitio uſurum). eſſe ferebat. 2) *löd* inſtrumentum fabrile, qvo fila metallica ducuntur.

Land-nám terræ occupatio, & tractus terræ occupatus. *Land-náms-madr*, terræ occupator

Lundr ſylva 266. ubi: *a ec veg til lundar*, ad ſylvam mihi eundum eſt, qvibus verbis poëta exul & ad ſylvas damnatus, ſuum ſtatum reſpexit. Celt. *Ilwyn* arbuſtum, ſylva, it. arbor, *lignum*; qvod Bullet origine Celticum eſſe conjicit.

Lutr, m. pars, ſors 358. It. talus, cubus, qvo ſortes ducuntur 187. Dn. Finnæus imaginem Taliſmanicam intellexit.

M.

Manſöngr carmen amatorium, 197. *Jóns ſ. Helga*: *Rækilig kvædi oc manſöngs víſur*, Turpes cantilenæ & carmina amatoria. *Man*, n. 1) Servus, ſerva, Gr. μάννης idem. Hk. VI. 41. *Rannu þar upp oc herivdo, ráko til ſkipa man margt oc bu*, i. e. Ibi exſcenſione facta prædati ſunt, multaqve ſervitia & pecora ad naves depulerunt. Vid. *Ol. ſ. Tr.* append. pag. 43. Hinc *mans-menn* mancipia. 2) *man* puella, amica, concubina, qvales olim non raro ſervæ. *Hava-mal*: *I myrkri vid man ſpialla*. In tenebris cum puella colloqvi.

Mar, m. eqvus, poët. *rönga mar*, navis, 83. Vocem *mar* exteris etiam in uſu fuiſſe colligi poteſt à Ger. *mar-ſtall* eqvile; *marſchalk* eqviſo.

Mar, m. mare, poët. ſed olim in ſoluto ſermone etiam uſitatum, ſicut Camb. *mor*, Ger. *mer*, cetera.

Marmennill homo marinus, Triton. Hodie mendoſè, ut videtur, *marbendill* idem

Mennill, Ger. *mannlein* homuncio, pumilus, dimin, à *madr*, *mannr*, homo; hodie abſoletum.

Med cum, *med ſiá* juxta mare, 373. *var hon med barni*, uterum ferebat, 286. Sic *Gudm. ſ. biſcups*: *For hon þá med ſvein þann*, Tunc eum puerum utero ferebat.

Med contra, adverſus, 175. Ubi: *varka ek fyr med fleiri*, i. e. Nunqvam antea cum pluribus congreſſus ſum. Sic *Stiórn*: *átti ſtrid med frændur ſina*, cum cognatis ſuis diſcordias habuit. Præpoſitiones *med* & *vid*, qvoties cum, una cum, ſignificant, ablativum regunt, ſed accuſativum, ſi erga, contra, adverſus, notant.

Meidr lignum, *Páls. biſcups ſ. At hann ſtædi med ſer á önverdan meid*, i. e. Ut ſecum commune periculum ſubiret; cfr. *Háfamál*. *Handmens meidar* viri 178.

Mein-vættr, genius malus, & noxius, 337. Contra *biarg-vættr*, genius bonus & opem ferens.

Melr, m. *möl*, f. ſabulo, arena craſſior, 67. 2) *melr* calamus, avena.

Men, n. genus ornamenti; *hand men* manus ornamentum 178. i. e. aurum, fuit vero *men* aurea bulla ſive lunula de collo ſuſpenſa. ASax. *mene* lunula, apud Somn. Gr. μάνος & μάννος ornamentum collare. Vid. *Hk.* I. 22. & *Hólmveria ſ.* cap. 6. qvi locus oſtendit hoc ornamentum qvandoqve ex vitro vel alia fragili materia fuiſſe, eoque errare illos

nikr non aliud esse, qvam vetus Ger. *nack* eqvus, A. *nag*, Lat. barb. *naccus* idem. Aliud est *nykr* malus vapor sive odor. *Jóns s. Helga*: *þvi fylgdí nykr oc fyla*. Illud (spectrum) vaporem ingratum & foetorem reliqvit. Scribitur etiam *fnykr* vel *fnikr* *Hk*. III, 25. Angl. *fonk* gravis & ingratus *vapor*.

Niördr deorum gentilium unus; apud poëtas de viro ut alia deorum nomina cum justa determinatione sumitur. *Niordr Naddregns*, O vir, o miles, in vocantis casu, 399. Ubi secundum Sturlæum LV. 28. Exempl. Msc. *niördr* pro *nordr* legendum est.

Nióſn speculatio, exploratio, 71. Dan. *nys*, primaria notione incurvatio sui ad videndum, a verbo *nys*, infin. *niosa*, nuto, it. sternuto. Dan. *nyse* nutare. cernuare, sternutare, it. explorare; *hnysinn* cernuus, scrutabundus.

Nockvi linter, cymba, 68. Ger. *nache*, Belg. *naecke*, Gall. *nacelle* idem. Wachter verbo tenus eqvum fluviatilem intelligit, sensu à *nack* eqvus ad cymbam translato; sicut in Gr. κέλης utraque notio convenit. Me judice Ital. Hispan. Hibern. *nave*, & veterum Francorum *nau*, navigium, a Germanis & Gothis *naehe* *nöckvi* durius pronunciatur.

O.

Ofláti, m. homo magnificè se gerens, vestes, verba & gestus ad elegantiam componens, 319. *láta vel yfir ser*, rebus suis ad ostentationem uti, de sorte sua gloriari, felicem se ostendere, confer. Gl. Cogn. spir. in voce *yfirlæti*.

Ofreskir menn homines genios & spectra, ubicunque hæc oberrant, videntes, 237. 317. qvo ultimo loco nominatur *ufresk kona*, mulier ejusmodi lynceo visu gaudens. Convenit certe, in ore & imaginatione vulgi non infreqvens, *ofreskia* apparitio terribilis, monstrum.

Offi insolentia, æstus animi, 302. Propria & primaria notione, nimietas, nimium; *Noregs kk. tal: Kom ur vikingo med offa fiar*, i. e. Ex piratica cum immensa pecunia domum rediit. Scribitur etiam *affi* idem.

Offtopi ardor & intemperies animi, 175.

Omálgr taciturnus, mutus, 325. *máligr*, *málgr* loqvax, garrulus, *Hk*. IX. 70.

Or vel *Orr* adj. juvenis, 26. compar. *örri* junior. Ab *ár* initium it. iniens ætas, juventus; i *ár-daga* in pueritia, vel juvenialibus annis. Vocem, observante Dn. Finnæo habet; *Niflúnga s.* cap. 373. *Þu mant vera miklo hernskari at viti oc allri kurteisi, þo at eigi ser þu öri (örri) at vetra tali*, i. e. Sapientia & omni morum civilitate te minus provectum esse judico, qvamvis annorum numero non sis junior. *Skállda*: *Spakt skylldi hit ellsta barn, þvi at hit ellra má öra þat öra (örra)*, i. e. Sedatus sit oportet puer natu maximus, nam proles major minorem natu facile conturbat. *Grágás*, *Vigslodi*: *Örri enn sextan vetra*, i. e. Sedecim annis minor, sedecim annos nondum natus. Denique veteres Dani, qvæ doctissimi etiam Finnæi observatio est, *yr*, *yre*, junior

 dixe-

dixerunt, vid. Lex. Jut. Lib. II. Cap. 17. & Sælland. lib. III. cap. 57. Lex. eccl. Sæll. cap. 9. Conf. Syntagma de Bapt. Gloff. in voce.

Orar phantasmata, deliria, 241. *Marin f. Hon mællti margar órar*, Multa deliramenta proferebat. *Stiórn: Þegar tók af Konungi orarnar, fem David lek hörpu fina*, i. e. Mox Saulum Regem fua dementia reliqvit, cum David zithara fua luderet. Adde *Hk.* VII. Cap. 108. *Ragn. f. Lodbr.* alia.

Ordlof venia 158. Alias conftanter fcribitur *Orlof*, ut Germ. *Urlaub*, *Stiórn* membr. De Pharaone: *Vendi han oc aptr kaftadi finum Orfkurdi oc Orlofi*, i. e. Mutavit & rejecit fuam fententiam, & datam abeundi veniam. Ibid. *Gefit mer gott orlof, at ec fari heim aptr.* i. e. Bonam mihi date veniam ut domum redeam. Sed 2) *Ordlof* laus, præconium, (non *Ordlof*) *Sancte Antonius f.* optima membr. *Allt begomligt Orlof oc eptirmæli.* Omnis vana laus & adulatio. *Hk.* XIV. 28. *Fell hann þar med ordlofi miklu.* Ibi magna cum laude occubuit.

Ofkorat abfolute, fine limitatione vel conditione 393. Sic *Hk.* XVI. 26. *Urdo at fefta alt ofkorat á dóm hans*, i. e. Omnia fine ulla limitatione ejus arbitrio committere neceffe habuere. *Skora* fecare, it. determinare, definire, *Sturl. f.* VIII. 12. *Var ádr fkorat, at hverium koftum hann villdi gánga*, i. e. Antea definivit, qvibus conditionibus acqviefcere vellet.

Offi adj. nofter 377. Ger. *unfer* idem. Alias. *vor*, *or*, nofter.

Öl-baki vas vel poculum cerevifiæ 288. Ubi *baki* idem videtur qvod Lat. *bauca* vas ventrofum.

Öl-karmr vas cerevifiæ. Sic *miödkarmr* poculum mulfi, *ölkarms fura* mulier 171.

Ondvegi & *Öndugi* n. fedes patrisfamilias 193. Vocis fenfum latius extendit *Thomas f. Erkib. Ætlar nu herra pávin at venda heim i Rom til fins öndvegis*, i. e. Nunc dominus papa ad fuam fedem qvæ Romæ eft, domum reverti parat. *Ondvegi* fic dicitur, qvod *Jö Önd*, i. e. veftibulo ex adverfo effet. *Liós-vetninga f. Husfreya geck eptir golfi utar i öndina*, i. e. Materfamilias per folum verfus porticum ambulavit. *Ondvegis fulur*, fedis herilis columnæ.

Öngr anguftus, unde cognomentum *Öngr i briófti*, In pectore anguftia five ægritudo, 106. Hodie fupereft *öngur*, fæm. plur. anguftiæ; *kvaz hafa or öngum akat*, fe periculo vel anguftiis elapfum effe dixit. *Biarnar f. Hyt. dæla kappa.*

Örlög fata, q. d. ultima ftatuta, 153. Sic *Alex. f. Andftreym örlög*, fata finiftra. 2) poët. *Orlog* bellum, etiamnum Danis ufitatum, belli enim fortunam & exitum fatis fuperftitio tribuit. *Log* decreta, ftatuta, *Or*, *Ör* ex, præpof. cujus hic eadem fere, qvæ in *orfkurdr* fententia, decifio, vis & valor eft.

Örn

Örn pl. n. negotia, 94. Ubi *gánga örna sinna*, sua negotia exseqvi, i. e. alvum dejicere, honesta phrasi. In singulari dixisse videntur *arn*, qvod tamen plura significat.

Örnefni locorum in pratis, pascuis vel desertis nomina, 74. q. d. denominata.

Örskots-helgi, sanctitas loci jactu sagittæ determinati, 336. Cfr. Gloss. Synt. de Bapt. in voce.

Örvendr, *Örvöndr*, qvi sinistrâ pro dextra utitur; Lat. scæva & scævola; *Fost-bræðra S. Var hann örvendr einardt sidan*, i. e. Ab eo tempore sinistrâ manu usus est. *Örvendr* vi vocis inassvetus sive male assvetus, à part. privat. *ör* & *vendr*, *vöndr* assvetus. Hic in cognomen abit, 149.

Örœfi, *Örkæfi*, vastitas, desertum, 331. q. d. locus inanis, sedibus & culturâ hominum vacans; à part. priv. *Ör* & *hafa* habere.

P.

Past, *pastr*, n. nutrimentum, esca, cibus, *lá á pasti*, cibo sive prædæ incubuit, de urso, 271. Vocem etiam habet carmen *Lilia* stropha 90. *Gledinnar past*, nutrimentum gaudii. Hinc hodie *pastr litill* exili sumus victu; de teneris infantibus dicitur, cibum fastidientibus. *Past* idem est qvod lat. *pastus*, unde Galli qvoqve habent suum *pat* cibus, esca, *pat d'oiseau*, esca accipitris. Aliud est celt. *paste*, Gall. *pâte* artocreas, sive panis carne fartus, Gr. *pastete* idem; qvippe qvæ à Lat. *pistus*, *pistor*, *pistura*.

Púss sacculus, 186. Dan. hodie *pose*, Svec. *posse* idem, inde dimin. *Pyfslingr*, sacculus minor, sarcinula.

R.

Ráðstafr & *ráðstafi*, certum & fixum domicilium 192. q. d. vitæ rectè instituendæ fulcimentum. *Ráð*, vitæ institutum, conditio.

Rakinn explicatus diductus, planus, æqvus, de mari, 399. Ubi secundum *Hk.* IV. 28. lege & in ordinem sic redige: *Nú er þat er Haralldr rekr sunnan á rakna rymleid breidann flota*, i. e. Nunc ita res habet, qvod Haraldus ab austro (è Dania) magnam classem ducit per planum streporis iter, id est per mare, æqvor. Vel cum Doctissimo FINNÆO; (Vid. pag. 401). *Rakna*, Gen. plur. à *rökn*, *raukn*, vestigium vel theca mali nautici, qvod hic forsan synecdochicè pro ipsa navi ponitur. Sic *rakna-rymleid* navium strepera via, i. e. mare, sensu eodem manente.

Ram-avkinn, robore auctus, 105. De magis versipellibus dicitur, qvi vires adsciscere creduntur animalium, qvorum formas induunt. Ex eadem ratione *ram-avkin rögn* Numina robore adscititio dixit *Hk.* VI. 29. Deos enim suos omnis magiæ & præstigiarum auctores vetustas credidit.

Runnr virgultum, arbustum, 375. *renna upp* crescere.]

Rygr f. mulier, poët. 114,

Ræki, *reki*, f. ultio; vindicta, Ger. *rache* idem. *ræki-meidar randar bėts* milites sive viri ultores 266. Vocem etiam habet fragm. msc. pertinens ad *Þordar Hrædo s. Var at þessu giör engi ræki*, Nulla hujus cædis ultio facta est. *Gunnars Þidranda b. s. Her man mikil ræki at giör*, gravis hujus rei fiet ultio; *reka* exseqvi, ulcisci, Ger. *rechen* vindicare.

S.

Samflot n. duarum pluriumve navium in itinere consociatio, 24.

Sel, *sæl*, domus æstiva, 131. Celt *sel* sedes, habitaculum.

Senna f. lis, altercatio, Ger. *Zank*, idem. *Hilldar hir senna*, lis ensium, pugna, 84. *Senna* litigare, *Háva-mál*: *Þremur ordum senna skalattu vid þer verra mann*, Ne tribus qvidem verbis rixeris cum homine, qvi te neqvior est.

Serkr tunica, indusium, subucula. Dan. *særk*, AS. *serc* & *syric* idem. 2) Poëtis *serkr* lorica, 177. Conf. *Knytlinga s.* cap. 14.

Set, n. sedes, specialiter sedile vel scamnum ante lectum *Set-stockr* sedile vel trabs ex qva scamnum confectum est 101. Sicut autem lecti, ita hæc qvoqve scamna ad utrumqve hypocausti latus continua serie exstructa fuere; focus autem in medio accensus est, qvo sese scamnis utrinque sedentes calefecerunt. His observatis facile intelligis locum ex *Svarfdæla s. Þorsteinn lá millum setstocka sem hann var lángr til, öskuhavgr var á adra hönd hönum, enn elldr á adra*, i. e. Thorstenus inter sedilia, (vel sedilium spondas, id est in medio pavimento) exporrecto corpore jacuit, hinc igne, illinc cinerum acervo collocatis.

Sex-álna eyrir sex ulnarum uncia, 393. i. e. Uncia argenti numerata; cum secus uncia argenti ponderata, qvæ nunc Octuplo, tunc sextuplo major erat, ulnas 48. & dein 36. continuit. Conf. *Kristni. s. in append.* pag. 169. Dicebatur vero *sex-álna eyrir*, qvo distingveretur à *Þriggia álna eyrir* uncia trium ulnarum, qvæ dimidio minor.

Seida fascinare incantare, 155. vulgo putatur actum qvalemcunque pyromanticum connotare, & cognatum esse verbo *seyda*, *sióda* coquere. Ita inter alios sentit ipse Torfæus, Hist. Norv. tom. I. pag. 141. Gudmundum Andream, auctorem non satis idoneum secutus. Verum hæc Gudmundi conjectura merito in dubium vocatur. 1) Qvod meliores membranæ nostræ constanter orthographicè distingvant inter *seyda* coqvere, *seyd*, *seydr* coctio, & *seida*, *sida* incantare, *seidr*, *sidr* incantatio, fascinatio. 2) Qvia qvoties hæc species incantationis describitur, ignis tunc adhibiti aperta nusqvam fiat mentio; peractum vero fuisse constat exstructo de cespite suggestu, (*Laxdæla s.*) cum alio diræ superstitionis apparatu (*Eiriks s. Ravda*). Ubi, dum veneficus sive venefica

 fervo-

fervore & gestu minus honesto rem suam peragerent, (*Hk.* I. 7.) a mulieribus administris cantu (vavissimo) recitatum est carmen *Verd locur* vel *Urdar-locur* o: parcarum decreta & conclusiones, a *Verd*, *urd* parca, (sicut AS *vord-loca* conclusiones logicæ, dialectica, à *vord* verbum). Veteres, qvi hoc genus veneficio summam efficaciam & vires tribuere, non unico illud scopo usurparunt, eo maxime, utcunquam sive fausta quævis à Geniis bonis, sive mala quævis à malis imprecarentur. Hinc in carmine *Gróugalldr*, mater filio: *Urdar-locur halldi þer Öllumegin, er þu á sinnum fer*, i. e. Parcarum decreta (carmina & vota magica in actu *seid* pro salute tua decantata) te undique muniant, cum aliquis tibi contumeliam intentat.

Siálfr ipse, *var vit siálft búit*, parum abfuit, 230.

Sidr mos, religio; *i fornum sid* sub gentilismo, 254.

Sigrstallr, malleus, 177. Conf. pag. 412. Vel verborum constructione forsan rectius instituta, verte *Sigr-svanr*, corvus, à *sig*, f. pugna, cædes; & *vidir stáls*, milites, hoc enim ni feceris, oportet ut *svanr* olor absolutè de corvo intelligas, qvod poëticis regulis repugnat.

Sinkr parcus, avarus, tenax, 374. Proprie tardum segnem, notare videtur, affine verbo, *seinka*, Dan. *sinke* tardare. Sic oppositum *Ör* Celer alacer; it. liberalis, munificus.

Siónhending conceptus oculi, & adverbialiter recta linea, directè, 367.

Skackt m. obliqvitas, duorum ejusdem rei laterum inæqvalites, item differentia, discordia, dissensus 393. *Skackr*, obliqvus, impar, inæqvalia habens opposita latera. Dan. *skiev*, Gr. *schief*.

Skagi m. promontorium, 190. *Skaga* porrigere se, extendi.

Skáli tectum cubile 14. Accedere videtur *skiol* latibulum, locus sive à tempestatibus, sive ab hostibus tutus; *skyla* tegere, defendere. Sic Latini à cognato verbo *celare* præfixo sibilo *cellam* dixerunt, quod vocabulum, pariter ac nostrum *skáli*, sensu speciali familiæ & servorum cubiculum notat.

Ske, *ska*, damnum, noxa, 176. *A-ská* cædere, lædere.

Skeid n. intervallum, curriculum, spatium, 214.

Skil ratio, jus, æquum, 300. *Skilgetinn* legitimè natus, 135. *skil-rikr* justus, suum cuique tribuens, 18.

Skiálgr pætus, qvi est limis Oculis, Ger. *skel*, *skiel*, Sv. *skælg* idem, *fefkiálgr*, Oblique intuens pecuniam, i. e. avarus. *Bandamanna* *s*. Hic cognomen, 121.

Skióni gladius, à fulgore, vox poët. 187.

Skior, *skær*, nomen avis, pica; hinc *blámærar skær*, undæ pica, navis, poët. 399. Conf. pag. 402. Sic *Eigla* de prælio navali: *Kom gunnlar lá á gialfar skæ*, i. e. Venit vel fluxit sangvis prælii in maris picam i. e. navem.

Skips-

Skips-höfn nautæ, vectores, 39. q. d. navis apparatus, nunc de onere navis, nunc, (ut hic) de nautis ipsis sumitur. Habemus alias *Skip-fogn*, *skip-sökn* nautæ, qvod vero diversum vocabulum est.

Skipveri nauta, 53.

Skóg-gángr exilium, relegatio ad sylvas, 33. *Skóg-gángs madr* exul, hominum consortio ejectus, & ad sylvas damnatus 381. Alias *skógángr* & *skogar-madr* idem. A *skógr* sylva; *leysa or skógi*, ex sylva redimere, exulem civitati restituere. *Niála* cap. 125.

Skökull pertica, temo, hic cognomen, 184. *Alex. s. leysa sköklana frá okino*, i. e, Temones ab helcio solvere. Dan. *skagel*, Sv. *skakel* temo; sed apud Anglo-Saxones *skacul* non temonem, sed jugum ipsum sive helcium notat, sicut Belgice generalius *schaeckel* fibula, catenæ annulus. Dixeris Gothos imitari Latinos, qui suo *jugum* tam helcii qvam perticæ sensum assignant.

Scrida ruina; sive nivis sive terræ & lapidum de monte, 100.

Skutull missile, spiculum, 156.

Slaki-drengr homo, bibax, lurco, glutto, 53. cogn. Ger. *schlucker* idem. A *slóka* deglutire, ingurgitare se (vino, cibis.) *Grettis s.* cap. 21. Ger. *schlucken*, Dan. *sluge* idem.

Smali pecus, grex, armentum; *smalasvein* opilio, 193.

Sneckia navis genus, pristis, 243. Inter naves longas veteres numerasse discimus ex *Jons. s. Helga*: *Atti tuö lángskip, var annat dreki gódr, enn annat sneckia.* Duas naves longas habuit, qvarum altera draco pulcherrimus (navis draconis specie), altera pristis fuit. Qvantum ad nomen, dicitur AS. *snacca* celox, Belgis, m in n mutato, *smacke* navis oblonga, certè à *snackr* coclea, limax; qvin etiam affine est Dan. *snov* (Isl. *snákr*, *snókr*) angvis, qvod non raro de simili navium oblongarum genere dicitur.

Solsetur n. occasus 307. Ubi *millum sólsetra*, inter solis ortum & occasum, vertendum videtur. *Þegar sol settiz*, cum sol occideret, *Stiórn* alibi.

Spörr passer *Hk.* I. 20. *Hann lavst spörrin til bana* passerem ictu necavit. AS *spear*, Dan. *spurre* idem; nec alienum est Syr. צִפְּרָא passer. Hic cognomen 24.

Sproti baculus 199. AS. *sprota*, Belg *spriet* baculus, pedum. Videtur idem ac Ger. *sprosse*, Angl. *sprout*, surculus, germen, qvod à *spretta* crescere, germinare.

Stack-gardr foenile, septum foeni congesti, 83. *stackr* meta, cumulus, *hey-stackr* strues foeni. 2) *Stackr* clamys tunica.

Stafn-rum locus vel spatium in puppe, 37. Ubi verba in ordinem sic puto redigenda: *Erat stafn-rums* (vel sec. var. lect. *stafn rúmat*) *of þegn á þilium*, i. e. Non est puppis spatium (quantum satis) circa virum (qvi in illis ipsis), in foris navis. Constructio Genitivi cum verbo substantivo exemplo non caret, uti enim veteres dixerunt: *dravms var mer* somniavi,

per

per somnium vidi *Fostbrædra. f. Stiörn* in append. alibi.

Stalli, stallr ara, pulvinar, scamnum, qvo simulacra deorum collocata sunt, 299. Alias *stallr* præsepe, it. qvodvis scamnum, vel terra scamni formâ aggesta. *Hattar stallr*, ara pilei, i. e. caput, poët. 104. Ubi ex var. lect. *Halldi yfir mer hattar stalli*, caput meum (vitam) conservet. Secus in hujus loci versione verbum esse supponitur *stalla* vallare, munire, protegere.

Stiaka concutere, discutere 334.

Stödull area sive locus sub dio, quo pecora æstate de pascuis coguntur, ibidemque mulgentur, 68. Norv. *staule* idem.

Striugr m. decocti vel sorbilli genus minus delicati, *gefa striúg fra ser*, aspera verba evomere, gravibus convitiis uti. Huic voci asperitatem proprie notanti accedere videtur *strygi* pannus lini asperior & crassior, nec non Sv. *strug* asper et infensus animus. Hic *striugr* cognomen.

Sula pila, columna, 14. Ger. *saul, seule*, idem. 2) *sula* mergus.

Sumar avki epactæ sive augmentum æstatis 135. Gentiles Islandi, aliqvot ante prædicatum Christianismum annis, ut computum suum secundum solis cursum corrigerent, septimæ cuique ætati hebdomodam unam adjecerunt; teste Arii schedis, editis Skalh. pag. 4.5.

Sút f. morbus, 175. Ubi *sæfaz sútlaust*. Interire sine morbo; de gladio cæsis. Sic *Jóns. f. Helga. Eptir þat tók prestr sút mikla, —— la hann lengi i sottinni*, i. e. Postea sacerdos gravem morbum nactus est, —— qvo diu decubuit. 2) *Sút* moeror, tristitia; sensu hodie recepto. Ita Latini suum *ægritudo* non secus ad animi qvam corporis dolorem transferunt. Pro *sút*, vulgo dicitur *sott*, Dan *sot*, morbus, qvæ eandem esse vocem nullus dubito.

Svipr motus, *sverda-svipr* pugna; *svipniord-ungar sverda* milites, 175. Plura de hoc vocabulo habet Synt. Bapt. Gloss. pag. 71.

Svolnir Othinus, *Svolnis-gardr* impetus Othini, pugna, 177.

Sydstr austro proximus, 23. Alias *synnstr*, idem.

Sylgr potus, *þar feck örn sylg*. Ibi aqvila potum nacta est, 178. Sic *Sturlúnga saga*, X. 8. *Sylg gafo ver ylgi*, i. e. Potum (sanguinem) alcæ dedimus. A *Svelgia* glutire, Germ. *schwelgen*.

Systrungr materteræ vel amitæ meæ filius, 105.

Sæhafi mare tenens, i. e. Per mare oberrans, recti cursus oblitus, 5.

Sæki, imperf. *sótta*, qværo: *er hafit sottiz*. cum magnam oceani partem emensi essent. 39. *Happ-sotti þic*, Felicitas tibi contigit, 153.

Sækitivar (*Svolnis gards*) petitores belli, milites, 176. A *Sækia* petere, progredi, impetum

petum facere. *tifar* abſolutè poſitum deos vel divos notat, ſed ſecundum Eddam deorum nomina adjectâ ſuâ reſtrictione hominibus competunt. Malim tamen hic pro *Sæki* legere *ſækir*, *ſékir* rei, exules; de talibus enim contextus loqvitur.

Sæta inſidere, inſidiari, it. Obvium eſſe, occurrere, convenire, h. l. æqvivalere, 393.

T.

Tada, f. campus ſtercoratus, *Grágás*: it. campi ſtercorati foenum, 89. A *Tad*, n. ſtercus, lætamen; *ted*, imperf. *tadda*, ſtercoro, læto.

Tafn, m & n. Oblatio, victima, pag. 361. Ubi: *Gauts tafn* victima Othini, i. e. ſtrages. Vocem eodem ſenſu habet *Stiórn*: *Sæfa mano þeir töfn rettlætis*, i. e. Victimas juſtitiæ (Deo fideles) immolabunt. 2) *Tafn* eſca vel cibus feris Oblatus. *Getſpeki Heidr*. *Örn á tafni örendr ſat*, i. e. Aqvila cibo (cadaveri) mortua inſedit. *Sturlunga ſ.* VIII. 47. *Vard tafn geſinn hrafni*. Eſca corvo data eſt. *Tafn* ortum eſt à *ta* offero, præbeo, do, unde etiam Celt. *dawn* oblatio, *donum*.

Taſka pera, bulga 247. Germ. *taſche*, Dan. *taſke* idem.

Teigr portio agri ſive prati, 279. Alias *tigr*, *tygr*, *tugr*, ductus, tractus.

Teitr adj. lætus, hilaris, facetus, 388. *teiti*, f. hilaritas. Convenit forſan Belg. *teder*, *teeder* & *teer*, tener, mollis.

Tek, imperf. *tók*, capio. Secundum varias circumſtantias variè ſignificat: *Toko breida förd*, in ſinu Islandiæ Breidaförd appulerunt, 223. *Tokuz* inceperunt 209.

Til præpoſ. (olim *ti*) ad: ſignificatum non raró intendit, qvomodo AS & Angl. *to*, Ger. *zu*, ubi vertendum venit valde, nimis. *Til ſialldan* nimis raro, 383. Sic *Kialneſinga ſ.* *Til fiarri rar ek nu*, i. e. Nimis longè nunc abfui. *Til fiölmedr*, Juſto plures habens comites. *Hk.*

Timgaz augeri, ereſcere, matureſcere, ſucceſſum habere, 316. in lectione variante. Infreqvens vocabulum, qvod tamen plus ſemel habet auctor Lachanologiæ, pag. 3. 6. alibi. *Timgaz* vel a *timi* tempus, it. ſucceſſus, felicitas; vel, qvod melius & ſimplicius, pronuntiatione paulum mutata idem eſt ac *tingaz*, cui ſimile *m* pro *n* poſiti exemplum habes mox in voce *torting*.

Tingaz produci, accreſcere, augeri, generari, ſoboleſcere, 316. *Þá er oſs tingadiz*, cum res noſtræ incrementa caperent, (i. e. ſuccederent, & fortuna nobis faveret) *Sturlunga ſ.* lib. IV. 20. Obſoluit forma activa *tinga* (pro *tiá*) offerre, proferre, generare; qvod reſpondet, Ger. *zeigen* exhibere, *zeugen*, AS *tygan*, producere, generare.

Tingl lunula, ornamenti genus, 218. Ubi *enni tingl*, galeæ frontem ſive frontale qvod dam haud dubiè notat; ſenſum habere videtur ab affini *túngl* luna, orbiculus. Favet huic interpretationi *Heimskringla* III. 19. ubi naves

 lau-

laudantur: *Med gínandi höfdum oc gröfnum tinglum*, i. e. Cum roftris hiantibus & exfculptis ornamentis. Videmus hic *tingl* in navi adhibitum fuiffe, qvod ibidem amplius probatur lib. IV. cap. 7.

Alm drofar fór eyfu
el-runnr mörum funnan
trionū tingls á græna –
tveim einum fel meina.

Qvæ in ordinem fic redigo: *álm-drófar el runnr for funnan tveim einum eyfu meina mórum á tingls trionu græna fel*, i. e. Vir bellator ab auftro (ex Dania) profectus eft duabus tantum navibus per navis viridem tabernam (ɔ: per mare). Nec non lib. VI. 123.

Ferd kom helldr i barda
hnito reyr fannan dreyra,
tungl fcáruz þá tingla
tángar, ormr hinn lángi.

In ordinem fic redigo: *Ferd kom funnan ormr hinn lángi i helldr barda dreyra reyr hnito, tungl fkaruz þá tingla tángar.* i. e. Hoc itinere Draco longus (navis fic dicta) in valde duram gladiorum collifionem (pugnam) incidit. Tunc lunæ navium (ɔ: fcuta) accifa funt. Qvibus locis *tingls triona* & *tingla töng* navis vocari videtur. Alii tamen, qvo jure vel auctoritate nefcio, *tingl* gramen recens natum intellexerunt.

Tríóna, *tryni*, roftrum; *gínandi tríóna* roftrum hians, rictus diftentus, 299. Ubi de navis acroftoliis fermo eft.

Tortyna vel *tortina*, abjicere, perdere, 294. Pro quo *Stiórn* habet *tortima*, eopte fenfu: *Ollu þvi er þeim þotti eigolegt villdo þeir eigi tortíma*, i. e. Qvicqvam eorum, qvorum illis poffeffio utilis vifa, perdere noluerunt. Componitur/à præpof. infeparab. *tor*, Ger. *zer*, refpondente Lat. *dis*, & *tyna* perdere, vel *tina* dare, exhibere, vel denique *tima* dare, communicare, qvæ omnia invicem cognata.

Tröll n. monticola, gigas, hominum genus quod malis magiæ artibus inftructiffimum credebatur, unde 2) *Tröll*, qvifque magus maleficus vel maga malifica, & denique 3) Malus fpiritus, dæmon. Convenit Germ. & Dan. *droll*, *drol* fpectrum domi oberrans & variis negotiis fatagere vifum, qvod derivant à *drenlen* difcurrere, itare; radix, qvæ feris etiam hominibus nomen facile dederit.

Tröllaukinn viribus giganteis five magicis auctus, ferociæ giganteæ nonnihil habens. 26.

Tröllfkapr, & *trillfka* indoles vel ferocia magica, 271.

Tundr-ör malleolus, jaculum ignitum, 212. defcribit *Yngvars. f. Sveinn lagdi ör a ftreng, enn tundr var fett fyrir oddinn, fva mikit fem manus höfut, med vigdum elldi*, i. e. Svenus nervo fagittam applicuit, cujus cufpidi fomes humani capitis magnitudine adhæfit, cum igne confecrato.

Tyr dei feptentrionalis nomen, Gen. *tys*, Dat. Acc. *ty*, *Báru leygar tyr*, vir, poëticè 362.

Tylft duodecim, dodecas, it. teftes duodecim, 83. vid. *kvöd*.

U.

U.

Uargr impiger, strenuus, acer. Hic cognomen, 38. *Argr* piger, deses, socors. Sunt qvi ab *u-argr* deducunt *vargr* fera, lupus; sed perperam.

Uborinn non susceptus, non baptizatus, 108. Qvo sensu hoc adjectivum etiam accipiendum videtur in illorum cognominibus, qvi à Christianis parentibus nati, horum tamen sacris nunqvam initiati sunt. Conf. 20. 285.

Ufreskr, vide *Ofreskr*.

Uppi supra, super; *vera uppi* superesse, vivere, 158.

Utídr infreqvens, it. pauciloqvus, minus familiaris, *hönum var útitt vid stiúp-modr sina* Novercæ suæ minus favit, 304. *Tídr* usitatus, creber, frequens; it. multiloqvus, verbosus, familiaris, *Ol. s. Helga.* alibi.

Uti-vist mansio sub dio, i. e. longior navigatio 303.

V.

Val-dögg pluvia stragis, i. e. sangvis, 177.

Val-köstr cæsorum cumulus, 173. *Köstr* cumulus, strues.

Valldr potens, validus 387.

Valr strages 388. q. d. electio, qvi enim in prælio cæsi, ab Othino eligi credebantur, qvi inde *val-fadír* cæsorum pater dictus est. *Vel* eligo, *val* electio.

Valr accipiter, falco, 177. Hung. *Ölyw* idem. Ad superius vix pertinet; sed potius à *volando* ita dicitur, vel synæresin patiens venit a *Fugl*, Ger. *Vogel* volucris, ales; falco enim aves plurimas volatu pernicissimo superat, unde nobis qvandoqve *Fugl*, Gallis *Oiseau* per excellentiam vocatur. A *valr* oriundum putant Lat. *falco*, Camb. *Gwalch*, &c. qvæ vero Festus à *falcatis* ungvibus melius deduxit.

Vangr, *vengi* campus, planities, 362. *á vída vángi*, In loco sive campo patenti. Ger. Dan. *Wange*, Celt. *Gwen* planities. 2) *Vangi*, *vengi* gena, mala, illa oris plana pars & latus. *Godrúnar*, *kv.* De semimortuo: *Vatt vengi fyrir vifs-kniám*, i. e. Genas versavit ante uxoris genua. Ger. Dan. *Wange*, Celt. *guen*, mala, gena. 3) *vángr*, Angl. *wing*, Dan. *vinge*, ala, qvæ se explicat. Omnia ista cognata videntur.

Var-buinn minus paratus 109. A *var* cautus, parcus, cujus neutrum adverbialescit *vart* parcè, parum, vix. Dicimus & *varliga*, cautè, vix, ægre, *Hk.* III. 34.

Ve, pl. sacra, res sacræ.

Vedr-spár futuram tempestatem præmonens 264.

Veg-lyndi animus liberalis, magnificentia, 109. *Veglyndr* adj. magnanimus, generosus, qvi est excelso animo; *vegr* m. honor, *lund* f. *lyndi*, n. Dan. *lund*, animus, indoles.

Heidi

Heidi hana heto hvars til husa kom,
Völu velspá, vitti hon Ganda.

i. e. Hejdam vocarunt, qvocunque ad-ædes venirit, parcam illam bene vaticinantem; hæc lupos (vehicula magica) fascinavit, vel fascinando paravit.

Vogr, *vagr* mare, Ger. *woge* unda, fluctus. *Hymiskv. Veörr kvadz vilia á vag róa.* i. e. Acer rerum sacrarum vindex (Thor) velle se dixit in mare piscatum ire. 2) Specialiter *vagr*, *vogr* angustum maris brachium 93. 3) specialissimè pus, humor ulceris, *Stiórn*: *vella manto hrufo oc vagi*; scabie & pure cutis tua implebitur.

Vottr, *vattr*, m. *vætti* n. testis, qvi conscius est, 300. Anglo-Sax. *vita* idem, à *vita* scire.

Völlr campus, 255. Ubi *tölldu hann hafa völl vídann*, Eum habere latum campum dixerunt, hoc est: ei exprobrarunt, qvod inter pugnandum in statione sua non maneret, & gradu pelleretur.

Völva, *valva*, *vala*, parca, maga, saga 186. Ab initio idem quod *valkyria* parca, Othini ministra, qvæ in præliis prasens pro lubitu vitæ vel morti pugnantes destinavit. A *vel* eligo; *val* electio.

Vætt, *vættr*, *vetr*, f. genius, dæmon, it. venefica, mulier magicis artibus dedita. *Jóns s. Helga* : membr. *Sia vesla vetr sóck þegar ijörd:* Hic infelix daemonculus protinus in terram se immersit, (a terra absorptus est.) Nomen ductum est a multa rerum abstrusarum scientia; nempe a *vita* videre, scire, *vita fram* prævidere futura, de magis, *Þrymskvida.* Hinc nostrum vetus *vitkr* magus, Angl. *vitch* venefica. Cfr. *vit.*

Y.

Ydri, *ytri* exterior, 154. Opponitur *idri*, *innri*, interior.

Yfa irritare, exasperare 286. *úfin* horripilus asper, teter.

Yggr Othini nomen, q. d. terribilis, *Yggs teiti* Othini oblectatio i. e. strages 84.

Þ.

Þeli m. densitas, *þeli i jörd*, terræ congelatæ densitas, 383. Dicitur qvando regelata superficie pulvis terræ inferior adhuc glacie consolidatur. Sic *Þeli fyrir brióstí*, lentor pectoris sive pulmonum, vocem impediens. *Þeli* proprie qvod intus vel subtus est & latet; affine est *Þel* n. fundus, imum, intimum.

Þarfiligr utilis 265.

Þiliar f. plur. stega, constratum navis 73. *Þil*, n. tabulatum, Dan. *del*, ASax. *dill*, idem, Ger. *diel*, asser, planca.

Amicæ brevitatis tuique commodi studio tribues Lector, quod hæc vocum antiquarum mantissa in arctum & mole libri forsan minus tibi visum contraheretur; in hoc enim secutus sum perillustris editoris voluntatem & prudens consilium, qui missis notioribus rariora solum & alibi non explicata censeri hic & explicari voluit, quare ut huic faveas instituto, meamque ei navatam operam boni consulas spero.

J. O.

